

Ann
Chamberlin

SZAFIJE,
*a Szultán
hárembölgye*

A Szulejmán sorozat III. kötete

TRIVIUM

ANN CHAMBERLIN

SZAFIJE,
a Szultán háremhölgye

A Szulejmán sorozat III. kötete

TRIVIUM KIADÓ

2015

A mű eredeti címe:
SOFIA

Fordította: Varga Csaba Béla

Copyright © 1996 by Ann Chamberlin
Published by Tom Doherty Associates, Inc.
All rights reserved.

© Varga Csaba Béla, Hungarian Translation 2015

© Trivium Kiadó 2015

Minden jog fenntartva!

Jelen kiadvány nem másolható sem részben, sem egészben a jogtulajdonos írásos engedélye nélkül! Engedély nélkül tilos információs rendszerben tárolni, elektronikus, mechanikus, fényképezési vagy egyéb módon reprodukálni. Továbbá nem engedélyezett az internetes fájlcsere-alkalmazások segítségével történő – és egyéb technológiát alkalmazó – megosztás, internetes közlés, sokszorosítás; valamint a nyilvános helyen történő felolvasás és előadás. Bármilyen felhasználása csak a kiadó írásos engedélyével történhet.

Tel./fax: (1) 248-1263
konyvek@triviumkiado.hu
www.triviumkiado.hu

A kiadó tagja az 1795-ben alapított

Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének

Felelős kiadó: Zádor Zsolt

Főszerkesztő: Szaniszló Julianna

Szerkesztő: Tas Márta

Nyomdai előkészítés: Infoartnet Kft.

Fedélterv: Graph Zeppelin

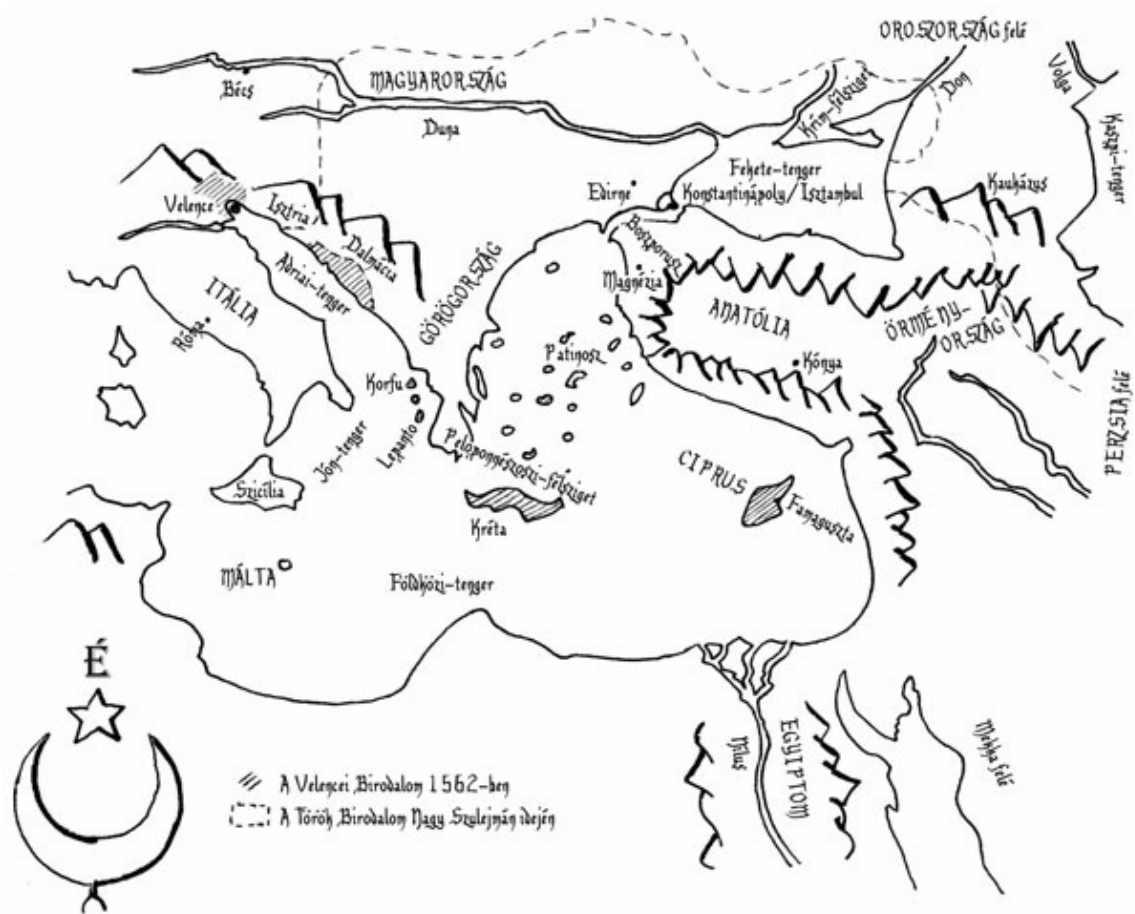
ISBN 978-615-5334-47-4 (epub)

ISBN 978-615-5334-48-1 (mobi)

Elektronikus verzió

Békyné Kiss Adrien

Ajánlom ezt a könyvet
Debra Sandacknak és
a könyvklubnak

Bács
 MAGYARORSZÁG
 Duna
 Fehete-tenger
 Konstantinápoly/Isztambul
 Edirne
 Bosporusz
 Magnézia
 Anatolia
 Örmény-ország
 Kónya
 Földközi-tenger
 Ciprus
 Famagusta
 Egiptom
 Ispahán
 Málta-félsziget
 Velece
 Istria
 Dalmácia
 Adriai-tenger
 Görögország
 Patinosz
 Peloponnész-sziget
 Kréta
 Korfu
 Lapszulo
 Jón-tenger
 Oroszország felé
 Kaukázus
 Volga
 Kazán-tenger
 Perzsia felé

ELSŐ RÉSZ

Giorgio

Első fejezet

Hosszú életem során nem múlt el egyetlen nap sem úgy, hogy ne idéztem volna fel magamban azt a pillanatot, amikor először találkoztam Baffo kormányzó leányával.

Akkor történt, amikor én, Giorgio Veniero átmásztam egy apácazárda falán.

Nem azért, mert meggondolatlan ifjúként a karnevál hangulatában engedtem a könnyelműség csábításának. Persze történhetett volna így is, hiszen javában tartott a karnevál, én pedig igencsak fiatal voltam. Utasítást kaptam: fel kellett másznom a zárda falára, hogy átadjak egy üzenetet. Nagyon különös küldetésre indultam, ám nem maga az üzenet volt szokatlan, amit célba érve el kellett mondanom. Az adott körülmények között a dózse, Velence első embere, egyetlen ifjú hölgynek sem üzenhetett volna mást. A címzett személye volt rendkívüli.

Őfelsége kancelláriája úgy döntött, hogy eleget tesz a hölgy kérésének, és a legnagyobb titoktartás mellett ad választ a

kérelmére.

Nekem persze nem kellett kétszer mondani, hogy induljak. Felpezsdült bennem a kalandvágy, és forni kezdett a vérem. Kapva kaptam az alkalmon.

Természetesen korábban még sohasem jártam egy zárda kertjében. Nem tartoztam a papok közé. Azt hiszem, a fal tövében állva megpróbáltam elképzelni, milyen lehet az élet a túlsó oldalon. A falról átmásztam egy platánfa tetejére. Mintha csak egy szarvasbika agancsába kapaszkodtam volna. Egyetlen levél sem maradt a csupasz ágakon, ami mögé elbújhattam volna. Csupán néhány gyapjas, téli pamacs lógott a gallyakról. A jéghideg, kristálytisza levegő kissé lehűtötte a lelkesedésemet.

Odalent, a kerítés túloldalán giliszták mozogtak a nyirkos, erős szagú talajon. Feltárult előttem az egész kert. A virágágyásokat már felásták, de még semmit sem ültettek a földbe. Ha bárki járt volna odabent, azonnal felfigyelt volna rám, hiszen olyan feltűnő voltam a csontvázra emlékeztető fa ágai között, mint a zsákvászonra dobott zafír. Nagyon is tisztában voltam kiszolgáltatott helyzetemmel. Feljebb másztam, hogy legalább a kinti járókelők ne vehessenek észre. Cseppet sem tetszett, hogy ilyen kiszolgáltatottan kell várnom az ismeretlen hölgy érkezését. Minden attól függött,

mennyire ért a levél címzettje az efféle cselszövésekhez. A dermesztő hidegben elgémberedtek az ujjaim. Egyre nehezebben tartottam magamat a magasban.

Végül megpillantottam, a nagynénje társaságában. A kert túlsó végében, a refektórium szürke kőépülete előtt bukkantak fel. Ha én is olyan feltűnő voltam, mint a hölgy, akiről azonnal egy viharvert sírkőre ejtett drágakő jutott az eszembe, akkor bizony számíthattam rá, hogy nagy bajba kerülök. Az idősebbik asszony éppen az én irányomba fordult.

A szívem kihagyott egy ütemet, és érzéketlenné vált kezem majdnem elengedte a fa ágát. Megcsúsztam. Baffo kisasszony igen ostoba nőszemélynek bizonyult, hogy a nagynénje társaságában jött ki a kertbe! Ha pedig már semmiképpen sem tudott megszabadulni az erényeire ügyelő szipirtyótól, valahogy el kellett volna érnie, hogy az öregasszony ne a rejtekhelyem felé bámuljon. Az apácazárda kertjében meglehetősen feltűnő egy bujkáló fiatalember! Mit szól majd az asszonyság, ha felfedez?

A nagynéni arca ráncos vadalmára emlékeztetett. Fejkendője árnyékában is látszott vöröslő, megereszkedett bőre. Csak úgy áradt belőle a keserűség. Olyan volt, mint a vödör aljában felejtett, megsavanyodott gyümölcs. Ecetté

változott szűzi erénye, amikor beadták a zárdába, hogy a fiatal nő feláldozása megerősítse családjá helyzetét.

Nem is mertem sokáig nézni a boldogtalan apácát. Eszem ágában sem volt ugyanolyan ostoba módon viselkedni, mint a mellette álló lány. Nem akartam kiguvadó szemmel bámulni a zárda lakóit. Így sem kerülte el azonban a figyelmemet, hogy a megkeseredett, idős nő rajongva szereti társát. Az jutott eszembe, hogy Baffo nagyúr leánya bábjátékosként irányítja nagynénjét. Alighanem élvezte a veszélyt, ezért nem riadt vissza a hátborzongató kötéláncról. Úgy tett, mintha elvesztette volna az egyensúlyát, csak hogy felhördülésre készítse közönségét. Na, de átfagyott nézője vajon miért maradt fent a fán, miért nem oldott kereket? Lehet, hogy ő is megszédült a váratlan izgalomtól?

Amikor újra felpillantottam, az idősebb nő már nem volt ott. El sem tudtam képzelni, hová tűnhetett, a fiatal szépség pedig már el is indult a rejtekhelyem felé. Azt a népszerű dalocskát fütyörészte, amelyikkel azonosítania kellett magát. A kancellárián megmondták, hogy erről ismerem majd fel. Gyerekkoromban hallottam egy igencsak baljóslatú közmondást: *„Hogyha egy lány fütyörészik, hogyha egy tyúk kotkodál, nem lesz nekik menekvésük, rájuk szörnyű végzet vár”*. Engem meglehetősen hidegen hagyott a vénasszonyok

kárálása, viszont szöget ütött a fejemben, hogy ez az előkelő származású ifjú hölgy, az apácák neveltje honnan ismerheti ezt a fülbemászó, trágár dalt. Olyan határozottan közeledett a kerítés felé, hogy biztosra vettem, nem én vagyok az első, akivel a platánfa tövében találkozik. A felismerés némi csalódottsággal töltött el, de nem mondhatnám, hogy meglepődtem. Ugyanakkor igen figyelemreméltónak találtam, hogy a lány milyen könnyedén elvarázsolta a nagynénjét.

Egy gyors mozdulattal leszökkentem a fáról. Az érkezőt el akartam kápráztatni a vitorlás hajó kötélzetén szerzett ügyességemmel. Baffo kisasszony magas volt, és meglepően gömbölyded ahhoz képes, hogy csak nemrég töltötte be a tizennegyedik évét. Legjobban azonban a szépségével nyűgözött le. Olyan volt, mint az éjféλι éjszaka dermesztő hidege. Egyszerűen elakadt tőle a lélegzetem.

Amit most mondok, arra már mások is felfigyeltek. Én azonban még az előtt lehettem szemtanúja, hogy ezek a hízalgők megszülettek volna. Amikor a kisasszony elindult, nem lépkedett, hanem táncolt. Felém sietett a kockakövekből kirakott ösvényen. A lába a *gagliarda* ütemére érintette a hideg kőlapokat. Lenyűgöző mozgása ugyanúgy elbűvölte a megfigyelőt, mint a táncost magát. Érzéki léptei tökéletes

összhangban voltak azzal a népszerű és igencsak sikamlós dalocskával, amit közben fütyült. Ha jól emlékszem, az volt a dal címe, „*Gyere hát be bimbózó erdőcskémbé, szerelmem*”. Ahogy közelebb ért, mélyen meghajoltam, és a fejemről lekapott sapkám kék strucctollaival végigsöpörtem magam előtt a földet.

– Baffo kisasszony – szólaltam meg. – Megengeded, hogy bemutatkozzam? Giorgio Veniero vagyok. Szolgálatodra, szép hölgyem.

– Téged küldött a dózse.

Nem kérdezte, hanem megállapított egy tényt. Hűvös hangja miatt azonnal felegyenesedtem. Amikor azonban rápillantottam, képtelen voltam haragudni. Az öltözéke semmibe vette az apácazárda szigorú előírásait. Míg a nővérek egyszerű, barna öltözéket hordtak, addig az ő ruhája a napfényben érő narancsok ragyogó színében pompázott. Köntösét barackszínű, aranyfényű selyemmel szegélyezték. Mintha csak ki akarta volna gúnyolni a zord szabályokat. A derekára simuló szaténszövet kiemelte viselője pazar szépségét.

A karcsú derekáról aláhulló szövetet gondos kezek szedték redőbe. Egy-egy ilyen hullám egy hüvelykujjnyinál is mélyebb volt. A szoknyájához négyszer annyi anyagot használtak fel,

mint amennyire egy hétköznapi ruhadarabhoz szükség lett volna. A divatos anyagból készült mellényt merész kivágásúra szabták, így semmi sem állta útját mohó tekintetemnek. Alatta a vékony, áttetsző blúz is inkább kihangsúlyozta, mintsem elrejtette a bájait.

Biztosra vettem azt is, hogy érdekes történetet hallhatnék, ha a gyönyörű ruha ujjai beszélni tudnának. A szigorú nagynéni alighanem kikötötte, hogy egy-egy ruhaujj megvarrásához nem használhatnak fel hat lábnál hosszabb szövetet. Amikor azonban az idős asszony hátat fordított, a lány habozás nélkül lecsapott a ruhaanyagra. Jóval többet szerzett magának az engedélyezettnél. A hullámzó szabású, bő vállrész gazdagságról és mohóságról árulkodott. Önkéntelenül is Éva almája jutott az eszembe. Az lehetett ennyire kívánatos, miközben szörnyű sors várt arra, aki megkóstolta.

– Állok szolgálatodra – nyögtem ki nagy nehezen. Képtelenség volt nem odafigyelni arra, hogy nadrágom ágyékrésze hirtelen kellemetlenül rám feszült, pedig eddig kényelmes és laza volt ott ez a ruhadarab. Csak tetéztem a bajt azzal, hogy az előbb ügyetlenül meghajoltam.

Aznap reggel nagy gonddal választottam ki az öltözékem. Tudtam, hogy fel kell másznom egy falra, ezért eszem ágában

sem volt felvenni aranyszálakkal átszőtt, sötétkék bársony díszruhámat. A pompás ruha otthon várta az alkalmat, hogy más, törvényesebb üzenetek átadása során viseljem. Aznap reggel mégis elégedetten pillanthattam a tükörbe. Kék bársonyzekekémhez kék és zöld csíkos, testhezálló nadrágot viseltem.

Mivel hosszú időt töltöttem el a hullámzó tengeren, így mostanra igencsak megizmosodott a lábam. A fenekem formájára sem kellett panaszkodnom. A zekekém nem ért le egészen a nadrágig. A kettő között nem csupán karcsú derekam látszott, de előbukkant hófehér vászoningem is. Bár hideg volt, nem akartam azzal elrontani a látványt, hogy meleg köpenyt vagy kabátot veszek. Vállamról csupán a legrövidebb párbajozó köpeny lógott. Talán nem lett volna olyan nagy ostobaság egy meleg kabát, mert már vacogtam a hidegtől. Túl sokáig váraкоztam a dermesztő fagyban, és az ifjú hölgy látványától is mintha rám tört volna a láz. Ennek ellenére egy lendületes, százszor is begyakorolt mozdulattal a hátam mögé dobtam a köpenyemet, majd felegyenesedtem, és Baffo kisasszony szemébe néztem.

Indulás előtt sokáig igazgattam a szakállamat. Nem volt túlságosan erős az arcszőrzetem. Fésűvel próbáltam elérni, hogy dúsabbnak és erőteljesebbnek tűnjön. Végül azonban

jobb belátásra tértem, és leborotváltam az egészet. Azt reméltem, hogy Baffo kormányzó leánya jobban kedveli a nyugatiasan simára borotvált arcot a napkeleti férfiak szőrös ábrázatánál. Túl fiatal voltam még ahhoz, hogy tiszteletre méltó szakállt növeszthessek.

A zárda kertjében dideregve úgy éreztem, elhamarkodottan nyúltam a borotvához. Aznap egyetlen döntésem sem bizonyult helyesnek. Persze azért nem voltam félszeg legényke. Zsenge tizenöt éves korom dacára már elcsavartam jó pár, nálam lényegesen tapasztaltabb hölgy fejét is, ám az így szerzett önbizalmam ebben a pillanatban tovaszállt.

A zárda lakója hűvös tekintettel mért végig. Olyan barna volt a szeme, mint ősszel a fák levele. Összeszorította a száját, így abban a pillanatban nem is láthattam, milyen csodálatosan formás, többnyire duzzogva csücsörítő, telt ajka van. Alaposan megnézett magának, és látványom nem hagyta teljesen hidegen. Felfedeztem a szemében a vágyakozást. Csakhogy mi ketten egészen más dologra vágytunk. Nyomát sem láttam annak a perzselő kétségbeesésnek, amit más lányok pirulással, vagy éppen a legyezőjükkel próbáltak meg eltakarni. Amikor Baffo úr leányának pillantása lehántotta rólam az ifjú nemesurak öltözékét, tekintetével nem a szövet alatt rejtőző izmos testet kereste, hanem valami mást.

A kolostor kertjében elfogott a döbbszent szégyenkezés. Zavarba jöttem, és csupán ma, hosszú évek elteltével tudom megnevezni, mire is vágyott annyira új ismerősöm. Amikor rám nézett, a szemével férfiasságom egy egészen különleges bizonyítékát kereste. Ugyanígy bánt az összes többi férfival, akikkel valaha találkozott. Azt akarta tudni, hogy hatalmas és befolyásos vagyok-e. Az erőmre volt kíváncsi, amiből ezen a napon csak annyira futotta, hogy könnyedén átmásztam a kolostor falán.

Baffo leánya táncolt mozgás közben. De nem ám úgy, mint egy kurtizán, hanem olyképpen, mint a verseny megkezdése előtt, a sorompón túl az indulásra várakozó versenyló. Azon a délutánon csupán tizennégy éves volt, de a szívében már ugyanaz a vágy égett, mint jóval később. A nagyravágyás.

– Mondd hát az üzenetet! – csattant fel, megunva zavarodott hallgatásomat.

– A dózse küldött titkos üzenettel hozzád... – dadogtam, aztán teljesen elakadt a szavam.

– Már majdnem egy teljes órája itt lopod a napot – mérgelődött. Haragjában durva túlzásokra vetemedett. – De eddig még semmi újat nem mondtál nekem. Én is tudom, hogy a dózse embere vagy, és te is tudod. Van még Velencében olyan utcagyerek, aki ne lenne tisztában azzal,

hogy a város ura küldött ide téged?

Nem tudtam válaszolni, mert tekintetem rátapadt lenyűgöző szépségű karjára. Öltözéke nem takarta el vállának, kulcscsontjának és hosszú nyakának gyönyörű vonalát. Ez a nyak oly fehér volt, mint az igazgyöngy nyaklánc. Finom vonású arca leginkább egy páratlan firenzei alabástromtojásra emlékeztetett. Bájosan apró volt az álla és az orra. Mindkét füléből súlyos, vízcsepp alakú igazgyöngyök lógtak. A szeme pedig, a színe és a formája is, a mandulára emlékeztetett.

– Gyerünk már! – sürgetett. – Mit szólt őfelsége, a Velencei Köztársaság nagy dózsója, amikor meghallotta a kérésemet? Én Sofia Baffo vagyok. Az apám Korfu szigetének kormányzója. Tőle kaptam azt a szigorú parancsot, hogy haladéktalanul keljek útra hozzá, arra a távoli, jelentéktelen kis szikladarabra. Úgy tűnik, jó apám vőlegényt talált számomra a semmi közepén. Bizonyára a sziget egyik jelentéktelen nemes úrfiját. Alighanem az járt a fejében, hogy a leányát hozzáadva egy helybeli úrhoz, megszilárdíthatja hatalmát, és a lehető legkisebb vérontással engedelmességre bírhatja a bennszülötteket.

Tátott szájjal bámultam, ám közben nem figyeltem a szavaira. Beláttam, hogy a korfui kormányzó lányának

mindene gyönyörű, de a legszebb mégiscsak a haja. Velence bájos hölgyei közül sokan komoly kínoknak vetették alá magukat, hogy citromos, ecetes oldatokkal elvegyék hajuk természetes fekete színét. Próbálkozásaik végeredménye gyakran kiábrándító, élettelen szalmacsutakra emlékeztető, kiszívott tincsek halma lett. A velem szemben álló lány haja azonban a hamisítatlan arany színében ragyogott. Tincsei zabolátlan életerejét lehetetlen lett volna kordába zárni. Gondosan kifényezett aranyszálakként bukkantak elő két oldalt a szigorú, fehér vászon fejkendő alól. Biztosra vettem, hogy lenyűgöző fürtjei nem véletlenül kerültek oda, ahol tágra nyílt szemmel gyönyörködhettem bennük.

Ezt a lányt nem lehetett ártatlannak tartani, ám abban a pillanatban még csak nem is sejtette, milyen hatással volt rám.

– Egy korfui fajankóhoz kell feleségül mennem! – panaszkodott. – Nekem, aki megérdemelném, hogy... Isten az égben! Hogy lehetnék egy szutykos körmű paraszt felesége?

Elszégyelltem magamat, és gyorsan a hátam mögé dugtam a sapkám tartó kezeimet. Addig ugyanis nem nagyon foglalkoztam a körmöm tisztaságával.

– Hiszen Sofia Baffo vagyok. Arra születtem, hogy a ragyogó fényben járjak. Nekem a középpontban van a

helyem, ahol a fontos dolgok történnek. Ez minden, amire vágyom!

– Korfu nagyon szép sziget – próbáltam meg valamiképpen jóvátenni kezdeti ügyetlenségemet. Meg akartam mutatni, hogy sokat tudok a világ dolgairól. – Eddig már négyszer vettem horgonyt felettebb kellemes kikötőjében. Az apáddal is találkoztam egy alkalommal. Igazi elbűvölő úriember. Pontosan olyan, mint a leánya.

A bókomat követő hallgatást engedélynek tekintettem arra, hogy folytassam.

– Ezenfelül pedig Korfu távolról sincs olyan messze a dolgok középpontjától. Az a sziget a keleti kereskedelmi útvonalaink legfontosabb helyén fekszik. Az Adria torkolatában. Velence számára életbe vágóan fontos, hogy Korfu jó kezekben legyen.

– Te bolond! – förmedt rám a lány. – Azt gondolod, hogy én nem tudom? Apám imádja a szép, hosszú leveleket. De hát mi ez a Korfu...? Hogy lehetne a földkerekség bármelyik helyét is összehasonlítani Velencével? Itt, a Szent Márk téren láthatod a birodalmunkat irányító dózsét. A világ minden részéről jönnek ide kereskedelmi hajók, hogy horgonyt vethessenek hatalmas kikötőnkben. Én ezen a helyen akarok maradni... itt, ahol eldőlnek a világ nagy dolgai.

Nagyon érdekesnek találtam, ahogy ez a serdülő leányka látta a világot. Meglepett, hogy az apácázárda békés csendjében ilyen erős érzések lángja lobogott a szívében.

– Mondd hát végre, mit üzen a dózse? – folytatta türelmetlenül. – Ugye talált nekem egy olyan férjet, aki legalább egy kicsivel jobb azoknál a korfui parasztnál?

– A vőlegényjelölted nem valami jobbágy – tiltakoztam. Ingerültté váltam, mivel egy másik férfi érdekeit kellett képviselnem. Akkor sem tudtam volna őszinte hangon beszélni, ha a lelki üdvösségem forgott volna kockán. – Az ő családjának nevét is bejegyezték az Aranykönyvbe.

Akárcsak az enyémet! – tettem hozzá magamban. Azt is megemlíthettem volna, hogy családjunk ezen ágán én vagyok az utolsó férfiember. Éppen ezért nem ütközött akadályba – sőt kifejezetten kívánatosnak tűnt –, hogy megházasodjam. Elvárták tőlem. – Egészen biztos, hogy a neve benne van a nemesi jegyzékben, különben fel sem merülhetett volna, hogy hozzáadják az előkelő Baffo család leányát.

A kormányzó gyermeke azonban egy legyintéssel elhessegette magától a szavaimat. Ezzel az erővel magát az Aranykönyvet is lesöpörhette volna az asztról.

– A dózsának van egy unokatestvére. Hallottam, hogy jóvágású fiatalember, és nőtlen...

Most engem öntött el a pulykaméreg. Pontosan tudtam arról a fickóról, hogy évei dacára is csak egy ostoba fajankó. Kétszer olyan idős volt, mint az előttem álló, lenyűgöző teremtés. Semmiképpen sem illett hozzá.

– Micsoda? A dózse unokaöccséről beszélsz? Volt merszed ilyen arcátlan dolgot javasolni az őfelségének küldött leveledben?

– Miért ne tettem volna? A Baffók leánya vagyok. Nem számít, hogy az apám sárba taposta a nevünket, amikor elfogadta ezt a nevetséges megbízatást. Korfu kormányzója! Én nem leszek olyan, mint ő. Nem félek egyetlen férfitől sem. Nem érdekel, hogy ki áll előttem. Megmondom a véleményemet a dózsénak, de még a pápának is. Attól sem riadok vissza, hogy magának Szent Márknak öntsem ki a lelkemet. Ha pedig nem hallgat rám, csak saját magát okolhatja majd, amiért elszalasztott egy ilyen nagyszerű lehetőséget.

– Szent Márkról senki nem mondhatja, hogy elzárkózott volna a dicsőség elől – vágtam rá, bár közben a hideg futkosott a hátamon a vakmerőségem miatt. Istentelen dolgokról beszéltem, mégpedig egy apácazárdá kertjében. – Micsoda dolog, hogy egy fiatal nő saját maga akarja eldönteni, kihez megy férjhez. Ezt a jogot még az özvegyek is

csak ritkán kapják meg. A fiatal nők pedig...

– Ne beszélj nekem a nőkről! Rosszul vagyok tőlük. Az a sok buta liba! Nekem kell közöttük élni, nem neked. Eszem ágában sincs úgy viselkedni, ahogy ők. Nevetségesek az állandó vinnyogásukkal. Ki vele, mit üzent a dózse? Hozzámehetek az unokaöccséhez, vagy sem?

– Azt hiszem, nem – válaszoltam.

– Nem? Hát akkor kit javasolt? Talán a Barbarigo-ház egyik sarját? Andrea Barbarigo nem lenne rossz fogás, bár meglehetősen fiatal.

Tűzbe borult az arcom, és hevesen zakatolt a szívem, mert felbőszített, hogy olyan lelkesen mondta ki annak a fiatal nemesúrnak a nevét. Nem tudtam, mit tegyek. Magatehetetlenül toporogtam, a talpam alatt megcsikordult egy kavics. Ettől még inkább zavarba jöttem. De Baffo kisasszony nem törődött velem, hangosan töprengett:

– Az egyik Priuli talán? Vagy egy Barbaro?

Nem említette meg a Veniero nemzetség nevét. Egykor a mi családunk is volt annyira befolyásos és népszerű, mint akiket szóba hozott. Csak hát azóta hosszú idő eltelt, elfordult tőlünk a jó szerencse. Ahogy ott álltam a hidegben, elszántan megfogadtam, hogy saját kezűleg hozom rendbe nemzetségem dolgait.

– No hát, ki vele, mit üzen a dözse? – förmedt rám újra. – Mivel ideküldött az előre megbeszélte időpontban, biztosan üzent valamit nekem.

Mostanra már én is fortyogtam a dühtől. Legalább annyira haragudtam magamra, mint erre az arcátlan teremtésre.

– Őfelsége, a dözse azt üzeni, hogyha nem engedelmeskedsz apádnak, és nem szállsz fel a korfui hajóra, akkor a térdére fektet, és saját kezűleg fenekel el, mintha a saját lánya volnál.

– Hogy mersz ilyen mocskos szájjal beszélni egy Baffo hölgygel? Kiköttetek a Piazza szégyenoszlopához, te gazember, amiért ilyen arcátlan szavakkal illetél egy úri hölgyet!

– Bocsáss meg, kisasszony, de ezek voltak urunk pontos szavai. Ha kételkedsz őszinteségemben, kísérv el a palotába, és állj velem együtt a dözse színe elé.

Egy kicsit azért túloztam. Nem volt alkalmam arra, hogy személyesen is őfelsége színe elé járuljak, csupán az egyik írnökával beszéltem. Ez a fickó válaszolta meg a kevésbé fontos leveleket. Persze eszem ágában sem volt elárulni ezt a kellemetlen apróságot ennek a nagyszájú lánynak. Baffo kormányzó ugyanis azon befolyásos polgárok közé tartozott, akik szavazhattak az új dözse megválasztásakor. Az alacsony

rangú írnok ezért tisztában volt azzal, hogy Baffo kormányzó kívánsága parancs. Még akkor is, ha a tulajdon lánya makacsul ellenszegült az akaratának.

Az ifjú hölgy azonban elhitte félig igaz, félig hazug szavaimat. Elsápadt a haragtól.

– Hát legyen. Jó napot neked, *signore*.

– Veniero – ismétellem meg a nevemet. Ha már nem volt hajlandó megadni a nemesi rangomnak kijáró tiszteletet, mint ahogy én tettem, amikor kisasszonynak szólítottam, akkor legalább azt elvártam volna tőle, hogy megtanulja a családom nevét. A tudtára akartam adni, hogy vagyok olyan nemes, mint ő.

– Ha pedig esetleg az járna a fejedben, hogy levelet küldesz annak a Barbarigónak – folytattam a féltékenységtől éles hangon –, akkor jobb, ha lemondasz az ilyen tervekről. Nem árt, ha tudod, jómagam ugyanazzal a hajóval szállok tengerre, mint te. A *Santa Lucia* hatalmas gálya. Én pedig az elsőtisztje vagyok.

– Még hogy az elsőtisztje! – kiáltotta az ifjú hölgy. – Most már tudom, hogy egy szavad sem igaz! Túl fiatal vagy te ahhoz, hogy elsőtiszt legyél. Egy halászbárkát sem bíznanak rád, nemhogy egy gályát.

Bár ezúttal az igazság szilárd talaján maradtam, dühös

hangja olyan mély sebet ejtett rajtam, mintha csak bebizonyította volna, hogy dölyfösen hengegtem.

– A nagybátyám a hajó kapitánya – magyaráztam. – Nyolc éves korom óta vele járom a tengert. Igenis felelősségteljes feladatokat bíz rám.

Vettem egy mély lélegzetet, és úgy döntöttem, ideje megfizetni maró szavaiért.

– Ami pedig azt illeti, elmondhatom, hogy személyesen rám bíztak téged, és erényeid szent életű őrzőjét.

A nagynéninek otthont adó zárdaépület felé biccentettem.

– Jó napot kívánok, Baffo kisasszony. Szent Sebestyén napján, a dagály kezdetén, újra látjuk egymást lent a kikötőben.

A lány holtsápadttá vált, aztán dühösen felhördült. Lehajolt, az ösvényről felkapott egy maréknyi kavicsot, és dühösen felém hajította. Egy pillanat alatt feljutottam a fal tetejére. Nem volt nehéz, hiszen megedzett a hajók kötélzete. Lovaglósülésben ültem fent, lőtávolon kívül. Meglendítettem a kalapom, és udvariasan elbúcsúztam Baffo kormányzó szépséges leányától.

– Találkozunk Szent Sebestyén napján.

Leugrottam az utcára. A lány átkait még az út túloldalán, a csatorna partján is hallottam.

Második fejezet

Akaratos és makacs leányzó – állapította meg Jacopo nagybátyám fejcsóválva, amikor beszámoltam arról, hogy milyen kalandban volt részem a délután folyamán.

Amikor megszólalt, végigfutott a hátamon a hideg, mert a hangja egészen különösen csengett az álarc alatt. A szobánk parányi tükre előtt állva megnézte magán a fekete maszkot. A félelmetes, üres szemgödrök és a rémisztő orr miatt mintha csak egy túlvilági szörnyeteg szólított volna meg. Az álarc megváltoztatta nagybátyám hangját. Egy pillanatig elhittem, hogy a sírból szól hozzám az üzenet.

Jacopo bácsi aztán egy gyors mozdulattal lekapta arcáról a maszkot és a magas, fehér kalapot. Ott állt előttem az a férfi, akit gyermekkorom óta ismertem és szerettem. Ő vett magához, amikor szüleimet és a feleségét elvitte a járvány. Sötét tekintete valósággal ragyogott az életörömtől. A szeme körül mély ráncokat láttam, hiszen nagybátyám egész életében hunyorogva bámulta a napfényben fürdőző tengert.

Hullámos hajába csupán néhány fehér tincs keveredett. Olyan volt, mintha a langyos, lágy déli szél varázsolt volna fehér tajtékot a hullámok hátára. Ez volt az a szél, amelyik belekapott a vitorlába, és gyorsan hazahozta az utazókat.

– Mi lenne, ha ma este te viselnéd ezt az álarcot? – kérdezte, és felém nyújtotta a most már cseppet sem félelmetes maszkot.

– Én, bácsikám?

– Nekem elhiheted, a magam idejében rengeteget bolondoztam álarcban. Már nem is emlékszem, hogy a maszk mögé bújva milyen sok csintalan ostobaságot és paráznaságot követtem el.

– Már hogy te, bácsikám? – kérdeztem hitetlenkedő jókedvvel. – Az én ájtatos, istenfélő nagybátyám? Egy szavadat sem hiszem.

– Nem hiszed bizony, mert figyeltem arra, hogy rajtam legyen ez a maszk, amikor rossz fát tettem a tűzre – válaszolta, és vidáman rám kacsintott. Egyik kezével megszorította a vállamat. Akkor már majdnem olyan magas voltam, mint ő. – Kellő időben mindent át kell adnunk az ifjabb nemzedéknek. Azoknak, akikben kellő erő van, hogy továbbvigyék a dolgainkat. Fogadd el tőlem az álarcot. Ez az első azok közül a holmik közül, amit majd rád hagyok.

– Bácsikám, azt gondolom, hogy nemsokára én lehetek az esküvői tanúd. Aztán pedig...

– Nem, Giorgio, nem nőülök meg újra. Akkor sem lehetne fiam, ha mégis így tennék. Túl sok szajhánál jártam a kikötőkben. A kór, amit továbbadnak... egyetlen tisztességes asszonyt sem tennék ki annak, ami szegény jó Isabellámmal történt, amikor szívére hallgatva megpróbált megajándékozni egy örökssel. Most már minden rajtad áll. Neked kell gondoskodnod a vérvonalunk fennmaradásáról. Engedelmeskedj a parancsnak, amit a mi Urunk adott az édenkertben. Sokasodnunk és szaporodnunk kell. Bizony, rád ruházom ezt a felelősséget. Remélem, te majd nem vallasz olyan csúfos kudarcot, mint ahogy én tettem.

– Nem hozok rád szégyent – válaszoltam elszántan. Reméltem, hogy én is olyan komoly arccal beszélek, mint meglepően komor nagybátyám. – Ma még azonban ne gondoljunk erre. Hiszen a karnevál éjszakája van.

Jacopo szomorú arccal nézett maga elé, de aztán gúnyosan elmosolyodott, és egy legyintéssel elhessegette aggodalmait.

– Ezennel átadom neked a mulatozó Venierók gyönyörű, régi maszkját.

– Köszönöm, tiszteletre méltó bácsikám. Elfogadom az ajándékot – válaszoltam. Pontosan tudtam, ha ilyen komoly

szavakat használ, akkor helytelen lenne ellentmondani neki.

– Te pedig viseld az én álarcomat, amíg tart a karnevál.

Jacopo bácsi átvette tőlem az egyszerű, fekete szaténszalagot. Miközben végigsimította, megfordult, és kinézett az ablakon. Igazából a kinti látvány érdekelte, nem az, amit a kezében tartott. A harmadik emeleten laktunk. Rokonságunk tehetősebb tagjai éltek a lenti szinteken. Nagyvonalúan megengedték nekünk, hogy átmenetileg ez a néhány apró helyiség legyen a szállásunk, ha a tenger nagy ritkán hazahozott minket. Nem csoda persze, hiszen éppen a mi hosszú tengeri útjaink tették lehetővé, hogy otthonaikat drága kárpitokkal, perzsaszőnyegekkel, ezüstedényekkel díszítsék fel, és a hosszú téli estéken a kandallóban lobogó tűz mellett ücsöröghessenek. Mi ketten dolgoztunk azért, hogy az ablakukat ritka luxusnak számító üveg borítsa. Bizony, családjaink házában még itt, a harmadik emeleten is üvegből voltak az ablakok. Nagybátyám az egyik ilyen ablak előtt állva bámult éppen kifelé.

Ablakunkat hús, vagy annál is több parányi darabkából rakták össze. A mintázatban egymást váltogatták a piros, a zöld és az átlátszó részek. Ahol én álltam, onnan nem sokat láttam a kinti világból. Csak nagy ritkán suhant el egy sirály az ólomba foglalt, átlátszó darabkák előtt. A nagybátyám

jóval többet látott, mint én.

– Ó, Velence – sóhajtott fel. Megpróbálta valahogy lerázni magáról a komor hangulatot. Mintha bajsejtelmek gyötörték volna. – Ha a Paradicsom, Ádám és Éva otthona olyan lett volna, mint szép városunk, akkor az emberiség őspanyjának nem sikerült volna rossz útra vezetni Ádám atyánkat egyetlen alma felmutatásával.

Pietro Aretinót, a híresen csípős nyelvű, szatirikus költőt idézte. Aretino csupán hat évvel azelőtt távozott a földi világból. Jól tudtam, hogy nagybátyám mire gondol. Csupán arra a különös tényre hívta fel a figyelmemet, hogy bár Velence hatalmas birodalomra tett szert az idők folyamán, egyetlen olyan távoli gyarmaton sem jártunk, ahol hódolni lehetett volna a karneválkor megtartott álarcos bálok szokásának. Ahogy azonban szóba hozta az Édenkertet, azonnal megjelent szemem előtt Baffo kormányzó leánya a kolostor kertjében. Úgy éreztem, túl gyorsan témát váltottunk. Szívesen beszéltem volna még a délutáni találkozásról, de nem tudtam, hogyan hozhatnám szóba újra, főképp így, hogy nagybátyámnak ilyen savanyú volt a hangulata.

Minden bátorságomat összeszedve így szóltam:

– Legszívesebben az idők végezetéig róla beszélnék.

Ezt hallva nagybátyám szívből felkacagott. Jó pár tréfát elsütött a „mohó, serdülő fiatalemberek” rovására. Utána azonban így folytatta:

– Igencsak meglepődtem, amikor meghallottam, hogy Baffo kormányzó a legelső kifutó gályára bízta a leánya életét. Mi lehet az oka, hogy nem várják meg az esküvővel a jobb idő beköszöntét?

– A kormányzó pontosan tudja, hogy milyen nagyszerű tengerész vagy, bácsikám. Bízik abban, hogy még a legnagyobb viharban is biztonságos kikötőre bukkansz, és sértetlenül juttatod el hozzá a drága rakományt.

– Imádkozzunk Szent Elmóhoz, hogy valóban így legyen – felelte a nagybátyám. A hangjából világosan kiérződött, hogy vakmerőségemet fiatalos ostobasággal magyarázza. Nagyot sóhajtott, és így folytatta:

– Nagyon is szívesen vonom fel a vitorlát. Elegendem van már abból, hogy a kikötőben horgonyozva unatkozzak! Megőrjítenek a szárazföldi élettől eltunyult unokatestvéreim. Fuldoklom közöttük. Imádkozz, Giorgio, hogy huszadikán jó legyen az idő, különben a Tanács visszavonja a kifutási engedélyt, hiszen attól tart, hogy a természet zabolátlan ereje a tenger mélyére küldheti a köztársaság kincsével megrakott gályákat. A kincstár hasznát szem előtt tartva még

az is megtörténhet, hogy elhalasztják az első hajók kifutását a böjt idejére. Történt már ilyen korábban is.

Szerettem volna valamivel elterelni a figyelmemet a baljós gondolatoktól, ezért felvettem az álarcot a kalappal. A maszk eltakarta valódi arcomat. Az orromat fedő fekete marhabőr mintha csak a nagybátyám lenyúzott bőre lett volna. Jól éreztem keserű, enyhén sós szagát. A következő pillanatban azonban összerezzenem. Megdöbbenve bámultam a Szent Szűz parányi szobra mellé állított tükröt.

Biztosra vettem, hogy az arcomra kiült a Sofia Baffo iránti mohó vágyakozás. Ennek azonban most a leghalványabb nyomát sem láttam. Mágikus erő lakozik a maszkokban. Semmivé válik az egyéniség. Ha valaki felveszi, az egyből kiléphet a boldogság és a bánat, a jó és a rossz, a fiatalság vagy az öregség világából. Az álarc még azt is eltitkolja, hogy viselője férfi vagy nő. Értelmét veszti ez a megkülönböztetés, ami már attól kezdve fontos, hogy a bábaasszony magasba emeli az újszülöttet. Az álarcos mintha még meg sem született volna. Reményteli lehetőségek tárulnak fel előtte. Számos történetet hallottam már az ilyen átalakulásokról.

A világ szemében minden ember egyéniség. Az álarc megfoszt minket ettől.

– Amíg rajtad vagyok, addig bármi lehetsz – suttogja a

fülünkbe. – Számos dolgról viszont le kell mondanod. Többé már nem vagy az a pelyhedző szakállú ifjú, aki voltál. Nem számít, hogy egy nemesi család szegény oldalágának utolsó sarja vagy. Az álarc még egy nőt is szabaddá tesz.

Pontosan ez volt a helyzet. Ha arctalanná válok, akkor szabad és erős leszek!

Megborzongtam az izgalomtól. Bizonyosságot keresve a nagybátyám felé fordultam. Amióta lemásztam arról a platánfáról, most fordult elő először, hogy nem Szent Sebestyén napja miatt dobogott vadul a szívem.

Bácsikám már felvette az egyszerű, fekete álarcot. Száját csücsörítve, elismerő biccentéssel jutalmazta váratlan átalakulásomat. Közben odakint megszólaltak Velence harangjai. Az átlátszó üvegdarabkák előtt szárnyaló madarak gyorsabban folytatták útjukat, mintha sirályokká és galambokká változott volna a harangok hangja.

– Itt az idő. Induljunk! – mondta nagybátyám. Felvette az ágyról a két hosszú, esti köpenyt, és az egyiket odadobta nekem.

Rövid időre benéztünk a szomszéd szobában lakó Husszeinhez. Hiába próbáltuk meg rávenni, hogy elkísérjen minket. Családunk régi jó barátja itt élt velünk. Nem szerettük volna, ha Marco Antonio Barbaro nagyúr szigorú

szeme felfigyel rá. Jól tettük, hogy nem próbáltuk meg túlzott lelkesedéssel rábeszélni a karneváli bolondságokra. Husszein ilyenkor mindig a szobájában maradt. Nem felejtettük el, hogy szomszédunk valójában a muszlim vallás hívei közé tartozik. Csupán úgy tett, mintha keresztény felebarátunk lenne. Nagyon ügyesen álcázta magát. Valahányszor azonban felzendültek a templomi harangok, nem lehetett nem észrevenni, hogy Husszein a szíve mélyén a müezzin énekét hallja. Gyakran figyeltem fel vágyakozó arckifejezésére. Alighanem honvágy gyötörte. Persze lehet, csupán arra vágyott mindennél jobban, hogy újra leborulhasson egy szőnyegen Mekka felé. Minél kevesebb velencei találkozott vele, annál hangosabban bizonygathatták köztársaságunk ártatlanságát, azt, hogy nem paktáltunk le a hitetlenekkel.

Így aztán otthagytuk öreg barátunkat a vastag főkönyvei között, és végre útra keltünk. Csupán egyszer álltunk meg közben, hogy kihívjuk fekete szolgánkat, Pierót a szolgaszállásról. Szükségünk lesz rá, hogy fáklyával világítson, amikor majd hazatérünk.

Pár lépéssel később máris megbántuk, hogy Piero nem most kísért el minket, fáklyával a kezében. A hideg, téli estén korán köszöntött ránk a sötétség. A lagúnák irányából viharos szél fújt, és hamarosan eleredt az eső. Az utcán álló

fogadalmi oltárok gyertyái sorban kialudtak. Velence városát általában fényesen kivilágították a közszemlére tett vallásos áhítat fényei. Most csupán néhány kísértetiesen derengő Madonna előtt lépdeltünk el. Remegni kezdtünk a dermesztő szellőkésektől.

Úgy tűnt, sírnak Velence kőfalai. A deszkákból nedves rothadás szaga áradt. A csatornák vizén himlőhelynek tűnt a becsapódó esőcseppek nyoma. A félhomályban csúszóssá váltak a hidakra vezető lépcsők. Időnként alacsony boltívek alatt folytatódott az utunk. Ezek átmenetileg megvédtek az esőtől, ám a vízről visszaverődő fény sápadt kísértetként táncolt a gyámköveken. Jobb lett volna beülni egy zárt gondolába, ám nagybátyám viharvert tengerészként örült, hogy nagyritkán kint a szárazföldön is próbára teheti a lábait. Gyalog indultunk a vendégségbe, még ha ez azt jelentette is, hogy kerülőútra kényszerülünk az alkonyati sötétben.

– Erős túlzásnak tartom *terra firmának* hívni Velence alapjait – mondta gúnyos mosollyal. Igaza volt. A sötét víz fokról fokra beborította az alacsonyabban fekvő udvarok és terek kockakő burkolatát.

Végül csak odaértünk elhunyt édesanyám nemzetsége, a Foscari család palotájához. Nem mozogtam otthonosan a négy emelet magas, lenyűgöző, vörös téглаépületben, a

gazdagság és a hatalom egyik igazi központjában. A Foscari nagyurak úgy gondolták, tökéletesen eleget tesznek a rokoni kötelezettségnek azzal, ha nagy ritkán meghívják minket a jelentősebb családi eseményekre. Annak bizonyára külön örültek, hogy az esetek többségében éppen a távoli tengert jártuk, amikor megérkezett a meghívó.

A ragyogó, borvörös libériát viselő komornyik először nem értette a nevemet. Ahogy az arcátlan fickó ott állt a kapuban, összenéztem nagybátyámmal. Bár maszkot viselt, a tekintete mégis azt mondta, uralkodjak az érzelmeimen. Némán megfogadtam magamban – ahogy már korábban is oly sokszor –, hogy az égiek segítségével egy napon majd letöröm a Foscari szarvát, és rábírom őket, hogy adják meg a nekem járó tiszteletet.

– Nem csoda, hogy Velence tele van fogadalmi táblácskákkal, és még a legszűkebb sikátorban is égnek a kis oltárok gyertyái – suttogtam nagybátyám fülébe, amikor végre bezáródott a hátunk mögött az ajtó, és a cselédek elvették átázott köpenyünket. – Talán hasznos volna, ha vennék egy fogadalmi gyertyát, és már holnap megpróbálnám elnyerni vele az ég jóindulatát. Gondolod, hogy azzal rákényszeríthetném őket, hogy emlékezzenek a nevemre?

Jacopo bácsikám elmosolyodott az álarca alatt, és intett,

hogy fogjam vissza magamat. Beléptünk a Foscarik fogadószobájába. A szemképráztatóan berendezett terem falán Bellini és Ticiano festményei lógtak. Nagyon szerettem volna alaposabban is szemügyre venni a mesterműveket, ám tudtam, hogy udvariatlanság lett volna a festmények előtt tátani a számat. Komolyan elszántam magam, hogy mennyei segítséget kérek. Persze ez is azok közé a fiatalos, meggondolatlan fogadalmaim közé tartozott, amelyeket azután sohasem váltottam valóra.

A Foscariknak saját színházuk is volt a palotában. Ezen az éjszakán előadást tartottak benne, mert szerették volna a karnevált is olyan emlékezetessé tenni, mint a karácsonyt vagy a vízkeresztet. A prológus már rég elkezdődött, amikor nagybátyám társaságában leültünk a színpadtól bal kézre eső páholyunkba. Az ülések három oldalról vették körül az előadókat. Egy hétköznapi színházi estén bizonyára jó pár szemrehányó pillantást kaptunk volna tapintatlanságunkért, ám a velenceiek nem tartották sokra a pontosságot. A karnevál estéjén sokan még nálunk is később érkeztek. A többi néző amúgy sem akart kötekedni. Az álarcunk miatt nem tudhatták, hogy kik vagyunk. Akár a dózse és az unokaöccse is ülhetett volna a páholyunkban.

Ez a gondolatmenet eszembe juttatott egy fontos dolgot.

Azt, ami egész este ott motoszkált a fejemben.

– Figyelj csak, bácsikám – suttogtam az idős férfi fülébe. – Elképzelhetőnek tartod, hogy Baffo úr leánya ma este...?

– Úgy kell rá gondolnunk, mint a gályánkon feladott értékes csomagok egyikére. Azért fizetnek minket, hogy célba juttassuk – felelte Jacopo határozottan.

Senki sem szólt ránk, hogy ne beszélgessünk, mert a közönség soraiban mások is fecsegték. Akit nem érdekelt különösebben a színpadi játék, az vidám beszélgetésbe merült a szomszédaival, de olyanokat is láttam, akik kockáztak vagy kártyáztak. Páran még össze is verekedtek. A vendégek között borvörös libériát viselő szolgák sűrögtek. Itallal, ínycsafalatokkal kínálták a vendégeket. Más társaik bojtos párnákat hoztak oda, hogy a nézők lába ne fázzon a hideg márványpadlón. A színpadon zajló események valójában csupán egyfajta háttérzenét szolgáltattak. A szereplők nem voltak fontosabbak azoknál a zenészeknél, akik egy nagyszabású fogadás során a karzaton ülve halk zenével próbálják meg elnyomni a jó hangulatú beszélgetők zsongását.

Ezt a darabot még nem láttam. A szerzője nevét mára el is felejtettem. Persze lehet, hogy nem is egyvalaki írta, hanem a társulat közös erővel alkotta meg. Rövid idő alatt

megértettem, hogy miről is van szó. A szereplőket jól ismertem a *commedia dell'arte* előadásairól. Pontosan ugyanazokat a karikatúrákra emlékeztető alakokat láttam, mint kint az utcán. A jól ismert szereplők azonban különös, új környezetbe kerültek. Jól éreztem a díszletekből áradó friss festék szagát. Aggódni kezdtem a színészek jelmezének épségéért, valahányszor túl közel álltak a frissen festett színpadképekhez.

A nagybátyám mintha csak a gondolataimban olvasott volna. Átlátott az álarcomon. Pontosan tudta, hogy mi járt a fejemben, amikor felbukkant Columbine, a fiatal női főszereplő.

– Úgy kell vigyáznunk a szállítmányra, mintha egy ládika csiszolatlan gyémántot bíztak volna ránk – tanácsolta. – Ugyanakkor nem foglalkozhatunk vele többet, mint egy hordó szózott hallal.

Columbinéra, erre az édes hajadonra ezúttal, eltérően a hagyományoktól, nem Itália földjén leselkedett a rettentő veszély. Szerető családja ölelő karjából elrabolták, és hamarosan a török szultán háremében találta magát. A távoli birodalom uralkodójának szerepét Pantalone vállalta magára. Egy kéjsóvár maszkot viselt. Ezt az álarcot is jól ismertük, bár most sötét színűre festették, és a tetejére egy aprócska

turbánt erősítettek. Természetesen színre lépett Harlequin, a megmentő. A bátor kapitány és barátai az elrabolt lány segítségére siettek. Egymást követték a színpadon a kacagtató fordulatok. Süteményt vágtak a gazemberek arcába, végül pedig Pantalone szultánt a saját turbánjával kötötték gúzsba. A hősök közben folyton Szent Márkot és Velencét emlegették. Függetlenül attól, hogy a közönség tagjai éppen mivel foglalkoztak, a jól ismert csatakiáltást meghallva mindenki harsányan éljenezni és tapsolni kezdett. Éppen ezért Szent Márk és a köztársaság neve a lehető legtöbbször, mégpedig jó hangosan hangzott fel a színpadon.

– Örülök, hogy Husszein otthon maradt – mondtam Jacopo bácsinak.

Valósággal lenyűgözött, hogy honfitársaim mennyire megváltoztak a különös díszletek között. A szultán városunk régi ellensége volt. Minden velencei örült annak, ha a keleti zsarnok szorult helyzetbe került. A színpadon rengeteg gyönyörű, alázatos és engedelmes fiatal nőt vettem észre. A nézők mohó tekintettel bámulták őket. A látvány mintha kéjenc visszhangokat váltott volna ki lelkünk legsötétebb bugyraiból. *Ahogy a török nőket ábrázoljuk, az többet elárul a saját vágyainkról, mint az ellenségünk barbár szokásairól* – gondoltam. Miközben a hárem falainak illúzióját bámultam a

színpadon, szemem előtt újra magam előtt láttam, mi történt aznap délután a zárda kertjében.

– Viszonylag gyorsan odaérünk Korfura – szólalt meg Jacopo bácsi együtt érzően.

Miután rájöttem, pontosan mi is zajlik fent a színpadon, már nem kötött le annyira az előadás. Azon gondolkodtam közben, milyen különös dolog is a színház. Álarcos színészek szórakoztatták a maszkot viselő közönséget. Bizony, a nézőtéren mindenki eltakarta a valódi ábrázatát. De vajon kinek volt fontosabb az álarc? Kinek akadt a legtöbb rejtegetnivalója? Felidéztem magamban, hogy milyen erő áradt szét bennem, amikor felvettem a fekete bőrmaszkot, és ezzel semmivé foszlottak az arcvonásaim. A színészek ügyefogyott ostobasággal viselkedhettek fent a színpadon, mégsem kellett attól tartaniuk, hogy kinevetik őket, ha visszatérnek a hétköznapi emberek világába.

A színészek titkos ereje azonban eltörpült a közönség mindentudása mellett. Láthattuk a fenti eseményeket, ám közben mi magunk arctalanok, ezért láthatatlanok voltunk. Tisztában voltunk azzal is, amiről a szultánnak sejtelme sem lehetett. Mi tudtuk, hogy Harlequin ott rejtőzködik a paraván mögött.

Columbine most már nemcsak a jól ismert rózsaszín,

csipkés álarcát viselte, de magára öltötte a török hölgyek fátylát is. A furcsa látványtól töprengeni kezdtem. Mi van akkor, ha a hárem világa egyáltalán nem olyan, mint amilyennek elképzeljük a kéjsóvár, vén Pantalonék birodalmát?

– Vajon mit éreznek a török asszonyok, ha a fátyol mögé rejtik az arcukat, és így lerázzák magukról az egyéniség béklyóját? – kérdeztem. Szavaimat meghallva nagybátyám hangosan felkacagott, de aztán csak megvonta a vállát.

– A délutáni kalandod megzavarta a fejed. Ne gondold, hogy bármikor is kitalálhatod, mire gondolnak a nők. Édeskevés az, amit a török nőkről tudunk. Képtelenség volna megérteni őket. Jobb, ha tőlem tudod, hogy pontosan ugyanez vonatkozik Baffo leányára is.

Nagybátyám társaságában már többször jártam a hitetlenek országaiban. Nagyon kedveltem Husszein barátunkat. Tudtam róla, hogy nem barbár. Lassanként kezdtem megérteni, hogy az elmémben csupán csalfa látszatképek bukkannak fel, ha megpróbálom elképzelni, milyenek is lehetnek az oszmán asszonyok. Ezek a kéjsóvár képek azonban a mi kultúránk szülöttei voltak, nem pedig az övék. Konstantinápolyban csakis európai asszonyokkal, a kereskedők feleségeivel találkoztam. Meg persze azokkal a

szajhával, akik megfertőzték a nagybátyámat. Olyan nők művelték odaát az ősi mesterséget, akik rájöttek, hogy idehaza túl sok a vetélytársuk, ezért távoli kikötőkben próbáltak szerencsét.

A török asszonyokról nem volt szokás beszélni. Korábban fel sem merült az, hogy a színpadon tegyék közszemlére őket. Hiába törtem a fejemet, nem emlékeztem arra, hogy akár csak egyetlen muszlim nőt is láttam volna. Lehetséges, hogy mindegyiknek két feje volt, és az ablakaikat eltakaró sűrű rács meg a zárt gyaloghintók iszonyatos szörnyetegeket fedtek el a szemünk előtt? Elképzelhetőnek tűnt az is, hogy valami egészen másfajta titkot őriztek. Honfitársaim szilárdan hitték, hogy a hitetlenek asszonyai kivétel nélkül lenyűgöző, túlvilági szépségek. Vajon mire képesek ezek az asszonyok? Mekkora lehet a befolyásuk? És az erejük?

A törökök igen kedvelték az árnyjátékot. Konstantinápolyban egyszer magam is láttam egy előadást az egyik téren. A szereplők nagyon hasonlítottak a Velencéből jól ismert színdarabok figuráira. A bábuk között akadtak nők is. Ravasz vénasszonyok és gyönyörű, édes, fiatal lányok. Ez volt azonban minden, amit láthattam. Csupán egy árnyjáték figurái bukkantak fel a szemem előtt. Talán ők is pontosan ugyanezt gondolták rólam? Az ablakuk rácsán kitekintve

csupán az árnyjáték szereplőinek tartják a férfiakat? Vajon kinek a kezében futnak össze a szálak?

A velencei sikátorok mélyén égő rengeteg fogadalmi gyertya fénye egyértelművé tette számomra, hogy városom, de még a Foscari család tagjai sem lehettek egészen biztosak abban, hogy valóban ők e világ urai. Bizony, még hazám leghatalmasabb nemzetsége is bizonytalanul tekintett a külvilágra, és ezt nem tudták eltakarni a szemkápráztató külsőségek, az álarcok, de még az sem, hogy évről évre elbizakodott módon úgy tettek, mintha Velence nevében feleségül vették volna az Adriai-tengert.

Ahogy ott ültem a nézők között, ismét ráébredtem arra, hogy milyen iszonyatos hatalommal ruházott fel az arcomat eltakaró maszk. Még mindig sokkal erősebb voltam hétköznapi énemnél. Semmi sem korlátozott, amikor körülnéztem az esti sokadalmon. Tekintetem bátran végigsiklott a termen. Nyugodtan megbámulhattam a nők keblét vagy fenekét. Alaposan megszemlélhettem a beképzelten pöffeszkedő öntelteket, de a gátlástalanul mulatozókat is. Nem kellett odafigyelnem arra, hogy az arckifejezésem esetleg elárulja a gondolataimat. Elképzelhető, hogy a török asszonyok nemcsak a karnevál éjszakán ennyire szabadok, mint most én, de a születésük

pillanatától kezdve mindennap, hajnalhasadástól szürkületig...

Mennyei atyám! Mi járt az eszemben? Csak az hiányzott, hogy azon töprengjek, milyen volna nőként élni!

– Mégis, ha megérthetnénk őket... – próbáltam további beszélgetésre csábítani nagybátyámat. Csakhogy ekkor a színpadi események elterelték a figyelmemet. Nem a színészek nagy gonddal begyakorolt, lenyűgöző játéka, hanem egy váratlan, kínos közjáték zavarta meg az előadást. Hirtelen mindenki hahotázni kezdett. Fent a színpadon elakadt a darab, mert maguk a színészek is fuldokoltak álarcuk alatt a rájuk törő kacagástól.

Szép Columbinénkat egy megtermett, de igencsak együgyű eunuch kísérte. Jól ismertem a háremőrt alakító férfiút. Hiába próbálta meg hatalmas termetét sok rőfnyi selyem mögé rejteni. Feleslegesen próbálkozott azzal is, hogy vastag púderréteggel takarja el ábrázatát. Az eunuch nem volt más, mint anyai nagybátyám gondolájának evezőse. Azért bízták rá ezt a szerepet, mert alkalmassá tette ormóttan termete, barátságos személyisége, és persze mély, dörmögő hangja. Ha csupán a fejét láttam volna, a maszk miatt nem ismerhettem volna fel az arcát, ám elég volt egyetlen pillantást vetnem a derekán feszülő izomkötegekre, és egyből nyilvánvalóvá vált,

hogy egy tapasztalt gondolás áll előttem. Ezenfelül a városban gyakran láttam, ahogy teli torokból, szívbemarkoló énekeket zengve hajtotta a Foscari család címeres, aranyozott gondoláját. A Velencét irányító Tanács komoly küzdelmet vívott azért, hogy valahogy korlátozza a helyi előkelőségek gondoláinak elképesztő fényűzését. Ekkoriban azonban még messze jártunk attól, hogy szigorú határozatban mindenkire rákényszerítsék az egyforma, komor, fekete színt.

Egyből felismertem hát a jól megtermett gondolást. Gyönyörű Columbinénk mellett állva fennhangon panaszkolta, hogy a könnyörtelen sors milyen csapást mért rá. A párbeszéd során többször elhangzott a kappan, a nyesett és a herélt kifejezés. E szörnyűség pusztá gondolata is elegendő volt ahhoz, hogy nyugtalanul mocomogni kezdjek a széken.

Nem én voltam az egyetlen, aki felismerte a gondolást. A színpadi lámpások fénykörében hirtelen egy kétéves kisfiú bukkant fel. Az apróság valahogy megszökött dajkájától, és ügyetlenül totyogva feljutott a színpadra.

– Papa! Papa! – ciripelte jókedvűen.

Megtört a színpadi illúzió. Hirtelen mindenkinek eszébe jutott, hogy az eunuchot alakító gondolás nem csupán ennek a kislegénynek volt az apja, de még tíz másik gyereknek is.

– A felesége mindennap azért imádkozik Szent Mónikához

– hallottam a szomszédaim epés megjegyzését –, hogy ne kelljen újra elviselnie a gondolás termékeny ölelését.

A természetes férfiú odafent a színpadon már nem tudta semmibe venni a köntösét rángató apró kezeket. Esetlenül lehajolt, és felemelte a gyermekét. A kisfiú egészen addig lelkesen kiabált, míg oda nem sietett hozzájuk az anyja. A derék asszonyságon jól látszott, hogy nemsokára újra gyermekáldás elé néz. Átvette urától a fiút, és búcsúzóul még egy puszit is kapott az arcára. A közönség harsány éljenzéssel jutalmazta meg a váratlan alakítást.

Nagy nehezen folytatódott a játék. A meglepő események annyira lenyűgöztek, hogy sokáig nem is törődtem közvetlen környezetemmel. Feleszmélve az előbbi jelenet varázsából igencsak meglepődtem, amikor megéreztem, hogy egy kéz nehezedik a térdemre. Lassú, simogató mozgással elindult felfelé a combomon.

Harmadik fejezet

Nagybátyám keskeny, fekete maszkja fölött jól látszott a homloka. Meglepődve a magasba vonta egyik szemöldökét. Éles szemét nem kerülte el, hogy a másik oldalamon váratlanul felbukkanó álarcos ismeretlen vakmerő módon éppen mit tett velem. Mivel azonban a nagybátyám nem kezdett panaszkodni, magam is befogtam a számat.

A magas, karcsú nő borvörös bársonyruhát viselt. Rengeteg drága, de egymáshoz nem illő ékszert hordott. Drágakövek csillogtak a kezén, a nyakán és a csípőjén is. Arcát eltakarta az aranyszegélyes, borvörös moaré maszk. Nem tudhattuk, hogy kicsoda a vakmerő ismeretlen. Ruhájának szélesen kivágott mellrészére a legfinomabb aranyszálakkal átszőtt csipke borult. Fekete haját madeira hímzéses, lyukacsos fejkendő fogta össze. A hölgy tökéletesen eleget tett városunk törvényeinek. Velencében szigorúan tiltották, hogy egy úri hölgy egynél több színű öltözéket viseljen. Csupán annyit engedtek meg, hogy öltözékét arannyal vagy ezüsttel

szegje be. Azt gondoltam, hogy ez a törvény a jó ízlés szolgálatában állt. Ha nem korlátozták volna határozottan a divat túlkapásait, akkor jó páran a vásári bohócokat is megszegyenítően, a szivárvány színeiben pompáztak volna.

Ezek voltak az ismeretlen első szavai:

– Le merném fogadni, hogy te azt sem tudod, mire panaszkodik az a szegény, kasztrált török. Biztosra veszem, hogy képes volnál földöntúli gyönyörben részesíteni minden szép hölgyet.

Kellemetlenül éles hangon nevetett fel. Mivel még mindig nem tértem teljesen magamhoz délutáni, megrázó élményeim hatása alól, ezért először arra gondoltam, hogy Baffo kormányzó leánya talán kihasználta az álarcok szabadságát, és ma éjszakára hátat fordított a zárdának. Az elmúlt órák során számtalanszor eszembe jutott ez a lehetőség. Szinte már vártam, hogy egyszer csak elém álljon az ifjú hölgy. Az ábrándozás a legváratlanabb időpontokban támadt rám. A fülsértő vihogás azonban egyértelművé tette, hogy nem álmaim lenyűgöző hölgye simogatja a lábamat. A kolostor udvarán látott fiatal lány nem ilyen érdes, fülsértő hangon kárált. Olyan volt a nevetése, mint tavasszal a lágyan fújdogáló szellő. Ugyanakkor a hozzám simuló alak gyanúsan karcsúnak tűnt. Viharba kerültem, és képtelen voltam

ellenállni a természet elemi erejének. Még akkor sem, ha közben valami összeszorította a torkomat.

Igencsak zavarba jöttem. Mondanom kellett volna valamit, de féltem, hogy az izgalomtól megbicsaklik a hangom, és hangszálaim árulása miatt még az ismeretlennél is sivítőbban szólalok meg.

– Egy pillanat. Ezt a részt annyira imádom. Most jön az *intermedio* – magyarázta újdonsült szomszédom, és már nem éreztem a tenyerét a combomon. Hangolni kezdtek a zenészek. A felharsanó zene jelezte, hogy most egy darabig semmi nem fog történni a színpadon. A szultán palotájában vadul kergetőző színészek helyét átveszik az énekesek és a táncosok. A szereplők megpihenhetnek azután, hogy bejárták Konstantinápoly legmélyebb tömlöceit és legmagasabb tornyait.

A keleti nagyváros minaretjeit eltakaró függönyön a felirat arról tájékoztatta a nézőket, hogy egy zenés közjáték, kerti jelenet következik. Nekem persze egyből a zárda kertje jutott az eszembe. A kulisszák festett fáit tele voltak levelekkel. Egy tucatnyi varrónő ügyességét dicsérte az életteli természet illúzióját keltő sokmilliónyi, parányi öltés. Ilyenkor, a tél legvégén még a leggazdagabbak sem szerezhettek igazi faleveleket és valódi virágokat.

A zenés közjáték azonban igencsak kizökkentett a nyugalmamból. A színpadon egy meztelen alak tűnt fel. Csupán testének néhány pontját takarták el a lángokat ábrázoló, vörös gézfoszlányok. Phlegüasz volt az, az alvilági hajós, akiről Dante *Poklában* olvashattunk. Álarcos szomszédom már nem is törődött velem. A hölgy elakadó lélegzettel bámulta a csupasz hajóst.

Phlegüasz megállította csónakját, hogy átvigye a túlpartra az elátkozottakat. A legkülönfélébb vallások alakjai sorakoztak a parton. A faunok és a szatírok között felfedeztem Ádámot, és egy igencsak telt keblű Évát is. Ott voltak aztán napjaink eretnekei is, mindazok a gazemberek, akik elárulták felséges köztársaságunkat. Természetesen nem feledkeztek meg a Foscari család ellenségeiről sem. Az elátkozottak hosszú sorának legvégén maga a török szultán várakozott. A színjáték összeállítói meglehetősen esetlen módon így próbálták meg összekapcsolni az intermediót és a színdarabot. Az alvilágba indulókat figyelve azt gondolhatta az ember, hogy a Mindenható valamiféleképpen szemmel tartja a halandók ostobaságait.

Az elátkozottak egy gyászindulót énekelve, sorban állva közeledtek a bárka felé. Phlegüasz a láncait rázva adta meg a dal ritmusát. A háttérben álló ördögfiókák kellőképpen

bánatos akkordokat csaltak elő harsonáikból és viola da gambáikból. Egy ravasz jelmeztervező sikeresen keltette azt a látszatot, mintha ezek a hangszerek valamilyen kínozóeszközök lettek volna.

– Hát ez nem zene! Mintha kínpadra vonták volna a füleimet – próbáltam meg egy szellemes megjegyzéssel jókedvre deríteni az ismeretlen hölgyet.

Zavarba ejtő módon azonban új szomszédom nem osztotta a véleményemet. Feszült testtartással követte az átkozottak menetét. Álarca szemrészéből előcsillant néhány könnycsepp is. Lehetséges, hogy ez a nő megrendülve felidézte élete során elkövetett bűneit, és arra a következtetésre jutott, hogy rá is valami hasonló, végzetes sors vár?

Nem sok jóra számíthatok – gondoltam.

Unatkozva körülnéztem. Biztosra vettem, hogy találok valamilyen érdekesebb dolgot. Fel is fedeztem két igencsak udvariatlan úriembert, akik ebben a pillanatban rontottak be a nézőtérre. Azért figyeltem fel rájuk, mert pont olyanok voltak, mint a nagybátyám meg én. Az idősebb férfi egy fiatalabb legény társaságában érkezett. A hasonlóságunkat csak kihangsúlyozta, hogy a fiatalember hajszálpontosan olyan fekete álarcot és fehér, kúp alakú kalapot viselt, mint jómagam. Az idősebb néző öszülő, egészen a melléig lelógó

szakállát azonban képtelenség lett volna egy álarc mögé rejteni. Egész Velence tudta, hogy e nevezetes szőrszálak Agostino Barbarigo állán nőttek. A befolyásos Barbarigo nemzetség feje tagja volt a rettegett Tízek Tanácsának, és igen nagy volt az esélye annak is, hogy ő legyen városállamunk következő tengernagya.

Az idősebb férfit felismerve már nem volt nehéz kitalálni, ki lehetett fiatal társa. Alighanem Barbarigo örököse, Andrea volt az. Mintha csak villám csapott volna belém. Andrea Barbarigo nevét ugyanis utoljára Sofia Baffo ajkáról hallottam. Jobb kezemmel önkéntelenül is odakaptam a bal csípőmhöz. Kardot akartam rántani, hogy párbajban döfjem keresztül vetélytársam szívét.

Az ifjú Barbarigo testtartása elárulta, hogy ő is meglehetősen ideges. Álarcba bújtatott feje körbefordult, ahogy alaposabban megnézte a közönséget. Amikor találkozott a tekintetünk, szinte megdermedt egyforma maszkunk miatt: mintha tükörbe nézett volna. Lehetséges, hogy pontosan arra gondolt, amire én? Az álarc miatt azonban lehetetlen lett volna megmondani, hogy mi járt a fejében. Végül csupán merev háttal leheletnyit meghajolt. Ha két férfi úgy néz farkasszemet, mint mi, akkor egy ilyen köszönés még abban az esetben is elvárható, ha nem

ismerjük egymást. Hasonló merevséggel viszonyoztam a biccentést. Az úrfi tekintete továbbcsiklott.

Közben a darab főszereplői már vissza is tértek a színpadra. Elképesztő szerencsével újabb hátborzongató kalandokat éltek át a szerájban. Aranycsipkés keblű, új hölgyismerősöm időközben megfélemedezett a pokol fenyegető tüzéről. Szomorúsága csupán annyi ideig tartott, míg az erdőt ábrázoló függöny a magasba emelkedett. Persze az is elképzelhetőnek tűnt, hogy a hölgy csupán a közelségem miatt feledkezett el a tisztítótűzről. Keze merészen folytatta az előbb félbeszakadt kalandozást. Lehetséges, hogy éppen e nőszemély odaadása miatt gondolta az ifjú Barbarigo azt, hogy nem jelentek veszélyt számára. Az én figyelmemet nagyon is sikerült elterelnie.

A hölgy ekkor már szűk nadrágom ágyékrészének gombjaival foglalkozott. Nem csoda, hogy rémülten rezzentem össze, amikor megéreztem a vállamon egy szolgáló érintését. Gyorsan kihúztam magamat, és megigazítottam az álarcomat. A komornyik ugyanolyan egyenruhát és maszkot viselt, mint a Foscarik többi szolgálja. Csupán skarlátvörös öltözéke árulta el, hogy vendéglátóink alkalmazásában áll. Egy összehajtogatott papírdarabot csúsztatott a kezembe, majd egy sokatmondó biccentés után el is tűnt a közelben

várakozó társai között.

Moaré maszkos játszótársam közben megpróbálta ágygá alakítani kemény támlájú ülésünket. Ujjait a derekamnál becsúsztatta a nadrágom alá, és kirángatta az ingemet. A csuklóját eltakaró aranyozott csipke most már meztelen bőrömet simogatta.

– Mi volna, ha szétnéznénk kicsit a palotában? – javasolta halkán. – Csak akad egy olyan szoba, ahol nincsen ekkora tömeg?

Érzéki zihálását hallva kis híján engedtem a csábításnak, és majdnem zsebre vágtam a papírdarabot, hogy csak később olvassam el. Csakhogy amikor egy kíváncsi mozdulattal kettéhajtottam a papirost, azonnal észrevettem egy aláírással is felérő betűt. Kétség sem férhetett ahhoz, hogy a cirkalmas és kacskaringós S-t egy női kéz vetette papírra. Úgy éreztem, mintha lángra lobbant volna a kezemben tartott üzenet. Sokkal jobban perzselte a bőrömet, mint az aranyszálas csipke érintése.

Nem törődve az álarcos hölgy epekedő pillantásával, széthajtottam a levelet, és odatartottam a legközelebbi fáklyához. Erősen küszködve a sötétséggel, ezt olvastam:

Szerelmem... A második intermedio idején. Az előcsarnokban, ahogy azt elterveztük.

Aláírásként pedig újra ott volt az a sokat ígérő S betű.

– Szerelmem – lihegte a moaré álarc a fülembe. – Ez meg mit jelentsen?

Elrántottam a levelet mohó ujjai elől. Most, hogy már nem az ágyékomat simogatta velük, jól láttam, hogy mennyire ráncosak és májfoltosak. Felfigyeltem egy másik dologra is. Az ismeretlen ugyan rengeteg ékszert viselt, ám egyvalami feltűnően hiányzott a bal keze gyűrűsujjáról. Egyből észrevettem a gyűrű sokatmondó nyomát.

– Imádoztam...

A szavai kifejezetten felidegesítettek.

– Üzlet – válaszoltam durván.

Önkéntelenül is a nagybátyám felé fordultam. Mindig ezt tettem, ha szóba került valamilyen „üzleti” döntés. A szemöldöke még magasabbra szaladt, mint az előbb. Visszagondolva elismeréssel kell fejet hajtanom az idős férfi önuralma előtt. Hűvös nyugalommal figyelte a rám tapadó aranyozott és csipkés hölgy ügyetlen közeledési kísérleteit. Persze az is lehet, hogy valójában a rovásomra kacagott teli torokból, ám jókedvének csakis akkor adott hangot, amikor az egész közönség harsogva hahotázott Columbine és Harlequin kalandjain.

– Hát persze. Az üzlet. Pontosan! – kiáltotta a derék öreg

úr, mint akinek éppen eszébe jutott egy fontos tárgyalás.

Nagybátyám tenyere a térdén pihent. Nem emelte fel, ám egy ujjal mutatott valamit. A félkör alakú nézőtér másik végében valami történt. Moaré álarcos barátnőm nem figyelt fel Jacopo bácsi jelzésére, ám én a tekintetemmel követtem, és megértettem, bácsikám tudja, hogy kitől jött az üzenet.

Még mindig érkeztek nézők az előadásra. A túloldalon alakították ki azt a részt, ahol azok a magányos hölgyek ülhetek, akik a férfiktól elkülönülve kívántak helyet foglalni. Az újonnan érkezettek majdnem egyedül ültek a hölgyek részlegében. Az álarc és a karnevál szelleme elmosta a kurtizánok és a tisztességes asszonyok közötti határvonalat, és csak kevesen ragaszkodtak az egyébként érvényes szabályok betartásához.

Hunyorognom kellett a félhomály miatt. Először a megkeseredett arcú apácát ismertem fel. Csak úgy áradt belőle a harag. Alighanem az zaklatta fel, hogy a nézőtéren egyedül ő nem viselt álarcot. Bizonyára elkeserítette a színpadon látható erkölcstelenség, és nem érezte jól magát a karzat világi kavargásában. Két teljesen egyforma álarcot viselő ifjú hölgy társaságában érkezett. Elég volt egyetlen pillantást vetnem hármójukra, és máris megállapítottam, hogy az apáca mellett jobb kéz felől vihogó lány túlságosan

alacsony. Éppen ezért minden figyelmemet a baloldalnak szenteltem.

A fejemben ekkor már valósággal lüktetett a vér. Újra magam előtt láttam a papírra vetett, elegáns S betűt. Az apáca melletti szépség elhomályosította a színpadot megvilágító fáklyákat. Egy cseppnyi kétségem sem lehetett afelől, hogy ki ül ott. Az álarcos hölgy felém fordult, és ragyogó szemmel nézett rám. Remegni kezdtem a türelmetlenségtől. Meddig bohóckodnak még a színpadon? Mikor kezdődik el végre az intermedio?

– Ugye nem kell most elmenned? Mi lenne, ha inkább kettesben szöknénk el néhány pillanatra? Nem várhat az az üzlet?

Úgy hessegettem el a csipkeruhás hölgyet, mintha csak egy idegesítő szúnyog lett volna. Megráztam a fejemet, mert képtelen voltam összefüggően gondolkodni. Szinte tátogtam a döbbenettől. Nem érdekelt már, hogy mi történik a színpadon. Ez hihetetlen! Baffo kormányzó lánya a szerelmének nevezett? Engem?

A fejemben kavargó gondolatok zenei aláfestést kaptak. Ismét lehullott a függöny. Énekszó és tánc mutatta meg, hogy milyen jutalom vár a tisztaszívű hívőkre. A szeráfok mellé felsorakozott a lanton, hárfán, rebeken, furulyán és oboán

játszó múzsaék égi zenekara. A kilenc hangszerre komponált muzsikát egy egyenes cornett és egy görbe cink hangja tette teljessé. A színpadon a csembalót egy bolyhos felhő mögé rejtették.

A mennyei muzsikások azonban hiába próbálkoztak, nem tudták túlharsogni az elmében zúgó hangzavart. Persze az is lehet, hogy a színpadi zene csupán kiegészítette a fejemben felcsendülő muzsikát. Úgy döntöttem, ideje indulnom.

Ebben a pillanatban széthúzódtak a felhők, és rés támadt a mennyei sokadalom soraiban. Színre lépett a legfőbb égi hatalom. A magasból azonban nem egy őszülő üstökű, méltóságteljes Jupiter szállt alá, hanem aranyló vértzetében, csillogó koronával a fején Apolló ereszkedett le közénk. Olyan vékony kötelek tartották a testét, hogy csak az vehette észre őket, aki kifejezetten kereste a felfüggesztést. Földet érésének pillanatát a csembaló két hangos akkordja jelezte a nézőknek. Apolló szája kinyílt, hogy az istenség megszólítson minket.

A nézőtér abban a pillanatban elnémult. Lenyűgözve hallgattuk a színházterem legtávolabbi sarkát is betöltő kristálytisza hangot. Visszazuhantam a székembe, és már semmi más nem érdekelt. Hitetlenkedve előrébb hajoltam,

kerestem, hová rejthették el a női kórust. Biztosra vettem, hogy Apolló csupán némán mozgatja a száját. Ekkor azonban rájöttem, hogy az aranyló alak torkából előtörő hangok egy teljes oktávval magasabban zengenek, mint ahogy a nők énekelni szoktak. Mintha csak szilánkokra hasadó kristályüveg zúdult volna rám. Alig lehetett kibírni a ragyogó, fájdalmas hangokat. A művész látszólag a legcsekélyebb erőfeszítés nélkül énekelte ki a legmeredekebb kadenciákat is. Lehetetlennek tűnt, hogy az Apollót megszemélyesítő, hosszú aranyhajú, karcsú férfi képes erre. Legszívesebben hangosan felkacagtam volna, pedig most nem a főszereplők éltek át mulatságos kalandokat a háremben.

A közönség azonban kővé dermedve hallgatta az énekest, ezért türtőztettem magam. Moaré álarcos barátnőm előrehajolt, és szinte félájultan bámulta a művészt. Úgy remegett, mintha valóban egy istenség hangjában gyönyörködött volna.

– Ő az! – kiáltotta a gyönyörtől elfúló hangon. – Ő az!

– Kiről beszélsz? – kérdeztem ingerülten.

Ma már nem emlékszem, hogy kinek a nevét mondta válaszul, de abban biztos vagyok, hogy egy férfi volt az illető. Aztán így folytatta:

– Foscari nagyúr megígérte nekem, hogy valahogy

kicsalogatja ezt az énekest a firenzei templomból, és ráveszi, hogy színpadra álljon nálunk. Betartotta a szavát. Gyönyörű ez a hang. Valóban olyan mennyei, ahogy mondták.

Nehezen emésztettem meg, hogy bárki is a szférák zenéjének tartsa ezt az éles éneklést. Az indulataimat azonban nem tudtam szavakba önteni. Csupán ennyit mondtam:

– De hát hogyan...?

– Gyerekkorában szerencsétlen baleset érte szegényt. Kasztrálták – magyarázta a barátnőm.

Rájöttem, hogy tengerészként nagyon sok mindenről lemaradtam. Ekkor a mennyei seregek úgy döntöttek, itt az ideje, hogy újra a megszokott hangjukon zengjék az Úr dicséretét. A mellettem ülő nőszemély kihasználta az alkalmat, és így folytatta tanításomat:

– Legalábbis ez a szóbeszéd járja róla. Én azonban megbízható forrásból arról értesültem, hogy gyermekkorában az egyik firenzei templom kórusában énekelt. A családja kétségbeejtően szegény volt. Nem engedhették meg maguknak, hogy elveszítse a hangját az aranytojást tojó tyúkjuk. Úgy tudom, vannak olyan orvosok, akik...

– Ez képtelenség! Melyik család tenne ilyet az örökösével?

– Ó, hidd csak el. Mi mást tehettek volna? Az apostol arra tanít minket, hogy a nőknek hallgatniuk kell a templomban. Csakhogy éppen ezek a magasan szárnyaló hangok képesek elménket leginkább az Úr felé fordítani. A serdülő fiúk hangja lágy és tiszta, ám te magad is tudod, milyenek az ilyen legények – oldalba bökött a könyökével. – Nehéz őket fegyelemre szoktatni. Ezenfelül nem lehet kellő ideig csiszolni a hangjukat, mivel túl hamar elmélyül. Úgy tudom, hogy őszentsége, a pápa is hallotta e páratlan férfi énekét. Arra készül, hogy megszerezze a saját kórusába. Őszentsége ugyanis már felettébb unja a mindenfelé nagy népszerűségnek örvendő spanyol falzettek fejangú éneklését. Ha pedig őszentségének nincs kifogása ellene...

– De hát ez... Ez egyszerűen nem természetes! – kiáltottam.

Barátnőm megvonta a vállát. Ez a mozdulat éppen elég volt ahhoz, hogy többet is meglássak a nyakából. Nyilvánvaló volt, hogy már rég elmúlt bőrének fiatalos üdesége.

– A társadalom elvárásai nem törődnek a természet szavával – magyarázta. – Éppen ezért újra és újra kikapukat kell keresnünk. Mégis ki a megmondhatója annak, hogy mi a természetes és mi nem az? Túlságosan fiatal vagy még, hogy megértsd az ilyesmit.

Ismét felzendült a csembaló két figyelmeztető akkordja. A hangszer elnémult. Apolló felemelkedett nyomorúságos földi világunkból. Felfelé haladva tovább zengett a dala. A kristálytisza hangok madárrajokként áradtak szét a színházban.

A zene engem is magával ragadott, bár nem nyűgözött le úgy, mint a nézőtéren ülő, ámulva figyelő rajongókat. Most, hosszú évek távlatából visszatekintve hajlamos vagyok azt gondolni, hogy a fejem fölött madárszárnyakon suhanó hangok mintha csak a közeli jövőben rám váró, egyelőre még alaktalan veszedelemre akarták volna felhívni a figyelmemet. Olyan szörnyűségre, amilyenre álmomban sem gondoltam volna.

Felháborítónak, sőt szinte már perverziónak tartottam, hogy az előbb mindenki durván kiröhögte az egyik heréltet, majd a következő pillanatban valóságos természetfeletti, másvilági lényként hajbókolt egy ugyanilyen megcsonkított teremtmény előtt. Lehet, hogy Apolló isten lebegett a szemünk előtt, ám a mennyei alaknak hiányzott egy fontos szerve. Sosem történhet meg, hogy odatotyogjon hozzá egy kétéves gyermek, és az apjának nevezze. Mégis milyen istenség az olyan, akinek ennyire szembeötlő hiányosságai

vannak? Végigfutott a hátamon a hideg. Tizenöt éves koromra számos olyan ellentmondással találkoztam közvetlen környezetemben, melyek félelemmel töltöttek el. Kellő idő elteltével az ember megtanulja semmibe venni az ilyen aggodalmakat. Ekkor azonban még csak egy módon tudtam elmenekülni előle. A feje tetejére állítottam, hogy a helyét gyorsan átvegye a harag.

Kétségbeesve néztem körül a nézőtéren. Azt reméltem, hogy a többi fiatal, a férfiak, de akár a nők is nagyobb együttérzést mutatnak az érzelmeim iránt. Ekkor azonban mintha csak a szívemben csendült volna fel a csembaló mély hangja. Sofia Baffo már nem ült a nagynénje mellett.

– Üzlet! Mennem kell! – kiáltottam. Legalább annyira meg akartam győzni önmagam, mint a mellettem ülőket. Felpattantam. Villámcsapásként ért a felismerés, hogy már javában tart a második *intermedio*.

Negyedik fejezet

Az előcsarnokban egy skarlátvörös libériát viselő férfi fogadott. Megmutatta, merre kell mennem. A tágas helyiség zavarba ejtően üresnek tűnt. A magasról komor arccal bámultak le rám a Foscarikat ábrázoló arcképek és Ticiano remekművei.

– Erre parancsoljon az úr – mondta a szolga. – Az ott az urak szalonja.

Semmi kedvem nem volt más férfiakkal találkozni, de nem tudtam, hogyan háríthatnám el az útmutatást. Úgy döntöttem, megfogadom a tanácsát, hiszen könnyen lehet, hogy éppen ő nyomta a kezembe az elegáns S betűvel díszített papírdarabot. Ha nem tőle kaptam, akkor bizonyára az ikertestvére lehetett a hírnök.

A fényűzően berendezett szoba falait drága fából készült lambéria borította. Lassan égő, méhviasz gyertyák gondoskodtak a ragyogó világosságról. Egyedül álltam idebent. Az előkelő úriemberek mind bementek a nézőtérre,

nehogy lemaradjanak a kasztrált énekes különleges előadásáról. Még idebent is jól hallottam a férfi torkából előtörő éles hangokat. Baffo kisasszony hihetetlenül ravasznak bizonyult. Remekül kiválasztotta találkozásunk időpontját! De hol lehet?

A függöny mögött rejtőzködő apró erkély azt a célt szolgálta, hogy teli hólyagunk tartalmát visszaadhassuk a Nagy Csatornának. Idegességemet enyhítendő kiálltam rá. Közben az járt az eszemben, milyen csodálatosan friss a levegő az éjszakai eső után. Dolgom végeztével begomboltam a nadrágomat, és némiképp kiegyensúlyozottabban tértem vissza a szalonba. Milyen furcsa, hogy nagy gonddal rejtegetjük ezt a testrészünket a világ előtt, s mégis éppen neki köszönhetjük, hogy olyan közeli kapcsolatban lehetünk vele. Mikor vizeletem visszatért a csatornába, úgy éreztem, hogy újra a hétköznapi emberek közé tartozom. A kasztráltak és a háremszolgák zavarba ejtő világa semmivé foszlott a hűvös éjszakában, mintha csak véget ért volna egy bűvész szemfényvesztő előadása. Készen álltam arra, hogy ismét magamhoz öleljem a valóságot.

A valóságot, és persze Sofia Baffót! Azt a lenyűgöző, ifjú hölgyet, aki valahol itt várt rám. Csupán meg kellett találnom!

Kilépve a függöny mögül, elsiettem a válogatott ínycségektől és drága italoktól roskadozó asztalok mellett. Furcsa, de a remek ételek illatát ma este valamiért nem érzékeltem. Más sem kóstolta még a fejedelmi ételeket. A gyertyák fényében egy pillanattig úgy tűnt, nem csak a kupák ragyognak aranyfényben. A mártásból kiemelkedő egész madarakat mintha rézből öntötték volna. Éles fényben csillogtak a kifényesített körték, a rézsínű fügek, a narancsok, a halmokban álló dió, de még a köztük elhelyezett babér és zsálya csomói is. Már a látványuk is jóllakatott... Tökéletességük ellenére mégis az volt a benyomásom, hogy valamilyen cseppet sem tápláló, kemény és nem természetes anyagból faragták mindet.

Észrevettem, hogy a terem padlóját négy színű márvány borítja. Olyan leleményes módon fektették egymás mellé a gondosan kifaragott darabokat, hogy azt hihettem, a földből kiálló kockák tetején lépkedek. A sötét márvány különös mélységet kölcsönzött a mintázatnak.

Felfigyeltem egy gyors léptekkel közeledő alakra a folyosón. Kihúztam magam, és gondosan megigazítottam a kalapomat és az álarcomat. Nem ismertem a felém közeledő legénykét. Pepita Harlequin maszkot és ormótlan, puha kalapot viselt. Azon nem csodálkoztam, hogy egy fiú az urak

számára fenntartott szalonba tart, könnyed léptei neszt meghallva azonban...

Alaposabban megnéztem, és hirtelen rájöttem, hogy nem egy legény áll előttem. Pontosan ugyanolyan táncoló léptekkel közeledett felém a márványon, mint délután a kolostor kertjében, amikor a *Gyere hát be bimbózó erdőcskémbé, szerelmem* című dalt fütyörészte. Szűk harisnyája és zekéje ellenére is felismertem.

– A kisasszony az? – kérdeztem dadogva.

– Nem ismertél fel egyből? Akkor könnyedén becsapok itt mindenkit.

Nem is figyeltem a szavaira. Lenyűgözve bámultam a szűk harisnyába bújtatott, izmos lábakat. Azonnal megértettem, hogy a szokások miért követelik meg e csábító testrészt elrejtését. Minél több szövet takarja el a hölgyek lábát, annál jobb.

– Eljöttél, és csak ez a lényeg. Mégpedig éppen időben – folytatta hadarva. – Ügyes volt a kis színjátékod azzal a szajhával a nézőtéren. Szinte az öledbe mászott, mindenkit félrevezettél velem.

Megállt előttem, aztán megpördült a ragyogó padlón.

– Mit szólsz a ruhámhoz? Látod? Tökéletesen illik rám!

Ez nem volt igaz. Öltözékét egy nagydarab, jóval magasabb

férfi alakjára szabták. Az otromba kalap eltakarta gyönyörű haját. Az ágyékánál valamivel kitömte a nadrágot, egészen nevetséges volt. Miközben a lány táncolva közeledett, a tömés hol erre, hol meg arra az oldalra csúszott el. Nekem azonban eszem ágában sem volt bíráló szavakkal illetni egyetlen olyan ruhadarabot is, amelyik ezt a gyönyörű testet fedte.

– Madonna... – suttogtam. Velencében az úri hölgyeket illett így megszólítani. Persze lehet, hogy mennyei segítségért fohászkodtam.

– Várj még. Ha már álarcot öltöttem, szétnézek itt. Mindig is kíváncsi voltam arra, hogyan élnek a férfiak.

Elsietett mellettem, én pedig kábultan követtem, mert valósággal megigézett a tánca.

– Hm. Az étel ugyanolyan – állapította meg. Csupán egy futó pillantást vetett a sok ínyencségre. – Ti persze nemesebb italokat kaptatok. És ránk csupán rikító színű, apró cserepek várnak a függöny mögött, ha könnyíteni akarunk magunkon. Azt hiszem, még nekem sem okozna gondot telibe találni innen a Nagy Csatornát...

Kilépett a vizelőerkélyre, és áthajolt a kőkorláton. Az éjszakai sötét dacára gyönyörű látványt nyújtott elém táruló csípője és a combjai.

– Akkor hát gyere, szerelmem – szólalt meg.

Elfordult a víztől, és újra belépett a terembe. Összehúzta a háta mögött az erkélyre vezető függönyt. Menet közben felkapott egy fügét az egyik asztról. Szempilláját remegtetve a kezembe nyomta az édes gyümölcsöt. Azután pedig belém karolt!

Kicsit korábban megtapasztaltam, milyen az, amikor aranszálakkal átszőtt csipke simítja végig a karomat. Sofia csupasz bőrének érintésétől majdnem lángra lobbantam. Mintha folyékony arany ömlött volna a kezemre.

– Kíváncsian hallgatlak, Andrea. Ne hagyj tovább bizonytalanságban. Hogyan fogunk elszökni innen?

Pontosan abban a pillanatban, amikor rájöttem, hogy ez a gyönyörű teremtés összetévesztett valaki mással, az illető már be is lépett a szalonba.

– Sofia!

A fiatal lány szinte jéggé dermedt.

Andrea Barbarigo lerántotta a fejről az álarcát. Eddig pontosan ugyanolyan maszkot és kúp alakú kalapot viselt, mint én.

– Ezek szerint megtaláltad az előcsarnokban elrejtett ruhákat – mondta nyersen az előkelő úrfi.

– I... igen – dadogta Baffo lánya.

– Illik rád az öltözék?

– A ruha? Igen, a célnak megfelel, de hát... Nem kaptad meg az üzenetemet?

– Üzenetet? Milyen üzenetről beszélsz?

A lány elrántotta a karját, és ellépett mellőlem. Pepita maszkja mögül szinte villámokat szórt haragos szeme.

– Gyere, Sofia. A gondola a hátsó kapunál vár ránk. Egyetlen pillanatot sem veszíthetünk. El kell menekülnünk innen! Életemre esküszöm, hogy nem leszel annak a korfui fajankónak a felesége! De senki másé sem! – kiáltotta Andrea elszánt tekintettel. – Csak az enyém!

– Igen, Andrea. Csakis a tiéd vagyok!

A szépséges hölgy keze vággyal telve, birtokló mozdulattal ragadta meg az ifjú nemes karját. Egy életre beleégette bélyegét Andrea Barbarigóba. Pontosan tudtam, mit érezhet a vetélytársam. *Kihívom párbajra! Megküzdök vele!* – gondoltam, de a kihívó szavak elvesztek valahol az elmémen eluralkodó zűrzavarban és fájdalomban. Úgy éreztem, semmit sem érek.

Ellenfelem szenvedélyes mozdulattal visszavette a maszkját. A fekete álarc nyílásán keresztül valósággal felnyársalt a tekintetével.

– Ha csak egyetlen szót is szólsz bárkinek arról, ami itt

történt, személyesen gondoskodom arról, hogy a neved eltűnjön az oroszán szájában!

Az oroszán szájában! Eddigi zavaromat és fájdalmamat egyszeriben elsöpörte az elemi erejű rémület. Velence legsötétebb sikátoraiban az árnyak mélyén, a fogadalmi gyertyák mellett rejtőztek az oroszlánszajak. Amikor ma este elsétáltunk rokonaim palotájához, nem kellett elfordítanom a tekintetemet hátborzongató látványuk elől, hiszen mindegyik az árnyékban lapult. Jó okom volt arra, hogy másfelé nézzek, hiszen pontosan tudtam, egyetlen pillantás is elég volna ahhoz, hogy egész éjjel rémálmok gyötörjenek. A városban mindenfelé rábukkanhattunk a fenyegető tekintetű faragványokra. Nyitott szájuk arra várt, hogy a névtelen feljelentő egy cédulán beledobja a köztársaság ellenségének nevét. A titkos feljelentések a félelmetes hírű Tízek Tanácsa asztalára kerültek. A megvádoltakra szigorú, könyörtelen vizsgálat várt. A köztársaság urai kegyetlenül leszámoltak mindazokkal, akikről azt feltételezték, hogy Velence ellen fordultak. Történt már olyan, hogy a feljelentés áldozata nem is tudhatta meg, mivel vádolták meg. Egyszerűen eltűnt az éjszakában. Ugyanúgy elnyelte a sötétség, mint a pergamendarabkát, amit egy rosszindulatú feljelentő keze egy nyirkos, sötét sikátorban bedobott az oroszán szájába.

Vetélytársamnak azonban talán nem is lett volna szüksége ilyen körülményes megoldásra. Az idősebb Barbarigo maga is a rettegett Tízek közé tartozott. A fiának csupán oda kell hajolnia hozzá, és a fülébe suttognia a nevem...

Összerezzenem. A két szökevény sietős léptekkel távolodott tőlem az egymás mellé állított kockák illúzióját keltő márványpadlón. A nézőtér felől mennydörgő tapsvihar hallatszott. Véget ért Apollo csodálatos éneke. A közönség tetszésnyilvánítása elnyomta a szökevények hangját.

Abban a pillanatban, amikor Sofia Baffo eltűnt a szemem elől, egy csapásra kitisztult az elmém. Mintha csak hideg vízzel öntöttek volna nyakom. Andrea Barbarigónak esze ágában sem volt odasietni az apjához, hogy feljelentsen. Az a gazember éppen megpróbálta elszöktetni Baffo kormányzó leányát. Ha nagy szerencséje lesz, akkor az apja egyszer majd megengedi neki, hogy újra a szeme elé kerüljön. Ráadásul az oroszlánok szájától sem kellett tartanom, hiszen álarcot viseltem. Barbarigo még akkor sem tudna elárulni, ha kőpadra vonva próbálnák meg kicsikarni belőle a nevemet. Fogalma sem volt arról, ki vagyok. Még Baffo szép leánya sem jött rá, kivel tévesztette össze Andreát. A legcsekélyebb jelét sem adta annak, hogy felismert. Nem tudta, hogy a kolostor kertjében már találkoztunk ma délután.

– A társadalom elvárásai nem törődnek a természet szavával – mormoltam halkán. Olyan hangsúllyal ejtettem ki ezeket a szavakat, mintha felidéztem volna magamban egy régi tengerészdal refrénjét. Csupán egy pillanatig kellett töprengenem, hogy rájöjjek, ezeket a szavakat a moaré álarc és az aranyszálakkal átszőtt csipke mögé rejtőző hölgy szájából hallottam.

Nem haboztam. Tehettem volna mást? Dehogy! Ugyanazt tettem, mint az ópiumfüggő, aki ráeszmél, hogy veszélybe került a kábítószerforrása. Keresztülrohantam az előcsarnokon. Odaugrottam az első libériás alakhoz, megragadtam skarlátvörös zubbonya ujját, és a menekülő párocska után mutattam. Csak néhány jól megválasztott szót kellett mondanom. Felkapta a fejét, amikor meghallotta, hogy a leányzó megszöktetésével beszennyezik a Foscari nemzetség nevét.

Hirtelen az egész előcsarnok megtelt skarlátegyenruhás alakokkal. A tíz csapás idején nézhetett ki így Egyiptom, amikor mindent elborította a vér. A nézőtér úgy ürült ki, mint Gósen földje. Az összes ajtón áradtak kifelé az emberek. A csapások közül leginkább a mindent beborító békákra emlékeztettek.

Az apáca úgy sikoltott fel, mintha a kasztrált énekessel

akart volna versenyre kelni. Kénytelenek voltak repülőst adni neki. Az öreg Barbarigo dühösen szitkozódott. Hatalmas szakállával olyan volt, mint egy sötét viharfelhő. A szemem sarkából megpillantottam a borvörös ruhát viselő, ismeretlen hölgyet. Szerettem volna többet is megtudni tőle, de a zűrzavart kihasználva az aranyló csipke eltűnt az éjszaka sötétjében. Talán attól tartott, hogy őt is elárulom.

Az ifjú szerelmeseket elrángatták egymástól, és gyorsan két zárt gondola felé taszigálták őket. Baffo leánya zokogni kezdett. Letépték arcáról a maszkot. A fáklyák nyers fényében úgy tűnt, mintha alabástromból faragták volna fiatal, mezítelen, könnyekkel teli arcát.

Andrea Barbarigo dühös arccal engem keresett. Talán ki akart hívni párbajozni. Ahogy azonban Sofia Baffo eltűnt a szeme elől, a fiatal nemesnek ugyanúgy a torkára forrtak a szavak, mint az előbb nekem. Az öreg Barbarigo könyörtelenül galléron ragadta a fiát. Kihúzta maga után az ajtón, esélyt sem hagyva neki az ellenállásra.

Nem bántam, hogy elhurcolták a vetélytársamat, mert az én szemem is megtelt könnycseppekkel, miközben Baffo úr leányának távozását figyeltem. Meztelennek éreztem magam, pedig továbbra is rajtam volt a mindent eltakaró álarc.

Már senki sem foglalkozott a török szultán szerájával. A

váratlan esemény úgy söpört végig az emberek elméjén, mint a csatornákat a szennyből megtisztító dagály hullámai. Így történhetett, hogy Columbinének most az egyszer nem sikerült elmenekülnie. Foscari rokonai később odajöttek hozzám, és köszönetet mondtak azért, hogy sikerült megvédeni nemzetségük jó hírnevét. Örültek, hogy nem történt baj, és mindenki élheti tovább megszokott életét.

Velence nagyurái felfigyeltek hát a talpraesettségemre. Miért éreztem mégis ennyire nyomorúságosan magam?

– Nem történt semmi – legyintettem meghallva Jacopo bácsikám dicsérő szavait, miközben jó öreg Pierónk imbolygó fáklyájának fényében elindultunk hazafelé.

A szakadó esőben üresnek és lényegtelennek tűntek a dicsérő szavak. Nagybátyám megérezhette a hangulatomat, és a rá annyira jellemző tapintattal némán jött mellettem.

Már félúton jártunk hazafele, amikor ráéreztem, hogy valamit szorongatok a bal kezemben. A füge volt az. A gyümölcsöt igencsak megviselte az éjszaka zűrzavara. Elveszítette ragyogó rézszínét, és elkenődött forró tenyeremen. Arra gondoltam, talán az éhség okozza ezt a furcsa érzést a gyomromban. Megettem a fügét, és megtöröltem a kezem. Csak ekkor jutott eszembe, hogy a füge magvaitól mindig gyomorfájás kínoz. Nem volt bölcs

döntés megenni a gyümölcsöt. Felkavarodott a gyomrom, azután viszketni kezdett a kezem és az arcom.

– Szent Sebestyén napján indulunk – szólalt meg halkan a bácsikám. – Nehéz út vár ránk.

Barátságosan megszorította a vállamat. Most már az is ugyanúgy viszketett, mint a karom.

– Az biztos, hogy akaratos és makacs ez a lány – folytatta halkan.

Nem mondhatnám, hogy sikerült megvigasztalnia.

Ötödik fejezet

Akaratos és makacs lány.

A rakpart mellett horgonyzó *Santa Lucia* fedélzetén állva hangosan mondtam ki ezeket a szavakat. A tekintetem végigsiklott városunk kikötőjén, és a jobb kéz felől elterülő Szent Helén félszigeten is. Mestre környékén a szürkészöld hegyek eltakarták előlem a látóhatárt. Körülöttem hangosan morajlott a város. A kristálytisza levegőben még a Dolomit-hegység első láncai is jól látszottak. Valamiért mégis halványnak tűntek a színek. Úgy éreztem, mintha magam is csupán a partra sodort tengeri hulladék része lennék. Könnybe lábadt a szemem. A hegyek felől erős, hideg szél fújt. Dermesztő érintése érzéketlenné tette az orrunkat. Nem éreztük Velence megszokott, kellemetlen szagait, a mocsarak és a tenger bűzét. A szél belekapott Szent Márk mindenütt jelen lévő zászlóiba. A vörös és arany szövetdarabok úgy csattogtak, mint a tűzijáték petárdái. A hegyek elmosódott, kékes háttere kiemelte a színüket.

A szél azonban nem volt elég hideg ahhoz, hogy jég borítsa be a kikötőt. Szent Sebestyén napján gond nélkül kifuthat a gályánk.

Elfordulva a parttól megpillantottam a védőszentemről, Szent Györgyről elnevezett szigetet. Hallottam róla, hogy az odaát élő szerzeteseknek egy hatalmas, lenyűgöző templomot fognak építeni. Eszembe jutottak a régi körmenetek. Milyen hideg volt akkoriban! Sorba állt a köztársaság valamennyi apró csónakja. Karácsony idején rengeteg lámpás világította meg a fekete vizeket. Kisgyermekként azt gondoltam, hogy az év végi ünnepek különleges meglepetést tartogatnak számomra, hiszen Szent Györgyről kaptam a nevemet. San Giorgio az én védőszentem volt. Amikor most a sziget felé fordultam, ugyanezt éreztem. Mintha az égbolt derűsen nézett volna le rám.

Elpirultam, mert rájöttem, hogy mellkasomban vadul zakatol a szívem.

– Akaratos és makacs lány.

Azt hittem, hogy szavaimat senki sem hallja. Tévedésem egyből nyilvánvalóvá vált, amikor felharsant az éles hangú nevetés.

– Ó, hát erről van szó!

– Sajnálom, Husszein – szabadkoztam. Nem vettem észre,

hogy az idős férfi odajött hozzám.

– Te jól ismered a tengert – válaszolta az öreg. – Ez a leányzó valóban makacs és akaratos. Először nem értettem, miről beszélsz, mert az én anyanyelvemen a tenger hímnemű szó. Mi, arabok, meglátjuk benne a játékos kisfiút, de az alvó óriást is. A tenger néha úgy viselkedik, mint egy szerelemre vágyó ifjú. Máskor pedig, Allah legyen irgalmas hozzánk, a haragja megszegyeníti még egy háborodott őrjöngését is. Nekem az járt az eszemben, hogy a kikötő olyan, mintha a mélyben egy hatalmas, összetekeredett kígyó pikkelyei csillognának. Visszaveri a fényt, miközben a part felé tartó dagály lassan eléri a legmagasabb pontját. Látod, ifjú barátom, ezért nem értettem meg egyből, kiről is beszélsz. Nem értettem, hogy ez a „férfi” hogyan is lehetne akaratos és makacs leányzó.

Rövid töprengés után így folytatta:

– De már értem a hasonlatodat, barátom. Nagyon is költői e kép. Most már én is magam előtt látom a te kedvesed. Hogy csillog rajta a sok selyem, meg az ékszer! Kicsit közönséges. Te nem ilyennek találod? Ha én volnék az apja, egyből bezavarnám a hárembe! Ki tudhatja? Lehetséges, hogy a kikötő mélyén kígyózó szörnyeteg valójában egy hatalmas nősténykígyó. Ki van festve az arca, és nem ismeri a

szégyenkezést. Tipikus csábító.

Elmosolyodtam Husszein szavait hallva. Imádtam, ahogy valósággal muzsikált a hangja. Nem volt kedvem kiigazítani költői képeit. Az arab kereskedő még azelőtt lett családunk barátja, hogy derék édesapánkat elragadta volna a halál. Jól emlékeztem, mennyire örültem, amikor a térdén lovagoltatott, és imádtam a szemkápráztató, négyszögletű selyemdarabokba csomagolt török édességet, amellyel kisgyerekkoromban oly sokszor a kedvemet kereste. Az elmúlt esztendőik során nagybátyám vállalta magára apám szerepét, Husszein pedig mintha a keresztapám lett volna. Ez figyelemre méltó szerepvállalás volt, hiszen atyai barátom mégiscsak a hitetlenek közé tartozott.

Most kivételesen tévedett. Nem a tengerre gondoltam, amikor hangosan sóhajtoztam a bánattól. Ez a félreértés felbőszített. A tenger mindig is úgy ölelt magához, mint szerető anyám. Husszeinnek tisztában kellett volna lennie ezzel. Fenntartások nélkül megbíztam a hullámokban még akkor is, ha viharos szél fújt.

Bárcsak Baffo kormányzó leányában is megbízhattam volna!

Nagybátyám engem bízott meg a kisasszony elhelyezésével. Napkelte óta vártam a hölgy érkezését. Előző

délután személyesen felügyeltem, hogy a matrózok a lehető leggondosabban helyezték el gályánkon az utazó rengeteg ládáját és dobozát. Mindegyiken ott volt a felirat: BAFFO-KORFU. A ládák egymás után felkerültek a *Santa Lucia* alacsony középső fedélzetére, az élesen magasba törő hajóorr és a kiszélesedő, emelt hátsó rész közé. Ha a gályát teljesen megpakoltuk áruval, akkor a fedélzet alig emelkedett valamivel a hullámok szintje fölé.

Nem felejtettem el nagybátyám szavait. Tudtam, úgy kellene viselkednem, mintha a drága ládáknál csupán sózott halat tárolnának. A szívem azonban vadul dobogott, valahányszor elolvastam a rakományon a feliratot. A dobozokból nem a sózott hal bűze áradt. Ahogy elsétáltam mellettük, az orromat újra és újra megérintette a levendula vagy a szegfűszeg illata. A legénység könnyedén beemelte a fedélzetre a dobozokat. Nem görnyedeztek úgy a rakomány súlya alatt, mintha sózott hallal teli hordókat kellett volna elhelyezniük a hajó gyomrában.

Nem úgy, mint a kolostor kertjében, a gálya fedélzetén nagyon is magabiztosan mozogtam. Fiatalabb koromban gyakran zavarba jöttem az előkelő paloták folyosóin. Itt viszont én voltam az elsőtiszt. Pontosan tudtam, hogy minek hol a helye. A legénység habozás nélkül engedelmeskedett

minden parancsomnak. A fedélzeten állva már egészen másként ítélt meg előző esti viselkedésemet. Többé már nem nyomasztott, hogy a Foscari nemzetség palotájában elárultam az ifjú hölgyet. A hajón pontosan tudtam, hogy mit várnak tőlem. Eleget tettem a kötelességemnek. Példamutatóan viselkedtem. Úgy éreztem, hogy a velencei társadalom egy emberként felsorakozik a hátam mögött. A makrancos ifjú hölgynek semmije sem volt, hogy a maga irányába billentse a mérleget. Semmi okom nem volt tehát arra, hogy idegesen várjam az indulást, mint egy szárazföldi patkány, akit halálra rémített élete első tengeri viharának gondolata.

– Van valami a török nyelvben, amit mindig nagyon érdekesnek találtam – szólalt meg ismét Husszein, amivel újra megzavarta a gondolataimat. – Nem tartja olyan fontosnak a szavak nemét, mint az itáliaiak vagy az arabok. Éppen ezért egy hasonlat számos különféle dologra vonatkozhat.

– Inkább menjünk oda, barátom – válaszoltam, és könyökömmel a szükségesnél is erősebben oldalba bökve, türelmetlenül arra a helyre tereltem, ahonnan jobban láthatta saját csomagjainak elhelyezését. – Óvatosabbnak kellene lenned! Nem szerencsés, ha az anyanyelvedet

emlegeted. Az egyik evezős akár meg is hallhatta volna a szavaidat, Husszein. Senki nem tudhatja meg, hogy nem az vagy, aminek látszol.

– Csak nem a kalózoktól félsz, ifjú barátom? – kérdezte az arab mosolyogva.

– A török martalócoktól? Nem tartok tőlük, amíg itt vagy a fedélzeten.

– Én nem is annyira rájuk, mint bizonyos *keresztény* lovagokra gondoltam.

– Csak nem a máltai lovagokra?

– Akik pont olyan rosszak, mint a kalózok.

– Hát persze, igazad van – legyintettem, mert nem nagyon volt kedvem ellenkezni vele.

– A lovagok nem akarják, hogy bárki is Konstantinápoly felé hajózzon. Ellenzik a szabad kereskedelmet, és gyűlölik a vállalkozókat.

– Nem magával a kereskedelemmel van bajuk.

– Nagy ájtatosságukban rosszul vannak az anyagi gyarapodás puszta gondolatától is.

– Semmi bajuk nincs azzal, ha egy *keresztény* vagyona gyarapodik.

– Viszont ha egy muszlim lesz gazdag, az már...

– Bocsánatot kérek helyettük is – mondtam.

– Én pedig elnézést kérek saját hittársaim viselt dolgai miatt.

– Csak azt akarom mondani, Husszein, hogy te Szíriából származol, a törökök alattvalója vagy.

– Talán akcentussal beszélem a velencei nyelvjárást?

– A város nyelvén szinte hibátlanul beszélsz. Csak hát ez igaz a török, az arab, a genovai és a francia tudásodra is. Elég testes és viszonylag világos bőrű vagy ahhoz, hogy megfelelő öltözékben bárki a köztársaság egyik itt született kereskedőjének tartson.

Husszein jókedvűen felkacagott dicsérő szavaim hallatán. Hiú arccal megigazította aranyszálakkal gazdagon átszőtt köntösét. A drága ruhadarab szegélye leért egészen a térde alá. Az efféle ruhákban érezte igazán jól magát.

– Tisztában vagyok azzal, hogy többre tartod a dukátok csengését a szőrszálhasogató vallási előírásoknál. Nem retensz meg attól sem, ha bort kell innod, és megeszed a jóféle disznóhúsból készült kolbászt is. Szükség esetén keresztet vetsz és Szűz Máriához fohászkodsz. Amikor azonban rád tör a honvágy, látom benned a velencei kalmár álruhája alatt megbúvó muszlimot.

Husszein töprengve végigsimította bajuszát és hosszú szakállát.

– Egyetlen rossz gondolatom sem volt, amikor Jacopo bácsikám beleegyezett abba, hogy elvigyünk téged hetven tekercs szövettel és négy tucat ládányi, nagy gonddal szalmába csomagolt üvegáruddal együtt Konstantinápolyba. Örültem, hogy jó társaságban utazhatunk.

– Köszönöm, ifjú barátom – felelte Husszein kissé eltúlzott hálálkodással. Hallottam ugyan a hangjába vegyülő enyhe gúnyt, de a mosolya őszintének látszott. – Te magad és tiszteletreméltó nagybátyád számíthattok hálámra, mert nagyra értékelem, hogy támogatjátok üzleti vállalkozásomat.

– Örülnék, ha a jövőben is velünk hajóznál.

– Hiszen remek üzleti partner vagyok. Nagyra értékeltem, hogy az évad első gályájával futhatok ki a kikötőből. Kezdődhet az ideai üzlet, és végre elmenekülhetek a tévelygők földjéről.

– A nagybátyám pontosan tudja, hogy nem ártanál senkinek. És én is ezt gondolom.

– Ártatlannak tartasz? Ez most sértés volt vagy dicséret?

– Miért volnál veszélyes? Te csupán a késztermékeinkkel kereskedsz. Nem próbálsz meg áruba bocsátani a gyártási titkainkat, amelyek miatt az egész világ irigykedik a velencei üvegre.

– Ezekért a titkokért sokan az életükkel fizettek a felséges

köztársaságban.

– Csak annyit mondok, a tengeren garázdálkodó vallásos fanatikusok miatt nem volna jó, ha bárki más is megtudná, ki vagy valójában.

Husszein szélesen elvigyorodott. A napfény megcsillant aranyfogain.

– Ahogy akarod, ifjú barátom. Utunk során többé nem próbállak arabra vagy törökre tanítani.

– Köszönöm, Husszein.

– Talán jobb lenne, ha nem szólítanál Husszeinnek.

Elvörösödtem.

– Enrico – dadogtam. – Enrico.

Husszein ismét elmosolyodott.

– Te még nagyon fiatal vagy, barátom. Megható, ahogy kioktatsz a kalózokkal és az álruhával kapcsolatban. Kellő idő múlva megállod majd a helyedet. Mostantól pedig, amíg Konstantinápolyba nem érünk, leszel szíves Enricónak szólítani. Enrico Battistának. Ott aztán majd lehet, hogy én foglak téged Abdullahnak nevezni, ami azt jelenti, Allah szolgája.

Váratlanul elhallgatott. Egy patkányt is megszégyenítő fürgeséggel keresztülszaladt a fedélzeten, és ráförmedt arra a figyelmetlen tengerészre, aki óvatlan kézzel nyúlt a ládáihoz.

– Hé, te otromba ökör! Ne dobáld azokat az üvegedényeket! Egy kereskedő először káromkodni tanul meg idegen nyelveken. Barátom felettébb bő szókincsről tett tanúbizonyságot. Olyan szitkok hagytál el a száját, mint: „Anyád, az a tehén!”, majd úgy folytatta, „A városod Madonnája csupán egy szajha! Még gyertya sem ég az oltára előtt!” Végül ezt kiabálta: „A te védőszented még akkor sem tudna csodát tenni, ha az élete függne tőle!” Ha bárki is sejtette volna, hogy ezek a gyalázatos kifejezések egy muszlim torkából törnek elő, az egész város fegyverrel a kézben tört volna ránk. Az ilyenfajta istenkáromlást azonban senki sem vette túlságosan komolyan, ha két keresztény szidalmazta egymást. A fedélzeten hamarosan helyreállt a megszokott rend. Úgy éreztem, feleslegesen aggódtam.

– Azt hiszem, itt az ideje, hogy megpróbáljuk megszelídíteni makrancos úrnőnket – fordult vissza Husszein kacsintva.

– Ahogy mondod, Enrico bácsi.

Mindketten hangosan felnevettünk. Husszein jókedvűen hátba vert, aztán máris ment a dolga után. Magamra maradtam a gondolataimmal.

Hatodik fejezet

Szégyenkezve kell beismernem, hogy azon a reggelen valamiért azt hittem, nincs fontosabb feladatom annál, minthogy a korlátra támaszkodva a rakpartot bámuljam. Megkapaszkodtam a kötélzetben, és körülnéztem. Hosszú időn át ködös, esős reggelek virradtak ránk. Most azonban felszállt a pára, és a gomolygásból előbukkant Velence. Azóta is őrzöm a csodálatos látvány emlékét. A város mintha csak a vízből nőtt volna ki. A magasban a köztársaság zászlói versenyre keltek a túlméretezett kéményekkel. A Piazzetta mintha csak a kikötő mellé helyezett, hatalmas péklapát lett volna. Frissen sült kenyér helyett azonban a dózse palotájának és a Szent Márk székesegyháznak tornyai és kupolái magasodtak a hullámok fölé.

Ameddig a szem ellátott, mindenfelé nyüzsögtek az emberek. Úgy véltem, Velence sosem fog megváltozni. Apácák felügyelete alatt növendékek vonultak keresztül a főtéren. Megnézték az akasztófát, ahová hajnalban

felkötöttek két elítéltet. A koldusokat megkerülve egy bábaasszony sietett a dolgára. A nincstelenek letelepedtek a kőre, halott családtagjaik köré. Azt remélték, elég alamizsnát kapnak, hogy eltemessék az elhunytakat. A halottakat egészen addig munkára fogták, míg a bűzük a legadakozóbb kedvű embert is elriasztotta.

A tenger felé fordulva jó pár, a miénkhez hasonló gályát láttam. A nagyvilág ezer kikötőjének áruit hozták-vitték. Közvetlenül mellettünk egy fűszerkereskedő karcsú orrú hajója hullámozott a vízen. Törzsének alakja elárulta, hogy az újabb, gyorsabb és megbízhatóbb bárkák közé tartozik. Elég közel horgonyzott ahhoz, hogy jól érezzem a kömény, a szegfűszeg és a bors illatát, amikor abból az irányból fújt a szél.

A tiszteletreméltóan terebélyes tengerjáró hajók között ott sűrögtek-forogtak a szerényebb, de nem kevésbé fontos helyi bárkák is. A csordultig megpakolt teherszállítók téli zöldséget hoztak. Annyira friss volt a rakományuk, hogy érezni lehetett a brentai talaj illatát. A hullámok hátán táncoló ladikokból halászok kínálták az aznapi zsákmányt. A karcsú járművekből áradt a tintahal erőteljes szaga. A tengerészek ordítását időnként túlharsogta a sirályok éles rikoltozása. A város összes templomában egyszerre húzták meg az újabb óra

elteltét jelző harangokat. Két időjelzés között sem volt azonban csend. Az egyik gyülekezetben egy halott lelki üdvéért harangoztak, míg a másikon egy esküvőt ünnepeltek.

Az emberek és az állatok egymással keveredő nyüzsgése, az élet és a halál különös színjátéka sem volt azonban annyira hangos, hogy itt, ahol a szárazföld és a tenger találkozik, elnyomhassák a hullámok sustorgását és a hajók gerendáinak recsegését. Hunyorognunk kellett, mert olyan erős volt a hullámokon visszatükröződő napfény. A tenger és az égbolt kékje összemosódott. A pék is számtalan összetevőből gyúrja meg a tésztát, hogy megsüsse legfontosabb táplálékunkat, a friss kenyeret. Ugyanilyen egységes egészzé állt össze a kikötő képe is. A különféle színek és szagok, hangok és zajok önmagukban talán zavaróak, kellemetlenek is lehettek volna, ám így együtt legalább annyira jókedvre derítettek, mintha megpillanthattam volna az asztalon illatozó, frissen sült kenyér ropogós, barna héját. Korábban már számtalan alkalommal láthattam a kikötő nyüzsgő életét. Ám ez a nap minden korábbtól különbözött.

– Ó, Tiziano, hát merre jársz? Miért nem vagy itt, hogy megörökítsd ezt a jelenetet? – idézte Jacopo bácsikám kedvenc költőjét, Pietro Aretinót, amikor gyors léptekkel

elhaladt mellettem. Az idős férfi szorgalmasan tette a dolgát, és arra ösztökélt, hogy én is tegyem az enyémet. Nekem még mindig ételek jártak az eszemben. A mellettünk horgonyzó fűszerkereskedő hajója miatt azonban már nem a házi kenyér ízét éreztem a számban. Mintha csak egy különösen finom süteményt szolgáltak volna fel nekem. Volt benne fahéj, ribizke és egy cseppnyi édes méz is. Nem csoda, hogy ábrándos tekintettel bámultam a várost ahelyett, hogy a munkámra összpontosítottam volna.

A dagály Szent Sebestyén napján éri el a várost. Ez a nap ugyan vasárnapra esett, a vízállás miatt azonban nem lehetett kivárni az első hétköznapot. A kikötőből mindenki másnál hamarabb hajózunk ki.

Előző nap csak az járt a fejemben, hogy segítenem kellene a parton a makrancos kisasszony öreg nénikéjének. Alighanem erőnek erejével kell elrángatnia azt a lányt a zárdából a kikötőbe. Most azonban észrevettem a főtéren a két női alakot. A megbeszélrt időben érkeztek. Nem egyedül jöttek. Szolgák tartották a napernyőiket, cipelték a kiskutyákat és a kanárikat. Egy egész menet közeledett a hajó felé. Baffo kisasszony persze nem bánta, hogy kiszabadult a zárda falai közül. Ellenállás nélkül jött a kikötőig, ám a népes főteret meglátva úgy érezte, elérkezett a cselekvés pillanata.

Hirtelen megtorpant. Túl messze voltam ahhoz, hogy tisztán halljam a szavait, de alighanem zokogott, könyörgött és jajveszékelt. Világos rózsaszín ruhájában kirítt a tömegeből. Nem lehetett nem észrevenni heves taglejtéseit. Az emberek megálltak, és bámulták, mint egy színésznőt vagy táncoló medvét szokás. Néhányan a pártját fogták és hangosan biztatták. Másokat felháborított a viselkedése, fennhangon szidalmazták, és magasba emelt karral próbálták egy felsőbb hatalom, talán a dózse vagy talán az égiek figyelmét felhívni a megátalkodott nőszemélyre.

A kisasszony ekkor ájulást színlelt. Amikor ez sem használt, felpattant és őrjöngeni kezdett. Kitört a szolgák közül, és elrohant. Tengerészek eredtek a nyomába, elkapták és erőnek erejével visszarángatták a vízpart felé. A csónak mellett kacérkodni kezdett az evezősökkel. Megmutatta nekik a bokáját, kebléről lejjebb húzta a mellényt, legyezője mögül érzékeny pillogott a tengerészekre. Csókot dobott feléjük, és csengő aranypénzeket ígért, ha futni hagyják. Amikor látta, hogy semmire sem megy, térdre rogyott és hangosan zokogni kezdett. A következő pillanatban „véletlenül” elengedte a kiskutyákat és a kanárikat. Kiugrott a csónakból, és ragaszkodott hozzá, hogy befogják az összes szétfutott jószágot.

A színjáték persze nem tarthatott az idők végezetéig. A nagybátyám szigorúan rám parancsolt:

– Hívd vissza a hajóra a legénységet, Giorgio! Éppen elég időt vesztegettek el azzal, hogy elbúcsúzzanak a szajháiktól. Útra kell kelniük a következő harangszó előtt, különben ki kell várnunk az újabb dagály érkezését.

Zászlóval visszatérésre utasítottam a parton lévő embereinket. Feszülten figyeltem, mi történik ezután.

A kanárikat reménytelen lett volna üldözőbe venni. Még hosszú hetekkel később is hallani lehetett a sárga madárcák énekét Velencében. A kutyákat, az apácát és a szolgákat végre sikerült beültetni a csónakba. Végül láttam, amikor a rózsaszín ruhás lányt is beemelik a dereglyébe.

– Akkor hát...

Nem fejezhettem be a mondatot, mert Sofia Baffo kilőtt ágyúgolyóként visszaugrott a rakpartra, és minden erejét beleadva futni kezdett a Piazzetta felé. Itt állt Velence két hatalmas, vörös gránit oszlopa. A rájuk erősített gerendákra szokták felakasztani az elfogott bűnözőket. A lány odaugrott a bitófa alá. Nem törődve a himbálózó hullákkal, fellépett egy székre, megragadta az egyik üres hurkot, és a saját nyakába akasztotta. Úgy tűnt, elrendelte saját kivégzését.

Nagynénje elájult a csónakban. A tömeg felhördült.

Kiabálva hívták a városi őrséget, míg mások megkövülve álltak, mint egy bizarr kálvária figurái. Husszein mellettem állva figyelte az eseményeket. Úgy meglepődött, hogy gyorsan elmormolt egy védelmező arab varázsigét. A hurok megszorult a karcsú nyakon. Előkelő társaságba került. Voltak ott gyöngyök, smaragdok és arany is.

A kisasszony karcsú lábával kirúgta maga alól a széket. A következő pillanatban máris elnyelte a mélység. Nem esett nagyot. Nagybátyám fekete szolgája, Piero tudta, mi a dolga. Erős karja összezárult a lány körül. Őt bíztam meg azzal, hogy a makrancos leány épségben jusson fel a hajónkra. Biztos voltam benne, hogy Pieróban nem kell csalódnom, mégis megkönnyebbülten sóhajtottam fel, amikor elkapta a szökevényt. Én is ugyanolyan lelkesen kacagtam, mint mindenki más a fedélzeten és odakint a parton is, amikor a jó öreg Piero letelepedett az egyik akasztott ember alá, térdére fektette Baffo kormányzó leányát, és úgy elverte a fenekét, hogy csak úgy csattogott. Egész Velence hangosan biztatta igazságot szolgáltató emberünket.

Életem végéig sem tudnám elfelejteni ezt a mulatságos képet. A hatalmas termetű, fekete férfi nem törődött a kétségbeesetten kapálózó rózsaszín kezekkel és lábakkal. A sötét és a világos színek ellentéte annyira felderített, hogy

úgy döntöttem, Konstantinápolyba érve meglepem nagybátyám szolgáját egy pár korall fülbevalóval. Elmosolyodtam, és visszafordultam a hajó felé. Tettem a dolgomat. Eldöntöttem, hogy Baffo kisasszony miatt nem pocsékolom többé az időmet.

A *signorina* nyilvános megszelídítése önbizalommal töltött el. Úgy gondoltam, nekem sem lesz nehéz dolgom. Egész reggel távolról figyeltem a viselkedését. Olyan voltam, mint a rács mögött rejtőzködő háremhölgy. Éreztem, hogy milyen hatalmat jelent ez a láthatatlan megfigyelés. A kikötő közepén horgonyzó hajó olyan messze volt a rakparttól, hogy a fiatal nő szépsége semmilyen hatást nem gyakorolt rám. Hiába állt ellen, hiába cirkuszolt. Őszintén szólva ostoba, éretlen módon viselkedett. Nem volt rá okom, hogy féljek tőle. Ha a nagyságos Sofia Baffo kisasszony megérzi lába alatt a tenger hullámzását, majd alázatosan viselkedik.

A hátunk mögül fújó erős szél belekapott latin vitorlánkba. Elindultunk, hajónk úgy dalolt, mint a citera zengő húrja. A jókedvű, kipihent tengerészek tették a dolgukat. Estére magunk mögött hagytuk Isztria alacsony, szürke félszigetét. A lenyugvó nap fényében úgy ragyogott a partvidék, hogy képtelenség volt kivenni a táj részleteit. A szél tölgyerdők illatát hozta felénk. Az ottani fák törzséből ácsolták a talpunk

alatt himbálódzó gálya deszkáit, gerendáit és léceit. Az alászálló nap olyan élénk színekkel festette be a tájat, mintha selyem köntössel borították volna be. Biztosra vettem, hogy másnap jó időjárás vár ránk. Az Esthajnalcsillag úgy ragyogott az égen, mint gyémánt fülbevaló az asszonyán. A fejünk fölött halkán csattogott Szent Márk lobogója. A hajó orra előtt jókedvű delfinek ugrándoztak.

Menet közben sok dolgom volt. Megparancsoltam, hogy az erős esti szelek miatt kurtítsák meg a vitorlákat. Odafigyeltem az evezők ütemére is, amikor egy-egy különösen veszélyes csatornában a szél segítségére kellett sietnünk. A magasba szökkenő vízen a szivárvány színeiben tündökölt a lenyugvó nap sugara. Minden nyugalmas és békés volt.

El is felejtkeztem akaratos utasunkról. Egész nap nagyon csendesen viselkedett. Csakhogy ekkor eszembe jutott öreg dajkám egyik mondása: „Ha egy gyerek csendben van, akkor valami rosszaságra készül.”

Hetedik fejezet

A vén apácát nagybátyám hozta oda hozzám.

– Ez a fiatalember Giorgio unokaöcsém, a hajó elsőtisztje – mutatott be az öregasszonynak. – Ő majd segíteni fog.

Az idős férfi szemforgatva magunkra hagyott minket. Arckifejezése elárulta, nincs ideje ilyen ostobaságokra.

Az apáca könnyáztatta arca már kissé megzöldült az állandó hullámozástól. Bátran szembefordult velem. Védelmet keresve, erősen megmarkolta rózsafüzérét, mintha jelezni akarta volna, hogy ne próbáljak ellenállást tanúsítani.

– Igen, nővér?

– Veniero fiatalúr – mondta levegő után kapkodva. Telt keblének látványa a legcsekélyebb izgalommal sem töltött el.

– Veniero úr, követelem, hogy büntesd meg a szolgádat!

– Melyik szolgámat?

– Azt az iszonyatos fekete szerecsent, signore.

– Pierót? De miért? Mi rosszat tett?

Az apáca kinyitotta a száját, de azonnal be is csukta. Újra

próbálkozott. Úgy tátozott, mint a partra vetett hal. Képtelen volt nevéen nevezni az iszonyatos vétket.

Végül úgy döntött, egyszerűbb lesz, ha a teljes erővel evező tengerészek között előrevezet, és megmutatja a szörnyűséget. Megálltunk a hajóorr előtt. Innen jól lehetett látni a hullámok hátán táncoló, aranyló ragyogást, és az alkonyati égbolt előtt sötétlő kötélzet hálóját.

Bácsikám szolgálja a fedélzeten ült törökülésben. Hosszú, egzotikus szabású, fehér pamutnadrágot viselt. Az utolsó napsugarak fényét kihasználva szorgalmasan javította a köteleket. Csakhogy közvetlenül mellette, egy jókora kötélcsomó tetejére telepedve nem más ücsörgött, mint Baffo kormányzó leánya.

Az ifjú hölgy mostanra átöltözött. Szilvakék selyemruhát viselt, és nem takarékoskodott az aranyláncokkal és gyűrűkkel sem. Teljesen nem mondott búcsút a rózsaszínű selyemruhának sem. Úgy tűnt, ő is szorgalmas munkával töltötte a délutánját. Felvágta a ruhát, és most túvel és cérnával a kezében megpróbált inget varrni belőle a jó öreg Pierónak. Miután kora reggel olyan botrányosan viselkedett a vízparton, és attól sem riadt vissza, hogy felakassza magát, most hiába próbálkozott újabb álnoksággal. Nem sokra ment azzal, hogy egy szép ruhadarabbal próbálta lekenyerezni

hűséges szolgánkat. Ugyanakkor én is elismertem, hogy a rózsaszín selyem milyen jól illik bácsikám szolgájára.

A kisasszonyra még komoly munka várt. Nem volt túl ügyes varrónő, és nehéz is úgy varrogatni, ha valaki nem a saját munkájára ügyel, hanem úgy tesz, mintha minden másnál jobban érdekelné a mellette ülő szolga. Figyelte Piero ujjait, megdicsérte ügyességét, és egy pillanatra sem állt be a szája. Kérdései alapján azt lehetett volna gondolni, hogy mostantól kötélveréssel akarja megkeresni a kenyerét. Egészen közel hajolt a férfihoz, sőt attól sem riadt vissza, hogy a gyűszűjét bepottyantsa a kötelek közé. Piero udvariasan visszaadta. Mivel az újabb álnokság sem hozta meg a kívánt eredményt, a leányzó ismét úgy tett, mintha valami hihetetlenül felkeltette volna a figyelmét a kötelek között. Előrehajolt, hogy a szerencsen jól láthassa a keblét. Egyértelmű volt, hogy mire készül. Hajónk fedélzetén rengeteg férfi szolgált, ám ő úgy döntött, hogy reggeli megmentőjének, fekete rabszolgánknak csavarja el a fejét.

Az ötlettől hangosan nevetni kezdtem.

– De signore! – kiáltotta felháborodottan az apáca. – Nincs itt semmi nevetnivaló!

– Igaza van, nővér – bólogattam. – De nincs mitől tartania. Mit gondol, mit tehet szegény Piero...

Elhallgattam. Igyekeztem ugyanolyan elkeseredett képet vágni, mint az idős nőszemély. Szájam széle azonban sehogy sem akart lefelé görbülni.

– Küldje be az unokahúgát a kabinomba, majd én a lelkére beszélek!

– Az unokahúgomat? – méltatlankodott a vénasszony. – Eszem ágában sincsen! Nem Sofiát kell összeszidni, hanem azt a tengerészt! Soha nem engedném meg, hogy egyedül bemenjen egy idegen férfi kabinjába. A magasságos Úristen legyen irgalmas a lelkemhez!

– Ahogy kívánja, nővér. Az az ember azonban nem túlságosan okos. Összeszidhatja, ő meg csak áll és bólogat. A következő percben pedig pontosan ugyanazt teszi, amiért korholást kapott. Elég csekély értelmű szegény.

– Signor Veniero, én nem arról beszélek, hogy össze kell szidni azt az embert! Azt akarom, hogy büntessék meg a gazfickót! Botozzák vagy korbácsolják meg! Ahogy az idekint, a tengeren szokás.

– Kedves nővér, sajnos még ez sem volna hatásos. A szolgánk olyan ormótlan, mint egy ökör, legalább kétszer annyira érzéketlen és háromszor annyira ostoba, mint az a lompos jószág – magyaráztam széles taglejtésekkel. Megpróbáltam elterelni az apáca figyelmét. Semmiképpen

nem akartam ugyanis, hogy felfigyeljen Piero széles vigyorára. A szolgánk kacsintással jelezte, milyen mulatságosnak tartja, hogy így próbálom kihúzni őt szorult helyzetéből. – Nézze meg, kérem, a hátán és a vállán a korbácsütés nyomait. Több alkalommal is annyira megverték, hogy abba egy közönséges ember már rég belehalt volna. A bot meg a korbács azonban a legcsekélyebb hatást sem tett erre a tohonya lényre. Sajnálatos módon képtelenség a jó útra terelni.

– Na, de akkor a nagybátyja miért ragaszkodik hozzá? – kérdezte felháborodva az apáca.

– Nem volna érdemes eladni, alig kapnánk érte valamit.

Természetesen nem mondtam igazat. Piero nem volt közönséges rabszolga, igazi családtagnak számított. Nagyon is jól vágott az esze ahhoz, hogy kihúzzon a pácból, ha esetleg nem tudtam eleget tenni elsőtiszti kötelességemnek. Az apáca azonban keveset tudott a valódi világról, ezért elhitte a szavaimat.

– Hát legyen – mondta végül. – Megteszem, amit javasolt. De ott állok majd az ajtó előtt, és figyelemmel kísérem a benti eseményeket. Ha az unokahúgom akárcsak... Ezenfelül – mormogta halkán, miközben elindult a kötélcsomók mellett ücsörgő furcsa páros felé – el nem tudom képzelni,

mégis milyen módszerrel tudná jobb belátásra bírni ezt a leányzót. Én már mindent megpróbáltam. Édes Jézusom, add, hogy biztonságban és élve eljussunk a fivéremhez...

Pontosan tudtam, mit nem mondott ki az idős apáca. Azt gondolta: biztonságban, élve és *a lány erényét megőrizve*.

Gyere be, Baffo kisasszony! – szólaltam meg hangosan, amikor bekopogott az ajtón. A lány belépett.

– Gyere beljebb – ismételtam meg, amikor behajtott a maga mögött az ajtót. Nagybátyám kényelmes karosszékében ültem. Úgy gondoltam, ettől majd tekintélyes és erős férfinak látszom.

– Foglalj helyet! – mondtam udvariasan.

A hölgy leült.

– Egy korty bort esetleg? – kérdeztem, és italt töltöttem a kupákba. – Nagyon finom, tavaly szüretelték Cipruson.

Vendégem gyanakvó pillantást vetett rám, de aztán vakmerően elvette a bort. Magasba emelt kupával köszöntöttem. Nem viszonzta a gesztust. Gyorsan az ajkához érintette a kupát, és beleivott. A hullámozás azonban csúnyán megtréfálta. A gálya váratlan mozdulatától szája és orra hirtelen megtelt az erős itallal, félrenyelt, és hangosan köhögni kezdett. Nagynénje azonnal berontott a kabinba.

– Nénikém, nem történt semmi! – kiáltotta érdes hangon a lány. Nehezebbre esett a beszéd, mert alig kapott levegőt. Tudtam, mennyire megalázónak találja ezt a közjátékot. Halványan elmosolyodtam, mert úgy éreztem, győzelmet arattam. Az apáca vonakodva kiment a kabinból.

Baffo lánya azonban nem nyugodott bele a vereségbe. A szemében dacos tűz lángolt, amikor visszafordult felém. Kihúzta magát, alighanem tudta, milyen hatással van rám. Minden akaraterőmre szükségem volt, hogy ne kezdjem el sóbálvánnyá válva bámulni. Ez a fiatal nő egyszerűen tökéletes volt. Kénytelen voltam beismerni, hogy nagyon jól áll neki a szilvakék szín. Ruhája bársonya puha volt, mint az éjszaka, arca pedig tiszta, sápadt, hideg holdként ragyogott. Ettől a látványtól bármelyik férfinak felforrt volna a vére. Veszélybe kerültem, éreztem, hogy semmivé foszlik, amit az előző kis győzelmemmel elértem.

– Baffo kisasszony – mondtam –, úgy tűnik, hogy... szóval, hogy szerelmes lettél.

– És neked mégis mi közöd van hozzá? Itt vagyok a hajó fedélzeten, neked csak ezzel kell törődnöd.

– Valóban semmi közöm a szíved ügyeihez – válaszoltam.
– Eltekintve attól az apróságtól, hogy a szolgálk iránt támadtak fel benned az érzelmek.

Belekortyoltam a boromba, miközben a szemem sarkából alaposan megnéztem magamnak az ifjú hölgyet.

– Komolyan mondom, Baffo kisasszony, nem értem a helyzetet. Ezen a hajón rengeteg erőtől duzzadó, fiatal tengerész szolgál. Te pedig, a gyönyörű ifjú hölgy, ennek ellenére a fekete rabszolgát választod? Szent Márk nevére! Sokkal több eszed van annál, hogy azt hidd, ily módon kellene megjutalmaznod a megmentődet. Azt sem árt tudnod, hogy megfizettem Pierót a feladata elvégzéséért. Azért küldtem a partra, hogy vigyázzon rád. Erőfeszítései jutalmául korall fülbevalót kap majd tőlem. Szóval nem vagy az adósa. Úgy is mondhatnám, hogy ha tartozol valakinek, akkor az illető tulajdonképpen én volnék.

Láttam a szemén, hogy cseppet sem tetszett neki ez a felismerés. Felbőszítette, hogy az adósom lett. Úgy éreztem, hogy sikerült egy újabb pontot szereznem.

– Nem szeretném azonban, hogy vakmerő szavaimat hallva ismét ránk törjön a nagynénéd. Éppen ezért engedd meg, hogy megmondjam, elengedem az adósságodat. Nincs szükségem jutalomra. Kötelességem gondoskodni arról, hogy biztonságban legyél a fedélzeten. Csak a dolgomat tettem. És... Öröömre szolgál, hogy velünk utazol.

Baffo kormányzó leánya hitetlenkedő arccal nézett rám.

– Akad azonban még egy kielégítésre váró dolog.

Vendégem összerezent.

– A kíváncsiságomról beszélek. Képtelen vagyok felfogni a választásod okát. Itt van ez a rengeteg tengerész, te pedig éppen Pieróra vetted szemet. Miért?

A lány közelebb hajolt hozzám. Ismét gyönyörködhettem a dekoltázsában ragyogó lágy fehérségben. A kabin lámpája sokkal jobban kiemelte idomait, mint a fedélzeti nappali világosság.

– Hármát találhatsz – suttogott, és belekortyolt a borba.

– Ám legyen – feleltem. Rövid gondolkodás után így folytattam. – Féltékennyé akarod tenni a nénikédet.

Vendégem halkán felnevetett.

– Nem.

– Engem akarsz bántani vele. Így veszel elégtételt valamilyen ballépésemért – dadogtam, miközben éreztem, hogy elpirulok. Önkéntelenül is eszembe jutott, hogy mi lehetett az a ballépés, ami miatt megharagudott rám. A karom még mindig égett azon a helyen, ahol a Foscari nemzetség palotájában megérintett. Csak nagy nehezen tudtam összeszedni magam. – Persze nem szándékosan vétettem ellened. Erre hajlandó volnék megesküdni is. Szóval ez az oka annak, hogy kivetted hálodat a szolgámra.

– Túlságosan nagyra tartod magadat, Veniero úrfi.

Ezt a játszmát most ő nyerte.

– Hát jó. A hajó egy másik utasa miatt?

Megrázta a fejét.

– Az a valaki nincs itt a fedélzeten, viszont igenis létezik.

Sebet akarsz ejteni rajta. Kiről van szó?

– Az apámról.

– Az apádról?

– Hát persze. Meg arról az ostoba parasztról, akihez hozzá kellene mennem. Veniero úrfi, hogy te mennyire együgyű vagy!

– Tényleg nem értelek. Mégis hogyan tudnád enyelgéseddel felzaklatni azt, aki nincs itt a hajón, és nem lehet szemtanúja a viselkedésednek?

– Könnyedén – válaszolta, és hátradőlt a széken. Öntelt arckifejezése egyértelművé tette, hogy mi jár a fejében. Biztosra vette, hogy következő mondatával megnyeri ezt a játékot. – Arra számítok, hogy a te drágalátos Pieród majd szépen teherbe ejt. Elképzelem, hogy leendő férjemuram milyen képet vág, amikor bemutatom neki az örökösét, egy édes kis fekete szerecsent.

Jókedvűen felkacagott. Alighanem az járhatott az eszében, hogy gúnyos szavaival sikerült az odakint hallgatózó apácát

is felzaklatnia. A mosoly azonban az arcára fagyott, amikor én is hangosan felnevettem. Nem is bírtam abbahagyni, ömlött a könny a szememből. Vendégem most már nem tűnt annyira boldognak. Majdnem keresztüldöfött a pillantásával, miközben olyan erővel szorította a kupáját, hogy elfehéredtek az ujjai. Végül nagy nehezen abbahagytam a nevetést. Ebben sokat segített a szemem elé táruló látvány. Édes Istenem, hogy milyen gyönyörű volt Baffo kormányzó lánya! A tekintetében harag, ám ugyanakkor meglepettség is izzott. Tudtam, hogy mulatságos összecsapásunkból most már mindenképpen én kerülök ki győztesen, ám valamiért mégis úgy éreztem, mintha egy mély szakadék szélén tántorognék. Komoly arccal úgy döntöttem, megadom ellenfelemnek a kegyelemdőfést.

– Gyere ide, kisasszony, mutatni akarok neked valamit.

Az ágyam melletti polcról elvettem egy üres papirost. Belemártottam a tintába a lúdtollamat, és e szavakat írtam rá:

Kisasszony, tudsz olvasni?

Vendégem egy gyors pillantást vetett az ajtó felé. Amikor meggyőződött arról, hogy nincs szemtanúja az összeesküvésünknek, kikapta a tollat a kezemből, és írni kezdett:

Igen.

Csend támadt a kabinban. Csupán a hajó törzse recsegett alattunk, és a toll sercegett a kezemben, amikor papírra vettem a következőket:

Kisasszony, a nagybátyám rabszolgája nem ejthet téged teherbe. Piero eunuch.

– Az meg mit jelent? – csattant fel vendégem.

Sikerült visszafojtanom a rám törő nevetést. Helyette elnéző atyai mosoly ragyogott fel az arcomon. Jó kedvre derített az ifjú hölgy ártatlansága. Ezt válaszoltam:

Az eunuch pont olyan, mint az a kasztrált, aki szombat éjjel a Foscari-előadáson énekelt. Vagy talán minden figyelmedet lekötötte Andrea Barbarigo meg a szökés gondolata, és nem is figyeltél fel az énekesre? Az eunuchok férfiasságát levágták, ezért impotensek. Nagybátyám a törököktől vásárolta meg Pierót. Abban az országban ez bevett gyakorlat. A törököknek olyan rabszolgákra van szükségük, akikre nyugodtan rábízhatják az asszonyaikat, így hát...

Felemeltem a tollamat a papirosról, felesleges volt ennél többet írnom. Megint hazudtam. Nem örültem annak, hogy kétszer egymás után Piero megvédésére kényszerültem. Pár perccel ezelőtt azt állítottam róla, hogy csupán egy együgyű teremtés. Most meg ezt. A Pieróhoz hasonló, hatalmas

termetű, egészséges eunuchok valóságos vagyonba kerülnek. A hozzánk hasonló szegény tengerjárók nem engedhették volna meg maguknak, hogy ilyen drága rabszolgát tartsanak. A háremőrök azért is kerültek sokba, mert elég sok szerencsétlen meghalt a kiherélés után. Derék fekete szolgánk valójában ugyanolyan férfias volt, mint bárki más a fedélzeten.

Félrevezető hadműveletem teljes sikerrel járt. A rögtönzés során sokat segített, hogy önkéntelenül is felidéztem magamban az utolsó találkozásunk során a háttérből hallatszó éles, túlvilági hangokat. Ha én, a Korfu felé tartó parányi gálya ostoba elsőtisztje tudtam a kisasszony sikertelen kísérletéről, akkor vajon miről értesültek az előkelő velencei társaság befolyásos tagjai? Vendégem meggörnyedt a megaláztatástól.

Barátságosan rámosolyogtam, ám nem volt hajlandó a szemembe nézni.

– Ugyan már, idd meg a borodat, mielőtt kimész! – folytattam. Szinte már sajnáltam, hogy ennyire megaláztam.
– Az ital segít majd. Nem fog elpusztítani a szerelmi csalódás.

A kisasszony dühös mozdulattal az asztalra csapta a kupáját. A kabinban mindent összefröcskölt a borral.

Felpattant, és kimenekült az ajtón. Odakint a nagynénje kiabálva vallatni kezdte, ám a lány nem állt meg, hanem keresztülsietve a fedélzeten, eltűnt a kabinjukban.

Csendben bezártam az ajtót. Leültem, és lassan kiittam a boromat. Lehunyt szemmel álmodozni kezdtem. A kezemben ott volt a papiros a heréltekről szóló soraimmal, és vendégem apró betűs igenjével. Itáliában az igent úgy mondják: sí. A nagy S betű pontosan ugyanolyan volt, mint amivel aláírták a színházban kapott levélkét. Azt, amiben az ifjú hölgy a szerelmének üzent. Zekém belső zsebében, a szívem fölött őriztem a levelet. Most óvatosan összehajtottam a kezemben tartott papírt is, és a párja mellé rejtettem.

Másnap reggel nem találkoztam sem az apácával, sem az unokahúgával. Az idős nő csupán a délutáni forróság idején jött ki a fedélzetre, hogy enyhülést találjon a benti fojtogató hőség ellen. Odamentem hozzá, hogy megvigasztaljam. Megpróbáltam segíteni neki, már amennyire a háborgó tengeren ez lehetséges. Nem egyszerű az ilyesmi, mert a tengeribetegek könnyen azt gondolhatják, hogy csak gúnyolódunk velük. Az idős nő ennek ellenére hálásan nézett rám. Ez meglepett, mert azt hittem, hogy nyomorúságos állapota miatt haragudni fog.

– Az Isten áldása reád, úrfi! – mondta, de aztán elakadt a szava. Végül csak összeszedte magát, és így folytatta. – Nem tudom, hogy mit mutattál tegnap este az unokahúgomnak a kabinodban, de bármi volt is az, csodát tett. Azóta fel sem kelt az ágyból.

– Az ég szerelmére, ugye nem betegedett meg ő is?

– Ó, dehogyis! Vasból van a gyomra, és jeges víz folyik az ereiben, csak hát... hogy is mondjam? Alaposan a helyére tetted. Igen, ez a helyes kifejezés. Végre megtört, most már tudja, hol a helye. Imádkozom, hogy egészen Korfuig ilyen alázatos legyen.

Nyolcadik fejezet

Az Urunk születése utáni 1562. esztendőzt írtuk, január havának vége felé járt az idő. A dermedt téli égbolt alatt szokatlanul komornak tűnt a Dalmát-tengerpart. A fenyőfák elszánt öröknek látszottak a fehér gránitsziklák erődjeinek tetején. Megálltunk Raguzában, hogy készleteket vételezzünk. Ott kerültük el a vihart is. Úgy számoltuk, hogy az ítéletidő után már csak két vagy három napra van szükség ahhoz, hogy megpillantsuk Korfu partjait.

Hihetetlennek tűnt, hogy ennyire eseménytelen volt az utunk. Az a nőstény démon, Baffo kisasszony meglepő módon nagyon visszafogottan viselkedett, ám még így is sikerült felzaklatnia. Persze újra találkoztunk azóta, hogy bejött hozzám a kabinba. Csupán egyetlen napot töltött saját szálláshelyén. Súlyosan beteg nagynénje állandó nyöszörgése és kellemetlen szaga miatt kénytelen volt kijönni a fedélzetre, hogy a friss levegőn keressen felüdülést. Valahogy mindig úgy alakult a dolog, hogy a hajó túlsó végében állt

meg levegőzni, sohasem ott, ahol én voltam. Ha a gálya jobb oldalán segítettem a tengerészeknek hálóval kifogni a halat, akkor a hölgy a bal oldalon állva bámulta a partot. Ha átmentem arra az oldalra, mert eszembe jutott, hogy megmutathatnám neki a szárazföld érdekességeit, ifjú utasunk hirtelen átkerült arra a helyre, ahonnan tőlem távol gyönyörködhetett a lenyugvó napban. Ha a kormányossal beszéltem gályánk tatjában, akkor utasunk a hajó orrában állt. Mélyen kihajolt a tenger fölé. Olyan volt, mintha ő lett volna a gálya orrfigurája. Azt a látszatot keltette, hogy alig várja az érkezésünk pillanatát. Amikor viszont előrementem, ő valahogy átkerült a tatra, és vágyakozva bámulta a hátunk mögött lassan elmaradó tájat.

Úgy kerülte szegény jó Pierót is, mintha fekete szolgánk bélpoklos lett volna. Sosem fejezte be a megmentőjének szánt rózsaszín selyeminget. Annak azonban többször is tanúja voltam, hogy Husszein barátommal beszélgetett. Először arra gyanakodtam, hogy engem akar féltékennyé tenni, ezért közömbös arccal elfordultam tőlük.

Közben felmerült bennem a gondolat, hogy elhanyagolom egy fontos kötelességemet. Rövid levelet kellett volna írnom neki arról, hogy ifjú keresztény hajadonok miért nem társaloghatnak muszlim férfiakkal. Aki nem ügyel ennek a

szabálynak a betartására, azt könnyen a napkelet sötét háremében találhatja magát. Lehetséges persze, hogy csupán azért töltött el oly nagy lelkesedéssel az újabb iromány gondolata, mert elképzelttem, hogy a levél átadása ürügyén ismét behívhatnám a kabinomba. Négyszemközt lehetnék vele, miközben nagybátyám legjobb borát kortyolgatnám a kupából, és bíbor árnyékot vetve mindent beragyogna a mennyezetre erősített lámpás aranyló fénye.

Szerencsére mielőtt újabb árulást elkövetve ismét bolondot csinálhattam volna magamból, Husszein az értésemre adta, hogy a kisasszony csupán azért elegyedett vele szóba, mert nagybátyámon és rajtam kívül ő volt az egyetlen megfelelő rangú ember, akit nem kapott el a betegség. Nagybátyám igazi üzletemberként „nem ért rá a gyerekekkel foglalkozni”. Pontosan ezeket a szavakat használta. Ami pedig engem illet, biztosra vettem, hogy az ifjú hölgy még véletlenül sem pillantott volna felém.

Azt hiszem, jobban jártam volna, ha élvezem ezt a békét és nyugalmat. Csakhogy akkoriban még fiatal voltam. Képtelen voltam megszabadulni egyre inkább nyomasztó, rossz érzéseimtől. Már csupán két vagy három napig tart az utunk. Ha Baffo kormányzó leánya minden különösebb közjáték nélkül érkezik meg apja ölelő karjaiba, akkor nem ő lesz az

egyetlen, akinek kezéből kicsúszott az igazi kaland lehetősége. Az életben már soha többé nem lesz alkalma arra, hogy valamilyen módon hatalomra tegyen szert.

Nem emlékszem, hogy töprengésem melyik töredékét osztottam meg Husszeinnel. A válaszát viszont nem felejtettem el. Nem csupán aranyfoga ragyogott a napfényben, de a szemében is szikrák gyúltak.

– Szóval akkor igazam volt – állapította meg.

– Miben volt igazad? – kérdeztem.

– Szerelmes vagy, ifjú barátom.

– Ostobaság.

– Hát persze, legyen, ahogy akarod. Akkor tehát nem vagy szerelmes – válaszolta az idős férfi, és megvonta a vállát. Csendben maradt, csupán sokatmondó mosollyal bámulta mellettem a sötét éjszakai tengert.

– Hát jól van! – kiáltottam végül kétségbeesve. – Te nyertél. Ennyire nyilvánvaló?

– Nyilvánvaló ez is, meg az is, hogy ő mit érez irántad.

Elöntött az égő szégyenérzet. Úgy éreztem magam, mint a kisgyermek, akit megszidtak valamilyen csínytevése miatt.

– Igen, tudom, hogy teljes szívéből utál.

– Ebben azért nem lennék annyira biztos – ellenkezett Husszein. Megpróbált komoly képet vágni, de nem sikerült. –

Ha mégis így volna, akkor beláthatnánk, hogy az utálat a szerelmed ikertestvére.

– Ezt a lány mondta neked? – kérdeztem. A hangom túlságosan is élesen csengett, mert féltékennyé tett, hogy ilyen meghitt dolgokról beszélgettek a hajó másik oldalán.

– Ó, dehogyis, ifjú barátom! Mi csupán az időjárás változásait tárgyaltuk meg, és felelevenítettük Velence emlékét. Ez minden. Viszont nem vagyok vak, egyértelmű, amit látok.

– De barátom... – kezdtem volna, de aztán szavai értelmét felfogva felkacagtam, és megpróbáltam egyetlen kézlegyintéssel elintézni a megjegyzéseit. – Hiszen te egy olyan országból érkeztél közénk, ahol egyetlen tisztességes asszony sem engedné, hogy idegenek lássák az arcát. Hogy a csudába tudnád megállapítani, mi járhat egy nő fejében? Sosem volt alkalmad megismerni őket. Ha valóban odafigyeltél volna a kisasszony viselkedésére, akkor számodra is nyilvánvaló volna, hogy az elmúlt hét során szándékosan elkerült engem. Hajlandó vagyok fogadni veled, mégpedig egy teljes aranydukátban, hogy az ifjú hölgy most is ott áll a gálya túlsó végében. Csupán azért hajol ki a víz fölé, mert a lehető legmesszebb akar lenni tőlem.

– Tartsd meg a dukátodat, barátom – válaszolta Husszein.

– Egyetérték veled, igazad van. Az a lány tényleg úgy kerül téged, mintha bélpoklos volnál.

Örültem, hogy sikerült meghátrálásra kényszeríteni útitársamat. Nem szívesen veszítettem volna el azt az aranypénzt. Amikor ugyanis egy gyors pillantást vettem az evezőseink feje fölött a túloldalra, a férfiakon kívül nem láttam mást. Azt gondoltam, hogy ifjú utasunk ma este egész korán nyugovóra tért a kabinjában. Utunk során oly hosszú időn át bámultam távolról karcsú alakját, hogy biztosra vettem, még az alkonyati szürkületben is bármikor felismerném. Csendben maradtam, és vártam, mi mondanivalója van még Husszeinek.

– Olyanok vagytok ti, mint két macska! Sziszegtek és fújhattok, a körmötöket meresztitek, mielőtt még párzani kezdenétek – folytatta az öreg. – Én jobbnak tartom az előre lerendezett házasságot. Az ilyen érdekházasság során a leány apja valamilyen kereskedelmi kiváltságért cserébe hozzáadja a gyermekét. Az új kapcsolat megkíméli a pénzeszacskódat, de a szívedet is. Sokkal tartósabb a szerelmi házasságnál.

– Neked pedig Husszein, ugyanolyan sok feleséged van, mint üzleti partnered. Egy Aleppóban, egy másik Konstantinápolyban, a harmadik pedig Velencében...

– Áldott legyen a Próféta neve, aki megengedi, hogy ilyen boldogságban legyen részünk! Ifjú barátom, én még akkor is tovább élnék, mint te, ha húsz feleségem volna. Nem kérek a ti karmolós-veszekedős szerelmetekből!

– De mégis, Husszein, mit tehetnék? Álljak oda Baffo kormányzó elé? Mondjam azt neki, hogy: „Nagyuram, alázatos szolgája vagyok. Ne adja hozzá szép leányát ahhoz a korfui nemesemberhez. Mégis mi értelme volna megbékíteni a sziget előkelő családait, ha helyette én lehetnék nagyuram veje? Ne zavarja, hogy csupán koldusszegény tengerész vagyok! Igaz, a származásomra nem lehet panasza, neves velencei családban láttam meg a napvilágot, csakhogy régóta nem mosolygott ránk a szerencse. Amúgy istentelen, részeges, káromkodó ember vagyok. Tíz hónapból kilencet a tengeren töltök. Nagyuram lánya addig meg is penészedhet egyedül Velencében...”

– Útitársnőnk pontosan Velencében szeretne élni – figyelmeztetett Husszein.

– Az isten szerelmére, eszem ágában sem lenne felügyelet nélkül hagyni ezt a lányt Velencében! Főleg nem úgy, ha pénze is van. Nincs még egy hely a világon, ami annyira veszélyes lenne a fiatal nők erkölcsseire.

– Igazad van, tényleg nem volna bölcs dolog magára hagyni

– bólogatott a barátom. Lelki szemeivel bizonyára a hárem ablakait lezáró rácsokat látta.

– És mégis hogy a csudába tudnék én, Giorgio Veniero csendben megtelepedni Velencében? Talán viselkedjek úgy, mint valami hájas vén kalmár, akinek jobb dolga sincs annál, mint hogy egész nap a raktárjában ülve számolgassa a dukátjait? Hiszen én eljegyeztem magamat a tengerrel.

– A tenger viszont szigorú úrnő – felelte Husszeim mosolyogva.

– Figyelj csak, barátom, azt hiszem, jobban járunk, ha férfinak tekintjük a tengert, úgy, ahogy azt ti, arabok teszitek.

– A gazdád este hazaenged a munkából. Az úrnőd viszont féltékeny. Este ott vár rád az ajtóban, kezében a papucsoddal. Rengeteg dolgot követel tőled.

– Mit tegyek, Husszeim?

– Pontosan ez az a dolog, amit álruháim és tökéletes olasztudásom dacára sem tudok velencei szemmel nézni. Neked tetszett, ahogyan mi gondolunk a tengerre. Lehetséges, hogy akad még néhány dolog, amivel elnyerhetjük a tetszésedet. Nektek, velenceieknek mindig csak az jár az eszetekben, hogy mit tegyetek, mi legyen a következő lépésetek. Azzal áztatjátok magatokat, hogy képesek vagytok megváltoztatni a világot. Sőt,

elbizakodottságotok még ennél is nagyobb, komolyan azt hiszitek, hogy hiú és gyenge vállalatokon nyugszik az egész világ iránti felelősség. Barátom, valójában mindannyian Allah kezében vagyunk. Apró hangyaként semmire sem futja az erőnkből. Nem véletlenül mondjuk mi muszlimok: *Insallah*. Legyen meg a Mindenható akarata!

A váratlan zajra mindketten összerezzenünk. Bal kéz felől, a közelünkben hangos csattanással a fedélzetre zuhant egy köteg fa. Amikor megfordultunk, azonnal észrevettük a gyorsan menekülő alakot. Az ölnyi fa azért hullott le a helyéről, mert beleakadt a hallgatózó hosszú szaténszoknyája.

– Ki volt az? – kérdeztem halálra váltan.

– Hát tényleg nem tudod, ifjú barátom? – kérdezte Husszein.

– Édes Istenem, Baffo kormányzó leánya! Vajon mennyit hallott?

– Mindent – felelte Husszein. Bár mosolyogva nézett rám, a tekintete mégis komor maradt. Mintha csak beletörődött volna a ránk váró sorsba.

Ilyen az, ha az ember gyomrát megfekszi a rossz étel. Igazi megaláztatásnak tűnt, hogy a lánynak sikerült diadalt aratnia fölöttem. Felidéztem magamban párbeszédünk minden

szavát. A lány az egész út során csupán egyetlen alkalommal jött át a gályán oda, ahol én is voltam. Jól hallotta, ahogy bevallottam az iránta érzett szerelmemet. Hogyan is tagadhattam volna, hogy pontosan ennek volt fültanúja? Egyszerűen képtelen voltam elviselni a megalázó gondolatot. Ki fog nevetni. Gúnyolódva áll majd elém. Alighanem máris azokat a szikladarabokat gyűjti, amelyekkel ostrom alá veheti majd váramat. Megpróbáltam kitalálni valamit, amivel védekezhetem. Egyetlen épkézláb gondolat sem jutott az eszembe. Hogy juthatnék ki ebből a kelepcéből? Hát kellett nekem ostoba módon, érzélgősen hitet tenni a szerelmemről?

Újra és újra átgondoltam az eseményeket. Egyre inkább úgy éreztem, hogy alattomos mosolyával Husszein kicsalta belőlem a vallomást. Pontosan olyan érzésem volt, mintha a kínpadon vallottam volna be a bűneimet. Az ilyen beismerésnek egyetlen szavát sem szabad elhinni. Én aztán egészen biztosan nem vagyok fülig szerelmes abba a lányba! Hiszen még csak gyerek. Csupán egy serdülő lányka, mégpedig az elkényeztetett, inkább közönséges, mint szellemes fajtából. Érzékisége vagy éppen az érzelmei meghátráltak a nagyravágyása előtt. Azzal áltattam magam, hogy igenis a helyzet ura maradtam. Képes leszek megbirkózni a kellemetlenséggel. Határozottan, de ha

szükséges, erőt alkalmazva. Napkeltéig nem jött álom a szememre. Nyugtalanul forgolódtam, amikor az őrszem felhívott a fedélzetre. Az alvás hiánya miatt ingerült voltam és fáradt. Egész éjjel az járt a fejemben, aminek az a nőszemély a fültanúja volt. Rájöttem ugyanis, hogy nemcsak a szerelmemet vallottam be, de sokkal veszélyesebb témáról is beszéltünk.

Kilencedik fejezet

Hajó a láthatáron! – kiáltotta az őrszem. Én is és nagybátyám is azonnal a fedélzetre siettünk. Haragomat a tengerészen töltöttem ki. Annyira sötét volt az éjszaka, hogy az ostoba fickó összetévesztette egy csillaggal a közeledő lámpást. Nem törődött vele. Napkeltére azonban az idegen hajó már elég közel járt ahhoz, hogy kivehessük a zászlójukat. A fekete vásznat egy fűrészkeszél végű, fehér máltai kereszt díszítette. Jeruzsálemi Szent János lovagjai közeledtek.

– Hála legyen az Úrnak! – kiáltotta az apáca, és a két kezét összekulcsolva a mellén, ájtatos pillantással fordult az ég felé. – Annyira féltem, hogy kalózok bukkantak fel!

Azt hiszem, biccentésem és mogorva válaszom felhívta a figyelmét arra, hogy jómagam továbbra is aggódom. Meglepődött és gyanakodni kezdett.

– Azon a hajón a barátaink közelednek! – méltatlankodott.
– Árbocukon Krisztus urunk zászlóját lobogtatja a szél.
– Ennek ellenére fel akarnak jönni a fedélzetre –

válaszoltam. – Átkutatják majd a hajónkat.

– Mégis mit keresnének?

– Törököket – vicsorogtam, és teljes erővel belerúgtam a lefelé vezető ajtóba.

– Ó, hát akkor nincsen semmi baj! Ezen a hajón aztán nem találnának istenkáromló törököket, ugye nem? – nézett rám az idős nőszemély.

– Persze, hogy nem – vágtam rá gyorsan. – Csakhogy a találkozás miatt meg kell szakítanunk utunkat. Lehetséges, hogy még két napba is beletelik, mire eljutunk Korfura.

Az apáca ragaszkodott ahhoz, hogy az unokahúga és valamennyi kísérőjük feljöjjön a fedélzetre, amikor az ismeretlen hajó odaért mellénk. Az aprócska *karrak* igencsak megviselt tengeri járműnek tűnt. Ennek ellenére állig felfegyverezték. Utasaink letérdeltek, és fennhangon imádkozni kezdtek. Ha magamon viseltem volna a johannita lovagok köntösét, azonnal gyanakodni kezdtem volna a valószínűtlen látvány miatt. Utasaink túlzott ájtatossága miatt azt gondoltam volna, hogy itt valahol törökök rejtőzködnek. Persze elképzelhető, hogy a vénasszony olyan ostoba módon viselkedett, amit már a legnagyobb rosszakarattal sem lehetett képmutatásnak tekinteni. A fegyveresek csupán egy pillantást vetettek rájuk, aztán már

nem is törődtek az imádkozókkal. Persze az is lehetségesnek tűnt, hogy valójában a kisasszony dús, arany haja győzte meg őket. A lovagok kapitánya vágyakozó arccal simította végig a hosszú tincseket, ám kutató ujjai hiába keresték a szőke hajszálak között rejtőzködő törököket. A fickó bizonyára élvezte volna, ha letartóztathatja a fiatal lányt. Közben jómagam remegtem a dühtől. Nem is annyira a lovag simogató mozdulatai miatt, hanem azért, ahogy a térdelő lány a szempilláit remegtette, és csábosan rámosolygott a fegyveresre.

A johanniták kapitánya hórihorgas, görnyedt hátú alak volt. Patkánybarna, mellig érő haja a nedves vászon ernyedtségével lógott a vállára. A legénység tagjai közül egyedül ő viselte az egykor oly büszke lovagrend zubbonyát. Elődei hagyományos, hosszú kardja helyett két félelmet keltő, ezüstberakású pisztollyal fegyverezte fel magát. Egy pillanatig sem kételkedtem benne, hogy pengével a kézben, párbajban le tudtam volna győzni. Láttam a fickón, hogy ostoba és esetlen. Két, minden bizonnyal lopott pisztolya miatt azonban most ő volt az esélyesebb. Nem tehattünk mást, minthogy jámbor bárányként remegve várjuk a farkas döntését.

A délelőtt java része ráment arra, hogy a lovagok

átkutassák a gályánkat. Igencsak felháborította őket, hogy semmi gyanúsát nem találtak. Kénytelenek voltunk jó szándékunk jeleként meghívni a fegyvereseket ebédre. A szakács sózott disznóhúst sütött, mellé sült almát és kétszersültet tálalt. A finom falatokat nem kevés borral öntöttük le. A fedélzeten lévők közül mindenki részt vett a lakomában. Az apáca ájtatos arckifejezéssel csupán visszafogottan falatozgatott. Ebben persze annak is része volt, hogy még nem gyógyult ki teljesen a tengeri betegségből. Husszein pedig egy keresztényt is megszegényítő módon falta a jobbnál jobb falatokat.

Lassacskán kezdtem megnyugodni. A többiekkel együtt emeltem a poharamat arra, hogy „megtisztítsuk a törököktől a tengert”. Felültem a hajó korlátjára, megtámasztottam a talpamat az árbocban, és hagytam, hogy az evés utáni ernyedtség eltörölje az álmatlan forgolódással töltött éjszaka nyomasztó emlékét. Az étel és a bor egyformán jólesett. A nap forró ragyogását friss szellő enyhítette. A tündöklően kék égbolton egyetlenegy felhő sem látszott. A tenger csiszolt tükörként verte vissza a fenti fényt. A vizsgálat kezdetén leeresztettük a vitorláinkat. Az üres kötélzeten megtelepedtek a sirályok. Otthon érezték magukat a magasban.

A boldog pillanat azonban nem tarthatott sokáig. Megéreztem, hogy valaki figyel. Olyan erővel döfött belém a pillantás, mintha tarkón vágta volna. Megfordultam, és megláttam ifjú útitársnőm duzzogó, barna szemét. Irigykedett, amiért ilyen remekül éreztem magam. Szavak nélkül is értettem, mi jár a fejében. Űtött az óra. Az erős napfény miatt résnyire szűkült a szeme. Amikor megérezte magán a pillantásomat, azonnal lesütötte a tekintetét, de ez a pillanatnyi idő is elég volt ahhoz, hogy világosan és tisztán felfogjam haragvó arca üzenetét. Azt gondolom, útitársnőm jelezni akarta, mire is készül. Persze az is elképzelhető, hogy biztosra vette a diadalát, ezért nem is próbált meg lesből támadni.

Amikor Baffo kormányzó leánya megbizonyosodott arról, hogy figyelem, felkelt az asztal végéről, és átült oda, ahonnan a nagynénje az előbb felpattant, mert már nem bírta a gyomrában tartani a sózott disznóhúst. Az apáca addig a lovagok langaléta kapitánya mellett ücsörgött.

– Dicsőséges lovaguram – szólalt meg a lány bizonytalanul.
– Igen, kisasszony? – A férfi kihúzta magát, és enyhén elpirult a hízelgő megszólítás miatt.

Baffo kormányzó lánya arca hófehér és nyugodt maradt. A színe a frissen felszeletelt uborka húsára emlékeztetett.

– Dicsőséges lovag, miért kerestek keresztény hajókon törököket? Csak nem akad olyan hívő ember, aki lepaktálna a pogányokkal?

– A kisasszony meglepődne, ha tudná az igazságot. Olyanok ezek a pokolfajzatok, mint a patkányok. Nincs hajó a tengeren, amire ne merészkednének fel.

A fiatal nő úgy tett, mintha megdöbbenett és elképesztette volna a hír.

– De hát hogyan akadhatna keresztény felebarátaink között olyan, aki megengedné az ilyesmit?

– Nehéz ám ránézésre megkülönböztetni a becsületes hívőt az árulótól. Egy dolgot azonban el kell mondanom neked, kisasszony: éppen ti, velenceiek követitek el a legtöbb kihágást. Megátalkodottabbak vagytok a spanyoloknál, és galádabbak a franciáknál.

– Képtelen vagyok elhinni!

– Pedig Isten a tanúm, hogy igaz minden szavam.

– De hát miért?

– Azért, mivel a velenceiek jobban szeretik a pénzt még Jézus Krisztus urunknál is. Azóta a törökök oldalán állnak, hogy elfoglaltuk Jeruzsálemet. Ahogy azt a mi Urunk mondta vala: „fehérre meszelt sírokhoz hasonlítok, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak a halottak csontjaival

s mindenféle undoksággal”.

– Márpedig én nem hiszem! – erősködött a lány. – *Én is Velencéből jöttem.*

– Csakhogy kegyed tiszta és ártatlan, kisasszony, nem fertőzte meg a nagyvilág. Férfiember létemre őszinte örömmel védelmezem az ártatlanokat. Olyankor úgy érzem, hogy fontos kötelességnek teszek eleget.

– Köszönöm nagyuram szolgálatkészségét – mondta a lány a lovag szemébe nézve. – A Szentséges Szűz és az ő angyalainak áldását kérem reád.

Ifjú utasunk megpróbálta azt a látszatot kelteni, mintha csak egy együgyű leányka lett volna. A lovagok kapitánya eléggé otromba fickó volt ahhoz, hogy csak az eltúlzott színjátékra figyeljen. Engem közben elfogott az aggodalom. Ez a nőszemély veszélyes játékba kezdett. Már akkor is bajt hozhatott volna a fejünkre, ha valamilyen mást témát pedzegetett volna. Nyugalmat erőltettem magamra, és felálltam. Szépen lassan odasétáltam a horgony melletti tűzhelyhez. Már csak halvány parázs maradt abból a tűzből, amin a szakácsunk felmelegítette a disznóhúst. A tenger elég nyugodt volt ahhoz, hogy tüzet gyújtsunk. Egy gyors mozdulattal felemeltem az ágyú mellett használatos fogók egyikét. Kiszedtem egy izzó széndarabot a serpenyőből. Bár

háttal álltam a beszélgetőknek, nagyon is odafigyeltem arra, amiről beszéltek.

– De mondd csak, lovag úr, egy ilyen együgyű teremtés, mint én, miről ismerhetné fel a megátalkodott árulókat? Hiszen még a te éles szemedet is elkerülik a rejtőzködők! Vagy talán nem magad mondtad, hogy ez a gálya rendben van? Ha ez a véleményed, hogyan is ellenkezhetnék veled? Amilyen ostoba vagyok, én bizony azt hittem, hogy törökök vannak a fedélzeten. Segíts rajtam, milyen módon lehetne megkülönböztetni például a kapitányunkat, Veniero urat a törökök egyik cinkosától? Ránézésre ő sem tűnik veszélyesnek, csak hát...

– Miért gondolod azt, hogy Veniero kapitány bármiért is gyanús volna, kisasszony?

– Jaj, hát én tényleg olyan együgyű teremtés vagyok...

– Az távolról sem biztos! – vágott a szavába a lovag. Gyanakodva nézett körül. – Sosem lehet tudni. Mit csinált a kapitány?

– Ó, igazából semmit sem! Csak hát itt van a nagy darab fekete rabszolgája. Úgy hallottam, hogy Konstantinápolyban vásárolta. Bizonyára istentelen török. Ebben szinte biztos vagyok. Iszonyatosan félek tőle. Nézze csak, jó uram, hogy remegek már a pusztá gondolatától is!

Egészen könyökig felhúzta a ruhája ujját. Megmutatta, hogy valóban libabőrös lett a keze. A lovag tekintete valósággal rátapadt a formás, fehér alkarra.

– Kisasszony, igazad van, tényleg fertelmes jószág az a fekete fickó! Nem csoda, hogy egy hozzád hasonló, érzékeny teremtés ennyire megrémül tőle. Csak hát az a szerencsen mégis csupán egy kiherélt rabszolga.

Ekkor már egészen közel hajoltak egymáshoz. A fejük felett elkaptam Piero pillantását. Szolgám készen állt a kötelek mellett, hogy egy pillanat alatt felvonhassa a vitorlát, ha arra engedélyt kapunk. Elismerően odabiccentettem neki. Mindeddig nagyon jól játszotta az ostoba rabszolga szerepét. A fogóval tartott parazsat a hátam mögé rejtve, szépen lassan megkerültem az árbocot. Átmentem a fedélzet túlsó végébe. A lovag közben folytatta az ifjú hölgy meggyőzését.

– Tényleg nincs mitől tartanod, biztosra veszem, hogy a kapitányotok megkereszteltette, és tisztességes keresztény nevet adott neki. Valójában megmentette a szegény ördög lelkét azzal, hogy áthozta ide, a mi vizeinkre.

Baffo kormányzó leánya képtelen volt eltitkolni a csalódottságát. Úgy tűnt, hiába mesterkedett, a lovagok csak nem akarnák forró ólommal telelőni a férfit, aki legelőször alázta meg méltóságában. Piero egyelőre megúsza. A

kisasszony gyorsan összeszedte magát a vereség után. Már is új célpontot választott magának.

– Biztosra veszem, hogy teljesen igaz, amit Veniero kapitányról mondasz – folytatta a cselszövést. – Te, jó uram, tapasztalt férfiember vagy. Nálam sokkal jobban értesz a nagyvilág dolgaihoz. Tökéletesen megbízom az ítéletedben.

A johannita megtántorodott a szemérmetlen dicsérettől. Már csak a kegyelemdőfést kellett megadni neki.

– Ugyanakkor itt van az unokaöccse, az ifjú Veniero uraság, a gálya első-tisztje. Az úrfi igen különös dolgokról beszélt a múlt éjszaka.

– Mégis mi dolgokat hozhatott szóba e fiatalember? – kérdezte gyanakodva a lovag.

– Hát csak Battista mesterrel beszélgetett, a hajón utazó kalmárral.

– Igen?

– Az volt a furcsa, hogy nem Enricónak szólította, hanem Husszeinnek.

– Husszeinnek?

– Valahogy így hangzott. Biztos vagyok benne, hogy korábban sosem hallottam hasonlót. Ráadásul mindannyian tudjuk, hogy Battista mester az Enrico nevet kapta a keresztségben. Nem különös ez az egész?

– De, persze – felelte a lovag. Úgy tűnt, hogy nem hozta különösebben tűzbe a vádaskodás.

– Ha viszont...

– Baffo kisasszony – szólaltam meg határozottan. A kis áruló nem tehetett úgy, mintha nem hallotta volna a szavamat. – Egy szót se többet, különben olyat teszek, amit mind megbánunk.

Nem csupán a lovag és az ifjú hölgy, de a fedélzetén mindenki felém fordult. Jól látták, hogy az izzó széndarab csupán hajszálnyira lebegett a hajóágyú kanócától. Az ágyút az előbb a lovagok karrakjának vízvonala felé fordítottam. Ilyen távolságból kettészakíthattam volna vele azt a nevetséges dereglyét.

Az ellenség kapitánya megpróbálta előrántani a pisztolyait.

– Tedd le a fegyvert a fedélzetre! – parancsoltam neki. – Az embereid is, mindenki!

Engedelmeskedtek.

– Most pedig – folytattam –, azt szeretném, ha mindenki szépen nyugodtan, megfontoltan visszamenne a hajójára, felhúzná a horgonyt, és hagyná, hogy békében folytathassuk az utunkat Korfu felé.

Nagybátyám ebben a pillanatban bukkant fel mellettem. Nem próbált meg testi erővel eltántorítani a szándékomtól.

Nem hiszem, hogy képes lett volna bármi ilyesmire. Ugyanakkor halkan, de annál nagyobb meggyőző erővel suttogni kezdett a fülemben. Azt a hangot használta, amivel számtalan alkalommal sikerült lecsendesítenie lázongó tengerészeit.

– Giorgio! – kezdte. – Mégis mi jár a fejedben? Miért tennél kockára ilyen sok életet? Jó keresztények életét. Mi értelme volna ennek? Azért, hogy megmentes egyetlen törököt? Meg azt a néhány bálányi textiljét?

Ahogy azt már mondtam, nagybátyám gondoskodott arról, hogy ifjú koromban ne szenvedjek semmiben sem hiányt. Husszeint azonban a lelki atyámnak tekintettem.

– Igen, Husszein kedvéért hajlandó vagyok erre. Arról is gondoskodom, hogy Baffo kormányzó átkozott leánya eljusson oda, ahová való. Majd az apja vigyáz rá Korfu szigetén. Remélem, hogy az a paraszt férjeura valami falábú, púpos hátú nyomorék lesz.

Baffo kisasszony ekkor kezdett el őrjöngve üvölteni:

– Jézus nevére esküszöm, hogy *mindenkinek* elmondom, amit múlt éjjel hallottam. Légy átkozott, Veniero! Nem fogsz tudni megakadályozni benne.

– Baffo kisasszony, figyelmeztettelek.

– Arról beszéltek, hogy Battista mesternek három vagy

négy felesége van. Meg a török nyelvről beszélgettek. Utána Battista mester megidézte démoni istenét. Azt kiabálta, hogy „Allah nevére”. A talpam alatt valósággal hánykolódni kezdett a tenger a sok démon miatt!

A fiatal nő ökölbe szorított kézzel, lángoló tekintettel állt a fedélzeten. Aranyló fürtjei kiszabadultak fejkendője tömlöcéből, a keble pedig vadul zihált. A lovagoknak nem is volt szükségük újabb bizonyítékra, mindennél többet mondott az, hogy megfenyegettem őket. Teljesen elvakított a harag. Csak arra tudtam gondolni, hogy móresre tanítsam ezt a leányzót.

Képtelen voltam uralkodni az érzelmeimen. Az izzó paraszat hozzányomtam a kanóchoz. A megveszekedett leányzó abban a pillanatban, vagy talán egy szempillantással korábban leguggolt, felkapta a lovag egyik pisztolyát, és a férfi nevét csatakiáltásként rikoltva az ellenséges kapitány kezébe nyomta a fegyvert. A lovag célzott, és lőtt. Nagybátyám elémlépett, a mellével fogta fel a nekem szánt ólomgolyót. Feljajdult, és a lábam elé zuhant.

Mennydörgő hang hallatszott, ahogy az ágyúcsövet elhagyta a golyó. Nagybátyám miatti kétségbeesve nem ügyeltem arra, hogy befogjam a fületem. Az iszonyatos zajtól jó pár szívdobbanásnyi időre megsüketültem. Mire

magamhoz tértem, a karrak oldalán tátongó lyukba már csak úgy ömlött be a tenger vize.

A lovagok nem vesztegették az idejüket. Felkapták a puskáikat, és egy pillanat alatt a hatalmukba kerítették a hajót. Megkötözték Husszein barátomat, és magatehetetlen testét átdobták a karrak gyorsan süllyedő fedélzetére. Nagybátyám nemsokára a karjaim között lehelte ki a lelkét. Az ő holttestét is átdobták a halálra ítélt kis hajóra. Ezután elvágták a két vízi járművet egymáshoz rögzítő köteleket, és vitorláinkat felhúзва a lehető leghamarabb eltávolodtunk a végzetes helytől. Engem bilincsbe vertek, és megláncolva belöktek a hajófenékbe. Hamarosan kiderült, hogy gyilkosság és lázadás vádjával át akarnak adni a legközelebbi velencei kikötő hatóságainak. Úgy vélték, hogy a hóhérok jobban megkínóznak majd odakint a szárazföldön, mint amire vallatóim itt a tengeren képesek lennének. Én azonban így is eléggé szenvedtem sötét tömlöcömben. Egyre csak szegény, szerencsétlen bácsikám szavai visszhangoztak a fejemben.

– Testvérem fia! Mit tettél? – kérdezte a haldokló. – Te vagy az utolsó Veniero, aki tengerre szállhatott. Többé már nem futhatsz ki a kikötőből. Ez az utolsó utad.

Tizedik fejezet

Hosszú napokat töltöttem odalent, a sötét hajófenékben. Alig tudtam megkülönböztetni egymástól a nappalt és az éjszakát. Nem törődtem testem sanyarúságával, mert szörnyű gondolatok kínoztak. Majdnem megfojtott a gyász, hiszen elveszítettem nagybátyámat, az egyetlen közeli rokonomat. Elpusztult Husszein barátunk is. Csupán a fedélzet deszkái között besűrődő fény jelezte, ha nappal volt. Felfigyeltem aztán a sötétre is, mert az éjszakában uralkodott csupán olyan feketeség, mint ami beborította a lelkemet.

Nagyjából két nap telhetett el bebörtönzésem után, amikor iszonyatos viharba kerültünk. Nem tudnám megmondani, hogy mennyi időn keresztül voltunk a háborgó tenger magatehetetlen játékszere. Már nem láttam fejem fölött a fedélzet deszkáit. A réseken valósággal ömlött befelé a hideg tengervíz. Azt hiszem, örülnöm kellett volna, hogy a lovagok nem bilincseltek oda az evezősök közé. Azokat a szerencsétleneket ugyanis csupán egy vékony vászontető

oltalmazta a természet haragjával szemben. Alig akadt közöttük olyan, akinek lett volna száraz inge, hogy átöltözzön, miután bőrig ázott.

Odalent a mélyben csupán a patkányok voltak útitársaim. A sötétben minden oldalról rám nehezedtek a rossz szagú szövettekercsek és az üvegekkel teli ládák. Tengeribeteg lettem, mégpedig iszonyatosan. Korábban, ha gondom támadt a gyomrommal, sétáltam egy jót a fedélzeten, és némán a hullámokhoz fohászkodva teleszívtam a tudómet friss levegővel. Már ennyi is elég volt ahhoz, hogy odafent elmúljon a rám törő rosszullét. Itt a mélyben azonban elzártak ettől a természetes orvosságtól. Pierónak megengedték, hogy ételt hozzon le nekem, ám amit leküldtek, az alig volt jobb a mosléknál. Az sem sokat segített, hogy saját hányadékomban feküdvé kellett volnaennem.

Talán helyénvaló lett volna, ha nagyobb együttérzést tanúsítok az öreg apáca, és a hozzá hasonlóan szenvedő utasok iránt. Csak hát, amikor a többiekre gondoltam, azonnal elfogott az őrjöngő harag Sofia Baffo árulása miatt. Egész bensőm égett a gyász miatt. Milyen ostoba voltam, amikor megakadályoztam, hogy az álnok kis kígyó elszökjön a Foscari nemzetség palotájából. Ha befogtam volna a

számat, akkor ez a szörnyeteg mostanra a Barbarigo család életét tette volna tönkre a Venierók helyett. Komor gondolataim miatt a legcsekélyebb együttérzés sem fogott el a többiek iránt. Iszonyúan szomorú voltam, amiért ilyen szörnyű helyzetbe kerültem. Fogságba vetettek, és nem maradt egyetlen barátom sem a nagyvilágban. Valahányszor nagyot taszítottak a hullámok a hajón, csuklómba és bokámba mart a béklyó vasa.

Bár nem tudtam, hogy hány nap telt el, azzal tisztában voltam, hogy kijutottunk az Adriáról. Megkerültük az itáliai csizma sarkantyúját, és már kint jártunk a nyílt tengeren. Jól éreztem, hogy a vihar elülte után milyen erős hullámok csapkodták a hajó oldalát. Nyilvánvalóvá vált, hogy a lovagoknak eszük ágában sem volt Korfura menni.

Piero erősítette meg a sejtésemet.

– A lovagok úgy döntöttek, hogy nem érdemes megkockáztatniuk.

– Hát persze. A korfuiak ugyanis könnyen úgy gondolhatnák, hogy a derék lovagok minden kérdésük dacára maguk is csupán tengeri haramiák.

– Ami az ifjú hölgyedet illeti...

– Le merném fogadni, hogy ő győzte meg őket az irányváltás szükségességéről.

Nem láthattam Piero fekete fejét a sötétben, de pontosan tudtam, hogy némán bólogat.

– Ha a kisasszony nem tud visszatérni Velencébe, akkor Máltát választja. Egy darabig beéri azzal a szigettel. Még mindig jobban jár vele, mintha elmenne Korfura, hogy egybekeljen az apja választottjával.

– Szóval, ami az ifjú hölgyet illeti – kezdte újra Piero, valami fontosat akart fájdalommentesen a tudtomra adni. – Ő áll a lovagok érdeklődésének középpontjában.

– Nincs szükségem arra, hogy bármitől is megkímélj, Piero.
– Annak idején hűséges, öreg rabszolgámnak többször is megparancsolták, hogy valamilyen ifjonti butaságom miatt alaposan verje el a fenekemet egy nyírfavesszővel. Gyermekként fájt ugyan a büntetés, de jól tudtam, hogy kiérdemeltem. Annak idején csak könyörögnöm kellett, és Piero keze lehanyatlott. Most azonban nem tudott segíteni rajtam. Úgy éreztem, sokkal szigorúbb büntetést mért rám a sors, mint akkor régen. Nagyot sóhajtottam. – Biztosra veszem, hogy az a könnyen elvörösödő képű, hórihorgas kapitány állandóan ott lebzsel körülötte. Bizonyára mindent megtesz azért, hogy kimutassa nagyvonalúságát. Többször hallottam a pánsípok talpalávaló zenéjét. A fedélzet deszkái nem elég vastagok ahhoz, hogy ne szűrődne le az ifjú hölgy

talpának lágy toppanása, és közvetlenül mellette a kalóz csizmájának súlyos dübörgése.

– Én pedig annak voltam fültanúja, ahogy a templomosok kapitánya az eget szidalmazta – mondta Piero szégyenlősen.

– Őrjöngött, amiért még azelőtt tett nőtlenségi fogadalmat, hogy találkozott volna Baffo kormányzó leányával.

– Akkor hát Málta, a lovagok főhadiszállása az úti célunk. Az észak-afrikai pogányok elleni küzdelem utolsó nagy erődítménye.

Miért is mondtam ezt? Talán azért, hogy megvigasztaljam Pierót a világos, megcáfolhatatlan tényekkel? Az biztos, hogy én hiába vártam vigaszra.

Nagyjából egy hetet tölthettünk a tengeren, amikor váratlan zűrzavar támadt odafent a fedélzeten. Korábban is teljes erővel eveztek, hogy valahogy behozzák a vihar miatt elvesztegetett időt. Most azonban más miatt vált mindenki izgatottá.

– Hajó a láthatáron!

A magasban kuporgó őrszem kiáltását sokan visszhangozták. A következő pillanatban már jól hallottam, hogy az evezősök megkétszerezték erőfeszítéseiket. Megpróbáltunk a lehető leghamarabb elmenekülni.

– Édes Istenem! Hárman vannak! – hallottam a fejem fölül egy lovag kiáltását. – Nekünk aztán befellegzett!

– Kalózkodók! Törökök! Tengeri rablók! – harsogták odafent. – Krisztus és Szent János nevében! Tüzérek az ágyúhoz!

Súlyos láncaimmal küszködve megpróbáltam az egyik rés közelébe kerülni, hogy megnézhessem, mi történik odafent. Hiába próbálkoztam bármi ilyesmivel. A kiabálásból azért annyit kiderítettem, hogy három kisebb méretű hajó vett minket üldözőbe. Ellenfeleink elég alacsony járműveken közeledtek, ezért csak jóval azután vették észre őket, hogy ők már felfedezték a gályánkat. Sikerült rejtve, jó tíz csomónyira megközelíteniük minket. A keleti tengeri haramiák olyan dereglyéket használtak, amelyekkel kígyóként rejtőzködhettek a szigetek között. Villámgyorsan lecsaptak áldozatukra, és még azelőtt eltűntek, hogy kiderült volna, ki is felel az újabb támadásért. Ráadásul e csekély súlyú dereglyékkal rendkívül rövid idő alatt utolérték a testesebb hajókat. Éppen ezért evezőseink hiába adták bele minden erejüket a megfeszített munkába. Még azzal sem mentek semmire, hogy a végső hajsza percében felálltak, és így, velencei módra eveztek. A törökök hamarosan lőtávon belülre értek.

Először a lovagok nyitottak tüzet. Ahhoz képest, hogy

milyen apró hajókat használtak, a törökök rendkívül sok lőfegyvert hoztak magukkal. A gályának csak egy ágyúja volt, az ellenségnek viszont – a sortüze alapján – legkevesebb öt. Ezenfelül gondot okozott az is, hogy egyetlen ágyúnk csak előre tudott tüzelni. Ennek nem sok hasznát láttuk menekülés közben. A törökök három hajója tajtékként táncolt a hullámok tetején. Nem csoda, hogy hamarosan körülvettek minket.

A lovagok nem törődtek a többszörös túlerővel. Hosszan és bátran ellenálltak a támadóknak. Bátorságuk azonban azzal a következménnyel járt, hogy az ellenség ágyúi többször is eltalálták a gályát. Börtönöm gerendái minden hatalmas csattanás után úgy remegtek meg, mint az őszi falevelek a szélben. Egy-egy találat után biztosra vettem, hogy ütött az utolsó óránk. Eszembe jutottak a hajótöröttekről szóló rémtörténetek. Valósággal rám zúdult a borzalom. Hogyan is feledkezhettem volna el arról, hogy a legiszonyatosabb halál éppen a láncra vert foglyokra várt. Nyomorúságosan a vízbe fulladtak mindazok, akiket a hajófenékben őriztek, vagy hozzáláncoltak az evezőjükhöz. Az iszonyatos sorstól halálra rémülve néhány gályarab inkább levágta a saját végtagját, csak hogy kikerüljön a bilincsből. Ők azonban elvéreztek a roncsok között, vagy vérük szagával odavonzották a cápákat.

A tenger farkasai nemcsak a vérzőket, de a társaikat is felfalták. Ehhez képest nem is tűnt annyira szörnyűnek, hogy egyszerűen a vízbe fulladjak.

A legszörnyűbb mégis a tehetetlenség volt. Talán nem háborogtam volna balsorsom miatt annyira, ha legalább egy pisztoly lett volna a kezemben. Ha fent harcolhattam volna a fedélzeten, azt sem bántam volna, ha egy ágyúgolyó söpri a tengerbe szétroncsolt testemet. Hiszen a küzdelem hevében nem kellett volna a rám váró végzettel foglalkoznom. Fogolyként azonban már akkor átkerültem a halál birodalmába, amikor még volt levegő a tüdőmben.

Csupán egy dolog jelentett némi vigasztalást. A fedélzetről behallatszott az imádkozó és sikoltozó nők hangja. Tudom, hogy kőszívűnek tűnhetek. Utasaink fent voltak a fedélzeten. Nem volt náluk fegyver, ám ennek ellenére jól láthatták a mészárlással járó iszonyatos vérfürdőt. Sikoltozásuk egyértelművé tette, hogy mi történik odafent, pedig innen letről, a félhomályból semmit sem láthattam. Egyre csak az járt a fejemben, hogy amikor a következő ágyúgolyó leküldi a jeges mélységbe hajónkat, legalább annak a tudatában lehelhetem ki a lelkemet, hogy Baffo kormányzó leánya is elnyerte makrancossága méltó büntetését. Ebben a pillanatban bizonyára már vágyott arra, hogy Korfu békés és

biztonságos kikötőjében lehessen. Egész délután tartott a küzdelem. A rémület és az éhség miatt egyre jobban elködösült az elmém. Amikor azonban egy robbanás felszakította tömlőcöm mennyezetének sarkát, a résen keresztül jól láttam a lenyugodni készülő napot, és egy-egy pillanatra felbukkant az ellenséges hajók egyikének árboca is. A harc idejére bevonták a mozgékony dereglyék vitorláit. A zászlóik azonban így is vadul lobogtak a szélben. Az evezőseik nekifeszültek a hosszú lapátoknak. A bárkák pontosan úgy viselkedtek, mint a cápák. Egyre közelebb és közelebb keringtek körülöttünk. Ha addig a legcsekélyebb kétségem is lett volna ellenségeink származását illetően, a lobogók eloszlatták volna a homályt. Az Oszmán Birodalom vérvörös zászlaján egy mohó, fehér félhold próbálta meg felfalni a csillagot, míg mellette az iszlám zöld lobogója csattogott a szélben.

Már leszállt az éj, mire megcsáklyázták a gályát. A fáklyák fényénél folytatódott az ember-ember elleni küzdelem. Egyedül a fülemre és az orromra támaszkodhattam, amikor követni próbáltam az eseményeket. Újra és újra felhangzott a támadók csatakiáltása és a sebesültek jajszava. Az evezősök csak hörögni tudtak, amikor egy ágyúgolyó bevágódott hozzájuk és vérfürdőt rendezett a padok között. A deszkákon

hangosan dobogott a kalózok talpa. Még a pengék süvítő hangját is jól hallottam. Az egész gálya bűzlött a lőpor maró kénkőszagától.

A lovagok kapitánya hátát az árbocnak vetve védekezett. Amikor elfogyott a puskapora, hasznavehetetlenné vált két ezüst pisztolya. A nagy harcos ugyanolyan tehetetlen volt, mint egy tízéves kislegény. Kegyelemért könyörgött. A törökök azonban úgy tettek, mintha nem értették volna meg esdeklését, és hatalmas damaszkuszi pengéikkel halálra kaszabolták.

A kapitány halálhörgését követő csend tudtomra adta, hogy vereséget szenvedtünk. Dermedt némaságba burkolózott a legyőzött hajó. A gályát igencsak megviselte az összecsapás. Hallottam, hogy a törökök elkezdtek begyűjteni a zsákmányt. A foglyokkal kezdték, hiszen akinek lába volt, az beugorhatott volna a vízbe, hogy elmeneküljön.

Aztán egy örökkévalósággal később feltépték a raktár ajtaját, hogy a rakomány többi részét is szemügyre vehessék.

A létrán leereszkedő alak vakító fényű fáklyát tartott a kezében. Semmit sem láttam az erős fény miatt. Alighanem ő sem, mert kiabálni kezdett.

– Hol vagy, fiatal barátom? Itt vagy, idelent?

Velence nyelvén tette fel a kérdéseket. Olyan sajátos

kiejtéssel beszélt, amit semmi mással nem tévesztettem volna össze.

– Husszein! Öreg barátom! Hogy kerülsz ide?

Tizenegyedik fejezet

Felvittek a fedélzetre, hagyták, hogy megmosakodjam, megengedték, hogy átöltözzem, és kaptam némi főtt ételt is. Csirkét ettünk, mivel a törökök azonnal a tengerbe dobták a sózott disznóhússal teli hordókat. Eszük ágában sem volt megkóstolni a szentségtörő ételt. A csirkék húsa friss volt, hiszen a gályán tartott madarakat vágták le. Körülöttünk részeg halak úszkáltak a tengerben. Nekem már nem jutott bor, mert a hordók tartalmát beöntötték az immár bíborszínű hullámok közé. Hamarosan sokkal jobban éreztem magam. Nem számítottam rá, hogy sorsom ilyen váratlan fordulatot vesz. Kicsit szédelegtem, amikor leültem idős barátom mellé, és megpróbáltam fényt deríteni arra, hogy a sors poharából milyen kockák gördültek ki az asztal lapjára. Legfőképpen az érdekelt, miképp lehetséges, hogy újra találkoztunk a tengeren.

– Biztosra vettem, hogy még napnyugta előtt csatlakozom hozzád odalent, Neptun birodalmában – mondtam. – Édes

Istenem! Mi történt veled? Hogyan maradtál életben?

– Allahnak legyen hála, az igazhitűek parányi flottája még azelőtt felfedezte a lovagok karrakját, mielőtt az elsüllyedt volna. Megmentettek. Örömmel hallották, hogy közénk tartozom. Úgy döntöttek, hogy azonnal elégtételt vesznek. Allah azonban végtelen bölcsességében vihart küldött. Éppen ezért kénytelenek voltunk az itáliai Gallipoli közelében, egy öbölben menedéket keresni. Azután jó pár napon keresztül a nyomotokat vesztettük. Végül tegnap, késő délután újra megpillantottuk a gályát. Ami utána következik, azt már te is tudod.

Barátom igencsak megváltozott azóta, hogy utoljára találkoztunk. Már nem egy velencei kalmár öltözékét viselte. Térd alá érő köntöst és turbánt hordott. Olyannak mutatkozott, amilyen valójában volt. Mégis ugyanaz a személy állt előttem. Ennek ellenére igencsak megrázott, hogy egy ember személyisége látszólag ilyen nagy mértékben átalakulhat pusztán azért, mert más öltözéket vett magára. Köntöse vastag, kék bársonyszövedete mintha puhábbá tette volna az arcvonásait is. Lágyság és együttérzés áradt a tekintetéből. Ha bárki más ilyen arckifejezéssel fordult volna felém, azt gondoltam volna róla, hogy elpuhult és nőies. Husszein azonban természetesen és barátságosan

viselkedett. Olyan nyugalom áradt belőle, mint a szentekből. A kék szín nagyon is jól állt neki. Az új öltözék egyetlen hátránya csupán az volt, hogy kiemelte szakálla szürke színét. Idősebbnek tűnt annál, mint amilyenre emlékeztem. A feje köré tekert szoros és komor turbán miatt azt hihette volna róla az ember, hogy hatalmas, ősi titkok tudója. A dereka körül széles, virágokkal díszített selyemövet viselt. Emiatt még testesebbnek tűnt, mint korábban.

Előkelő megjelenésével megnyugtatott, pedig az övéből kilógott egy tőr ezüst tokja, és egy pisztoly is, aminek alighanem még mindig meleg volt a csöve. Eszembe jutott az a nap, amikor először találkoztam Husszeinnel a Brenta folyó partján fekvő gyümölcsöskertünkben. Jól emlékszem, hogyan ragyogott jókedvű és barátságos barna szeme. Sűrű szemöldöke közepén összenőtt. Akkor még nem volt ennyire szürke szögletesre nyírt, sűrű szakálla. Széles, enyhén görbe orra volt. A foga már akkor is arany fényben tündökölt, amikor nevetett. Nem csoda, hogy gyermekként lenyűgözve bámultam!

Azon a gyönyörű, nyári napon valósággal ragyogott fölöttünk a tündöklő padovai égbolt. Mind a ketten tudtuk, hogy jó barátok leszünk. Gyakran énekelt nekem gyermekdalokat, amikor felidézte saját ifjúságát. Persze nem

érthettem a dalok szövegét, ám ennek ellenére is bátran elengedtem a dajkám kezét, és megragadtam a férfi tenyerét, mert azt akartam, hogy új dalokat énekeljen nekem. Az egykori nyári nap minden melege mintha megpróbálta volna elűzni az elmúlt néhány óra dermesztő emlékeit. Az sem zavart, hogy körülölelt minket az éjszaka, és a brentai birtokot már rég el kellett adnunk, hogy kifizethessük az adósságainkat. Megértettem, hogy igazából mindig is Husszein jellemének szíriai oldalát kedveltem. Amikor velencei kalmárnak adta ki magát, folyékonyan beszélt hazám nyelvét, mégsem tudtam teljes mértékben megbízni benne. Ennek talán az lehetett az oka, hogy ő sem bízott saját magában. Talán attól tartott, hogy amíg álöltözetet visel, nem számíthat istene támogatására.

Azt hiszem, Husszein részben ugyanezekre a dolgokra gondolt ezen az éjszakán. Érződött a hangján, amikor köszönetet mondott, hiszen az életemet tettem kockára, hogy megmentsem az övét. Meglehetősen távolságtartóan tett tanúbizonyságot hálájáról. De hát mégis hogy a csudába lehetne köszönetet mondani annak, aki kis híján halálba ment a kedvünkért? Miként lehetne szavakba önteni a lelkünkbe égetett bélyegként szenvedést okozó adósság elismerését? Egyszóval távolságtartó volt, ám ennek ellenére

jól éreztem, mennyire meghatódott. Lehet, hogy szavai mögül kihallottam a régi gyerekdalok zengését.

– Ugyan már, öreg barátom! – legyintettem. – Te is pontosan ugyanezt tetted volna a helyemben.

– Hát nem – válaszolta Husszein. – Hazudnék, ha azt mondanám, hogy én is ezt tettem volna. Őszintén szólva azt hittem, hogy elment az eszed. Megátalkodott bolondként viselkedtél. Mégis mit lehetett volna elérni ilyen meggondolatlanul?

– Ha nem rongáltam volna meg a karrakot, akkor a lovagok szétloccsantották volna a fejed ahelyett, hogy gúzsba kötve átdobtak volna a roncsra. Vízbe akartak fojtani.

– Csak az történik velünk, amit Allah akar. Nem lehet másképpen. Tudod, ifjú barátom, minden magabiztosságod dacára még te sem volnál képes – bizony, egy pillanatig sem gondolnám – arra, hogy kitaláld, mi jár a Mindenható fejében. Nem bizony. Pusztán emberi szemmel nézve továbbra is azt mondom, hogy őrjöngő bolondként viselkedtél. Még most is látom magam előtt, ahogy ott álltál, kezekben az izzó parazsat tartó fogóval. Rákényszerítetted az akaratodat arra a sok kalózra. Allah adja, hogy mindig legyen mellettem egy ilyen védelmező!

– Őszintén szólva, Husszein – mondtam, mert lassacskán

kezdett szertefoszlni a jókedvem –, van itt még valami, ami egyre jobban nyomasztja a lelkemet. Az én Jacopo bácsikámra gondolok. Édes Istenem! Halálom napjáig imádkozni fogok, de úgysem bocsáthatom meg magamnak, amit tettem.

– Allah akarata volt – vigasztalt idős barátom. – Semmiképpen nem szabad önmagadat okolni. A lovagok mindenképpen agyonlőtték volna a nagybátyádat, amiért engem rejtegetett.

Még egy jó darabig a nagybátyámról beszélgettünk. Felidéztük magunkban nemes cselekedeteit. Végül tehetetlenül felkiáltottam:

– Az a lány egyszerűen kikészített!

Husszein töprengve bólogatni kezdett.

– És mit gondolsz róla most, miután egy hétig fogva tartottak a hajó gyomrában? Képes vagy arra, hogy hűvösen átgondold kettőtök dolgát?

Nem tudtam megválaszolni a kérdéseit.

– Azért kérdezem – folytatta Husszein –, mert a parancsnokunk szeretné végre szétosztani a zsákmányt.

– A zsákmányt?

– Hát persze. A rabszolgákat, az aranyat, az ékszereket, meg a többi. Nagyon gazdag zsákmány hullott a kezünkbe, amikor elfoglaltuk ezt a gályát.

- Úgy érted, hogy a foglyaitok vagyunk?
- Ifjú barátom, neked is el kell ismerned, hogy nyílt csatában arattunk győzelmet.
- De hát... a Velencei Köztársaság a Fényességes Porta barátja. Aláírtuk a szerződést.
- Ahogyan a lovagoknak is a barátaid vagytok.
- Ugyanaz a vallásunk, mint az övék.
- Aki a szablya élén táncol, annak készen kell állnia arra, hogy időnként vérezni fog a lába. Ugyan már! Ne vágj ilyen savanyú képet! Téged természetesen szabadon engedünk. Elmeséltem, hogy ki vagy. Elmondtam nekik, hogy a saját fiamnak tekintelek. A parancsnokunk ráadásul azt gondolja, hogy nem lehet közönséges istenkáromló hitetlen, akit Szent János lovagjai láncra verve tartanak a hajó tömlöcében. A saját holmimat természetesen visszakaptam. Minden más azonban zsákmánynak számít. Pontosan úgy járunk el, ahogy azt megszabta számunkra a próféta, áldassék a neve. Így rendelkezett majdnem ezer évvel ezelőtt. Nem emelhetek kifogást a döntése ellen.
- Az embereket is szétosztjátok?
- De még mennyire! A hajóinknak új evezősökre van szükségük. A váro-sainknak pedig rabszolgák kellenek. Ez így tisztességes, ifjú barátom.

- Már hogy volna tisztességes?
- Akkor mondjuk inkább, hogy ez Allah akarata, és fogadjuk el a döntését – mondta Husszein. – Öt muszlim testvérünket találtuk az evezőseitek között. Kiszabadítottuk őket, ezért másoknak kell beülniük a helyükre.

Tizenkettedik fejezet

Ne legyél már ennyire elkeseredve! Nem titkolom el előled, hogy mi a helyzet. Csupán azért teszem ezt, hogy mindent megérthess. A parancsnokunk nagyvonalú ember. Elmondta, hogy több lehetőség közül választhatsz. Nincs kifogása az ellen, hogy vitorlát bontva Korfu felé vegyük az irányt. Felajánljuk az ottani kormányzónak, hogy váltson ki annyi foglyot, amennyit csak akar. De ha inkább azt szeretnéd, akkor a vezetőnk neked ajándékozza szíved hölgyét, amiért megmentetted az életemet! Tripoliba érve mindketten oda mehettek, ahová csak akartok. Ez több mint tisztességes ajánlat. A parancsnok igazi nagyvonalúságról tett tanúbizonyságot. Én pedig azt kívánom neked, ifjú barátom, hogy teljen nagy örömed a kedvesedben.

Némán meredtem magam elé. Felháborított, hogy az előbb olyan nagy békesség töltött el Husszein társaságában. Mégiscsak egy hitetlen szavait hallottam.

– Úgy tűnik, nem tudsz dönteni, ifjú barátom. Gyere,

odaviszlek a lányhoz. Akkor majd megfontolhatod magadban parancsnokunk nagyvonalú ajánlatát.

Miközben Husszein keresztülvezetett a fedélzeten, észrevettem, hogy az egyik török rózsaszín selyemből készült kendőt kötött a derekára. A másiknak vízcsepp alakú gyöngy csillogott a fülében. Egyből tudtam, hogy honnan ismerősök ezek a dolgok. A fogságba esett nőket, Baffo kisasszonyt, a nénikéjét és a két cselédjüket továbbra is a kabinjaikban őrizték. Nem bántották őket, de elraborták a ládáik tartalmát.

Amikor az őr kinyitotta az ajtót előttünk, először az ágyon fekvő apácát pillantottuk meg. Súlyos betegnek látszott. Idegösszeroppanása volt. A két cselédlány hideg vizes borogatást tett a fejére, és leszedte róla a fejkendőjét, hogy némi levegőhöz jusson. Valósággal felkavart ez a látvány. Szörnyűbb volt annál is, mintha teljesen meztelenül hevert volna. A fejét nemrég kopaszra nyírták, és az azóta kinőtt rövid haj miatt egy megkopasztott lúdra emlékeztetett. Gyorsan elfordultam. Észre sem vettem, hogy az unokahúga nem volt a kabinban. Nem kérdeztem meg, hogy miért.

Husszein viszont azonnal érdeklődni kezdett. Harsány hangon, törökül leteremtette az őrt. A fickó legalább olyan zaklatottan válaszolt, mint a faggatója. Bár egyetlen szavát sem értettem, úgy éreztem, kegyelemért esedezik, és a

tehetetlenségére hivatkozik. Nem akarta, hogy őt vádolják meg a lány eltüntetésével. Ő minden tőle telhetőt megtett a rábízott feladat végrehajtása érdekében. Most is itt őrzi a foglyokat. Vadul mutogatni kezdett abba az irányba, ahová a fiatal nő mehetett.

Husszein dühösen megrázta a fejét, majd azonnal elindultunk a jelzett irányba. Idős barátom valamit mormogott a parancsnok haragjáról és a velencei lányok ostobaságáról. Én magam is aggódni kezdtem, amikor észrevettem, hogy turbános barátom ennyire ideges. Baffo kormányzó leánya most már a törökök foglya, sőt a rabszolgája volt. Ezek a kéjsóvár hitetlenek ki tudja, mióta nem jártak a háremükben. Miért feltételeztem volna, hogy ádáz tekintetüket nem vetették gyönyörű arcára, fiatal, karcsú testére? Alighanem odalent, a börtönbe zárva zavarodtam össze ennyire. A rabságban eltompultam, és elvonta a figyelmemet, amikor enni adtak, és tiszta ruhát ölthettem magamra. Miközben én nyugodtan falatoztam, egy falkányi körülmetélt gazember lecsapott a védtelen lányra, és elhurcolta. Alighanem átvitték az egyik mellettünk úszó, kis török dereglyére. Nem akarták, hogy kétségbeesett sikoltozása és ellenállásának zaja áthallatszódjon a gályára.

A középén haladó méltóságteljes hajó oldalán lemászva

csónakba szálltunk, és áteveztünk a szomszédos dereglyéhez. Sikoltozást ugyan nem hallottam, de felfigyeltem a halk nyöszörgésre. Talán a kielégült férfiak adtak ki magukból ilyen állatias hangokat? Lehetséges, hogy a gyönyörű fogoly élete kínban, gyalázatban és gyászban ért véget?

Felkapaszkodva a török hajó fedélzetére, először egy hatalmas termetű, fekete alakot pillantottam meg. Majdnem megállt a szívverésem. Megdörzsöltem a szememet, de mégiscsak Pierót láttam magam előtt. A kezében tartott fáklya fényében a bőre úgy ragyogott, mintha szénből faragták volna. Megfontoltan lépkedett a fedélzeten heverő testek között. Idehozták a csata sebesültjeit. Volt, akinek a karját lőtték át, másnak a lábát, de akadt, akinek az arcát hasította fel egy penge, vagy csúnyán összeégett a felrobbanó puskaportól. Egymás mellett feküdtek az egykori ellenségek. Sokan közülük nem fogják megélni a napkeltét. Szemtanúja lehettem, milyen kegyetlen küzdelem zajlott nem is olyan régen a gályánk fedélzetén.

A mézárszék kellős közepén, Piero fáklyája előtt egy magas, karcsú, aranyszínű szövetbe burkolózó alak lépdelt. Elvették az ékszereit, ám nélkülük is földön túli szépségűnek látszott. Letérdelt egy kék, velencei öltözéket viselő test mellé. Keresztbe tette a karját a mellén, megnézte a fekvőt,

majd megszólalt:

– Ez az ember halott.

Az árnyékból két tengerész lépett oda. Felemelték egykori társukat, és egy gyors mozdulattal bedobták a hullámok közé.

A lány ekkor leguggolt egy török mellé. Megvizsgálta a sebeit, majd azt kiabálta, hogy hozzanak oda egy vödört. A vödörben a megmaradt bor egy része volt. Ezzel tisztította meg a sérüléseket. Bár a hajónk rakterében rengeteg vásznat és gyapjúszövetet találtak, a győztesek nem engedték meg, hogy bármi ilyet felhasználjon. Ha kötszerre volt szüksége, akkor kissé oldalra fordult, és leszakított egy csíkot az ingéből. A megviselt ruhadarab most már a csípőjéig sem ért. Amikor azonban kezében a vászondarabbal visszafordult a sebesült felé, az halálra váltan kiabálni kezdett, és el akarta zavarni. A lány újra próbálkozott. Megnyugtató szavaival azonban nem ment semmire. A sebesült olyan vadul kapálózott, hogy vér fröccsent az oldalán tátongó sebből. Azt hiszem, jobban félt a fiatal nő varázserejétől, mint attól, hogy itt fog elvérezni a fedélzeten.

Baffo kormányzó leánya nagyot sóhajtott, és felállt. Dühös pillantást vetett a sebesültre, miközben továbblépett.

– Ostoba fajankó vagy, te török! – mondta olyan halk, kimerült hangon, hogy a sebesült semmiképpen nem

találhatta volna ki, mit vágtak éppen a fejéhez.

– Meg kell állítanod a lányt – fordult felém Husszein. – Mielőtt még a parancsnokunk...

Elkésett a figyelmeztetéssel. A törökök parancsnoka ekkor bukkant elő a dereglye végében. A félelmetes alak sűrű, fekete bajusza úgy meredezett a szája fölött, mintha két pisztolyt fogott volna ránk. Az arca többi részét általában simára borotválhatta, ám úgy tűnt, az elmúlt hét folyamán nem igazán lehetett ideje, hogy borotvát vegyen a kezébe. Persze az is előfordulhatott, hogy elképesztő gyorsasággal nőtt a szakálla. Én magam erre gyanakodtam, amikor azt láttam, hogy az arcát beborította a sötét borosta. Mellkasát és vastag karját is erős szőr fedte. Csípőre tett kézzel állt a fedélzet végében, és olyan hangosan bömbölt, hogy pusztán hangjának erejével megduzzaszthatta volna a vitorláinkat.

Husszein hadarva válaszolt neki. Biztosra vettem, hogy minden mondata ezekkel a szavakkal kezdődött:

– Legalázatosabb tisztelettel, nagyuram...

Képtelenségnek tartottam volna, hogy egy udvarias ember bármire juthat ilyen őrjöngő, vad támadás ellen. Idős barátom minden egyes mondata után mélyen meghajolt. Nem adta fel a küzdelmet. Végül a kalózok parancsnoka mondta ki az utolsó szót. Kiáltása úgy tört elő bajusza két

szára közül, mint pisztoly torkolatából a lángnyelv. Amikor azonban Husszein az utolsó meghajlás után visszafordult felém, halvány mosolya elárulta, hogy nincs veszve a helyzet.

Ez persze meglehetősen valószínűtlennek tűnt, amikor két otromba török odalépett Baffo kisasszony mellé, és a karjánál fogva elrángatta a sebesültektől. Dühös vadmacskaként szállt szembe az elhurcolóival. Attól tartottam, hogy új sebesültek foglalják el az imént elhunytak helyét. A kalózok azonban elszántan magukkal vitték káromkodó és rúgkapáló foglyukat. A gályán bezárták a kabinjába. Először nem értettem a helyzetet, és már ugrottam volna, hogy a lány segítségére siessek. Nem törődtem azzal, hogy ellenségeim túlerőben voltak. Husszein azonban megérintette a karomat, és jelezte, hogy ne nyugtalankodjak. Még mindig bíztam benne, ezért gyorsan engedelmeskedtem a tanácsának.

A gályán egy új, szigorúbb őrszem váltotta fel az előzőt. Sötét szemének pillantása elárulta, hogy tüzesen izzó vaspálcával égetnék ki mind a kettőt, ha ő is olyan hanyagnak bizonyulna, mint az elődje. A kabin ajtaja hangosan döngött, mert Baffo kormányzó leánya az öklével verte, miközben magából kikelve káromkodott. Olyan iszonyatos átkok törtek elő a szájából, hogy attól tartottam, bármelyik pillanatban belénk csaphat a Mindenható Urunk haragját jelző villám.

Szerencsére egyetlen felhő sem úszott az égen. Husszeinek nehéz dolga volt, amikor megpróbálta jobb belátásra bírni az őrt. Végül hosszas győzködés után elérte, hogy legalább résnyire kinyithassuk az ajtót. Persze bentről még mindig hangosan áradtak kifelé az ifjú hölgy szidalmi. A szigorú ajtónálló csupán akkor tért jobb belátásra, amikor a barátom többször is rám mutatott.

– Azt mondtam neki, hogy a lány bátyja vagy – magyarázta Husszeinek később.

Amikor Baffo kisasszony megpillantott minket, elnémult, és hátrébb ment. Gyűlölködő pillantása árulással vádolt. Mivel azonban csendben maradt, az őr megengedte, hogy bemenjünk hozzá. Mivel semmit nem akart kockáztatni, bezárta a hátunk mögött az ajtót.

Husszeinek és én leültünk az ajtó mellett álló üres láda tetejére. A négy nő a beteg apáca ágyán bújt össze a kabin túlsó végében. Baffo kisasszony kezébe vette a nénikéje csontsovány tenyerét, és halk, vigasztaló szavakat suttogott a fülébe. Nagyon úgy tűnt, hogy csupán színészkedik. Nem igazán törődött a nő betegségével, amiért csak az apáca megviselt idegeit és gyenge szívét okolhatta. Idebent nem kellett szembeállnia az örök puskáival és kardjaival, mint amikor a kis hajón megpróbált valamit enyhíteni a sebesült

férfiak szenvedésén. Felfigyeltem a viselkedésére. Úgy véltem, Baffo kormányzó leánya semmibe veszi a nők életét, mivel a szebbik nem tagjai gyengék és védtelenek. Felkavart ez a felismerés. A másik hajó fedélzetén valósággal lenyűgözött szépsége, ahogy mocskos, véres, szakadt ruhájában, zilált hajjal állt a sebesült katonák között. Most viszont olyan undor fogott el, hogy elfordítottam az arcomat.

Úgy tűnt, a három egészséges nőt csak beteg társuk érdekelte. Husszein és én egy darabig némán bámultuk térdünkön nyugvó kezünket. Végül megelégettem a várakozást.

– Gyere, barátom, menjünk innen – suttogtam.

– Nem kell neked a lány? – kérdezte Husszein, miután kimentünk az ajtón, és újra a szigorú őrszem állt közöttünk és a foglyok között.

– Ennél azért jobban ismerhetnél, Husszein – feleltem. – Képtelen volnék így elvenni egy nőt. Olyan, mintha rabszolgát vásárolnék magamnak. Nem tekinthetem zsákmánynak, ahogyan azt ti, törökök tennétek. Egyetlen nővel sem cselekednék így, főleg nem ezzel itt. Ha azt akarom, hogy az enyém legyen, akkor őszinte és tisztességes módszerekkel kell elnyernem a szívét és a kezét.

– Lehet, hogy Allah többé már nem ajánlja fel neked.

– Bízd ezt a dolgot a Mindenhatóra és rám – válaszoltam. Olyan elszánt voltam, mint az akasztófa felé induló halálraítélt. Husszein bólintott.

– Legyen, ahogy akarod. De képtelen vagyok felfogni, hogy ti, velenceiek miért imádjátok annyira megnehezíteni a saját dolgokat? És tudnod kell, hogy igencsak megnehezítetted a parancsnokunk dolgát is.

– Hát persze – válaszoltam keserű gúnnyal. – A parancsnokod kénytelen lesz egyedül kiélvezni a fiatal test minden gyönyörét.

– De ifjú barátom! – méltatlankodott Husszein megbántott hangon. – Vezetőnk neked akarta ajándékozni a lányt. Meg akart szabadulni a felelősségtől. Egyből felismerte, hogy ezt a nőszemélyt nehezen lehet az erény útján tartani.

– Nagyon is jól látom a parancsnokod szemében lángoló kéjvágyat.

– Ne gyalázd a vezérünket, Veniero, mert nem fogom megengedni. Uludzs Ali a Fényességes Porta megbízatásával szállt tengerre. Felelősséggel tartozik a kapudán pasának. A Földközi-tengeren mindenki jól ismeri a nevét. Bármikor rá merném bízni a hárememet. Úgy tiszteli az elfogott nőket, mintha azok a saját nővérei volnának.

Öreg barátom olyan komolyan beszélt, hogy tudtam,

kénytelen leszek elhinni minden szavát. De a szívem tele volt keserűséggel.

– Csakhogy bezárja őket is, mintha a saját háremében lennének.

– Csakis azért, hogy megvédje a hölgyeket.

– Baffo kisasszony a sebesülteket ápolta, és nem a kardokkal játszott.

– A sebesülteket szállító bárkára számos emberünket beosztották. Ők azonban zavarba jöttek, és nem tudtak eleget tenni a kötelességüknek, amíg a lány is ott volt. A beteg férfiakat velük azonos nemű ápolókra kell bízni. A nők pedig gondoskodjanak egymásról.

– De hát mi baja eshetett volna a sebesültek között?

– Ezt nem tudhatjuk, barátom. Jobb nem kihívni magunk ellen Allah haragját.

– De hát a legtöbb sebesült keresztény volt. Nem lett volna mitől tartania a keresztények között.

– Tényleg ezt gondolod? – kérdezte Husszein. – Mi egészen másmilyennek látjuk a máltai lovagokat, meg a többi kereszttest. Algériában például az asszonyaink megtanulták, jobban járnak, ha agyonszúrják magukat férjük kardjával, minthogy a keresztény démonok karmai közé kerüljenek. Nem, ifjú barátom. Ha nem fogadod el parancsnokom

nagyvonalú ajánlatát, akkor készen kell állnod arra, hogy később ne berzenkedj a döntése ellen.

– Mondd meg a gazdának, hogy menjünk Korfura – feleltem. – Így akarom.

Tizenharmadik fejezet

Két napig horgonyoztunk látótávolságra Korfu szigetétől. A török parancsnok egy csónakot küldött a partra. A fehér zászlós követ felajánlotta, hogy váltságdíjért cserébe Baffo kormányzó kiválthatja a túszoikat. Soha többé nem láttuk a hírnököt. A válasz így is ugyanolyan egyértelmű volt, mintha Korfu főterén magunk is szemtanúja lehettünk volna a követ kivégzésének.

– Légy átkozott, török! Egyetlen dukátot sem fizetünk a hozzátok hasonló istentelen népségnek! Inkább pokolra küldünk benneteket!

Ekkor már értettem, hogy a kormányzó lánya kitől örökölte büszkeségét és makacsságát.

A harmadik napon Korfu kikötőjéből kifutott az összes hajó. Összesen négyen indultak ellenünk. Az apró flotta készen állt a harcra.

– Bolond ez a kormányzó! – suttogta Husszein a fülembe. – És kegyetlen barbár. Mégis ki támadna rá arra a hajóra, ahol a

saját édes lányát meg a nővérét őrzik?

Barátom úgy vélte, hogy Uludzs Ali sokkal nagyobb könyörületességről tett tanúbizonyságot. A parancsnok megfordította hajóinkat, és elmenekült ahelyett, hogy értelmetlen harcba küldte volna az embereit. A nehéz gálya meglehetősen lassan haladt. Hiába próbálták meg befoltozni a testén tatóngó jókora nyílást. Még mindig sok víz ömlött a hajótestbe. A törökök azonban készen álltak erre is. Áttereltek minket fürge járműveikre, és amit csak lehetett, áthordtak oda a gálya rakományából is. Ismét választás elé állítottak. Ha úgy akartam volna, a gálya fedélzetén várhattam volna meg a honfitársaimat. Ha pedig másként döntök, továbbhajózhattam volna fogvatartóimmal.

Nagybátyám halála óta nem maradt közeli vérrokonom Itáliában. Miért tértem volna haza? Drága barátomat, Husszeint viszont nagyon jól ismertem. Ennek ellenére komolyan megviselt a súlyos döntés. Hogyan választhattam volna azt, hogy örökre hátat fordítok Velencének? Baffo kisasszony alighanem meghallotta, hogy mit ajánlottak fel nekem a törökök. Villámló tekintete ezer szónál is ékebben szólt:

– Gyáva alak vagy, Veniero! Remélem, az apám darabokra vág, amiért elárultál minket.

Elég volt egyetlen pillantást vetnem ebbe a szempárba, és máris megpecsételődött a sorsom. Lemásztam a létrán a török csónakba, és ezzel mindörökre búcsút mondtam Velence csodálatos kikötőjének.

Amikor a korfui hajók megközelítettek minket, a törökök elvágták a gálya köteleit. Baffo kormányzó megállt, és az embereivel elfoglalta a hajót. Mi pedig kihasználtuk a remek déli szelet, és napnyugtára már kint jártunk a nyílt tenger biztonságos messzeségében. Többé már nem láttuk üldözőink vitorláit.

– És most hová megyünk, barátom? – kérdeztem.

– Konstantinápolyba – felelte Husszein ragyogó mosollyal. Úgy mondta ki ezt a szót, mintha finom mézet ízlelt volna a nyelvével. Ez a csemege túl édes volt ahhoz, hogy egyből lenyelje, ám minden lelki erejére szüksége volt ahhoz, hogy ne falja fel azonnal.

Két nappal a megmenekülésünk után könyörületes mindenható Istenünk megváltotta szenvedéseitől az apácát. Egy héttel később hosszan tartó, de nem kevésbé reménytelen küszködés után az egyik cselédlány is meghalt. Ugyanaz a láz végzett vele, mint ami jó párat elvitt a lábadozó sebesültek közül, és elragadta tőlem jó öreg Pierónkat is. Én azonban már többször is szemtanúja voltam,

milyen a halál a tengeren, ezért sikerült megőriznem a jó kedélyemet. Minél több időt töltöttem Husszein mellett, annál inkább élveztem a társaságát. Új dalokra és mesékre tanított meg. Ezek jobban illettek idősebb koromhoz, ám ugyanolyan gyermeki lelkesedéssel hallgattam őket, mint annak idején barátom első csodálatos történeteit.

Elkezdtem megtanulni a nyelvét is. Túlzás lett volna azt gondolni, hogy Husszein anyanyelvét gyakoroltuk. Barátom arabok között nőtt fel, ám az iszlám világban mindenkinek érdemes volt megtanulnia törökül. Husszein éppen ezért kellő együttérzéssel figyelte próbálkozásaimat. Nagybátyám társaságában utazva már elsajátítottam néhány szót. Tudtam, hogyan kell köszönni, és az alkudozás sem okozott gondot. Most azonban jóval több mindent sikerült elsajátítanom. Megtanultam beszélni, és már nem értem be azzal, hogy néhány kifejezést szajkózva derítsem jó kedvre a bennszülötteket. A török nyelv nem hasonlított egyetlen, általam ismert másik nyelvre sem. Semmivel sem volt több vagy kevesebb a Velencében beszélt olasznál. A legfontosabbnak mégis azt találtam, hogy a segítségével egy olyan új világot ismerhettem meg, amelynek létezéséről mindaddig sejtelmem sem volt. Bár korábban már többször is jártam Antiochiában és Konstantinápolyban, mégsem

kerültem közel az emberekhez. Mintha az ott élők valamennyien egy bábjáték figurái lettek volna. Képtelenség volt elhinni, hogy akkor is ugyanúgy viselkednek, ha távoznak közülük.

Most azonban kiderült, hogy valóban olyanok, amilyenek mutatták magukat. Az előttem feltáruló új élet nem csupán valóságosnak, de olyan mélynek és lüktetően elevennek tűnt, hogy egy idő múlva kételyek fogtak el korábbi életemmel kapcsolatban. Csendben figyeltem, ahogy esténként a tengerészek és a harcosok leültek a fedélzetre, és pontosan ugyanúgy, mint valamennyi nemzet tengerjárói, az otthonukról beszélgettek. Hamarosan ebben az új világban is ugyanolyan otthonosan mozogtam, mint a régiben.

Persze a beilleszkedésem nem volt zökkenőmentes. Amikor először próbáltam meg bekapcsolódni a beszélgetésükbe, a szavaimat hatalmas kacagás fogadta. Rövidesen kiderült azonban, hogy nem kinevettek esetlen szóhasználatom miatt, hanem boldog örömmel tapasztalták, hogy új társuk akadt. Féltucatnyi honfitársam felismerte, hogy a törökök gályarabjaként korai halál várna rá, ezért úgy döntöttek, hogy áttérnek fogvatartóink hitére. Ők is odaülhettek közénk. Nem haragudtam rájuk, amert feladták a hitüket. Hogy is tehettem volna, hiszen ekkor már tisztában voltam azzal, hogy a két

nagy vallás között egy nagyjából tízszavas hitvallás csupán a különbség. Jókedvű estét töltöttünk a fedélzeten.

Csupán egyetlen dologra figyeltem fel: a szaracénok sohasem beszélnek az asszonyaikról. A vallásuk ezt várja el tőlük, ők pedig ragaszkodnak e szabály betartásához. Még Husszein, a szíriai kalmár is nagyban különbözött Enricótól, a velencei kereskedőtől, akivel hosszú, tréfás beszélgetéseket folytattam korábban a *Santa Lucia* fedélzetén. Amikor az egyik frissen iszlám hitre tért tengerészünk megpróbálta elmesélni, hogy milyen kalandokat élt át az egyik kuplerájban, idős barátom olyan pillantást vetett rá, hogy a fickó azonnal elhallgatott. Még ez a keménykötésű tengerész is megértette, hogy ízléstelenség szóba hozni az ilyesmit. Attól kezdve mintha csak szerzetesek között utaztam volna.

Baffo kisasszonyt és egyetlen megmaradt útitársnőjét továbbra is elkülönítve őrizték. Ez persze azzal járt, hogy a parányi hajó egyik végében egyfajta spanyolfalat kellett összeeszkábálni, mivel a dereglyének nem voltak kabinjai. A vászonból és az összetört ládákból kialakított paraván egészen hatékonynak bizonyult. A nőkről tehát nem csupán nem beszéltünk, de gyakorlatilag láthatatlanná váltak. Mindenki megpróbált úgy tenni, mintha azok ketten nem is lettek volna velünk a fedélzeten.

Úgy tettünk, ám én nagyon is tudatában voltam annak, hogy kivel utazom együtt. Egyik nap a hajó tatjában akadt dolgom. Az őr intett, hogy menjek oda hozzá. Felismertem. Ez volt az a fickó, aki azt hitte rólam, hogy Baffo kisasszony fivére vagyok. Közelebb mentem, és láttam, hogy a kormányzó lánya ott áll a vászonlap túloldalán. Valamit kérdezni akart a foglyul ejtőitől, de mindeddig nem járt sikerrel.

A mosolyom inkább az őrnek szólt, mint a lánynak. Összeszedtem minden bátorságomat, és megkérdeztem:

– Mi a baj?

– Csupán azt akartam tudni – felelte Baffo kisasszony jéghideg hangon –, hogy hová visznek minket?

– Konstantinápolyba – válaszoltam jókedvűen.

– Konstantinápolyba? Értem. Köszönöm, signor Veniero – biccentett, és hagyta, hogy a függöny visszahulljon a helyére.

Amennyire csak tudtam, elmagyaráztam az őrnek, hogy miről beszéltünk. A török bólintott, és utána mind a ketten jót nevtünk a „nők együgyűségén”. Persze a fegyveres nem ezt a kifejezést használta, de egyértelmű volt, hogy mire gondolt.

Később azonban átgondoltam a két fogoly helyzetét, és a szívem megtelt szájalommal. A nőket több mint egy hete

zárták a spanyolfal mögé. Fogalmuk sem lehetett arról, hogy mit tartogat számukra a jövő. Képzeletükben bizonyára a legfélelmetesebb rémképek bukkantak fel! Most viszont, miután kiderült az igazság, valószínűleg ugyanilyen nyomosztó gondolatok gyötrik őket. Baffo kisasszony már látta apja hajóit és a biztonságot jelentő korfui kikötőt, amikor erőnek erejével elhozták onnan. Ha már Korfuról is azt gondolta, hogy távoli, nehezen megközelíthető hely, akkor Konstantinápoly alighanem a világ végének tűnhetett az ifjú hölgy szemében. Egy olyan ország volt az utunk célja, ahol barbárok és hitetlenek élnek.

Azt gondoltam, talán helyén való volna valamivel megnyugtatom. Ha odamennék hozzá, elmondhatnám neki, hogy egy hatalmas és civilizált nagyváros irányába haladunk. A keresztény világban egyetlen olyan város sem akadt, mint Konstantinápoly. Urai ügyeltek a közrendre, és ez a település még Velencénél is gazdagabb volt. Csakhogy miért áltassam szegény fiatal lányt tündérmesékkal? Rabszolgaként sosem fogja meglátni a napkeleti nagyváros csodáit. A férfiakra a gálya vagy a bánya vár. A nőket elnyeli majd a hárem ajtaja. Valósággal belém mart a fájdalom, amikor rájöttem, hogy milyen sanyarú sors vár rájuk. Egészen eddig igyekeztem elhessegetni magamtól e szörnyű gondolatot. Rövid

párbeszédünk azonban a felszínre hozta minden nyugtalanságomat. Megtántorodtam a belém hasító fájdalomtól.

Ráadásul senkivel sem beszélhettem meg, mi nyomja a szívemet. A törökökkel illetlenség lett volna szóba hozni a nőket. A két fogoly mégcsak nem is számított igazi nőnek. Csupán rabszolgák voltak, ahogy azt a Mindenható elrendelte. Most már jómagam is tudtam, milyen szenvedésen mehetett keresztül a két fiatal nő. Eltöltött a fájdalom, lelkemen gennyező tályogok támadtak. Ők legalább ketten voltak. Némi vigaszt jelenthetett társuk közelsége. Senki nem tiltotta meg nekik, hogy beszélgessenek. Ez talán éppen elég volt ahhoz, hogy, mint a sebészkes, felmetssze a lelküket elcsúfító tályogot, és kitisztítsa a sebet. Én viszont magányos voltam. Erről a témáról még legdrágább, meghitt barátommal, Husszeinnel sem tudtam beszélni. Amikor úgy döntöttem, hogy a törökökkel maradok, elfogadtam, hogy attól kezdve úgy viselkedem, mint ők. Tudtam, hogy kénytelen leszek megbékélni a sorsommal.

A kételyek és a félelem harcott vívott a fejemben. Napokon át tartott a küzdelmük. Az iszonyatos feszültségtől nem találtam a helyemet a csendben beszélgető tengerészek között. Nem tehettem mást, félrehúzódtam, és egyedül

szenvedtem. Néhány láda és hordó mögött találtam búvóhelyet.

A törökök nem bíznak magányos embertársaikban. Még a legellenszenvesebb társaságot is többre tartják, mint az egyedüllétet kísérő szörnyűségeket. Husszein szerint ez a szokás még az ősi időkben alakult ki, amikor felmenőik magányosan bolyongtak a sivatagban. Az egyedüllét igazi átoknak számított. Mégsem nehezteltek újdonsült keresztény útitársuk különcsége miatt. Még a szakács is csendben turkált a ládáknak, amikor odajött, hogy előkészítse a vacsorát, bár valószínűleg a szeme sarkából enyhe gyanakvással figyelt, mert nem tudta elképzelni, milyen gondolatok járhatnak magányosan borongó elmémben.

Szűkös búvóhelyem közel esett a nők számára elkülönített részhez. Egyik oldalról a spanyolfal határolta. Nagy szomorúságomban igyekeztem nem is törődni ezzel a ténnyel. A két fogoly amúgy sem szeretett ennyire hátul tartózkodni, mivel a hajó végét nem kímélték az erős szélökök és a hullámok felcsapódó tajtékja. Általában háttal ültem le a két részt elválasztó kezdetleges falnak, felzaklatott ugyanis a ládák felirata: BAFFO-KORFU. A nyomasztó látvány helyett inkább a tenger örökké változó, ám mégis megnyugtató felszínében gyönyörködtem. A

hullámok tisztára mosták az elmémet.

Egyik nap azonban megzavartak. Elállt a szél, ezért kénytelenek voltunk evezővel haladni. A hosszú lapátok ritmusosan mozogtak tartóhurkaikban. Nem sokkal korábban jobb kéz felől megpillantottuk Patmoszt. Azért emlékszem ilyen tisztán, mert ezt a szigetet mindenki Szent János otthonának tartotta. Ami ekkor történt velem, az önmagában is felért egyfajta kinyilatkoztatással.

Mintha csak látomásom támadt volna. A repedezett deszkadarabok résein át figyeltem fel Sofia Baffóra. Lassan lépdelt a hajó vége felé. Karjának lágy mozdulatával valamit a keblére szorított. Nagyon is jól emlékeztem első találkozásunkra, az akkori ifjú hölgy semmiben sem hasonlított a mostanira. Ismét mintha csak zene kísérete volna lépteit. Most azonban nem táncolt, hanem egy gyászinduló ütemére lassan haladt a korlát felé. Valamit dúdolt. Egy gyászdalt.

Némán figyeltem a közeledő alakot. Arra gondoltam, hogy ugyanolyan távol van tőlem, mint amikor az apácazárda kertjében találkoztunk. Akkor csak úgy áradt belőle az életerő, most viszont holtsápadtnak látszott. Egy fadarabot ugyanolyan nehéz kiemelni a tűzből, amikor heves lánggal ég, mint akkor, ha már elemésztette a hőség, és csupán fehér

hamu marad belőle. Baffo kisasszony abban a pillanatban ilyen kihűlt, elégett fadarabra emlékeztetett. Ahogy elnéztem, önkéntelenül is az antik világ Phaetónja jutott az eszembe. A Napisten alázuhanó gyermeke ragyogó szikrákkal töltötte meg a Tejutat. Biztosra vettem, hogy Sofia Baffo utolsó útja is aranyló szikrákból húz örökké tartó csíkot maga után a Földközi-tenger kék vize fölött. Mire befutunk Konstantinápolyba, semmi sem marad egykori gyönyörű izzásából.

Úgy tűnt, mintha máris áttetszővé vált volna. Még mindig ugyanazt a halvány fényben ragyogó, arany színű, angyali öltözéket viselte, amit a fogságba esése napján. Nem kerülte el a figyelmemet, hogy mennyire lefogyott. A haja sem fénylett úgy, mint korábban. Alig látszott ki a fejére kötött, egyszerű, szögletes kendő alól. Elakadó lélegzettel figyeltem, mert attól tartottam, hogy a legcsekélyebb szellőkés is szertefoszlatja ezt az álomképet.

Baffo kormányzó leánya alig háromlépésnyire járhatott tőlem, amikor megpillantott, és szinte kővé dermedt. Már korábban is sápadtnak látszott, de most a maradék szín is eltűnt az arcából. Összerezzen, megfordult, és sietve elindult visszafelé, abba az irányba, ahonnan az előbb jött.

– Ne... ne menj el – szóltam utána halkán. Mégis

meghallotta a szavaimat. Megállt, és lassan megfordult. Épp elég lassan ahhoz, hogy közben átgondolja a helyzetet. Elszántan kihúzta magát. Lassan, óvatosan elindult felém. Arckifejezése elárulta, hogy cseppet sem bízik bennem. Úgy nézett rám, mintha valamilyen kísértet lettem volna.

– Mit akarsz? – kérdezte. Ő is halkán beszélt, de nem azért, mert félt, hogy valaki kihallgatja a szavainkat. Sokkal inkább úgy tűnt, nem maradt már benne annyi erő, hogy hangosabban szólaljon meg.

– Hogy... hogy érzed magad? – kérdeztem bizonytalan mosollyal.

Pillantása egyértelműen a tudtomra adta, hogy ostoba és ízléstelen kérdést tettem fel. Mégis hogy érezhetné magát ilyen körülmények között? Buta kérdésem nem érdemelt választ.

– Sajnálom – dadogtam. Megpróbáltam gyorsan témát váltani. – Mit tartasz a karodban?

A tekintetével szinte átdöfött, de aztán elszánt léptekkel odajött a kettőnk között húzódó kerítéshez. Félrehajtotta a kis csomag tetejét eltakaró szövetdarabot. A szívem kihagyott egy ütemet, és zavartan bámultam az elém táruló látványt. Sofia a kiskutyája parányi tetemét tartotta a kezében. Megpróbáltatásai során elveszítette a nagynénjét, a

szolgálólányát, apró dalosmadarait és a kutyáit is. Csupán ez a kis jószág tartott ki mellette ilyen sokáig. A döglött állat félig nyitott szája hátborzongatóan vigyorgott rám. Az állkapcsából kiálló fogak szögekre emlékeztettek.

Nem tudtam, mit mondhatnék ebben a helyzetben.

– Sajnálom – nyögtem ki nagy nehezen.

A kisasszony pillantása elárulta, hogy nem hisz nekem. Visszahajtotta a kutyára a szemfedő sarkát, majd odavitte a korláthoz, és csendben beleejtette a vízbe.

Hosszú időn át némán bámulta a tengert, mielőtt visszafordult volna felém. Szemében egyetlen könnycsepp sem csillogott, hidegen és kimérten tekintett rám. Úgy éreztem, éles pillantása felmetszené a szemhéját, ha megpróbálná becsukni a szemét.

– Così-cosi volt a neve – szólalt meg végül. A tekintete olyan élettelen volt, mint a sivatag. Elszáradt, amire csak ránézett. – Così-cosi, mert félig barna, félig fehér volt. Öt éve kaptam, kiskutya kora óta velem élt.

Utolsó mondata többet ért, mintha egy órán keresztül mesélt volna:

– Az apám búcsúajándéka volt, mielőtt elhajózott volna Korfura.

– Sajnálom – mondtam újra.

– Egyedül akartam elbúcsúzni tőle, nem vágytam társaságra.

– Sajnálom – mondtam harmadszor is. – Elmegyek.

Nagy nehezen feltápászkodtam.

– Várj! – kiáltotta. Hátranéztem, és láttam, hogy közvetlenül az elválasztó deszkák mellett áll. Töprengve végigsimította a török fejszék nyomát. A kalózok könyörtelenül összetörték a ládáit.

– Igen? – kérdeztem.

– Nagyon magányos vagyok mostanában – mondta. – Sok időm volt gondolkozni.

– Miről gondoltál? – kérdeztem. A lány szájából mintha csak a saját gondolataimat hallottam volna.

– Azon töprengtem, amit hallottam.

– Mit hallottál?

– Azt, amit a barátodnak mondtál a lovagok támadása előtti éjszakán. Komolyan gondoltad?

– Te is tudod, hogy Husszein török. Mostanra ez már nyilvánvaló.

– Nem erről van szó. Úgy értem... amit rólam mondtál. Hiszen arról beszéltél, hogy te... és én...

– Ó! – kiáltottam elvörösödve. – Szóval arról.

Tehát akkor mindent hallott.

– Ezek szerint nem gondoltad komolyan – bólintott lassan, és megfordult.

– Nem! Dehogysis! – hördültem fel. – Vagyis...

Elegem volt abból, hogy a fedélzet deszkáit bámulom dadogva. Felemeltem a fejem, és tompa fényű, élettelen szemébe néztem. Úgy éreztem magam, mintha örvénybe kerültem volna. Bár a mélységbe húzó áramlat a lány szeméből indult, mégis úgy tűnt, mintha ő maga sem tudott volna ellenállni az erejének. Elragadott minket ez a szilaj, mindent elsodró áradat. Többé már nem számított sem az idő múlása, sem az egész világ. Mennyei békesség fogott körül minket. Nem volt szükségünk szavakra. Elég volt, hogy a tekintetünk találkozott. Csupán a kezünk sietett a segítségünkre. Az elválasztó fal résein keresztül összeértek az ujjaink. Egy érzéketlen megfigyelő azt mondhatta volna, csupán azt tettük, amit a szerelmesek tenni szoktak. Nem tartanám helyénvalónak, hogy papírra vessem, amit eközben éreztünk, nem felejtettem el ugyanis a Jelenések könyvének szavait: *Amikor hallottam a hét mennydörgést, írni akartam, de az égből szózat hallatszott: „Jegyezd meg, amit a hét mennydörgés hirdetett, de ne írd le!”*

Végül nagy nehezen kiemelkedtünk az elemi erejű örvényből. Úgy éreztem, ezer év telt el közben. Valójában

talán csak egyetlen percig foghattuk egymás kezét. Hiszen nem tarthattuk vissza tovább a lélegzetünket. A levegő azonban nem töltötte meg a tüdőmet. Hangosan ziháltam, amikor a búcsúzás pillanatában csókokkal borítottam el hófehér ujjait, tenyerét és csuklóját.

– Légy hű hozzám, szerelmem.

– Ígérem, hogy kiszabadítalak, és semmi sem választhat el tőled – fogadkoztam. – Szerelmem, az életemre esküszöm, hogy ezt teszem.

Tizennegyedik fejezet

Megkerültük Lesbosz és Limnosz szigetét. A sziklával borított magaslatok körül fehér báránfelhők lebegtek. A nyugati égbolton fényesen ragyogott a nap. Tündöklő érintésétől arany fényben izzottak fel a sziklák, mint a görög őrszemek vértézete. A hegyhátak között húzódó mély szakadékok mélybíbor árnyakkal teltek meg.

Engem azonban a legcsekélyebb mértékben sem érdekelt a természet szépsége. Csak az foglalkoztatott, hogy mikor találkozhatok Sofiával a hajó végében. Sikerült többször is suttogva beszélnem vele a vékony deszkák résein keresztül. Többé nem zúdult ránk az első alkalom mindent elemésztő szenvedélye. Mintha csak egy kihunyt máglya parazsát piszkáltam volna, hogy a felszálló szikrákkal világítsam meg rövid találkáinkat. Egyikünk sem találta a szavakat. Némán, sóhajtozva álltunk a paraván két oldalán. Mindkettőnkől áradt a sötét kétségbeesés. Ha nagy nehezen kinyögtünk egy fél mondatot, dadogó szavainkat többnyire hosszú szünet

követte. Általában azzal kezdtük, hogy: „Ó, bárcsak...” vagy „Annyira jó volna!”

A magányos szikrák fénye is elég volt ahhoz, hogy a szívemben perzselően lobogjon a láng. Nem törődtem azzal, hogy mennyire kétségbeejtő helyzetbe kerültünk. Úgy döntöttem, megbeszélem a dolgot Husszeinnel. Nem akartam elárulni szerelmünket. Éppen ellenkezőleg, ki akartam deríteni, mennyire könnyörületesek a törökök. Olyan voltam, mint a révkalauz, aki megpróbál rájönni, milyen mély a víz a hajója előtt. A fáradozásomat nem koronázta siker.

– Husszein, öreg barátom, az jár a fejemben...

Csak ennyit tudtam mondani, amikor az idős török határozottan megszorította a vállamat.

– Fiatal barátom – vágott a szavamba –, eszedbe se jusson kimondani, amire gondolsz. Korábban a tiéd lehetett volna, amire vágysz, ám te elszalasztottad az esélyt. Tripoliban visszanyerhetted volna a szabadságodat, ám az a kikötő már rég elmaradt a hátunk mögött. Az úti célunk Konstantinápoly. Képtelenség lenne rábeszélni Uludzs Alit arra, hogy változtasson irányt. Békélj meg Allah akaratával, bízzál benne. Hamarosan kiderül, hogy mit tartogat neked az eljövendő napok során.

Néma maradtam, mert éreztem a vállamra nehezedő kézből

áradó figyelmeztetést. Mindaddig azt hittem, hogy óvatos udvarlásomra senki sem figyelt fel. Ebben a pillanatban azonban megértettem, hogy további vakmerőséggel nem csupán a boldogságunkat, de az életben maradásunkat is kockára tenném. Szerencsére nem voltam sokáig tétlenségre kárhóztatva. Azon az estén a törökök már nem ugyanabba az irányba borultak le imádkozni, mint addig. Hajónk ekkor már a Dardanellák szorosában siklott, így másfelé kellett fordulniuk, ha a távoli látóhatáron Mekka szent városának irányát keresték. Napkeltekor felbukkantak előttünk egy másik város, Konstantinápoly fényei. Úgy emelkedtek ki az Aranyszarv-öbölből, mint a hajnali ködöt maga mögött hagyó, ragyogó nap.

A kikötéssel járó zűrzavart kihasználva megpróbáltam még egyszer beszélni szerelmemmel. A török dereglye oldalát a *Santa Lucia* zászlói díszítették. Fejjel lefelé lógatták ki Szent Márk lobogóját, a keresztek és a Szent Szűz képmását. Az érkező dereglyék egyértelművé tették, hogy győzelmet arattak a távoli tengereken. A közeli hajók legénysége és a rakparton őgyelgők hangos éljenzéssel fogadták a diadal hírért. Megkezdődött a rakomány kirakodása. Először a szultánt megillető rész került a partra, a zsákmány egyötödét kapta az uralkodó. A rakpartilletéket begyűjtő adószedők

azonnal a szeráj félelmetes tengerparti falai mögé vitték az uralkodó jussát.

Baffo kisasszony ugyanazon a helyen állt a hajó tatjában, ahol tengerész módra eltemette a kiskutyáját. Mozdulatlanul figyelte a kikötő nyüzsgését. Nagyon reméltem, hogy meggyalázott szentképeink látványa nem zaklatja fel túlságosan. El akartam mondani neki, hogy a mennybéliek akkor is meghallják a hívők imáit, ha képmásukat fejjel lefelé függesztették fel.

Amikor kimondtam a nevét, egy biccentéssel jelezte, hogy tisztában van a közelségemmel, de nem fordult felém. Tekintete egyetlenegy pillanatra sem szakadt el Konstantinápoly látképétől. A vízen rengeteg hajó lebegett. Akadtak közöttük parányi halászbárkák, de fenséges gályák is. Ránézésre akkora volt a kikötőben a nyüzsgés, mint a legnagyobb velencei piactéren. A meredek tengerparti falak nem tudták eltakarni a mögöttük rejtőzködő nagyvárost. Az erődítések tetején is rengetegen jártak. Jól látszottak Konstantinápoly dombjai. Mindenütt karcsú minareteket, kupolákat és hatalmas palotákat vettünk észre. A csodálatos épületek között a szegénynegyedek tengere húzódott. Baffo kisasszony nem figyelt fel arra, ami a zászlókkal történt.

– Ez lenne Konstantinápoly? – kérdezte.

– Igen – válaszoltam. Azt gondoltam, majd odafigyel rám, ha megmutatom neki, milyen művelt és világlátott ember vagyok. Ehhez persze beszélnem kellett. Az egész világon nem létezett hatalmasabb település a Török Birodalom szívénél.

Hogy műveltségemet bizonyítsam, mutogatni kezdtem a legfontosabb látványosságokat.

– A törökök Isztambulnak vagy Iszlámbulnak nevezik fővárosukat, ezzel vallásuk gazdagságára utalnak. Az a hatalmas kupola ott nem más, mint Szent Zsófia egykori székesegyháza, a Hagia Sophia. E gyönyörű templomot, akárcsak téged, édes kincsem, a szent bölcsességről nevezték el. Valamikor ez volt az egész keresztény világ leghatalmasabb temploma. Az elmúlt száz esztendő során azonban semmivé foszlott egykori dicsősége, lecsupaszítva a pogány törökök imaháza lett. Ott, a hatalmas kupolák mellett jól látszanak Szent Irén kisebb kupolái, azok az oszlopok pedig... – A kedvesemet azonban cseppet sem érdekelték a szavaim. Amikor megszólalt, hangjából kihallatszott, hogy mindjárt dühbe gurul, ha további fecsegéssel zavarom meg csendes elmélkedését. Ezt kiáltotta:

– Édes Istenem, annyira gyönyörű!

Tizenötödik fejezet

Husszein megértő útitársnak bizonyult. Nem sietett, hanem még jó darabig ott maradt velem a rakparton, a tengerparti erődítmény árnyékában. Abban reménykedtem, hogy partraszállásunk után legalább egy pillantást vethetek Sofiára, és kideríthetem, hová viszik. Konstantinápoly kikötőjében elképesztő zűrzavar uralkodott ahhoz képest, amihez Velencében hozzászoktam. Szülővárosomban a hajók olyan rendezetten sorakoztak, mintha díszfelvonulásra készültek volna a dózse ablaka alatt. A török főváros tengerparti része leginkább egy hangyabolyra emlékeztetett. De nem, ennél sokkal nagyobb volt a zűrzavar. Mintha három vagy négy hangyabolyt borítottak volna egymásra, amiben eltérő színű és nagyságú rovarok éltek. Figyelemre méltó volt a hangzavart kísérő összevisszaság. Rengeteg embert láttam céltalanul bolyongani, veszekedni, verekedni és összeütközni. Mintha a különféle javak és portékák nem is lettek volna annyira fontosak. Megint csak a hangyák jutottak

az eszembe. A csomagokat úgy kapták fel, és szállították biztonságos helyre, ahogy az apró hatlábúak is kimenekítik a petéiket a bajból. Ennek ellenére úgy tűnt, hogy hús csomagból csupán egy kerül a megfelelő hordár vállára vagy teherhordó állat hátára.

Ilyen lehet az, amikor egy olyan gyerek keveri össze a különféle kártyajátékok lapjait, akinek fogalma sincs a szabályokról, viszont nagyon szeret a papírdarabkákkal játszani. Hatalmas paklijában jutott hely a nagyvilág összes kártyájának. Nem csoda, hogy egészen furcsa dolgok kerültek egymás mellé. Észrevettem egy művészien megmunkált, elefántcsont berakásos, finom faragással díszített, törékeny kínai dobozkákat őrző hatalmas termetű szerecsent. Amott egy parányi, félmeztelen kínai görnyedezett a hátára rakott elefántagyarak és rinocérosztülkök súlya alatt. Hűvös tekintetű, simulékony indaiak alkudoztak kövér, felfuvalkodott itáliaiakkal. Csak az Úristen a megmondhatója annak, hogy milyen nyelven vitatták meg az arábiai tömjén árát. Arrébb fordulva titokzatos, néma kísértetekre emlékeztető arabokat pillantottam meg. Fehér köntösük és fejkendőjük szinte teljesen eltakarta a bőrüket. Mintha nem is hús-vér emberek lettek volna. Olyan arccal bámulták a gabonászsákokat, hogy

azt lehetett volna gondolni, azokban valójában kincset érő mirha van.

És persze ott voltak a törökök. Nem akadt két egyforma közöttük. Láttam gazdagokat és koldusszegényeket, halászokat, kalmárokat, teherhordókat, pasákat, katonákat, tengernagyokat, zsebtolvajokat és vámtiszteket. Könnyű felismerni őket, ha a szülőföldjüktől távol találkozunk velük. Itt azonban otthon voltak a nagyváros forgatagában. Igen nehéz dolgom lett volna, ha csak egy, valamennyiükre jellemző tulajdonságot kellett volna keresnem. Ugyanakkor az is feltűnt, hogy a velenceiek mintha önmaguk karikatúrái lettek volna.

Örültem, hogy nem kell elmerülnöm a forgatagban, és kívülállóként szemlélhetem az eseményeket. Tapasztalatból tudtam, milyen könnyen elragad a sokaság örülete. Tisztában voltam azzal is, hogy az ilyen örület megdöbbentő gyorsasággal az ember saját hitvallásává válhat. Eszem ágában sem volt a sokaság részévé válni, hogy könnyes szemmel szajkózzam a körülöttem állók litániáját. Ráadásul minden tagom fájdalmasan sajgott. Több mint egy hónapot töltöttem a nyílt tengeren. Kénytelen voltam leülni egy jókora gyapjúbálára. Így segítve sajgó testemen, feszült figyelemmel őrködhettem tovább.

Bár az emberi nem számtalan képviselője nyüzsgött a rakparton és a mólókon, egyetlen asszonyt vagy lányt sem láttam. Még a velencei dokkok környékén őgyelgő, kifestett arcú szajhák sem mutatkoztak. Jól hallottam, amint két kétségbeesett tengerész éppen az ő hiányuk miatt panaszkodott. Miután hosszú hónapokat töltöttek a nyílt vízen, kénytelenek voltak rájönni, hogy itt, a kikötő forgatagában sem enyhíti semmi a vágyaikat, és kénytelenek lesznek valahol másutt gyógyírt keresni bajaikra. Biztosra vettem, hogy Sofia Baffo kiragyoog majd a rengeteg férfi közül. Olyan lesz ő, mint egy kör, amit kizárólag négyzetek vesznek körül.

Hiába meresztettem a szememet, mégis Husszein vette először észre Sofiát. Idős barátomnak megvolt a magához való esze, ezért nem a lány magas, karcsú alakját kereste a tekintetével, de még csak nem is azt nézte, hogy hol bukkan fel világos színű aranyló köntöse, hanem azt figyelte, mikor tűnik fel az az alacsony, kövér rabszolga-kereskedő, aki egész délelőtt Uludzs Alival alkudozott.

Baffo kormányzó leányát és szolgálóját sűrű fátylak mögé rejtve hozták le a hajóról. Mintha nem is eleven emberi lényeket, hanem anyagtalan árnyakat tereltek volna maguk előtt. Nehéz volt eldönteni, hogy a két elfátyolozott alak

közül melyik volt Sofia. Végül csak felismertem szokatlanul magas, karcsú alakjáról. Folyamatosan a fátylát piszkálta, mert többet akart látni a körülötte feltáruló csodálatos látványból. A rabszolga-kereskedőnek nagyon nem tetszett, hogy új szerzeménye így viselkedik. Amikor ugyanis a gyönyörű, egzotikus hölgy lejjebb húzta arcáról a fátylat, nem csupán ő láthatta jobban a körülötte álló sokaságot, de azok is gátlástalanul megcsodálhatták az arcát. A kalmárnak viszont esze ágában sem volt drágán megszerzett áruját idekint, a rakparton közszemlére tenni. Ez a lány igazi kincs volt, nem pedig olyan közönséges portéka, mint a hajókról nemrég kirakodott, átázott szövettekercsek. Szerencsére a fickónak megvolt a magához való esze, felkészült az új rabszolgák szállítására. Sofiát és a cselédjét gyorsan beültették egy zárt gyaloghintóba, amit nyolc hatalmas termetű hordár vett a vállára. Megindultak, és hatalmas léptekkel haladva gyorsan eltűntek a szemem elől. Husszein azt tanácsolta, semmiképpen ne próbáljak a nyomukba szegődni. Engedelmeskedtem, bár az is igaz, hogy alig álltam a lábamon.

Idős barátom hazavitt magával az otthonába. Ott olyan vendégszerető fogadtatásban volt részem, mintha én lettem volna a családfő hazatérő fia. Legutóbbi konstantinápolyi

látogatásom során már jártam ugyanebben a házban. Éppen ezért tudtam, hogy valójában nem Husszein otthonába érkeztünk meg, mivel a ház igazi tulajdonosa az apósa volt. Husszein Antiochiában született. Úgy vélte, üzleti szempontból nagyon előnyös, ha feleségül vesz egy ifjú fővárosi hölgyet. Apósának, a tekintélyes vagyonú kalmárnak csupán egyetlen gyermeke volt.

A ház a városfalakon belülre épült, ám a homlokzata a Márvány-tengerre nézett. Elég közel feküdt a Langa Bostani parkhoz. Magas falak vették körül, amelyeken belül mintha csak a nagy park folytatódott volna. A kert közepén egy nagyra nőtt fügefafa állt. Érkezésemkor már jól látszottak az új rügyek. A falak mentén alacsonyabb narancs- és citromfák sorakoztak. Közöttük rózsza- és mimóزابokrok álltak. Néhány hónap múlva csodálatos illatok lengik majd be az egész kertet. Abban a pillanatban azonban csupán a jázmin illatozott. A cserépbe ültetett növények erős, mámorító szaga teljesen kitöltötte a kertet. Mintha egy korosodó kurtizán járt volna itt nemrég.

Az épület nem tartozott azok közé a hivalkodó házak közé, melyeket Konstantinápoly úrgazdagjai vásároltak maguknak. Elsősorban fából készült. Gerendáin jól látszott, hogy elég régóta ki vannak téve az időjárás viszontagságainak. Úgy

véltem, a házat még a város elfoglalása előtt építhették. A bejáratot övező oszlopokon jól látszott a görög kőművesek keze munkája. Az ablakokat azonban már régóta rács mögé rejtették. Így volt ez a második emeleten is, ahol a háremet helyezték el. Amikor legutóbb itt jártam, csupán a férfiak házrészének, a szelamlíknak három fogadószobáját láthattam. A frissen kimeszelt helyiségek fehér falát kárpitokkal borították, a földre pedig szőnyeget és párnákat tettek. Különösen az a szoba tetszett, ahonnan remek kilátás nyílt a tengerre és a víz hátán nyüzsgő kisebb-nagyobb hajókra. Itt kényelmesen lehetett szemlélődni, hiszen a fal mellé hosszú díványt állítottak.

Husszein feleségét most sem láthattam, ám egy kisfiút kiküldtek hozzánk a háremlíkből, hogy köszönthesse rég látott apját. A gyerek nem is emlékezett a barátomra. Megijesztette a nagyhangú, aranyfogú ismeretlen. A szegény apróság sírva fakadt, és összekente új ingecskéje vörös selyemszövetét. Egy szolga felkapta, és gyorsan visszavitte az anyjához. Utána Husszein apósa köszöntötte a hazatérőt. Idős barátom rendkívül nagy tiszteletet tanúsított a tekintélyes úriember irányába. A házigazda kedvességgel és odafigyeléssel viszonzta veje udvariasságát. Nem kevés olyan házaspárt láttam életem során, akik sokkal hidegebben

bántak egymással, mint ez a két korosodó férfiember.

A háznak saját fürdője volt. A két török első dolga volt, hogy megmosakodjon. Husszein és apósa engem is hívott, hogy csatlakozzak hozzájuk, ám én nemet mondtam. Örültem, hogy végre magamra maradhattam a gondolataimmal. Vendéglátóim megtisztálkodtak, majd visszavonultak az esti imára. Egyedül már semmi kifogásom sem volt az ellen, hogy alaposan megmosakodjak.

A szűk helyiségben meglepően sok víz várt rám. A dézsákban és a kádakban is kellemetlenül forró volt a víz. Levettem a zekémet és az ingemet. Egy nagy fazéknyi édes vizet öntöttem a fejemre, és addig dörzsöltem a fejbőrömet, míg sikerült lemosnom a tengeri út során rárakódott sót. Utána egy kevés vizet fröcsköltem mindkét hónom alá. Egy alacsony, támlátlan széken észrevettem az összehajtott, tiszta török ruhákat. Ott volt egy *salvár* nadrág, ing, mellény, övként használható kendő és egy hosszú ujjú kabát is. Én azonban résen voltam, és nem engedtem a csábításnak. Visszavettem saját átizzadt, kellemetlen szagú ruháimat. Korábban kell felkelniük ahhoz, ha azt akarják, hogy elpuhult török legyen belőlem.

Husszein sokatmondóan összenézett az apósával, amikor csatlakoztam hozzájuk. Azt hiszem, zavaró lehetett a

szagom. Ők azonban a napkelet gyermekeinek megszokott udvariasságával egyetlen szóval sem jelezték nemtetszésüket, hanem ott folytatták beszélgetésüket, ahol az előbb abbahagyták.

Két házigazdám lassan és megfontoltan beszélgetett. A törökök már csak ilyenek. Nem kapkodják el a dolgokat. Már késő éjjelre járt az idő, amikor idős barátom elkezdett beszámolni úti kalandjainkról. Akkor már rég túl voltunk a vacsorán, és a ház többi része az igazak álmát aludta. El sem tudtam képzelni, hogy egészen addig miről fecseghettek. Bármennyire is izgatottan vártam, hogy végre szóba kerüljön a szerencsétlen rabszolgák adásvétele, lassacskán rajtam is erőt vett az álom. Amikor elaludtam, Husszein még csupán ott tartott, hogy a lovagok gúzsba kötötték, és átlökték süllyedő karrakjukra. Lehunyt szemmel még jól hallottam az apósa kántáló kiáltásait:

– Allah oltalmazzon! Allah adjon ilyen sorsot az ellenségeidnek!

Az éjszaka közepén egyedül ébredtem a vendégszobában. Sötét volt. A Fekete-tenger irányából fújó hideg és párás, téli szél ebbe a helyiségbe is bejutott.

Azt gondoltam, Husszein már a felesége mellett van, és egy

újabb fiúgyermek megszületésén munkálkodik. Ha Allah is úgy akarja, látogatása gyermekáldással jár majd. Az apósa is bizonyára lefeküdt már aludni. Engem viszont elkerült az álom. Már nem hallottam magam mellett a két idős férfi andalító suttogását. Az elmém és az idegeim olyan feszültek voltak, mint a vitorlákat tartó kötelek. Semmi kedvem nem volt ahhoz, hogy visszadőljek kemény ágyamra. Mivel nem akartam a sötétben ücsörögni, ezért tapogatózni kezdtem, hogy keressek egy lámpást, de nem jártam szerencsével.

Ekkor azonban halk, kaparászó hang ütötte meg a fülemet. Azt gondoltam, patkányok járnak a házban. A zaj ismét felhangzott, mégpedig elég közel ahhoz a helyhez, ahol kuporogtam. A tengerészek ösztönösen gyűlölik a köteleket és a hajón tárolt készleteket elpusztító, visszataszító állatokat. Én is kővé dermedtem, nehogy véletlenül hozzáérjek az egyik ilyen visszataszító jószághoz. Azt reméltem, hogy a patkányok találnak néhány morzsát, és jóllakottan elmennek innen.

A következő pillanatban azonban fellángolt egy lámpás fénye. Pontosan tudtam, hogy a patkányok nem ismerik a tüzet. Őszinte elképedéssel láttam, hogy valaki más is van a vendégszobában. Az egyre erősebb fényben most már képes voltam kivenni egy szemrevaló, fiatal, fekete bőrű lány kezét,

majd az arcát, végül az egész alakját.

– Jó estét, fiatalúr – szólalt meg. Mosolyogva meghajolt, és két karját keresztbe tette a mellén. Szabályos foga hófehéren ragyogott. A szemében lángoló tűz valamivel kedvesebb volt, mint a lámpa fénye, ám ugyanolyan vakító.

– Jó estét – feleltem.

Csupán egy vékony ingecskét viselt, pedig a szobában meglehetősen hideg volt. Az áttetsző szövet alatt a bőre olyan színű volt, mint a fekete olívbogyó. Önkéntelenül is arra gondoltam, milyen jó volna megkóstolni ezt az ínycséget.

Pontosan tudtam, hogy mit keresett a szobámban a leányzó. Házigazdáim a maguk szélsőséges módján akartak eleget tenni a vendégszeretet elvárásainak. A fiatal lány szemmel láthatóan nem bánkódott amiatt, hogy ideküldték hozzám. A helybeliek szemében ő is csak egy olyan ínycfalat volt, mint az este során felszolgált sok édesség és ízletes sütemény. Nem volt nehéz kitalálni, miért nézett rám ilyen lelkesen. A forróvérű, fiatal teremtés egy olyan házban szolgált, ahol az úrnő igényt tartott a gyakran úton lévő ifjabbik gazdára, az idősebbik gazda pedig túl öreg volt már ahhoz, hogy érdekelje a hús gyönyöre. A legtöbb rabszolgalányhoz hasonlóan a szép ismeretlen is arra

vágyott, hogy fiúgyermeket szüljön egy szabad férfinak. A törvény szerint ugyanis az ilyen egyesülésből származó gyermek szabadnak születik. Felcseperedve pedig gondoskodni fog arról, hogy az anyja ne maradjon sokáig rabszolga.

Mielőtt végiggondolhattam volna, milyen indítékok vezérlik a rabszolgalányt, az ismeretlen máris odajött hozzám. Először suttogni kezdett a fülemben, majd a keze bátran végigsimította a vállamat és a karomat. Csupán azért nem tudott egyetlen rohammal levenni a lábamról, mert elakadt európai szabású nadrágom gombbal bezárt ágyékrészénél. Ehhez hasonlót korábban még sohasem látott.

Csakhogy a szívemben égő tiszta szerelem nem engedte meg, hogy így veszítsem el a szüzességemet. Megpróbáltam elmagyarázni a lánynak, hogy miért nem vágyom az ölelésére, ám egyikünk sem beszélt olyan jól törökül, hogy megérthettük volna egymást. Idegen nyelv volt ez mindkettőnk számára. További nehézséget jelentett, hogy én egészen addig csak férfiakkal beszéltem törökül. Nem tudtam, miként kell megszólítani a nőket. A nemek közötti eltérés a nyelv használata során is komoly gondokat okozhat. A lány csupán néhány szavamat értette meg. Harsányan nevetni kezdett. Hihetetlenül mulatságosnak találta, hogy

úgy beszéltem hozzá, mintha kalmár vagy tengerjáró hajós lett volna. Tényleg nevetséges volt ilyen emelkedett stílusban értekezni egy egyszerű rabszolgalánnyal. A szavaim azt a látszatot keltették, mintha fontos és befolyásos személyiségnek tartottam volna. Ő meg, szegény, bizonyára azt gondolta, hogy csak ingerelni akarom, ahogy azt a szeretők teszik néha. Akkor is azt hitte, hogy csupán tréfálok, amikor megpróbáltam eltolni magamtól. Végül kénytelen voltam arcon csapni. Meglehetősen nagyot ütöttem. Ekkor végre eltűnt a ragyogás a szeméből, mert a tüzet eloltották a könnyei.

– Nem! – szóltam rá. – Nem szabad!

A rabszolgalány bebújt az egyik sarokba. Remegett a zokogástól. Hiába ajánlottam fel neki, hogy odaadom az egyik pokrócot. Nem szóltam rá, hogy maradjon csendben. A fejemben egymást érték a kellemetlen, felzaklató gondolatok. A rabszolgalány hangos sírása nagyon is megfelelő zenei aláfestésnek tűnt. Biztosra vettem, hogy nem fogok tudni elaludni. A lány egyre csak zokogott. Attól félt, hogy a gazdája reggel szigorúan megbünteti, amiért nem sikerült eleget tenni a rábízott feladatnak.

Különös módon némiképpen felbátorodtam vendéglátóim nagylelkű ajándékától. Husszein ezek szerint nem felejtette

el sanyarú sorsomat. Nem zavarta meg a fejét hazatérése öröme. Azért küldte ide ezt a lányt, hogy elterelje a figyelmemet az igazi szerelmemről. Holnap reggel majd meglátja a kis szerecsen könnyáztatta arcát, és ezzel megbizonyosodhat afelől, hogy hűséges és megközelíthetetlen maradtam.

Tizenhatodik fejezet

Jól ítélt meg Husszein indítékait. Amikor a reggeli imádság után bejött hozzám, hogy felébresszen, igencsak örömteli hírral lepett meg. Megállapodtak az apósával, hogy közös erővel ötven ghrussal járulnak hozzá Sofia Baffo kiváltásához.

A délelőtt folyamán átmentünk az Aranyszarv-öböl partjára. Galata városrészben éltek az itáliai kalmárok. Sikerült rávennem őket, hogy további százötven *ghrust* adjanak kölcsön nekem. Az egymás közelében lakó velencei kalmárok és hazánk nagykövete, valamint számos jószívű embertársunk ajánlotta fel a segítségét. Sokan ismerték Baffo kormányzót, vagy éppenséggel az én családomat.

Mivel azelőtt már jártam itt a nagybátyámmal, pontosan tudtam, hogy Konstantinápolyban örömmel fogadják a nagyvilág összes pénznemét. Láttam az utcákon a jól ismert velencei zecchinót, holland dukátot, de német groschent is. Még a törökök is jobban kedvelték az európai pénzürméket,

mint azokat, melyeket hatalmas birodalmuk egyik pénzverdében állítottak elő. Még az azonos névértékű érmék is nagyban eltértek egymástól. A különböző pénzverdéből bizonytalan súlyú és összetételű pénzek kerültek ki.

A muszlimok vallásos előítéleteinek engedve Szulejmán szultán nem verethette saját képmását az érmékre. A különféle pénznemeket csupán arab betűs feliratuk révén lehetett megkülönböztetni egymástól. Az európaiaknak komoly fejtörést okozott a különféle érmék felismerése. Könnyű dolga volt a hamisítóknak. Az arab feliratnak csupán néhány kacskaringóját kellett megváltoztatni, ellentétben például azzal, ha valaki Szent Márk alakját akarta volna eltüntetni egy aranyról. Hazám pénzét a Velence zászlaját megáldó védőszentünk képmása ékesítette. Tudtam arról, hogy a török kalmároknak felettébb oda kellett figyelniük, milyen érméket fogadnak el. Gyakran előfordult, hogy a sötét sikátorok mélyén értelmetlen vonalakat nyomtattak értéktelen fémdarabokra a hamisítók. Ha valaki nem ismerte az arab betűket, annak rendkívül nehéz dolga volt, ha meg akarta különböztetni egymástól a törökök pénzeit.

Éppen ezért minden adásvétel rendkívül gondos előkészületeket igényelt. Pontosan tisztában kellett lenni

azzal, hogy az adásvétel pillanatában a vásárlónak mely országok pénznemei csörögnek a zsebében. A vásárló és az eladó gyakran eltérően ítélte meg, hogy az egyes pénzérmék széléről hányszor borotváltak le egy-egy vékony ezüstdarabkát. Egy kereskedelmi ügylet során komolyan befolyásolta a vételárat az is, hogyha valaki hitelből kívánt vásárolni. A Török Birodalom területén tilos volt kamatot szedni a kölcsönért. A helybeliek azonban pontosan tudták, milyen módon lehet kijátszani a szigorú előírásokat, ha némi járulékos, de nem éppen tisztességes haszonra akarnak szert tenni. Ezért felkészültem rá, hogy a rabszolga-kereskedővel sokat fogok alkudozni, ha majd eljön kedvesem kiszabadításának az ideje.

Abban a pillanatban tökéletesen elegendő volt számomra, hogy a pénzes zacskókban igen komoly súlyú zechinit, dukátot és groschent sikerült összegyűjtenünk. A nálam lévő érmék nagyjából kétszáz török *ghrust* érték. Jacopo bácsikám arra tanított, hogy a *ghrust* a „nagyobb ezüst érmék”, vagyis a *grosso* megfelelőinek tekintsem, és semmiképpen ne tévesszem össze az ugyancsak ezüsből készült, de parányi aszperekkel. Egy *ghrus* százhusz aszpert ért. Jól tudtam, hogy a szultán palotájának főszakácsa ötven alacsonyabb beosztású szakács koronázatlan királyaként naponta

fejedelmi összeget, negyven aszpert keresett. Három nap szorgos munkájával tehetett zsebre egy ghrust. Ha két éven keresztül, csupán néhány ünnepnap közbeiktatásával, szünet nélkül serénykedett volna, akkor lett volna annyi pénze, mint amennyi most a pénzeszacskómban duzzadt. Csak nem lehet ennél is drágább egy rabszolga? Husszein nem felejtette el felhívni a figyelmemet arra, hogy a rabszolga új gazdája köteles etetni és felruházni új szerzeményét. Értésemre adta, hogy egy szegény, árvaságra jutott tengerjáró csak a legnagyobb nehézségek árán tudna ellátni egy olyan feleséget, mint amilyen Sofia Baffo.

Idős barátom azt a tanácsot adta, hogy várjunk még egy vagy két napot. Gyűjtsük be a megígért kölcsönt, és próbáljunk meg előteremteni valahonnan még vagy ötven *ghrust*. Én azonban képtelen voltam várni. A zacskómban duzzadó rengeteg pénz magabiztossá tett.

A fekete rabszolgalány a második éjszaka is ugyanúgy próbálkozott, mint az első. Szerencsére hamar felvirradt a hajnal, így nem kellett attól tartanom, hogy a rámenős kis jószág állandó unszolásának engedve elfogadom a felkínált gyönyört. Nem sokkal napkelte után már ott álltam Husszein mellett, kezemben a kétszáz ghrussal, hogy a lehető leghamarabb vigyen el a rabszolgapiacra. Ott várakoztunk az

első vásárlók között, amikor megnyíltak a piac súlyos, fából ácsolt kapui.

Konstantinápolyban számos helyen árulnak rabszolgákat. A gályarabokat a vízparton, a kikötőben adják-veszik. Az ilyen szerencsétlenek egy percre sem szabadulnak el a tenger közeléből. Ha valakinek viszont egy erőteljes felépítésű etiópiaira van szüksége ahhoz, hogy elvégezze odahaza az összes házimunkát, vagy inkább egy törékeny szudáni nőre, aki kiségethet a konyhában, akkor érdemes megnéznie a *Haszeki Hamami* közelében található, összevissza épült raktárak kínálatát.

Husszein azonban nem ide vezetett engem. Egy olyan fényűző udvarba léptünk be, ahonnan rövid sétával el lehetett volna jutni magához a Fényesség Portához is. Útközben átvágtunk a gyöngykereskedők negyedén, ezen a lenyűgöző városrészen. A legkülönfélébb árnyalatú és nagyságú gyöngyök ragyogtak bársonypárnákon a boltocskák kirakatában. Szemkápráztató látványt nyújtott a sok drágaság. Lehet, hogy valakinek már itt inába szállt a bátorsága. Sejteni lehetett, hogy kicsit arrébb, a rabszolgák udvarában még értékesebb áruk cserélnek gazdát.

Odabent a magas, mozaikkal borított oszlopsorok árnyékában vastag szőnyegek, alacsony asztalkák és füstölgő

parázstartók sorakoztak. A rabszolga-kereskedők szolgái vízpipával és *sörbettel* kedveskedtek a lehetséges vevőknek, akik nem kapkodták el a drága portéka megszerzését. Volt, aki egész nap itt őgyelgett, mintha csak vendégségben lett volna. A felületes szemlélőnek akár úgy is tűnhetett, hogy ezen a piacon a felkínált áru a legkevésbé fontos. A rabszolgák diszkréten ücsörögtek a boltok bejárata mellett. Ezen a kora tavaszi reggelen úgy helyezkedtek el, hogy megfürödhessenek a felkelő nap melegében.

Nagyon is jól tudtam, hogy a türelmetlen vevőnek igen magas árat kell fizetnie. Ennek ellenére annyira feszült voltam, hogy Husszeint azonnali cselekvésre sarkalltam. Addig járkáltunk az oszlopok tövében, míg fel nem fedeztem egy ismerős arcot. Sofia Baffo cselédje ült az egyik ajtó mellett. Az átlagosnál is elegánsabb üzlet előtt rajta kívül két gyerek várta a vevőket. Tűt és cérnát adtak a kezébe, várakozás közben hímeznie kellett. Az ügyes kezű szolgákért jóval több pénzt lehetett elkérni. A szerencsétlen teremtés azonban úgy zokogott, hogy képtelen volt dolgozni.

– Ostoba nőszemély! – méltatlankodott Husszein a fejét csóválva. – Jobban járna, ha jókedvűnek és boldognak mutatkozna. Még akkor is, ha valójában szomorú. Ha ilyen savanyú képet vág, nem számíthat jó gazdára. Egy olyan alak

veszi majd meg, aki mellett halála napjáig siralom lesz az élete.

Idős barátom letelepedett a bolt előtti asztal mellé. Várta, hogy sörbettel kínálják. Én azonban képtelen voltam visszafogni magamat. Habozás nélkül odaszaladtam a cselédhez.

– Maria, Maria! – kiáltottam. – Hol van az úrnőd?

A cselédlányt azonban annyira eltompította a gyász, hogy először meg sem tudott szólalni. Amíg némán tátogott, felfigyelt ránk egy ifjú rabszolga-kereskedő. Azt gondolta, ezt a szerencsétlent akarom megvenni, ezért azonnal odajött hozzánk.

– Egy ilyen rabszolganőt szeretnél magadnak, barátom? – kérdezte. – Látszik rajtad, hogy jó ízlésű fiatalember vagy. Ennél a lánynál akkor se találnál jobbat, ha egész nap fel-alá sétálnál, és bejárnád Konstantinápoly összes piacterét. Sőt, ennél is többet mondok. Egy ilyen ékkőre akkor sem lelsz, ha hosszú hónapokon át bolyongva beutazod az igazhitűek valamennyi országát. Talán azt gondolhatod róla, jó uram, hogy kicsit soványka szegény. Ennek csupán az az oka, hogy hosszú utat tett meg a tengeren. Ha majd a te dús asztalod mellett ülhet, újra kigömbölyödik, és visszatér az ereje. Számos dologhoz ért. Keményen dolgozik, és eleget tesz a

kívánságaidnak. Ráadásul felettebb tanulóknak. Még a harmincötödik évét sem töltötte be. Bár férjezett asszony, az ura azok közé a keresztények közé tartozott, akik gyűlölik az emberi test érintését, ezért csupán egyetlen gyermeket nemzett neki. A kicsi hamar meghalt szülőföldjük párás éghajlata miatt. Te azonban, jó uram, látni fogod, hogy a lány a mi éghajlatunkon visszanyeri egészségét és életerejét. Akár még két fiúgyermeket is szülhet neked, akiket nagyszerű, szerető anyaként fog felnevelni. Mit beszélek? Lesz az három vagy négy fiú is, ha Allah úgy akarja, és te magad is, tiszteletre méltó uram, effajta dolgokra vágysz. Annyit pedig már most leszögezhetek, hogy ez a nő egyetlen esztendő alatt kitermeli neked a vételárát. Ebben biztos lehetsz.

Nem ismertem Mariát elég jól ahhoz, hogy tudhassam, mennyi igaz mindabból, amivel a kalmár győzködött. Azt hiszem, állításai nagy részét csak kitalálta. Egyébként is honnan tudhatta volna ezeket a dolgokat? Összeszedtem minden töröktudásomat, és megpróbáltam elmagyarázni, miért vagyok itt.

– Én keresni egy...

Szerencsére Husszein felfigyelt szorult helyzetemre, és a segítségemre sietett.

– Az a helyzet – szólalt meg idős barátom –, hogy

pontosan azzal a hajóval érkeztünk, amivel ez a nőszemély, és...

– Minden dicsőség Allahnak! Micsoda szerencsés véletlen!

– És felettébb felkeltette a figyelmünket a másik nő, akivel együtt utazott. A fiatalabb. Az aranyhajú. Őt akarjuk megvenni.

A fiatal kalmár töprengve szorította össze az ajkát, majd megfontoltan bólintott.

– Egy pillanat – mondta, és eltűnt odabent a boltban. Nemsokára annak az alacsony, kövér kereskedőnek a társaságában tért vissza, akit érkezésünkkor a rakparton láttam. A fiatalabb férfi odahajolt társa füléhez, és izgatottan magyarázni kezdett.

– Kemál Abu Isza vagyok – mutatkozott be méltóságteljes hangon az öreg. – Ő pedig a fiam. Éreztétek otthon magatokat az üzletemben.

Husszein hasonló udvariassággal válaszolt. Ékesszólóan a kalmár tudtára adta, milyen hihetetlen megtiszteltetés számunkra, hogy itt lehetünk a boltjában. Köntörfalazásuk miatt a hideg futkosott a hátamon.

Tizenhetedik fejezet

Kérlek, foglaljatok helyet – mondta az idős kalmár. – A fiam rögtön hozza a vízipipát és egy kis édességet.

Úgy éreztem, egy teljes évszázadot pocsékoltunk el ilyen merev udvariaskodással. A kalmár tokás állkapcsát simogatta, Husszein pedig semmitmondó arckifejezéssel megkóstolta a felszolgált befőttet. A két idős férfi még jó darabig fecsegett. El sem tudtam képzelni, hogy létezik olyan nyelv a nagyvilágban, amelyik ennyi szóvirágot ismer. Én közben persze türelmetlenül dobogtam a lábammal az alacsony asztal alatt.

Végül a kalmár úgy döntött, itt az ideje a tárgyra térni.

– A fiam azt mondja, hogy titeket az a rendkívül jó minőségű, fiatal rabszolganő érdekelne, akit a minap vásároltam. Saját magatok számára akarjátok, vagy egy harmadik fél ügynökeként látogattatok el hozzám?

– Nem vagyunk ügynökök – felelte Husszein.

– Remélem, megbocsátjátok őszinte szavaimat, de ugye

tisztában vagytok azzal, hogy az üzlet az üzlet? – kérdezte az öreg. – Allah segedelmével nekünk is meg kell élnünk valamiből. Szóval mondjátok meg nekem, hogy ti, jó urak, mennyit szándékoztatok volna fizetni?

Husszein bizonytalanul hümmögni kezdett, én azonban egyből rávágtam:

– Kétszáz *ghrusom* van.

– Kétszáz *ghrus* – bólintott a kalmár töprengő arccal. – Ismételten elnézéseket kérem, amiért kendőzetlen őszinteséggel válaszolok. Tudnotok kell, hogy a szőke hölgyért – akihez hasonló gyönyörű teremtetést talán akkor sem fogok újra látni, ha a Mindenható kegyelméből megélhetem a századik születésnapomat – legkevesebb háromszázra számítok, vagy talán még annál is többre. Nem, ne is próbálkozzatok alkudozással, barátaim. Köntörfalazás nélkül az igazat mondtam nektek. Ha arra számítottam volna, hogy alkudozni kezdtek, akkor legalább ötszázat mondtam volna. Nem kívánlak megsérteni benneteket, de egy ilyen drágakő, egy igazi tündöklő gyémánt nem illik a hozzánk hasonló, egyszerű kalmárhoz. Hogy lássátok, miről beszélek, elárulom, hogy az általatok javasolt ár negyed részét elkérem csupán azért, ha egy ügyfelem egyetlen pillantást szeretne venni a páratlan portékára.

Megsimogatta az állát, majd így folytatta:

– Kétszáz *ghrus*ért örömmel eladom nektek a kisasszony társát. Ezt itt. Ő is európai származású, és ugyanolyan világos a bőre. Te, ifjú barátom, már százötvenért is megkaphatod. Nem? Nem érdekel? Kérlek, ne sértődjete meg, barátaim. Én is ugyanolyan ember vagyok, mint ti. Allah segedelmével nekem is meg kell élnem valamiből. Tudnotok kell, barátaim, hogy az aranyhajú leány még érintetlen szűz. Elhívattam a bábaasszonyokat, akik meggyőződtek erről. Mikor találok én még egy ilyen aranyat érő kincset? A Mindenható legyen a tanúm, még akkor sem, ha száz évig keresem.

Legszívesebben felugrottam volna, hogy kitekerjem a vénség hájas nyakát, de Husszein visszafogott.

– Nagyon is érthető volt, amit felvázoltál nekünk, jó uram – mondta idős barátom. – Ez a lány valóban kincset ér. De mondd csak, lenne lehetőség arra, hogy megnézzük?

– Ötven *ghrus* a szemle ára – válaszolta a kalmár, és végigsimította az állát. – Ennyi, és nem kevesebb. El kell, hogy mondjam, nem szívesen mutatom meg itt, a boltomban. Az ilyen átlagon felüli árut többnyire elviszem az ügyfelem otthonába, hogy ott szemlélhessék meg.

Függetlenül attól, hogy szokatlan volt-e a kérésünk, Husszein habozás nélkül alkudozni kezdett. Engem

felháborított, hogy kockára tette a pénzünk egynegyed részét. Ráadásul tisztában voltam azzal is, hogy pár nap alatt össze kell gyűjtenem négyszáz *ghrust*. Hogy a csudába fizethetnénk ötvenet csak azért, hogy egy pillanatra láthassuk Sofiát? Én azonban alábecsültem tapasztalt barátom aranyló mosolyának erejét. Elszántan és nagy ügyességgel alkudozott. Szemrebbenés nélkül azt hazudta, hogy igazából nem is akarjuk megvenni az árut, valamint az ég áldása szállna a kalmárra, ha nagyvonalúan megengedné, hogy ingyen tekintsük meg új szerzeményét, mivel én az ifjú hölgy fivére vagyok. A jótékonykodás pedig közismert erény.

– Hát legyen. De csakis, mivel rólatok van szó. Ti a barátaim vagytok – egyezett bele végül a kalmár.

Elindult, és mi a nyomába szegődtünk. Keresztülmentünk az apró üzlethelyiségen. Úgy tűnt, a boltocskát a sörbet kikeverésén és néhány vízipipa tárolásán kívül semmi másra sem használják. A túloldalt nyíló ajtó mellé jókora csengőt szereltek. A kalmár határozottan megkongatta. Vártunk pár percet, hogy az ajtó túloldalán minden nőnek legyen ideje elrejtőzni, mielőtt belépnénk. Amikor az öregember félrehúzott egy függönyt, egy hosszú, üres folyosón találtuk magunkat. Kétoldalt erős ajtók sorakoztak. Akadt közöttük jó pár, amit lakatra zártak. Belestem azokba, amik nyitva

maradtak. A szobák meglehetősen kicsik voltak, ám azt kénytelen voltam bevallani, hogy egyik sem tűnt kényelmetlennek. Úgy gondoltam, hogy ezek a kamrácskák a kereskedő asszonyainak szolgáltak dolgozószobaként és nappaliként.

Észrevettem velünk szemben, a folyosó legvégén egy belakatolt ajtót. A rabszolga-kereskedő előhúzott egy jókora kulcsot a kaftánja alól, kinyitotta a zárat, majd félreállt, hogy mi léphessünk be először a szobába.

Egy tágas és világos helyiségben találtuk magunkat. A mennyezet alatt jó pár ablakot fedeztem fel. A figyelmemet nem kerülte el e nyílások nagysága. Egy férfi képes lenne keresztülmászni rajtuk. Odakintről behallatszott a napi teendőikkel foglalatосkodó nők hangja. A szoba berendezése sem adott okot panaszra. Volt olyan lakájos, mint bármelyik eddig látott török helyiség. A díványt szinte elborították a ragyogó színű, ízléses szőnyegek és párnák. Finomabb holmikat láttam, mint amilyenekkel Husszein otthonát rendezték be.

Baffo kormányzó leánya ott feküdt a párnák tetején. Ahogy elterült a díványon, azt hittem, hogy zokogva sír. Hason feküdt, és mind a két lábát behajlította. Az ifjú hölgy azonban nem zokogott. Megkésve ugyan, de jó étvággal reggelizett.

Előtte az ezüstitálcán a legínycsiklandóbb csemegék voltak.

Nem rezzent össze, és nem próbált meg elbújni, amikor meghallotta a nyíló ajtó zaját. Semmi jelét nem adta annak, hogy félt volna kegyetlen, új gazdájától. Továbbra is a reggelinek szentelte minden figyelmét. Csak akkor nézett fel, amikor a hangunkat meghallva egyértelművé vált, hogy Husszein és én állunk az ajtóban. Ekkor látványosan az oldalára fordult, és alaposan szemügyre vett minket. Egyik kezével megtámasztotta a fejét, míg a másik karját lassú mozdulattal az oldalára fektette. A tenyere a csípőjén pihent meg. Karjának egyenes vonala szépen kihangsúlyozta karcsú derekának és erős, kerek csípőjének alakját. A csalódottságtól a könnyeimmel küszködtem. Felzaklatott, hogy a legcsekélyebb mértékben sem örült a látogatásomnak. Mert bizony nem látszódott az arcán a megkönnyebbülés leghalványabb nyoma sem.

– Nicsak, Veniero! – szólalt meg végül. Nem azt mondta, hogy Giorgio, vagy esetleg azt, hogy egyetlen szerelmem. Olyan nyugodt, hűvös hangon beszélt, mintha csak egy távoli ismerőse látogatta volna meg. – Igazán kedves tőletek, hogy benéztetek hozzám.

Belőlem csak úgy áradtak a kérdések:

– Hogy érzed magadat? Nem bántottak?

Erőnek erejével kellett magamat visszafognom, hogy a szigorú arccal őrt álló rabszolga-kereskedővel nem törődve, oda ne ugorjak a fekvő lányhoz.

– Köszönöm, minden rendben – hangzott a jókedvű válasz.
– Ennél rosszabb soha ne legyen!

Egyszerűen képtelen voltam megszólalni. Zavart hallgatásom azonban nem akadályozta meg Baffo úr leányát abban, hogy derűs csevegéssel űzze el a csendet.

– Nézd csak! – kiáltotta izgatottan. – Ezt nézd meg, milyen csodálatos ruhákat kaptam!

Felpattant, hogy jobban láthassuk valóban különleges öltözékét.

Vörös és narancssárga mintás bársonykabátot viselt. A szövetet aranyszálas trapuntó hímzés díszítette. A kabát ujja egészen a csuklójáig leért. Az elegáns ruhadarab kiemelte viselője derekát. A legszűkebb résztől parányi gyöngyök hosszú sora húzódott egészen a ruha legaljáig. A derekán zsinórok rögzítették a kabátot. A ruhadarabot felül merészen kivágták, így semmi sem takarta el lágyan ívelő keblét. Nem volt persze meztelen, ám a kabát alatt csupán egy szinte már áttetszően vékony szövetből készült alsóingecskét viselt.

Sofia nagyon is tisztában volt azzal, hogy milyen lenyűgöző látványt nyújt. Megigazította mellén a felsőrészt, és halkán

felnevetett.

– Azelőtt nagyon örültem annak, hogy ilyen apró a mellem. Hiszen ez azt jelentette, hogy eltérően más divatos, velencei úri hölgyektől, nekem nem kellett fájdalmas módon lepréselni a keblemet, hogy a legújabb szeszélynek engedve úgy tűnjön, mintha nem is létezne. Most viszont kénytelen leszek azért imádkozni, hogy egy kicsit még nőjön ez a két halmocska.

Az egyik ablakon át betűző nap sugara pontosan a keblén ragyogott fel. Tündöklő fényében mintha semmivé foszlott volna a vékony szövet. Elvörösödtem, és a szívembe mart a fájdalom, amikor megpillantottam két ágaskodó mellbimbóját. Mintha csak parányi, kerek cukorkát rejtett volna a keblére.

– És ez még nem minden! – kiáltotta izgatottan. A boldogságtól valósággal tündökölt az arca. Már nem is törődött az ingecskével, de azzal sem, hogy az áttetsző szövet milyen hatással volt rám. – Ezt nézzétek meg! Nadrágban vagyok! Pont úgy, mint egy férfi!

A narancssárga-vörös kabát elöl, deréktől lefelé kellőképpen szétnyílt ahhoz, hogy megláthassam az alatta rejtőző, piros selyemnadrágot. Bár ezt a meglepő ruhadarabot igencsak bőre szabták, újra pironkodni kezdtem, amikor a

lány felemelte a lábát és megpördült. A nadrág szára ugyanis kiemelte bokája karcsúságát, és bár az ülepe egészen a térdéig leért, míg így is buja képzeteket keltett bennem.

– *Salvár* a neve – magyarázta Sofia, és gyorsan a rabszolga-kereskedő felé pillantott. Mintha csak tőle várta volna a megerősítést arról, hogy helyesen mondta ki a szót.

A vénség fülig érő szájjal, vigyorogva bólogatott. Boldogan figyelte áruja példás viselkedését. A fiatal lány akkor sem szerepelhetett volna jobban, ha korbáccsal kényszerítette volna színészkedésre. Sofia különös öltözékét egy pár bíborvörös papucs és egy kis kerek kalap egészítette ki. A kalapról áttetsző fátyol lógott alá.

– És ha tudnátok, hogy milyen ínycségekkal etetnek! – folytatódott a csodás élmények felsorolása. A fogoly a heverőn fekvő tálcára mutatott. – Annyira finom itt minden. Az ott valamilyen befőtt. Birsalma van benne, meg méz és joghurt. Az ott mandulával töltött datolya. Mellette a sajtnak erős, sós íze van. Kenyér helyett pedig ilyen aranyos kis lapos palacsintákat esznek, amit édesköménnyel és réti köménnyel hintenek be. De legjobban mégis azok a kis sütemények ízlettek.

Elhallgatott, és újra a rabszolga-kereskedő felé fordult.

– Mi is a nevük?

– *Taratir at-turkman* – felelte az öreg mosolyogva.

– Ami a mi nyelvünkön azt jelenti, kis török sapkácskák. A felesége csinálta. Olajban jól átsütötte, én pedig tejfölbe mártogatom. Egyszerűen elolvadnak a számban. Gyere, Veniero! Nem akarsz megkóstolni?

Én persze határozottan nemet mondtam, és nemsokára elköszöntünk a fogolytól. Elegendő volt ebből a helyből. Szerettem volna a lehető leghamarabb elmenekülni innen. Komoly erőfeszítésembe került, hogy udvariasan elbúcsúzzam a kalmártól.

– Az ott a palota embere – mordult fel Husszein, amikor hallótávolságon kívülre kerültünk.

– Tessék? – kiáltottam.

– Az az eunuch a szultán palotájából jött ide – magyarázta öreg barátom. – Fel lehet ismerni magas, fehér kalapjáról és a szőrmeszegélyes köntöséről.

– Melyik eunuchra gondolsz? – kérdeztem értetlenkedve, mert ebben a drága bazárban számos heréltet árultak.

– Arról beszélek, aki ott ül Abu Isza asztalánál. Tényleg nem vetted észre? Az előbb ott jöttünk el mellette. Abu Isza fia odavitt egy vízpipát, és meg is gyújtotta neki.

Kénytelen voltam beismerni, hogy másutt járt az eszem. Megfordultam, és alaposan megnéztem magamnak a szultán

szolgáját. Nem tett rám különösebben nagy benyomást. Az elképesztő méretű, fehér kalapot viselő férfi bőre olyan sápadt és puffadt volt, mint a megkelt kenyértésztáé. Ahogy beszívta a vízpipa füstjét, az arca úgy megduzzadt, hogy attól tartottam, elég egy óvatlan mozdulat, és kipukkad.

De miért bámulok egy ilyen vén heréltet? Megvontam a vállamat, és a barátom nyomába eredtem.

Tizennyolcadik fejezet

Az ifjú hölgy szemmel láthatóan nagyon elégedett az új életével – figyelmeztetett Husszein.

– Csak megjátszotta magát, mert nem akarta, hogy a gazdája megverje.

– Abu Isza az iszlám világ egyik lelegegánsabb és leghíresebb rabszolga-kereskedője. Eszébe nem jutna bolond módra megsebezni az áruját.

Útközben hazafelé megálltunk egy kisebb téren. Középen sokan várakoztak a kút körül. A teret egy domb oldalán alakították ki. A kockaköveket igencsak megviselte az idő múlása. Biztosra vettem, hogy még a római császárok idején kerültek ide, és azóta senki sem törődött a karbantartásukkal.

A vízhordó rabszolgákon túl utcai édességárosok kínálták portékájukat. Akárcsak a világ összes jelentős városában, itt is mihaszna gyerekek csapatai játszadoztak. Most abbahagyták a rosszalkodást, és feszült figyelemmel bámulták a kút mellett letelepedő, medvetáncoltató cigányt.

Az állat meglehetősen sovány, álmatag jószágnak tűnt. Alighanem azért volt ennyire lusta, mert a természet szavának engedve még téli álmát kellett volna aludnia. A sárgás, rühes bundájú állatot csak korbácsütésekkel lehetett mozgásra bírni. Nem igazán tudta, hogy mégis mi keresnivalója van itt, az emberek világában. Értetlen arckifejezéssel bámulta a tér sokadalmát. A gazdája odalépett mögé, megragadta és nagy nehezen felültette. A medve magatehetetlenül engedelmeskedett. Úgy tűnt azonban, hogy ennél többre már nem lesz képes. A rusnya jószág ekkor ugyanis felháborító módon nyalogatni kezdte saját, élénk rózsaszín ágyékát. Az utcagyerekek harsány kacagással és kiabálással jutalmazták a szokatlan látványt, ám egyetlen rézpénz sem csendült a medvetáncoltató kirakott kupájában.

Arra gyanakodtam, hogy Husszein csupán azért időzött ilyen sokáig ezen a kellemetlen helyen, mert azt remélte, a különös látnivaló majd eltereli a figyelmemet. Nem vált be a számítása. Nem találtam szórakoztatónak a medvetáncoltató erőfeszítéseit, éppen ellenkezőleg, egyre nyugtalanabbá és türelmetlenebbé váltam. Amikor barátom megfordult, hogy folytassuk félbeszakított utunkat, úgy döntött, alamizsnát ad a szerencsétleneknek. Aznap ez lett volna az első jótékony cselekedete. Dühösen rácsaptam a kezére.

– Bocsáss meg – szólaltam meg azonnal, mert rájöttem, milyen udvariatlanul cselekedtem. Csupán a tettem durvasága miatt jöttem zavarba, nem pedig azért, amit csináltam. – Ne pocsékoljunk el egyetlen aszpert sem! Ne felejtsd el, hogy holnapra még egyszer ennyi pénzt kell összegyűjtenünk!

Husszein már nyitotta volna a száját, hogy válaszoljon, ám ugyanúgy a torkára forrt a szó, mint nekem. Már nem is törődtem azzal, hogy mit akart mondani, mert minden figyelmemet lekötötte a dereka mögül előbukkanó vékony, barna kéz. A csontos, sovány ujjak egy gyors mozdulattal leakasztották barátom övéről a pénzes zacskót.

– Állj! Tolvaj! – kiáltottam.

Szerencsére volt annyi lélekjelenlétem, hogy ne csak anyanyelvemen kiáltsak. Eszembe jutott, melyik török szóval jelölik az utcai tolvajokat. Azért emlékeztem erre a kifejezésre, mert Husszein korábban elmesélte nekem, hogy ennél nagyobb sértést keresve sem lehetne találni. Nem is használták túl gyakran. Csupán a legnagyobb bűnök elkövetésével megvádolt gazemberekre mondták, még akkor is, ha az illető sohasem akarta volna ellopni más pénzes zacskóját.

Cupido, a szerelem apró, szárnyas hírnöke erőt öntött a

karomba, és gyorsá tette a lábamat. Egy költő bizonyára ilyen szavakkal írta volna le, ami a kis tolvaj felbukkanása után történt. Egy pillanatig sem haboztam, amikor észrevettem, hogy semmivé foszlik Baffo kisasszony váltságdíjának fele. Mégpedig az a fele, ami már ott volt a kezünkben. Nem hagyhattam, hogy egy ilyen mocskos téren tegyenek csúffá minket. Annyi időre sem volt szükségem, amennyi alatt most elmesélem, hogy mi történt. Félrelöktem Husszeint az utamból, kirúgtam az apró tolvaj meztelen barna lábát, és már vissza is szereztem a pénzes zacskót. Egyetlen érme sem vészett el belőle. A költő bizonyára nem tudta volna elképzelni, milyen következményekkel járt hangos kiáltásom a felnőtt és serdülő törökkel teli téren. A helybeliek amúgy is csak ürügyet kerestek, hogy megbüntessék a medvetáncoltatót, amiért ezt a rusnya jószágot idehozta közéjük. Nem haboztak lecsapni rá, amikor meghallották a kiáltásomat.

A fiúk elállták a kis zsebtolvaj menekülési útját, mielőtt még utolérhettem volna. Miközben diadalittasan visszatértem Husszeinhez, máris körbefogták a tolvajt, és a saját kezükbe vették az igazságszolgáltatást. Olyan könnyörtelenül elbántak vele, hogy még a saját apja sem próbált meg segíteni rajta. Apa és fia fekete szemében

ugyanaz a szilaj indulat ragyogott. A medvetáncoltató megpróbált a lehető leggyorsabban kereket oldani a térről. Csak lassan tudott azonban menekülni, mivel nem akarta sorsára hagyni a medvét. A nagydarab állat volt az egész téren az egyetlen, aki nem figyelt fel előbbi kiabálásomra. Nagyon jól érezte magát a földön ülve, ezért esze ágában sem volt feltápászkodni.

Husszein úgy vélte, drámai pillanatokát éltünk át. Figyelemre méltónak találta gyors reagálásomat. Szülővárosom nyelvén próbálta meg cikornyás, török szóvirágokkal kifejezésre juttatni a háláját. Csak nehezen indultunk tovább. Barátom egy jó darabig töprengve bámulta a pénzes zacskó elszakadt zsinegét. Végül megsimította hosszú bajuszát, és így szólt:

– Biztos vagy abban, hogy az ifjú hölgy szabadságának visszanyerése minden más dolognál fontosabb számodra?

– Ennél fontosabb dolog nincs a világon! – vágtam rá türelmetlenül. Ez az alacsony, kövér, elpuhult szíriai egyszerűen képtelen felfogni, hogy milyen kétségbeejtő helyzetbe kerültem!

– Talán megvan a módja annak... – mondta Husszein töprengve.

– Szent Márk szerelmére! Hát miért habozol?

Jóakarómra azonban nem hatott szülővárosom védőszentjének neve. Ismét végigsimította a bajuszát.

– Tudom is, hogy miként szerezhethnék egy igen tekintélyes összeget.

– Kétszáz *ghrust*?

– Talán többet is. Esetleg sokkal többet.

– Gyorsan?

– Ha Allah is úgy akarja, talán még azelőtt, hogy leszáll az éjszaka.

– Akkor vágjunk azonnal bele! Az isten szerelmére, nincsen vesztegetni való időnk!

Husszein elengedte a bajuszát, és határozottan bólintott. Úgy tűnt, eldöntötte a dolgot. Nyakon csípte az egyik kislegényt, aki izgatottan, de tehetetlenül toporgott a cigánygyerek köré tömörülő, természetesebb barátai háta mögött. Husszein elmagyarázta neki, mi a feladata, és a kezébe nyomott egy apró rézpénzt. A hétköznapi élet során a törökök ilyen szögletes, majdnem hajszálvékony, durván nyomott érméket használnak. Husszein a megmentett pénzeszacskóból húzta elő. A fiú olyan gyorsan szaladt el, hogy még egy kilőtt nyílvesszőt is utolérhetett volna. Nem néztem utána, mert kétségbeejtett, hogy így elpocsékoztuk az egyik rézpénzünket. A felháborodottságomnak azonban nem

adtam hangot, mert azt reméltem, idős barátom ilyen kis befektetéssel véghez tudja vinni a tervét.

– Gyere – mondta, és megfogta a könyökömet –, menjünk!

Örültem, hogy hátat fordíthatok a mocskos kis térnek, ám ennek ellenére előtört belőlem a kérdés:

– Hová megyünk?

– A közfürdőbe.

– A közfürdőbe? De hát neked van otthon saját fürdőszobád.

– Így igaz. Érkezésünk után le is mostam magamról odabent a tengeri utazás minden szennyét. Az otthoni fürdőszoba azonban alig hasonlít a közfürdőre.

– Miért kéne elmennünk egy fürdőházba, ha otthon is mosakodhatunk? Még mindig kétszáz ghrussal kevesebb pénzünk van, mint amennyi kellene. Nincs időnk most arra, hogy egy török fürdőben élvezkedjünk.

– Meglepődve fogod látni, hogy a legfontosabb üzleti megállapodásokat éppen a közfürdőben kötik – felelte Husszein. Udvariasan elengedte a füle mellett durva felfortyanásomat. – Ti, velenceiek állandóan panaszkodtok amiatt, hogy a törökök kirekesztenek benneteket, és tisztességtelen előnyre tesznek szert, mert elzárják a külföldiek elől a kereskedelmi titkaikat. Talán ha néha

vennétek magatoknak a fáradságot, és megfürödnétek, kiderülne, hogy ezek a titkok nem is léteznek.

Befordultunk arra a széles, hosszú főútvonalra, amelyik Konstantinápolyban pontosan ugyanazt a szerepet töltötte be, mint Velencében a Nagy Csatorna. Végighaladva rajta megtekinthettük a város legfontosabb látványosságait. Kétoldalt méregdrága kávéházak sorakoztak az árkádok árnyékában. Az itt iszogatók a legutolsó divat szerinti, elegáns öltözéket viseltek. A maguk módján legalább ennyire látványosak voltak azok a mecsetek is, melyek a sugárút két oldalán fákkal körbeültetett, nagy gonddal karbantartott terekről magasodtak fölénk.

Az úttesten utcaseprők serege szorgoskodott. Nem maradhatott szemét a kockaköveken. Önkéntelenül is összehasonlítottam e különös látványt a Velence utcáit és sikátorait elborító, patkányoktól nyüzsgő szeméthalmokkal. Furcsa érzés volt. Valamiért arra gondoltam, hogy ez a város olyan, mint a kert, amit évek óta nem trágyáztak meg. Hogy a csudába nőhetett itt bármi is? Ennek ellenére mégis úgy tűnt, hogy a város majd kicsattan az életerőtől. Elképesztően színes sokadalom kavargott körülöttem. Nem akadt olyan szeglete a nagyvilágnak, melynek gyermekei ne jártak volna Konstantinápoly főutcáján. A legtöbben persze helybéli

törökök vagy görögök voltak. Elszántan siettek a dolgukra. Alaposan megfigyeltem az arcukat. Lehet, hogy nem voltak boldogok, de kétség sem férhetett ahhoz, hogy elevenen lüktetett bennük az élet. Ha némi kis nyugalomra vágytam, felemeltem a tekintetemet az utcát ellepő sokaságról, és megnéztem a közeli paloták homlokzatát. Idegenként azonban nem tudtam volna megmondani, hogy a javarészt még a muszlim hódítás előtt épült, tekintélyes úri házak még ma is a gazdagok otthonául szolgáltak-e, vagy pedig a figyelemreméltó homlokzatok mögött a szegények nyomorúságos hangyabolyai rejtőztek? A tehetősebb törökök inkább egy keskeny sikátor mélyén vettek maguknak házat. Ebben a különös, keleti világban a gazdagság világos jelének számított, ha valaki képes volt hátat fordítani a nyüzsgő tömegnek.

Széles e világon nem létezett még egy nagyváros, melyet oly nagymértékben a kereskedelem szolgálatába állítottak volna, mint Konstantinápolyt. A városfalakon belül nem akadt egyetlen olyan boltív sem, mely alatt ne telepedett volna meg egy kalmár vagy szatócs. Még attól sem riadtak vissza, hogy áruikkal beborítsák a köztereket. Félúton jártunk a közfürdők felé, amikor elhaladtunk a fedett Nagy Bazár mellett. A sokhektárnyi alapterületű, kupolákkal ékesített

tető árnyékában, túl a nyolc súlyos vaskapun nem létezett olyan áru, melyet jó pénzért ne lehetett volna megvásárolni. Míg az egyik sikátorban csicszeriborsót árultak, addig kicsit arrébb halomban állt az aranyrög. Jó helyen járt az is, aki a törökök agyafúrt módján akart némi befektethető tőkére szert tenni. A város új urai ugyanis nem törölték el teljesen a múltat. A nagy vásárcsarnok korábbi gazdái sok mindent hódító utódaikra hagytak.

Annak idején Jacopo bácsikám felvilágosított a napkelet különös szokásairól. Tisztában voltam azzal, hogy az iszlám prófétája megtiltotta a kamatos kölcsönt. E tiltás azonban nem volt elég erős ahhoz, hogy megtorpanásra bírja a török főváros virágzó kereskedelmét. Ha valakinek tőkére volt szüksége, pontosan tudta, hogy milyen körmönfont módszert kell alkalmaznia. Egy helyett két ügyletre került sor. A kérelmező az első lépésben kamatmentes kölcsönt vett fel a hitelezőtől. Ezzel egy időben pedig nyélbe ütöttek egy másik üzletet is. Általában egy drága portéka, például egy ház vagy egy ló cserélt ilyenkor gazdát. Szükség esetén azonban akár egy cipő is megfelelt a célra. Ezt az árut eladták annak, aki a hitelt adta. Ő viszont nem tartotta meg, hanem hagyta, hogy a hitelt felvevő visszavásárolja tőle. A kétszer is gazdát cserélő áru új ára pontosan annyival volt magasabb az

eredetnél, mint amennyi kamatban korábban megállapodtak.

Úgy gondoltam, a Nagy Bazár magával ragadó forgatagában fogjuk előteremteni a váltságdíj fennmaradó részét. Hiszen odabent alig akadt olyan szeglet, ahol a ravasz kereskedők ne kötöttek volna ilyen üzleteket. Ráadásul rengeteg eltérő pénznemet használtak. Gyorsan kiderült azonban, hogy tévedtem. A törökök semmit sem úgy tesznek, ahogy mi odahaza. Továbbmentünk a széles úton.

Végül elértünk egy meglehetősen rendezetlen teret. A fák között jó pár síremlék magasodott. A teret csupán északról zárta le egy magas fal. Képtelenség volt belátni mögé, ám a fal árnyékában őrt álló, vörös köntöst viselő janicsárok egyértelművé tették, hogy a túloldalon az uralkodó birtoka húzódik. Minden törökök urának elég nagy volt a háztartása ahhoz, hogy tágabb családjának tagjai számtalan palotát töltsenek meg a birodalom különféle tartományaiban. Az uralkodó még a kegyvesztetté vált ágyasairól és azok gyerekeiről is bőkezűen gondoskodott.

Husszein azonban nem törődött azzal, hogy milyen buja, dőzsölő élet folyik a fal túlsó oldalán. Idős barátom azonnal elindult a jobb kéz felől magasodó mecset irányába. Nem sokkal érkezésünk előtt hangzott fel a két karcsú minaret legtetejéről a müezzín déli imára hívó énekszava.

Konstantinápolyban nemcsak hatalmas kupolákat, de rengeteg vallási okból épült tornyot is látni lehetett.

– Ezt a mecsetet a csodálatos Jakup Sah tervezte – magyarázta Husszein. – Három nemzedékkal ezelőtt felséges urunk, Bajazid szultán adott rá parancsot.

Engem azonban a legcsekélyebb mértékben sem érdekelt a hely történelme. Felzaklatott, amikor azt láttam, hogy Husszein pontosan ugyanúgy viselkedik, mint a környéken szinte mindenki más. Engedelmeskedett a magasból felhangzó, meglehetősen gyászos, de annál kitartóbb hívásnak, és már indult volna befelé, hogy leborulva imádkozhasson.

– Nem pocsékolhatjuk az időnket! – méltatlankodtam.

– Nincs hasznosabb, mint Allahhal tölteni az időnket – válaszolta idős barátom lágy hangon. – Mégis kivel akarnál üzletet kötni, amikor az egész világ Mekka felé fordulva imádkozik?

– Miközben én a velencei harangok szavát hallom.

Így hát ő bement, én viszont kint maradtam a téren. A lelkemben dúló vihar semmit sem enyhült, amikor alaposabban körülnéztem.

Odakint a palota fala előtt a janicsárok továbbra is szálegyenes háttal őrködtek. Ezek szerint ők felmentést

kaptak az imádkozás alól, hogy ne lankadjon az éberségük. A nap éppen akkor hágott fel pályája legmagasabb pontjára. A mecset előtti teret beragyogta a halvány, kora márciusi fény. Bár a fényes felületek melegen ragyogtak, a gyenge sugarak nem tudták teljes mértékben elkergetni az alattomos hideget.

A teret ellepő galambrajok azonban szemmel láthatóan úgy vélték, a déli nap fénye valójában nem más, mint a násztáncuk megkezdésére szóló felhívás. Működésbe léptek a madarak különös ösztönei. Az addig megszokott, arctalan tömegük helyett most mindenütt párokat láttam. A párosodás megkezdésére azonban még várni kellett. A sötétebb színű, általában bíbor árnyalatú tollruhát viselő hímek mintha csak az eszüket veszítették volna. Folyamatosan turbékolva, a fejükkel szüntelenül bólogatva eredtek kiválasztottjuk nyomába. Megfeledkeztek az egész világról. Csodálkozva néztem, hogy a násztánc közben farktollaikat nekiszorították a kockaköveknek. Már attól tartottam, a tollaik teljesen elkopnak, mire befejeződik ez a meghökkentő szertartás. Aggódtam, hogy a szerencsétlen jószágok így, megcsonkítva képesek lesznek-e újra felemelkedni a magasba. A galambok színjátéka újra és újra megisméltődött körülöttem. Amikor a madártollak súrlódó hangja a hátam mögül hangzott fel, megfordulva ismét

megpillantottam egy-egy újabb, önmagáról megfélekezett hímet, aki mély hangon turbékolva, esetlen módon udvarolni próbált a kiválasztottjának. Nem törődtek közben azzal sem, ha nekiütköztek egy-egy fa kiálló gyökereinek, és a síremlékek ferde teteje sem jelentett akadályt.

Közben persze nem került el a figyelmemet az sem, hogy a nőtényeket teljesen hidegen hagyta az egész udvarlás. Megpróbálták a lehető legmesszebbre elkerülni a hímeket. Továbbra is a morzsákat keresték a kockaköveken. Ha már nagyon nyugtalanította őket egy túlságosan is rámenős udvarló, akkor gyorsan a magasba emelkedtek. Megfélekezhetetlen üldözőjük azonban maga is szárnyra kapott, és a síremlék tetejéről a kút kávéjára, onnan pedig vissza a kiindulási pontra követte őket. Hosszú időn át tartott ez a sikertelen és meglehetősen unalmas bólogatás és a tollak húzogatása a kövön. De nemcsak a nőtény galambok unatkoztak, hanem én is. Kifejezetten felzaklatott, hogy magányos férfiként álltam a téren. Rajtam kívül csupán a bólogató és gyakran a magasba emelkedő hím galambok tartoztak az erősebb nemhez. Közben a hátam mögül jól hallottam a mecset boltívei alól kiszűrődő, arab nyelvű imádkozás szavait.

Mielőtt azonban alaposabban is átgondolhattam volna,

mitől érzem ennyire kitaszítottnak magam, odabent már véget is ért az imádkozás. A mecsetből kiözönlöttek a hívők. Husszein visszajött hozzám, majd a tér nyugati oldala felé indulva folytattuk utunkat a közfürdők irányába.

– Ezeket is Szinán és Bajazid építtette – magyarázta.

– Persze, csak éppen keresztény alapokra.

Vádló arckifejezéssel a fürdő bejáratát övező oszlopokra mutattam. Egyértelmű volt, hogy ezeket a bizánci eredetű, faragott köveket valahonnan máshonnan hozták ide. Könnyű volt felismerni a város korábbi építészeti stílusának ívelő vonalait és a pávaszemeket jelképező ovális formákat.

– *Masallah* – felelte Husszein. Egy legyintéssel elintézte az udvariatlanságomat.

Az arab kifejezéssel arra utalt, hogy a világon minden Isten akaratából történik. Még az is, hogy Konstantinápoly a hitetlenek kezére került. Talán könnyebben el tudtam volna fogadni az érvelését, ha nem pontosan ugyanolyan hangsúllyal mondta volna, mint Jacopo bácsikám a *Che sara sara*-t. Egyetlen közeli rokonom akkor használta ezt a kifejezést, amikor azon töprengett, hogy a Mindenható milyen korlátok közé szorította az életét. Nagyon is jól emlékeztem arra, mi az emberi létezés végső korlátja. Hiába teltem el gyásszal, nem voltam hajlandó elfogadni ezt a

megkötöttséget.

– És azt sem kellene elfelejtened – folytatta Husszein –, hogy a keresztény rómaiak maguk is a meghódított pogány templomokból elrabolt kincsekkel ékesítették fel Konstantinápolyt.

Öreg barátom ezek után ismét belenyúlt a pénzes zacskónkba, és értékes aszperjeink közül néhányat a fürdőszolga markába nyomott.

Tizenkilencedik fejezet

Mielőtt bemehettünk volna az épületbe, melyet Bajazid szultán ajándékozott a megtisztulásra vágyóknak, még egy nem várt akadállyal kellett megküzdenünk. Előttünk folyamatosan haladt a súlyos tűzifakötegek alatt görnyedező rabszolgák hosszú sora. A fürdő katlanjai rengeteg tüzelőt emésztettek el. Egyetlen hatalmas vízforraló látta el a létesítmény mindkét részét. Külön tisztálkodtak a férfiak és a nők. A női részleg azonban olyan messze volt tőlünk, hogy innen, a bejárat előtt nem is láthattam. A forró vízzel teli leleményes vezetékrendszer azonban cseppet sem enyhített a teherhordók vállára nehezedő súlyon. A fahasábok alatt roskadozó férfiak némelyike igencsak öregnek látszott.

Keserűen elmosolyodtam. Vajon miféle ehhez fogható, nehéz testi munka vár a fiatal és karcsú Sofia Baffóra, ha nem sikerül Husszein meglehetősen bizonytalan lábakon álló terve? Már a puszta gondolattól is rosszul éreztem magam, ám képtelen voltam elhessegetni magamtól az iszonyatos

látomást.

Husszein mintha csak belelátott volna a gondolataimba. Barátságosan átölelte a vállamat, és maga után húzott az épület belsejébe.

– Bízz bennem, és bízz Allahban – mondta. – Ne kételkedj Abu Iszában. Túl jó kalmár ahhoz, hogy kárt tegyen a saját portékájában.

Barátom nyomában egy apró fülkékre osztott, tágas csarnokba értem. Az alacsony elválasztó falakat elszíneződött, erősen kopott, helyenként penészes márvány borította. Egyértelmű volt, hogy a márványt is régebbi épületekből hozták át ide.

Beléptünk két egymás melletti, üres fülkébe. Husszein barátságosan fecsegve megpróbálta elterelni a figyelmemet.

– Őszintén szólva, ifjú barátom, nagyon furcsa elképzeléseid vannak a rabszolgaságról. Úgy teszel, mintha erkölcstelen volna ez az intézmény, miközben a tengereken nem akadnak nálatok, velenceieknél mohóbb rabszolgavadászok.

Újabb rabszolgákra figyeltem fel. A félmeztelen férfiak csupán egy piros-fehér csíkos törülközőt tekertek a derekuk köré. Egyenes háttal járkáltak a fülkék között. Jókora halom törülközőt tartottak a fejük tetején. Egy figyelemre méltóan

magas afrikai egyet a kezembe nyomott. A megtermett alak könnyedén beleshetett volna a fürkém elválasztó fala fölött. A törülkőzőt igen vastag anyagból készítették. A bolyhos frottír meglepően puhának tűnt. A szélét gondosan beszegték, nehogy lebomoljon. Akkora bojtok lógtak róla, mint a tenyerem.

Husszein közben egy pillanatra sem fogta be a száját.

– Még szegény, megboldogult nagybátyádnak is volt rabszolgája. A jó öreg Piero.

Úgy tűnt, hogy a toronymagas afrikai növekvő jókedvvel figyelte ügyetlenkedésemet. Vigyorogva nézte, ahogy alaposan szemügyre vettem a törülkőzőt, meg az egész különös öltözőt. Telt, bíborvörös ajka gúnyos mosolyra húzódott. Alaposabban körülnézve megértettem, hogy a fürdő vendégei levetkőznek, és a derekuk köré tekerik a törülkőzőt. Mindenki olyan öltözéket viselt hát, mint ő. Elbizonytalanodtam. Nem tudtam, képes leszek-e erre idegenek között. Ráadásul csupa hitetlen vett körül. Rémülten rezzentem össze, amikor hirtelen belém villant a felismerés. A kabinokban öltöző férfiak kivétel nélkül körülmetéltek voltak! A törökök között meglehetősen széles körben elterjedt ez a barbár szokás. Lehetséges, hogy annak idején még ez a magas, ébenfekete alak is megismerkedett a

kés élével. Most már tényleg nagyon zavarba jöttem. Egyszerűen képtelen voltam kigombolni nadrágom nyílását.

El kell mondanom, hogy a fürdőben senki sem viselkedett erkölcstelen módon. Az afrikai könnyedén beleshetett volna a fülkémbe, ám nem tette. Egy utolsó gúnyos vigyor után elfordult tőlem. Husszein elmesélte, hogy a muszlim vallás megköveteli az erkölcsös viselkedést a hívőktől. Akkor is visszafogottan kell viselkedni, ha valaki azonos neműek társaságában tisztálkodik a közfürdőben. Nekem azonban ekkorra már majdnem az eszemet vette a minden valós okot nélkülöző rettegés. Csak az járt az eszemben, hogy a körülöttem lévőik teljesen egyforma törülközői alatt ugyanolyan módon megcsonkított férfiasságok himbálóznak. Halálra váltan azt gondoltam, hogyha elfogadom a törülközőt, akkor én is elveszíthetem azt, amit el akarok takarni vele. Éppen ezért csak vonakodva és felettébb lassan vetkőztem le.

Husszein persze felfigyelt növekvő zavaromra. Nem mondta meg, hogy mit tegyek, jókedvűen fecsegett mindenféle érdekes dolgokról. Ezzel csupán azt akarta jelezni, hogy nincs okom megijedni, hiszen ő is ott van a közelemben. Szószátyárságával azonban csak azt érte el, hogy rádöbbsentem, ő is az idegenek közé tartozik.

– Emlékszem ám, hogy jó apádnak is négy vagy öt, pénzért vásárolt szolgálja volt a birtokán, amikor még élt.

Husszeinek igaza volt, ám ezt nem voltam hajlandó beismerni.

– Egészen más a helyzet, ha az a szolga a személyes ismerősöd.

– Ha emlékezetem nem csal, akkor a dajkád, vagyis az a nő, aki a tejével táplált kiskorodban, sem szabadon született. Ugye igazam van? Ettől azonban te még nem szeretted kevésbé, mint ahogy egy szabad asszonyt szerettél volna.

Most már nem odázhattam el tovább a fürdést. Kilépek a fürkéből. Biztonságot ígérő ruháim a hátam mögött maradtak. Husszein a fürkék közötti folyosón várt rám. Döbrent pillantást vetettem rá. Elképesztett majdnem mezítelen testének látványa. A bőre olyan sápadt volt, mint a halak hasa. A mellkasán egyetlen szőrszál sem nőtt. Nemcsak jókora pocakja volt, de a melle is egy nő keblére emlékeztetett. Legjobban azonban mégiscsak a feje döbrentett meg. Korábban sohasem láttam velencei kalap vagy török turbán nélkül. A fejét a legfelső, magányos varkocs kivételével kopaszra borotválták. Az emberi koponya púpjai és mélyedései meglehetősen visszataszító látványt nyújtanak. Igaz, legtöbb embertársunk meztelen teste sem

mutat túlságosan felemelő látványt.

A félelmetes afrikai újra felbukkant mellettünk. Mindkettőnknek adott egy-egy pár fapapucsot. A lábbeliket gyöngyházzal ékesítették. Beledugtam lábujjaimat a szíjak közé. A gyönyörűen megmunkált papucsok meglepően súlyosnak bizonyultak. A talpára olyan vastag fadarabokat erősítettek, mint amilyen a *Santa Lucia* zászlórúdján a csiga volt. Önkéntelenül is a Velence főterén sétálgató, magasított talpú cipőt viselő kurtizánok jutottak az eszembe.

– Megóvja a talpadat a hideg márványtól. Nem kell mezítláb belelépned a padlón a mocskos vízbe. Nem csúszik, így nem esel el – bizonygatta Husszein.

Idős barátom odalépett hozzám, és segítőkészen megigazította derekamon a törülközőt. Az előbb meglehetősen ügyetlenül tekertem magam köré a puha szövetdarabot. Sajnos erőteljes kézmozdulata miatt majdnem elveszítettem az egyensúlyomat, mert még nem jöttem rá, hogyan is kell szilárdan megállni a fapapucsban. Ettől eltekintve azonban kísérőm semmi jelét nem adta annak, hogy kirívó módon viselkedtem volna. Csupán ezt mondta:

– Gyorsan hozzá lehet szokni a papucshoz.

Végignézett rajtam, és úgy tűnt, külsőmet nem találta annyira visszataszítónak, mint én az övét. A fürdőben a

legtöbb vendég legalább annyira felkavaróan nézett ki, mint Husszein.

Persze elképzelhetőnek tartottam, hogy csak azért nem tett több bíráló észrevételt, mert nem maradt ideje velem foglalkozni. Megérkezett Husszeinék egyik rabszolgája. Alighanem az a kis utcagyerek küldte ide, aki elnyerte a rézgarasunkat. A szolga egy kisebb csomagot hozott magával. Zavarban voltam, ezért nem ismertem fel egyből, mit is látok. Csak később jöttem rá, hogy az apró láda több mint egy hónapon keresztül a *Santa Lucia* rakterében óvta a benne lévő, szalmába csomagolt velencei üveget.

– Ha nem tévedek, arra gondolsz, hogy itt a fürdőben találsz vevőt az üvegre? – kérdeztem.

Husszein elmosolyodott, ám nem adott választ a felvetésemre. Utasította a rabszolgát, hogy tegye be a ládát a fülkéjébe, majd csatlakozzon hozzánk. Meglehetősen furcsának találtam, hogy a bazár helyett itt, a közfürdőben kezdjünk el alkudozni a lehetséges vevővel. Hogyan lehet üzletről tárgyalni egy szál törülközővel a derekunk körül? A sikeres kalmár ügyesen eltitkolja valódi szándékait az ügyfele előtt. Elég nehéz úgy alakoskodni, hogy közben szinte meztelen az ember.

Ennek ellenére nagyra tartottam a tényt, hogy Husszein

hajlandó a nyeresége egy részét a rendelkezéseimre bocsátani. Persze még a legjobb minőségű üvegkupáért is legfeljebb feleannyit kaphattunk volna, mint amennyire még szükségünk volt a váltságdíjhoz. Hálátlan lettem volna, ha nem becsülöm meg nagyvonalú vendéglátóm gesztusát. Úgy döntöttem, hogy mostantól sokkal udvariasabban viselkedek vele.

Miközben a szolgára vártunk, Husszein tovább fecsegett.

– Azt persze hajlandó vagyok elismerni, hogy a gályarabok sorsa cseppet sem irigylésre méltó.

– Vagy azoké a szerencsétleneké, akik a tűzifát hordják be a fürdőbe.

– Odakint, a közfürdő előtt szabad, török bérmunkásokat láttál. Valamennyien a teherhordók céhének tagjai.

– Értem. De hát mitől látszanak annyira... annyira...?

– Kétségbeesettnek?

– Igen, kétségbeesettnek.

– A szabad embernek senki sem garantálja, hogy este kerül-e vacsora a családjá asztalára. A rabszolga pontosan tudja, hogy teli hassal fekszik majd le aludni. Csak az a gazda nem bánik tisztességesen a tulajdonával, aki el akarja pocsékolni az apai örökségét. A szabad embernek sok a baja. Ellenségei közé tartozik az éhezés. Azért küzd, hogy

jóllakjanak a gyermekei, hogy gyógyszerhez jussanak a szülei, de rettegnie kell az öregség vagy a munkájával járó balesetek miatt. A rabszolgának nem kell semmi ilyesmivel törődnie.

A szemem sarkából ismét megpillantottam a magas afrikait. Olyan ritmusos mozgással sétált végig a tágas csarnokon, mintha valamilyen erős ütemű zene szólt volna a fejében, amit senki más nem hallott rajta kívül. Továbbra is öntelten mosolygott. A fején pontosan olyan büszkén tartotta a törülközőket, ahogy a janicsárok viselik fejedőjüket. Nyilvánvaló volt, hogy a munkájával járó erőfeszítések nem viselik meg különösebben, de ez a gazdáját nemigen érdekelheti. Szemem előtt megjelent Velence, egészen pontosan Szent Gummarus kápolnája. A szentély roskadozott a sok fogadalmi ajándék súlyától. Szent Gummarus a sérves emberek védelmezőjének számított. Kápolnájában gyakran lehetett találkozni a teherhordók céhének tagjaival. Ezek a szerencsétlenek akkor mentek oda imádkozni, ha fáradtságos, ámde szabad életük során eljött a pillanat, amikor már nem bírták tovább a szakadatlan munkát.

– Igazad van, egyetérték veled. Ugyanakkor nem tudok elképzelni annál szörnyűbb dolgot, minthogy a katlanokat tűzifával ellátó arctalan tömeg egyik névtelen tagja legyek. Semmi nem különböztetne meg a kemencébe bedobott

fadaraboktól. Embertelen dolog volna bárkit is erre kényszeríteni. Nem való az ilyesmi sem feketének, sem fehérnek, sem muszlinnak, sem kereszténynek. Nem számít, hogy a rettenetes munkát rabszolgákkal vagy szabad emberekkel végeztetik el. Éppen ezért gondolom azt, hogy a gályarabok kizárólag elítélt bűnözők lehetnek. Csak olyanokat szabad az evezők mellé láncolni, akik a társadalom ellen elkövetett bűntettükkel kizárták magukat embertársaik közösségéből. Ugyanez nem vonatkozik a házi rabszolgákra, őket befogadja a gazdájuk otthona, és kegyesen bánnak velük.

Ekkor végre odajött hozzánk idős barátom rabszolgája. Kénytelen voltam beismerni, hogy Husszein az elveinek megfelelően viselkedik. Mindhárman együtt mentünk be a közfürdő következő csarnokába.

Ez a helyiség is, akárcsak az előző, a férfiak kizárólagos birodalma volt. A kupola csillag alakú nyílásain keresztül ragyogó napsugarak világították meg a padlót. Az oroszlánszobrok szájából négy helyen is hideg víz tört elő. Ezeket is a bizánciak készíthették. A víz az oroszlánok előtti márványmedencékben gyűlt össze, majd a padlóba vésett sekély csatornákon át tovább folyt. Az egyik sarokban a piros és fehér törülközők halmán ücsörgő rabszolgát elnyomta az

álom. Viselkedése újabb bizonyítékul szolgált arra, hogy Husszein jól látta a dolgokat. A barátomnak persze most sem állt be a szája. Szavai ugyanúgy visszhangokat vetettek a boltíves mennyezetről és a ragyogó víztükörről, mint a márványpadlón csattogó fapapucsunk hangja.

– Tudnod kell, ifjú barátom, hogy a Kaukázus vad hegyei között élő szegény családok gyakran maguk adják el rabszolgáknak a fiaikat, és persze mindenekelőtt a lányukat. Azt akarják, hogy a gyermekeik eljussanak Konstantinápolyba. A szerencsétleneknek persze szükségük van a gyerekekért kapott pénzre, ám elsősorban azt tartják fontosnak, hogy a fiuk vagy a lányuk többet ehessen, jobb ruhát viselhessen, mint otthon. De a leglényegesebb alighanem az, hogy a távoli nagyvárosban olyan lehetőségek tárulnak fel a rabszolgák előtt, amiről még csak álmodozni sem lehetne a koldusszegény hegyvidéken. Arrafelé nagy ritkaság, ha valaki tisztességesen meg tud élni.

Letelepedtünk a tágas helyiségben. A rabszolga valamilyen fehér kenőccsel kente be ura egész felsőtestét. A krémet mézből, vízből és egy csipetnyi arzénból keverték ki. Nem kellett figyelmeztetniük, tudtam, hogy a kenőcs nem kerülhet a számba vagy a szemembe. A két idősebb férfi hiába próbált meggyőzni, nem engedtem, hogy engem is bekenjenek ezzel

a ragacccsal. Negyedórával később a rabszolga egy kagylóhéjat vett a kezébe, és ügyesen lekaparta a megszilárdult réteget gazdája bőréről. Ez volt tehát a magyarázat arra, hogy Husszein testén természetellenes módon egyetlen szőrszál sem nőtt. Idős barátom kénytelen volt minden alkalommal engedni a divat kényszerének, valahányszor csak hazatért egy-egy hosszabb nyugati utazásról.

– Tudod, felséges uralkodónk, Nagy Szulejmán, a törvényhozó – Allah tekintsen kegyesen le rá – nagyon különös szultán. Ezt azért mondom, mert feleségül vette a fiai anyját. A szultán háremének asszonyait általában a rabszolgapiacon vásárolják meg. A háremhölgyek kivétel nélkül így kerülnek uralkodónk elé. Egy lány csak álmodozhat egy ilyen csodálatos lehetőségről! A szegény hajadonok még arra is hajlandóak volnának, hogy mezítláb gázoljanak keresztül a térdig érő hóval borított mezőkön, csak hogy bekerüljenek a hárembe. Ott van aztán maga a válide szultána! Ennél magasabb rangot birodalmunk egyetlen asszonya sem érhet el. A felséges személy hatalma alig valamivel csekélyebb, mint magáé a fényességes padisahé. Miért kellene sajnálni a háremhölgyeket? Nem árt, ha tudod, hogy valamennyi szultánunk anyja rabszolganő volt.

Miközben Husszein felvilágosított a szultán háremének

titkairól, ügyesen ide-oda mozgatta piros és fehér csíkos törülközőjét, hogy rabszolgája a nemi szerveit is kezelésbe vegye. Engem a rosszullét környékezett. Biztos voltam abban, hogy ezt soha, senkinek nem engedném meg. Nem számít, hogy a sors mennyi időre vetett a törökök közé. Aggódó pillantást vetettem a bíbor színű kagylóra. Önkéntelenül is az jutott az eszembe, hogy talán éppen egy ilyen szerszámmal metszik le a helybeli férfiak előbőrét.

Az ellen azonban nem volt kifogásom, hogy az egyik fürdőszolga alaposan megcsutakoljon. A fickó először is szappanos vízzel mosdatott meg. A pézsma illatú, habzó folyadékot egy csordultig teli tálból öntötte rám. Utána durva szövésű anyagból készült fürdőkesztyűt húzott a kezére. Erős mozdulatokkal, ügyesen dörzsölni kezdte a hátamat és a vállamat. Ezt követően egy lószőrből szőtt kendőt és arab luffaszivacsot használt. Ez utóbbi leginkább egy napon kiszáritott tök belsejére emlékeztetett. A mellette heverő különféle eszközök közül csupán a fémhálót nem használta. Még szerencse, mert a puhább anyagból készült kendői és vakarói is kishíján lemarták rólam a bőrt. A kezelés után egész felsőtestem sajgott és bizsergett. Közben persze nagyon figyeltem, nehogy váratlanul felkapja azt a kagylót, és lemetssze vele valamelyik fontosabb testrészemet. A

tisztálkodás során így is szinte elevenen megnyúzott. A vigyorgó, foghíjas alak munkája végeztével odafordult társaihoz, és ha jól értettem, valami olyasmit mondott nekik, hogy ilyen mocskos ügyféllel még soha nem volt dolga.

A csarnokban szemtanúja lehettem egy egészen megható jelenetnek is. A szomszédos medence partján egy nagyjából velem egyidős fiatalember ugyanilyen kezelésben részesítette hajlott hátú nagyapját. Ugyanolyan módszereket használt, mint előbb az én segítőm. A márványcsatornákban rengeteg bőrdarabkát és szappanhabot sodort magával a víz. A tisztálkodás maradványait friss vízzel mostuk le magunkról.

– A rabszolgák nem reménytelen, magatehetetlen emberek. Hiba volna ezt gondolni róluk – magyarázta Husszein prüsszkölve, és egy újabb dézsa vizet öntött a fejére.
– A háremben nagy jövő várhat arra a fiatal nőre, aki olyan gyönyörű és tehetséges, mint a te signorinád.

Megrázta a fejét, aztán folytatta.

– Be kell ismerned, hogy nagyon jókedvű volt, amikor magára hagytuk – figyelmeztetett. – Komolyan gondolod, ifjú barátom, hogy a szép hölgy beérné valaha is olyan csekélységekkel, amelyeket tőled kaphat? Azok után, hogy megkóstolta a reggelire felszolgált válogatott ínycségeket? Bocsásd meg nekem, de őszintén elmondom, hogy az a lány

hiú és csalfa. Gazdagságra és befolyásra vágyik. Összeszorul a szívem, ha arra gondolok, milyen sors várna rád, ha megpróbálnál eleget tenni az elvárásainak. Hiszen csak egy szegény tengerész vagy, ráadásul földönfutó árva.

Odalépett hozzám, és barátságosan vállon veregetett.

– Ugyan már, ne vágj ilyen savanyú képet! Ha ma este újra beküldöm hozzád azt a kis fekete leányzót, ne küldd el magad mellől! Élvezni fogod az ölelését. Ha megcsókolod, neki is jobb lesz az élete. Ha pedig Allah úgy akarja, a te sorsodat is jobbra fordítja az odaadása. Engedd át magadat karjában a szenvedélynek, és hagyd, hogy lágy érintésével elhessegesse Sofia Baffo emlékét. Az a nemes kisasszony nagyon is elégedett a sorsával. Elfogadja Allah akaratát. Az a helyzet, ifjú barátom, hogy neked is pontosan ezt kellene tenned.

Néma elszántsággal megráztam a fejemet. Ezzel adtam atyai barátom tudtára, hogy ne számítson a belátásomra. Bólintott, és átmentünk a közfürdő következő csarnokába.

Huszdik fejezet

A következő helyiség magas mennyezetét négy bizánci, nagy gonddal kidolgozott növénykoszorús oszlop tartotta. Talán jobban körül kellett volna nézmem, ám képtelen voltam megfigyelni a részleteket, mert a csarnokba lépve könnyörtelenül megcsapott a hőség.

A medencében akár tésztát is főzhetek volna otthoni szakácsaink. Szinte csodálkoztam, hogy nem látok a vízen buborékokat. A padló is tűzforrónak tűnt. A medence körül, egymástól szabályos távolságban vízköpő csövek sorakoztak. Ezekből pokoli forróságot árasztó, kénes folyadék lövellt a fürdőzők közé. A medencében legalább negyven török áztatta magát. Néhányan csupán derékig merültek az alvilági vízbe. A bőrük vörösen ragyogott a melegtől. Azelőtt el sem tudtam volna képzelni, hogy létezik az erkölcstelen kicsapongásnak ilyen elképesztő formája is. Szinte mindent elborított a pára. Csupán elmosódott alakokat láttam mozogni a gőzben. A lassan felbukkanó és tovatűnő látomások rémisztő

szellemekre emlékeztettek. Könnyeznem kellett a pokoli hőmérséklet miatt.

Dante nagyszerű művében, az *Isteni színjáték*ban remekül megírta az alvilág iszonyatos bugyrait. Ez a török gőzfürdő pontosan olyan volt, mintha idefent, az élők világában megpróbálták volna valóra váltani a félelmetes látomást. Az elpuhult, kéjsóvár szibariták és léha embertársaink a pokolban arra kényszerülnek, hogy kínokként éljék át egykori vétkeik elképesztő paródiáját. A Foscari nemzetség színházának díszletmesterei sokat tanulhattak volna a közfürdő üzemeltetőitől. A bűnösöket kízó ördögök korbácsai és villái távolról sem voltak olyan iszonyatosak, mint a masszörök szivacsai, lószőr keféi és durva kendői.

– Vigyél ki innen! – könyörögtem Husszeinek. Úgy éreztem, mindjárt megfulladok a könyörtelen hőségben.

A forróság azonban mintha csak kiolvasztotta volna a velencei józan ész utolsó cseppjét is idős barátom koponyájából. Talán nem is hallotta kétségbeesett szavaimat. A gőzben jó páran halkán beszélgettek. A suttogás hangja összekeveredett mások jókedvű, visszafogott nevetésével. Nekem cseppet sem volt jó a kedvem. Úgy éreztem, ezen a helyen örök kárhozat vár rám.

Nem tehettem mást, vendéglátóm nyomába eredtem. Két

lépcső vezetett a medence nyakig érő, zavaros vizébe. Alámerülve sem vettük le a derekunk köré tekert piros és fehér, térdig érő törülközőket. A szövet ráfeküdt a víz felszínére, és egészen addig a derekunk körül lebegett, míg átnedvesedve el nem nyelte a mélység.

Nem akartam hangosan méltatlankodni, de a medencében akár a tojás is megfőtt volna. A sok hatására szinte megnémultam. A forróság valósággal elmetszette térdem inait. Elmerültem a zavaros mélységben, és akárcsak a többiek, letelepedtem egy márványpadra.

Figyelemreméltó, hogy éppen az örök kínszenvedés csarnokában láttam meg először egy török nőt. Felkaptam a fejemet léptei zajára, ám addigra a különös tünemény már félúton járt a kijárat felé. A medence mellett a lehető legrövidebb útvonalat választotta. Az arcát nem láthattam, mert eltakarta a két kezével, csupán az ujjai közül lesett ki. Nem akarta látni, hogy kik vagy mik veszik körül, ám a keskeny résen kinézve elkerülhette, hogy megcsússzon, és bezuhanjon közénk a medencébe. Meztelenségem miatt elvörösödtem volna, csak hát ekkor már minden csepp vérem rég a bőröm legkülső rétegébe költözött.

Jó pár férfi fordult érdeklődve az ismeretlen után. Husszein úgy érezte, valamiféle bocsánatkéréssel tartozik.

– Házasságtöréssel vádolták meg – magyarázta olaszul. Ezek szerint mégsem felejtett el mindent, amit Velencében tanult. – Azért kényszerült erre a vesszőfutásra, mert így akarja bebizonyítani az ártatlanságát. A férje és a bátyja szemmel tartja. Tudnod kell, hogy a nőszemély nem visel *salvart* a szoknyája alatt. Ha bűnös, a ruhája felemelkedik a magasba, és beborítja a fejét.

– Mi lesz akkor? – kérdeztem. Igazából nem törődtem különösebben a megvádolt asszonyság sorsával, mivel egyre inkább kétségbeestem az iszonyatos hőség miatt. Az viszont némi megkönnyebbülést jelentett, hogy újra tudtam beszélni.

– Ha a szoknyái megmutatják, hogy vétkes, akkor a férjének joga van megölni. Az itteni férfiakat is pontosan ugyanazok a jogok illetik meg, mint Velencében a megcsalt férjeket. A megvádolt asszony vesszőfutása ősi hagyomány. Hasonlóképpen a tetőt tartó oszlopokhoz, még a görögök idejéből maradt ránk.

– Az asszony ártatlan – állapítottam meg. Bizonyára a férje is és a fivére is ugyanerre a következtetésre jutott.

– Még szép, hogy az! – legyintett Husszein, és közömbös arccal elfordult a bámészkodóktól.

– Hogy érted azt, hogy még szép?

– Ha a nő hajlandó volt kitenni magát ennek a próbának,

akkor az azt jelenti, hogy eleve ártatlan volt. Egy dologban azonban biztos vagyok: mostantól kezdve egészen más szemmel néz a férjére. Amikor keresztülment közöttünk, nyilvánvalóvá vált előtte, hogy Allah végtelen kegyelméből nem egyedül a férjét teremtette férfiembernek. Ráadásul a Mindenható a maga jóságában számtalan szebb és jobb férfival is benépesítette a Földet. Szóval szerintem ostoba tökfilkó volt ez az alak, amiért a feleségét beküldte egy ilyen helyre.

Husszein megvető arckifejezéssel nyakig merült a vízben. Kénytelen vagyok beismerni, hogy az alvilági forráság miatt annyira szörnyen éreztem magamat, hogy egy idő múlva már a legcsekélyebb mértékben sem érdekelt mások baja.

Teljesen elkábultam a melegtől. Tisztában voltam azzal, hogy a forró vízzel teli medencében rajtam kívül számos más férfi áztatta felhevült, meztelen testét. A dolog zavart, de nem készítetett cselekvésre. Alighanem ostoba arccal bámultam magam elé. Nem is törődtem a többi fürdőzővel, amíg Husszein váratlanul ki nem ugrott a medencéből. A bőre valósággal párologott. Döbbenten hallgattam a szájából előtörő válogatott káromkodásokat. Bár csak minden tizedik szavát értettem, mégis nyilvánvaló volt, hogy valami iszonyatosan felbőszítette. Mivel abba az irányba nézett, ahol

én merültem a víz alá, először azt hittem, rám haragudott meg valamiért. Az idős férfit annyira elragadták az indulatai, hogy nem törődött nyelvi korlátaimmal.

– Legyen átkozott a vallásod! – bömbölte vörös arccal. Pontosan olyan szitkokat használt, mint a velenceiek. – A sátán dugja fel a hüvelykujját a seggedbe! Ugye, tudod, hogy a nagyapád papucsát az anyád ágya alatt találták meg?

Az iszonyatos szidalmakat hallva elsápadtam, és megtántorodtam, mintha csak arcul csaptak volna. Kénytelen voltam elismerni, hogy a barátom törökül sokkal cifrábban tud káromkodni, mint velencei nyelvjárásban. Tudtam persze, hogy az utazó először az idegen vidékek káromkodásait sajátítja el. Bár nem értettem, mi váltotta ki kísérőm dühét, úgy gondoltam, eltanulhatok tőle néhány különösen erős sértést.

A kavargó gőz dacára azonban végül csak belém hasított a felismerés: Husszein nem is engem szidalmazott, hanem azt a visszataszító férget, aki már egy ideje egyre hevesebben dörgölözött a hátamhoz!

Döbbenet pislogtam a homályban, miközben Husszein szidalmait hallva az alattomos ismeretlen meghátrált, és eltűnt Hadész feneketlen mélységében. Kimenekült a medencéből. Feltűnt, hogy sokkal nőiesebb a mozgása, mint a

házasságtöréssel megvádolt asszonyságé volt. Csak ekkor értettem meg, pontosan mi is történt velem. Olyan jelenségbe ütköztünk, amelyet sem Husszein, sem én nem tudtunk volna szavakba önteni a másik nyelvén. Az előbb egy szodomita próbált meg közeledni hozzám. Vállig érő hajam és csupasz állam miatt azt gondolhatta, hogy én is osztozom bűneiben. Az is feltűnhetett neki, hogy hozzá hasonlóan én sem egészen találtam a helyemet a fürdőzők között.

A szégyentől vöröslő arccal lesütöttem a tekintetemet. Nem tudtam Husszein szemébe nézni, hogy köszönetet mondjak a megmentésemért. Iszonyatos büntudat tört rám. Az áldozat tehetetlen, méreggel átítatott büntudata. Nem voltam elég erős ahhoz, hogy a bűnös ellen forduljak. Nem kezdtem el azt a gyalázatos alakot szidalmazni. Vajon milyenek a helyi szokások? Rám is valamilyen vesszőfutás vár, ha az ártatlanságomat akarom bizonyítani?

Husszein nem világosított fel arról, hogy mit kellene tennem. Gyorsan visszavezetett az öltözőbe, ahol ez az egész kaland kezdetét vette. A ruhánk továbbra is ott volt az apró fülkékben. Megkínzott tüdőnkbe csodálatos, hűvös levegő áradt.

Túl korán lélegeztem fel. Az alattomos mosolyú afrikai gyorsan egy száraz törülközőt nyomott a kezembe. Amikor a

derekamra tekertem, elvette tőlem az átázott szövetdarabot. A következő törülközőt a vállamra, a harmadikat pedig a fejemre borította. Összeszedtem magam, és hálásan rámosolyogtam. Mostanra eltűnt a gúny a szeméből.

Közben Husszein odahívott egy törököt a csarnok túlsó végéből. Akárcsak mindenki más, az idegen is törülközőkbe burkolózott. Nem tudtam, hogy kísérom miért pont ezt az alakot választotta ki a számos, látszólag ugyanilyen fürdőző közül. Korábban még sohasem láttam az arcát. Csupán arra emlékszem, hogy ötvennél idősebb lehetett.

Először azt hittem, csupán azért mutattak be az öregúrnak, hogy ezzel eltereljék a gondolataimat. Mielőtt az előbb csúnyán megszégyenültem, jó ötletnek tűnt, hogy megismerkedhessek saját nemem egy tisztességes képviselőjével. Nem igazán volt miről beszélgetnünk. Az ismeretlen egyetlen szót sem tudott Velence nyelvén, nekem pedig annyira görcsölt a gyomrom, hogy inkább a most már barátságosan mosolygó fekete óriás felé fordultam.

Husszein azonban ragaszkodott ahhoz, hogy udvariasan bemutatkozzunk egymásnak. Megmondta az idős férfi nevét, amit mostanra már rég elfelejtettem, és elmagyarázta azt is, hogy az öreg Iznik városába való. Ő irányítja az ottani csempegyártókat. Megtudtam, hogy új ismerősöm nevét

messze földön híressé tették páratlan égetőkemencéi. Senki nem tudta, hogy mi a titka az ottani műhelyből kikerülő ragyogó, kobaltkék csempéknek.

– Azért jöttünk ide a fürdőbe, mert azt reméltem, hogy itt találjuk a mestert.

Mivel továbbra is néma maradtam, új ismerősöm köszönt egy udvarias *szálámmal*. Kifejezetten nagyvonalú volt, hiszen először a fiatalabbnak illett volna meghajolni. Megpróbáltam utánozni a mozdulatát, ám ez meglehetősen nehéz volt az ormótlan fapapucsban.

Ezt követően a nyelvi korlátok miatt csak zavartan mosolyogva bámultuk egymást. Végül szavak nélkül is arra a megegyezésre jutottunk, hogy mindenki visszamegy a maga fülkéjébe. Én beültem a sajátomba, míg Husszein és a cserépegető betelepédtek a szomszédosba. A halkán dúdolgató afrikai észrevette, milyen kétségbeesetten ücsörgök odabent a földre rakott párnákon és szőnyegeken. Odajött hozzám, és mint valamilyen újszülöttre, újabb törülközőket terített rám. Ezeket csak nemrég vehették el a kályha mellől. Kellemes meleg áradt belőlük. Utána hosszú fekete ujjaival, lágy mozdulatokkal dörzsölni kezdte a hátamat. Gyorsan megszáradtam a törülköző alatt.

Jólesett a figyelmessége, ám semmiképpen sem akartam,

hogy egy másik férfi töröljön tisztára. Nem számított, hogy lelkes segítóm csak a munkáját végezte. Intettem neki, hogy hagyjon magamra. Elutasítottam akkor is, amikor kézjelekkel megkérdezte, hogy kérek-e masszázst vagy vízpipát. Amikor azonban elkezdett egy kávé nevű valamiről beszélni, mégis igent mondtam, pedig ezt a szót akkor még nem ismertem.

A szomszédos fürkébe is két ugyanolyan kis pohárnyi édes, sűrű, habos arab italt vitt be, mint amit én kaptam. Azt hiszem, a csempekészítő rágyújtott odaát. Annak a különös, gyógyhatású, megnyugtató növénynek a füstjét szívta be, amelyet először az újvilágban élő vademberek fedeztek fel. A növény nemrég terjedt el a Fekete-tenger környéki országokban. Teleszívtam a tudómet a dohány meleg, sötét, kissé kaparó, mégis balzsamosan lágy illatával. Konstantinápoly magába szippantotta a nagyvilág minden bűnös szenvedélyét. A dohányzás volt a legújabb divat.

Hallomásból úgy tudtam, hogy az égő dohány füstje nemcsak arra van hatással, aki rágyújtott, hanem a többiekre is, akik vele egy szobában tartózkodtak. Az biztos, hogy hamarosan magam is a befolyása alá kerültem. Persze ebben szerepet játszott az előbb átélt tisztító hőség, a fürdés, a kávé édessége és a nap során átélt érzelmi megrázkódtatás is. Lecsukódott a szemem, a fáradtságtól majdnem mély álomba

szenderültem. Egy kis időre valóban el is aludhattam. A szomszédos fürkében halkan duruzsolva egyre csak beszélgettek. Álomba ringató volt a két idősebb férfi hangja. Udvariasan megvitatták egymás egészségét, és kifejezésre jutatták reményüket, hogy leendő üzleti társukra jóllét és boldogság vár.

Valami azonban megütötte a fülemet, mert váratlanul felriadtam. Először nem is tudtam, hogy mi lehetett az, de aztán újra meghallottam. Halk reccsenéssel felnyitottak egy ládát. Valaki beletúrt az értékes árut óvó szalmába. Mégsem ez a zaj riasztott meg, hanem az ezt kísérő szavak. Azért figyeltem fel rájuk, mert nagyon nem illettek Husszein török nyelvű szóáradatába. Idős barátom kimondta két velencei férfi, Filippo és Bernardo Serena nevét. Nem voltak ők a köztársaság átlagos polgárai. Filippo és Bernardo fivérek voltak. Nemrég hunytak el, vállalkozásukat a fiaik vitték tovább. Közel harminc esztendővel korábban a Serena fivérek szabadalmat nyújtottak be egy szinte már varázslatos ipari eljárásra. Különleges módszerük révén az áttetsző üveg általában fehér, de néha nagy gonddal kékes fényűre változtatott szálaikat ágyazták be a tisztán ragyogó kristályba. Az egész világ döbbent áhítattal bámulta a Serenák műhelyéből kikerülő mesterműveket, a kupákat, tálakat,

tányérokat. Hamarosan nemcsak a két fivér, hanem Murano valamennyi üvegyártója ezt az eljárást alkalmazta. Velencében senki sem törődik a szabadalmi jogokkal, ha egy új termék előállításával az egész város haszonra tehet szert. Abba azonban senki sem egyezett volna bele, hogy a hasznot idegenekkel is megosszák. A pénznek a köztársaságban kellett maradnia.

Először arra gondoltam, Husszein vásárolt magának néhány ilyen mesterművet. Ez teljesen hétköznapi dolognak számított, hiszen az elpuhult törökök megőrültek az ilyen drága portékákért. Csupán akkor kezdtem el gyanakodni, amikor meghallottam, hogy a csempekészítő mester torokhangon felhördül. A szalmaréteg alól ugyanis előkerültek a ragyogó üvegedények. Husszein törökül magyarázott, ám kénytelen volt a különleges eljárás olasz szakkifejezését használni.

– *Vetro a filigrana* – mondta.

Ezek szerint Husszein talált magának egy vevőt. Semmi baj – gondoltam, és ismét lecsuktam a szememet. Már majdnem elaludtam, amikor egyszeriben belém villant a felismerés. Azonnal felébredtem. A szomszédos fülkében nem csupán egy gazdag vásárló ült, az az ember maga is képzett szakember volt. Nagyon is érdekében állt elsajátítani az új

technikát. Igazi üzletemberként egyetlen titok megismerésével virágzó vállalkozást hozhatna létre. És a titokért hajlandó lett volna rendkívül sokat fizetni. Nem csak az üvegvezét akarta megvenni, annál többre vágyott. Arra készült, hogy felvásároljon egy egész iparágat. Nem zavarta, hogy ezzel tönkreteszi külföldi vetélytársait.

Az elmúlt években Husszein velencei kalmárnak álcázta magát. Sikerült megszereznie a *vetro a filigrana* gyártási titkait. Most arra készült, hogy áruba bocsássa. Ez végzetes lett volna Velencére nézve.

Azonnal felpattantam az álmosítóan puha szőnyegekről. Megcsúszott a talpam, éreztem, hogy a fapapucs nélkül milyen iszonyúan hideg a márványpadló. Lehámoztam magamról a törülközőt, és egy gyors mozdulattal magamra rántottam a nadrágomat. Öltözködés közben undorodva éreztem meg tisztára súrolt bőrömön a mocskos vásznat, és saját ruhám korábban sosem érzett bűze belemart az orromba. Az ingemből izzadság szaga áradt, és egészen merev volt a ráakódott sótól. Összeszorítottam a fogamat, és nem törődtem a kellemetlen érzéssel. Sőt úgy éreztem, hogy e meghitt ruhadarabot magamra húzva sikerült visszaszereznem a forró fürdőben elveszített örökségemet. Szűk nadrágommal küszködve kiugrottam a folyosóra, és

berontottam a szomszédos fürkébe.

Egyetlen pillantással meggyőződhettem arról, hogy jól ítéltem meg a helyzetet. Husszein felkapta a fejét: tetten értem őket. A keze szinte megdermedt az üvegfúvók mesterműve fölött. Éppen azt magyarázta, hogy a velencei szakemberek hogyan húzzák be az öntőmintába a homályos szálakat az áttetsző részek közé. Korábban még én sem tudtam ilyen sokat a gyártási titokról. Bár törökül beszélt, mégis minden szavát értettem. A csempekészítő is egyből megértette, amit látott.

Ragyogó lelkesedés tükröződött az arcán. Felállt, és izgatottan előre hajolva figyelte a magyarázatot. A kezében tartott üvegedény óriási gazdagság ígérését hozta magával. A gyönyörű *tazzát* mintha porcukorral hintették volna be. Valósággal ragyogott a török kezében. A terjedelmes edény oldalát díszítő virágsziromra emlékeztető sávok találkozási pontjából karcsú láb vezetett az edény ujjnyi vastag talpához.

Már nem emlékszem, mit mondtam nekik. Azt hiszem, az általam ismert legiszonyatosabb átok tört elő ajkaim közül. A haragtól olyan hangosan lüktetett a vér a fülemben, hogy szinte megsüketültem. Nem hallottam saját szavaimat. Egyetlen gyors mozdulattal lerántottam a vállamról a zekémet, és korbácsként használva lecsaptam vele a

csempekészítő kezére. Eltaláltam a *tazzát*. A törékeny üveg millió parányi szilánkra törött a letűnt birodalom emlékét őrző foltos márványpadlón. De nemcsak az edény, a világ is szilánkokra hasadt.

Félrelöktem a törököket, és kirohantam a Bajazid tér kavargásába. Futni kezdtem a reménytelenül kielégítetlen galambok között.

Huszonegyedik fejezet

Ugyanazon az utcán menekültem végig, amelyen korábban Husszeinnel idáig jöttünk. Azt reméltem, hogy a késő délutáni forgalomban könnyen egérutat nyerhetek.

Abban ugyanis biztos voltam, hogy a kalmár utánam fog jönni. Egy pillanatig sem kételkedtem abban, hogy üldözni fognak. Még egy órával később is űzött vadállatként rohantam. Miközben a lenyugvó nap fénye tiszta arannyá változtatta a Hagia Sophia kupoláit, én úgy bámultam magam köré, mint egy halálra vált nyúl. Egyszer azt hittem, hogy megpillantottam Husszein turbánját a tömegben. Ott lehetett ő is Konstantinápoly legnagyobb szent helyének kapui előtt. Alighanem bement, hogy ismét imádkozzon.

Lehet, hogy csak a szemem tréfált meg, de az idős férfit megpillantva ismét erőre kaptam. Futásnak eredtem, és bal kéz felől megkerültem a mecset hatalmas tömbjét. A sarok közelében felfedeztem egy elhagyottnak tűnő, sötét kapualjat. Besiettem.

Egyetlen, magányos fáklya világított a lefelé vezető, nagyjából harminc, igencsak kopott kőlépcső tetején. Felkaptam a kihunyófélben lévő fáklyát, és óvatosan elindultam lefelé. Magába zárt a föld mélye. Már nem hallottam a fenti nagyváros különös zajait. Idelent nem fenyegetett veszély, és az sem számított, hogy csupán egy magányos külföldi vagyok.

Mélyebbre érve megéreztem a nedvességet. Minden irányból víz vett körül. Hallottam a cseppek hangos, fémes kopogását. Mintha valaki újra és újra megérintette volna egy lant feszülő húrjait. Halk, de kristálytisza hangjegyek ütötték meg a fülemet. A fáklya gyenge fényében feltárult előttem egy hatalmas, sárgásan ragyogó, föld alatti víztároló. Elég nagy volt ahhoz, hogy még a leghosszabb ostrom idején is elegendő innivalóvalóval lássa el a nagyváros lakosságát. Nem csoda, hogy a szemkápráztató palota hatalmas kertjei még a májustól októberig tartó időszak során is ragyogó zöld színben pompáztak. Hiába meresztgettem a szememet, nem láttam sem a víztükör, sem a boltíves mennyezetet tartó oszlopok sorának végét. Keserűen láttam, hogy a faragott kövek is a bizánci birodalom idején kerültek ide.

Lehajoltam, vizet mertem a tenyerembe és megkóstoltam. Iszonyúan hideg, de tiszta volt. Gyorsan ittam, pótoltam

mindazt a nedvességet, ami a gőzfürdőben tűnt el a testemből.

A csodálatos italtól némiképp magamhoz térve rájöttem, nem véletlenül gondoltam az ostromra. Idelent, a föld alatti kutak közelében nem csupán vízre, de egy elhagyott, biztonságot ígérő rejtekhelyre is bukkantam.

Csak jóval később jöttem elő a víztárolóból. Akkorra már rég kihunyt a fáklya és a lenyugvó nap fénye is. A világot szürkére festette az alkonyat. Pontosán tudtam, mit kell tennem. Odalent elég világos terv bontakozott ki bennem. A fenti világba vezető lépcső búzlott az erre járó macskáktól. Szaguk kitörölte az orromból a lenti víz tiszta, friss illatát, de elszántságomban töretlen maradt. Elindultam, hogy megkeressem a piacot, a rabszolga-kereskedőt, és legfőképpen Sofia Baffót.

Konstantinápoly utcái kiürültek, és a napnyugta után olyan dermedt hideg áradt belőlük, mint a sírgödörből. Ráébredtem, hogy az emberek világa csupán a nappal hiú, szemkápráztató illúziója volt. A valóságot a háremek fala mögött kellett keresni. Az igazi élet oda húzódott vissza, akárcsak az éjszakára menedéket kereső halandók.

A boltok és a házak ajtaja úgy záródott be, mint a virágok

szirmai. Bármerre jártam, érezni lehetett az ott élő, fátyollal eltakart arccal vagy zárt gyaloghintóval közlekedő nők emlékét. Amikor találkoztak, megosztották egymással a legújabb híreket és pletykákat, megvigasztalták szenvedő társaikat, így adták tovább a nők sajátos tudását. Nyomot hagytak maguk után, melyet a sötétség dacára is érzékelti lehetett.

Habozás és tévelygés nélkül eljutottam a rabszolgapiac széles fakapujához. A bejáratot gondosan bezárták. A lakatok déltájban kerültek a helyükre. Isztambulban kifejezetten illetlenségnek számított volna kitenni a drága portékát vagy a hasonlóképpen különleges és érzékeny vevőket a délutáni nap perzselő érintésének. A hagyomány miatt még márciusban is bezárták délutánra a rabszolgapiacot.

Míg korábban az ösztöneimre hallgattam, most a józan eszemre kellett támaszkodnom. A piac körüli sikátorok zűrzavarában megpróbáltam kiszámítani, merre lehet a fogoly kamrája. Meglehetősen nehéz feladat volt, de az ösztöneim ismét a segítségemre siettek. Megéreztem, hogy a megfelelő sikátorba fordultam be. Felmásztam a falra, óvatosan végigmentem a repedezett cserepekkel borított háztetőn, majd a túloldalra érve leugrottam egy udvarra. Körülnéztem a félhomályban, és tudtam, hogy jó helyre

érkeztem. Ez azért volt különös, mert korábban nem láthattam ezt a helyet. Sofia lakosztályának ablakain éppen ennek az udvarnak a zajai szűrődtek be hozzám ma reggel.

És valóban, a magasban megpillantottam az ablakokat. Most is úgy tűnt, elég nagyok ahhoz, hogy egy férfiember keresztülfurakodjon rajtuk. Csakhogy mindegyiket berácsolták. A rácsok vékony léceire áttetsző hálót feszítettek, hogy bejuthasson a hűvös éjszakai levegő. Télen azonban elfordították a léceket. Egyforma hatékonysággal tartották odakint a kellemetlen hideget és a hozzám hasonló tolvajokat. Sehová nem törtem be korábban, most mégis elszánt voltam, hogy próbára tegyem az ügyességemet.

A rabszolga-kereskedők városrészét és ezt az udvart úgy alakították ki, hogy ne szökhessen meg az értékes áru. Mivel hosszú időn keresztül a legcsekélyebb gond sem merült fel, az itt élők elveszítették éberségüket. Szőlőt ültettek a fal tövébe. Fontosabbnak tartották az érett fürtöket és a zöld levelek árnyékát, mint annak a veszélyét, hogy egy tolvaj esetleg itt juthat fel a magasba. Az egyik épület árnyékában rábukkantam egy ott felejtett ácsszekercére. Az övembe dugtam, majd elindultam felfelé a szőlőindákon és a lugas lécein. Kezdetleges létrám meglehetősen ingatagnak bizonyult. Csak lassan haladhattam felfelé. Ügyeltem arra,

hogy ne csapjak zajt. Többször is megálltam és megkapaszkodtam, majd újult elszántsággal másztam tovább. Felérve a szekerce pengéjével feszegetni és tágítani kezdtem az ablaktáblák közötti rést.

Biztosra veszem, hogy a Mindenható atyai szeretettel néz le a vakmerő fiatalokra. Gyakran előfordul, hogy jóindulatú mosollyal olyan dolgokat tesz lehetővé, amelyek rettenetes megtorlást vonnának maguk után, ha egy idősebb férfi próbálkozna velük. Abban a pillanatban, ahogy ott álltam a szőlőindákat tartó lécezet legtetején, a leghatározottabban úgy éreztem, hogy Mennyei Atyánk együttérzően figyelni próbálkozásomat. Tudom, mennyire hihetetlen ez a gondolat. Mégsem kételkedtem abban, hogy ha a Mindenható nem is támogatja vakmerő szöktetési kísérletemet, de nem is ellenzi azt.

De talán nem is az isteni gondviselés vett a szárnyai alá, hanem egészen másfajta mágia oltalmazott, ahogy ott álltam az ablakpárkányba kapaszkodva. Elképzelhető, hogy az a csók óvott meg a veszélyektől, amelyet újszülött koromban talizmánként édesanyám nyomott a homlokomra. Tudta, hogy meg fog halni, és az anyai szív szerető védelme nélkül kell helytállnom a világban. Nem tudom, valóban kaptam-e ilyen védelmező csókot, azon az éjszakán azonban

egyértelmű volt, hogy valamilyen hatalom vigyáz rám. Azzal is tisztában voltam, hogy ha visszadugom a szekercét az övembe, ha csendben lemászok a lugas lécein, visszataláltam volna Husszein házának vendégszobájába, és elkerülhettem volna a vakmerőségemért kiszabott büntetést.

A különös védelmező erőt még akkor is éreztem, amikor makacsul valóra váltottam az elképzelésemet. Az elmúlt hosszú évek során gondolatban ezerszer átéltem újra annak az éjszakának az eseményeit. Próbáltam rájönni, hol volt az a pont, ahonnan már nem volt visszatérés. Mikor léptem át a végzetes határvonalat? Mert bizony eljött az a pillanat, amikor az isztambuli éjszaka sötétségében feladtam a szabad akaratomat. Nem voltam hajlandó megfutamodni, visszavonulni, és lemondtam a boldog életről. Döntésemmel menthetetlenül megváltoztattam a sorsomat. De vajon melyik volt az a pillanat, amikor cserbenhagyott az akaratom? Mikor lökte meg a sors azt a parányi kavicsot, amelyik egyre sebesebben pörögve megállíthatatlan lavinát váltott ki? Nem tudtam elmenekülni a rám zúduló görgeteg elől. Képtelen voltam egyértelmű választ adni ezekre a kérdésekre. Pontosan tudtam, hogy Husszein szerint akkor sújtott le rám a végzet, amikor elutasítottam a védelmét.

Sikerült csendben kiemelnem az ablaktáblát a helyéről.

Óriási szerencsém volt. Baffo kisasszony egyedül aludt a tágas helyiségben. Meghallotta, ahogy elindultam felfelé a szőlőtőkéken és a léceken. Felébredt, és már azelőtt tudta, hogy ki közeledik, mielőtt az erővel felfeszített ablakon keresztül beáradhatott volna a hold fénye a szobába. Ezért nem sikoltzott, és nem árult el. Felállt, és némán figyelte, ahogy bemászom hozzá. A faszénnel teli melegítő serpenyőből felszálló füst jól látszott a holdfényben. A karcsú női alak a drága illatszerek ködéből kiemelkedő, nagy gonddal megfestett ikonra emlékeztetett. Megragadta a kezemet, amikor csendben leugrottam az ablakból. Boldog mosollyal üdvözölt, és suttogva megszólalt:

– Micsoda öröm, hogy újra láthatlak, signor Veniero!

Nem pocskoltam az időnkkel azzal, hogy figyelmeztessen, szólítson inkább Giorgiónak. Ennél sokkal többet akartam tőle.

– Azért jöttem, hogy megmentselek – mondtam. Legnagyobb meglepetésemre a fogoly megfordult, arrébb sétált, és csupán a válla fölött hátrasandítva nézett rám.

– De hát... ez lehetetlen – felelte végül.

– Dehogyan! Rábukkantam a legmegfelelőbb rejtekhelyre, mindketten elbújhatunk ott! Van itt a közelben egy régi víztároló, ahol kivárhatod...

– Semmi kedvem lemenni egy nyirkos és hideg víztárolóba!
– Csak rövid ideig kell odalent maradnod. Addig kell várnod, míg átjutok a Pera negyedbe. Ott ráveszem az egyik honfitársunkat arra, hogy egy csónakkal...

– Ugyan már, signor Veniero, ez tényleg lehetetlen. Nem lennék rá képes. Nem tudok úgy felmászni egy falra, mint te. Te olyan ügyes vagy, mint egy légy. Az a gyanúm, hogy éjjel-nappal a falakon mászkálsz, mióta először találkoztam veled.

Őszintén megmondom, nem gondoltam volna, hogy bátorságomat ilyen szavakkal jutalmazták. Egy léggel hasonlítottak össze! Úgy döntöttem, nem törődöm az ellenvetéssel.

– Igenis képes vagy rá! – bizonygattam. Lelkesen beszéltem, hiszen tudtam, pontosan azt ajánlom fel neki, amire első találkozásunk pillanatában annyira vágyott. – Segíteni fogok, sikerülni fog, hidd el, képes vagy rá. Meg kell tenned.

– Nem is tudom – felelte. Nem félt, de nem bízott bennem. Tényleg nem tudta, hogy mit tegyen.

Én viszont nagyon is tudtam. Egy gyors és határozott mozdulattal átöleltem a derekát. Édes Istenem, milyen csodálatos érzés volt! Ahogy a karom rásimult a csípőjére, mintha villám csapott volna belém. Felkaptam és odavitettem

az ablakhoz.

Sofia halkan felsikoltott. Talán a gyönyörtől, vagy így akart tiltakozni? Megragadta a karomat, és ellökött magától. Kénytelen voltam letenni a földre, mert nem akartam, hogy küzdelmünk zajára felfigyeljenek az őnök.

– Signor Veniero, mielőtt bármit is tennénk, ülünk le egy percre. Elmondom, hogy mi történt ma velem – szólalt meg. Az arcára pillantva már tudtam, hogy döntött. – Nem árt, ha tisztában vagy a helyzettel.

– Majd később! – válaszoltam könnyörögve. Eszembe se jutott, hogy parancsokat adjak neki vagy sürgessem. – Mesélj akkor, ha majd biztonságban leszel, és nem kell menekülnünk.

– Ó, dehogyis! – legyintett. Az arcán határozott nyugalom látszott. Megérezte, hogy elgyengültem. – Kérlek, hallgass meg. Mindenképpen el kell mesélnem a mai nap eseményeit. Annyi minden történt velem, hogy majd szétfeszít a sok élmény, és nincs senki, akinek beszámolhatnék a kalandjaimról. A cselédlányomat, Mariát, úgy tűnik, már el is adták.

– Eladták Mariát? – kérdeztem. Megborzongtam a komor, rám törő előérzettől. Mintha csak egy halk hang azt suttogta volna a fülembe, hogy meg kellett volna vennem Mariát,

amikor lehetőség kínálkozott rá. *Nem kapsz még egy ilyen esélyt.* Talán a sors akart így figyelmeztetni arra, hogy közeledik a döntő pillanat, amikor már nem fordulhatok vissza? Nem voltam hajlandó odafigyelni a jelre. – Kinek adták el?

– Fogalmam sincs – vont a vállát Sofia. – Valami vénembernek konyhai cselédre volt szüksége. Nem tudom. Egy szót sem értek az értelmetlen karattyolásukból. Hát hogy lehettek ennyire érzéketlenek? Elragadták tőlem az egyetlen bizalmasomat. Pont ma, amikor annyi minden történt. Amikor egészen egyszerűen... csodálatos dolgokat láttam! Könyörögve kérlek, jó uram, ülj le, és engedd meg, hogy mindent elmeséljek.

Ez volt a végzetes pillanat. Innentől kezdve nem voltam többé a magam ura. Azt hiszem, a lelkem mélyén éreztem is ezt. Baffo úr leánya lenyűgözően szép volt. A közelsége egészen egyszerűen elvette az eszemet. Eltűnt belőlem minden erő és elszántság. Míg korábban magabiztosan eljutottam ide, most elgyengültem, és magatehetetlenül, ostoba arccal lerogytam egy párnára. Talán tényleg ez volt az a pillanat, amikor a Mindenható levette oltalmazó kezét a vállamról, vagy semmivé foszlott az anyai csók varázsereje. Szinte kábultam ültem a fogoly mellett. Elbódított csodálatos

hangjának zengése. Sofia részletesen beszámolt arról, milyen elképesztő dolgokat tapasztalt aznap. Olyan bágyadtan hallgattam, mintha egy pióca szívta volna ki belőlem az akaraterőt.

– Nem sokkal azután, hogy magamra hagytatok, be kellett ülnöm egy zárt gyaloghintóba. Elvittek a... Hová is? Nem tudnám megmondani. Azt viszont biztosan állíthatom, hogy nem létezik még egy olyan csodálatos hely a világon. Utólag belegondolva, az a palota talán nem is a halandók világában állt. A gyaloghintót cipelő teherhordók talán angyalok voltak, és néhány órára felvittek magukkal a mennyek országába.

Töprengve nézett rám, mert tudni akarta, hogy figyelek-e a szavaira.

– Először csupán a tömeg zúgását hallottam, nem mertem kinézni, mert tudtam, hogy azzal magamra haragítanám a gazdámat. Kicsit féltem is, mert úgy tűnt, hogy körülöttem zabolátlan és hangoskodó emberek nyüzsögtek. Egy idő múlva azonban elhalkult a sokaság zivaja. Most is hallottam az emberek hangját, ám a beszélők nyugodt és tiszteletteljes férfiak voltak. Azt gondoltam, hogy valamilyen szent hely közelébe értünk. Összeszedtem minden bátorságomat, és résnyire elhúztam a függönyt, hogy kipillantassak.

Az emlékek hatására lehunyta a szemét, majd folytatta:

– Egy csodálatos, hatalmas kerten mentünk keresztül. Mindenütt nyílegyenes, gyönyörűen gondozott ösvényeket láttam. Az erős napfény előtt az őrt álló, magas ciprusok adtak enyhülést nyújtó árnyékot. Minden egyes fa tövében egy vörös fejfedőt viselő kertész szorgoskodott. Úgy tűnt, mintha azokat az embereket is ugyanúgy beültették volna ide a kertbe, mint a rájuk bízott növényeket.

Sofia összecsapta a tenyerét.

– Ó, ha tudnád, milyen lenyűgöző, egzotikus növények nőttek a kezük alatt! A zöldellő dús gyep olyan volt, akár egy csodálatos, puha szőnyeg. A fűszálak a perzsaszőnyegek csomóira emlékeztettek. A különös szóttas szegélyét virágágyások jelentették. Talán már véget ért a böjti időszak? Nem kell még egy vagy két hetet várjunk a húsvét beköszöntéig? Ennek ellenére rengeteg volt ott a virág. Végtelen sorokban vakító rózsaszín, piros és fehér szirmokat láthattam. Mintha egy legyőzhetetlen hadsereg sorakozott volna fel szemlére. Esküszöm neked, hogy a virágágyások tényleg a török haderő századaira hasonlítottak, mintha számtalan egyenes hátú, apró turbánt viselő katona menetelt volna a gyep szélén! Még csak hasonlót sem láttam korábban!

Alighanem túllbend nőtt a kertben – gondoltam. Törökül ezzel a szóval jelölik a turbánt. Az európai utazók láttak ilyen

virágokat, de nem tudták kimondani a nevüket. A szülőföldemen a tulipán név terjedt el helyette. Az apró turbánra emlékeztető virág rendkívül népszerűnek bizonyult a nyugati kertek gazdái között is. Csakhogy a törökök elszántan őrizték a tulipántermesztés titkait. Nemrégiben azonban hallottam a szóbeszédet, miszerint néhány hollandnak titokzatos körülmények között sikerült tulipánhagymákat kicsempésznie a szultán birodalmából. Állítólag arra is rájöttek, hogyan lehet szaporítani ezeket a növényeket.

Mégsem gondoltam volna, hogy a közeljövőben láthatunk ilyen virágokat Velencében. Olyan sokat meg végképp nem, mint amiről Sofia beszámolt az előbb. Hiába töprengtem, Konstantinápolyban egyetlen olyan parkot sem ismertem, ahol ilyen sok és ennyire gondosan ápolat tulipán nőtt volna. Biztosra vettem, hogy a lány eltúlozza az élményeit. A szultán kincseskamrája kellett volna ahhoz, hogy valaki ilyen sok, méregdrága tulipánt ültethessen a kertjébe.

A szultán? – töprengtem némán. Lehetséges, hogy Baffo kisasszonyt bevitték az uralkodó palotájába, a nagy szerájba? Szótlanul figyeltem a további beszámolót.

– Rögtön utána keresztülhaladtunk egy széles kapun. A gyaloghintó teherhordói itt kénytelenek voltak megállni. Még

a gazdám sem mehetett tovább. Sűrű szövésű fátylakba burkolózva kiszálltam, és ekkor egy hatalmas termetű, sápadt képű férfi gondjaira bízta, aki a rabszolgapiacról kísért el minket. Az ismeretlen vastag vászonból varrt, nyúlszőr szegélyes, zöld köntöst viselt. A fején magas, cukorsüvegre emlékeztető, fehér kalapot hordott.

A leírás éppen elég volt ahhoz, hogy tudjam, kiről beszél. Az az eunuch volt, akire Husszein korábban már felhívta a figyelmemet. A barátom azt is elmondta, hogy a zöld köntösű férfi a palotából jött. Ezek szerint a sejtésem igaznak bizonyult. Ráadásul az eunuch a palota szívéből szállt alá a közönséges halandók közé. A Fényességes Portába amúgy nem volt nehéz bejutni. Kapui még a legszegényebb koldus előtt is nyitva álltak, ha az igazságot keresett magának. Baffo kisasszonyt a palota közepébe kísérték. Bejutott a hárembe, abba a különös, szigorúan őrzött világba, ahová a szultánon kívül egyetlen férfi sem tehetett be a lábát. Feszülten figyelve hallgattam tovább a szavait.

– Az ismeretlen átvezetett a fal túloldalára. Utána pedig... Ó, hogyan is önthetném szavakba, amit akkor éreztem? Ilyen lehet, ha valakit elevenen felfal egy hatalmas, mohó fenevad. Ennek a szörnyetegnek azonban csillogó, hűvös márvány volt a belseje. Nagyon megijedtem. Ne vágj ilyen kétségbeesett

képet, Veniero! Az ijedtségtől ugyanis nemcsak a kezem lett libabőrös, de különös borzongás futott végig a hátamon. Lenyűgözött a szörnyeteg szépsége. Ha ez az óriási, csodálatos fenevad megmoccan, akkor remegni kezd a föld! Ha pislog a szemével, akkor a világot elnyeli a sötétség, vagy rázúdul a vakító világosság. Annyira szerettem volna egyé válni a szörnyeteggel! Csak az járt az eszemben, hogy az sem lenne túl nagy ár, ha elevenen elnyelne. Akkor sem estem volna kétségbe, ha többé nem láthatom a nap fényét.

Néma bólintással jeleztem, hogy továbbra is figyelek a szavaira. Sofia folytatta a beszámolót:

– Az iszonyatos fenevad belsejében jártunk. Hosszú márványfolyósokon mentünk végig. Senki sem jött szembe velünk, csupán néhány turbános, fekete bőrű férfit láttam. Olyan prémszegélyes köntöst viseltek, mint a vezetőm. A komor alakok őrként álltak az ajtók előtt. Úgy éreztem, egyre mélyebbre kerültünk a bestia gyomrába. Végül már attól tartottam, hogy utunk egy zsákcúzában ér véget. Ekkor azonban kinyílt egy ajtó, és én szinte elkábultam a ragyogó fénytől és a hangzavartól.

A fiatal nő kinyitotta a szemét, és összeszorította a két tenyerét.

– A nap fénye megcsillant a számtalan tükrön, drágakövön,

csiszolt fajanszcsempén és a falakat ékesítő aranyozáson. Mintha csak egy virágzó kert szemkápráztató színeivel díszítették volna fel a falakat. Gondosan ügyeltek még a legapróbb részletekre is. De nemcsak a tündöklés volt kábító, hanem a benti hangzavar is. Rengeteg kalitkába zárt madarat láttam. Az egyik sarokban zenészek muzsikáltak. Valamennyien nők voltak. A zenéjüket azonban alig hallottam, mert elnyomta a csarnok közepén heverők kacagásának és izgatott beszélgetésének hangja. Legalább húszan voltak odabent. Korábban még sohasem láttam ennyire gyönyörű női alakokat.

A fogoly töprengve nézett rám.

– Semmiben sem hasonlítottak egymásra. Akadt közöttük fekete bőrű, de fehér, barna és sárga is. Némelyiknek kék volt a szeme, míg másoknak sötét, mint az éjszaka. Láttam vörös, barna és hollófekete hajú szépségeket. Elállt a szavam elegáns öltözüktől. Lenyűgözött a látvány. Olyan sok ékszer aggattak magukra, olyan elképesztő mennyiségű selyembe és aranyló fényű vászonba meg bársonyba burkolták magukat, hogy az az érzésem támadt, talán nem is tudnak járni. Jókedvűen és elevenen beszélgettek egymással. Puha párnákon és szőnyegeken ücsörögtek vagy heverésztek. Szomjúságukat rózsavízzel, éhségüket süteményekkel és

édességgel enyhítették. Kísérőm intett, hogy üdvözöljem a hölgyeket. Engedelmesedtem. Leborultam a földre. Úgy feküdtem ott, mint egy teknősbéka, ami igen szép teljesítmény volt, mivel szinte gúzsba kötött a sok kendő és fátyol. Egyébként nem lett volna szükség a fehér kalapos férfi utasítására, magamtól is meghajoltam volna a fenevad szívében lüktető ragyogás előtt. Majdnem elaléltam a gyönyörűségtől.

Egy gyors pillantással meggyőződött arról, hogy még mindig követem-e a szavait.

– Ott feküdtem hát a márványon, és a fejemet sem mertem felemelni. Egyszer csak két parányi, sárga borjúbőr papucsot vettem észre az orrom előtt. Az egyik szépség segített fel a földről. Amikor felálltam, megragadta a fátylaimat, és sietve leszedte valamennyit. Társai némán, feszülten figyeltek. Amikor ott álltam előttük fátylak nélkül, hangzavar tört ki. Mindenki izgatottan csacsogott. Jó páran féltékenyen, irigykedő arccal néztek rám. Annyira jó érzés volt, hogy ezek a gyönyörű hölgyek megriadtak a szépségemtől! Megszédültem tőle. Volt közöttük egyvalaki, aki különös jóindulattal tekintett rám. Mindenki másnál jobban örült az érkezésemnek. Amikor alaposabban is megnéztem, elakadt a lélegzetem az áhítattól. Nemcsak azért, mert a ruhája és az

ékszerei túlragyogták a többiekét. Azt sem mondhatnám, hogy ő volt a legszebb a csarnok asszonyai közül. Idősebb volt a legtöbb társánál, az arcán látszott, hogy valamikor lenyűgöző szépség lehetett, ám mostanra már alighanem betöltötte a negyvenedik évét is. Az anyám lehetett volna. Bőre mégis makulátlanul csillogott, olyan sima és fehér volt, mint az elefántcsont. Fürtjei természetes színben ragyogtak, hajában nem voltak ősz szálak. Tincseit hátrafésülte, frizurája kiemelte magas homlokát és finom metszésű arccsontját.

Sofia önkéntelen mozdulattal végigsimította a saját arcát.

– A lenyűgöző hölgynek elsősorban a pillantása ragadott meg; gondosan kiszedett szemöldöke keskeny félholdat rajzolt a szeme fölé. Ahogy törökök között annyira népszerű, szénporral festette feketére a szempilláit, és ugyanilyen színnel rajzolta körbe a szemét. A gazdám parancsára ugyanígy kellett nekem is kifestennem magam, mielőtt elindultunk volna. Az ismeretlen hölgy fekete szeme azonban sötétebben tündökölt a legdrágább antimonnál is, és belelátott velem a szívembe. Pillantása kemény volt és éles, mint egy acéltőr. Úgy éreztem, csak az engedelmesség és az azonnali halál között választhatok.

Elhallgatott egy kis időre, azután folytatta:

– A teremben mindenki habozás nélkül engedelmeskedett az úrnőnek. A legcsekélyebb kívánsága is parancs volt a számukra. Még mindig mellettem állt a lány, aki levette rólam a fátylakat. Most új parancsokat kapott. Megfogta a kezemet, és rávett, hogy megpördüljek, sétáljak pár lépést, majd elinduljak az úrnő felé. Habozás nélkül engedelmeskedett minden utasításnak, nem kényeskedett vagy vonakodott, amivel Maria gyakran próbára tette a türelmemet. A velencei cselédek gyakran nehezen kezelhetőek, csak akkor engedelmeskednek, ha többször is elmondjuk a parancsunkat, kiabálunk, vagy éppen dühösen toppantunk a lábunkkal. A török úrnőnek azonban nem kellett mérgeződnie. A tekintetével utasította a többieket, csak néha ejtett ki halkán egy-egy parancsszót.

Sofia töprengve végigsimította az állát.

– Még a fehér kalapos óriás is engedelmeskedett neki. Az a fickó pusztá kézzel elroppanthatná az úrnő nyakát, ám ehelyett olyan mélyen hajlongott előtte, hogy ujjai a márványpadlót érintették. Ha nem ember, hanem kutya lett volna, akkor boldog farkcsóválással köszönte volna meg úrnője dicsérő szavait. A hölgy ugyanis elégedett volt a szolga jó ízlésével. Én pedig arra gondoltam, hogy ha képes engedelmességre bírni ezt az emberhegyet, akkor páratlanul

nagy hatalmú uralkodó lehet. Az sem lepett volna meg, ha kiderül, hogy a világ úrnője előtt állok.

Nem volt kedvem felvilágosítani Baffo úr leányát arról, hogy a hatalmas termetű háremőr csupán egy eunuch volt. Akadtak közöttük fehér és fekete bőrűek is. A kisasszony ismét olyan férfin legeltette a szemét, aki már nem tartozott az erősebb nem soraiba. Az ifjú hölgy elmerült édes emlékei között. Nem akartam kizökkenteni egy ilyen kiábrándító megjegyzéssel.

– A leírhatatlan szépségű hölgy egy könnyed intéssel jelezte, hogy menjek oda hozzá. A csuklóján csilingelni kezdtek a karkötők. Megtapogatta végtagjaim izmait, megvizsgálta a fogamat, a fületem, a nyakamat. Végül arra utasított, vegyem le a kabátkámat és az ingemet. Szemügyre kívánta venni ugyanis... Egyszóval, signor Veniero, az úrnő előtt nem szégyelltem magam. Még az sem zavart, hogy ott állt az az óriás. Neked viszont nem mesélhetem el a további részleteket. Próbáld meg elképzelni magad, milyen beható alapossággal vizsgáltak meg. Csupán annyit mondok, hogy még a legbizalmatlanabb lókupec sem nézi így meg a portékát, mielőtt megvásárolná. Akár azt is hihettem volna, hogy a hölgy a maga örömeire kíván megvenni.

Ismét csak csendben maradtam. Nem árultam el Baffo

kisasszonynak, hogy a pletykák, amiket a szultán háreméről hallottam, nem cáfolták azt a lehetőséget, ami felmerült benne. Komoran meredtem magam elé. Sofia felfigyelt erre, és ingerülten rám förmedt:

– Jobb, ha tőlem tudod, signor Veniero, hogy nagyon is megtisztelve éreztem magam. Lenyűgözött, hogy ez a csodálatos asszony egyáltalán a figyelmére méltatott, és nem zavart el a színe elől. Csak legyintenie kellett volna, és én eltűnök a ragyogásból, mint a szennyvízcsatornába dobott szemét...

Sofia felpattant, és rajongó arckifejezéssel ezt kiáltotta:

– Szent Márkra és Megváltónk vérére mondom, semmi másra nem vágyom annyira ebben az életben, minthogy azé az asszonyé legyek! Egyszerűen lenyűgözött! Még soha egyetlen hozzá fogható, nagy hatalmú nőt nem láttam! Sőt, férfit sem. Azzal is beérvén, hogy a ruháit foltozzam és az ágyneműjét mossam, ha közben ott lehetek a közelében. Hiszen akkor talán rám is átragad egy kevés az erejéből.

Összekulcsolta az ujjait, mintha imádkozna.

– Jóságos egek, remélem, nem iszom előre a medve bőrére! De úgy érzem, engem fog választani. Mielőtt elvezettek volna tőle, a tenyerébe zárta a kezemet. Megsimogatta a kézfejemet, rám mosolygott, és mondott valamit. Ha Velence

nyelvén beszélt volna, alighanem azt mondta volna: Mi ketten jó barátok leszünk majd, drágám. Te és én.

Huszonkettedik fejezet

Miközben Baffo kisasszony mesélt, felfigyeltem valamire. A felhevült arcú lány látványa azonban annyira lenyűgözött, hogy türelmetlenül elhessegettem magamtól a zavaró gondolatot. Amikor azonban Sofia elhallgatott, már kénytelen voltam odafigyelni a zajra. Egyértelműnek tűnt, hogy valaki végigsietett a folyosón, és a szobánk felé közeledett. A hangok alapján többen is álltak az ajtó előtt.

- Az isten szerelmére! – kiáltotta Baffo kormányzó leánya.
- Ha itt találunk...

Annyira zavarba jött, hogy képtelen volt hideg fejjel gondolkodni. Kiabálásával csak megerősítette a kint hallgatózók gyanúját. Zavarodottsága rám is átragadt. Hirtelen megfeledkeztem arról, miért jöttem ide. Az erőmből azonban már arra sem tellett, hogy saját magamat kimentsen a szorult helyzetből. Odaugrottam a fal mellé, megragadtam az ablakpárkányt, és felhúztam magam a magasba. A fejem és a vállam már kijutott a szabadba, amikor erős kezek csaptak

le a lábamra. Visszarángattak a szobába, és letépertek a földre.

Olyan erővel csapódtam a padlónak, hogy minden elsötétedett körülöttem. Néhány pillanat múlva visszanyertem az eszméletemet. A mellemen a fiatal rabszolga-kereskedő ült, és a kezében tartott fegyver hegyét a szívemnek szegezte.

– Isza! Isza! Várj! – hallottam az idősebbik férfi hangját. – Ez ugyanaz a fiatal keresztény, aki reggel nálunk járt.

– Először kivágom a szívét, majd utána ráérünk körülmetélni – hörögte a fia.

Pontosan értettem, miről beszélnek.

– Várj! Lehet, hogy fontos barátai vannak, nem tudhatjuk. Bajba kerülhetünk, ha a kezünkre tapad a vére! A lánynak nem lett semmi baja, márpedig ez a legfontosabb! Ha a fiú vérét vesszük, vagy törvény szerint elégtételt veszünk, a botrány híre eljuthat a Fényességes Porta fülébe is. Gyanakodni fognak, hogy már nem érintetlen az áru, és visszatáncolhatnak az egyezésünktől.

A fiatalember vicsorogva hallgatta az apját, de belátta, hogy az idősebb férfinak igaza van. A szeme még mindig vérben forgott, ám nem dőfte belém a kardját, hanem dühösen a falhoz vágta.

Felrángattak, és kilökdöstek a szobából. Csupán egyetlen pillantást vethettem Baffo úr leányára. A kisasszony nyugodt arccal letelepedett a díványra, és mintha semmi sem történt volna, a ruhája ráncaival kezdett el foglalkozni. Engem a kalmár egyik üres cellájába zártak. Éjszaka nem jött álom a szememre. A legrosszabbtól féltem.

Reggelre foglyul ejtőim már nem ragaszkodtak a véres megtorláshoz. Átvittek egy szomszédos rabszolga-kereskedő boltjába. Nem kellett messzire mennünk, az az üzlet is ugyanerre az oszlopsorra nyílt.

Tulajdonosa, Szalah ad-Din bő, buggyos köntöst viselt. Alaposabban szemügyre véve kiderült, hogy meglepően sovány. Figyelembe véve, hogy jóval magasabb volt nálam, az összkép meglehetősen sajátosra sikeredett. Nyilvánvaló volt, hogy nem a szegénység miatt éhezett. Nem találtam magyarázatot arra, hogyan lehet ilyen elképesztően, szinte már természetellenesen sovány.

Felfigyeltem további furcsaságokra is. A kalmár előszeretettel simogatta hosszú, sűrű, fekete bajuszát, és állandóan maga előtt tartotta a két kezét. Rajongó arckifejezéssel bámulta hosszú, csontos ujjait. Úgy tűnt, mintha egyformán büszke lett volna a soványságára és a tömött bajuszára. Lehet, hogy egy született fösvény elé

sodort a sors, aki azt gondolja, felesleges pazarlás ételre költeni a pénzét? Amije csak volt, abból alighanem az árukészletét bővítette. Nagyon különös érzés fogott el. Valamiért arra kezdtem el gyanakodni, hogy a soványsága és a hosszú bajusza mögött valami titok lappang. Lehetséges, hogy azért ilyen büszke rájuk, mert ezzel sikerült túlszárnyalnia olyan ismerőseit, akik valamilyen fogyatékoságuk miatt nem növeszthettek bajuszt, vagy túlsúllyal küszködtek? Zavarba jöttem, hiszen egyetlen olyan rabszolga-kereskedőt sem ismertem, aki ne növeszthetett volna dús szakállt. Azt sem értettem, miért ilyen büszke a soványságára. A legtöbben a gazdagság egyértelmű jelének tartották, ha valaki elhízik a sok finom falattól.

– Szólíts nyugodtan Francescónak – szólalt meg váratlanul olaszul Szalah ad-Din, és felém nyújtotta a kezét. Döbbenet hallgattam a történetét. Elmondta, hogy Genovában született. Feladva keresztény hitét sikeres rabszolga-kereskedő lett Konstantinápolyban. Ez a tény nem lepett meg annyira, mint az, hogy az újdonsült muszlim a keresztes lovagok legnagyobb ellenségének, a seregeiket legyőző keleti fejedelemnek a nevét vette fel.

– Ó, Itália még mindig nagyon hiányzik nekem! – ismerte be. – Öröm számomra, ha egy honfitársammal beszélhetek.

Udvariasságát azzal viszonztam, hogy elmeséltem neki életem fordulóit. Megtudta, hogy árva vagyok, és immár a tengeren elhunyt nagybátyám támogatására sem számíthatok.

– Szent Lőrinc megperzselt húsára mondom, ez szörnyű! – kiáltotta őszintének tűnő együttérzéssel. Valamiért mégis azt gondoltam, hogy a rabszolga-kereskedő színészkedik. – Szörnyű dolgok történtek veled. Talán az lesz a legjobb, ha most alaposan megreggelizel.

Szalah ad-Din üzletének hátsó szobájában ültünk. Egy néma szolga tálalta fel az ételt. Joghurtot, olajbogyót, aszalt szilvát és lepénykenyeret kaptam. Dacára mindannak, amin eddig keresztülmentem – vagy talán éppen ezért –, jó étvágygal megettem mindent. A kalmár nem csatlakozott hozzám. Ott ült mellettem, és némán figyelt. Olyan képet vágott, mint az ékszerész munkáját néző, érdeklődő vevő. Az az érzésem támadt, hogy visszafogott viselkedése büszkeséget takar. Szalah ad-Din képes volt legyőzni azokat az állati vágyakat, melyeknek jómagam rabszolgaként engedelmesskedtem.

A reggeli felénél tartottam, amikor egy másik rabszolga-kereskedő állt meg az ajtó előtt, és kihívta magához Szalah ad-Dint. Hangosan tanácskozni kezdtek valamiről. Mivel

törökül beszéltek, nem igazán érthettem, hogy miről folyik a társalgás, de annyit még így is sikerült felfognom, hogy egy új rabszolga értékesítéséről vitatkoznak.

– Már túl öreg! – méltatlankodott a másik kalmár.

– Még szakálla sincs!

– Ha már elmúlt tizenkettő vagy tizenhárom, nincs túl sok esély a sikerre. Valószínűbb, hogy meg fog halni.

– Ugyan már, nézd meg a bőrét, a termetét és a haját! – ellenkezett Szalah ad-Din. – Hogyan mondhatnánk le egy ilyen nagyszerű alkalomról?

Befejezve a reggelimet, felálltam, és elindultam az ajtó felé.

– Azt hiszem, vissza kell térnem Husszein barátomhoz – magyaráztam a genovainak. – Bár elárult engem és Velencét, rajta kívül nincs egyetlen barátom sem ebben a városban. Szomorú vagyok az árulása miatt, bár téged valószínűleg örömmel tölt el a hír. Tudom, hogy Husszein most már aggódva keres.

Legnagyobb meglepetésemre azonban nem hagytak távozni.

Ha tudták volna, hogy értek egy kicsit törökül, egész biztos nem a fülem hallatára tárgyaltak volna. Én voltam ugyanis az a *rabszolga*, akiről beszéltek!

Hiába ellenkeztem, hiába tiltakoztam. Kiabálásom miatt

Szalah ad-Din úgy döntött, hogy a lehető leghamarabb lezárja az ügyet.

A nap még nem jutott pályája csúcsára, amikor egy dereglyével átvittek az Aranyszarv-öböl túlsó partjára, és Pera falain túl betuszkoltak egy apró, vidéki házba.

Amit velem tettek, azt tiltják az iszlám törvényei. A város falain belül bűnnek számít, csakis olyanok vállalkoznak rá, akik csupán látszólag fogadták el az iszlám vallást.

Még ugyanazon a napon, amikor engem elhurcoltak Pera falaihoz, Abu Isza fejedelmi fizetséget kapott. Legmerészebb álmában sem gondolt volna arra, hogy négyszáz ghrust zsebelhet be a kalózoktól megvásárolt, szőke hajú rabszolgalányért. Aznap este a zárt gyaloghintó ismét elindult az üzletből a palota felé. Most azonban üresen tért vissza onnan.

MÁSODIK RÉSZ

Szafije

Huszonharmadik fejezet

Sofia visszatért hát a márványbestia gyomrába. Itt azonban hiába kereste az átható pillantású, sötét szemű, lenyűgöző úri hölgyet. Ehelyett az eunuch felvezette a második emeletre, és belökte egy sötét, nyirkos hálóterembe. Egy keskeny, nem túl kényelmes ágy állt a jókora helyiség túlsó végében. A keretre feszített zsinórokra csupán egy vékony matracot dobtak. Amikor a lány leült rá, az egész ágy megingott. Kétség sem fért hozzá, hogy egy ősrégi, elhasznált bútort kapott.

A szobában még kilenc rémült, bizonytalan arcú lány várakozott ugyanolyan kényelmetlen ágyakon. Bátortalanul köszöntötték új társukat a legkülönfélébb nyelveken. A lány egy szót sem értett.

Bezzeg az eunuch nem volt olyan csendes, mint a lányok. Kifelé menet megállt, és hangosan, durván leteremtette az egyik foglyot. Sofia nem tudta, mi lehetett szegény teremtés vétke. Az alacsony, jelentéktelen külsejű lány némán tűrte a

korholást. Talán ő sem értette az eunuch szavait. A férfi hatalmas tenyerével megragadta a fogoly vékony karját. A lány felsikoltott fájdalomában és rémületében. Az eunuch kítaszigálta a szobából. Sofia figyelmét nem kerülte el, hogy szerencsétlen sorstársa egy pillanatra megállt az ajtóban, és valamit belekarcolt a deszkába. Csak egy pillanat volt az egész, az őr máris továbbrángatta. Sofia később felkelt, és amikor az ismeretlen lány kétségbeesett sikoltozása már nem hallatszott, odament az ajtófélfához, és alaposan szemügyre vette. Nem akarta, hogy a többiek felfigyeljenek a kíváncsiságára, ezért úgy tett, mintha egy olajlámpást szeretett volna odavinni kényelmetlen ágya mellé. A parányi csészét olcsó olajjal töltötték meg, és egy kanóc lebegett a tetején. A hálócsarnokot csupán ilyen kezdetleges lámpások világították meg. Mielőtt leszállt volna az éjszaka, Sofia ellenőrizni akarta az ágyát. Remélte, hogy nem nyüzsögnek az ágyneműben különféle élősködők.

A lámpással a kezében egy gyors pillantást vetett az ajtófélfára. A kopott fán felfedezte a lány körmének nyomát. A mély karcolást látva valószínűnek tűnt, hogy lehetett valami a kezében, különben egészen biztosan eltört volna a körme, vagy kibuggyant volna a vér az ujj hegyéből. Sofia alaposabban is megnézte a fába karcolt jelet. Az ismeretlen

lány egy keresztet metszett az ajtóba. A kétségbeesett, néma jel mintha ezt akarta volna mondani: „Itt voltam. A világ nem törődik rövid és szenvedéssel teli életemmel. Mégis Isten rá a tanúm, hogy eljutottam ide.”

Sofia visszafordult a többiek felé, hogy elmondja nekik... de mit is? Ezen a nyomorúságos helyen, a kárhozat kapujában nem maradt hely a szavak számára. Korábban már jó páran a fejükre húzták a takarójukat, és úgy tettek, mintha aludnának. Az elhurcolt lány sikoltozását hallva a többiek is követték a példájukat.

Hamarosan kialudtak a fények. A sötétség arctalanná tette a szoba foglyait. Sofiát elfogta a vágy, hogy kövesse halkan zokogó társnői példáját. A sírás nem ismerte a nyelvi határokat. A zokogást mindenki értette. Végül azonban úgy döntött, nem fog sírni. Némán biztatta magát:

– Légy erős! Légy türelmes! Reggel minden jobb lesz. Bizonyítsd be annak a csodálatos hölgynek, hogy méltó vagy hozzá.

Valamiért azt érezte, hogy a fejedelmi asszony úgy vigyáz rá, mint maga az Úristen. Átható tekintete elől még a sötétség sem rejthetné el. Ilyen gondolatok jártak a fogoly fejében, miközben lassan elszenderedett.

Másnap reggel, amikor felébredt, az új nap megdöbbenő

felfedezéssel indult. Sofia vértócsában feküdt!

– Ó, Krisztus sebhelyére! – nyögött fel kétségbeesetten. –
Az átok!

Hangos kiáltozásával magára vonta a többiek figyelmét. A szoba lakói is ekkor ébredtek fel. Sofia semmiképpen sem akarta, hogy odajöjjenek hozzá, és kérdezősködni kezdjenek. Gyorsan visszahúzta fejére a pokrócot, és arra gondolt, bárcsak elnyelné a föld.

Mivel szolgáltam rá erre a szörnyűségre? – zokogta a takaró sötét menedékében. Hihetetlenül fáradtnak érezte magát. Úgy vélte, a legnagyobb ostobaság lenne megismételni, amivel előző este biztatta magát. Hogyan legyen erős? Hogy a csudába lehetne türelmes? Reményei egyetlen pillanat alatt semmivé foszlottak. Ilyen visszataszító állapotban, ennyire mocskosan hogy kerülhetne a lenyűgöző szépségű úri hölgy szeme elé? Csak ránéz, és undorodva elzavarja maga elől. Biztosra vette, hogy egy olyan fejedelmi teremtésnek sohasem kell ehhez fogható, véres nyavalyával küszködnie. Soha! Az úrnőn látszott, hogy teljes mértékben önmaga ura. Túlságosan is szép, méltóságteljes és erős volt ahhoz, hogy efféle baja lehessen. Valószínűleg hírből sem ismerte ezt a megalázó szenvedést. Szinte úgy tűnt, hogy *félig-meddig* olyan, mint egy férfi.

Biztosra veszem, azért figyelt fel rám, mert valamivel szavak nélkül is az értésére adtam, hogy én sem vagyok közönséges, ostoba nőszemély. Sofia azonban továbbra is érezte, ahogy a forró nedvesség a combjaira folyik. Megértette, hogy már nem ura a saját testének.

A lány sosem tudta teljesen elhinni, hogy Szent Márk valóban ott nyugszik abban az arany szentségtartóban, amihez a nagynénje mindig elvitte ünnepnapokon. Az idős asszony azt akarta, hogy fiatal védenca menjen oda és csókolja meg az ereklyetartót. Nem számított, hogy a szent földi maradványait egy hordónyi besózott disznóhús közé rejtve csempészték ki a lusta és eretnek alexandriaiak városából. A vakmerő kalandról számos feljegyzés készült. A kápolna falain a szent ereklyéinek megszerzését bemutató freskók ragyogtak, és a hordó megszentelt maradványait is meg lehetett tekinteni.

Sofia azonban számos alkalommal látott holttesteket Velence főterén. Némelyik szerencsétlen már egy hete halott volt. A koldusok előszeretettel tették közszemlére a bűzlő tetemeket. A fiatal nő ugyan nem vonta kétségbe, hogy az aranyba foglalt tárolóedényben valóban az apostol tiszteletre méltó földi maradványait őrzik, ám úgy gondolta, hogy a holttestet nem egyszerűen sós tengervízben tárolják, hanem

valaki besegített az égieknek, és a holttestet az idő múlásával dacoló arzén és viasz keverékével vonta be. Sofia nehezen tudta elfogadni, hogy valóban a földöntúli hatalmak jóindulatát tükrözi a rég elhunyt férfi maradványainak csodálatos épsége. Attól sem lett volna erősebb a hite, ha képes lett volna hinni ebben a csodában. Ami Szent Márkkal történt, az senki mással nem ismétlődhet meg. Annak pedig már a puszta gondolatától is felfordult a gyomra, hogy megcsókolja a csillogó arannyal bevont felületet, hiszen előtte vakok, bénák és nyomorékok serege szorította ajkát ugyanarra a fémdarabra. Sofia Baffo nem hitt az ilyenfajta csodákban. Alig akadt olyan nap az életében, amikor ne gondolta volna, hogy képes mindarra, amire másoknak a menny közbenjárására van szüksége.

Baffo kormányzó leánya akkor is hasonlóan makacsnak mutatkozott, amikor felmerült a menstruáció gondolata. Nem volt hajlandó elhinni, hogy egyszer neki is havivérzéssel kell majd küszködnie. Egyszer megtörtént, hogy túlságosan kimelegedve ő is megfázott, ahogy a kolostorban az összes apáca. Akkor rátört az alattomos vérzés, de biztosra vette, hogy egészségesen képes lesz megakadályozni a zavarba ejtő eset megismétlődését. Egy hónappal később kénytelen volt újra elviselni a rátörő bajt. Még ezután sem kételkedett

abban, hogy soha többé nem fog újra vérezni.

Mikor is kezdődött? Nem szívesen foglalkozott ezzel a felzaklató kérdéssel. A kellemetlen jelenségre kizárólag akkor gondolt, ha az váratlanul lecsapott rá, mint ahogy most is történt. Nem volt menekvés. Nagyjából egy évvel ezelőtt kezdődött az egész baj. Vagy talán valamivel korábban. Ha az emlékezete nem csalt, havonta egyszer rátört ez a nyavalya. Ugyanolyan elkerülhetetlen volt, mint az égen ragyogó telihold. Újra és újra véres lett az ágyneműje. Újra és újra szembesült vele, mint a péntekenként felszolgált hallal. Hogy gyűlölte azt is!

Amikor néha elgondolkozott a havi kellemetlenségen, arra gyanakodott, hogy a zárda következménye lehet. Ha valahogy sikerülne kiszabadulnia nagynénje kíváncsiskodó fogságából... és lerázhatná magáról az atyai törvény hosszú karját... most viszont egyértelművé vált, hogy a havi fájdalom ide is elkísérte. Akárcsak Sofia, a menstruációja is maga mögött hagyta a keresztények birodalmát. Kénytelen volt beismerni, hogy ez a szörnyűség nem azért kínozza, mert valahogy átragadt rá a környezetében élő ostoba bolondokról, vagy mert körülölelte a zárda fojtogató fala. A testéből kibuggyanó vér belőle eredt, a lényé szerves része volt. Valódi átok.

Korábban azért is tagadhatta, hogy bármi jelentősége lenne a havonta jelentkező vérzésnek, mert a nagynénje minden alkalommal azonnal magára vállalta a bajok elhárítását. Amikor először buggyant ki a vére, Sofia biztosra vette, hogy halálos beteg, és ütött az utolsó órája, ha a teste ilyen félelmetesen és természetellenesen viselkedik. A vérzés váratlanul, késő éjjel tört rá, mint a Szentírásban emlegetett tolvaj. A lány két napon át nem volt hajlandó kibújni az ágyból. Végül kénytelen volt beszámolni a szörnyűségről a szigorú apácának. A nagynénje úgy viselkedett, mint valami inkvizítor. Mélységesen felháborította, hogy a gondjaira bízott fiatal nő két napon keresztül kihagyta a szentmisét. Sofiának minden lelki erejére szüksége volt, hogy képes legyen kimondani az iszonyatos szavakat. Megacélozta az elszántságát, és meggyónta, hogy mi történt az éjszaka sötétjében. Úgy érezte, mintha egy feneketlen szakadék szélén tántorgott volna.

Csupán egyetlen mondatot tudott kinyögni, amikor a nagynénje teljes erővel arcon ütötte. Mi másra számíthatott volna, aki gyónás közben olyan szavakat használ, mint „vér”, meg „ott lent, középen”? Sofia nem lepődött meg. Utána viszont olyan fejmosást kapott, hogy igencsak kijött a sodrából.

– Hol járt a fejed, te erkölcstelen leányzó, amikor a Teremtés könyvét olvastad? Hát sohasem hallottál Éva bűnbeeséséről? Ez bizony az átok, te lány. Megátkoztak minket, Éva valamennyi leányát az őszanyánk vétke miatt. Havonta kifolyó vérünk emlékeztet minket arra, hogy kihullottunk a kegyelemből. Imádkoznunk kell a jóságos Mindenhatóhoz azért, hogy végtelen könyörületével a lehető leggyorsabban megváltson minket a szenvedéstől.

Sofia tényleg nem hallott a véres átokról. A figyelmét persze nem kerülte el, hogy *Megsokasítom terhességed kínjait. Fájdalmak közepette szüled gyermekeidet*, és az sem, hogy *Vágyakozni fogsz férjed után*. Mindkét esetben úgy döntött, rá aztán nem vonatkozik a mennyország akarata, és elkerülheti ezeket a kellemetlenségeket. Erről a véres *szörnyűségről* azonban tényleg semmit sem tudott. Persze az édenkertben ugyanolyan kevésbé hitt, mint csodatévő Szent Márkban. Úgy vélte, hogy mindkettőt a babonás hívők számára találták ki. Baffo kormányzó leánya nem kért egyikből sem.

Így történhetett, hogy hónapról hónapra el kellett viselnie nagynénje pofonját és dühös prédikációját. Nem sokkal az első vérzése után megindultak a levelek Korfu szigete felé. Nagynénje egyre többet értekezett Sofia apjával. A többszöri levélváltás eredményeképpen hamarosan hírért vette, hogy

férjhez kell mennie. Hónapról hónapra arra kényszerült, hogy térden állva imádkozzon bűnbocsánatért. Nem csoda, hogy a kellemetlen helyzetben teljes mértékben rábízta magát a nagynénjére, már amennyire ez lehetséges volt. Az idős nő hozta oda a tiszta vászoncsíkokat, és ő tüntette el a bemocskoltakat. Olyan ügyes volt, hogy az unokahúgának még csak rá sem kellett pillantania a használt vászondarabokra. Az apáca élvezte, hogy egy bűnössel foglalkozhat, és Sofia nem akarta megfosztani ettől a kis boldogságtól.

Most azonban, a kezdetleges berendezésű emeleti szobában fekvé, kénytelen volt belátni, hogy túl hosszú időn át dugta homokba a fejét. Nagynénje már nem volt vele, és Sofia egyszerűen nem tudta, mitévő legyen. Az átok még sohasem csapott le rá ilyen nagy erővel. Mozdulatlanul feküdt az idegen ágyban, miközben combjai közül szivárgott a vére.

Görcsbe rándult a gyomra, amikor megérezte a rozsdásodó rézbográcsok jellegzetes, kellemetlen bűzét. A saját testének volt ilyen szaga. Ráadásul éhes volt, és a hólyagja is egyre jobban feszített. Ezeket a kellemetlenségeket egyelőre el tudta viselni, a vérzéssel azonban nem tudott mit kezdeni. Az elmúlt hetek során farkasszemét nézett kalózokkal,

törökökkel, rabszolga-kereskedőkkel és háremőrökkel is. Kalandjai során egyetlen alkalommal sem érezte magát ennyire mocskosnak. Nem egyszerűen csak áldozattá vált. Szégyellte magát tehetetlensége és bénultsága miatt. Mintha meggyalázták és megalázták volna. Csak önmagára számíthatott.

A testéből szivárgó vércseppek vékony patakja bemocskolta gyönyörű, vadonatúj *salvárját*. A lenyűgöző selyemnadrág boldogsággal töltötte el, mert azt viselve szinte már férfinak tartotta magát. Most azonban megértette, hogy az asszonyok miért hordanak szoknyát. Semmi értelme nem lenne ruhával eltakarniuk a lábuk közét. A fejére húzott takaró alatt kuporogva az sem jelentett vigaszt, hogy a vörös *salváron* nem látszik a vérfolt.

Ekkor ráébredt valamire: a török nőkre biztosan nem csap le havonta egyszer Éva átka. Csakis ez lehet az oka annak, hogy nadrágot viselhetnek. A váratlan felismeréstől még jobban irigyelte a hárem lakóit. Kétségbeejtő bizonyosság fogta el. Ilyen szennyesen, mocskosan sosem lehet olyan erős, mint e zárt világ úrnői.

Sírva fakadt. Úgy érezte, mindene odaveszett. Nemcsak egy idegen világ rabszolgája lett, de a vércseppek lassan kimossák belőle énjének utolsó foszlányait is. Nem tehetett mást,

némán zokogott. Forró könnyek folytak le az arcán.

Baffo úr leánya a takaró alatt feküdt, miközben a többiek mind felkeltek, felöltöztek és imádkozni indultak. Akkor sem bújt elő a rejtekhelyéről, amikor lassacskán felébredt körülötte a hatalmas palota. A márványszörnyeteg megrázkódott, és belekezdett napi teendőibe. A szerencsétlen rabszolgalány magára hagyva, egyedül feküdt a sötétben, és azt remélte, hamarosan meghal.

Huszonnegyedik fejezet

Egy idő múlva valaki bejött a szobába. Sofia szeretett volna egyedül maradni, hiszen a magányos sötétség a halálhoz hasonlított. De hiába vágyott nyugalomra. Két nő közeledett az ágya felé. Jól hallotta vidám, gyorsan pergő beszédüket, de egyetlen szavukat sem értette.

Az egyik hang elhallgatott, a másik viszont annál hangosabban folytatta. Sofia tudta, hogy hozzá szóltak, de képtelen volt válaszolni. Összeszorította a száját, mert nem akarta, hogy ziháló sírása elárulja. Azt remélte, ha továbbra is úgy fekszik ott, mint egy hulla, hamarosan magára hagyják. Ha nem kell kimásznia a takaró alól, a halál hamarabb elragadja, minthogy fény derülne a szégyenére.

Egyre közelebbről hallatszott a kemény talpú papucsok csattogása. Egy kéz nehezedett Sofiára. Aztán újra megérintették, majd megrázták. Valamit kérdeztek, aztán újra megrázták. Végül valaki megragadta a pokrócot, és lerángatta a testéről.

Sofia azonnal felült. Kihúzta magát, és pislogva bámulta a beömlő reggeli fényben nehezen kivehető arcokat. Az egyik asszony ismerősnek tűnt. Sofia azt remélte, hogy a tegnapi lenyűgöző tekintetű hölgy jön el hozzá. Bár talán nem is reménykedett benne, inkább félt tőle. A fejedelmi asszony helyett az a nő állt most előtte, aki az előző nap – úrnője parancsára – alaposan megvizsgálta teste minden szegletét. Sofia úgy vélte, hogy bába vagy talán javasasszony lehet.

A fiatal lány önkéntelenül is oldalra fordult, és letette a talpát a padlóra. A mozdulat egyből eszébe juttatta, hogy milyen állapotba került. A mozgástól még jobban előntötte a vér. Mintha csak kifacsart volna egy átázott felmosórongyot. *Nem tehetsz semmit* – figyelmeztette magát. Mégsem adta fel a reményt. – *Ha óvatos vagy, és nem mozogsz, akkor nem veszik észre. Ne kelj fel. Két ilyen középkorú asszony úgysem tud rákényszeríteni arra, hogy megmozdulj. Ülve maradsz, ők pedig sosem jönnek rá a titkodra.*

A bába határozottan ráköszönt, és savanyúan elmosolyodott. Sofia meghajtotta a fejét, és megpróbálta a tőle telhető legjobban utánózni azt a két szótagot, amit az ismeretlentől hallott. A bába ujjheggyel megkopogtatta a mellét, miközben újra kimondta a furcsa szót. A lány megértette, hogy a nő a nevét mondja. Az idősebb nőt

Ajvának hívták. Sofia később kiderítette, hogy nem ez volt az igazi neve. A javasasszonyt azonban mindenki így szólította. A beceneve azt jelentette: birsalma. Az itt élő fiatal és idősebb nők egészsége és testi jóléte egyedül Ajvától függött. Ő vigyázott mindenkire. Fontos feladata volt az is, hogy ellenőrizze a háremhölgyek leggondosabban eltakart testrészeit is.

Nem akadhatott volna széles e világban olyan kőszívű anya, aki ilyen gúnyos nevet adott volna gyermekének, mint amit a hárem gyógyító asszonya viselt. A keserű gyümölcs azonban nagyon is illett hozzá. Amikor Sofia alaposabban is megnézte, úgy vélte, hogy Ajva-Birsalma valamennyire az elhunyt nagynénjére hasonlít. Mind a ketten olyanok voltak, mint egy megráncosodott, szottyadt gyümölcs. Az apáca arca egy barázdált héjú téli almát juttatott az eszébe, a bábaasszony pedig egy zöldesebb árnyalatú birsalmára emlékeztetett. Sofia nagynénjéről még csak sejteni sem lehetett, milyen ember lett volna belőle, ha nem kényszerítik zárdába, ahol nem csupán apácaruha, de síríg tartó szüzesség várt rá. Talán egészen másként alakult volna az élete, ha nem temetkezik el a kolostor fala mögé. Ajva esetében nem volt értelme ilyesmin töprengeni. Ez a nő pontosan olyan volt, amilyennek a Mindenható teremtette. Persze valószínűnek

tűnt, hogy az asszony élete fontos döntéseinek pillanatában csak a saját józan eszére hallgatott, és nem törődött a menny sugallatával.

Az idős nő haja még mindig feketén csillogott, csupán néhány ősz hajszálat lehetett felfedezni benne. Egyszerű kalapját nem annyira hetykén, mint inkább nemtörődöm módon csapta a fejébe, és egy selyemkendővel rögzítette. A selyem úgy csillogott, mint a friss, zöld olajbogyó. Ha lett volna közeli barátja a háremben, az talán megmondta volna Ajvának, hogy nem igazán szerencsésen választotta meg a kendő színét. A vékony aranyszegély dacára a selyem színe kiemelte, hogy az arcbőre ugyanilyen fakó.

Ha Sofia egy pillanatra képes lett volna levenni a tekintetét Birs szúrós szeméről, akkor rájöhetett volna, hogy a hárem gyógyítója nem is olyan öreg, mint amilyennek először gondolta. Ajva nem szokott köntörfalazni. A tekintetével valósággal keresztüldöfte azt, akivel éppen beszélt. Ha a velencei lány elgondolkozott volna azon, vajon mi okozhatta újdonsült ismerőse szokatlan keserűségét, akkor valószínűleg rájött volna, hogy Ajva már számtalan alkalommal nézett farkasszemet a halállal. Tisztában volt az élet nagy kérdéseivel. Persze nehéz lenne megmondani, mi tartogat könnyörtelenebb meglepetéseket egy nő számára. Néha az élet

is ugyanolyan kegyetlen, mint a halál.

Birs illata is arra a gyümölcsre emlékeztetett, amiről a nevét kapta. Sofia önkéntelenül is a télire ládába rakott, finom vászakra gondolt. A ládába tettek még levendulát, szegfűszeget, fehér ürmöt és frissen szüretelt gyümölcsöket is. A bába arcára mintha csak fekete árnyék borult volna. Nem csupán a felső ajka felett és az állán lehetett sűrű, fekete szőrszálakat látni, de a két orcája is pontosan olyan borzas volt, mint a birsalma héja.

Jó oka volt annak, hogy ki milyen gúny- vagy becenevet kapott a háremben. A magas falak között több tucat háremhölgy adta egymásnak az elnevezéseket, és rostálta ki a kevésbé találóakat. Sofia azonban akkor ezt még nem sejtette. Egészen addig nem ismerkedhetett meg e különös világ titkaival, míg át nem tudta hidalni nyelvi hiányosságai mély szakadékát.

Birs azonban felkészülve jött új védencéhez. Megragadta és maga elé lökte a kísérőjét. Egyértelmű volt, hogy a másik asszony sosem merészkedett volna be ide, ha nem lökdösi be a bába. Egyetlen pillantás is elég volt ahhoz, hogy kiderüljön, mitől ennyire szégyenlős és visszahúzódó a szerencsétlen. Fiatal korában igencsak elcsúfította arcát a himlő. Átvészelte a betegséget és életben maradt, ám elképzelhetőnek tűnt,

hogy nem volt különösebben hálás a szerencséjének. A tályogok nyomában mindkét orcája himlőhelyes maradt. Egyik oldala visszataszítóan megdagadt, és a betegség során elveszítette a fél orrát is. Egyetlen szempillája sem maradt meg.

A kézfeje ugyanolyan himlőhelyes volt, mint az arca, ami arról árulkodott, hogy a szörnyű járvány a teste többi részét sem kímélte. Kezén a vöröslő, durva bőr azt jelezte, rengeteget dolgozik forró, szappanos vízben. Az egészségesek és a szerencsések világának csak a legritkább esetben kellett szembesülnie a megnyomorodott teremtéssel. Az asszony a takarítónők közé tartozott, nap mint nap térden állva súrolta a padlót. Közben nem kellett felnéznie azokra, akiket megkímélt a járvány. A hasán és az egyik térdén látszó jókora nedves folt elárulta, hogy ma reggel is eleget tett a kötelességének, ám váratlanul elhívták, mert olyasmire volt szükség, amihez csak ő értett.

A torz arcú nő ma reggel a szokottnál is csúfabbnak tűnt. Iszonyú zavarba jött, mint gyakorta azok a kellemetlen külsejű emberek, akik egy gyönyörű embertársuk közelébe kerülnek.

Sofia élete során már számtalanszor kihasználta előnytelenebb külsejű embertársai zavarát. Ha nem ilyen

különleges körülmények között találkozott volna a mosónővel, valószínűleg egyetlen pillantásra sem méltatta volna. Ki nem állhatta a csúnyaságot. Kifejezetten felbőszítette a visszataszító emberek látványa. Tisztában volt azzal, mekkora hatalommal rendelkezik a csúnyák fölött. Csakhogy valahol a szíve mélyén attól tartott, a rondaság ragadós is lehet. Persze, ha hűvös fejjel átgondolta volna a váratlan találkozás eseményeit, rájött volna, hogy a fertőzés egyedül Ajván keresztül csaphatott volna le rá. Akit ugyanis egyszer megérintett, de életben hagyott a himlő, az nem volt többé fertőző. A bábaasszony arcán jól látszott, hogy őt elkerülte a betegség. A takarítónő viszont egyértelműen a szörnyű járvány áldozatai közé tartozott. Csakhogy Sofia nem gondolkozott. Tudta, hogy nem kell félnie a szerencsétlen szolgától, mégis felzaklatta a torz arc csúfsága. Legszívesebben ráripakodott volna, hogy vigye a ronda arcát a közeléből, amikor a himlőhelyes ajkak közül lágy, félénk suttogás hallatszott:

– *Buon giorno, madonna.*

Kiderült, hogy a himlőhelyes takarítónő beszél egy kicsit olaszul. A szeráj működtetéséhez sok idegen nyelv ismeretére volt szükség. Az itt élők a nagyvilág számos helyéről származtak, és általában nem okozott gondot keríteni valakit,

aki beszélt a nyelvükön. Olaszul ennek ellenére sem tudtak túl sokan. Sofia ebből megérthette, hogy szülőföldje a jelentősebb hatalmak közé tartozik. Büszkén gondolhatott arra, hogy Velence, a fejedelmi város nem hiába tett komoly erőfeszítéseket az erős hadsereg és hadiflotta fenntartásáért.

Most már rájött arra is, hogy miért hívták ide a padlósúroló takarítónőt. A szerencsétlen elég furcsa, déli dialektusban beszélt. Talán Nápoly környékéről vagy esetleg Szicíliáról származhatott. Lassan, bizonytalanul beszélt, török szavakat keverve a mondatai közé. Ennek ellenére érteni lehetett, amit mondott. Ő volt az egyetlen idebent, aki valódi szavakat használt, nem csupán érthetetlen hangok törtek elő a szájából.

Sofia kíváncsian előbbre hajolt. Annyira örült, hogy végre érthető beszédet hall. Hiszen olyan régóta... Mióta is egészen pontosan? Azóta, hogy a fiatal Venieróval beszélt. Egész helyes ifjú volt. De sajnos nem tartozott a fontos emberek közé.

Birs is feszülten figyelte az olasz szavakat. Türelmetlennek látszott. Amikor a takarítónő elhallgatott, a bába azonnal elmondta neki, mit fordítson le olaszra. A szerencsétlen teremtés torz ajka remegni kezdett. Nem találta a megfelelő szavakat. Birs ekkor könyökkel keményen oldalba bökte, és

megismételte, mit kell lefordítania.

A takarítónő vett egy mély lélegzetet, és beszélni kezdett. Sofia feszülten figyelt. Egyetlen szót sem értett. A szerencsétlen teremtés ugyanis lassan, gondosan szótagolva, hangról hangra megismételte a bábaasszony szavait.

– Idióta! – kiáltotta Birs. Még mást is mondott, és bár Sofia nem ismerte a szavakat, mégis világos volt, mit vágott a bába a társa fejéhez. – Törökül beszéltél! Azt ismételted meg, amit én mondtam az előbb. Úgy beszéltél, mint egy kisgyerekhez, lassan és érthetően. Most nem erre van szükség! Szedd már össze magad! Olaszul beszélj! Te is itáliai vagy! Emlékezz vissza a nyelvedre!

A takarítónő elvörösödött. Az erőfeszítéstől szinte eltorzult az arca. Megpróbált nem foglalkozni a bába szidalmaival, nagy nehezen összeszedte magát. Sofia kétségbeesetten várta, mit fog mondani.

– Jó napot! A nevem...

Mélységes fájdalom villant fel az idős nő arcán. Nem emlékezett vissza tulajdon nevére. Akárcsak az anyanyelvét, elfelejtette egykori keresztény nevét is. Hiába erőltette az emlékezetét. A fájdalomtól még jobban eltorzult az arca. Feladta a küzdelmet. Az a név mindörökké semmivé foszlott.

– Faridah vagyok – nyögte ki végül nagy nehezen. – Ő

pedig Birs. Ő itt nálunk a... az asszony, aki gyerekekkel törődik.

A homlokát ráncolva töprengeni kezdett. Nem jutott eszébe a megfelelő szó. Sofia azonban ekkorra már kitalálta, hogy a zöldkendős nő a hárem bábaasszonya lehet.

– Örülök, hogy találkoztunk. Sofia vagyok.

A lány meguntta, hogy csak csigalassúsággal tudnak beszélni egymással. Azt gondolta, egy testvéri öleléssel megnyugtathatja a szerencsétlen takarítónőt. Felpattant az ágyról, hogy odalépjen hozzá. A következő pillanatban azonban összerezzen, mert észrevette a kék és fehér csíkos matracon éktelenkedő, hatalmas vörös foltot.

Huszonötödik fejezet

Miután a halálra vált lány kisírta magát, és zokogva bocsánatért esedezett, Ajva határozottan kézbe vette a dolgok elrendezését. Az erős karú takarítónő is segített, ám Sofia még így is kénytelen volt kézbe venni a véres ruhákat és az összemocskolt ágyneműt.

A hárem legújabb rabszolgája így ismerte meg a mosodát. Odalent kéttucatnyi asszony dolgozott a forró gőzben. Ömlött róluk az izzadság. Sofia megtanulta, hol tárolják a közös hálósobákban a friss ágyneműt. Megmutatták neki azt a raktárt is, ahol a háremben élők megkapták vászon-, pamut- vagy gyapjúöltözéküket. Ezek nem hasonlítottak az előkelő hölgyek díszruháira, de mindegyik tiszta volt, és könnyen kezelhető.

– Addig viselsz ilyen öltözéket, amíg nincs saját ruhatárad
– magyarázta Birs a tolmács segítségével.

A bábaasszony ezután elvezette új védencét a mellékhelyiségbe. Megmutatta az öt, egymástól elválasztott

árnyékszék, és a tisztálkodókamrát. Az elkülönített fürkék padlójában jókora lyuk tátongott. Odalentről felhallatszott a víz zúgása. A hegyek tiszta vizét vezették ide, és minden szennyvizet belemostak a tengerbe.

A szomszédos helyiségben egy nyolc- vagy talán tízéves kislány serénykedett. Egész nap ugyanazt a munkát végezte. A palota területén élő több mint ötszáz nőnek rengeteg puha, nedvszívó gyapjúcsíkra volt szüksége. A lánykának ezeket kellett tisztára mosnia és tárolnia. Ezen a helyen képtelenség volt úgy tenni, mintha havonta egyszer ne tört volna elő vér a női testből. Sofia közben arra is rájött, hogy a helyi sajátosságok miatt az egész palota azonnal tisztában van azzal, ha valaki teherbe esett. Sőt, a többiek valószínűleg előbb értesülnek róla, mint maga az érintett. Elkalandoztak a gondolatai. Az jutott eszébe, hogy a nők talán csak azért próbálják eltitkolni havibajukat, mert kénytelenek olyan ütemben élni az életüket, ahogy arra a férfiak kényszerítik őket.

– A véres rongyot nehogy ledobd az árnyékszék nyílásán! – figyelmeztette Birs. Egy tenyérynyi nagyságú égetett cserépedénykét nyomott a lány kezébe. Az edényt erős parafa dugó zárta le.

A lány először nem hitte el, hogy mire kérte a bába.

Biztosra vette, hogy a takarítónő félreértett valamit, vagy rossz szavakat használt a fordítás során. Újra és újra rákérdezett, miért kapta a különös cserepet. Végül a szavak és a mutogatás meggyőzte, hogy jól értette Faridah szavait.

– A szűz leányok vére nagyon sokat ér. Amíg érintetlen vagy, gyűjts össze belőle olyan sokat, amennyit csak tudsz. Jó árat kapok érte. A hajadonok menstruációs vérének külsőleg, és italba keverve is fel lehet használni. A lepra iszonyatos betegség. Nincs rá ennél jobb gyógyszer.

A bába szavai annyira meglepték Sofiát, hogy eszébe sem jutott megkérdezni, nem kaphat-e részesedést a véreből befolyó haszonból. Mire észbe kapott, már késő volt rákérdezni. Elképesztette, hogy itt ennyire értékes az a vér, amire eddig csak mint valami visszataszító szörnyűségre tudott gondolni. Az apró cserépedényt az egyik polcon hagyták a mellékhelyiségben. Majd akkor használja, ha legközelebb itt akad dolga. Folytatták a hárem megismerését.

Birs levitte a konyhához. Sofia úgy érezte, a felfedező körút teljesen összhangban áll a menstruációjával. Úgy tűnt, a különféle épületeket úgy helyezték el, hogy mindegyik megadhassa, amire szüksége volt. A háremet úgy alakították ki, hogy a nők a lehető legjobban érezzék magukat benne. Itt nem voltak érvényesek azok a szabályok, amelyek

meghatározták az olyan épületek kialakítását, amelyekben a férfiak voltak az urak.

A három nő nem léphetett be a konyhába, csupán távolról nézhették meg a széles udvar túloldalán álló hosszú épületet. A palotakonyha mind a tíz kettős kupolájából füst szállt a magasba. Azért nem mehettek be, mert valamennyi szakács férfi volt. A konyhákban rajtuk kívül fa- és vízfordók dolgoztak. Rengeteg tüzelőre és vízre volt szükség ennyi ember ellátásához.

– Az ételeket általában az egyik alabárdos őr hozza át a megfelelő időpontban – magyarázta Birs. – Látod? Ott áll egy ilyen fegyveres. Amikor át kell jönnie a hárembe, leengedi a kalapja két arcvédőjét, ami eltakarja a szemét. Így aztán nem tud jobbra-balra bámulni, és meglesni minket. Megfelelő időközönként az alabárdosok hozzák ide a melegítő serpenyőkben használt tűzifánkat is.

A bába csípőre tett kézzel megállt, és körülnézett.

– Étkezési időben megkondítanak egy csengettyűt. Olyankor a lehető leggyorsabban ki kell jönnöd az ebédlőből. Várnod kell, amíg az alabárdosok áthozzák ide az étellel megrakott tálcákat. Miután mindent leraktak, távoznak, az eunuch pedig másodszor is megcsendíti a harangot. Ebből tudhatod, hogy most már bejöhetsz a csarnokba. Ha rád hárul

ez a kötelesség, akkor neked kell behoznod a márványpadokra helyezett tálalóedényeket. Az edényeket úgy alakították ki, hogy a forró étel meleg marad, a hideg viszont nem melegedik fel. Nálunk az a szokás, hogy egyszerre egy fogást tálalunk. Miután mindenki evett, jöhet a következő. Így kell felszolgálni az ételt. A többi lánnyal együtt fogsz enni a közös étkezőtökben. Bemutatlak majd egy-kettőnek közülük. Segíteni fognak neked, és hamarosan már magadtól is eligazodsz idebent.

Birs töprengő pillantást vetett az új rabszolganőre.

– Mivel lemaradtál a mai reggeliről, átküldök egy eunuchot, hogy hozzon neked valamit enni. Figyelembe vesszük, hogy éppen menstruálsz. Az sem jelent gondot, ha valakinek különleges étrendre van szüksége. Most ne egyél sós ételt vagy savanyúságot. Amíg vérzel, kerüld a húst is. Mindjárt hozatunk forró vizet a teához. Az állapotodnak megfelelő teakeverékemet fogjuk használni. Az italodba angyalgökeret, egy csipetnyi mirhát, sok tejszínt és mézet keverünk. Egyél sok joghurtot. Jót tesz a petrezselyem, a csicseriborsó és a gránátalma is. Feltéve, hogy van még a kamrában. Az uborka is jó volna, csak hát annak nincs itt az időszaka. Egyél frissen sült kenyeret, és...

– Kaphatok *taratir at-turkmant* is? – kérdezte Sofia. Ajva

elmosolyodott. Nem kellett lefordítani a kérdést.

– Igen. Egy-két sütemény nem fog megártani. A koronaherceg főszakácsa mindenkinél jobb édességet készít. Gondoskodom róla, hogy megkóstolhasd a finomságait.

Sofia nemsokára megkóstolhatta a forró teát és a hárem remek ételeit. Elképedve tapasztalta, hogy a finom ennivaló mennyit enyhített az alhasát marcangoló fájdalomon. Megpróbálta kifejezni háláját a bábának. Csodával határos módon Birs megértett valamit a szavaiból, pedig a takarítónő csak komoly nehézségek árán tudta továbbadni az olasz nyelvű üzenetet.

Birs egy halk mordulással intézte el a hálálkodást, és sietve elfordult. Sofia nem tudta eldönteni, pontosan mit jelentett ez a gesztus. Talán azt akarta mondani, „csak annyit tettem, amit még egy utolsó bolondnak is meg kellett volna tennie, ha ilyen nehéz helyzetbe kerül”. Vagy inkább azt, „szóra sem érdemes, csak a munkámat végzem”.

Faridah meg sem próbálta lefordítani a bába horkanását. Úgy tűnt, hogy Birs még számos dolgot el akart mondani újdonsült védencének. Lelkesen mesélni kezdett. Az sem zavarta különösebben, hogy a szegény kis takarítónő képtelen volt lefordítani a szavai nagy részét. Az elkövetkezendő évek során Sofiának alkalma nyílt arra, hogy

kívülről megtanulja a bábaasszony leckéit. A háremben rendkívül nagy hangsúlyt helyeztek az itt élők egészséges életmódjára. A bába elszántan gondoskodott arról, hogy a környezetét elkerüljék a betegségek. Bármikor örömmel tartott kiselőadást. Akkor is jó tanáccsal szolgált, ha éppen nem volt szükség a két keze munkájára.

– Jó, ha új arcok bukkannak fel a háremben – magyarázta Birs. – Mindig azon vagyunk, hogy legyenek új társaink. Szükség van a vérfrissítésre. El sem tudod képzelni, időnként milyen nehéz hálótársat küldeni uraink ágyába. Idebent ugyanis megváltozik a lányok havi ciklusa. Nem számít, hogy azelőtt mikor jött meg valakinek a vérzése, ha átlépi a birodalmunk kapuját, hamarosan pontosan egybeesik a ciklusa a *válide szultánáéval*.

– Válide szultána – ismételte meg Sofia a különös szavakat. Úgy érezte, mintha mézes teát kortyolgatott volna. – Ő kicsoda?

– Mégis ki volna? A birodalom legerősebb és leghatalmasabb asszonya. A szultán édesanyja.

– Itt él közöttünk?

– A szó igazi értelmében most nincsen válide szultánánk. Fényességes urunk, Szulejmán, a törvényhozó – Allah adjon neki hosszú életet – már rég elveszítette az anyját. Később a

halál elragadta felséges uralkodónk rajongva szeretett feleségét, a trónörökös anyját, Hürrem szultánát is, Allah legyen kegyes a lelkéhez. Azóta nem egységes a szultán háztartása. Allah árnyékának, nagyurunknak a leánya, Mihrimah gondoskodik a fényességes padisah napi szükségleteiről. A hárem élén most csupán a trónörökös fiának anyja áll.

– Hogy hívják?

– Nurbanu szultánának. Nurbanu Kadin fizetett érted négyszáz *ghrust*.

Sofia egyből megértette, hogy az éles tekintetű, lenyűgöző szépségű asszonyt hívták Nurbanunak. Figyelmesen hallgatta a tolmács szavait, ám közben feszülten figyelte a bába arcát. Birs szemmel láthatóan nem szerette az úrnőt. Ez a felismerés igencsak meglepte. Lehetetlennek tartotta, hogy valakit ne nyűgözzön le a nagyhatalmú hölgy ragyogó szempárja. Ekkor azonban eszébe jutott, hogy a bába mekkora áhítattal ejtette ki Hürrem szultána nevét. Sofia arra gondolt, hogy Ajva alighanem még mindig az elhunyt úrnőt siratja, ezért nem tudja elfogadni azt, aki a helyére lépett. A takarítónő azonban óvatosan, lesütött szemmel fordította Birs szavait. Sofia megértette, hogy neki is megfontoltan kell viselkednie.

Új környezetét azonban rendkívül érdekesnek találta. Úgy érezte, már az első nap életbevágóan fontos dolgokat tudott meg. Ezenkívül megérezett valami mást is. Egyelőre még nem tudta szavakba önteni, hogy mit, csak azt érezte, hogy a bábaasszonnyal kapcsolatos. Ez alatt a rövid idő alatt is észrevette, hogy a hárem kórházának úrnője valósággal rajongott a nőkért és a női testért. Alighanem úgy vélte, az asszonyok testében érhető tetten a teremtés isteni méltósága, ezen kívül talán nem is létezik olyasmi, ami rászolgálna ilyen áhítatos csodálatra. Sofia figyelmét az sem kerülte el, hogy Ajva az első pillanattól kezdve mennyire odafigyel rá. Mintha már akkor a védőszárnya alá vette volna, amikor a lány először járulhatott Nurbanu színe elé. A bába gyengéd odaadással bánt az új rabszolgával. Sofia korábban már tapasztalt hasonlót: férfiak rajongtak érte így. Néha csak a tekintetük árulta el mélységes odaadásukat, ő pedig nagyon is kedvelte az ilyen férfiakat. Tudta, hogy szükség esetén könnyedén irányítani tudja őket. Most azonban kissé zavarba jött. Elképzelhetetlennek tűnt, hogy azokhoz az együgyű fickókhoz hasonlóan ezt az erős és magabiztos asszonyt is manipulálhatná.

Elhessegette magától a gondolatot, és kényelmesen elhelyezkedve, nagy figyelemmel hallgatta a bába szavait.

Hajlandó lett volna akár egész nap a nők egészségéről szóló előadásra figyelni, mert tudta, hogy rendkívül fontos részletekről értesülhet.

– Néha kénytelenek vagyunk egy időre elküldeni lányokat a palotából – folytatta Ajva. – Van, amikor elég átvinni őket az új palotába. Ez ott van közvetlenül a város falain túl. Máskor viszont kénytelenek hosszabb útra indulni, és csak Edirnében, a nyári palotában pihenhetnek meg. Azért különítjük el őket, hogy megváltozzon a menstruációjuk ritmusa, és képesek legyenek azokon a napokon is kiszolgálni urunkat, amikor erre a palotában maradt lányok közül egy sem lenne képes. Ha valakinek gyermeke születik, egy darabig a saját, egyéni ütemének megfelelően jön meg a vérzése. Időnként az is felboríthatja a menstruáció rendjét, ha valakinek az életében váratlan fordulatra kerül sor. Megtörténhet, hogy teljesen rendszertelenné válik a vérzés. Ez történt például az ifjú Eszmehan szultánával, a mi hercegnőnkkel. Esténként kivittük a kertbe, hogy megvilágítsa a telihold fénye. Ez segített is, most már szabályos időközönként, napra pontosan akkor menstruál, amikor fenséges anyja.

Faridah közben hűségesen fordította a bábaasszony szavait.

– Egy nő a havivérzése idején a legerősebb – folytatta Birs. Sofia nem volt benne biztos, hogy e szavak után a bábaasszony azért fordult-e el, mert enyhén elpirult. Talán így akarta eltitkolni a zavarát? – Most még nem kell törődnöd azzal, hogy miként viselkedsz, ám később a menstruáció után mindaddig ne legyél férfival, amíg alaposan meg nem tisztálkodtál, és le nem mostad magadról a szentséget.

Sofia ezen a ponton elveszítette a fonalat, mivel érthetetlen vita robbant ki a két idősebb nő között törökül. A takarítónő visszataszító tisztatlanságról és Hava anyja, vagyis Éva átkáról beszélt. A lány megértette, hogy Napkeleten a nők többsége valószínűleg nem ért egyet Ajvával, de nemigen mernek ellentmondani neki. Ha Birs nem tartja bűnösnek magát a vér miatt, Sofiának ez nagyon is elfogadható. Alighanem könnyen be fog illeszkedni a török szultán birodalmába, bár nem volt egészen biztos abban, hogy tényleg ezt akarja-e. A bábaasszony közben rávette a tolmácsot, hogy akadékoskodás helyett inkább folytassa a fordítást.

– A havivérzésed időszaka a te szabbatod. A férfiak ránk kényszerítették a saját időbeosztásukat. Minden héten van egy megszentelt nap. A péntek az iszlám napja, a szombat a zsidóké, a vasárnapot pedig ott ünneplik, ahonnan te jöttél. A

periódusod szentséges időszakát ezért ne pocsékolod el hétköznapi apróságokra. Ne engedd meg, hogy a férfiak ügyes-bajos dolgai kössék le a figyelmedet. Ez az az idő, amikor képes leszel teljes valóságában átélni női mivoltodat. Összpontosíts arra, hogy felismerd és megértsd tested üzeneteit. Ha így teszel, egészséges marad a tested és egészséges lesz az elméd is. Nem kell attól tartanod, hogy baj ér a világban.

Sofia úgy érezte, hogy Birs segítségével talán képes lesz elfogadni testének megváltoztathatatlan adottságait is. Többé nem engedi, hogy a havibaja így felzaklassa. Uralkodni fog a saját testén. Nem volt még nő, aki ilyen biztos kézzel irányítaná a szervezete működését. Örökre leszámol a bűntudattal. Az ehhez hasonló érzések többé már nem zavarhatják meg, amikor céljai elérésére összpontosít. Azt is megfogadta, hogy senki sem befolyásolhatja a havivérzése időpontját. Ezt még a lenyűgöző szemű Nurbanu Kadinnak sem engedi meg.

Most viszont sietnünk kell. Hamarosan kezdődik a déli imádkozás. El kell végeznünk, ami miatt Nurbanu Kadin tulajdonképpen odaküldött hozzád – magyarázta Birs. – Ideje, hogy beoltsalak, gyermekem.

A takarítónőnek fogalma sem volt, hogyan kellene lefordítania a bábaasszony szavait olaszra. Mivel nem ismerte a *beoltani* szót, ezért megpróbálta elmagyarázni. Amikor ezzel sem ment semmire, maga után húzta Sofiát a második emeleti folyosó egyik ráccsal fedett ablakához. A magasból jól láthatták a lent dolgozó kertészeket. Könnyű volt felismerni őket magas, henger alakú, vörös nemezkalapjukról. A kertben sorakozó virágcserepekkel foglalkoztak. Úgyesen kikerülték a felhalmozott trágyát és a káposztapalántákat. Egyik kezükben rövid, ívelt pengéjű kést, a másikban pedig gombolyagba tekert madzagot tartottak. Végigmentek a fiatal facsemeték során. Sofia nem igazán értette, mit művelnek a kis fákkal. Csak annyit fogott fel, hogy új ágakat raktak fel rájuk olyan helyekre, ahol korábban nem nőtt semmi.

- Ezt jelenti a beoltás – magyarázta a mosónő.
- Csak nem arra gondolsz, hogy... egy új végtagot tesznek rám? – kérdezte döbbenten a lány.

Kifakadása harsány nevetésre fakasztotta a két idősebb nőt. Sofia csak vonakodva követte a példájukat. Honnan a csudából tudhatta volna, hogy mit terveznek ezek a törökök? Hiba lett volna elfeledkeznie arról, hogy barbárok veszik körül, és ő a kiszolgáltatott rabszolgájuk. Ugyanakkor azzal is tisztában volt, hogy nem került volna ide, ha nem vágyik

annyira erőre és hatalomra. Az erő azonban rendkívül veszélyes is lehet.

– Ez így nem lesz jó. Más módszert kell alkalmaznunk – mérgelődött a takarítónő. Odafordult Ajvához, és valamit magyarázott neki. A bába elhallgatott, és hagyta, hogy Faridah egyedül beszéljen a lánnyal. A mosónő olyan komoly arccal nézett rá, hogy Sofia kénytelen volt odafigyelni.

Huszonhatodik fejezet

Kisgyerek koromban – kezdte a takarítónő –, valamikor régen, nagyon régen, hozzád hasonlóan én is tévelygő emberek között éltem.

Sofia nem tudott mit kezdeni ezzel a kijelentéssel. Távolról sem gondolta, hogy a Velencei Köztársaság a tévelygők és a tudatlanok birodalma lenne. Gondolatai kiülhettek az arcára, mert Faridah még komolyabban kezdett el magyarázni. A szerencsétlen nő végül sírva fakadt.

– Komolyan beszélek, akik körülöttem éltek, mind tudatlanok voltak. Nem ismerték azokat az egészségügyi előírásokat, amellyel Allah a maga végtelen kegyelméből megajándékozta a hívőket. Mit gondolsz, miért viselem ezeket az iszonyatos sebhelyeket az arcomon?

– Azért, mert megkaptad a himlőt?

– Igen, gyermekként betegedtem meg. A járvány a legtöbb rokonommal is végzett. Én életben maradtam, de a betegség ronccsá tett.

– Nagyon sajnálom – válaszolta Sofia. Nem igazán tudta, mivel vigasztalhatná meg a szerencsétlen nőt.

– Téged viszont elkerült a himlő.

– Elkerült, hála legyen Szent Roccónak!

– Allahnak mondj köszönetet, ne egy szentnek! Az ő áldása ragyog gyönyörű arcodon.

– Szerencsém volt.

– Allah oltalmazott meg. Vigyázott rád mindaddig, míg ide nem kerültél Birs mellé. Ajva páratlan tudósasszony. Egy kis mennyiségű himlővel fog beoltani téged.

– Micsoda? Miről beszélsz? Meg akar fertőzni?

– Beolt vele.

– Azt akarja, hogy beteg legyek?

– Igen, de csak egy kicsit.

– Nem!

Sofia halálra váltan fordult a gyógyító asszony szőrös, enyhén zöld árnyalatú arca felé. Úgy érezte, összedől körülötte a világ. Jó szerencséjének erős tartóoszlopai megrepedeztek és a porba omlottak. A betegség az ő arcát is el fogja csúfítani. Ez pedig azt jelenti, hogy kicsúszik a kezéből a hatalom ígérete.

– Nem akarom elkapni a betegséget! – tiltakozott, amikor nagy nehezen újra meg tudott szólalni.

Mégis mi ütött ezekbe a némberekbe? Talán a féltékenység miatt ennyire könyörtelenek? Ilyen iszonyatos módszerrel számolnak le a vetélytársaikkal? Így uralják a világot?

– Eddig szerencsés voltam, és elkerült a himlő – folytatta a lány, és lassan hátrálni kezdett. – Mindent megteszek, hogy a jövőben se fertőzzön meg ez a szörnyű kórság!

– Birs megbetegít téged, de csak egészen kicsikét. Utána immúnis leszel.

– De az arcom...

– Néhány kiütés megjelenhet az arcodon, de azok gyorsan behegednek, és nem hagynak látható sebhelyet maguk után. Ajva éppen azért teszi ezt, hogy megőrizze az egészségedet és a szépségedet, kisasszony. Bízz benne! Ne kockáztasd, hogy ilyen szörnyű sors várjon reád is. Allah hatalmas kinccsel ajándékozott meg, amikor ilyen nagy szépséget adott neked. Ne pocskold el gyönyörű arcodat! Hagyd, hogy a Mindenható megvédjen. Ide a hárembe a nagyvilág minden szegletéből jönnek lányok. Ki tudhatja, milyen körülmények között éltek, és milyen betegségeket hoztak magukkal? Amikor átlépik a hárem kapuját, mindenki oltást kap. Még azok is... vagyis inkább azt mondom, mindenekelőtt azok, akik a legnagyobb kiváltságban részesülnek. Akik személyesen is találkozni fognak a szultánnal. Ez óriási

megtiszteltetés. Azért kell mindenkit beoltani, hogy elkerüljük a legnagyobb szörnyűséget. Képzeld csak el, mi lenne, ha ezen a szűk, zárt helyen, a világ leggyönyörűbb asszonyai között törne ki a járvány!

Sofia hol a takarítónőre, hol a bábaasszonyra nézett. Most már ámulat csillogott a tekintetében. Ajva egyetlen szót sem értett Faridah hosszú magyarázatából. Két kezét összefonta maga előtt, és türelmesen várakozott.

– Képesek volnátok... – kérdezte végül a lány. A hangjából kihallatszott a tisztelettel teljes ámulat.

– Igen – felelte Faridah.

Birs alighanem megértette, hogy miről van szó, mert nyugodt magabiztossággal bólintott.

– Nurbanu Kadin akarja, hogy beoltsatok?

– Igen. Kérlek, értsd meg, ez elengedhetetlen.

– Azt hiszem, erőszakkal is beoltanátok, ha ellenkeznék.

– Így igaz. De erőszakra semmi szükség. Könyörgöm, ne félj tőlünk. Éppen így óvhatod meg a szépségedet.

– Hát legyen. Azt teszem, amit javasoltok. Elviselem, hogy... beoltsatok.

– *Masallah!* Nagyszerű, Szafije! – kiáltotta lelkesen a mosónő. Úgy elragadta a boldogság, hogy megfogta és megszorította Sofia karját.

– Sofiának hívnak! – figyelmeztette a lány. – Sofia a nevem, o betűvel az elején.

– Dehogyan, Szafije vagy – magyarázta lelkesen Faridah, lángoló tekintettel. – Ez a név nagyon illik hozzád. Tudod, mit jelent? A gyönyörű. Ne félj semmitől. Szavamat adom rá, hogy megőrzöd a szépségedet, hiszen Allah könyörületes.

– Menjünk a betegszobába! – parancsolta a bába.

Végigsiettek egy hosszú folyosón. Ha valaki nyitva hagyta volna a tucatnyi egymásba nyíló ajtót, az épületen túl megpillanthatták volna a tavasz végi, zöld színben pompázó fák első leveleit. Amikor a folyosó végén jobbra fordultak, Sofia a fák árnyékában meglátta a növények új hajtásait és a nagy gonddal karbantartott fűszerkertet.

Az egészségügyi részleg, vagyis a hárem istápolya nem volt túl nagy épület. A falra erősített polcokon kínai porcelánedények, lakkozott japán és kék színű, perzsa tárolók sorakoztak. A fal mellett, keskeny asztalokon különféle méretű mozsarak és keverőedények álltak a könyvhalmok mellett. A mérlegek mellett egy finoman megmunkált tartószerkezetből parányi üveggömb lógott egy lámpás lángjába.

Sofia nem tudta elolvasni a fiókok és polcok arab betűs feliratait. Némán bámulta a kacskaringós vonalakat. Az orra

azonban megismert néhány növényt, érezte a sáfrányos szeklice és a fahéj édes illatát, a fokhagyma erős szagát és a tárnic keserű bűzét is. Szimatolni kezdett. Most egészen más szagok csapták meg az orrát. Mohát, agyagot és szüzek véréét érezte. Egy önkéntelen mozdulattal végigsimította az alhasát. Tengervízzel töltött üvegedényekben állatok testrészei lebegtek. A belőlük áradó alkoholillat elárulta, hogy nem tiszta vízzel tartósították a preparátumokat. Amikor később Sofia felidézte az egészségügyi részleget, újra és újra megérezte az alkohol éles, tiszta illatát. Lenyűgöző látvány volt. Nem azért, mert itt mindent olyan különösnek talált, hanem mert az istápolyból hatalmas erő áradt.

Velencében természetesen többször is járt gyógyszerészeknél. A kolostorban is akadt egy nővér, akinek a gyógyítás volt a szakterülete. Birs apró birodalma azonban több szempontból is eltért mindattól, amit a lány korábban tapasztalt. Velencében a herbalisták és a gyógyító főzetek szakértői gyakran hencegtek azzal, hogy orvosságaik mennyire erősek és hatékonyak. Amikor meg akarták győzni vásárlójukat, hogy a létező legjobb szerrel térhetnek haza, arra hivatkoztak, hogy a csodálatos hatású készítmény „a Napkelet titka”, „muszlim orvosság”, és elkészítése csakis „a nagybölcsességű Avicenna tudására alapozva” lehetséges.

Mindenki tudta, hogy Avicenna kora óta a törökök voltak az egész világ legsikeresebb gyógyítói. A Nyugat leggazdagabb nemesurai előszeretettel alkalmaztak napkeleti orvosokat, ha megengedhették maguknak ezt a fényűzést. Sofia Baffo most egy olyan ember társaságába került, aki személyesen felelt a napkeleti előkelőségek egészségének megőrzéséért. Birš nem hivatkozott senkire. Nem volt rá szüksége.

A másik lényeges eltérést az jelentette, hogy az istápoly és a gyógyszertár élén egy nő állt. Velencében a legjobb orvosok kivétel nélkül férfiak voltak, hiszen az orvostudományi egyetemeken nő nem tanulhatott. Bezáródtak előttük a híres pádovai vagy sevillai intézmények kapui. A zárda gyógyító asszonya is megmondta, hogy csupán az apácák kisebb bajait tudja kezelni. Komolyabb megbetegedések esetén elengedhetetlennek bizonyult, hogy igénybe vegyék a férfiak erejét és tudását. Ha valaki súlyosan megbetegedett, egy férfi gyógyítót hívtak hozzá.

Birš birodalmába egyetlen férfi sem tehetette be a lábát. A bába tisztában volt azzal, hogy a gyógyítás területén senki sem vetélkedhetne vele. Magabiztosságának az is volt az oka, hogy nagyon jól ismerte a hárem zárt társadalmát. Függetlenül attól, hogy mennyire súlyos betegség ütné fel a fejét a falakon belül, kintről semmiképpen nem lehetne

gyógyító férfit hívni.

Az istápoly úrnője most arra készült, hogy csodával határos módon megoltalmazza Sofiát a félelmetes himlőtől.

A lány sosem felejtette el, milyen erő rejlett az épületben. Eszébe jutott, valahányszor megérezte az alkohol illatát. Végigfutott a hideg a hátán, amikor felidézte magában, milyen volt meztelenre vetkőzni a fűtetlen helyiségben. Hogyan felejthette volna el Birs fürkésző tekintetét? Mámorító érzés volt érezni, hogy a nagy befolyású bábaasszony rá összpontosítja minden figyelmét. Sofia élete során most először találkozott olyan hatalommal, amiről belátta, képtelen volna megszerezni. A gyógyító asszony hihetetlenül erős volt. Nem csupán az élet és a halál fölött uralkodott, de egyes esetekben arra is képes volt, hogy megghiúsítsa az Úristen mindenható akaratát. Amikor Sofia erre gondolt, libabőrös lett a karja, pedig nem fázott.

Arról tehát nem álmodozott, hogy megszerezze a gyógyítók hatalmát, ám azt máris tervbe vette, hogy engedelmességre kényszeríti a félelmetes erő birtokosait.

– Akkor hát oltsatok be! – parancsolta.

– Általában ősszel oltjuk be az embereket – magyarázta Birs, miközben előkészítette a szükséges eszközöket. Sofia levetkőzött, és pokrócba burkolózva egy alacsony heverőre

ült. Faridah odaállt mellé, hogy fordítson.

– Legjobb, ha közvetlenül a forró évszak elmúltával végezzük el a beavatkozást. Nurbanu Kadin azonban egyetértett velem abban, hogy még nem késő beoltani téged. Nem valószínű, hogy a tavaszi beoltás problémát okoz.

– *Insallah* – tette hozzá Faridah.

– A nagyasszony gyönyörűnek tart. Súlyos hiba volna, ha szépségedet a nyári időjárás kegyelmére bíznánk – folytatta Birs. – Általában hét- vagy nyolcéves gyermekeket szoktunk beoltani, ők a legalkalmasabbak a kezelésre. Valamennyi új lány is aláveti magát a kezelésnek. Amikor a gyerekeket oltjuk be, kirándulni megyünk. Meglátogatjuk Kağıthanét, Európa édes vizeit. A gyerekek nem is törődnek azzal, hogy mi vár rájuk. Az anyák sem izgulnak. Megtanácsolják a dolgot a barátnőikkel, és úgy csevegnek arról, hogy a gyermekeiket himlővel oltják be, mintha csak egy kancsó sörbetről beszélgetnének.

– Szinte hihetetlen, amit mondasz – felelte Sofia.

– Pedig minden szavam igaz. A férfiak nem tudnak erről a titokról. Egyetlen szakállas orvos sem tudna beoltani téged. A titkot gondosan őrzik a hárem asszonyai. Fiúgyermekeik még azelőtt megkapják az oltást, hogy távozniuk kellene a háremből. Nem is emlékeznek rá később.

Ajva ekkor már egy hosszú, hegyes tűt tartott a kezében. Beletartotta a lámpás lángnyelvébe. Bal kezével felvett az asztalról egy sűrű, sárgás váladékkal teli dióhéjat.

– A legjobb minőségű himlő – magyarázta közben. – Néha komoly gondot okoz a beszerzése. Messzi földről kell megszereznünk. Persze a Konstantinápolyban élő külföldi közösségek általában gondoskodnak az utánpótlásról. Kagylóba zárva akadályozzuk meg, hogy felhasználás előtt kiszáradjon. Tehénhimlőnk is van, tehenek tőgyéről szereztük. Annak idején a tanítóim megfigyelték, hogy a himlős teheneket megfejő cselédek később elkerülte a fertőzés. Rájöttek az összefüggésre, és kifejlesztették ezt a módszert.

Töprengő pillantást vetett a lányra.

– A görög keresztények is tisztában vannak az eljárással. Amikor beoltanak valakit, a tűvel keresztet karcolnak mindkét karjára, a mellkasára és a homlokára. Mivel azonban a tű érintése sebhelyet hagy maga után, én nem fogom megkarcolni a homlokodat és a kebledet sem, hiszen egy napon a kedvesed azon nyugtatja majd a fejét. De én is négyszer karcollak meg, mindkét csípődön és a két karodon. Hidd el, ha majd meztelenül lát maga előtt a gazdánk, észre sem veszi a parányi forradásokat.

Az istápoly úrnője levette Sofia válláról a pokrócot. Egy gyors mozdulattal megbökte a lány jobb karját. Sofia összerezett, ám a szúrás nem fájt különösebben. Mintha csak megkarmolták volna. A bába ekkor belemártotta a tűt a dióhéjba, és a váladékot belekente a sebből előbuggyanó vérbe. Az oltóanyag elég hideg volt, de nem csípett. Faridah egy fél dióhéjat szorított a sebhelyre, és fehér vászoncsíkokkal rögzítette a helyére. Az eljárást még háromszor megismételték, majd megengedték a lánynak, hogy felöltözzön.

– Készen vagyunk!

– Ennyi volt?

Birs bólintott.

– Ha gyerek lennél, megengednénk, hogy játszani menj. Édességet adnánk neked, és színes szalagokat fonnánk a hajadba. Sajnálom, hogy nem kényeztethetlek úgy, mint a kis nyolcéveseket. Használd ki a mai napot! Azt csinálsz, ami csak jólesik. Nem osztottak be sehová, csak a hold szavára kell ügyelned. Később majd úrnőnk magához szólít, hogy megkezdődjön a vallásos oktatásod.

Huszonhetedik fejezet

A vallásos oktatás igen hasonló volt ahhoz, amit a zárdában tapasztalt. Nem jelentett igazán nagy különbséget, hogy az egykori latin nyelvű imák és szent szövegek helyett most arab imádságokat és szövegeket kellett kívülről megtanulnia. Sofiát nem érdekelte különösebben, hogy mire akarják megtanítani. Gyorsan elsajátította a megfelelő testtartást, pontosan tudta, mikor kell meghajolni, és mikor kell leborulni a földre. Épp mint a kolostorban.

Egy jelentős különbségre mégis felfigyelt. Az iszlám világban még egy püspök vagy pap sem léphetett a hárem területére. Bár az apácazárda a nők kizárólagos birodalmának számított, a bent élők vallásos képzését gyakran férfiakra bízták. Isztambulban egészen más volt a helyzet. A hittanért felelős idős hölgy ugyan legalább olyan komolyan vette a feladatát, mint Velencében Seraphina nővér, ám tökéletesen beérte azzal, hogy tanítványai kívülről megtanulják a szövegeket. A görög és az örmény lányok vonakodtak

beismerni, hogy egy az Isten és Mohamed az ő prófétája. A hitoktató elsősorban azokkal a fiatal nőkkel foglalkozott, akik könnyes szemmel, elszántan ragaszkodtak szülőföldjük hitéhez. Ezek a lányok szenvedélyes vitába szálltak a Szentháromság és az átlényegülés kérdéseiben. Sofia azonban bölcsen csendben maradt. A kolostorban Sofia volt az egyetlen kívülálló, és emiatt rendkívül nagy nyomás nehezedett rá. Néha kifakadt, és az oktatója képébe vágta, hogy csak az idejüket pocsékolják. A hittantanár nem tudhatta, mennyivel egyszerűbb dolga volt a magányos növendékkel, mint török társának, akinek egyszerre tucatnyi, a földkerekség legkülönbélebb, eltérő vallású országából érkező rabszolgálynak kellett vallásos útmutatást adnia.

Némi megkönnyebbülést jelentett az is, hogy menstruációja miatt az első héten nem kellett imádkozni mennie a hárem mecsetébe. A többiek azt gondolták, egyedül imádkozik, ám ő csakis akkor borult le a földre, ha szemmel tartotta valaki. Ezen a szokásán élete végéig nem változtatott.

Mire eljött a pillanat, amikor el kellett foglalnia a helyét a többi új lány között, a legtöbben már tudták, hogy kicsoda Sofia. Miután havivérzése elmúlt, neki is együtt kellett imádkoznia a többiekkel. Mindenki azt leste, mit csinál. A

kolostorban megtanulta, hogyan kell a szertartás vezetőjét utánozni. A közös imádkozás, a szent szövegek felmondása során csupán egy fél hanggal maradt le mögötte, és mindig pontosan azt tette, amit ő. A módszer a hárem imaházában is bevált. Senki sem figyelt fel az ellenállására, már ha annak lehetett nevezni azt, hogy a legcsekélyebb mértékben sem érdekelte a vallás.

Nagyjából a ciklusa végével egyidőben levehette a testére erősített dióhéjakat is. Amikor kioldozta a vászoncsíkokat, a dióhéjak lepottyantak a földre. Sofia azonban egyre rosszabbul érezte magát. Mostanra már mindenkit ismert idebent. Született vezetőnek bizonyult, lenyűgözte a takarítónőket és a rémült új lányokat is. A nyelvi nehézségek dacára mindenki őt tartotta a frissen vásárolt rabszolgák vezérének. A vallásos oktatás során elérkezett az írás és az olvasás ideje. Sofia nem erőltette meg magát. Csupán annyit sajátított el az új dolgokból, amennyire feltétlenül szüksége volt. Az arab betűket a legcsekélyebb nehézség nélkül tanulta meg. Zökkenőmentesen folyt az élete. Egy dolog azonban bántotta: már régen itt élt a háremben, de még egyetlen alkalommal sem találkozhatott a csodálatos Nurbanu Kadinnal. És hiába keresett valakit, aki bármivel is kiemelkedett volna a szolgák vagy az oktatók közül. A

környezetében egyetlen fontos vagy befolyásos személy sem akadt.

Nem csoda, hogy egyre nyugtalanabbá vált.

Itáliában a seraglio szóval jelölték a szerájt. Az olasz kifejezést a vadállatokat féken tartó ketrecre lehetett visszavezetni. A lány egyre inkább úgy érezte, mintha ő is egy bezárt fenevad lenne. Mind többször járkált ingerülten fel és alá a tágas helyiségek útvesztőjében. Dühös elszántsággal járta sorra a termeket. Egy idő múlva már pontosan tudta, milyen távolságra őrködnek egymástól a komor arcú eunuchok. Olyan kétségbeesés fogta el, hogy legszívesebben üvöltött volna, pedig még csak egyetlen hét telt el.

Egyik este újra elfogta a nyugtalanság. Ingerülten járkálni kezdett. Amikor befordult egy elhagyott, félhomályos folyosóra, váratlanul rájött, hogy már korábban is járt itt, mégpedig akkor, amikor először hozták be a palotába. Hamarosan újra ott állt az ajtó előtt, melynek túloldalán az a sötét, szúrós szempár várta. Hosszú perceken keresztül nem merte lenyomni a kilincset. Az előszoba árnyékai között bujkált. Senki sem járt arra. Az ajtón túlról egyetlen hang sem szűrődött ki. A lány végül nem bírta tovább a feszültséget, összeszedte minden bátorságát, és beosont a terembe.

Csalódottan és megzavarodva tapasztalta, hogy odabent sötétség honol. Senki nem volt a szobában. Nyoma sem volt a gyönyörű, fényűző berendezésnek. Alig maradt meg valami mindabból, ami miatt első látogatása során olyan elegánsnak tűnt ez a helyiség. A bútorokat kivitték, a szőnyeget és a matracokat felszedték, és összetekerve halomba rakták a fal mellett. Középen erős faládákat látott, némelyikből kikandikált a díszes tálcák pereme és a rézedények csillogó teteje. A nyitott tetejű ruhásládákban megtalálta a selyem és damaszt szöveteket. Némelyik láda még csupán félig telt meg. Arrébb gondosan összehajtva különféle ruhadarabokat halmoztak fel. Rengeteg ékszert is látott. Furcsa érzés volt, hogy mennyire élettelennek tűnt a sok drágaság, amikor nem emberek bőrén csillogott.

Egyértelmű volt, hogy Nurbanu már nem jár ide. Az úrnő tehát elment, és magával vitte ragyogó, életteli kíséretét is... Sofia Baffo pedig egyedül marad ebben a... börtönben. Megtántorodott az iszonyatos felismeréstől. Lángba borult a teste, megroggyant a térde. Remegett a félelemtől. Leborult a csupasz padlóra. A csiszolt kőlapok visszaverték ziháló légzését.

Később halványan emlékezett rá, hogy egy hatalmas termetű, fehér eunuch jött oda hozzá, csendben felemelte, és

kivezette a néma teremből. Amikor kijöttek, nemcsak bezárta, de be is lakatolta az ajtót. Karjába vette a lányt, és úgy vitte fel, mint egy beteg gyermeket a harmadik emeletre, a lányok közös hálósobájába. Sofia így került vissza keskeny és kényelmetlen ágyába.

Mintha lázálom gyötörte volna, úgy tűnt, megváltozott az eunuch arca. Ismerősnek tűnt. Mintha a fiatal Venierót látta volna maga előtt. Azt a fiút, aki átmászott a zárda falán, és ott állt mellette a hajó fedélzetén is. Sofia nem tudta volna megmondani, hogy miért, de rátört a bűntudat, amikor felismerte egykori útitársát. Veniero... vagyis Giorgio megpróbálta megmenteni az életét. Most már... ha újra eléállna, nem küldené el.

De nem! Újra csak egy eunuch hajolt fölé. A lánynak eszébe jutott a gálya kabinja. Az imbolygó lámpás fényében Giorgio néhány sort vetett papírra. Az eunuchnak nem lehetnek gyermekei... Nem úgy, mint egy életerőtől duzzadó, fiatal velencei tengerésznek...

Csak jóval később értette meg, hogy a láz miatt támadt ilyen furcsa látomása.

Himlős vagyok. Ezek a szavak mintha háborgó elméje legmélyéből bukkantak volna elő. Az arcán megjelenő kiütések egyértelművé tették, hogy elkapta a félelmetes

betegséget. Pontosan úgy nézett ki, mint az a ronda kis takarítónő. Elcsúnyult az arca, és tönkrement az élete. Odaveszett minden, ami számított. A lány többé már semmit sem ért.

– Ugyan már, dehogyis! – hallotta távolról Birs megnyugtató hangját. Faridah is ott volt mellette. – Itt a négy sebhely, ahol beoltottalak. Ezek nem forrtak be, látod? Kifolyik belőlük a nedvesség. Figyelj oda, hogy tiszták maradjanak. Ily módon a méreg kijut a szervezetedből. A betegség nem uralkodhat el rajtad. Eddig egyetlen betegem sem halt meg. Higgy nekem!

– *Insallah* – tette hozzá Faridah.

A lány két nappal később tért magához. Tudta, hogy Birs megtartotta az ígéretét. A himlő áldozatai, azok is, akik túléltek a kórt, legalább egy héten keresztül küzdöttek a láz és a delírium ellen. Ennek ellenére úgy érezte magát, mintha egy tengeren sodródó hajóroncs lett volna. A lelke pontosan olyan üres volt, mint a ragyogó márványcsarnok, ahonnan eltávolították a szőnyeget és a kárpitokat. A csillogó csempe és a sok tükör csupán a fáradt és kedvetlen ürességet tükrözhetett vissza.

– Valami más baja van – jelentette ki határozottan Ajva. – Nem a himlő miatt ilyen levert. Nézd csak, a varratok olyan

tisztán leperegtek, ahogy vártuk. Egészen apró hegeket hagytak csak maguk után, szinte nem maradt nyomuk. Mivel Szafije már felnőtt, attól sem kell félni, hogy a hegek vele együtt tovább nőnek. Valami egészen más lehet a baja.

Amikor már második hete lakott a háremben, Birs közölte vele, hogy rendbe jött, és nyugodtan útra kelhet. Az értésére adta, hogy többet nem kell ellenőrizni az állapotát.

– Te buta, babonás liba! Nem vagyok hajlandó elhinni, amit fecsegsz! Kizárt dolog, hogy valaki rontást tett rá! – kiabált Ajva Faridahhal. – El van keseredve. A háremben gyakori az ilyesmi. Nem fogok élénkítő szereket felírni neki. Csak átmenetileg ennyire letört. Az utazás majd helyre teszi. Már elég erős, hogy felkerekedjen, ezért azt parancsolom, induljon ő is.

Faridah olyan kétségbeesetten zokogott, mint aki most veszítette el a legutolsó barátját.

Bár Ajva szerint a lány már útra kelhetett, ám ez nem jelentette azt, hogy volt is hozzá kedve. Sofia rosszkedvűen gubbasztott másnap reggel, amikor eunuchok jöttek oda hozzá. Akkor sem tudott volna szóba elegyedni velük, ha azok hajlandóak lettek volna beszélgetni. Gyorsan és határozottan fátylakba burkolták. Nem igazán érdekelte, hová viszik. Hamarosan a kertben találta magát. Errefelé még

nem járt korábban. A háremőrök a vízpartra vezették. Magatehetetlenül tűrte, hogy beültessék egy bárkába, és átevezzenek a Boszporusz túlsó partjára. A jármű Szkutariban, az ázsiai oldal egyik mólója mellett kötött ki.

Egy gyaloghintóban folytatódott az utazás. Csupán sötétedéskor álltak meg. Napkeltekor továbbmentek. Másnap és az azt követő napon is úton voltak. Sofia ekkor már megértette, hogy el kell búcsúznia Konstantinápoly csodálatos városától. Mégsem a szultán palotájának háreme lesz az otthona.

A teherhordók időnként megálltak egy-két órára, pihentek kicsit a délutáni árnyékban. Ha utasuk ilyenkor kilesett a vastag függönyök mögül, hatalmas, agyagos szántóföld közepén találta magát. Elfogta a kétségbeesés, ahogy a tekintete végigsiklott a poros gabonaföldön dolgozó, hajlott hátú földműveseken. Ennyi erővel nyugodtan hozzámehetett volna ahhoz a korfui nemesúrhoz. A szigeten legalább valami halvány esélye lett volna a hatalom megragadására. Itt viszont még azt sem tudhatta, hogy hová megy és miért. Nem lehetett biztos abban, hogy a teherhordók megértették óvatosan elszuttogott kérdéseit. Nem mertek válaszolni, hiszen a hatalmas termetű, fehér eunuch lankadatlan figyelemmel őrizte a rabszolgalányt.

Az utazás egy egész héten át tartott.

Szerencsére az útra kelését követő harmadik napon Sofia magányos gyaloghintója utolért egy jóval nagyobb létszámú társaságot. Beálltak a többiek közé. Az előző nap teljesen összehúzta a függönyeit, mert felzaklatta a kietlen, vidéki táj. Amikor meghallotta útitársai hangját, azt gondolta, csak egy nagy csapat földműves közé keveredtek, akik éppen a piac felé igyekeznek. Nem nézett ki, mert így is nagyon jól el tudta képzelni a rühes szamarak hátán ülő asszonyokat és gyerekeket, a csirkével és káposztával teli kosarakat. Annyira ingerült lett ettől az elképzeléstől, hogy még jobban összehúzta a függönyöket. Nem akarta, hogy beszivárogjon a por és a csőcselék zaja.

Délben megálltak pihenni. Kintről továbbra is behallatszott az útitársak moraja. Sofia olyan dühös volt, hogy inkább a gyaloghintóban maradt. Pedig nagyon csábította a gondolat, hogy végre kinyújtóztassa a lábát, és könnyítsen magán. Mind a kettőre nagy szüksége lett volna.

A következő percben azonban valaki kinyitotta a gyaloghintó ajtaját. Nem lehetett tudni, kicsoda az ajtóban álló, sűrű fátylat viselő, ismeretlen hölgy. Sofia úgy megijedt, hogy önkéntelenül is a szájához kapta a kezét. Ezt látva a

másik nő felemelte a fátyla szegélyét.

A rabszolgalány azonnal megismerte a ragyogó szempárt. A boldogságtól szinte feljajdult. Egy pillanat alatt semmivé foszlott a rosszkedve, és elszállt a kimerültsége. Hiszen a csodálatos szépségű úrnő útitársa lett!

– Megálltunk, hogy meglátogassuk a környéken élő barátainkat. Így legalább lesz időd kiheverni a himlőt.

Nagyjából ennyit értett meg Nurbanu szavaiból. De nem is ez volt a lényeg. Most már cseppet sem számított, hogy milyen irányba halad az utazók karavánja. Sofia boldogan elment volna a földkerekség túlsó végére is, ha közben a lenyűgöző hölgy útitársa lehet. Nem tudott hová lenni a boldogságtól, amikor kiderült, hogy az úrnő kétszemélyes gyaloghintójában utazhat tovább. Mire véget ért a hét, a lány sokkal jobban beszélt törökül, mint azelőtt.

Bár nem igazán érdekelte, mostanra azt is megtudta, hogy Kütahya városa az úti céljuk. Ha Nurbanu oda akar menni, akkor Sofia örömmel követi.

A település nem volt túl nagy. Ha minden itt élő képes lett volna kifizetni fejenként fél ghrus adót, az így befolyt pénz arra sem lett volna elég, hogy kifizessék Sofia Baffo vételárát. A hegy tetején magasodó fellegvár majdnem akkora volt, mint amekkora területet elfoglaltak odalent a helybeliek

cseréptetős házai. Az ősi erődítmény alapjait még jóval az Iszlámot megelőző korokban rakták le. A most élő nemzedékek csupán a falak karbantartásával foglalkoztak. Itt, a fellegvárban élt a környék kormányzója és az egész családja.

Sofiát az erődítmény háremében szállásolták el.

HARMADIK RÉSZ

Abdullah

Huszonnyolcadik fejezet

Kütahya iszonyatosan unalmas hely – jelentette ki Nurbanu Kadin. Sofia ekkor már tudta, hogy úrnője neve olyasmit jelent: lenyűgöző szépségű hölgy. Őszinte meggyőződéssel hitte, hogy ennél találóbb nevet még egyetlen nőnek sem adtak. – Mindenekelőtt a tél szörnyű errefelé. Nedves és hideg. Ugye nem teszel nekem szemrehányást, amiért minden lehetőséget megragadok, hogy minél több időt töltsék a nagy szerájban? Sajnos, ami igaz a télre, az nem igaz a nyárra. Isztambul olyankor sokkal párásabb és forróbb, mint ez a hegyvidéki település. Ráadásul a fővárosban gyakoriak a lázas megbetegedések.

Sofia csalódottan vette tudomásul, hogy ilyen jelentéktelen helyre került. Ingerültsége azonban semmivé foszlott a kegytől, hogy úrnője ennyire megbízik benne.

– Legyünk türelmesek, és várjuk ki, hogy elérkezzen a mi időnk. Az a *vénember* – a Mindenható legyen könyörületes hozzá – csak nem fog örökké élni.

Sofia figyelmét nem kerülte el a hölgy hangjából kicsengő reménykedés. Persze kezdetben még nem sejtette, kiről beszél.

– Elmondom neked, te kis messzi földről idesodródott felhőcske, hogy tulajdonképpen kik vagyunk mi, és hogyan kerültünk Kütahyába. A magyarázatom segíteni fog abban, hogy jobban megértsd az új gazdádat, és tisztában legyél sajátos életkörülményeinkkel. Ez akkor is hasznos, ha egyelőre nem értesz meg minden szót abból, amit mondok.

A lány lelkes bólogatással adta úrnője tudtára, hogy örömmel meghallgatja a hosszúnak ígérkező mesét. Nagyon jólesett neki, hogy a hölgy ennyire odafigyelt rá. Cseppet sem haragudott meg azért, hogy szóba hozta Sofia új gazdáját. Amióta megérkeztek, egyetlen férfival sem találkozott. Csupán jó pár hatalmas termetű fickót látott, abból a fajtából, aki az egész úton elkísérte és vigyázott rá. Most már tudta róluk, hogy valamennyien háremőrök. Azt is megértette, hogy az eunuchok nem börtönőrként őrzik a lányokat, hanem oltalmazón a biztonságukra ügyelnek. Ha pedig majd sor kerül arra, hogy a hárem új lakójának valamiért kapcsolatba kell lépnie a külvilággal, üzeneteit is rájuk bízhatja. Mostanra már azzal is tisztában volt, hogy a háremőrök állandóan szemmel tartják. Megtanulta, hogy illetlen dolog eunuchnak

szólítani őket, hiszen ez az elnevezés arra utal, hogy nem teljes értékű férfiak. Akárcsak a többi lány, Sofia is a *hadim*, vagyis szolga, illetve az *usztad*, vagyis tanító megszólítást használta.

Már a legkisebb mértékben sem bántotta, hogy egy titokzatos férfi tulajdona lett, mivel Nurbanu is ugyanannak a gazdának volt a rabszolgája.

– Négyéves voltam, amikor elvettek szegény szüleimtől. Egész életemet a hárem falai között töltöttem. Nem értek máshoz, minthogy egy nagyhatalmú férfiú kegyeit keressem. Természetesen javult a helyzetem, amikor a sors úgy akarta, hogy én legyek az úr legidősebb fiának anyja.

– A szultán örökösének vagy a felesége? – kérdezte Sofia lenyűgözve.

– Nem, erről az álmról már lemondtam – válaszolta Nurbanu nagyot sóhajtva. – Allah nem akarta, hogy Szelim feleségül vegyen, ahogy az apja a feleségévé tette kedvenc ágyasát, Hürrem szultánát.

– Ezek szerint te is egy rabszolga vagy... akárcsak én.

– Így igaz. Elég valószínűnek tűnik, hogy ennél többre már sosem fogom vinni. Ugyanakkor, ha a Mindenható kegyesen tekint le rám, és úgy dönt, hogy hosszú élettel ajándékoz meg, egy szép napon én lehetek a válide szultána.

– A szultán édesanyja – ismételte meg Sofia áhítatos hangon a különös kifejezést. Most is ugyanolyan édesnek találta, mint amikor először próbálta meg kimondani. – Kevés nő álmodozhat ilyen nagyszerű dologról.

Gyorsan vág az esze ennek az apróságnak. A lány Nurbanu szemébe nézett, és kitalálta, mi jár az úrnő fejében. Elöntötte a büszkeség. Az idősebb nő hangja is hasonló büszkeségről árulkodott:

– Az én uram nem más, mint maga Szelim, minden muszlimok nagyhatalmú szultánjának, Szulejmánnak – kinek uralma tartson az idők végezetéig – és egyetlen törvényes feleségének, a csodálatos Hürrem szultánának – a Mindenható legyen irgalmas a lelkéhez – négy gyermeke közül a legidősebb. A felséges páros harmadik fia, Dzsahangir – ne büntessen Allah ilyen gyermekkel – kiskorától fogva csenevész legényke volt. Szegény herceg pár évvel ezelőtt távozott az élők sorából. Szulejmán az egyetlen leányát, Mihrimah hercegnőt feleségül adta nagyvezéréhez, Rüsztém pasához. A pasa tavaly hunyt el. Mihrimah szultánát nagyon megviselte a férje halála, ám a pasa hatalmas vagyont hagyott az özvegyére. Remélem, a szultána egészsége lehetővé teszi, hogy megismerkedj vele, amikor visszatérünk Isztambulba.

– Ha nem tévedek, Mihrimah irányítja felséges atyjának szűkebb háztartását.

– Így igaz.

– Ez viszont azt jelenti, hogy pusztá jelenlétével is korlátozza a hatalmadat.

– Ezt meg kitől tudod?

– Birstől.

– A bábaasszonytól?

– Az érkezésem utáni első nap hallottam tőle.

Lehetséges, hogy a nyelvi nehézségeim miatt ügyetlenül, sőt talán durván fogalmaztam – gondolta Sofia. Óvatosan tanulmányozni kezdte a nő arc kifejezését. Talán jobban járok, ha az ilyen következtetéseimet nem osztom meg senkivel.

Nurbanu nemsokára összeszedte magát. Bár a tekintete lángolt, nyugodt hangon folytatta a meséjét. Témát váltott:

– Fenséges gazdám, Szelim már egészen kiskoruk óta folyamatosan vetélkedett öccsével, Bajaziddal. Bár Szelim volt kettőjük közül az idősebb, az anyjuk mégis Bajazidot támogatta. Azt mondják, Szelim kedvéért Hürrem nem ölette volna meg Musztafát. Bajazid miatt azonban könnyörtelenül a halálba küldte.

– A halálba küldte? Ki volt ez a szerencsétlen Musztafa? – kérdezte Sofia.

– Szulejmán elsőszülött fia. Az anyja csupán egy egyszerű ágyas volt. Hürrem gondoskodott róla, hogy Szulejmán szultán elforduljon attól az asszonytól. Musztafa azonban elszántan küzdött az apja kegyéért. Hürrem szultána éppen ezért elintézte, hogy kivégezzék. *Megfojtották.*

– Megfojtották? – ismételte meg Sofia az ismeretlen török szót. Az idősebb hölgy beszámolóját hallgatva számos kifejezést nem értett, ám pontosan tudta, mennyire fontos ennek a szónak a jelentése.

– Bizony megfojtották – bólintott Nurbanu –, egy beolajozott selyem íjhúrral. Ebből az anyagból csupán a királyi család tagjai számára készítenek húrt. Nem véletlen, hogy ezt a kivégzési módot választották. Balszerencsét okozna, ha királyi vér fröccsenne a földre. Az uralkodócsalád tagjait hagyományosan íjhúrral végzik ki.

– Létezik ilyen hagyomány? – álmélnkodott Sofia.

– Bizony! Így végeztek vele! – kiáltotta Nurbanu lángoló szemmel. Váratlanul felpattant, és két kezével megmutatta, hogyan kell valakit megfojtani egy íj húrjával.

– A felséges Hürrem szultána a saját kezével végzett Musztafával? – tudakolta Sofia.

– Ó, dehogyis! – vágta rá Nurbanu. – Úri hölgyek nem tesznek ilyesmit. Nem szívesen, de kénytelen vagyok

beismerni, hogy az az öregasszony teljesen az ujjá köré csavarta Szulejmánt. Rengeteg hazugságot suttogott a fülébe. Úgy formálta a felséges szultán akaratát, mint a fazekas a nedves agyagot.

– A szultán ölte meg a tulajdon fiát? – hitetlenkedett Sofia.

– Természetesen nem a saját kezével. Parancsot adott, hogy hét szolgájának szúrják át a dobhártyáját és vágják ki a nyelvét, hogy az utasítása végrehajtása után senkinek se számolhassanak be a szörnyű tettről. Musztafa semmit sem sejtett, amikor felséges atyja étkezni hívta a sátrába. Szulejmán a háremben ült, és egy ráccsal fedett ablakon keresztül végignézte a kivégzést. Utána azonban úgy tett, mintha nem is sejtette volna, mi történt. Visszatért Konstantinápolyba. A hírnök ott járult a színe elé. A hagyományoknak megfelelően fehér tintával fekete papírra írták a szörnyű hírt. Az uralkodó csak akkor kezdte el nyilvánosan gyászolni a fiát. Hürrem szultána figyelemre méltó asszony volt...

Sofia egy néma bólintással jelezte egyetértését. Lenyűgözte, hogy egy egyszerű rabszolgalány képes volt halálba küldeni a világ leghatalmasabb birodalmának élén álló, félelmetes fejedelem tulajdon fiát.

– A szultán megfontolta, mi történjen a másik két fiával –

folytatta Nurbanu. – Úgy gondolta, az lesz a legjobb, ha a gazdámát és az öccsét elküldi Isztambulból. Így akarta megakadályozni, hogy velük is hasonló cselszövés végezzen. Mindegyiket egy *szandzsák* élére állította. Szelim megkapta Magnéziát, Bajazid pedig Kónyát.

– Mit jelent az, hogy *szandzsák*? – kérdezte Sofia.

– Egyfajta nagybirtok. Lényegében a birodalom egyik tartománya, amelyet a kormányzó irányít. Neki kell gondoskodnia az adó begyűjtéséről, és arról, hogy a jövedelem eljusson a fővárosba. A pénzből csupán annyit tarthat meg magának, hogy megéljen belőle. Tudnod kell, hogy a trón várományosai hagyományosan Magnézia élén álltak. Hürrem szultána persze tisztában volt ezzel. Mindent megtett, hogy eltávolítsa a gazdámát a gazdag *szandzsák* éléről. Ó, imádom Magnéziát! Talán azért szeretem annyira, mert ott született meg a fiam. Mennyire boldogok voltunk ott, amikor még kisgyermek volt! Ott játszott mellettem a háremben. Magnézia elég közel van a tengerparthoz, így gyakran kirándultunk oda, azt is nagyon szerettem. Na, de ostobaság volna olyan dolgok miatt siránkozni, melyekkel a Mindenható nem az idők végezetéig jutalmaz meg minket.

A nagyasszony egy pillanatra elhallgatott, majd ragyogó tekintettel folytatta:

– Hürrem szultána négy évvel ezelőtt halálosan megbetegedett. Szulejmán majd eszét veszette a fájdalomtól. Úgy döntött, teljesíti kedvese utolsó kívánságát. Hürrem nem azt kérte felséges urunktól, hogy kedvenc fiát, Bajazidot állítsa Magnézia élére, beérte azzal, hogy Szelimet eltávolították a tartományból. Ravaszul arra számított, hogy rendkívül tehetséges gyermeke, Bajazid kihasználja a felkínálkozó alkalmat, és magától is megszerzi a fontos *szandzsákokot*.

Nurbanu megcsóválta a fejét.

– Szulejmánt azonban még a legmélyebb gyász sem tudta rávenni arra, hogy elfeledkezzen a birodalom érdekéről. Rüsztém pasa bölcs tanácsát követve azt a döntést hozta, hogy a gazdám itt, Kütahyában szolgáljon tovább. Ez a tartomány, rendkívül előnyös módon, igen közel fekszik Isztambulhoz. Vészhelyzet esetén gazdámnak csupán öt napig kellene vágatnia, hogy elérje a Fényességes Portát. Hürrem szultána hiába ábrándozott arról, hogy Bajazid lesz Magnézia ura. Fia az Észak-anatóliai-hegyvidéken, Amaziában kapott új hivatal. A nagy távolság és az igen rossz utak is akadályozzák, hogy gyorsan beérjen a fővárosba. Legkevesebb két hétbe telik, hogy eljusson Isztambulba. Ha valami történne a szultánnal – akit a Mindenható

oltalmazzon –, Szelim sokkal kedvezőbb helyzetben készülhetne fel a következményekre. Ezzel persze Bajazid is tisztában van.

A nagyasszony arcán némi szomorúság látszott.

– Mi persze nem igazán örültünk annak, hogy ott kell hagynunk Magnézia csodálatos tájait. Kütahyában egyszerűen szörnyű az időjárás. Eszünkbe sem jutott persze, hogy ne a legnagyobb lelkesedéssel hajtsuk végre felséges uralkodónk parancsait. Amikor utasítást kaptunk, hogy hagyjuk ott Magnéziát, azonnal engedelmeskedtünk. Bajazid azonban nem volt hajlandó áttelepülni Amaziába. Azt hiszem, nem említettem még, hogy miért. Amazia korábban Musztafa *szandzsákja* volt.

– Nem költözöm oda! – méltatlankodott Bajazid. – Azon a helyen csak szerencsétlen, halott bátyámra tudnék gondolni. Mégis hogy irányítsak egy tartományt ilyen teherrel a vállamon?

– Valójában attól félhetett, hogy Magnézia uraiból szultánok lesznek, Amaziában viszont halál vár a hercegekre – magyarázta Nurbanu. – Persze a szultán akaratával nem lehetett sokáig szembeszegülni. Bajazid morogva ugyan, de végül engedelmeskedett. Ott, a keleti tartományban rájött azonban egy fontos dologra. A helybeli kurdok és a

zabolátlan törökök csak arra várnak, hogy valaki kimondja Musztafa nevét. Tiszta szívvel rajonganak ugyanis Szulejmán legidősebb fiáért. Azonnal, habozás nélkül felsorakoznának amögé, aki Musztafa nevét tűzi a zászlajára. A hegyvidéken nagyon egyszerű emberek élnek. A maguk együgyűségében azt hiszik, hogy Bajazidban szegény megfojtott Musztafa öltött újra testet.

A nagyasszony egy gyors pillantással meggyőződött arról, hogy új rabszolgája követi-e a szavait.

– Bajazid tehát sereget gyűjtött maga köré, és nyílt lázadást robbantott ki az atyja ellen. Lehetséges, hogy erre a pártütésre tulajdon anyja, Hürrem szultána biztatta. A vénasszony elhitette a gyermekkel, hogy apja öreg és gyenge. Nem lesz nehéz letaszítani a trónjáról, ha valaki kellően elszánt. A Mindenható azonban az igazság bajnokait támogatta. Nem engedte meg, hogy azok arassanak diadalt, akik istenkáromló módon kezét kívántak emelni Oszmán kardjának viselője ellen. A gazdám seregei élén felséges atyja segítségére sietett. Bár nem szívesen emelt fegyvert tulajdon testvéreire, Kónya síkján legyőzte az öccsét.

Sofia egy bólintással jelezte, hogy figyel, és érti a történetet.

– Bajazid először visszamenekült Amaziába, később pedig a

perzsa sah udvarában keresett menedéket. Ott él ma is. Fenséges gazdánk, Szelim herceg ezért tavasz óta maga is a perzsa határvidéken állomásozik. Amióta megolvadt a téli hó, ott sorakozik a seregével, ezzel jelezve a sahnak, hogy Szulejmán szultán birodalmát komolyan kell venni. A perzsák ura azonban ünnepélyes esküben fogadta meg, hogy akár az élete árán is megvédi Bajazidot és négy kisfiát. Nem fogja megengedni, hogy a herceg a török eretnekek kezébe kerüljön.

Nurbanu nagyot sóhajtott.

– Ez a helyzet. Egyedül Allah a megmondhatója, hogy mit hoz a holnap. Én magam mindennap azért imádkozom, hogy a Mindenható kegyesen mosolyogjon urunkra, és e hosszú küzdelem az ő gyors és dicsőséges diadalával érjen véget.

Sofia hevesen bólogatva mutatta, hogy nagyon is egyetért úrnője imájával. Boldogsággal töltötte el az idősebb hölgy bizalma. A későbbi napok során újra és újra átgondolta e különös beszélgetés részleteit. Bár továbbra is számos olyan szó akadt, melyet nem igazán értett, nagyon fontosnak tartotta, hogy megismerhette az úrnő valódi érzelmeit. Szemtanúja volt annak, ahogy a hűvös és rendíthetetlen nyugalmú Nurbanu felkelt a párnáiról, és úgy tett, mintha hófehér, arany ékszerekkel borított kezével megfojtana

valakit. Tűzpiros körmű ujjain kifehéredtek a bütykök, olyan erővel szorította a láthatatlan íjhúrt. A karcsú és formás női kézben jóval több hatalom rejlett annál, amiről a trón iránt sóvárgó hercegek valaha is álmodhattak.

Huszonkilencedik fejezet

A hegyek árnyékában a tavasz helyét átvette a nyár. A síkságot borító bogáncs kifehéredett, és gyakran egész nap porfelhők takarták el az eget.

Sofia egyre jobban beszélt törökül. Igyekezett minél alaposabban kitanulni a hárem szokásait. Megtanulta, hogy az alacsonyabb rangú rabszolgák segítségével hogyan öltözzön fel a lehető legelőnyösebb módon. Rabszolgalányok fonták be a haját és festették ki a körmét. Azzal is tisztában volt, hogy a törökök szemében milyen színek és szövetek illenek a legjobban egymáshoz. Később elsajátította a nők közös táncait. Tánc közben a háremhölgyek sorba álltak, megfogták egymás övét, és apró, rugalmas léptekkel követték vezetőjüket. Ennél lényegesen bonyolultabb volt begyakorolni a szólótánc különös mozgásait. A török asszonyok tánca rendkívüli módon megdolgoztatta a táncosok hasát és csípőjét. A lány elképesztően ügyesnek bizonyult. Hosszú, karcsú lábával lenyűgözően táncolt,

miközben mások apró favillákkal ütötték a ritmust.

Énekelni is megtanult. Előadta a többieknek szülőföldje néhány dalát. Ezeket az énekeket persze úgy változtatta meg, hogy megfeleljenek Nurbanu kényes ízlésének. Közönsége lenyűgözve hallgatta az európai rabszolgalányt. Az olasz dalokat különleges, egzotikus remekműveknek tartották. Sofia nem csupán énekelt, de hamarosan az *oudon* is tudott egy kicsit játszani. A muzsikálás nem igazán érdekelte, mert nem volt túl nagy kedve ahhoz, hogy mások táncát kísérje a háttérből. Azt azonban nagyon élvezte, ha valamelyik előadáson ő állhatott a figyelem középpontjában.

Mindeközben kemény elszántsággal arra törekedett, hogy minél több barátot szerezzen. Erőfeszítéseit nagy siker koronázta. Hamarosan minden előadásán óriási tapsvihart aratott, a többiek a nevét kiabálták. A törökök nem tudták kimondani azt, hogy Sofia. Akárcsak az isztambuli takarítónő, mindenki Szafijének, vagyis szépségnek nevezte. Baffo kormányzó leánya úgy érezte, ez a név tényleg illik hozzá. A háremben senki sem kételkedett abban, hogy az új rabszolga a legmegfelelőbb nevet kapta. Ahogy teltek a napok, a lány már-már elfelejtette, hogy valaha másnak hívták.

Nyár közepe felé járhatott az idő, amikor a hárem lakói

kirobbanó örömmel értesültek arról, hogy diadalmas gazdájuk elindult hazafelé. A perzsa sah fegyverletételre kényszerült, Bajazid pedig életét veszítette. A háremhölgyek őszinte örömmel adták tovább egymásnak a nagyszerű hírek részleteit.

Ugyanakkor Sofia, vagyis már Szafije nem volt annyira boldog, mint ahogy az elvárható lett volna. Aggódva várta gazdája visszatérését. Bár korábban még egyetlen alkalommal sem láthatta a hadvezért, a győztes háború hőst, egy dolgot biztosan tudott róla: Szelim mohó és forróvérű férfi volt. Állítólag a fiúkat is felettébb kedvelte, ám nem érte be velük, minden este üzenetet küldött a hárembe az egyik hatalmas termetű, fehér eunuchhal. Nurbanu ilyenkor maga elé hívta a védenecit, rövid töprengés után kiválasztott három vagy négy gyönyörű lányt, és átküldte őket a gazdához. Szelim kiválasztotta az egyiket, aki abban a megtiszteltetésben részesült, hogy a teljes éjszakát a nagyúr mellett tölthette. Néha persze az is előfordult, hogy a gazda név szerint szólította magához az egyik kedvencét.

Szafije gondosan megfigyelte, hogyan választja ki Nurbanu a lányokat. Elképesztette, milyen hatalom összpontosul a kezében. Gazdájuk még a mindennapi ételnél is többre tartotta az asszonyait, ám fogalma sem volt arról, mi történik

a háremében. Igazából még azzal sem lehetett tisztában, hogy pontosan hányan élnek a palota zárt részén. Ha valaki udvariatlanul rákérdezett volna, akkor a herceg azt válaszolta volna, „húszan vagy harmincan lehetnek”. Persze az effajta kíváncsiskodás a jó ízlésbe ütközött.

A háremben élők száma folyamatosan változott. Nurbanu azonban pontosan tudta, hogy kik vannak a környezetében. Általában majdnem ötvenen laktak a zárt részben. Szelim háza népének majdnem fele a nők birodalmában élt. A gazdának nem nagyon volt beleszólása a hárem mindennapi dolgaiba. Csupán arról értesült, amiről Nurbanu beszámolt neki. Bár a nagyasszony soha többé nem feküdhett már be gazdája ágyába, mégis egyedül ő döntötte el, hogy kik részesülhetnek ebben a kitüntetésben.

Ha valamelyik lány magára haragította, gyorsan leszámolt vele.

– Örömhírt közlök veled, ó, gazdám – üzenté meg a hercegnek. – Ez és ez a háremhölgy gyermeket vár.

Ha viszont a vétkes elnyerte büntetését, és a hárem úrnője kiengesztelődött, akkor a következő üzenet már így szólt:

– Ó, hatalmas gazdám, a szegény leány sajnos nemrég elvetélt, és szívében most mindennél hevesebben ég a vágy, hogy ölelő karodban nyerjen vigasztalást.

Szelim nagyon keveset tudott a világ bizonyos dolgairól. Mivel nem volt pontosan tisztában azzal, hogyan, mennyi idő után és milyen körülmények között születnek a gyermekek, így kénytelen volt hinni Nurbanu szavának.

Szafije gyorsan felismerte, hogy nagyra törő álmait csakis a hárem bejáratott csatornáin keresztül válthatja valóra. A legkevésbé sem számított, hogy a nők zárt világában ő volt mindenki kedvence. Csak akkor lehet hatalmas és befolyásos, ha irányítása alá tudja vonni a férfiak birodalmát a fal túlsó oldalán. Nagyon nehéz volt elérni, hogy Nurbanu akarata ellenére bárkinek is meghallják a hangját odakint. Néha előfordult, hogy egy vakmerő lány elnyerte valamelyik eunuch rokonszenvét. Úrnőjük háta mögött ilyenkor azért ki lehetett csempészni egy-egy üzenetet. Nurbanu azonban vaskézrel irányította a hárem valamennyi *hadim*ját.

A velencei lány figyelmét nem kerülte el, hogy a másnap reggel visszatérő kiválasztottakat majd szétveti a büszkeség, és mindenkinek elhencegnek azokkal az aprócska ajándékokkal, melyekkel gazdájuk fejezte ki elégedettségét, ha a lányok ügyessége különösen nagy örömmel töltötte el. Ennél azonban lényegesen fontosabb dolgok történtek, ha valamelyik háremhölgy teherbe esett. Az ilyesmi rendkívül ritka eseménynek számított. A várandós asszony Allahhoz

fohászzkodott, és azért imádkozott, hogy fia szülessen. Az ilyen gyermek ugyanis erőt és hatalmat adott az anya kezébe. A háremhölgy a fia révén képes lehet irányítani a külvilágot is. Befolyásának mértékét csupán az szabja meg, hogy mennyire tudja magához kötni a gyermeket. Bár Szelim kéjsóvár és bővérű férfiúnak számított, a legtöbb háremhölgynek csupán leánya született. Nurbanu fiának, Murádnak így csupán négy vetélytárssal kell majd megküzdenie apjuk kegyeiért.

Szafije lelkesen tanulmányozta a hárem különös rendszerét. Éles szemét nem kerülte el, hogy mennyire féltékenyek egymásra az itt élők, és odafigyelt jelentéktelen diadalaikra is. A levegő azonnal feszültséggel telt meg, amikor a felbukkanó eunuch diszkréten odahajolt Nurbanuhoz, és halkán, mégis mindenki számára egyértelműen tolmácsolta ura üzenetét, azt, hogy a herceg egy hölgy társaságára vágyik. Ilyenkor Szafije is remegett a visszafojtott feszültségtől. Amikor az úrnő lassan körbefordult, és alaposan megszemlélte a körülötte figyelő lányokat, Szafije is kihúzta magát, elsimította a ruháját, elegáns mozdulattal az ölébe tette a kezét, és rezegtetni kezdte a szempilláját. Megpróbált mindent megtenni, hogy kijavítsa az előző napok hibáit. Biztosra vette ugyanis, hogy

valamit rosszul csinálhatott, ezért nem őt választotta ki a hárem úrnője.

Hiába teltek azonban a hónapok. Szafijét egyszer sem szólította az asszony, amikor közölte a kiválasztottak nevét. A lány hiába várta, hogy ő is sorra kerüljön. Mindig valaki más ugrott fel, hogy habozás nélkül, a reménykedéstől kipirult arccal elsiessen a fürdő irányába. A kiválasztottak lelkesen készülődtek, hogy gazdájuk színe elé járuljanak.

Az újdonsült rabszolga kezdetben arra gyanakodott, hogy benne lehet a hiba. Talán azért nem mehetett át a gazdához, mert nem ismerte a szokásokat, nem beszélt elég jól törökül, vagy nem volt tisztában az illendőség szabályaival. A csalódottság arra ösztökélte, hogy még szorgalmasabban tanuljon. Egy idő múlva azonban sötét gyanúja támadt. Lehet, hogy egészen más oka van, hogy nem részesülhet e fontos kegyből? Néha ugyanis észrevette, hogy Nurbanu töprengő arccal nézi őt, miközben a többi lánnyal játszadozik.

Pontosan úgy bámul, mint ahogy az apám nézte tavasszal a mezőn ugráló fiatal csikókat – gondolta Szafije. – Csak úgy sugárzik az elégedettség és a büszkeség az arcából. Mintha az ő teremtménye volnék. A tekintetében nyomát sem látom a csalódottságnak. Egyértelmű, hogy a kedvence vagyok. Ha nincs

kedve együtt étkezni a többiekkel, akkor mindig engem hív, hogy csatlakozzam hozzá a szobájában. Gyakran előfordul az is, hogy elvonul velem beszélgetni. Gyöngyöző kacagással jutalmazza meg a szavaimat. Múlt héten még azt is megengedte, hogy én válasszak legelőször az új szövetek közül. Még ő maga is csak utánam választotta ki azt a kék selymet. Mégsem küldött még át a herceghez. Vajon miért nem?

Szafije egyre többet töprengett ilyen kérdéseken. Töröktudása közben rohamosan javult. Nemsokára már minden szót értett, ami elhangzott a háremben. A többieknek már nem lehettek titkai előtte. Ha valamit mégsem értett meg, könnyedén kitalálta az ismeretlen szavak jelentését. És egy idő múlva újra azt érezte, mint annak idején Konstantinápolyban. Eljött a nap, amikor úgy tűnt, hogy itt, ebben a távoli, napkeleti tartományban is ugyanolyan fogoly, mint a fővárosban. Közönséges rabszolga csupán. Bár az érzéseit igyekezett eltitkolni a többiek elől, néha szörnyű erővel tört rá a honvágy.

Nehéz volt nem kimutatnia, milyen rettenetesen érzi magát. Mintha csapdába került volna. Egyre gyakrabban kalandoztak el a gondolatai. Előfordult, hogy valami ostobaságot válaszolt, amikor megszólították. Megtörtént, hogy nem figyelt fel a saját nevére. Nyugtalanává vált, fel-alá

járt a háremben. Úgy viselkedett, mint a ketrecbe zárt nőstény oroszlán. Nagyon felbőszítette a saját gyengesége. Nem akarta, hogy Nurbanu, akiről megmintázhatták volna az önfegyelem szobrát, ilyen állapotban lássa. Ennek ellenére is akadtak azonban olyan napok, amikor nem tudta eltitkolni az ingerültségét.

Nyár vége felé pokoli forróság támadt. Mindenki más a fürdőben keresett menedéket, vagy legyezővel és hűtött sörbettel a kézben a központi márványcsarnokban telepedett le. Szafije nyugtalanul sétált a rózsák között. Beért a már elvirágzott liliumok ágyásai közé. Elég volt egyetlen pillantást vetnie a megsárgult virágokra, hogy még jobban elkeseredjen. Addig folytatta az útját, míg bele nem ütközött a hárem falába. Két kézzel megragadta a vasrácsot, és a keskeny ablakon keresztül kibámult a messzeségbe. A fellegrvár körül bogánccsal borított mezők és aranyló gabonatóblák húzódtak. Lágy szellő mozgatta a növények szárát. Semmi sem akadályozta meg őket abban, hogy táncba kezdjenek. Úgy tűnt, mintha szabadságukkal Szafijét akarták volna kigúnyolni.

A legelkeserítőbb azonban mégiscsak a sólymok látványa volt.

– Ó, milyen csodálatos volna, ha én is sólyom lehetnék! –

sóhajtott fel. – Birodalmuknak, a kék égboltnak nincsenek határai. Törökországból könnyedén elrepülhetnének Velencébe, a Szent Márk térre.

– Gondoltam, hogy itt találok rád – szólalt meg egy női hang. Szafije azonnal felriadt álmodozásából.

– Úrnőm! – kiáltotta, és gyorsan megfordult. Nurbanu ott állt a háta mögött. Az úrnőt csupán egy aprócska, fekete rabszolgalány kísérte el, aki a napernyőt tartotta a feje fölött.

Szafije tisztában volt azzal, hogy Nurbanu nem bízik abban, aki sok időt tölt egyedül. Az ilyesmi ugyanúgy felbőszítette, mint amikor a háremben valahol felfedezett egy üres faldarabot. Csak akkor érezte magát jól, ha mindent mintás szövetekkel boríthatott be. A lány olyan büntudatosan állt a hárem első asszonya előtt, mint a kisgyermek, akiről kiderült, hogy süteményt lopott. A hátával megpróbálta eltakarni az ablakot. Attól félt, hogy bűnjelnek tartják a rácson túl látható szabad világot. Semmiképpen nem akarta, hogy Nurbanu rájöjjön, miről is ábrándozott az előbb.

Egy ablakot azonban nem lehet olyan egyszerűen elrejteni, mint egy elcsent süteményt.

– Mi van odakint, ami ennyire lenyűgözött? – kérdezte az úrnő, és gyengéd mozdulattal félretolta a lányt az ablak elől.

– Én csupán a szántóföldeket és az égboltot látom. Mindkettő

ugyanolyan, mint tegnap, meg azelőtt is volt.

– Teljesen igazad van, úrnőm! – vágta rá azonnal Szafije. Nevetni kezdett, ezzel is jelezve, hogy tisztában van saját együgyűségével. – Nincsen odakint semmi érdekes. Ez most már számomra is nyilvánvaló. Többet nem fogok visszajönni báméskodni ehhez az ablakhoz.

– Mégis itt álltál tegnap, sőt tegnapelőtt is. Ezek szerint mégis van odakint valami.

Szafije lehajtotta a fejét, hiszen kiderült, hogy füllentett.

– Tönkreteszed a gyönyörű, fehér bőrödet! – figyelmeztette Nurbanu. – Nem szabad ilyen hosszú időt töltened a napon.

– Mégis mit ér a gyönyörű fehér bőröm, ha sosem...? – csattant fel Szafije magáról megfélekezve. Az úrnő kedvesen elmosolyodott, és egy lágy bólintással jelezte, hogy megbocsátja a rabszolgalány kitörését, bár nem lehetett biztos abban, Szafije hogyan akarta befejezni a megkezdett mondatot.

– Gyere ide, Szafije. Állj be napernyőm árnyékába, és beszéljünk meg pár dolgot.

A lány engedelmeskedett. Úrnője nem törődött hűvös és elzárkózó arckifejezésével, hanem átkarolta a derekát. Néhány percen át csendben sétáltak egymás mellett. Szafije

úgy gondolta, hamarosan kénytelen lesz bocsánatot kérni, és utána átmenni a fürdőbe, hogy a többi lány társaságában keressen menedéket. Még az is jobb volna ennél a hallgatásnál.

– Mondd csak, Szafije! Nem vagy boldog itt? – szólalt meg végre Nurbanu.

– Ó, dehogynem! Nagyon boldog vagyok! – vágta rá a lány, talán túlságosan is nagy lelkesedéssel.

– Tehát boldog vagy – biccentett az úrnő. – Mégis árad belőled a csalódottság. Bizony, látom rajtad.

– Sajnálom, úrnőm – nyögte ki Szafije nagy nehezen.

– Hát még én – válaszolta Nurbanu. – Hát még én.

Rövid ideig megint némán sétáltak. Végül az idősebb hölgy újra beszélni kezdett:

– Meséltem már neked a fiamról?

– Ha úrnőm szóba hozta már a gyermekét, az még azelőtt történhetett, hogy jól értettem volna törökül. Azt persze tudom, hogy van egy fiad. Ez az oka annak, hogy te vagy a gazdánk első asszonya, a hárem vezetője. Ennél többről azonban nem meséltél. Ha a gyermeked rád hasonlít, úrnőm, akkor biztosra veszem, hogy eleven kis fiúcska lehet. Okos és jóképű. Allah áldása legyen rajta!

– Még hogy kisfiú! – kiáltotta Nurbanu jókedvűen kacagva.

– Ha még mindig csak egy kislegény volna, akkor éjjel-nappal itt lehetne mellettem! Az volna ám jó! A fiam már felnőtt férfi. A maga ura, és nem hasonlít senkire sem. Allah adjon neki hosszú életet, immár betöltötte a tizennyolcadik évét.

– Tizennyolc éves? – kiáltotta Szafije. – Úrnőm, esküszöm, hogy nem is gondoltam volna!

– Igen. Tizennyolc esztendővel ezelőtt történt, hogy Murád miatt olyan nagy fájdalomban és szenvedésben részesültem. Nem panaszkodom, mert megérte. Azt viszont elárulhatom neked, drágám, nálam jobban senkit sem lepett meg az, hogy ilyen gyorsan elrohantak az évek.

– Úrnőm, Allah áldása oltalmazzon, de én még csak nem is sejtettem, hogy a fiad ilyen idős. Hiszen még te magad is fiatal vagy. Allahhoz fohászokodok, hogy ne essen reád a rontó szem pillantása.

Nurbanu jókedvű mosollyal hallgatta a hízelgést, és a lány jókívánságait kísérő babonás, oltalmazó formulákat. Talán eszébe jutott, hogy a rabszolga csak nemrég fordult el a saját vallásától, hogy onnantól kezdve az iszlám istenéhez fohászokdjon. Az úrnő végül újra megszólalt:

– Az én Murádom remek gyermek. Bármelyik anya büszke volna rá. Mégis aggódom miatta. Nagyon nyugtalan vagyok. Az elmúlt egy-két esztendő során, azóta, hogy megérkeztünk

Kütahyába, egyre inkább a vízipipa rabja lett.

Az úrnő egy pillanatra elhallgatott, majd folytatta:

– Az ópium önmagában nem tartható alantas szenvedélynek. Én magam is teszek egy kicsit a vízpipámba, vagy időnként megengedem, hogy a szakácsom *bhanggal* fűszerezze meg a süteményemet. Csak hát a fiam annyira fiatal! Sajnos túlzásba viszi az élvezeteket. Azt mesélik róla, hogy már egyedül csak a vízipipa szerez neki örömet. Nem volt hajlandó gazdánk oldalán elvonulni a perzsa határvidékre. Ahelyett, hogy tanácsadóként és jó barátként ő állt volna a hadakozó herceg oldalára, átengedte ezt a helyet egy rabszolgaként begyűjtött, *devsirme* janicsárnak. Nem szeret vadászni, és esze ágában sincs részt venni a tartomány igazgatásában. Nem követi az apja példáját, nem edzi a testét fegyverforgatással, és nem próbálja meg élesíteni az elméjét a bölcs olvasmányokkal és az *ulema* tagjaival beszélgetve. Még a költészet és a zene sem érdekli különösebben. Csak akkor hallgat zenét, ha elősegíti, hogy kábítószeres bódulatba kerüljön. Ha túl élénk a muzsika, vagy túlságosan magával ragadó a költemény, akkor elküldi az előadót, mert nem akarja, hogy megzavarja az álmait. Na, és a barátai! Csupa akaratgyenge, sápadt képű suhanc veszi körül. Ugyanannak a szenvedélynek hódolnak ők is.

Szafije feszülten figyelte a nő arcát.

– Talán nem kellene ennyire aggódnom miatta, hiszen még nagyon fiatal. Csak hát az anyja vagyok. Távol álljon tőlem megkérdőjelezni Allah akaratát, mégsem tudok szemet hunyni afelett a tény felett, hogyha meghal az én fiam nagyapja, majd pedig az apja – a Mindenható adjon hosszú életet mind a kettőjüknek –, akkor ő lesz valamennyi igazhitű szultánja. Az uralkodótól elvárás, hogy karddal a kézben vezesse seregeit. Hogyan állhat az emberei élére ópiumos pipával? A kábítószer megakadályozza abban, hogy eleget tegyen a kötelességeinek. A lelkiismeretlen tanácsadók és miniszterek persze megpróbálnák kihasználni az ilyen gyengeséget. Csak az járna az eszükben, hogyan döntsék meg a fiam uralmát. Az én gyermekem már most is nagyon befolyásolható. Elég, ha valamelyik visszataszító barátja elétesz egy zacskó ópiumot, és azt állítja, hogy egy különleges, távoli mákföldről származik, és különlegesen szép álmokat okoz. A fiam azonnal lerángatja ujjáról a gyűrűt, és több zacskónyi *ghrussal* együtt a kezébe nyomja, csak hogy övé lehessen a kábítószer. Még húsz éves sincsen, és máris így viselkedik! Allah ne adja, hát milyen ember lesz belőle negyvenéves korára?

Nurbanu hatalmasat sóhajtott és megcsóválta a fejét.

Panaszai azonban még nem értek véget.

– Allah rá a tanúm, hogy mindent megtettem, amire csak egy anya képes. Megpróbáltam visszatéríteni a helyes útra. Hol érvekkkel akartam meggyőzni, hol pedig kedvességgel próbáltam rávenni, hogy mondjon le az ópiumról. Közben tisztában voltam azzal, hogyha bármelyiket is túlzásba viszem, soha többé nem látogat el hozzám. Még az ünnepnapokon sem jön ide. Gyönyörű ruhákat készítettem neki. Saját két kezemmel sütöttem meg azokat a különleges ínycségeket, melyekről tudtam, hogy mennyire szereti őket. Mondhatom, sokra mentem velük! A fiam bármikor átléphet egy másik világba, oda, ahová nem tudok utánamenni. Először persze csak arra gondoltam, nem csoda, hogy annyira unatkozik itt, ebben a kisvárosban. Az apjának persze az eszébe nem jutott volna, hogy szerezzen neki egy lányt. Szelim mindenkit megtart magának. Helyette én vettem egy csinos, fiatal nőt a fiamnak. Ismered Azizát?

– Igen – válaszolta Szafije.

– Csupán egy hétig volt maradása. Utána megvettem Belqiest. Ugye őt is ismered?

– Igen – mondta Szafije újra.

– Tudod, mit mondott Murád Belqies után? Annyit: anyám, elegendő van ezekből az ostoba lányokból, az idegeimre

mennek. Csak az időmet pocsékolják. Ezt mondta az én tulajdon fiam. Mégis milyen férfi az ilyen? Nem érdekli, hogy van-e gyereke? Egy ilyen ember nem lehet a birodalom ura. Mit hagyna maga után? Tartozik azzal az alattvalóinak, hogy megakadályozza a polgárháború kitörését. Az örökösödés nehéz ügy. Szükség van egy törvényes trónörökösre. De így inkább ne legyen szultán az én drága fiamból! Még eunuchnak sem volna jó!

Nurbanu elhallgatott. Hűvös nyugalom öntötte el az arcát, és a lány szemébe nézett.

– Ez a helyzet, drágám – mondta. – Most már ugye tudod, miért vásároltalak meg? És azt is, miért hoztalak ide?

– Bocsánatodért esedezem, úrnőm, de nem tudom, miről beszélsz – ismerte be Szafije. Gyorsan hozzátette, hogy a nagyasszony kérdései meglepték és zavarba hozták.

– Azért vagy itt – válaszolta Nurbanu –, azért hoztalak ide, drágám, mert te leszel az, aki leszoktatja a fiamat az ópiumról.

Harmincadik fejezet

Szafije annyira meglepődött, hogy megtorpant. A parányi fekete rabszolgalány, kezében a napernyővel, közvetlenül a két hölgy nyomában lépkedett. Természetesen hallgatózott, és nem akart elszalasztani egyetlen szót sem. Nem számított arra, hogy a lány megáll, ezért hátulról nekiütközött. Mind a ketten bocsánatot kértek egymástól. Amikor újra csend lett, Nurbanu folytatta:

– Rád néztem, és azt gondoltam, hogy talán éppen te leszel az a lány, akire az én Murádom vár. Csakhogy a fiam nem közönséges ember. Egy egészen rendkívüli szeretőre van szüksége.

– Sem Belqies, sem Aziza nem mondható csúnya lánynak – tiltakozott Szafije.

– Az igaz, valóban szépek, de ilyen lányokat bármikor találok a rabszolgapiacon. A szultán hadjáratai után nem kerülnek sokba a szláv nők. Kettőt is kapnék annyi pénzért, amennyit érted fizettem. Talán még hármat is, ha jól

alkudozom. Ezzel magam is tisztában voltam. Azt gondoltam, hogy a fiamnak valami másra van szüksége. Egy különleges ritkaságra. Éppen ezért úgy tettem, mintha megfogadtam volna a figyelmeztetését. Hiszen arról beszélt, hogy elege van a nőkből. Türelmesen várahoztam. Az eunuchjaim vezetője, Kizlár aga azonban egész idő alatt gondosan szemmel tartotta a rabszolgapiacokat. Számos lányra felfigyelt már. Elémhozta őket, de sajnos egyik sem felelt meg a célnak. Így történhetett, hogy már beköszöntött a tavasz, és még mindig hiába vártam. Közeledett a nap, amikor útra kellett kelniünk Isztambulból, hogy idejövünk Kütahyába. Ekkor talált rád az eunuch. Megnéztelek, és úgy éreztem, pontosan te kellesz a fiamnak.

Nurbanu megszorította a fiatalabb nő derekát. Ezzel egyszerre sikerült kifejeznie rokonszenvét, de azt is, hogy a tulajdonának tekinti a rabszolgalányt. Szafije azt suttogta, nem méltó erre a nagy megtiszteltetésre.

– Ugyan már, drágám! Ki más lenne méltó rá? Hát sohasem nézel tükörbe? Annyira gyönyörű a hajad! Egyszerűen káprázatos! Bizony, pontosan a tincseiddel fogod elcsavarni a fejét. És az arcod is gyönyörű... De nem csupán arról van szó, hogy szép a külsőd. Van benned valami különleges. Ezt már az első pillanatban megéreztem. Mondtam is magamnak,

hogy ezt a lánykát semmiképpen nem lenne szabad átengedni Szulejmánnak. Tudnod kell, hogy ha nem én látlak meg hamarabb, és nem kínálok érted olyan sok pénzt, akkor most Isztambulban, Szulejmán háremében élnél. Csakhogy számomra sokkal fontosabb voltál. Ezért hajlandó voltam jóval többet fizetni érted.

Kérdő pillantást vetett Szafijére.

– Mit gondolsz, milyen élet várna rád Szulejmán palotájában? Szeretnél a szultán odaliszkje lenni? Használd az eszedet, kis hegyi patakomban! Szulejmán megöregedett. Már nem lehet gyereke. Ha éjszakára bebújik mellé egy lány, azt csak azért hívja, hogy melegen tartsa, ahogy egykor Dávid királlyal is történt. Egyszerűen nincs esélye annak, hogy bárkit teherbe ejtsen. Három vagy négy évvel később pedig, ha Szulejmán meghal – Allah tartsa meg százéves koráig –, rád sanyarú sors várna. Minden véget érne. Ha valaki a szultán asszonya volt, azután már nem lehet egyetlen más férfié sem. Még akkor sem, ha felséges urunk csupán a tekintetét nyugtatta rajtad, és egyetlen ujjával sem ért hozzád. Az ilyen szerencsétleneket átviszik a hideg és sötét edirnei hárembe, hogy ott sorvadjanak el. Csupán abban reménykedhetnek, hogy Allah könyörülete rövidre szabja az életüket. A magas falak mögött nem lehet gyerekük, nincs

mivel szórakozniuk, nem kapnak szép ruhákat és ékszereket. Semmijük sem lehet. Ilyen sors várna rád. Nem való ez neked. Ezt egyből tudtam, mihelyt megláttalak. És azt is, hogy ha valaki, akkor te teszed szultánná a fiamat.

Az idős hölgy töprengő pillantást vetett a lányra.

– Lássuk csak, hogyan is állunk, drágám! Tudod, ugye, hogy három nap múlva fontos ünnepségre kerül sor? Mindjárt itt van az Íd al-Adhá, az áldozati ünnep. Megemlékezünk azokról a zarándokokról, akik útra kelnek Mekka szent városába. A fiam beleegyezett, hogy megosztja velem az áldozati állatokat. Ő csupán kényszerből engedelmeskedik a kötelességének, számomra viszont rendkívül fontos ez a nap. Az ünnepet használom ki arra, hogy odaajándékozzalak Murádnak. De mondd csak, képes leszel rá?

– Igen – válaszolta Szafije határozottan. Annyira biztos volt a dolgában, hogy majdnem megfeledkezett egy fontos dologról. Már megtanulta, hogy mivel kell befejeznie az összes olyan mondatot, amelyik az eljövendő dolgokról beszél. – Ha Allah is úgy akarja.

Kihúzta magát, és elszántan összeszorította az ajkát. Az a fiatal újonc viselkedik így, akit előljárói veszélyes és fontos bevetésre küldenek. Pontosan tudta, hogy a siker rendkívül sok dicsőséget tartogat. Ha viszont csődöt mond, csak a halál

mentheti meg a gyalázattól. Tisztában volt azzal, hogy Aziza és Belqis nevét sohasem mondták ki, amikor kiválasztották a gazda kegyeit kereső lányokat. Ez a két gyönyörű és kedves teremtés sohasem járulhatott Szelim herceg elé. Miután Murád elutasította őket, semmivé foszlott a szerencsétlenek jövője. Az életük már semmi jót nem ígért.

Egymásba karolva, halkán beszélgetve folytatták sétájukat a kertben. Egészen napnyugtáig szótték a terveiket, amikor már hosszúra nyúltak az árnyékok, és megérintették a szépen duzzadó rózsabimbókat. Végül elindultak az épület felé, hogy csatlakozzanak a hárem többi lakójához, amikor Szafije megszólalt:

– Úrnőm, lenne egy nagy kérésem, mielőtt a fiad elé járulok.

– Hát persze, kincsem, mi volna az? Tudod, hogy megkaphatod tőlem mindazt, ami adható. Szép ruhákat, ékszereket...

– Ugye van arra mód, hogy egy nő elkerülhesse a gyermekáldást?

– Igen, ismerek néhány főzetet. Csak hát...

– Kérlek, adj belőlük, mielőtt a fiadhoz küldesz.

– Hogy képzeled ezt?! – kiabálta Nurbanu halálra vált arccal. – Talán te is olyan megátalkodott vagy, mint ő?

Szembefordulsz a természettel? Nem érdekel a saját jövőd? Eltaszítod magadtól a holnapot, ha nem próbálsz meg fiúgyermeket szülni!

– Úrnőm, bocsáss meg nekem – felelte Szafije –, egész szívem ragyogna a boldogságtól, ha fiam születne. Boldogan megajándékoználak egy unokával. Ha Allah könyörületes, akkor talán valóra is válhat ez az álom. Előtte azonban még nagy feladat vár rám. El kell tántorítanom Murádot a vízipipa szenvedélyétől. Nem tudhatjuk, hogy ez a küzdelem milyen sokáig fog tartani. Azt hiszem, nem bízhatjuk teljesen Allah kegyére, és arra a halovány kis szépségre, amivel a Mindenható felruházott, hogy egy vagy két hónap leforgása alatt diadalt arassak. Ennyi idő alatt egészen biztosan teherbe esem. Ha rám tör a rosszullét, ha meghízom és megcsúnyul a külsőm, már nem reménykedhetem abban, hogy magamra vonjam a fiad figyelmét. Megtörténhet, hogy mindörökre elveszítjük. Fenséges úrnőm, éppen ezért arra kérlek, hogy ajándékozz meg azokkal a főzetekkel. Egészen addig kell használnunk őket, míg biztosak nem lehetünk a győzelemben.

Rövid töprengés után Nurbanu némán bólintott. Nem volt túl lelkes, mert nem szerette beismerni, hogy másnak is lehet jó ötlete. Szafije azonban pontosan tudta, hogy az asszony

kénytelen lesz beleegyezni a javaslatába. Oda fogja adni, amire a lánynak szüksége van.

Amikor beértek a hárem épületébe, Nurbanu megállt, és némán nézte a távolodó fiatal, karcsú alakot. Szafije mintha csak táncolt volna, ahogy végigsétált a folyosó kockakövein.

Igen – gondolta Nurbanu. Gratulált magának a bölcsességéért. – *Jól választottam, nagyon is jól.*

A lelke legmélyén azonban megszólalt egy halk, gyanakvó hangocska: *Lehet, hogy túlságosan is jól?*

Harmincegyedik fejezet

Már magasan járt a nap az égen, amikor Szafije kinyitotta a szemét. A háremhölgyek előző éjjel nagyon sokáig ébren maradtak. A lány nagyon örült volna, ha egészen délutánig aludhatott volna. Aztán eszébe jutott, milyen napra virradt. Ma este kerül sor az Íd al-Adhá kezdetét jelző szertartásokra.

Számomra újjászületést lesz ez az ünnep – mondta magának.

Lassan mocoogni kezdett. Ekkor vette észre az egész testét beborító rózsaszirmokat. Jól emlékezett arra, milyen kellemesen hűvös volt a meztelen bőrére hulló virágszirmok érintése, amikor behintették velük. Éjszaka azonban a teste melegétől a szirmok elfonnyadtak, és kábító illatuk beleivódott a bőrébe.

A kezét nem tudta felemelni, mert könyöktől az ujjá hegyéig mindkét alkarját vastagon bebugyolálták fehér és sárga selyemcsíkokba. Hirtelen eszébe jutott, hogy semmit sem szabad csinálnia a kezével.

Míg a teste magatehetetlenül hevert, az elméje nem ismert

bilincseket. Becsukta a szemét, és felidézte az előző éjszaka eseményeit. A magasból lelógó rézlámpások csillag alapú nyílásain kiáradó fény aranyló ragyogásba borította az egész háremet. A nagyteremben alig akadt hely, olyan sok lány és asszony jött be. Volt, aki a díványokra telepedett le, míg mások a padlóra terített szőnyegekre ültek. A lámpások éles fényében jól látszott, hogy mindenkinek izzadtan csillog a bőre.

Nurbanu a helyiség közepére telepedett. Kibontott egy száraz levelekkel teli selyemterítőt. Azt mondta, a különös növényt hennának hívják. Szafije már korábban is hallotta ezt a szót. Velencében általában rosszálló hangsúllyal mondták ki, miközben vádlón mutattak egy olyan asszonyra, akinek előző nap még ősz tincsek vegyültek a hajába, most viszont úgy ragyogott vöröslő frizurája, mint a fényesen égő tűz lángja. A törökök előszeretettel használták a hennát. A háremben többször is látta, hogy a fürdőzők megszáritkozva hennával teli cserepekbe dugták a kezüket, hogy a körmük és az ujjuk vége olyan színű legyen, mint a túlérett sárgabarack.

Nurbanu rózsavizet hozatott, és a száraz levelekből friss krémet készített. Amikor elkészült vele, a sűrű, tésztaszerű anyag visszataszító, sötét zöldesszürke színű lett. Ráadásul úgy bűzlött, mint az istálló.

A háremhölgyek azonban nem törődtek a kellemetlen szaggal. A fazekat odarakták Szafije elé, miközben a jobb kezét oda kellett nyújtania Eszmehan Baharnaz szultánának. A fiatal lány néhány varrotűnél is alig vastagabb pálcikával gyönyörű mintákat kezdett rajzolni Szafije bőrére. A többiek igyekeztek közelebb húzódni, hogy jobban láthassák a lassacskán kialakuló remekművet. Izgatottan csicseregtek, és jókedvűen biztatták az ifjú művészt. Olyan jó volt a hangulat, hogy a lány nem is figyelt fel az idő múlására. A művésznek több mint egy órára volt szüksége a jobb kéz befejezéséhez.

Amikor elkészült, Nurbanu megragadta Szafije könyökét és kezét, és egy izzó szénrel teli serpenyő fölé tartotta. Egy aranypénzt nyomott a lány tenyerébe, majd finom vászonból készült csíkokkal beburkolta a kézfejét, azután könyöktől az ujjai hegyéig selyemmel tekerte körbe Szafije karját. Mintha csak egy jókora zsákot húztak volna rá. Azután mindezt végigcsinálták a másik kezével is.

A lány imádta, ha ő állhatott a figyelem középpontjában. Most azonban már az egész teste bizsergett, mert nagyon megerőltető volt órákon keresztül mozdulatlanul ülni. Kiszáradt a szája, és korgott a gyomra az éhségtől. A hólyagja pedig mintha ki akart volna durranni. Nem engedték meg, hogy kimenjen az árnyékszékre. Kezdett rosszul lenni.

Az idősebb asszonyok trágár tréfákkal szórakoztatták fiatalabb társaikat. Elmesélték nekik, hogy a férfiak milyen válogatott módszerekkel akarják megmutatni, hogy ők a ház urai. A hallgatóság megtudhatta, miért van szükség a nők képmutató beleegyezésére. *Talán azért kényszerítenek ilyen fárasztó mozdulatlanságra, hogy megtanuljam ezt a fontos leckét?* – töprengett Szafije. – *De nem, bármennyire is csábító az, hogy most itt ülhetek a nők meghitt és biztonságot nyújtó világában, én mégsem fogom beérni ennyivel. Elég erős vagyok, hogy ne kelljen magatehetetlenül elviselnem a férfiak uralmát. Egyszer még sokkal nagyobb hatalom lesz a kezemben.*

– Én sajnos nem vagyok olyan ügyes hennafestő, mint Nurbanu úrnő – szabadkozott Eszmehan szultána. Az alacsony, gömbölyded lány keze puha volt, fehér és meleg. Miközben a mintákra összpontosított, erősen szorította Szafije karját.

– Ostobaság! – méltatlankodott Nurbanu. Fürkésző tekintete azonban megcáfolta a saját szavát, feszülten figyelt a kialakuló mintákra. – Tudnotok kell, hogy kifejezetten kedvező előjelnek számít, ha a szüzessége elvesztésére készülő leány – Allah áldása legyen rajta – olyan segítőkre számíthat, akik maguk sem élvezhették soha egy férfi ölelő karját.

Eszmehan és húga, Fatima szultána is elpirult, amikor meghallották mostohaanyjuk szavait. Szelim leányai majdnem olyan idősök voltak, mint Szafije. A hercegnők ereiben a Török Birodalom uralkodóinak felséges vére folyt. Eszmehan nevének utolsó szótagja egyértelművé tette fejedelmi származását. A „han” szócskát sokan kánnak ejtették. Az elmúlt hónapok során Szafije gondosan megfigyelte a két lány kerekded, boldog arcát. Telt, vörös ajkuk állandóan mosolygott. Most is jókedvű arccal ültek a lámpások aranyló fényében. Úgy gondolta, Murád féltestvérei bizonyára hasonlítanak a fivérükre.

– Hiába nézel minket – szólalt meg Eszmehan, mintha csak kitalálta volna Szafije gondolatait. Kihasználva, hogy éppen a rabszolgalány keze fölé hajolt, figyelmeztetően pár szót suttogott a fülébe. – Még csak nem is hasonlítok a testvéremre.

Az idősebb asszonyok közben újabb pikáns történetbe kezdtek. Mérgező szavaikkal bilincsbe vertek egy olyan férfit, aki nem volt itt, ezért nem is tudott védekezni. Igaz, mivel férfinak született, eleve képtelen volt kiszabadulni azokból a béklyókból, amelyekkel a természet kötötte meg.

Szafije közben magatehetetlenül ült. Megpróbálta feldolgozni a hallottakat.

Az árnyékszékre csak az azután mehetett ki, hogy mindkét kezét, valamint gyönyörűen kifestett talpait is vastagon bepólyálták. Mintha gúzsba kötötték volna. Egyedül képtelen lett volna kijutni a szobából, hogy könnyíthessen magán. Azután megetették és megitatták. A maradék henna nem vezett kárba. A háremhölgyek lecsaptak rá, és az utolsó cseppig felhasználták.

Hamarosan már csak egészen halványan világítottak a lámpások. Kezdetét vette a tánc. Szafije alig bírta megülni a fenekén. Az egész teste remegett és bizsergett, ahogy meghallotta a dobok lüktető hangját és a schalmei sírását. Természetesen nem állhatott be a táncolók közé. Kezén és lábán a vastag szövetréteg tehetetlenségre kárhoztatta. Nem tehetett mást, sóvárogva bámulta azokat, akik szabadon mozoghattak.

A hárem nem is hasonlít az apácazárdára – töprengett némán. Miközben mozdulatlanul ülve figyelte az imbolygó fényben táncoló önfeledt női alakokat, az jutott az eszébe, vajon mit szólna a nagynénje, ha látná a táncosok zabolátlan mozgását, ahogy a csípőjüket ringatják.

Korábban már ő is kitanulta a hastánc minden fortélyát. Egészen más dolog volt azonban a kavargó forgatag részeseként érezni, ahogy minden porcikáját magával ragadja

a zene lüktető ritmusa, mint azt figyelni, hogy a fáradságos munka terhe alól kiszabaduló Eszmehan hercegnő mindenről megfeledkezve átadja magát a mozgás gyönyörűségének. Mindeközben Szafije tétlenségre kényszerült, még azt sem engedték meg neki, hogy tapssal csatlakozzon a boldogan mulatozó többiekhez.

Talán ez a hennafestés éjszakájának lényege? A lány érezte, hogy valami megváltozott a testében. Eddig csupán a válla és a karja lüktetett a tehetetlen feszültségtől. Az izgalom azonban más otthonra talált. Perzselő bizsergést érzett az ágyékában. Ám hiába támadtak fel benne izzó vágyak a félhomályban, kénytelen volt továbbra is mozdulatlanul ülni. Nem olthatta el az altestében lángoló tüzet, és nem vakarhatta meg a kézfejét.

A szoba közepén most Eszmehan és Fatima szultána táncolt. A két lány úgy tett, mintha magukra öltötték volna a fivérük alakját. *Nem viselkednek éppen tisztelettudóan –* gondolta Szafije. *– Elképzelni sem tudom, hogy a kolostorban az apácák hasonló csintalan indulattal gúnyolják ki a gyóntatóatyát.* Az idős pap nem igazán hasonlított a két táncoló nő által megidézett fiatal férfihoz. A herceg ezek szerint gyakran öntelt, beképzelt módon viselkedett. Néha egészen elkábult az ópiumtól, máskor viszont őrzöngött a

haragtól. Persze a kolostor gyóntatójának is megvoltak a maga gyengeségei, amiket Szafije a legnagyobb örömmel gúnyolt volna ki.

Vajon miért csinálják ezt velem? Talán azt akarják, hogy egyáltalán ne gondoljak Murádra? De hiszen szeretnem kell ezt a férfit. Ő lesz a gazdám. Imádattal kell feküdnöm a lába előtt. Akkor miért festenek ilyen torz képet róla? Ki akarják oltani az ágyékomban izzó tüzet?

Hamarosan azonban megértette, hogy a két hercegnő nem gúnyolódott, hanem megígért valamit. Úgy mutatták be fenséges testvérüket, ahogy arra csak a nők lehetnek képesek. Nem voltak hajlandóak arra, hogy túl komolyan vegyék a háremen túli világot: a férfiak világát. Táncukkal ígéretet tettek arra, hogy a háremhölgy mindig számíthat a többi nő megértésére és együttérzésére. Ki tudja, meddig lehet majd Murád karjaiban? Lehet, hogy a herceg nem tudja kielégíteni a vágyait. Megtörténhet az is, hogy csak rövid ideig epekedik majd a gyönyörű lányért. Mindez azonban nem számít, hiszen Szafije nincs egyedül.

A magasban gyönyörű fénnel ringatóztak a lámpák. A zene egyre gyorsult. A csarnokban izzó forróság támadt. A szultán két leánya végül kimerült a szilaj táncból és a rengeteg nevetéstől. Átadták a helyet a többieknek. A zene

továbbra is hangosan zengett, most már azonban más leányok és asszonyok karja és lába mozgott a ritmusra. Az ő vágyaik villantak fel egy pillanatra a lámpások fényében, a lebbenő szöveteken és a halkán csilingelő ékszerek ragyogásában. A kolostor egyetlen apácája sem tudta volna elképzelni azokat a dolgokat, melyeket ezen az éjszakán Szafije meglátott a táncban. Nagyon sokat tanult, ám a kolostorban nevelkedett lányoktól egészen mást várnak el az esküvőjük éjszakáján, mint a szultán örökösének kegyeit kereső háremhölgyektől.

Utolsónak Belquis és Aziza kezdett táncba. Szafije úgy vélte, hogy ők is Murádról mesélnek. A két táncos azonban egészen más képet festett az ifjú hercegről, mint a testvérei. Elképesztő látványt nyújtott az ifjú rabszolgalányok zabolátlan, ívben meggömbülő teste. A kezükben tartott fakanalak egyre gyorsabb ütemben csattogtak. A derekuk köré tekert kendő két vége örvényként forgott körülöttük. A lámpások kihunyó fénye mintha friss vérrel festette volna be vadul mozgó csípőjüket.

Szafije érezte, hogy kiszáradt a szája. Különös, sóvárgó fájdalom mart a keblébe. Megértette, hogy ezt a szomjúságot nem lehet azzal a kehelllyel enyhíteni, amelyikben Eszmehan szultána gránátalmalevet emelt az ajkához. Közeledett a tánc

tetőpontja. A két fiatal nő már majdnem feljutott a csúcsra, ám az kisiklott a kezük közül, majd újra kézzel fogható távolságba került. Végül a két odalisk nem bírta tovább. Halkan nyöszörögve a földre rogytak, és vigasztalást keresve átölelték egymást.

Szafije meglepődve figyelt fel arra, hogy saját torkából is nyöszörgés tör elő. Egész testében remegett. Lassan elhalkult a zene. Ahogy homály burkolózott a zsúfolt terem, a lány csak arra tudott gondolni, milyen jó lenne a lehető leghamarabb elaludni. A másnapi ünnepség egész távolinak tűnt. Az alvás majd segít áthidalni a hosszú órák szakadékát.

Harmincketedik fejezet

Amikor Szafije kinyitotta a szemét, pontosan tudta, hogy aznap este kerül sor Íd al-Adhá ünnepére. A kezét és lábát borító henna reggelre kihűlt. Eltérően a rózsaszirmoktól, a teste nem tudta fölmelegíteni a bőrére rajzolt mintákat. Mielőtt felébredt volna, félálomba lebegve is érezte a felfestett, kacskaringós vonalak jeges érintését a kezén és lábán. Annyira jó lett volna, ha bekukucskálhatott volna a vastag pólya alá. De tudta, hogy nem szabad engednie a kíváncsiságnak. Ha megpróbálná leszedni a kötést a rajzokról, azzal tönkretenné a csodálatos képet.

De nem csupán erre vágyott. Fejében rengeteg gondolat kavargott. Tudta azonban, hogy várnia kell. Ha majd alászáll az este...

Ekkor már rájött arra is, hogy egész éjjel mozdulatlanul aludt. Öntudatlanul is odafigyelt arra, hogy ne mozdítsa meg bepólyált kezét és lábát. Végtagjai elzsibbadtak, és a puha párnák dacára is iszonyúan sajgott a háta. A háremhölgyek

ott feküdtek le aludni, ahol tegnap este ültek. Mindenki a nagy közös teremben pihente ki a tánc fáradalmait.

Hiszen magatehetetlen vagyok! – gondolta Szafije. – *Az idők végezetéig itt fogok feküdni.*

Miközben ilyen komor gondolatok jártak a fejében, Eszmehan és Fatima szultána is felébredt. Amikor észrevették, hogy Szafije nem alszik, hangos nevetéssel odabújtak hozzá. Mindketten rózsaszirmokkal teli kosarat tartottak a kezükben. A lány nem tudott védekezni, bár nem is igazán akarta megakadályozni a vidám hercegnők ingerkedését. Élvezte az illatos, hűvös rózsapermetet, majd a két lány forró ölelését és csókjait. Közben kinyílt az ajtó, meghozták a reggelit. Az egyik jókora tálca alig látszott ki Szafije kedvence, a sok „kis török sapkácska” alól.

– Nem szabad! Nem szabad! – kiáltotta Eszmehan. – Azonnal tedd le a kezed!

A szultán két leánya odaült a magatehetetlen rabszolga mellé, és addig etették válogatott csemegéikkel, míg Szafije könyörögni nem kezdett:

– Kipukkadok, ha még egy falatot eszem!

– Rengeteg dolog vár ma ránk! – sietett oda Nurbanu a lányokhoz. Az úrnő nem tűnt idegesnek, nyugtalanságára csupán abból lehetett következtetni, hogy egyetlen falatot

sem evett. – Reggelire nem ehetsz húst, hagymát, póréhagymát, és kerülnöd kell az erősen fűszerezett ételeket. A férfiak nem kedvelik azokat a nőket, akik belakmározta az efféle dolgokból.

A nap folyamán a hárem minden helyiségében rengeteg édes, illatos gyümölcs és finom sütemény várta az ünnepségre készülőköt. Szafijének elég volt csupán a szeme sarkából odapillantania valamelyik tálcára, egy háremhölgy azonnal felpattant, és gyorsan néhány falatnyi ínycsésget dugott a szájába.

Többen is segítettek neki felkelni az ágyból. A csarnok zengett a rózsaszirmokkal dobálózó fiatal és idősebb nők kacagásától és énekétől. Átmentek a fellegvár fürdőjébe. Szafije ekkorra már rég hozzászokott a törökök igen sajátos tisztálkodásához. Őszintén szólva egészen megkedvelte a forró gőzt és a meleg vizet. Hasonlóan minden magára valamit is adó muszlim nőhöz, mocskosnak érezte magát, ha egy héten legalább kétszer nem tudott elmenni a fürdőbe. Mindenekelőtt a legforróbb nyári napokon és a menstruáció után érezte szükségét annak, hogy alaposan megtisztálkodjon.

– A menyasszony az esküvő előtti nap megy a fürdőbe, és csak utána festik ki hennával – magyarázta útközben

Nurbanu. Nem is annyira Szafijéhez intézte szavait, mint inkább Eszmehan és Fatima szultánához. A két lány ugyanis valamikor férjhez megy majd. – Az esküvő napján rengeteg dolog vár a menyasszonyra. El kell végeznie mindazokat a szertartásokat, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy az egész világ törvényes esküvőnek tekintse a nászt. Egy rabszolgalány esetén nincs szükség hivatalos eljárásra. A jogállása egyértelművé vált, amikor megvásárolták. Ezért mi most kihasználjuk, hogy a férfiak odakint imádkoznak, és szépen nyugodtan megfürdünk az ünnepség kezdete előtt.

A háremhölgyek betódultak a fürdőházba. Mindannyian levetköztek, és átmentek a második helyiségbe. Ekkor azonban Nurbanu megállította a többieket.

– Először nézzük meg Szafije kezét – parancsolta. – Ha túl sokáig rajta marad a henna, akkor befeketedik. Az pedig rossz előjel lenne.

Eszmehan komoly arccal gyorsan és ügyesen letekerte a kötést az egyik, majd a másik kezéről is. Szafije tenyeréből az ölébe pottyant a két aranypénz.

– Tartsd meg őket! – mondta Nurbanu. – Tied mind a kettő.

Életemben most először mondhatok valamit a sajátomnak – gondolta Szafije. Megpróbálta odahúzni magához a csillogó

korongokat. Nehezen ment, hiszen sem a lábát, sem a kezét nem használhatta. – *Az első aranypénz, ami az ölembe hullott. És bizonyosan nem az utolsó. Csodálatos dolgok várnak rám. Ha tényleg ilyen a rabszolgaság, akkor ezt az intézményt csúnyán félreismerték.*

A jókedve azonban abban a pillanatban szertefoszlott, amikor egy vödör meleg vizet öntöttek a kezére. A víz magával sodorta a beszáradt hennát. Átázott a lábára tekert szövet, miközben a hulladékot elnyelte az elvezető csatorna. Majdnem felsikoltott, amikor megpillantotta a két kezét. Olyan eres és májfoltos volt mindkettő, mint egy vénasszonyé. Közelebbről is megszemlélve az alkarját és a kézfejét, kiderült, hogy a vonalak meleg, gazdag narancssárga fényben ragyognak. A napfényben érett gyümölcsnek van ilyen színe. A háremhölgyek hangos morajlással figyelték a feltáruló, lenyűgöző látványt. Szafije maga is tágra nyílt szemmel nézte a nagy gonddal megrajzolt tulipánokat, pöttyöket és vonalakat. Mind a tíz körme narancssárgán tündökölt. Amikor megmozdította a karját, úgy tűnt, mintha meglebbent volna a rajzolt pillangó szárnya. Egy tisztességes asszonynak idegenek csupán a kezét láthatják. Azt viszont még akár a bazárban is. A henna segítségével azonban még a közszemlére kitett kezek is titokzatos, megfoghatatlan

látványosságnak tűntek. Ugyanolyan sokat sejtettek, mint a hárem sűrűn berácsozott ablaka mögött elsuhanó alaktalan árnyak. A tenyerére festett pillangók vajon mit érinthetnek meg ma este?

Segítőtársai gondosan ügyeltek arra, hogy ne érje víz vagy szappan Szafije kezét vagy lábát, miközben alaposan megmosdatták. Nem kellett volna különösebben aggódniuk, hiszen a felfestett henna legalább egy hétig ugyanilyen gyönyörű marad. A többi testrészével bezzeg nem voltak ilyen kíméletesek. A szerencsétlen rabszolgalány időnként már attól tartott, hogy ezek a felbőszült nőszemélyek elevenen megnyúzzák. Iszonyú erővel dörzsölték és dögönyözték a bőrét. Kicsit később viszont őszinte örömmel állapíthatta meg, hogy az így megdolgozott testrészein puhább volt a bőr, mint egy újszülöttén, a ráadásul étvágygerjesztően rózsaszín lett.

Ezután azonban újabb kellemetlenség következett. Még mindig sajgott a bőre, amikor segítői hozzáfogtak a szőrtelenítéshez. Azt a célt tűzték ki, hogy Szafije testén egyetlen szőrszál se maradjon. A munka javát elvégző két asszony igazi szakértő volt. Számos menyasszonyt örvendeztettek már meg édes illatú szőrtelenítő főzetükkel. A kenőcs azért is volt nagyon népszerű, mert nem csak

lemetszette, hanem a bőr alól is eltávolította a szőrszálakat. Két rész nádcukorból és egy rész citromból keverték ki. Nyílt lángon addig kavargatták, míg be nem sűrűsödött. Ezután rákenték a kezelésre váró tesztrészekre. A két asszonyság rövid várakozás után úgy ítélte meg, hogy most már el lehet távolítani a megkeményedett cukorbevonatot. Gyors és határozott mozdulatokkal letépték a bőrre simuló, megkeményedett réteget. Szafije alkarja, lába és ágyéka nemsokára olyan sima és szőrtelen volt, mint egy ötéves gyermeké.

Ezután következett a szépségpakolás. Megpróbálták csillapítani megkínzott bőre kínjait. A pakolást mézzel és különféle édes illatú fűszerekkel kevert olajból és rizslisztből készítették. Mindezekre a kezelésekre a pokolian forró gőzfürdőben került sor. Szafije most már tudta, hogyan érzi magát a kemencébe rakott kenyér. Mintha csak ő maga is valamilyen sütemény lett volna, amit az ünnepségen szolgálnak fel.

Hamarosan újra megfürdették. Először szappanos vízzel locsolták, majd erős kefével ledörzsölték bőréről a pakolást, aminek csupán kellemes illata maradt meg. Alatta Szafije bőre lenyűgözően sima lett.

Nem akar ki tisztogatta a végtagjait, hanem maga

Eszmehan és Fatima szultána. A két leány újra és újra azt suttogta: *Masallah!* Mintha csak valami megnyugtató, bátorító dalocskát dúdoltak volna. Azért könyörögtek istenükhöz, hogy tartsa távol a gonosz szellemeket. A gonosz erők ugyanis hajlamosak rontást tenni egy ilyen gyönyörű nőre, amíg az meztelen és kiszolgáltatott.

A nap már rég felhágott a pályája legmagasabb pontjára. Elindult lefelé a távoli látóhatár irányába. A nyugati fal keskeny ablakain betűző sugarak beragyogták a sűrű gőzt. Szafije haját egészen különleges vízzel mosták meg. Az edényben előtte rózsát és napraforgót áztattak. Ezután furcsa dolog következett. Meztelenül fel kellett feküdnie egy hófehér lepedővel és patyolattiszta párnákkal borított ágyra. A hárem masszőrnője vette kezelésbe. Akkor kezdte el megdolgozni az izmait, amikor a nap fénye megcsillant a medence vizén, és egészen addig nem hagyta abba, míg a fénysugarak már a falat borító tükörsima csempéken ragyogtak.

Az erős kezű pék meggyúrja a tésztát – gondolta Szafije. – Azért, hogy könnyű és légies legyen. Így majd jobban fog ízleni a fiatalabbik gazdának. A lány félálomba merült a masszőrnő keze alatt. Álmodozva gondolt Itália kellemes illatú húsvéti süteményeire. Bizonyára tudta, hogy a fellegvár kemencéiben

semmi ilyesmi nem sül, és az ünnepi vacsorára a napkeleten annyira népszerű lapos lepénykenyereket szolgálják fel. A hosszú, forró délután nagyon is alkalmas volt az ilyen félig éber szendergésre. Szafije hol elaludt, hol pedig félig öntudatlanul szemlélte az eseményeket. Nem véletlenül hagyták pihenni. Azt akarták, hogy frissen, erőből duzzadva várja az éjszakai megpróbáltatásokat.

Miközben a masszőr nő határozott, mégis kellemes mozdulatokkal nyomkodta Szafije lágy, rózsaszín bőrét, a fiatal nő önkéntelenül mozgatni kezdte a csípőjét. Nem figyelt fel arra, mit is tesz. Teste így reagált a masszírozásra. Nagyon kellemesen érezte magát, ám valaki hatalmasat csapott a meztelen fenekére.

– Ne pocskold el azt, ami a fivéremé! – kiáltotta Eszmehan.

Szelim leánya éppen akkor jött ki a fürdőből. Pontosan tudta, hogy a dereka köré tekert vizes törölközőt korbácnak is lehet használni. Egy mesteri kézmozdulattal telibe találta vele Szafije meztelen fenekét.

– Mit képzelsz, te kis...! – kiáltotta a lány. Félrelökte a masszőr kezét, felpattant, megragadott egy törölközőt, és üldözőbe vette a hercegnőt. Csak egy pillanatra állt meg a

medence mellett, hogy vízbe mártsa a törölköző végét. Az ellenfele persze megpróbált elmenekülni, ám az alacsony, gömbölyded lánynak esélye sem volt arra, hogy elfusson hosszú lábú, karcsú üldözője elől. Fennhangon kiabálva, és még hangosabban kacagva vadul összecsaptak a medence partján.

Nurbanu közben kint, az előteret lezáró fal mellett várakozott. A ráccsal fedett ablakokon keresztül tartotta szemmel az udvaron imádkozó férfiakat. A két lány hangos kiabálása és időnként felharsanó jajszava azonban felkeltette a gyanakvását. Besietett hozzájuk. A szeme szikrázott a haragtól. Alaposan összeszidta a két csuromvizes, ziháló, meztelen lányt. Az úrnőt nem érdekelték a bocsánatkéréseik. Tisztában volt azzal, hogy Eszmehan vizes törölközője csúnya foltokat hagyott Szafije rózsaszín bőrén. A küzdelem sérüléseit azonnal be kellett kenni olajjal és aloéval. Ha nem intézkednek a lehető leggyorsabban, a kék foltok reggelre csúnyán befeketedhetnek. Amikor azonban a lányok nem figyeltek, Nurbanu jókedvűen elmosolyodott. Őszinte örömmel töltötte el, hogy ifjú védence ennyire erős és eleven. Szafije megértette, hogy Nurbanu csupán azt szeretne volna elkerülni, hogy fia leendő ágyasa még az éjszaka beállta előtt túlságosan kifáradjon.

– A férfiak elindultak vissza a mecsetből – jelentette Nurbanu, miután bekenegették a kék foltokat. – Ha kimentek a folyosóra, akkor ti is láthatjátok és hallhatjátok őket. Gyorsan, gyorsan! Igyekeztek!

Harmincharmadik fejezet

Szafijét is kihozhatjuk a folyósóra? Onnan mi is láthatjuk a férfiakat. Kérlek, engedd meg – könyörgött Eszmehan. – Kint, a napon sokkal jobban megszárad a haja.

Nurbanu beleegyezett. A lányok sietve befejezték a szépítkezést. Nagyon igyekeztek, ezért a teremben elhallgatott a korábbi vidám beszélgetés.

– Behozták a birkákat az udvarra – jelentette a rács mellett álló Nurbanu. Míg a többiek készülődtek, beszámolt a kinti eseményekről. Szafije Eszmehan térdén ült. A hercegnő kikefélté és megfésülte a lány szőke haját. Az ablakot sűrű rács takarta el. Ha azonban valaki közvetlenül odaállt a csiszolt gyémánt alakjára emlékeztető nyílások elé, akkor kissé félrehajtott fejjel egészen jól be lehetett látni a lenti udvart.

– Ne mocorogj! – méltatlankodott Eszmehan. – Tönkremegy a frizurád.

Szafije azonban nem tudott elállni a kíváncsiságnak. Lent

az udvaron rengeteg férfi gyülekezett. Természetesen egyetlen nő sem akadt közöttük. A szegények és gazdagok nem keveredtek. A kopott ruhás földművesek a szabad térség legszélén állva figyelték a zászlókkal és a lófarokkal díszített lándzsákkal felsorakozó előkelőségeket. *Pont olyan ez az egész, mintha otthon, a Foscari színházban néznék egy színdarabot* – gondolta Szafije. Elvörösödött a kellemetlen emlék miatt. Annyira örült, hogy a jelenlevők közül senki sem tudott a szégyenletes eseményről. Ebben az országban nem a színjátszók viseltek gyönyörű, térdig érő köntösöket. Minden férfi hasonló módon öltözködött. Ruházatuk ragyogó színekben pompázott. A szövetek valósággal felszikráztak, ha megfelelő szögben esett rájuk a nap fénye.

– Melyik a fivéred? – kérdezte Szafije elakadó hangon. Meglepődve elhallgatott. Csak most jött rá, hogy mennyire izgatott.

– Az, ott! – mutatott ki Eszmehan a fésűje nyelével. – Ott áll az apám mellett. Murád kék és arany csíkos turbánt visel. Könnyű felismerni, mert barna fécántollakat tűzött a rubin turbándíszébe.

Ez a néhány szó is elég volt ahhoz, hogy a rabszolgalány szíve még hevesebben dobogjon. A látvány maga nem derítette különösebb jókedvre. Innen messziről nézve a

hórihorgas fiatalember nem tűnt különösebben vonzónak. Közömbös arccal, unatkozva ácsorgott a többiek között. Fenséges atyja, Szelim, a szultáni cím várományosa sokkal figyelemreméltóbb volt. Az idősebb férfi mellett elhalványult a fiú. A legtöbb háremhölgy nem is Murádot nézte, hanem a három pásztort, akik valahogy megpróbálták megfékezni a nyáját.

– Véresek az állatok? – kérdezte Szafije. Gyorsan megfeledkezett a férfiről, akivel majd az éjszakát kell töltenie.

– Dehogyan!

– Még nem véreznek – tette hozzá Fatima.

– Piros festékekkel jelölték meg őket. Erről lehet tudni, hogy ezeket a birkákat választották ki áldozati állatnak. A vörös foltok jól látszanak a fehér gyapjún – magyarázta Eszmehan.

– Értem.

Nem kell semmitől sem félnem – gondolta Szafije, miközben visszatelepedett Eszmehan ölébe, és hagyta, hogy a hercegnő illatos olajjal kenje be a haját, mielőtt újra átfésülte volna. – *Csupán néhány izzadó, türelmetlen férfi áll odalent a mocskos birkák között.*

– Ó, a hajad úgy ragyog, mint az ékszerész kirakatában az aranyláncok! – kiáltotta a hercegnő.

Közben egy másik lány illatszerekkel kevert olajjal kente be Szafije bőrét. Ezt hennás krém követte, ami megakadályozta, hogy megizzadjon.

– Kiásták az áldozati tűz gödrét – mondta Nurbanu a lányoknak.

Szafije közelebb hajolt a rácshoz, és ismét kilesett. Jól látta, ahogy Szelim az egyik pásztor segítségével megragadott egy konokul ellenálló birkát.

– Minden családtagért feláldoznak egy jószágot – magyarázta Eszmehan. – Fiatal kosokat.

– Hím állatokat vágnak le? Még a család asszonyainak kedvéért is?

– Pontosan. A legszebb kosokat válogatták ki.

Szafije összeszedte magát, és megpróbálta megtalálni a fécántollas turbánt. Elég nehéz volt meggyőznie magát arról, hogy az a meglehetősen hétköznapi ifjú segít majd valóra váltani az álmait. Persze ismert egy idevágó közmondást. *A kopott ajtókat lehet a legkönnyebben kinyitni.* Eszébe jutott Andrea Barbarigo és a fiatal Veniero is. Egyik ifjú miatt sem érzett bánatot, maga mögött hagyta őket. Kellő idő múlva ugyanez történik majd Muráddal is.

Azon kapta magát, hogy jövődőbelijénél jobban érdekli, melyik birkát áldozzák fel Szafije nevében. Vagy talán a

rabszolgáknak nem jut áldozati állat? *Jövő ilyenkor az enyém lesz a legszebb birka* – gondolta magabiztosan.

Közben Nurbanu személyes rabszolgái kihozták azt a díszruhát, amelyet az úrnő választott ki leendő menyé számára. Szafije először természetesen a legfinomabb borvörös selyemből szabott, pompás *salvárt* vette fel. Utána az áttetsző alsóing következett. A gyönyörű inget a távoli Flandriából vásárolt, pókháló finomságú csipkével szegélyezték. Földig érő köntöse az akácvirág lila színében ragyogott. Felső része szinte ki sem látszott a nyíló rózsákat mintázó, bíbor és arany hímzés alól. A rózsák közepén három parányi igazgyöngy jelezte a porzókat. A ruhát úgy alakították ki, hogy a szövet esése tökéletesen kiemelje viselője keblének formáját. Szafije derekára borvörös bársonyból készült öv került. Ezt úgy adták rá, hogy két végének aranyozott bojtja bal térde mellett táncolt, ha tett pár lépést. Az öv közepét öt mandula nagyságú ametiszt díszítette. Ugyanebből a drágakőből alakították ki azokat a fülbevalókat is, melyeket Nurbanu akasztott Szafije fülébe. A gyönyörű, hosszú ékszer egészen a válláig leért. Ami a többi ékszert illeti, az öltöztetőik nem figyeltek különösebben arra, hogy a drágaságok illjenek egymáshoz. A hárem tagjai kölcsönadták minden kincsüket. A drágakövek válogatás

nélkül felkerültek Szafije ruhájára. Mindenki segíteni akart, hiszen tudták, mennyire fontos a mai este.

A lány nem igazán törődött az ékszerekkel. Tudta, hogy nem tarthatja meg őket. Az első néhányat még alaposabban megnézte, de aztán újra előrehajolt, hogy kilessen az udvarra.

– Szelim gazdánk a birka torkát simogatja. Ó, milyen gyengéden teszi – állapította meg. – Közben valamit mond. Vajon miről beszél?

– Apánk imádkozik – hallatszott Eszmehan hangja Szafije háta mögül. A hercegnő egy csat segítségével próbálta jobb belátásra bírni a zabolátlan szőke tincseket. – Hiszen írva van a szent Koránban: Áldozat közben mondjátok ki Allah nevét.

Most a karkötők következtek. Annyit erőltettek fel belőlük Szafije kezére, hogy a könyöke és a csuklója között nem maradt szabad hely. A lány roskadozott a nyakláncok, gyűrűk és bokaláncok súlya alatt.

– Könyörgöm, ennyi elég, meg sem tudok mozdulni!

Nurbanu alaposan megnézte a rabszolgalányt, majd egy biccentéssel jelezte egyetértését. Miközben az úrnő további parancsokat adott a szolgáknak, Szafije ismét odahajolt a rács nyílásához. Halálra váltan kiáltott fel. Az áldozati gödör mellett öt haldokló birka feküdt. A hatodikból vastag

sugárban fröcskölt a vér a mélybe. Vörösre festette kiömlő, fehér beleit.

– De hát... De hát megöli őket!

– Még szép! – vágta rá Eszmehan. – Te talán még soha nem ettél húst?

– Milyen gyors a kése! – kiáltotta Nurbanu, és odahajolt Szafije mellé, hogy maga is lássa, miről beszélnek a lányok. – Az állatok alig szenvedtek.

A lány haját közben aranyporral hintették be. *Tényleg olyan vagyok, mint egy sütemény* – gondolta. – *Csupán az a különbség, hogy a pék porcukrot használ.* Elkeserítette ez a hasonlat. Aztán egy még szörnyűbb dolog jutott az eszébe. Mintha ő lett volna a nyársra húzott hús, amit a szakács sóval hint meg.

– Ennyi arany elég is lesz! – csipogta boldogan Eszmehan.

Nurbanu senkinek nem adta oda az aranyporral teli üvegcsét. Komoly arccal megcsóválta a fejét.

Szafije haját négy vastag copfba fonták be. Annyit azonban szabadon hagytak, hogy jól látsszon, milyen erősen göndörödik.

– Allah áldása legyen a fiamon, aki még sosem látszott ennyire jóképűnek! – kiáltotta büszkén Nurbanu, amikor újra kipillantott az ablakon. Szafije kíváncsian követte a példáját,

ám ahelyett, hogy a tekintetével megkereste volna a herceget, döbenten bámulta a pásztort. A férfi az egyik döglött birka lábával csinált valamit.

– Az ügyes pásztor egyszerre tudja lehúzni az egész gyapjat
– magyarázta Nurbanu.

A lány megtántorodott. Rosszul lett a látványtól. Meg kellett kapaszkodnia a rácsban.

Segítői persze egy pillanatra sem álltak meg. A Szafije fejére nyomott, gyöngyökkel díszített parányi, piros sapka tartotta a hosszú, áttetsző fátlyat. A lábát vörös hímzéssel ékesített borjúbőr papucsba bújtatták. Utána az arcát vették kezelésbe. Kifestették a szemét, a homlokát és az orcáját is. A szeme mandulaalakot kapott, a szemöldökét pedig mintha a frankok íjáról mintázták volna meg. Két orcája színe a babarózsára emlékeztetett, szája pedig vörösen ragyogott. Foga olyan fehér volt, mint a legszebb igazgyöngy. Amikor mosolygott, tündöklő ragyogása elhalványította a köntösre varrt gyöngyszemek fényét.

– A húst elosztották. Eleget tettek a szent Korán parancsának: ha levágták az állatot... etessék meg a koldusokat és az ínséget szenvedőket. A szegények most fennhangon magasztalják gazdánk bőkezűségét!

Az úrnő azonban elhallgatott egy pillanatra.

– Igyekezzünk, lányok! A szakácsok elindultak a hússal a konyha felé. Egy pillanatot sem vesztegethetünk el!

A háremhölgyek szinte futólépésben indultak el. A fürdőből átsiettek a palota központi részébe. Éppen csak annyi idejük volt, hogy elmondják az esti imát, tudták, hogy utána feltáruhnak a Murád lakrészébe vezető ajtók.

Szafije bizonytalansága gyorsan elmúlt, ahogy egy tükröt tartottak az arca elé. Egy zabolátlan szépség nézett vissza rá. Ezt a gyönyörű fiatal nőt nem fogja megtörni a rabszolgaság, de még a divat parancsszavának sem fog engedelmeskedni. Elég volt egyetlen pillantást vetnie rá, hogy tudja, aki így néz ki, arra nagyszerű dolgok várnak.

Az esti ima közben Szafije pontosan úgy borult le a földre, ahogy előző éjjel a táncosokat figyelte, és a dalokat hallgatta. Nem látott különbséget. Az arab ima versszakai között titokban Szent Katalinhoz fordult. Azt a kis imádságot mondta el, amire még a nagynénje tanította. Miközben az ékszerek súlya alatt meggörnyedve a homloka hozzásimult a szőnyeghez, az jutott az eszébe, hogy ugyanezt az imát mormolta volna el akkor is, ha ahhoz az alantas korfuihoz kellett volna feleségül mennie. *Az csak nem fog megártani, ha túl sokat imádkozom* – gondolta. – *Nem árt biztosra menni.* Imádkozás után a cselédek sietve feltekerték az

imaszőnyegét. Nurbanu odahívta magához Szafijét. Alaposan megvizsgálta a fiának szánt ajándékot, majd elégedetten bólintott.

– Ha a fiam nem kíván meg téged – szólalt meg az úrnő –, akkor soha nem lesz belőle szultán. Legyen meg Allah akarata!

Ragyogó arccal közelebb hajolt a lányhoz, és megcsókolta mindkét orcáját. Közben azonban két parányi ezüstdobozkát nyomott ügyesen a kezébe. Szafije kinyitotta a váratlan ajándékot. Mindkettőben nagyjából kéttucatnyi, ujjnyi hosszúságú és vastagságú kúpocskát látott. Az egyikben feketéket, a másikban pedig sárgákat. Az ezüstitokokból olyan illat áradt, mint egy gyógyszeres tégelyből.

– Ez meg micsoda?

– *Farazikh* – válaszolta Nurbanu. Szafije még sohasem hallotta ezt a szót. Igaz, az olasz megfelelőjét sem értette volna meg. A kolostorban nevelt hajadonokat nem világosították fel a fogamzásgátlás titkairól.

– Ne nyúlj hozzájuk – figyelmeztette Nurbanu, mire a rabszolgalány engedelmesen visszahúzta ujjait. – A tested melegétől megolvadnának. Helyezd fel őket magadnak; a sárgákat az együttlét előtt, a feketéket pedig utána.

– Miből készültek?

Nurbanu magasba vonta tökéletes alakú szemöldökét. Átható pillantást vetett a fiatal lányra. Mire készül ez a rabszolga? Csak nem *farazikhot* akar készíteni magának? Ez az ötlet hihetetlen és valószínűtlen volt. Legyintett, és úgy döntött, válaszol.

– A sárgát a gránátalma magvából készült kivonatból állították elő. Keverték bele tűzesőt, rutát, mirhát, hunyort és ökörepét. Az egészet birkaanyaggyúval gyúrták egybe, hogy könnyen megolvadjon. A feketék alapja a szurok, amibe sártökpépet, földi tököt, ként és káposztamagvakat keverték.

– Birs jóváhagyta a használatukat?

Nurbanu szemöldöke még magasabbra szaladt.

– Igen! – csattant fel.

Szafije nevetni kezdett. Abban a pillanatban rájött, hogy elvetette a sulykot. Az úrnő nem akarta, hogy a rabszolgalány ennyire ura lehessen a saját testének.

– Ó, nagyszerű, akkor egész biztosan működni fog!

Olyan kislányosan együgyű hangon beszélt, hogy az úrnő megnyugodott. Derűs arccal elfogadta ezt a bocsánatkérést. Csupán ennyit mondott:

– Kerüljön el a gyermekáldás sok, gyönyörrel teli éjszakán át.

Harmincnegyedik fejezet

A nők és a férfiak világát elválasztó különös határsávban, a mabein-ben mintha még a levegőnek is más íze lett volna. Úgy tűnt, hogy sötétebb és súlyosabb, mint odabent, a háremben. Bár kiszellőztették a termet, a kósza szellő nem tudta teljesen eltüntetni a doh bűzét. Az ifjú Murád ugyanis csak a legritkább esetben jött ide, mert nem igen érdekelte a rács mögötti árnyékok láthatatlan világa. Nem számított neki, hogy a hárem mindig is ott rejtőzött a háta mögött. Helyette inkább a férfiak hétköznapijainak ragyogó világában élte az életét. A határsáv lehetővé tette az ellentétek találkozását. Bármi megtörténhetett, amikor ennyire eltérő dolgok kerültek egy helyre. Az olajat össze lehet keverni az ecettel, ám az ilyen öntet nem ízlik mindenkinek. Amikor viszont egymásra talál a láng és a puskaapor, az ellentétek násza hatalmas robbanást eredményez.

Nurbanu érkezett először. Utasítására gondosan berendezték a helyiséget. Az úrnő mindenre felkészült. Olyan

megfontolt volt, mint egy színházi díszletmester. Hamarosan lámpások ragyogtak a fali tartókban. A szoba közepére állított aranyasztal roskadozott a sok édességgel és különféle dióval teli tálak alatt. A hatalmas díványon párnákból négy ülőhelyet alakítottak ki. Az egyikre maga Nurbanu telepedett. Murád két húga, Eszmehan és Fatima egymás mellé ült le. Ők is részt vehettek az ünnepi vacsorán. A negyedik hely az ifjú hercegé volt.

Az egyik fal mellett gyönyörű rabszolgalányok sorakoztak fel. Reménykedő arccal Aziza és Belquis is beállt közéjük. Keresztbe tették a karjukat a keblük előtt, és fejüket lehajtva várták úrnőjük parancsait. Szafije azonban ekkor még nem csatlakozhatott a társaihoz. Nem lehetett a szemtanúja a herceg érkezésének. Amikor ugyanis felhangzott az izgatott suttogás: „Jön már! Jön már!”, nesztelenül, de gyorsan bezárták a hárem ajtaját. A velencei lány a nők birodalmában maradt.

Nem lehetett fültanúja a herceg érkezését követő köszönéseknek. Nem hallotta a *szalamokat*, és nem láthatta az összeölelkező rokonokat. Az első dolog, ami megütötte a feszülten figyelő lány fülét, egy férfi meglehetősen magas és gyenge hangja volt. Szafije azt gondolta, Murád bizonyára csak az egész napos szertartás miatt ennyire unott.

– Drága anyám, küldd el ezeket a buta kislányokat!

Kinyílt a hárem ajtaja, és némán bejött rajta a gyönyörű fiatal nők sora. Szafije egyetlen pillantást vetett az arcukra, és pontosan tudta, mi történt. A háremhölgyek között akadt néhány, aki a korábbi kellemetlen tapasztalatok dacára is még váratlan, kedvező fordulatban reménykedett. Most kénytelenek voltak feladni a reményt. A tekintetükből csalódottság áradt. Kevés kellett volna ahhoz, hogy elsírják magukat. A többiek viszont mosolyogva biccentettek oda Szafijének.

– Allah áldása legyen *rajtad* – suttogták, mert eddig minden Nurbanu tervei szerint alakult. A fejedelmi asszony forgatókönyve szerint a vacsora négy résztvevője először leül, majd Nurbanu édességgel kínálja a fiát. Behozzák az áldozati állat húsát. Murádnak ennie kell a főfogásból, a rizsből, a hüvelyesekből és a hűsítő joghurtos-uborkás salátából. Ha a fiúgyermek udvarias, akkor eszik egy falatot gyermekkora kedvenc süteményéből is. A vacsorát sörbet zárja. Az étkezők rózsavízben mosnak kezet, a füstölők elnyomják a sült szagát. Végül pedig elérkezik a pillanat, amikor a gondos anya megemlíti, mi lenne, ha rágyújtának egy vízpipára...

Szafije feszült arccal bámulta az ételeket behordó eunuchokat. Újra és újra átgondolta az egymást követő

eseményeket. Egyre nyugtalanabbá vált. A szíve hevesen lüktetett a keblében. Úgy érezte, képtelenség lesz valóra váltani az eredeti tervet. Akárcsak a színpadon, egy jelenet eljátszása jóval tovább tart annál, mintha valaki csupán a képzeletében játssza le az eseményeket. Murád kelletlen arccal ülte végig a vacsorát. Semmi sem kötötte le a figyelmét, és csak akkor ragyogott fel a tekintete, amikor anyja szóba hozta a vízpipát.

Valójában nem is kellett túl sokat várni az előre megbeszélte jeladásra. Amikor felhangzott a három hangos taps, Szafije átvette a pipát a mögötte álló Azizától. Egy ügyes mozdulattal a jobb kezébe fogta, míg baljával – pontosan úgy, ahogy tanították – a parányi ezüsttálcát tartotta. Aziza feltárta az ajtót, és a velencei lány végre beléphetett a zárt és dohos *mabeinbe*.

Korábban gondosan begyakorolták, milyen apró, kimért léptekkel vigye oda a pipát a hercegnek. Nem is a kezében tartott dolgok voltak súlyosak. Majdnem megbicsaklott a lépte, amikor megérezte magán a négy szempár pillantását.

Igen, négy szempárét – gondolta elszántan. – *Tudom, hogy mind a négyen engem bámulnak. A herceg is, és nem csupán a pipát nézi.* Persze a tekintetét azért nem merte felemelni, hogy meggyőződjön minderről.

Először letette a pipát a fiatalember elé. Nem nézett rá, miközben egy óvatos mozdulattal a puha párnákon ülő alak felé nyújtotta a szipkát. Ennek ellenére is jól tudta, hogy a teremben lévő egyetlen férfi mellett térdelt. Egy fehér, csontsovány kéz vette el a parányi elefántcsont darabkát. Olyan volt az ujja, mint egy csontvázé. Szafije ebből már tudhatta, hogy a megfelelő személy mellé került. Amikor azonban gondosan ráhelyezte a vízipipa edényét is az apró tálcára, meghallotta Nurbanu hangját:

– Ó, szépséges gyermek, én is rágyújtok egy pipára – mondta az úrnő. Ez volt a jeladás, hogy a dolgok nem egészen úgy alakultak, ahogyan eltervezték. Húzni kellett kicsit az időt.

Szafije megértette, hogy egyelőre nem vonulhat vissza a hárembe. Bement egy másik vízpipáért, amit aztán alázatosan átnyújtott az úrnőjének. Úgy érezte, Nurbanu túlságosan feltűnően próbálja minél tovább a teremben tartani. A nő végül megfogta a szipkát, és Szafije letette a testes edényt az asztalra. Lassú, megfontolt léptekkel indult el a kijárat felé. Odabent átvette a rézserpenyőt Azizától, megfordult, visszament, és letérdelt az asztal mellé. Egy apró fogóval kiemelt egy izzó széndarabot a serpenyőből, és a helyére tette. Megvárta, míg mindegyik vízpipában szépen

bugyogott a víz, és felszállt a gőz. A dohányzók mélyen beszívták az illatos párát. Édes aroma töltötte be a helyiséget. Szafije csak ekkor húzóhatott vissza az egyik sarokba. Letette a serpenyőt a lába elé, és két karját keresztbe téve maga előtt, enyhén lehajtott fejjel várta az újabb utasítást.

Az előbb még majd kicsattant az erőtől. Nem ijedt meg attól, hogy mindenki őt bámulta. Az elszántsága azonban lassan semmivé foszlott. Legszívesebben odament volna a herceghez, hogy a szemébe nézzen, és rászóljon:

– Szedd már össze magad, te ópiumfüggő nyomorék! Tényleg fontosabbnak tartod nálam a pipádat?

Annyira jó lett volna túlesni ezen az egészen. A lány minden önuralmát összeszedve ellenállt a csábításnak. Csendben maradt, és lassan megnyugodott. A gyomra még mindig görcsben volt, ám most már képes volt odafigyelni arra is, hogy miről beszélgetnek a többiek. A csevegő hangsúlya elárulta, hogy Nurbanun kezdett eluralkodni a kétségbeesés. A fiával nem lehetett komolyabb dolgokról beszélgetni. Az úrnő persze még így is hűvösen és visszafogottan viselkedett. A hangjában azonban volt valami, ami jelezte, hogy valójában távolról sem ilyen nyugodt.

Eszmehan végig csendben maradt. Fatima időnként megpróbált megszólalni, vagy vihogással jutalmazta Nurbanu

tréfás megjegyzéseit, ám a fivérük továbbra is kifejezéstelen arccal meredt maga elé, még csak el sem mosolyodott. Csak nagy ritkán méltatta egy-két szóra a vendéglátóit. Gyengének tűnt, és áradt belőle az unalom.

Amikor felkészültek erre az estére, Nurbanu nem feledkezett meg arról, hogy összeállítsa a szóba jöhető témák listáját. A próbák során azonban ilyenkor már rég megálltak. Az úrnő ezt mondta:

– Eddigre a fiam már egészen biztosan felfigyel rád. Bizonyára mond majd valamit. Utána pedig minden úgy lesz, ahogy azt Allah jónak látja.

Nurbanu egyre inkább zavarba jött. A hétköznapiak során sosem fordult elő, hogy kifogyott a szavakból. Ha kellett, órákon keresztül szórakoztatta udvarias csevegéssel a környezetét. Most azonban újra és újra elhallgatott. Kétségbeesetten remélte, hogy a fiú végre feltesz egy kérdést. A legkevésbé sem számított, hogy mire fog rákérdezni. Az volt a lényeg, hogy ifjú herceg legalább egy kis érdeklődést tanúsítson az új rabszolgalány iránt. Megkérdezhetné róla, hogy hány éves, mióta van itt a háremben, honnan került ide, de esetleg a nevét is megtudakolhatná. A herceg anyja persze nem adna választ a kérdésekre. Odahívná a lányt, aki megcsókolná gazdája köntösének szegélyét. Utána magukra

hagynák a két fiataalt, hogy Szafije úgy adjon kielégítő választ az összes kérdésre, ahogy azt a legmegfelelőbbnek tartja. Azon a ponton már nem kell mást tennie, minthogy az ösztönei szavára hallgat.

A rabszolgalány jól érezte az ópium keserédes illatát. Tisztában volt azonban azzal, hogy a szag az úrnője, nem pedig az ifjú úr vízpipájából áradt. A szemtanúja volt, ahogy korábban nagy gonddal megtöltötték a két pipát. Nurbanuéba került a barna, ragadós anyag morzsányi darabkája. A fiatalember pipájában viszont csak fahéjat és korpával kevert masztikagyantát égettek. Ez a keverék persze alkalmatlan volt arra, hogy félrevezesse az ópium rabjait, ám a háremhölgyek abba reménykedtek, hogy az anyja pipájából áradó ópiumaroma és az udvariasság szava majd visszatartja a herceget attól, hogy panaszkodni kezdjen. Szafije pontosan tudta, hogy melyik pipába melyik töltelék került. A kis csomagokat a legnagyobb gonddal helyezték el. Ennek ellenére, ahogy teltek a percek, képtelen volt ellenállni a nyugtalanságnak, és felemelte a fejét, mert ellenőrizni akarta, hogy a megfelelő pipát adta-e a megfelelő személynek. Megnyugodva láthatta, hogy az ezüstszipóka Murád kezében volt, míg Nurbanu a zöld jádét tartotta.

A következő pillanatban azonban kénytelen volt gyorsan

lesütni a tekintetét, mert észrevette, hogy a fiatalember éppen őt nézi. Később már nem az aggodalom, hanem az izgalom készítette arra, hogy újra felpillantson. Egyértelmű volt, hogy a herceg nagyon is felfigyelt rá. Miközben Szafije újra a padlót bámulta, a fejében egymást kergették a gondolatok.

Amikor az előbb a fiatalember szemébe nézett, nem egy szenvedélybeteg tompa fényű, élettelen tekintetét látta. A mélyen ülő szempár elevenen csillogott. Murád a tekintete alapján akár okos, érdeklődő, jó kedélyű férfi is lehetett. Ezek a tulajdonságok azonban nehezen fértek meg az unalommal, a tétlenséggel, a felelőtlenséggel és a hűvös távolságtartással. Egyértelműnek tűnt, hogy a herceg valóban a kábítószer rabja. Szafije egyelőre hiába törte a fejét. Nem tudta eldönteni, hogy Murád az ópium miatt lett ilyen, vagy éppen ellenkezőleg, az unalom elől menekült a kábítószerbe.

A lány újra és újra felemelte a tekintetét. Gyorsan megbizonyosodott arról, hogy a fiatalemberben mély érzések szunnyadnak. Most már arra is lehetősége nyílt, hogy alaposabban megsejtelje Murádot. A látvány nem dobogtatta meg különösebben a szívét. A herceg sovány, beesett arcát gyér vörös szakáll keretezte. A színe is csak azért tűnt élénknek, mert a fiatalember arcbőre rendkívül

sápadt volt. Ha egészséges lett volna, a szakála is sokkal természetesebb fényben ragyogott volna. Murád nagyanyja, Hürrem szultána Oroszországból került Isztambulba. Szafije hallott arról, hogy a néhai úrnő haja olyan vörös volt, mint a pirospaprika. Murád a nagyanyjától örökölhette ezt a feltűnő színt.

A herceg nem nőtt túl magasra. Talán Szafijénél is alacsonyabb volt. Valószínűleg sokkal erőteljesebb lett volna a testfelépítése, ha nem ilyen életet élt volna, és nem vált volna mindjobban az ópium rabjává. Csupán elképesztő soványsága miatt tűnhetett mégis magasnak. Szafije érdeklődve figyelte a herceg öltözékét is, hiszen az elmúlt öt hónapot nők és eunuchok közé zárva töltötte. Murád halványsárga nyári kaftánja nem rejtette el csontos térdét és könyökét. A derekára kötött barna és kék csíkos kendő majdnem olyan színű volt, mint a turbánja. Az öltözéke egyértelművé tette, hogy cseppet sem érdekli a megjelenése. Egyetlen ékszere a fácántollas turbándísz volt. Ez a fiatalember szemmel láthatóan nem akart jó benyomást gyakorolni a körülötte élőkre.

Még a szülőanyja és a nővérei társasága sem tudta rávenni, hogy ne ernyedten heverjen a párnákon. Egyik kezével bágyadtan az ajkához tartotta a vízipipa szívókáját, míg a

másik karja szinte élettelenül simult a derekára. Azt lehetett volna hinni, hogy bármelyik pillanatban az álmok között keres menedéket kellemetlen környezete elől. Murádból letörtség és unalom áradt. Egyedül a szeme árulta el, hogy még eleven élet rejtőzik benne.

Szafije ekkor már azt is tudta, hogy a fenséges szempár az ő aranyló haján időzött. A szőke fonatok vége szabadon göndörödött. A velencei lány arra gondolt, hogy az álmatag nagyúr olyan szemmel bámulja a ragyogó fonatokat, mint az alkimista, aki szeretné eldönteni, hogy valódi, tiszta fémet lát-e. A herceg becsukta a szemét. Kis idő múlva résnyire nyílt az egyik, majd a másik is. A lapos pillantást rövid ideig tartó, tágra nyílt szemű álmélkodás követte. Murád azonban nem tudott sokáig összpontosítani. Oldalra nézett, majd újra becsukta a szemét. Nurbanu talán észre sem vette a fia különös viselkedését. Ha mégis, akkor alighanem csak jobban kétségbeesett miatta, mert a felkavaró látvány megerősítette abban, hogy a fia – aki egyébként az anyjától örökölte a szemét – végképp elmerült az álmok és látomások világában.

Olyan jó lett volna, ha Nurbanu Kadin ennél komolyabb szerepet adott volna nekem a színjátékban. Kár, hogy csak a vízpipát bízta rám – gondolta Szafije. – Egy váratlan lépéssel talán felrázhatnám ezt a fiatalembert. Megmutathatnám, milyen

nagy különbség van ébrenlét és alvás között. Persze előfordulhat, hogy úrnők anyai szíve nem engedi az ilyen módszerek használatát. Esze ágában sem volna egy vödör hideg vizet borítani a fiára. Úgy tűnik, csak magamra számíthatok. Tennem kell valamit. De mégis mit? Akadozva ugyan, de beszélgetnek. Nem szakíthatom őket félbe énekkel vagy tánccal.

Nem tartott sokáig, míg kidolgozott egy tervet. A tenyere ugyan továbbra is alázatosan a vállán pihent, ám lassú, ügyes mozdulatokkal sikerült kilazítania az egyik gyűrűjét. Amikor eljutott idáig, könnyedén lecsúsztotta az ékszert a kezéről. A gyűrű a padlóra esett. A keze eközben egy pillanatra sem hagyta el a vállát. A gyűrű csendben feküdt a vastag szőnyegen. A rövid közjátékra sem Nurbanu, sem pedig a két fiatal lány nem figyelt fel. A hercegnők minden figyelmét lekötötte, hogy valamivel megtörjék a kellemetlen csöndet.

Murád azonban észrevette, mi történt. Szafije ebben egy pillanatig sem kételkedett. A herceg mindkét szeme tágra nyílt, és eltűnt belőle az álom. De a nagyúr néma maradt. Még csak azt sem kérdezte meg, „Anyám, miért pocsékolod el a pénzedet olyan rabszolgalányokra, akik még az ékszereikre sem tudnak vigyázni?” Már ez az egyetlen kérdés elég lett volna ahhoz, hogy folytatódhasson a színjáték.

Rövid idő múlva Nurbanu feladta a küzdelmet. Nem

ismerte el szavakkal a vereségét, és a hangja továbbra is kedves udvariassággal csengett, ám amikor búcsúzkodni kezdett, egyértelművé vált, hogy elszállt minden reménye. Szafije összeszorult torokkal felemelte, és kivitte a serpenyőt. Utána visszajött úrnője jáde berakású vízpipájáért, amit a fejedelmi asszony már rég lerakott az asztalra. A nő karján megcsörrentek a karkötők, amikor egy ingerült legyintéssel jelezte, hogy a fiától nem szabad elvenni a pipát. Csupán a tekintete árulta el, hogy Allah kegyének tartaná, ha a fiatalember abban a pillanatban megfulladna a sűrű füsttől. Szafije kinyitotta az ajtót a hárembe visszatérő anya és a két nővér előtt. Azután ő maga is átlépte a küszöböt. A hárem ajtaja bezárult.

Harmincötödik fejezet

A háremhölgyek izgatott arckifejezéssel topogtak a fal túloldalán. Nurbanunak csupán egyetlen dermedt pillantást kellett vetnie rájuk, hogy a torkukra forrjon a sok kimondatlan kérdés. Meg sem mertek szólalni, nem akarták, hogy a dühös nagyasszony őket is olyan iszonyatos büntetésben részesítse, mint a szőke velencei lányt. Arra számítottak, hogy két-három héten keresztül Nurbanu egyetlen szóra sem méltatja majd az ügyetlen rabszolgát. Csupán a háta mögött fogja gyalázni. A hárem zárt világában még a halál sem volt olyan szörnyű büntetés, mintha valaki kegyvesztetté vált.

Nurbanu határozott léptekkel elindult a hálósobája felé. A többiek követték. A *mabein* ajtaja előtt kiürült a szoba. Csupán Szafije maradt a veresége színhelyén.

Legalább nem ért hozzám – gondolta az elkeseredett nő. Megpróbált elszántan szembeállni a vereség keserű ízével.
– *Még nem ő a szultán. Lehet, hogy odaadnak egy másik*

férfinak, ha majd megbocsát nekem a nagyasszony. Amikor újra kegyesen tekint rám, bizonyára megérti azt is, hogy nem én felelek ezért a kudarcért.

A lány azonban még nem adta fel a küzdelmet. A gyűrűje továbbra is odaát feküdt a *mabein* szőnyegén. Senki nem tehet szemrehányást, ha visszamegy érte, és elhozza.

Mégis mire számítasz? – figyelmeztette önmagát, amikor átlépett a küszöbön. – Tényleg azt hiszed, hogy Murád négykézláb áll a fal mellett, és a gyűrűdet keresi? Ha ezt tenné, nyugodtan odaszólhatna neked: „Megtaláltam!”

Semmi ilyesmi nem történt. A szobába lépve mélyen meghajolt. Arra tanították, hogy ez így illendő. Csak azután ment oda a gyűrűhöz, felvette, és elindult vissza az ajtó felé. A háta mögött semmi sem mozdult. Gyanakodni kezdett, hogy a szoba már üres. Mivel ostobaságnak tartotta volna, hogy meghajlással köszönjön el egy üres helyiségtől, ezért összeszedte minden bátorságát, és tekintetét felemelve a dívány felé fordult. A fiatalember továbbra is ugyanúgy feküdt ott, mint amikor magára hagyták. Lehet, hogy elaludt? Egyik kezével bágyadtan tartotta a szipkát, és félig lehunyta mindkét szemét.

Ez felháborító! – gondolta a lány. Annyira dühbe gurult, hogy majdnem hangot is adott felindultságának. – Mégis ki a

*fenének kellenél, te nyomorúságos, semmirekellő madárijesztő?!
Meglátod, nélküled is sokra viszem! Várd csak ki a végét!* A harag szavának engedve dühös pillantást vetett a fekvő alakra. Amit nem mondott ki, azt a tekintetével adta tudtára.

Ekkor azonban a fiatalember megmoccan. A lánynak elakadt a lélegzete. Ha csupán a herceg mellkasa mozdult volna meg, azt gondolta volna, hogy levegőt vett. Legalább tudta volna, hogy még életben van. Az sem lett volna sokat ígérő jel, ha a térdét mozdította volna meg, hiszen alvás közben gyakran öntudatlanul is mocorog az ember. Nurbanu fia azonban egész mást tett. Az oldalán nyugvó hosszú, sápadt kezének mutatóujja lassan begömbült. Mindez olyan csigalassúsággal történt, hogy alig lehetett észrevenni. Szafije azonban nem kételkedett abban, hogy a herceg ezzel neki adott utasítást. Azt akarta, hogy közelebb menjen hozzá!

Legszívesebben nem is törődött volna a semmitmondó, lusta mozdulattal. A szívében összechapott a nagyravágyás és az önérzet. Végül a nagyravágyás győzött. Közelebb ment, végül megállt a herceg mellett. Az asztalról senki sem pakolta el az ünnepi vacsora válogatott finomságait. A fiatalember félig leeresztett szemhéja alól továbbra is figyelmesen nézte a lányt. Egy idő múlva halkán elnevette magát. Ettől eltorzult az arca, és rázkódni kezdett a teste.

Amikor végre szóra nyitotta a száját, nem a lányhoz beszélt, hanem magában elmélkedett:

– Úgy tűnik, ezúttal túljártál az eszén, Murád, öreg barátom. A vén vajákos asszony azt hitte, magával vitte a látomásaidat, amikor kivonult a szobából. Bizony, ezt gondolta az *anyád*. Csakhogy most egyértelmű, mekkorát tévedett. A látomás továbbra is itt van, anyád viszont nincs sehol. Ez a furcsa szellemalak azonban nem engedelmeskedik a parancsaidnak, és nem törődik azzal, ha az elméd mélyén megszólítod, mint a többi, hozzá hasonló tüneményt. Nagyon is kíváncsi látomásnak tűnik. Talán ez a magyarázat arra, mennyire életszerű. Azt hiszem, Murád, a mai napon magasabb szintre jutottál. Eddig még nem részesített ilyen különös élményben a Paradicsom teje.

Szafije letérdelt a dívány mellé. Meg akarta mutatni az ifjú hercegnek, hogy nem csak egy tehetetlen látomás. Murád tekintete azonban továbbra is a semmibe révedt. A rabszolgalány ekkor megértette, hogy meg kell szólalna.

– Nem vagyok káprázat – mondta határozottan. – Nem csupán lázas képzeleted vetít ki magad elé. Ugyanolyan valóságos ember vagyok, mint te.

Murád elnevette magát, és megrázta a fejét.

– Valamennyi látomásom ezt állítja. Azért tesznek így,

mert meg akarják mutatni, hogy az életem valójában semmit sem ér. Pedig nem léteznek. Ne is álmodj arról, hogy túljársz az eszemen. Nem tudsz becsapni.

Újra felnevetett. Egy pillanatra becsukta a szemét, de aztán újra Szafijére nézett.

– Ez különös. Valamennyi álmom azt állítja, hogy a valódi világban is létezik, ám te vagy az első olyan látomás, ami nem tűnt el, amikor becsuktam a szememet.

– Mert én valóban itt vagyok – mondta a rabszolgalány. – Anyád nem rakott ópiumot a vízpipádba. Csupán masztikagyanta és fahéj van benne. Nézd csak, megmutatom.

A herceg tiltakozni kezdett. Nem akarta, hogy elvegyék a pipáját. A lány azonban előszedte a hamvakat, és ragaszkodott ahhoz, hogy a fiatalember alaposan megnézze a maradványokat. Nyomát sem látta az ópiumnak, az apró edénykében csupán félig elszenesedett korpa és masztikagyanta volt.

– Ezzel most nem leptél meg – felelte duzzogva a herceg. – Azt hiszed, nem vettem észre? Egyből felfigyeltem rá. Te hoztad oda nekem a pipát. Tudtam, hogy valami egészen különleges keverékkel töltötték meg. Mondd meg, mit raktatok bele. Legközelebb is ugyanezt akarom szívni.

– Ez kevés lesz ahhoz, hogy újra megidézz! – kiáltotta

Szafije. – Lehet, hogy a rabszolgád vagyok, és engedelmességgel tartozom neked, ám akkor is Sofia Baffo a nevem. Korfu kormányzójának leánya vagyok. Nem azért jöttem elő a háremből, mert te elképzelted, hogy milyen lenne, ha visszatérnék hozzád. Bebizonyítom neked, hogy nem uralkodsz fölöttem. Visszamegyek, te pedig nem akadályozhatod meg.

Újra keresztbetette a karját a keble előtt. Az alázatos mozdulat nem sokat ért dacos arckifejezése mellett. Könnyedén biccentett a fejével, aztán megpróbált felkelni.

Murád mozdulatlanul figyelte a fiatal lányt. Leereszkedően mosolygott. Mintha mulatságosnak tartotta volna a látomás viselkedését. Szafije figyelmét elkerülte, hogy a férfi másik keze lassan közelített az övébe tűzött tőr markolatához. Amikor a lány lehajtotta a fejét, a herceg előrántotta a tőrét, felpattant, és rávetette magát.

Harminchatodik fejezet

A seb nem volt túl mély, mert Murád a tokkal együtt húzta elő a tőrt az övéből. Az sem lett volna különösebben nagy baj, ha a puszta pengével csapott volna le áldozatára, mivel sohasem használta a kést, ezért nem is éleztette meg. A fiatalember iszonyúan meglepődött, amikor a fegyver nem szaladt keresztül a látomáson, és nem vágódott neki hangos csattanással az asztal lapjának. A tőr eleven húsba ütközött. A hüvely borításának érdes pereme felszakította a lány bőrét. Ez éppen elég volt ahhoz, hogy a herceg azonnal feleszméljen.

Szafije feljajdult a fájdalomtól. Azt gondolta, hogy gazdája az előbbi vakmerő mondatai miatt büntette meg ilyen durván. Mozdulatlaná dermedt, és nem merte felemelni lehajtott fejét. A két kezét továbbra is keresztben tartotta a keble előtt. Csupán egyik tenyerét szorította arra a helyre, ahol az előbb a fegyver eltalálta. Szeméből könnycseppek, az ujjai közül vér buggyant elő.

Ennyi bizonyíték elég volt ahhoz, hogy Murád meghátrálásra kényszerüljön:

– Ki hitte volna? Ne legyek apám elsőszülött fia! Te tényleg létezel!

– Jóságos gazdám, megengeded, hogy visszamenjek a hárembe? – suttogta a vérző lány. – Soha többé nem zaklatlak a jelenlétemmel.

Bár ifjú szívében elképesztő nagyravágyás égett, valójában csak egy megsebzett gyermek volt. A rátörő fájdalom és az elmúlt percek elképesztő feszültsége túl soknak bizonyult.

Mielőtt azonban Murád válaszolhatott volna, valaki felrántotta a hárem ajtaját. Nurbanu állt a túloldalon. Már nyitotta a száját, hogy durván összeszidja az engedetlen és önfejű rabszolgányt. A szitkok azonban nem törtek elő az ajkai közül. Valósággal kővé vált az elé táruló látványtól. Úgy tűnt, a fia aggódva hajolt a térdelő lány fölé. Az elmúlt egy esztendő során semmi sem érdekelte ennyire. Kizárólag az indiai mákonnyal foglalkozott. A csendet kihasználva az ifjú herceg szólalt meg:

– Anyám, volnál szíves magunkra hagyni minket?

Ennyi is elég volt ahhoz, hogy Nurbanu előbb a száját, azután pedig az ajtót is becsukja. Murád felkelt, odament a kijáráshoz, és rákattintotta a lakatot. Megfordult, és halkán

kuncogva körülnézett a szobában.

– Hát veled most mit tegyek? – kérdezte, de nem is annyira a lánytól, hanem sokkal inkább saját magától. – Ha ma éjjel visszaküldelek, az anyám elevenen felfal. Azt hiszem, jobb lesz, ha itt maradsz. Tessék, odaadom neked a kulcsot. Csak akkor menj vissza, ha úgy érzed, hogy már biztonságban vagy. Tőlem nem kell félned. Nem fogom a véredet ontani. A fellegvárban éppen elég szoba van, lesz hol aludnom. A legtöbbjük jóval kényelmesebb, mint ez a hely...

Összerezzen, majd folytatta:

– A Mindenható szerelmére kérlek, csinálj már valamit a kezeddél, mielőtt bemocskolnád a ruhádat.

Lerogyott a díványra. Felvett az asztalról egy szövetszalvétát.

– Tessék – nyújtotta a rabszolga felé. – Vedd csak el.

Szafije végül engedelmeskedett. Nagy nehezen bekötötte a sebet, de közben egész testében remegett. Amikor végül levette a tenyerét sérült válláról, Murád közelebb hajolt, és óvatosan megfogta a karját. Tenyere felcsúszott Szafije vállára, és végigsimította az egyik aranylő hajfonatot. Megemelte, majd elengedte a vastag copfot. Figyelmesen megnézte, hogy a haj érintése milyen nyomot hagyott a kezén.

– Pontosan, ahogy gondoltam – biccentett. – Aranypor. Az anyám igazi varázsló.

Minden hitetlenkedése dacára újra végigsimította a lány haját. Megfogta a fonatot, és lassan, óvatosan kibontotta. Keze végül elért a gyöngy díszítésű sapkáig. Miközben egy gyengéd mozdulattal levette a fejfedőt és a fátylat, újra töprengeni kezdett:

– Mihez kezdjek veled?

Megrázta a fejét. Mintha így akarta volna elhessegetni a váratlanul felmerülő gondolatot. Szafije továbbra is lehajtott fejjel térdelt előtte.

A herceg egymás után kibontotta a hajfonatait. Murád öle megtelt a ragyogó, aranyszínű fürtökkel.

– Szóval mit csináljak veled? – kérdezte suttogva.

Szafije felemelte a tekintetét.

– Akár...

– Akár meg is csókolhatnálak? – kérdezte halkán a férfi. Mindkét kezével beletúrt a sűrű, göndör aranytincsekbe. Azután két kezébe fogta a lány arcát, és lágyan odahúzta magához. – Igen, akár szerethetnék is. Ha Allah könyörületes hozzám, ezt fogom tenni. Igen. Pontosan ezt.

Harminchetedik fejezet

A mabein ajtaja csupán három nappal később nyílt meg, amikor Szafije diadalmasan ragyogó arccal visszatért a hárembe. Az előző napok során komoly küzdelem folyt a lakat kulcsáért. A két szerető bújócskát játszott vele. Először a rabszolgalány dugta el a kulcsot a gazdája elől. Murád úgy tett, mintha szeretett volna elmenekülni a bezárt szobából. Azután szerepet cseréltek. A herceg ravaszul egy párna alá dugta a kulcsot, és ráült. Szafije persze megpróbálta kirángatni alóla. Kedvese ekkor megragadta, és újra magához ölelte. Kezdetét vehette a következő hosszú, lassú ölelkezés.

Később a herceg elaludt. Sovány, hosszú teste elnyúlva hevert a párnákon. Nem zavarta a meztelensége. Szafije ekkor magához vette a kulcsot, összeszedte a ruháit, és kinyitotta a zárat. A kulcsot letette az asztalra, mielőtt visszatért volna a hárembe.

– A Mindenható szerelmére mondom, mindjárt éhen halok. Ezek voltak az első szavai a visszatérése után. A hárem

lakói olyan döbrent arccal bámulták, mintha egy halott kelt volna életre a szemük láttára.

Az előző három nap során a két szerető beérte az ünnepi vacsora maradványaival. Annyira boldogok voltak kettejük zárt kis világában, hogy nem akartak senki mást beengedni oda. Még a hideg sültet vagy a vízzel teli kancsót hozó szolga sem zavarhatta meg az együttlétüket. Éhes kismacskaként megkeresték az utolsó morzsákat is. Evés után átölelték egymást, és újra szeretkeztek. A gyomrukat mardosó éhség mintha fellobbantotta volna az egymás iránt érzett szenvedély lángját. Szafije pontosan tudta, hogy odahozathatta volna a hárem konyhájának minden ínycsiklandó finomságát. Mivel azonban három napon át csupán datolyát, süteményt és a birkasült maradékát ehette, összefutott a nyál a szájában, ha arra gondolt, hogy tiszta vizet ihat, és befalhatja az előző estéről megmaradt piláfot. A teste még mindig őrizte a szeretkezés részegítő emlékét.

Miután kezet mosott és jóllakott, a háremhölgyek körégyültek, és ámuldozva hallgatták a beszámolóját. A velencei lány olyan elképesztő hőstettet vitt végbe, amit csak azzal lehetett összehasonlítani, ha egy férfi harcos egy szál maga végez egy falkányi oroszlánnaal vagy ötven ellenséggel. A hárem népe izgatottan várta a mesét.

– Milyen ajándékot kaptál a hosszú gyönyörért cserébe?
– Mi meg már azt hittük – Allah ne adja –, hogy esetleg meggyilkolt.

– Be akartuk küldeni az eunuchokat, hogy megkeressenek.
– Három napig voltál odabent! A könyörületes Mindenhatóra mondom, én már rég behaltam volna.

– Egész biztosan csodálatos ajándékot kaptál tőle.
– Gyerünk, ne kéreisd magad! Árueld el végre, mit adott a herceg?

Olyan nagy volt a hangzavar, hogy a lányok először meg sem hallották Szafije halk válaszát.

– Semmit.
– Semmit?
– Nem mondasz igazat. Biztosan eldugdád.
– Lehet, hogy olyan nagy ajándékot adott, amit nem lehet elrejteni.

– Talán egy rabszolgával lepett meg?
– Kaptál egy saját, kövér eunuchot?
– Vagy egy villát a Fekete-tenger partján? Három nap gyönyörért ennél kevesebbet nem adhatott.

– Az életemre esküszöm nektek – felelte Szafije, és nemtörődöm módon legyintett a piláf zsírjától csillogó kezével –, hogy semmit sem kaptam tőle.

Belenyúlt a tányérba, és egy újabb falat ételt tömött a szájába. Megrágta, és lenyelte. Utána viszont jelentőségteljesen körülnézett.

– Az viszont könnyen megtörténhetett – ha Allah kegyes volt hozzánk –, hogy fiúgyermeket nemzett nekem.

Nurbanu szemébe nézett, amikor kimondta ezeket a szavakat. A nő minden büszkesége dacára maga is odajött hozzá, nem tudta volna elviselni, hogy másodkézből értesüljön az izgalmas hírekről. Ott kuporgott a többiek között. Mostanra már arról is meggyőzte magát, hogy az ő eredeti terve fordult váratlanul gyümölcsözőre. Még akkor is, ha a sikeres végkifejletben már nem volt része.

Nurbanu azonban nem tűnt túl boldognak, amikor a keserűségtől érdes hangon megszólalt:

– Semmit sem kaptál tőle? Nem tehetél rá túl kedvező benyomást, ha háromnapi szenvedésedet semmivel sem jutalmazta meg.

– Milyen szenvedésről beszélsz, úrnőm? Hogyan lehetne ezt szenvedésnek nevezni? – kérdezte Szafije. Magabiztos, szinte már leereszkedő mosollyal nézett az idősebb nő szemébe. – Akik szenvednek az ilyesmitől, azok nyugodtan kérjenek érte fizetséget. Én azonban nagyon is elégedett vagyok.

Felcsillant a tekintete.

– Bizony, elégedett vagyok – ismételte meg. Hatalmasat sóhajtott. Alighanem eszébe jutott, milyen gyönyöröket tapasztalt meg odaát a *mabeinben*.

– Ne neheztelj a fiadra – folytatta. – Bizonyára meglepett volna valamilyen aprósággal, csak hogy az igazak álmát aludta, amikor otthagytam.

– Micsoda? Eljöttél mellőle, miközben ő aludt? Az engedélye nélkül? Előbb jöttél ki a szobából, mint ő?

– A válaszom igen. Mind a három kérdésedre. Igen, igen és igen.

– Ez egyszerűen illetlenség volt! Szafije, azonnal térj vissza a *mabeinbe*. Addig nem jöhetsz el a fiam mellől, míg arra engedélyt nem kapsz tőle. Nem számít, hogy gondolt-e ajándéokra vagy sem.

Szafije azonban nem törődött az utasítással.

– Eszmehan szultána – fordult a fiatal lány felé. – Eszmehan, eljössz velem a fürdőbe? El nem tudom mondani, hogy milyen jól esne most a forró víz. A bőröm szinte kicserepesedett a rászáradt izzadságtól.

A hercegnő egy pillantásra sem méltatta Nurbanut, amikor megragadta Szafije kinyújtott kezét. Ez volt az a pillanat, amikor mindenki megértette, hogy megváltoztak a háremben

az erőviszonyok. Szafije persze sosem tudja háttérbe szorítani kedvese anyját. Nem léphet a helyére. Csakhogy most már neki is erős támogatója volt a falakon kívül. Murád anyja többé már nem volt a rabszolgalány kizárólagos úrnője. Ez nagyban meggyengítette a befolyását.

– Úrnőm! – kiáltotta a lány, és a válla fölött hátranézve egy gyors pillantást vetett Nurbanu felé, miközben Eszmehan kezét fogva elindult a fürdő felé. – Úrnőm, ha a fiad értem küldet – azt hiszem, ezt fogja tenni –, mondj neki határozottan nemet. Igen, közöld vele, hogy rosszul érzem magam, és az lesz a legjobb, ha csak jövő pénteken érdeklődik az állapotom után. Annál hamarabb semmiképpen ne zavarjon.

Eszmehan nem tudott tovább uralkodni magán. Hangosan vihogni kezdett, mert lenyűgözte a mellette lépdelő lány, vagyis immár fiatal asszony bátorsága. Szafije maga is nevetni kezdett. Jókedvűen futásnak eredtek. Mind a ketten úgy érezték, hogy ez életük legvidámabb napja.

Még javában fürdőztek, amikor Szafije jóslatának megfelelően megérkezett Murád üzenete.

– Mondjátok meg neki, hogy gyengélkedem! – kiáltotta a lány, és folytatta a fürdést.

A hírnök néhány perccel később visszatért. Jóval szigorúbb hangú üzenetet hozott.

– Nem érzem jól magam – ismételte Szafije. Eszmehan hangosan nevetni kezdett. A két lány lehajolt, és megpróbálták bőrig áztatni a szerencsétlen hírnököt. Az üzenet átadásával megbízott háremhölgy rémülten kimenekült, mert nem akarta, hogy csuromvizes legyen a selyemruhája.

Hamarosan megjött az első ajándék.

Mindazok, akik korábban fennhangon gúnyolódtak Murád szűkmarkúsága miatt, most döbbenet bámulták a váratlan fordulatot. Először csak egyszerű ajándékok jöttek. Egy kosárnyi tökéletes őszibarack, aztán meg egy parányi, elefántcsont berakásos dobozka. Ez utóbbi ugyan nagyon szép volt, de látszott rajta, hogy sokat használták. Murád korábban nem törődött a nőkkel, és eszébe sem jutott, hogy legyen egy ládára való, csillogó csecsebecséje. Más férfiak bezzeg felkészültek arra, hogy legyen mivel meghódítani a szép hölgyek szívét. A herceg azt sem igazán tudta, hogy milyen ajándéknak örül egy fiatal nő.

Hamarosan azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a fiatalember tapasztaltabb segítők tanácsát kérte. Az is látszott, hogy emberei egyre távolibb vidékeken kerestek értékes

ajándékokat. A herceg nem garaszkodott a meglepetések vásárlásakor. Elképesztő szépségű selymeket, szemkápráztató ékszereket hozatott. Kütahyában senki sem kapott azelőtt ehhez fogható ajándékot.

Kedvese nagylelkűsége gazdaggá tette a rabszolgalányt. Szafije elajándékozta a kapott holmik egy részét. Gondosan kiválasztotta, melyik háremhölgyet kösse magához nagyvonalúságával. Murád alighanem kétségbeesett volna, ha látja, hogy kedvese mennyire nem becsüli meg odaadásának fényűző bizonyítékait.

Néhány ajándékot azonban Szafije a szeme fényénél is jobban őrzött. A szíve fölött hordta azokat az egyébként meglehetősen suta verseket, melyeket a herceg saját kezűleg vetett papírra. A lány persze nem tudta elolvasni a féltucatnyi költeményt. Komoly erőfeszítést igényelt, hogy eltitkolja a verssorokat felolvasó Eszmehan előtt, mennyire meghatotta szeretője lelkesedése. Egyedül a hercegnőben bízott meg annyira, hogy megmutassa neki a leveleket. A háremhölgyek gyakran olvastak fel török szerelmes verseket. Szafije ezért hamar rájött, hogy a herceg csapnivaló költő. Odahaza, Velencében rengeteg verset olvasott, könnyen meg is tanulta őket. Itália koronás költői sem voltak azonban olyan hatással rá, mint Murád ügyetlenül megfogalmazott,

döcögős sorai.

– Mit is jelent itt ez a szó? – kérdezte újra és újra legjobb barátnőjétől, amikor a hercegnő felolvasta a verset. – Hol is van az a rész, amikor arról beszél, hogy...

Miközben a költeményeket hallgatta, úgy érezte, Murád keze siklik végig meztelen bőrén. Mintha a papírra vetett sorok is simogatták volna.

– Köszönöm, Eszmehan.

Ideje volt elbúcsúzni a lánytól. Szafije ugyan nem volt fáradt, de a költeményeket felolvasó barátnője már igencsak kimerült a sok ismétléstől.

Szafije magára maradt. Gondosan összehajtotta a levelet, és becsúsztotta a ruhája alá. Azt akarta, hogy a lehető legközelebb legyen a szívéhez. Ezzel persze azt is megakadályozta, hogy valaki ellopja a leveleket, és szörnyű, szerelmet kioltó rontást tegyen rá. Sem az ajándékok, sem a könyörgő követek, sem első találkozásuk csodálatos emléke nem tudták azonban rávenni, hogy találkozzon a férfival.

Még egy hét sem telt el, amikor Nurbanunál betelt a pohár. Nem bírta tovább elviselni, hogy bárki fenekestül felforgassa a hárem rendjét. Magához hívatta a dacos leányzót. Az úrnő lakosztályában csupán a hatalmas termetű Kizlár aga állt. A háremőrben mintha Nurbanu hatalma öltött volna testet. Az

eunuchnak joga volt bármelyik lányt megkorbácsolni az udvaron. Ha súlyos volt a bűnös vétke, a talpát ütötték, hogy örökre megnyomorodjon. Kisebb vétkeket pálcával toroltak meg. A bűnös hátát vagy fenekét ütötték. A büntetés után az áldozat legalább egy hónapig nem tudott ülni, aludni, és a szép ruháit sem vehette magára. Szafije úgy vélte, Nurbanu többször is eljátszott a testi fenyítés gondolatával. Eddig azonban ellenállt a kísértésnek. Pontosan tudta, hogy a fiát szörnyen felháborítaná, ha megbotoztatná a kedvesét, még akkor is, ha ebben a pillanatban növekvő ingerültséggel várta, hogy újra találkozhasson vele. Nurbanu attól félt, hogy Szafije megbotozása miatt a fia örökre eltaszítaná magától, ő pedig nem akarta elveszíteni a gyermekét. A lány ezért jogosan vélhette úgy, hogy az eunuch néma jelenléte csupán az úrnő szavainak akart fenyegető nyomatékot kölcsönözni.

Nehéz lett volna elfeledkezni arról, hogy Szafije Nurbanu védence és saját rabszolgája volt. Testestül és lelkestül hozzá tartozott. Neki köszönhette, hogy ilyen magasra emelkedhetett. Nem csoda, hogy a herceg anyja szinte remegett a visszafojtott indulattól, amikor a dacos lányt odavezették elé. Szafije megpróbált alázatosan viselkedni. Karját tisztelettudóan keresztbefűzte a keble előtt, és lehajtotta a fejét. Nurbanu azonban úgy érezte, gúnyt űz

belőle.

– A kisasszony bizonyára nagyon ravasznak képzei magát
– szólalt meg Nurbanu gúnyos hangon. – Úgy játszadozol a
fiammal, mintha a herceg valami együgyű földműves volna,
aki belehabarodott egy hozzád hasonló, olcsó kis szajhába.
Jobb, ha tőlem tudod meg, aminek én magam is csupán ma
reggel vettem hírét. Murád elküldte maga mellől a szerelmes
verseket szavaló költőket és az ékszerészeket. Helyettük újra
magához hívatta ópiumszívó cimboráit. Túlfeszítetted a húrt.
Egy hetet sem adok neked a háremben Egy olcsó kuplerájba
foglak eladni. Ott legalább megbűnhődsz, amiért lotyóként
viselkedtél.

Szafije térdre rogyott. Úgy érezte, mintha pofon ütötték
volna. Nem törődött azzal, hogy az úrnő arcán boldog mosoly
ragyogott fel. Megragadta Nurbanu köntösének aranyszállal
hímzett szegélyét, és hangosan könnyörögni kezdett:

– Kérve kérlek, úrnőm, higgyél nekem. Csak a fiad javát
akartam. Szerettem volna kigyógyítani a szenvedélyéből.
Szépen kérlek, higgy nekem! Könyörgöm! Engedd meg, hogy
még egyszer meglátogassam. Elégedett lesz velem, ha Allah
hajlandó rámosolyogni egy hozzám hasonló, nyomorúságos
teremtésre.

Nurbanu szemében jókedvű fény villant. Megparancsolta

eunuchjának, hogy menjen oda a herceghez, és közölje vele, örökké óvatos anyjának meggyőző ereje elég volt ahhoz, hogy a rabszolgalánynak megjöjjön az esze.

Senki sem állt Szafije útjába, amikor besietett a *mabeinbe*. Egyből kiderült, hogy Nurbanu durván eltúlozta a veszélyt. A herceg valóban elszívott egy ópiumos pipát, de csak azért, mert másként nem tudott megbirkózni az elkeseredettségével. Szafijének nagyon megörült. Úgy érezte, a fiatal nőnél nincsen jobb orvosság a szíve fájdalmára.

Nurbanu tisztában volt azzal, hogy ennek az összecsapásnak nem ő volt az egyedüli győztese. Pontosan tudta, hogy a fia úgy szereti a szőke itáliai nőt, ahogy soha nem szerethetné az anyját. Gyorsan elhessegette magától az elképzelhetetlen bűn gondolatát. Nem csupán a vérfertőzést tiltó törvények tették lehetetlenné az ilyen kapcsolatot. Az úrnő ugyan senki másnak nem ismerte volna be, de már rájött, hogy ez a lány mindenkinél jobban megértette a fiát. Mintha valamilyen titokzatos hatodik érzék vezérelte volna. Szafije halálos biztonsággal találta ki, hogy Murádnak mikor mire volt szüksége. A lány továbbra is vakmerően játszott a herceg szívével. Többször is elzárkózott a közeledései elől. Pontosan azt tette, amit az első alkalommal, ám most már jóval

óvatosabban időzített. Egyre ügyesebb lett.

Olyan ez, mintha a két lihegő test egy sokkal hatalmasabb ágyon rontana egymásra, és együttlétük ezért lényegesen hosszabb ideig tartana – próbált az úrnő magyarázatot adni fiatal vetélytársa sikerére. – Szafije is pont olyan, mint az összes többi lány. Mindenki ösztönösen tudja, hogyan kell mozogni a szeretője alatt.

Titokban azonban mélységes bámulattal töltötte el a rabszolgalány elképesztő érzékenysége. Szafije az ösztönei szavára hallgatva megdöbbenő szenvedélyt váltott ki a hercegből. A hárem lakói gyakran voltak fültanúi, amint a *mabeinben* felhangzott Murád hörgése és állatias üvöltése, meg a lány kéjes sikoltozása. Együttléteik hangjai visszhangot vetettek a hárem falain, és az úrnő képtelen volt nem odafigyelni rájuk. Nurbanunak mostanra be kellett látnia, hogy belőle teljes mértékben hiányoztak a velencei lány elemi ösztönei.

Sokáig azzal áltatta magát, hogy számára sem ismeretlen az ilyen szenvedély és odaadás. Amikor azonban nagy ritkán hajlandó volt őszintén szembenézni önmagával, kénytelen volt beismerni, csupán a véletlennek köszönhetette, hogy olyan korán bekerült Szelim ágyába. Rámosolygott a szerencse, amikor gazdája számos szeretője közül éppen az ő méhében

fogant fiúgyermek. Szelim részegen tette magáévá a szép rabszolganőt. A sötétben még a nevét sem tudta. Nurbanu egyetlen más férfit sem szerethetett, miközben jól tudta, hogy a gazdája soha többé nem rendeli magához. Első és utolsó együttlétük emlékét azóta sem felejtette el. Még ma is maga előtt látta a férfi felpuffadt, visszataszító testét. Érezte részeg lehelete bűzét. Már attól is eltöltötte az undor, ha csak rágondolt. Amikor a terhessége első időszakában állandóan rosszul volt, sokáig azt gondolta, hogy a férfi iránt érzett undor az oka. Szelim nem szerette szenvedélyesen rabszolgáját, és Nurbanu sem ismerhette meg az elragadó gyönyört. Ezért persze bőségesen kárpótolta a tény, hogy a Mindenható azon az éjszakán szerencsés csillagokat küldött az égboltra. Egyetlen együttlét is elég volt ahhoz, hogy gyermeket szüljön a hercegnek.

Végül is nincs oka panaszkodni. Ez a figyelemreméltó szőke lány csak azt a feladatot hajtotta végre, amiért megvásárolta. Persze Murád időről időre még mindig elmerült az ópiummámorban, na de ki tudta volna teljes mértékben megtartóztatni magát? A rossz nyelvek még csak azt sem mondhatták, hogy az egyik káros szenvedélyről lemondva valami új dologgal mérgezi magát. Szafije ugyanis nem kötötte teljesen magához az ifjút. Éppen ellenkezőleg,

arra biztatta kedvesét, hogy viselkedjen előkelő férfiú módjára. Murád mind nagyobb érdeklődést tanúsított a hercegi udvar ügyei iránt.

A tartományban hamarosan már mindenki tudta, hogy Nurbanu fia a festészet és a zene hozzáértő támogatója. Művészeket gyűjtött maga köré. Hívei nemcsak azért szerették, mert nagyvonalúan támogatta őket, de azért is, mert hajlandó volt tanulni. Igen jó ízlésről tett tanúságot. Jóval többre tartották azoknál a gazdagoknál, akik ész és ízlés nélkül vették a képeket. Ha egy festmény elnyerte a tetszését, elvitte és megmutatta itáliai szeretőjének. Csak utána vásárolta meg a remekműveket. Gyakran úgy döntött, hogy a kedvese is meghallgathatja a zenészek muzsikáját. Az előadóknak ilyenkor bekötötték a szemét, hogy ne lássák, mi történik, miközben játszanak. Murád nem érte be azzal, hogy kedvese mellett ülve hallgassa a muzsika hangjait. Simogatni kezdte, mintha csak a testével akarta volna belemasszírozni Szafije bőrébe a zenét.

Murád egyre többet foglalkozott az államügyekkel és a tartomány hétköznapi gondjaival is. Gyakran vett részt apja tanácskozásain. A herceg udvarából nem ritkán ingerülten, felzaklatva tért vissza a *mabeinbe*. Forrt benne az indulat az alantas és kapzsi tanácsadók ostoba elképzelései miatt. A

szeretője karjába vetette magát, hogy Szafije csókjaival és gyengéd simogatással szüntesse meg a feszültséget. A lenyűgöző nő hosszú, fehér combjai szorításában végképp megfélemezhetett nyomasztó gondjairól. Így történhetett, hogy a lihegő összebújások, a csókok és a simogatások között Szafije kitanulta, miként kell kormányozni egy Kütahyához hasonló tartományt, és rengeteget megtudott a Török Birodalom működéséről is.

Nemegyszer megtörtént az is, hogy a háremhölgy friss elméje gyors megoldást talált mindazokra a nehéz és égető gondokra, melyekre Szelim és tanácsadói heteken át hiába keresték a választ. A hárem fullasztó világában kevés dolog akadt, ami töprengésre vagy mély gondolatokra készíthette volna az ott élőket. Igazi kincsnek számított, ha valaki újabb és újabb izgalmas kérdések megválaszolásával tarthatta karban amúgy is éles elméjét.

Szelim és tanácsadói többször is fennhangon dicsérték az ifjú herceg bölcsességét, amikor az reggelente eléjük tárta a nehézségek megoldását. Murád megvonta a vállát, és csak legyintett:

– Rám mosolygott a Mindenható. Elég volt, hogy aludtam egyet a problémára.

Harmincnyolcadik fejezet

A késő őszi éjszaka hidege már a tél közeledtét jelezte, amikor Kütahya fellegvárában megmutatták az ágyamat. Vezetőm magamra hagyott. Kipakoltam a holmimat, majd elindultam, hogy megmosakodjam. Hosszú és fárasztó út állt mögöttem. Le akartam mosni a port az arcomról és lábamról. Így kerültem a nők és a férfiak világát, a háremliket és a szelámliket elválasztó hosszú, tágas udvarba. Most jártam először ebben a várban. Egyik oldalon a hárem ajtajai nyíltak. A másik oldalon az eunuchok szállására, és a mabein két szobájába lehetett átjutni. Az volt az a két helyiség, ahol a kormányzó és a fia fogadhatta a ház asszonyait. A csarnok jókora, felül nyitott udvar volt. Durva kövek borították, és a magas falak között jól látszott az éjszakai égbolt.

Mindig is különös érzés fogott el, amikor a külvilágból beléptem egy hárem területére. Nem egyszerűen csak keresztülmentem néhány ajtón. Mintha egy másik, zárt világba kerültem volna. Ezen a helyen újra elfogott ez az

érzés. Csupán az volt a furcsa, hogy most minden korábbinál nagyobb hatással volt rám.

Az ablakok ragyogtak a hold éles fényében. Megálltam, és megcsodáltam a látványt. Mintha egy vízesés csobogó vize folyt volna le a falokról. A bentről kiáradó fény csodálatos mintázatot festett az udvar kockaköveire. Leginkább parányi, táncoló hullámokra hasonlított a lámpások fénye. Meglepett, hogy ennyire magával ragadott a gyönyörű látvány. Nagyon hosszú idő telt el azóta, hogy bármiben is gyönyörködni tudtam volna. Mozdulatlanul állva, csendesen elmélkedni kezdtem. Az elmém olyan volt, mint a fény hullámai. Elindult vissza a múltba, és felidézte a rég letűnt napok emlékét. Újra magam előtt láttam azokat a hajókat, melyekről a tengerrel együtt örökre le kellett mondanom.

Miközben a fényekben gyönyörködtem, résnyire kinyílt az egyik *mabein* ajtaja. A kilépő alak mintha csak a hullámok hátán sétált volna. A gyönyörű, fiatal nő csupán egy vékony lepedőt tekert maga köré. A majdnem áttetsző szövet szabadon hagyta a nyakát és formás vállát. Aranyló, göndör haját nem fogta össze semmivel. Meztelen talpa táncoló léptekkel haladt a hideg kövön. Olyan volt a hangja, mintha olvadó hóban sétált volna. Azonnal megértettem, hogy az ifjú lány testéből a szeretkezés forrósága árad.

Egyből felismertem. Egyik pillanatról a másikra mintha testet öltöttek volna az elmúlt hat hónap során átélt álmaim és rémálmaim.

– Üdvözöllek, Sofia – szólaltam meg olaszul. Meglepően hűvös maradt a hangom.

A félmeztelen lány megdermedt. Több mint fél éve nem hallotta a keresztnevét és anyanyelve szavait. Sofia Baffót azonban nem lehetett meglepni vagy sarokba szorítani. Elképesztő gyorsasággal visszanyerte az önuralmát. Egyik válláról még mélyebbre engedte a lepedőt, ezzel is értésemre adva, mennyire hidegen hagyja a felbukkanásom.

– Veniero! Micsoda meglepetés! Ugyanolyan ostoba és vakmerő vagy, mint régen. Látom, nem szoktál le arról, hogy átmássz a kolostorok falán.

– A gazdám parancsának engedelmeskedve jöttem el Kütahyába. Nem téged kerestelek.

– Rabszolga lettél? Én is az vagyok.

– Öreg barátom, Husszein szerint nagy különbség van ám a rabszolgák között.

A szerelem lángját semmi nem táplálja jobban az illúziónál. Mostanra rájöttem már, milyen felületes, semmi kis érzelem volt az én nagy szerelmem. Becsuktam a szememet, mert belém mart a veszteségem emléke. Sikerült gyorsan

összeszednem magam. Amikor megszólaltam, egyre hűvösebb hangon beszéltem, és választékos török szavakat használtam.

– A gazdám Szokoli pasa, Eszmehan szultána leendő férje. Azért jöttem, hogy biztonságban elkísérjem a menyasszonyát Isztambulba.

Baffo kormányzó leánya némán hallgatta a szavaimat. A gazdagok és a hatalmasak gyakran kerülnek olyan helyzetbe, hogy váratlanul kellemetlen kérelmezők állják el az útjukat. Nem törődtem a zavarával, hanem előhúztam a keblemben őrzött papirost. Több iratot is őriztem ott, ám ezt pusztán érintéssel ki tudtam választani, mivel sokkal finomabb papírra írták. A plakátra még Isztambul bazárjaiban bukkantam rá, amikor gazdám számára szereztem be különféle árukat. Nem gondoltam volna, hogy valaha is a hasznomra lehet. Az Isztambulban működő Velencei Nagykövetség adta ki. Törökül, latinul és olaszul adták a bazárban nyüzsgők tudtára, hogy Baffo nagyúr, Korfu kormányzója hajlandó ötszáz *ghrus* váltságdíjat fizetni a leányáért. A velencei nagyúr úgy vélte, hogy gyermekét valahol egy török háremben őrzik.

A papirost Sofia kezébe adtam. Visszaváltottam olaszra:

– Alighanem érdekesnek találod.

A gyönyörű lány nem tudott ellenállni a csábításnak. Mindenképpen tudni akarta, mi lehet a papíron. Igencsak nehéz volt széthajtogatnia az irományt, miközben össze kellett fognia a keblét eltakaró lepedőt. Amikor átfutotta a szöveget, pislogott néhányat. Mind a mai napig kincsként őrzöm e rövid pillanat emlékét. Nem sok alkalmam nyílt arra, hogy gyengének lássam Sofiát.

Miután elolvasta a plakátot, száz parányi darabkára tépte.

– Apám elég szűkmarkúnak bizonyult – nézett elszántan a szemembe. – Egy egész zacskó *ghrussal* többet kellett volna kínálnia. Az ittenieknek ma már hatszázat is megérek.

Ebben a pillanatban valaki résnyire nyitotta a *mabein* ajtaját. Egy fiatalember suttogó hangját hallottam:

– Szafije? Szafije? Itt vagy? Szerelmem, azt ígérted, hogy csak egy pillanatra mész ki. Gyere, mert megöl a vágy!

– Látod Veniero – mondta erre Szafije –, nem cseveghetek veled egész éjszaka.

– Szafije? Szerelmem – szólalt meg újra az ismeretlen ifjú.

– Hát nem – válaszoltam gúnyosan olaszul. Nem tettem lakatot a számra. – Sietned kell, hogy eleget tehess felettébb fontos kötelességeidnek.

Eszembe sem jutott, hogy suttognom kellene. A hangom messzire elhallatszott. Ha odafigyeltem, ugyanolyan

hangszínen tudtam beszélni, mint a legtöbb férfi. A következő pillanatban azonban két csontos kéz ragadta meg a torkomat. Be sem tudtam fejezni a mondatot. Elcsuklott a hangom, az utolsó néhány szó alig hallatszott. Csupán azért nem vesztettem el az egyensúlyomat, mert a támadóm, bár néhány évvel idősebb volt nálam, nem nőtt olyan nagyra, mint én. Erősebb és testesebb voltam. Ugyanakkor olyan szilaj elszántsággal ugrott nekem, hogy nekiestem a falnak.

Utoljára Husszeint hallottam ilyen gyalázatos szavakkal káromkodni. Amióta hátat fordítottam derék öreg barátomnak, a szíriai kereskedőnek, kizárólag udvarias, finom emberek beszédét hallhattam. Arra készítettek fel, hogy magam is kifinomultan viselkedjek. Az őrjöngő fiatalember hangosan szidalmazott. A szavainak a felét sem értettem. Az viszont egyértelműnek tűnt, hogy szörnyű dolgokkal vádol. Azt állította, hogy az asszonya becsületébe gázoltam, és erre az iszonyatos bűnre csupán azonnali halálom jelentheti a helyénvaló büntetést.

Szafije csak dadogni tudott, amikor törökül, nem túl nagy lelkesedéssel megpróbálta megmagyarázni a helyzetet:

– Szerelmem! Szerelmem!

Minden figyelmemet lekötötte, hogy elhárítsam a dühöngő támadó ökölcsapásait. Nem is vettem észre, hogy más nők is

felbukkantak az udvaron. Felfigyeltek a kiabálásra, és a testemen csattogó ökölcsapások hangjára. Persze én is elég hangos voltam, miközben védekeztem.

A hálóruhás vagy köntöst viselő asszonyok tudni akarták, mi ez a nagy lárma.

Egyikőjük hangját azonnal felismertem. Új úrnőm, Eszmehan szultána kiabált:

– Murád! Testvérem, hagyd abba!

Egyből megértettem, hogy egy uralkodói herceg próbált éppen megfojtani. Tudtam, hogy nem bánhatok durván vele. Az elmúlt hónapok során azonban olyan iszonyatos düh gyűlt fel bennem, hogy az ütései miatt elvesztettem a fejem, és engem is elöntött az őrjöngő harag. Édes istenem, hát milyen szörnyűség várhatna még rám? Nekem aztán tényleg nem maradt vesztenivalóm. Ha véletlenül agyoncsapnám ezt a vézna, tejfeles szájú alakot, a csatlósai akkor sem tehetnének szörnyűbb dolgot velem, mint amit honfitársaik már elkövettek ellenem.

Eszmehan tovább kiabált:

– Murád! Csak egy eunuch! Csak egy eunuch!

A fiatal herceg tökéletesen félreértette a nővére szavait. Azt gondolta, hogy a nemes kisasszony csúnyán kigúnyolta. Úgy vélte, Eszmehan őt nevezte tehetetlen eunuchnak, aki

képtelen térdre kényszeríteni a gyalázatos támadót. A herceg már rájött, hogy sokkal nagyobb és erősebb vagyok nála. Eddig se bírt magával, de most már valósággal őrjöngött a haragtól és a fájdalomtól. Szerencsére elég erős voltam, hogy visszaverjem az újabb támadását is.

– Ugye, hogy igazam volt? – szólalt meg az egyik láthatatlan háremhölgy.

– Igen – felelte egy társa. – Mi ütött Szokoli pasába? Miért pont egy ilyet vett Eszmehannak?

Miközben újabb és újabb ökölcsapás zúdult a fejemre, valamit azért meghallottam a háremhölgyek szavaiból.

– A pasának teljesen elment az esze!

– Annyira tudtam, hogy ez lesz belőle! A pasa kizárólag csak a munkájával foglalkozik. Az esküvője gondolatával nem törődik.

– Hogy a csudába küldhetett egy ilyen fiatal szolgát? Tudja ez a gyerek, hogy mi a dolga?

– Egyáltalán nem az a kérdés, hogy jól végzi-e a feladatát – szólalt meg egy új hang. Érződött rajta, hogy az ismeretlen mindjárt elneveti magát. – Nézzétek, milyen jóképű! És mennyire fiatal! Micsoda arc, micsoda termet! Nem is tudom, mit gondoljak. Azért küldték, hogy vigyázzon Eszmehanra, vagy azért, hogy elcsábítsa?

– Az apám háremében – méltatlankodott egy szigorú, vén boszorkány –, csakis öregemberek állhattak őrségben. A fiatalok közül csupán azokat osztották be mellém, akiknek az arcát elcsúfította a himlő. A próféta híveinek tisztelniük kellene az ilyen hagyományokat. Én aztán tudom, az apám ugyanis...

– Szokoli pasa annyira öreg lenne, hogy maga helyett egy fiatalembert küldött vőlegénynek? – vágott a szavába egy fiatalabb háremhölgy. Hangosan nevetni kezdett. Az udvar szinte zengett a nők csintalan kacagásától. Új gazdám gyönyörű, fiatal hangja azonban túlharsogta őket:

– Allah nevére könyörgöm, hallgassatok már el!

A többiek csak annál hangosabban nevettek.

– Hol vannak az őreitek, hölgyek? – hörögtem. – Annyira meglepő látvány két verekedő férfi, hogy sóbálvánnyá váltatok tőle?

Egy dühös ökölcsapással megpróbáltam leteríteni az ellenfelemet. Helyette azonban csak a falat találtam el.

– Allah nevére kérem... – Elakadt a hangom, mert ellenfelem ökle telibe találta az arcomat. Az orromból ömleni kezdett a vér. Éles, magas hangon tudtam csak folytatni. – Hívjátok ide az eunuchjaitokat!

Gyorsan meglendítettem a kezemet. Sikerült elhárítanom

egy újabb ütést, amivel a herceg a vesémet vette célba.

– Mondjátok már meg nekik, hogy szedjék le rólam!

Megpróbáltam lefogni a dühöngő nagyurat. Csak úgy tudott kiszabadulni a szorításomból, hogy letépte kaftánja drága damasztujját.

– Vigyék innen, mert nem állok jót magamért!

– Mert nem állsz jót magadért? – hörögte a herceg. Hatalmas ütést mért az állkapcsomra. Elnémultam a fájdalomtól. – Meglátjuk, hogy ki kerül itt padlóra.

– Ó, Veniero, Veniero! – csendült fel Szafije tiszta, éles hangja. Az olasz szavakat meghallva mindenki elnémult. A képmutató szépség úgy tett, mintha őszintén aggódna. – Most nem a zárdában vagyunk, drága Venierom. Ez itt a hárem. Nem tudod még, hogy halál fia, akit egy másik férfi háremében találnak?

A török herceg mintha csak kővé dermedt volna, amikor kiderült, hogy a kedvese régi ismerősöm, még abból az időből, amikor erőm teljében találkozhattam vele. Ha tudta volna, hogy tehetetlen puhányként bámultam csupán gyönyörű rabszolgáját! Kihasználva a herceg zavarát, egy gyors mozdulattal elkaptam, és teljes erővel magamhoz szorítottam, hogy mozdulni sem tudott. Ekkor már őrjöngtem a szégyentől és a haragtól, megfontolatlanul kiabálni

kezdttem:

– És te, szépséges Sofiám? Még nem jöttél rá, hogy miben különbözik az eunuch a férfitól? – törökül kiabáltam, hogy mindenki értse. – Még mindig a herélték közül válogatod titkos szeretőidet? Egy olyan kasztrált kell neked, mint amilyen én vagyok? Sofia Baffo, miattad lettem eunuch!

A következő szavaimat már a herceghez intéztem.

– Gazdám, nem akarok semmi rosszat az asszonyodnak. Hiszen *hadim* vagyok.

Harminckilencedik fejezet

Gyere ide a világosba, hadd nézzelek meg! Csak magadnak köszönheted ám, ami történt.

Eszmehan szultána lakosztályában voltunk. A fenséges hölgy lágyan megfogta a kezemet, és úgy vezetett oda az alacsony gerendáról lógó lámpás alá, mint egy kisgyermeket.

– Jó, hogy nem verte ki a szemedet – morogta.

Leültetett a díványra, és közelebb hajolva alaposan megvizsgálta a sérüléseimet. A kebléből rózsaillat áradt. Még úgy is éreztem, hogy beszáradt vér tömte el az orromat.

– Az ajkad pedig máris felduzzadt.

Néhány gyors parancsot adott a cselédjének. A fiatal lányka egy jókora dobozzal jött vissza. A hercegnő meleg vízzel nedvesített be egy szivacsot, és megtisztította a sérüléseimet. A folyadékból fekete nadálytő és mirha szaga áradt. Összerezzenem, amikor megéreztem a fertőtlenítőszer bűzét. Eszembe jutott mindaz a sok szörnyűség, amin keresztülmentem. Hiába próbáltam meg kiűzni elmémből az

iszonyatot. Ugyanúgy kivert a víz, mintha még mindig a herceg ellen küzdöttem volna. Eszmehan szultána hátrább húzódott, és türelmesen kivárta, hogy elmúljon a fájdalom. Egyetlen szót sem szólt. Együttérző tekintetét meglátva azonban gyorsan összeszedtem magam.

– Tudod-e, *hadim*, hogy még nem adtam neked nevet?

Mintha csak egy kölyökkutya lettem volna. Ingerülten kihúztam magam.

– Ne haragudj, szólnom kellett volna, hogy csíp a fertőtlenítőszer – szabadkozott az úrnőm. – Majd óvatosabb leszek.

Nem árulhattam el, hogy nem az ügyetlensége miatt rezzentem össze. Megpróbáltam elernyeszteni feszülő izmaimat, és a kezemet újra a tenyerébe helyeztem. Lemosta a vért az öklömről, amivel a testvére arca helyett a kőfalat találtam el. Mégpedig teljes erővel.

– Lulu – szólalt meg vidáman –, az első *hadimomat* mindig is Lulukának akartam elnevezni. Persze csak akkor, ha fehér. Ha fekete szolga, akkor Szantálnak.

– A Mindenható nevére! – kiáltottam fel önkéntelenül. – Csak Lulunak ne!

Úrnőm nagyot pislogott a meglepetéstől. Ugyanúgy megdöbbent, mintha egy kölyökkutya, vagy éppen egy

újszülött kezdett volna el tiltakozni a névadás során. Becsuktam a szememet, mert a sötétben valamivel könnyebben el tudtam viselni a rám törő iszonyat hullámait. Ezek az elkényeztetett nők nem láttak különbséget a kényükre-kedvükre kiszolgáltató eunuchok és az újszülött gyermekek vagy a kiskutyák között. Tudtam, hogy képtelen leszek elviselni ezt a helyzetet.

– Nem tetszik a Lulu?

Képtelen voltam válaszolni. A nő hangjából őszinte döbbenet csendült ki.

– De hát ez a szó azt jelenti, igazgyöngy. Azt gondoltam... hogy a fehér háremőrt Gyöngynek, a feketét Szantálnak nevezem el. Annak a fának nagyon édes és kellemes az illata. Az eunuchoknak mindig ilyen nevet szoktunk adni. Nem hallottál még erről? Népszerű név még a Jácint és a Nárcisz is. Van, akit valamilyen nemesfémről vagy finom illatszerről neveznek el.

Nem válaszoltam.

– Neked viszont nem tetszik a Lulu – töprengett úrnőm. Látszott rajta, hogy csak nehezen tud megbarátkozni ezzel a szokatlan gondolattal. – Pedig pontosan úgy nézel ki, mint egy gyönyörű, nyers igazgyöngy. Ez jutott az eszembe, amikor délután először megláttalak.

Halkan nevetni kezdett, miközben óvatos mozdulattal megtörölgette szemem körül a fekete foltot.

– Igaz, hogy ebben a pillanatban már nem hasonlítasz igazgyöngyre. Inkább az erezett márványra. Vagy egy karbunkulusra. Mit gondolsz? Illene hozzád a Karbunkulus név? Ha azt viselnéd életed végéig?

– Giorgio Veniero vagyok – vágtam rá ingerülten. Valósággal égette a torkomat a rég használt név.

Úrnőm elgondolkodva nézett rám. Váratlanul érte ez a fordulat. Eddig még sosem gondolt arra, hogy egy eunuchnak neve is lehet. Mármint olyan, amit nem az úrnőjétől kapott.

– Giorgio Veniero – ismételtem meg. – Veniero.

A fiatal hölgy megpróbálta kimondani különös és egzotikus csengésű nevemet, de nem igazán tudott megbirkózni az idegen szavakkal. Amit nagy nehezen kimondott, az inkább arra a betegségre hasonlított, amit nagybátyám kapott el egy szajhától. Szent Márk nevére mondom, a fenséges hercegnő együgyű nőszemély volt. Egész életét a hárem védelmében élte le. Talán rám is ugyanez vár? Életem hátralévő részét a hozzá hasonló lányok és asszonyok társaságában kell eltöltenem? Milyen ostoba voltam, amikor az előbb védekezni próbáltam. Hagynom kellett volna, hogy Murád herceg megöljön.

Végül beláttam, hogy reménytelen kedvező fordulatra várnom. Úrnőm nagy elszántsággal még mindig az olasz nyelv különös hangjaival küszködött. Látszott rajta, hogy hajnalig nem fogja abbahagyni a próbálkozást.

– De hát akkor minek nevezzetek? – kérdezte végül elfáradva.

– Hívj egyszerűen csak szolgának. Mint bármilyen közönséges férfit, aki...

– Férfit? – kérdezte meglepődve. A hangjában nem volt gúny.

– Igazad van. Már nem tarthatom magam annak. Csupán egy szegény szerencsétlen vagyok, akire lesújtott a Mindenható Allah haragja. Senki nem szenved nálam jobban. Hozzám képest Ádám is enyhe büntetést kapott.

Olyan jó lett volna, ha ez a fiatal nő, ez a serdülőfélben lévő lányka megértette volna, milyen iszonyatosan el vagyok keseredve. Nem tudtam azonban elég jól törökül, hogy kifejezhessem, mit érzek.

– Szóval te Allah szolgája vagy – próbálta meg felfogni a szavaimat.

– A Mindenható rabszolgája. Az ő *hadimja*.

– De hát minden ember az! Egyetlen halandó sincs, akire ez ne lenne igaz. Csak nem mindenki elég alázatos ahhoz, hogy

ezt felismerje. Néhányan szerencsésebbek, nekik Allah megkönnyítette, hogy felismerjék a helyzetüket. Valóban mindannyian a Mindenható szolgái vagyunk.

Nem tudtam eldönteni, hogy valami betanult szöveget vagy költeményt hallottam, vagy úrnőm a saját gondolatait osztotta meg velem.

– Akkor mostantól fogva Abdullahnak, Allah szolgájának hívlak.

– Abdullah – mondtam ki töprengve új nevemet. Legalább férfinevet kaptam. Husszein barátom is pontosan így hívott, amikor meglátogattam a szülőföldjén, és töröknek adtam ki magam. Én pedig odahaza Enricónak neveztem őt.

– Nem tetszik talán?

Miért? Számítana akár a legcsekélyebb mértékben is? Történhet még velem bármi lényeges dolog ezek után? Beleegyezően megvontam a vállam.

– Akkor hát Abdullahnak hívnak – bólintott lelkesen a fiatal nő. Megújult elszántsággal kicsavarta a törlőrongyot a fertőtlenítő folyadékkal teli tálba. – Azt hiszem, ez a név nagyon illik hozzád. Sokkal jobban, mint a Lulu. Te más vagy, mint a többi *hadim*. Vajon mi lehet az oka? Talán az, hogy ilyen fiatal vagy?

– Talán igen.

- Most álltál először szolgálatba?
- Igen.
- Talán akkor tényleg ez a magyarázat.
- Talán igen.
- Nagyszerű. Mindent megteszek majd, hogy én legyek az egyetlen úrnőd. Tudod, a *hadimok* nagyon nehezen illeszkednek be egy új hárembe, ha korábban már hozzászoktak az előző úrnőjükhöz. Olyan, mintha családtagok lennének.

Képtelenségnek tartottam, hogy valaha is hozzászokjak ehhez a természetellenes életformához. Ennek ellenére csak ennyit válaszoltam:

- Állok szolgálatodra, úrnőm.

Magam is meglepődtem, de elfogott a hála, amiért Szalah ad-Din kövér, szószátyár felesége olyan nagy türelemmel és kitartással tanított a háremőrök számára életbevágóan fontos udvarias viselkedés alapjaira, a megfelelő válaszokra és szófordulatokra. Akkor is elszántan folytatta az oktatásomat, amikor nekem a legcsekélyebb kedvem sem volt a tanuláshoz. Olyan őrjöngő harag tombolt a keblemben, hogy hosszú napokon át azt hitték, fuldoklom. A nő azonban tudta, hogy többet fizetnek értem, ha megfelelő kiképzésben részesít. Tanítása most hasznosnak bizonyult.

– Igaz, amit a többiek meséltek? – kérdezte Eszmehan.

– Mit meséltek?

Úrnőm beharapta az ajkát. Látszott, hogy zavarba jött.

– Azt mondják, hogy Szokoli pasa, a jegyesem hibát követett el, amikor egy ilyen fiatal és tapasztalatlan szolgát küldött hozzám.

– Úgy vélem, a gazdám nem igazán ért az eunuchokhoz, úrnőm.

A válaszom megnyugtatta. Nagyon sóhajtott, és már újra mosolygott.

– Én semmi kivetnivalót nem találok rajtad. Hajlandó voltál még a bátyámmal is szembeszállni. Biztosra veszem, hogy bárkitől meg fogsz védeni.

– Csak azért könyörültem meg rajta, mert meghallottam, hogy a testvéred. Bárki másnak alaposan...

– Nagyra értékelem, amit tettél, *hadim*. Ha bárki más támadott volna rád, annak orvosra lenne szüksége, és nem érhetné be Szafije hízelkedő kedvességével.

Sikerült kitisztítania a sebeimet. Az edényben már kihűlt a víz. Úrnőm beleejtette a rongyot. A hercegnő intésére a cselédlány odasietett, és elvitte az edényt. Miután távozott, Eszmehan így folytatta:

– Valóban ismered Szafijét?

– Szafijét? Szóval ezt a nevet adtátok neki? Nem nőstény ördögnek hívjátok? Vagy esetleg szukának?

– Tehát ismered?

– Igen, még régebbről.

– Ő is itáliai. Az egy nagyon apró kis ország, igaz? Ahhoz képest felséges nagyatyámnak, a szultánnak igen nagy fejtörést okoztok. Az itáliaiak szembeszálltak vele a szárazföldön és a nyílt tengeren is.

– Itália már régóta, nagyon régóta nem létezik – válaszoltam. Szerettem volna a lehető leghamarabb témát váltani.

– Értem – biccentett az úrnőm. Azt reméltem, észreveszi a zavaromat, és másról kezd beszélni, de nem így történt. – Be kell valljam, Szafije életet hozott a hárembe. A fivérem is újjászületett. Nagy szerencse, hogy nem oltottad ki életének újra fellángolt tüzét ma éjjel. Szafije egyébként a legjobb barátnőm. Korábban még sosem volt senkim, akiben ennyire megbízhattam volna.

– Örömmel tölt el minden, ami boldoggá teszi az én úrnőmet – vágtam rá habozás nélkül. Valóban aranyat értek az előre betanult mondatok.

– Remélem, Szokoli pasa megengedi nekem, hogy a jövőben is találkozzam Szafijével.

– Biztos vagyok abban, hogy ami boldoggá teszi az én úrnőmet, az örömmel tölti el a gazdámat is.

Szelim leánya nevetni kezdett. Lehet, hogy valamit rosszul mondtam?

– Úrnőm?

– Nincs semmi baj. Csak eszembe jutott egy nagyon mulatságos dolog. Láttad a fivérem arcát, amikor rájött, hogy nem te vagy a behatoló a *háremlikben*, hanem ő? Mihelyt észbe kapott, azonnal visszakullogott a *mabeinbe*. Ez a kis közjáték nem tett jót a büszkeségének. Az én drága testvérem időnként felfuvalkodott hólyagként viselkedik. Nem szabad haragudni rá.

– Sokkal jobban kedvelném a fenséges herceget, ha nem lüktetne annyira a szemem körül ez a kék folt.

Úrnőm ismét felnevetett, ezúttal jóval hangosabban.

– És láttad Szafijét is? Milyen felháborodott képet vágott! Gyorsan elfordult tőled, és a szeretője után eredt. Korábban még senki sem tudta meghátrálásra kényszeríteni.

– Ragaszkodik a szeretőjéhez.

– Ugyan már, nem Murádról beszélek! Az én drága barátnőm csak akkor engedelmeskedik a fivéremnek, ha éppen úgy tartja a kedve. Te voltál az, aki megrendsabályoztad, Abdullah. Nagyon csúnyán beszéltél

vele: „Még mindig a *hadimok* közül válogatod titkos szeretőidet?” Kíváncsi vagyok, kinek sikerül előbb kihevernie a megrázkódtatást. Vajon Murád kék foltjai múlnak el hamarabb, vagy Szafije tudja elfelejteni a szavaidat?

Korábban csak egy pillanatra találkozhattam új úrnőmmel. A bemutatkozásom alkalmával is felfigyeltem rá, milyen jókedvű ez a fiatal, gömbölyded teremtés. Elszomorodtam, amikor arra gondoltam, hogy ez az ifjú virágszál hamarosan a nála jóval idősebb gazdám felesége lesz. Testalkata önkéntelenül is Szalah ad-Dim feleségét juttatta az eszembe. Most azonban, ahogy alaposabban is szemügyre vettem, nyilvánvalóvá vált, hogy a hercegnő a maga módján nagyon is szemrevaló teremtés. Gyönyörűnek talán nem lehetett nevezni, azt viszont senki sem tagadhatta, milyen szép a kerek orcája, ragyogó, sötét szeme, göndör, fekete hajtincsei, és a gömbölyded állán feltűnő apró gödröcske, amikor nevet.

Az egyetlen szépséghibája az orra mellett, bal kéz felől éktelenkedő, jókora bibircsók volt. Ami pedig a jellemét illeti, az ifjú hercegnő jószívű, kedves teremtésnek bizonyult. Ez leginkább akkor vált nyilvánvalóvá, ha senki sem gátolta meg abban, hogy a maga természete szerint viselkedjen.

Minden rosszkedvem dacára önkéntelenül elnevettem magam. Úrnőmből ismét előtört a kacagás.

Mintha csak megfertőzött volna a jókedvével. A következő pillanatban mindketten hangosan, zabolátlanul nevtünk. Hamarosan könnycseppek jelentek meg a szemében, az oldalunk is megfájdult a kacagástól. Nem néztünk egymásra, mert olyankor újra ránk tört a nevetésroham. Nem bírtuk ki sokáig ülve. Először úrnőm zuhant a dívány párnáira, aztán hamarosan én is követtem a példáját. Az oldalunkon fekve rázkódtunk a nevetéstől. Hosszú idő múlva tudtuk csak abbahagyni, kimerülten zihálva, vidáman bámultunk egymásra.

Jó éjszakát, úrnőm.

Nem tudom, milyen sokáig feküdtünk egymás mellett. Csak akkor tértem magamhoz, amikor megéreztem a hűvös esti szellőt. Szelim herceg leányát valósággal letaglózta a hosszú kacagás. Nem moccant, nem is válaszolt. Lehet, hogy már el is aludt. Újra megborzongtam, mert az ős hidege beszökött a szobába. Találtam egy paplant, amivel beburkoltam az alvó lányt. Mocerogni kezdett, és apró, hennával festett lábát is behúzta a takaró alá. Mélyen, egyenletesen lélegzett. Tényleg elaludt.

Eszmehan szultánának jót tett ez a kiadós kacagás. Menyasszonyként iszonyú feszültségben élt. Tudtuk, hogy

még számos megpróbáltatás vár rá.

A nevetés nem csak őt szabadította fel. Nekem is nagyon jól esett. Legutóbb Husszein vendégszobájában nevettem. Milyen rég volt!

Az elmúlt hónapok során tudatosan mondtam le a nevetésről. Attól tartottam, hogy fájdalom hasítana megcsonkított testembe. Most azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a jókedvtől nem kell tartanom.

Negyvenedik fejezet

Karavánunk a sűrű bokrokkal benőtt dombok között haladt. A levegőben az őszi aszfodélosz erős illata úszott. A falevelek úgy ragyogtak, mintha lángba borult volna az erdő lombkoronája. Korábban a legmerészebb álmomban sem gondoltam volna, hogy ilyen fényűző kísérettel indulhatunk visszafelé. Gazdám csupán öreg, fekete csatlósát, Alit és engem küldött el a menyasszonyáért. A nagyúr minden erejét lekötötték az államügyek. Persze megígérte, hogy a kellő időben útra kel Isztambulból, és a fővárostól egy napi járóföldre vár majd minket.

Az utolsó pillanatban azonban valaki, talán maga a fényességes szultán, felhívhatta a figyelmét, hogy leendő felesége nem valami falusi vénasszony, hanem az uralkodó család egyik hercegnője. A pasa ezért harminc kísérőt adott mellénk. Eltérően azonban a megszokott esküvői kísérettől, engem és Alit nem zenészek, csepűrágók és akrobaták követtek, hanem egy szakasz janicsár. A felületes szemlélő

akár azt is gondolhatta volna, hogy nem egy menyasszonyt kísérünk a Török Birodalom legbiztonságosabb tartományain keresztül, hanem egy hatalmas láda aranyat, az adószedők munkájának veritékes gyümölcsét visszük keresztül egy barbár tartományon.

A menetet Murád herceg is elkísérte. A háremben számos dologról pletykáltak a hölgyek. A jól értesültek elárulták, hogy a herceg Szafije miatt csatlakozott hozzánk. Nurbanu és kíséretének legnagyobb része szokás szerint a fővárosban tölti a telet. A hideg évszak során csak néhány háremhölgy marad a távoli helyőrségben, hogy kielégítsék Szelim vágyait. Szafije a legcsekélyebb hajlandóságot sem mutatta, hogy osztozzon a jobb sorsra érdemes szerencsétlenek terhein. Ugyanakkor halvány esélye sem volt arra, hogy Murád elengedje maga mellől. A lány kénytelen volt tehát meggyőzni az ifjú herceget, hogy neki is követnie kell anyját a fővárosba. Murádnak pedig el kellett fogadtatnia ezt a tényt apjával, és Szelim *szandzsákjával*. Szafije nagyon meggyőzőnek bizonyult. Senki nem tudta, milyen fortélyokkal sikerült rávennie kedvesét az utazásra, hiszen a meggyőző szavak késő éjjel, a szeretők találkái során hangzottak el.

Bármit is mondjanak a pletykák, nem tudtam

megszabadulni a gyanútól, hogy Murádnak más oka is volt beleegyezni az utazásba. A herceg nem bízott bennem annyira, hogy rám hagyta volna háza asszonyait. Szúrós pillantását mindannyiszor a hátamban éreztem, valahányszor közelebb mentem az egyik, függönnyel eltakart ablakú gyaloghintóhoz. Mintha csak korbáccsal csapott volna le rám. A figyelmemet nem kerülte el, hogy a herceget különösebben nem érdekelte, hogy bánok a húgával. Azt hiszem, csak azért volt annyira féltékeny, mert a találkozásunk éjszakáján jól hallotta, ahogy olaszul beszéltem Szafijével. Csak ezzel tudtam magyarázni, hogy sokkal jobban őrizte itáliai szeretőjét, mint szűz húgát. Alighanem iszonyúan felbőszíthették a múltam titkai.

Szafije nagyon is ügyesen kezelte a különös helyzetet. Bizonyára tudta, hogy mit miért tesz. Az úrnőm állandóan üzeneteket küldött legkedvesebb barátnőjének. Nekem kellett elmondanom a legújabb pletykákat és a legmeglepőbb érdekességeket. Szafije azonban válaszra sem méltatta a próbálkozásait. Ő is küldött persze üzeneteket. Csak éppen nem velem, és nem az én úrnőmnek. A többi eunuchot szalasztotta el újra és újra a karaván élén ügető herceghez.

Amikor az utazás harmadik napján megálltunk déli pihenőre, ismét válasz nélkül kellett visszatérnem

Eszmehanhoz.

– Mit válaszolt Szafije? – kérdezte úrnőm, és félkönyékre emelkedett.

– Semmit nem mondott. Csak a függönyt húzta félre, amikor a rácsos ablak előtt megállva elmondtam neki a szavaidat.

– Tehát nem jön ide hozzám, hogy együtt utazzunk. Már *megint* hiába küldtelek.

Eszmehan hangja elárulta, hogy a velencei lány mennyire megbántotta. Úrnőm visszadőlt a puha párnákra. Szolgálóleányai egy vastag szőnyegen ágyaztak meg neki egy hatalmas, tűzvörös levelű tölgyfa alatt. Körülöttünk rengeteg makk hevert a földön. A lányok megpróbálták jobb kedvre deríteni a szomorkodó hercegnőt. Elővették az elemózsiás kosarakat, és válogatott finomságokkal kedveskedtek Eszmehannak. Ez sem derítette azonban jókedvre. Elsőként ugyanis apró, török sapkácskára emlékeztető süteményt nyújtottak oda neki.

– Szafije kedvenc édessége – sóhajtotta a hercegnő, majd bejelentette, hogy elment az étvágya.

– Úrnőm, ne is törődj azzal a lánnyal. Szafijét leköti a szerelem – magyarázta az egyik cseléd. Hízelegni próbált. – Nemsokára te is nyakig merülhetsz a szerelem hullámai közé.

Akkor majd neked sem marad egyetlen szabad perced sem. Ez járjon a fejedben. Gondolj arra, hogy már vár rád leendő férjed. Nincs okod búsongani.

A többi lány lelkesen csatlakozott a mézes szavú cselédhez. Eszmehan azonban nem törődött velük. Elfordult a szolgálótól, nem akart a szemükbe nézni. Én még mindig ott álltam a fa tövében. Mivel úrnőm nem bocsátott el, nem tudtam, hogy mitévő legyek. Arra gondoltam, esetleg helyénvaló volna külön parancs nélkül is visszahúzódnom. Az úrnőm azonban most rám nézett. Bársonyos, barna szeme addig a könnyekkel küszködött. Most viszont fellángolt benne az izgatottság. Ettől még jobban zavarba jöttem. Elfogott az aggodalom. Eszmehan halkán felkacagott. A nevetése ugyan nem jött tiszta szívből, mégis meghallottam benne közös jókedvünk visszhangját. Három nappal korábban hatalmasat kacagtunk a szobájában, Kütahya fellegvárában.

– Abdullah – szólalt meg.

– Úrnőm? Állok szolgálatodra.

Felém nyújtotta a kezét, és ragaszkodott ahhoz, hogy a tenyerembe zárjam. Puha és forró volt a bőre.

– Gyere, ülj ide mellém a párnára, Abdullah. Mesélj el mindent.

– Tessék, úrnőm?

– Mesélj nekem Szokoli pasáról. Mesélj el mindent, amit csak tudni lehet leendő férjemről.

– Úrnőm, attól tartok, hogy én sem ismerem túl jól a nagyurat.

– De találkozni csak találkoztatok?

– Így igaz – feleltem. – Ám csupán egyetlen alkalommal.

– Látod? Akkor te egyel többször találkoztál vele, mint én. Ez a sok buta liba csak össze-vissza fecseg. Üresen csengő szavaik megrémisztenek, miközben megpróbálnak megnyugtatni semmitmondó pletykáikkal. De egyikőjük sem látta őt, ezért egy szavukat sem hiszem. Egyedül bennem bízom, Abdullah. Mondd hát el nekem az igazat. Szokoli pasa állítólag öreg. Tényleg egy iszonyatos vénemberhez adnak feleségül?

A szolgálólányok egészen eddig hangosan vihogtak, ellenkezett ugyanis a szokásokkal, hogy Eszmehan maga mellé ültetett. Most viszont egy csapásra elnémultak, mert legalább annyira kíváncsiak voltak ők is, mint az úrnők.

– Igaz, hogy már nem fiatal – ismertem be. Mielőtt azonban felhangozhatott volna a lányok csalódott pusmogása, sietve folytattam. – Úrnőm, tudnod kell azonban, hogy az emberek csak azért hangsúlyozzák ezt, mert te magad virágzó ifjú hajadon vagy, kit a Mindenható

oltalmazzon. Az emberek felületes módon csak a korkülönbségre figyelnek. Ugyanakkor bizonyára tudod, hogy nincs férfiember, aki elviselné, hogy a menyasszonya valamiben kiválóbb legyen nála. Hiszen a vőlegénytől elvárják, hogy térdre kényszerítse a menyasszonyát.

Az addig savanyú képpel méltatlankodó lányok a szavaim hallatán önmagukról megfélemedkezve vihogni kezdtek.

– Jaj, Abdullah, nem akarom, hogy te is tréfálkozz velem! – kiáltotta kétségbeesetten Eszmehan. – A többiek olyan komiszak. Te ne legyél az. Tudom, hogy Szokoli pasa majdnem harminc éve szolgálja a nagyapámat. Ezek szerint legalább negyven éves.

– Allah duplázza meg gazdám életének éveit! – feleltem. – A pasa ötvennégy éves.

– Ne imádkozz azért, hogy még egyszer ennyi ideig éljen! Ötvennégy éves! De hát akkor több, mint háromszor... vagyis majdnem négyszer olyan öreg, mint én! A tulajdon apám fiatalabb nála! – jajveszékelt a hercegnő.

– Szokoli pasa erős, egészséges férfi. Vasból van a teste, és borotvaéles az elméje. Ez a kemény katona – ha Allah is úgy akarja – még két évtizeden keresztül sikerrel küzd a háború, a diplomácia... és a szerelem csatáerein.

– De hát én még gyerek vagyok! Előttem az egész életem.

Allah, hát egy nagypapához adnak feleségül!

– Nem tudom úrnőm, hogy mennyire vigasztal meg, amit most elárulok neked, de bizonyos szóbeszédék szerint a gazdám legalább annyira tapasztalatlan utazó a szerelem ösvényein, mint te magad.

– De hát nem azt mondtad, hogy egészséges férfiember? Akkor hogy lehetne tapasztalatlan?

– Ne felejtsd el úrnőm, hogy Szokoli pasát fiatal korától kezdve a janicsárok zárt iskolájában nevelték.

– Akkor ő is az adóként begyűjtött *devsirme* fiúk közé tartozik?

Ha Eszmehan nem török, hanem keresztény leány lett volna, akit az évszázadokon át tartó kereszties hadjáratok árnyékában neveltek, az előbbi szavakat bizonyára halálra váltan, remegő hangon ejtette volna ki. Összeszorult volna a torka a szájalomtól, hogy leendő férje a közé a sok ezernyi kisfiú közé tartozott, akiket ötévente adószedők gyűjtenek be a birodalom keresztény közösségeiből. Ezek az ifjak a szultán személyes rabszolgái lesznek. Erővel iszlám hitre térítik őket, és soha többé nem láthatják a családjukat és a szülőházukat.

Eszmehan azonban csak a törökök nézőpontját ismerte. A hárembe zárva sohasem találkozhatott devsirme adóként török kézre került fiúkkal. Úgy tudta, hogy a keresztény

szülők gyakran örömmel adták át az adószedőknek fiúgyermeküket. Mindent megtettek azért, hogy gyermekeik testi hibáit eltakarva az ő fiukat is beválogassák az isztambuli szállítmányba. A határvidék nyomorúságos körülmények között élő, éhező szegényei lenyűgözve gondoltak a távoli, fényűző fővárosra. Úgy gondolták, hogy ott sokkal jobb körülmények várnak gyermekeikre, mint odahaza. A zárt iskolában oktatásban részesültek, és megnyílt előttük a fényes karrier lehetősége. Ez többet ért, mint az eredeti vallásuk vagy a család kötelékei. Arról is hallani lehetett, hogy a muszlim családok szándékosan megfélemeztek a fiúgyermekük körülményétetéséről, és a helyi papot megvesztegetve elérték, hogy a gyermek bekerüljön a keresztények névjegyzékébe. A birodalom átlagos, igazhitű alattvalói is csak álmodozhattak arról a jólétről, amiben a szultán legkedvesebb rabszolgái éltek.

Eszmehant a legkevésbé sem zavarta, hogy egy rabszolgához kell feleségül mennie. A zárt iskolába kerülő gyerekek először egy életbe vágóan fontos dolgot tanulnak meg. A fejükbe verik, hogy kizárólag Allah árnyékának, a szultánnak tartoznak engedelmességgel. Ezt követően viszont rendkívül széleskörű oktatásban részesülnek. A jófejű ifjakat megtanítják írni és olvasni. A harciasokból katona

lesz. A legtöbben egyforma ügyességgel forgatják a tollat és a kardot. A kaszárnyák zárt világában csakis az egyén tehetsége számít. Nem fontos, hogy ki milyen előkelő családból származik, nincs jelentősége a gazdagságnak és nem számítanak a befolyásos ismerősök. Van, akiből kertész, míg másokból szakács, néhány rabszolgából pedig tanult férfiú, a hittan kiváló ismerője lesz. A tanítványok legtöbbször a janicsárok egyenruhájában szolgálnak tovább. Ezek a harcosok a szultán legfontosabb védelmezői. Csak az uralkodó győzelme számít, amiért bármikor hajlandóak feláldozni az életüket. Ha valamelyik janicsár különösen tehetségesnek és odaadónak bizonyul, akkor még a szultán testőrségébe is bekerülhet.

Az ifjú harcosok között azonban mindig akad néhány, akinek kimagasló teljesítményére a szultán már egész korán felfigyel. Ez történt Szokoli Mehmed pasával is. Még húsz éves sem volt, amikor máris kezdetét vette fényes pályafutása. A legtehetségesebbekből ugyanis akár kormányzó vagy pasa is válhatott. Ők jelentették a török államigazgatás erős gerincét. A szultán jobban megbízott bennük, mint a szabadon született törökökben. Ezek a nagyurak ugyanis kivétel nélkül az ő teremtményei voltak. Rabszolgák maradtak mindhalálig. Még a pasák és a vezérek is. Amikor örökre lecsukták a szemüket, felhalmozott világi

javaik visszaszálltak az uralkodói kincstárra. A szultán fenntartotta magának a jogot, hogy bármikor halálba küldhesse a szolgálait. Ha kimondta valakinek a halálos ítéletét, akkor az elítélt nem magyarázkodhatott, nem kérhetett bocsánatot, és nem remélhette azt, hogy bíróság elé állítják. Ha a gazdája intett a kezével, saját egykori bajtársaik végeztek a vétkessel.

Beszámoltam Eszmehannak mindarról, amit sikerült megtudnom Szokoli pasáról. Még csupán a pályafutása kezdetén járt, amikor felhívta magára a szultán figyelmét. A tizenkilenc vagy húszéves ifjú csak nemrég érkezett valamelyik távoli, európai tartományból. Az uralkodó gondoskodott arról, hogy kiválasztottja sokra vigye. A pasa történetéből hiányoztak a fordulópontok és a kacskaringók. Nyílegyenes pályán haladt a siker felé. Egyre fontosabb beosztásban szolgált a szultánt. Végül bekerült az uralkodói tanács pasái és vezérei közé. Mostanában péntek reggelenként három lófarokkal díszített zászlót vittek a nyomában.

– Szokoli pasa egyre magasabb hivatalba került. Kénytelen volt ennek megfelelően mind hivalkodóbb életmódot folytatni, mert csak így lehetett elkerülni, hogy a diplomaták és a politikusok alábecsüljék a szerénysége miatt –

magyaráztam. – Külsőségekben is meg kellett nyilvánulnia hatalmának és befolyásának. Éppen ezért megvásárolt magának egy hatalmas belvárosi parkot az Aja Szófia mecset szomszédságában.

– Nem igazán ismerem Isztambult. Csak annyit tudok, hogy milyen a palota háreme – magyarázta Eszmehan. – Erről a parkról azonban már magam is hallottam. Ugye nincsen messze az új palotától?

– Ott van a szomszédságában. Azt hiszem, hogy a gazdám is pontosan erre gondolt, amikor megvásárolta. Ha a szultán esetleg felséges színe elé idézteti, akkor fél órán belül bármikor, még késő éjjel, álmából felriasztva is megjelenhet az uralkodói tanács előtt. A megvásárolt földterületen kedves kis tavak és patakok vannak, a zöldellő növényzettel borított, enyhén emelkedő domboldal tökéletesen alkalmas volt arra, hogy palotát építtessen magának. Ezt a csodálatos új otthont is a kiváló mester, Szinán építette.

– A nagyapám udvari építésze?

– Pontosan. Az elkészült épület az ő nagy tudását mutatja. Szokoli pasa azonban egy pillanatra sem feledkezhet el arról, hogy a halála után ez a lenyűgöző építmény visszaszáll majd a trónra. Az jár a fejében, hogy nincs értelme megteremteni saját apró királyságát, ha semmi nem maradhat az utódaira.

Miért házasodna meg, miért nemzene fiúgyermeket, ha a halála után utódai koldusbotra jutnának? Ezért a gyönyörű palotában nincsenek feleségek, nem szaladgálnak gyermekek. A janicsárok zárt iskolája tökéletes kiképzést nyújtott a legtehetségesebb tanulóinak. Szokoli pasa vasfegyelemmel küzd a birodalom érdekében. Nem érdeklik azok a szenvedélyek, amelyek a közönséges férfiak szívében égnek. Nem enged a csábításnak. Többre tartja a kötelességet a szép ruháknál, a zenénél vagy a nőknél. Úgy érzi, hogy alávaló módon csak az idejét pocsékolja olyankor, amikor éppen nem a szultán akaratát kényszeríti a távoli tartományokra, vagy nem külföldi követekkel, esetleg kifogásokat kereső adószedőkkel foglalkozik.

Úrnőmre néztem, mert kíváncsi voltam, hogy érti-e a szavaimat.

– A szultán magas rangú rabszolgái csak egyetlen módon állíthatnak emlékművet maguknak a földi világban. Szokoli pasa is éppen ezt a megoldást választotta – magyaráztam Eszmehannak.

– *Medreszéket* építhet, és alapítványokat támogathat – biccentett az ifjú hölgy.

– Pontosan. A birodalomnak alig akad olyan tartománya, ahol nagylelkű gazdám ne alapított volna vallásos iskolát,

mecsetet, vagy ne támogatta volna nagylelkűen a dervisek egyik kolostorát. Míg más nagyurak gyönyörű asszonyokkal töltik meg a háremüket, addig Szokoli pasa szigorú önfegyelemről tanúbizonyságot téve, spártai életmódot folytat.

Rövid szünetet tartottam, majd így folytattam:

– Most, ötvennegyedik életévét betöltve, lehetősége nyílik arra, hogy boldogsággal teljen meg az élete. Olyan megtiszteltetésben részesült, amit nem lehet visszautasítani. Új, minden korábbinál méltóságtelejesebb feladatot kapott. Mostantól kezdve neki kell vigyáznia a szultán leányunokájára. Rábízták az előkelő hölgy életét és becsületét. Leendő felesége előkelő származása miatt pedig a pasának már attól sem kell tartania, hogy halála esetén ínséges idők köszöntenek a szeretteire. Az állam gondoskodik arról, hogy jólétben élj később is, fenséges úrnőm, és ugyanez igaz a gyermekeidre is, akikkel Allah remélhetőleg meg fog ajándékozni. Azt hiszem, Szokoli pasa még nem is fogta fel igazán, mit jelent ez a váratlan megtiszteltetés. Biztosra veszem, mindent megtesz majd azért, hogy megbirkózzon a reá nehezedő teherrel.

Összeszedtem minden bátorságomat, és úrnőm szemébe néztem. Amikor találkozott a tekintetünk, merészen

rákacsintottam.

– Még azt is meg merem kockáztatni, hogy a gazdám igen félénken viselkedik majd a társaságodban. Azt hiszem, elengedhetetlen lesz, hogy kedveskedéssel felbátorítsd.

Eszmehan édesen elpirult a szavaim hallatán.

– De mondd csak, jóképű a pasa? – kérdezte. – Ez a legfontosabb. Minden sokkal egyszerűbb lesz, ha vonzó férfi.

Barátságosan elmosolyodtam, és nagy gonddal válogattam meg a szavaimat:

– Attól tartok úrnőm, hogy erre a kérdésre nem adhatok választ neked.

– De igenis, adj! – kiáltotta Eszmehan. A csalódottságtól újra könnyek buggyantak ki a szeme sarkából.

– Bocsáss meg úrnőm, de valamit meg kell értened. Nincs olyan férfi – még egy eunuch sem –, aki olyan szemmel nézne egy másikra, ahogyan a nők. Tudnod kell azt is, hogy jómagam is csak rövid ideje viselem a háremőrök öltözékét. Nem sikerült nagy gyakorlatra szert tennem abban, hogy – miként is lehetne ezt szavakba önteni – szóval, hogy egy nő szeme legyek.

– Szegény, szegény Abdullah! – csóválta meg a fejét Eszmehan. Ezzel az egyszerű gesztussal próbált meg felbátorítani.

– Úrnőm, te is tudod, hogy életem során csupán egyetlen alkalommal láthattam Szokoli pasát. Amikor találkoztam vele, azt figyeltem, milyen ember az új gazdám. Nem azzal foglalkoztam, vajon jó férj lesz-e.

– Akkor is mondd el, hogy mik voltak a benyomásaid. Hiszen a feleség gyakran ugyanolyan alávetett helyzetben van, mint a férje rabszolgája – kérlelt Eszmehan. Egyik kezével megragadta a vállamat, és ragyogó, barna szemével könnyörgő pillantást vetett rám. A tekintete és a szavai megérintettek. Megértettem, hogy kettőnk között ebben a pillanatban olyan erős kötelék alakult ki, amit soha sem lehet elszakítani. Sőt, szinte úgy éreztem, mintha ezekkel a szavakkal egybekeltem volna Eszmehannal. Házastársakká váltunk, és sajátos esküvésünk sokkal közelebb hozott minket egymáshoz, mint amennyire úrnőm valaha is a férje meghitt bizalmasa lehet. Kettőnk között tiszta lelki kapcsolat alakult ki. A legkevésbé sem számított, hogy mindketten az anyagi világ testet öltött lényei vagyunk.

Egészen halkan folytattam. Őszintén, tiszta szívvel beszéltem. Milyen jó lett volna, ha nem vett volna minket körül a sok szolgálólány.

– Úrnőm, azt akarod, hogy őszintén beszéljek. Engedelmeskedem parancsodnak. Szokoli pasát a legtöbben

nem neveznék jóképűnek. Emiatt azonban ne légy szomorú. Hallgasd meg, amit mondok. Jó pár férfit ismerek, akit a nők jóképűnek tartanak. Én azonban észrevettem, hogy ezek a férfiak inkább nőiesek, finom vonásúak. Amikor egy asszony ilyenre vágyik, sokkal inkább egy újszülött gyermekről álmodozik, nem pedig a leendő férjéről. Rám többször is mondták, hogy jóképű vagyok. Amikor beléptem Kütahyában a hárem ajtaján, a bent élő hölgyek viselkedéséből is azt a következtetést vontam le, hogy ezen az elmúlt időszak szenvedései sem változtattak. Gondolj bele az összefüggésekbe, úrnőm. Bár jóképű vagyok, vajon én lennék a megfelelő férj számodra? – kérdeztem, mire a fiatal lány némán megrázta a fejét. Közben azonban nem nézett a szemembe. Úgy tűnt, mindketten tudjuk, hogy valótlanág, amit állítok. A szívünkben őrzött, mélyebb igazságot azonban nem akartuk kimondani.

– Szokoli pasa a legcsekélyebb mértékben sem hasonlít aranyos kisfiúra. Határozott arcvonásai pontosan tükrözik egyenes és célratörő jellemét. Magas termetű, fél fejjel nálam is magasabb. Az orra keskeny és hosszú. Az álla határozott vonalú, a homloka magas. Állítólag a *szokol* szó szülőföldjének, Szerbiának nyelvén azt jelenti, sólyom. Ha a gazdám úgy néz ki, mint az ősei, akkor jogosan kapta ezt a

nevet. Pontosan olyan fenség árad belőle, mint egy hatalmas ragadozó madárból. Hasonlóan a vadonban élő vadászokhoz, nem tudja elviselni a felszínességet, és nem érdeklik a felületes benyomások.

Úgy éreztem, folytatnom kell gazdám bemutatását.

– Annak ellenére, hogy egy határozott, katonás férfiembert láttam magam előtt, a szívemet mégis elöntötte a hála. Köszönetet mondtam a mindenható Allahnak, amiért megbízható gazdát adott nekem. Lehet, hogy nem túl jóképű az én uram. Megtörténhet, hogy velem ellentétben nem kedveli a zenét vagy a költészetet. Csakhogy ez a férfi mindennél többre tartja a kötelességét. Inkább meghalna, mint hogy mulasztást kövessen el. Pontosan tudom, csakis akkor fog elverni engem, ha rászolgállok. Nem fog rosszul bánni velem. Ha lelkiismeretesen szolgálom, akkor ő is eleget tesz a kötelezettségeinek. Szándékosan nem lesz gonosz hozzám. Ellát étellel és ruhával. Gondoskodik arról, hogy ne szenvedjek szükségét. Nem leszek boldogtalan, ha a jólétem rajta és Allah akaratán múlik. Rabszolgaként nagyon is örültem annak, hogy ő lett a gazdám.

– Menyasszonyként pedig én is ugyanennyire örülök! – kiáltotta Eszmehan. Megkönnyebbülten felsóhajtott, és hanyatt dőlt a párnáira.

Sajnos nem maradt túl sok idő, hogy úrnőm kipihenhesse magát. Nem sokáig idézhettünk a tölgyfa árnyékában. Felharsant a parancsnokok kiáltása. Útra kellett kelniünk, hogy időben eljussunk az éjszakai szálláshelyre. Eszme-han megengedte, hogy megfogjam a kezét, és úgy segítsen fel. Odavezettem a gyaloghintójához, majd gyengéd mozdulattal bezártam mögötte a rácsos ajtót. Úgy éreztem, mintha egy kincses dobozkat csuktam volna be. Intettem a teherhordóknak, hogy közelebb jöhetnek, és a vállukra vehetik a járművet. Az első néhány száz lépésnyi út során úgy sétáltam a gyaloghintó mellett, hogy a tenyerem megnyugtatóan a rácsra simult. A gondolataim azonban egészen másutt jártak.

Újra magam előtt láttam Szokoli pasát. Eddig csupán egyetlen alkalommal járulhattam új gazdám elé. Nem azért gondoltam át, ami történt, mert azt reméltem, hogy további részletek felidézésével enyhíthetek Eszmehan szomorúságán. A kettőnk között létrejött erős kötelék miatt eszembe jutott néhány olyan apróság is, amelyekkel korábban nem törődtem.

A palota tágas termében különféle áruk közé ültettek. A szövettekercseket és a fűszerrel teli csomagokat is az esküvőre vették. Nem tett különösebben büszkévé a tény,

hogy jómagam is csupán egy ugyanolyan ajándék voltam, mint a körülöttem lévő sok drágaság. Mélyen elkeserített, hogy ember létemre úgy bántak velem, mintha árucikk lettem volna. Egészen addig képtelen voltam kimondani azt a szót, hogy „gazdám”. Attól tartottam, a két szótag keserű ízzel tölti meg a számat.

Szokoli pasa a terembe lépett. Öreg szolgáját, a fekete Alit küldte ki a bazárba, hogy megvásárolja az esküvőhöz elengedhetetlen dolgokat. A vén rabszolga azonban nem igazán tudta, mire van szüksége egy törékeny, ifjú hölgynek. Meg akarta mutatni a gazdájának, hogy milyen holmikat sikerült beszereznie.

A nagyurat azonban szemmel láthatóan egészen más dolgok foglalkoztatták. Nem akarta az idejét ilyen jelentéktelen dolgokra pocsékolni.

– Jó lesz ez így, ahogy van, Ali – mondta. A rabszolgának a torkára forrott a szó. Hiába próbált meg dicsekedni, panaszkodni vagy magyarázkodni. A pasát nem érdekelte, milyen ügyesen alkudozott odakint a bazárban.

A sólyom tekintete ekkor felém fordult. Pontosan úgy hajoltam meg, ahogy megtanítottak. A mozgásom azonban merev és vonakodó maradt. Azt reméltem, ezzel sikerül kifejeznem, mit is gondolok az itteni kormányzatról. Arról az

államgépezetről, melynek a pasa is része volt. Úgy éreztem, hogy a rothadás szaga árad az olyan hatalomból, ami megengedi, hogy ilyen iszonyatos dolgok történjenek becsületes emberekkel.

– Íme a *hadim*, melynek beszerzésére parancsot adtál, gazdám – magyarázta Ali széles mosollyal.

– Értem.

– Kiváló minőségű *hadim*. Ráadásul kedvező áron sikerült megvennem.

– Rendben, Ali, nagyszerű.

Szokoli pasa tisztában volt azzal, hogy illik megdicsérnie törekvő szolgáját. Gyakori krákogása azonban elárulta, hogy nem érezte túl jól magát a szokatlan helyzetben. Gyorsan lesütöttem a pillantásomat, mert nem akartam szemtanúja lenni új gazdám zavarának. Nem kérdezte meg a nevemet, és nem érdekelte az sem, hogy tisztában vagyok-e a feladatom részleteivel. Ez volt a szerencsém, mert fogalmam sem volt arról, mit kellene tennem. Az idős férfi néhány pillanatig feldúlt arccal bámult rám. Mintha egy rég elfelejtettnek hitt gondolat bukkant volna fel az emlékezetében. Amikor végre összeszedte magát, és sikerült elhessegetnie a kellemetlen emlékképet, közelebb lépett hozzám, és egy pillanatra a vállamra tette a kezét. Az arcán ekkor már ismét a

megszokott jeges nyugalom látszott. Azután gyorsan megfordult, és távozott. Megremegtem a megkönnyebbüléstől. Nagyon örültem, hogy nem utasított el, hiszen akár vissza is küldhetett volna a rabszolgapiacra.

Miközben ezek a gondolatok jártak a fejemben, a tenyeremet még mindig Eszmehan gyaloghintójának rácsán nyugtattam. Mélységesen megrázott egyetlen találkozásom a gazdámmal. A felkavaró emléket azonban megtartottam magamnak, és nem számoltam be róla úrnőmnek. Hiszen még én magam sem tudtam, miként is értelmezzem a találkozást.

Negyvenegyedik fejezet

Micsoda?! Az anyja? Ó, Abdullah, hát Szokoli pasának él az anyja? Miért nem szóltál róla korábban?

Eszmehan hangjából akkor sem csenghetett volna ki nagyobb fájdalom és félelem, ha most vette volna hírének, hogy az iszlám világrendje egy csapásra összeomlott. Jól tudtam, hogy a szenvedéséért engem terhel a felelősség.

Amikor megálltunk pihenni Inönüben, megtudtam, hogy a fennsík peremén elhelyezkedő város is Szokoli pasa nagyvonalúságának haszonélvezői közé tartozik. A nagyúr lehetővé tette, hogy az egyik boltocska napjában kétszer kenyeret és kecsketejes kását osszon a szegényeknek. Eszmehan ragaszkodott ahhoz, hogy ellátogassak oda, és átadjam adományát, egy ezüst nyakláncot. Az ékszer árából futni fogja arra, hogy a nélkülözők egy ideig zöldséget, sőt talán egy kevés húst is kapjanak. Úrnőm azzal is megbízott, hogy részletesen beszámoljak mindarról, amit csak láttam és hallottam.

Először azt gondoltam, hogy a feladatomat a legcsekélyebb fejtörés nélkül végre tudom hajtani. Útban visszafelé azonban többször is töprengve megálltam. Elkeserített a tény, hogy ennyire nehéz őszintén és alaposan beszámolni az átéltekről. Mégis hogy a csudába lehetne leírni a kisvárosi bazárt beragyogó délutáni, barackszínű fény izzását egy olyan valakinek, aki élete során egyetlen alkalommal sem léphetett ki a hárem kertjét övező magas falak közül? Hogyan lehetne szavakkal visszaadni az éhezők arc kifejezését annak a jószívű úri hölgynek, akinek még a legalacsonyabb rangú rabszolgája is az elhízással küszködik, és úrnője megunt, régi díszruháit hordja?

Kétségbeesetten kerestem a megfelelő szavakat. Amikor pedig beszámoltam arról, hogyan is nézett ki a jótékony adomány egyik kedvezményezettje, megfontolatlanul ez a mondat csúszott ki a számon:

– Az öregasszonynak pontosan olyan cserzett és napbarnított arca volt, mint a gazdám anyjának.

Nem szándékosan vagy rosszindulattól vezérelve hallgattam mindedig az ifjú menyasszonyokat gyötrő legfélelmetesebb rémképről, a leendő anyósról. Igazság szerint Szokoli pasa háremének egyetlen lakója csak a legritkább esetben bukkant elő a falak közül. Nem csoda,

hogy megfeledkeztem róla, amikor a palota dolgairól meséltem. Többször is szóba akartam hozni az öregasszonyt, de olyankor valahogy mindig témát váltottunk, és túlságosan is erőltetettnek tűnt volna, ha erőszakosan az idős nőre terelem a szót. Óvatlan szavaimmal mélységesen felzaklattam az úrnőmet. Kemény küzdelem várt rám. Meg kellett értetnem a hercegnővel, hogy nem állt szándékomban elárulni. Összeszedtem magam, és elmagyaráztam, hogy csupán azért nem említettem leendő anyósát, mert a hárem magányos lakója a legcsekélyebb fenyegetést sem jelenti ifjú úrnőm számára.

– A gazdám anyja apró, félénk asszony. Olyan, mint egy kiséger. A lába már nem elég erős ahhoz, hogy megtartsa a teste súlyát. A hárem legnagyobb helyiségében tölti a nappalait és az éjszakáit. Csak a legritkább esetben kel fel a díványról. A szeme azonban éppolyan éles, a keze pedig éppolyan ügyes, mint ifjabb korában. Napkeltétől egészen napnyugtáig hímzéssel tölti az idejét. Csak akkor hagyja abba a munkát, ha a félhomályban már összefolynak a szeme előtt a színek. Korábban még sosem láttam olyan csodálatos, részletesen kidolgozott, ragyogó színű mintákat, amilyenek kikerülnek a keze alól. Főleg a virágokat és a madarakat kedveli.

– De hát az ilyesmit tiltják a vallás előírásai – töprengett Eszmehan bizonytalanul.

– Lehetséges, hogy a hithű muszlinok istenkáromlásnak tartják az élőlények ábrázolását, ám én úgy vélem, hogy gazdánk szülőföldjén, Boszniában mindenki kedveli az ilyen mintákat.

Nyilvánvaló volt, hogy az idős asszony nem részesült megfelelő vallási oktatásban. Ezt a hiányosságot azonban képtelen voltam szóba hozni. A kézimunkáról sem beszélgettem vele. Igazából semmiről sem válhattunk szót, mivel az elmúlt húsz esztendő során, amióta a fia magához vette, egyetlen szót sem tanult meg törökül. A hárem falai között nem volt kivel beszélnie. Csupán a fia hangját hallhatta, amikor a pasa kötelességtudóan mindennap bement hozzá beszélgetni. Ezt nem azért tette, mert annyira kedvelte az anyját, hanem azért, mert képtelen volt elmulasztani a kötelességét. Amikor meglátott, valóságos szóáradat tört elő az ajkáról. Úgy vélem, nem csupán azért nem értettem meg, mert egy idegen nyelven szólított meg, hanem azért sem, mert a magas korral járó szenilitás is aláásta a mondandója értelmét. Az érthetetlen szavakat mosolyogva és bólogatva hallgattam, közben azonban egyre csak az járt az eszemben, hogy milyen

magányos lehetett az öregasszony élete Szokoli hatalmas, de üres, visszhangokkal teli háremében.

– Emiatt ne aggódj – szólt rám az öreg Ali felesége. A palotát rendben tartó és az urunk ételét elkészítő asszony mintha csak a gondolataimban olvasott volna. – A menyasszony majd étellel tölti meg ezt a helyet.

Remélem, a Mindenható is azt akarja, hogy valóra váljon a szakácsnő jóslata.

Eszmehan megpróbálta összeszedni magát, két okból is hinni akart megnyugtató magyarázatomnak. Először is pontosan tudta, mennyire szeretném, hogy megnyugodjon, másodszor pedig én voltam a különös, új háremben, ahol a leendő anyósa is élt, az egyetlen barátja. Miközben megpróbáltam megvigasztalni úrnőmet, rájöttem, hogy milyen különleges hatalom került a kezembe. Képes voltam egy mosollyal és egy kacsintással elintézni valamit, amit bárki más megbocsáthatatlan árulásnak tartott volna. Úrnőm maga is csupán legyintett, aztán alakoskodás nélkül, ugyanolyan barátságosan viselkedett, mint korábban.

Akkoriban úgy gondoltam, hogy a sorsnak vagy talán saját magamnak köszönhetem azt, hogy mi ketten ilyen jól kijöttünk egymással. Úrnőm még azután sem neheztelt meg rám, hogy ilyen csúnya hibát követtem el. Ma már pontosan

tisztában vagyok azzal, hogy Eszmehan szultána milyen iszonyú erőfeszítésre kényszerült. Nem volt ez semmivel sem kisebb annál, mint amikor a rabszolgák egész serege húz feszülő izmokkal és inakkal a helyére egy kisebb hegynyi kőtömböt. Nekifeszülnek az igának, kidagadnak az ereik, és a bőrükből valósággal ömlik a sós izzadtság. Bizony, az úrnőm ilyen nagy terhet vállalt magára. Csodálattal pillantottam apró kezére, lágy fényű, barna szemére. Legjobban mégis őszinte, szeretettel teli szíve nyugózott le. Túl fiatal volt még ahhoz, hogy olyan megrázó élettapasztalatai lehessenek, mint nekem. Ezzel valamennyire ő is tisztában volt. Életének tizennégy rövid esztendejét az apja háremében töltötte. A védelmező falak kizárták a külvilág szörnyűségeit. A hercegnő arról beszélt, hogy az élete jobban hasonlít egy költeményre, mint egy regényes történetre. Volt egy versszak, amit előszeretettel idézett nekem:

*Gondold hát el, hogy e viharvert karavánszerájban,
Melynek az éjszaka és a nappal áll a két kapujában,
A sok fényes szultán itt egymást követte,
Míg idejük letelt, és akkor tovább mentek.*

A hercegnőnél jobb hallgatóságot elképzelni se lehetett volna. Amikor meséltem neki, úgy éreztem, mintha a szavaim

drágakőnél is többet érnének. Figyelmesen hallgatta a mondanivalómat. Lenyűgözött azzal, ahogy képes volt megfélekezni a saját félelmeiről, és már nem aggódott Szokoli pasa anyja miatt, hanem együttérzőn megengedte, hogy saját aggodalmairól számoljak be.

Egyedül maradtunk egy szobában, Inönü kormányzójának háremében. Éjszakára úrnőm különös, idegen paplanokba burkolózott, én pedig beszámoltam neki gyermekkoromról és tengeri kalandjaimról. Csöppnyi nehézséget sem okozott, hogy magamra öltsem a vásári mesemondó álarcát. Elrejtőzhettem a magamra vállalt szerep mögött, miközben történeteimmel mindkettőnknek örömet szereztem. Kalandjaim egzotikus élménynek tűntek jelenlegi visszafogott életünkhöz képest. Eszmehan rendkívül figyelmes hallgatóságnak bizonyult. Mint a nagy gyakorlattal rendelkező sebészorvos, felfigyelt a közeli múltam néhány, még mindig sajgó sebére is. Eddig még egyetlen szóval sem említettem neki, hogy mi történt velem abban a sötét, fullasztó házban, túl Pera falain. A szörnyű esemény mérge továbbra is gennyes váladékkal szennyezte be a lelkemet. Úgy kerültem ezt a témát, mint rettegő kisgyermek a forró tűzhelyet. Úrnőm azonban egyre több részletre és apróságra kérdezett rá. Olyan dolgokat is kisedett belőlem, amit soha

senkinek sem mondtam még el. Kíváncsi tekintete tüzeiben úgy éreztem, engednem kell. Azt reméltem, beéri annyival, ha elmondom, milyen különös dolgokon mentem keresztül a bazárban, amikor beszereztem az esküvői előkészületekhez elengedhetetlen kelengyéjét.

– Éppen elég pénzt kaptam, hogy ne legyen nehéz feladatomban – magyaráztam az úrnőmnek. – Amikor pedig megemlítettem, hogy Szokoli pasa rabszolgája vagyok, minden könnyedén és zökkenőmentesen alakult.

Nem árultam el neki, de úgy véltem, én sokkal jobban kitaláltam az öreg Alinál, hogy mivel lehet megörvendeztetni a női szívet. Az első napok során talán abban reménykedtem titokban, hogy a gazdám dicsérő szavakkal jutalmazza meg ügyességemet. Mostanra már tisztában voltam azzal, hogy ilyesmire hiába vártam. Ennek ellenére jólesett volna, ha valaki elismeréssel adózik annak, hogy milyen talpraesetten és milyen érzékenyen hajtottam végre a rám bízott feladatot. Olyan jó lett volna eldicsekedni a sok apró részlettel, ám mégsem tettem, mert nem akartam elrontani Eszmehan meglepetését a hazatérésünk előtt.

– Éppen kint voltam a piacon – vittem tovább gyorsan a történetem fonalát, mert úgy véltem, így tudok a legjobban ellenállni a csábításnak –, amikor észrevettem két férfit. A

szülőföldről érkeztek. Madártollas kalapjuk és szűk harisnyájuk miatt kiríttak a tömegeből. Mintha két ostoba páva keveredett volna a tyúkok közé. Mielőtt kimentem volna a bazárba, kifejezetten nyugtalanná tett, hogy olyan hosszú köntösöket kellett magamra vennem. Attól tartottam, hogy rálépek a szegélyükre, és hasra esem. Most viszont nagyon is örültem annak, hogy ilyen komor öltözéket viselhetek. Erősen reméltem, hogy nem figyel fel rám két honfitársam, mivel váratlanul előntött a perzselő szégyen. Mivel azonban én legalább annyira egzotikus látványosság voltam számukra, mint amilyenek ők maguk tűntek a vásári forgatagban, a két itáliai nem tett lakatot a szájára. Jól hallottam, amikor az egyik így szólt a társához:

- Jézus nevére, ott van egy másik is!
- A szegény ördög, látod, mennyire fiatal?
- Nézd csak, milyen világos a bőre. Lefogadom, hogy keresztény fiú, akit az átkozott törökök elloptak otthonról, hogy kiheréljék. Mi lenne, ha megszólítanád, Angelo testvér, hiszen te jól ismered az egyház nyelvét.

A társa biztatását hallva a másik velencei odafordult hozzám, és megszólított. A szentmiséken használt latin szavakkal üdvözölt. Írország és Kréta partjai között nem sokan akadtak volna, akik ne torpantak volna meg a jól ismert

mondatok hallatán. Én azonban úgy tettem, mintha nem értettem volna a szent mise zengetes sorait. A legcsekélyebb érdeklődést sem tanúsítottam, hanem megjátszott figyelemmel a közeli boltocska kirakatába kihelyezett rózsaszínű szaténszövetet kezdtem el tanulmányozni. A mohó boltos persze azonnal odasietett hozzám, igen nehéz volt visszaverni a rohamait, mivel alig félórával korábban lényegesen szebb szövetet találtam, ráadásul sokkal kedvezőbb áron. Ennek ellenére úgy véltem, inkább a szatóccsal veszekszem, mintsem a honfitársaimmal.

– Hagyjuk a fenébe, Angelo! – mordult fel végül az egyik itáliai. – Hiszen egy szavadat sem érti! Alighanem a Krisztus urunkat halálba küldő zsidók egyike lehet, vagy talán protestáns eretnek. Azok közé az elkárhozott lelkek közé tartozik, akik már az előtt elindultak a pokolba vezető úton, hogy a törökök karmai közé kerültek volna.

A váratlan találkozáson később sokat gondolkoztam. Alig valamivel korábban a fájdalommal és kínnal teli, iszonyatos nyári hónapok során fennhangon jajveszékeltem, hogy a két ismeretlen utazóhoz hasonló emberek meghallják a hangomat, és megmentsenek. Iszonyatos fájdalmaim között pontosan ugyanazokat a latin szavakat kiabáltam az éjszakába, hiszen tudtam, hogy a szentmise szövegét

egyformán megérti a spanyol meg a lengyel is. Nem érdekelt, hogy ki ment meg, csupán azért fohászkoztam, hogy rám bukkanjon egy keresztény. Csak hát az a mészáros is keresztény volt, ráadásul itáliai, aki kést emelt rám. Megcsonkításom pillanatában már levedlette magáról egykori hitét, ám éppen elég ideig élt keresztény felebarátaink között ahhoz, hogy viselkedésével sárba tapossa a megmenekülésbe vetett reményemet. Pusztába kiáltott szó maradt az éjszakába harsogott latin könyörgésem.

A sors azonban nem akarta, hogy mélységesen csalódjak összes honfitársamban. Még aznap délután egy másik fiatal itáliai bukkant fel előttem a bazárban. Amikor megpillantottam, hátat akartam fordítani neki, hogy elmeneküljek, mert szerettem volna elkerülni, hogy a korábbi kellemetlenségek megismétlődjenek. A fiatalember azonban barátságos arckifejezéssel lépett oda hozzám, és döcögős, de udvarias török szavakkal szólított meg. Képtelenség lett volna úgy tenni, mintha a birodalom nyelvén sem értettem volna. Megijedtem. Nem voltam egészen biztos abban, hogy akcentus nélkül beszélek törökül. Nem örültem volna annak, ha furcsa kiejtésem miatt lelepleződtem volna. Amikor az ismeretlen ifjú az *usztad* kifejezést használva szólított meg, kénytelen voltam megállni, és a szemébe nézni.

– Miért ne szólított volna *usztadnak*? – csodálkozott Eszmehan. – Hiszen ez azt jelenti: tanár, mester!

– Hát persze.

– A tiszteletünket fejezzük ki ezzel a ranggal.

– Hát persze.

– És sokan *hadimnak* szólítanak titeket.

– Természetesen ezzel én is tisztában voltam, csak hát egészen addig még soha senki nem szólított meg ilyen udvariasan. Hízeltgőnek találtam, főleg egy honfitársamtól!

– Ha jólesik neked, akkor mindig *usztadnak* foglak szólítani, Abdullah.

– Ha Allah úgy akarja, akkor majd kiérdelem, hogy e szó hagyja el az ajkadat, úrnőm. De próbáld meg elképzelni, hogy milyen megrázkódtatást jelentett, amikor egykori honfitársam használta ezt a kifejezést. A szemébe néztem, és egyből nyilvánvalóvá vált, hogy nem gúnyolódott velem. Ugyanakkor az is világos volt, hogy mennyire zavarba jött. Nem tudta pontosan, mitévő legyen egy olyan valaki társaságában, aki nem tartozik sem a férfiak, sem pedig a nők világába. Emiatt nem lehet egy rossz szavam sem. Én magam is ezzel küszködöm. Az itáliai akkor azt mondta:

– Kérlek, *usztad*, gyere és igyál meg velem egy sörbetet.

Egy citrom ízű itallal teli pohár már ott állt a közeli

sörbetáros szőlőlugasa árnyékában, a kis asztalka tetején. A fiatalember elég régóta ücsöröghetett a hűvösben. Nem én voltam az első, aki elutasította a meghívását. Arra sem voltam hajlandó, hogy leüljek mellé. Ettől valósággal lángba borult az arca, és alig lehetett megérteni a török mondatait. Végül beleegyeztem abba, hogy meghallgassam a mondanivalóját.

– Na és miről akart beszélni? – kérdezte Eszmehan.

– Az ifjú először is bemutatkozott, Andrea Barbarigónak hívták. A Fényességes Porta mellett szolgáló velencei nagykövet munkatársa volt. Nekem persze már az is elég lett volna, ha csak a nevét mondja meg.

– Ismerted régebbről?

– Csupán egyszer találkoztunk. A fiatalúr egy büszke és ősi család legifjabb sarja volt. Önkéntelenül is elmosolyodtam. Sofia Baffo, akit te Szafije néven ismersz, valamikor régen elárulta nekem, hogy szeretne beházasodni a Barbarigók közé. A velem szemben álló fiatalember is felmerült a lehetséges férjjelöltek között.

Úgy gondoltam, hogy felesleges lett volna beszámolni az úrnőmnek arról, hogy Andrea megpróbálta megszöktetni Sofiát.

– Azt mondod, hogy Szafije – vágott a hercegnő a

szavamba – ismerte ezt a fiatalembert?

– Igen. Réges-régen, egy messzi, messzi vidéken.

– Olyan jól ismerte, hogy a felesége akart lenni? Megpróbálta elintézni, hogy elvegye?

– Bizonyára csupán az ifjú neve érdekelte. A Barbarigók családja Velence leghatalmasabb és leggazdagabb nemzetségei közé tartozik.

Eszmehan elfordult tőlem. Abba az irányba nézett, ahol Szafijét is elszállásolták. Alighanem az járhatott a fejében, hogy a fiatal rabszolgalány ebben a pillanatban is éppen a nők titokzatos módszereivel köti magához a hercegnő bátyját. Persze lehet, hogy úrnőm tekintete egészen máshová révedt. Abban az irányban lehetett valamerre a leendő férje is. Eszmehan talán azon töprengett, hogy képes lesz-e jómaga is ugyanazokat a módszereket alkalmazni, mint Szafije. Amikor megszólalt, nem csupán a szemében ragyogott csodálkozás, de hangjából is kiérződött az ámulat:

– Nagyon különös országból kerültetek ide, te meg Szafije. Hihetetlen, hogy egy lány beleszólhasson abba, kinek a felesége legyen. Nem csoda, hogy Szafije annyira... hogy pont olyan, amilyen.

Azt hiszem, helyénvaló lett volna elmesélni úrnőmnek, hogy Velencében sem ilyenek a lányok. Egyedül Szafije

viselkedett ennyire zabolátlanul. Egyetlen országban sem állt volna be a többiek közé a sorba. Ehelyett inkább újra felvettem a mese fonalát.

Andrea Barbarigo adta át nekem Baffo kormányzó üzenetét. Azt az irományt, amelyben a nagyúr váltságdíjat ajánlott fel a leányáért. Erről is meséltem Eszmehannak. Sikerült újra meglepnem a hercegnőt. Nem tudta elhinni, hogy létezik egy ennyire különös ország, ahol a lánygyermekek ily csekély mértékű odaadást tanúsítanak atyjuk akarata iránt. Szelimet ugyan a legnagyobb jóindulattal sem lehetett volna jó apának nevezni, valószínűleg sohasem simogatta meg gyermekét, és talán még egy szívből jövő atyai csókot sem nyomott a homlokára, ám a hercegnő mégsem tudta elképzelni, hogy egy lánygyermek képes cafatokra szaggatni atyja levelét ahelyett, hogy a legnagyobb tisztelettel hajolna meg nemzője akarata előtt. Ezen a ponton ismét eszembe jutott, hogy el kellene mondanom, Velencében sem minden lány ilyen, hanem Szafije lóg ki a sorból. Ezt kellett volna tennem, ám én újra csendben maradtam.

Már egészen későre járt az idő, és a lámpásunkban alig maradt olaj, amikor bevallottam még valamit naiv, de annál mélyebb, szinte már tökéletes megértésről tanúbizonyságot

tévő, tiszta lelkű úrnőmnek:

– A bazárban valaki mással is találkoztam.

Amiről mesélni kezdtem, jóval korábban történt. Akkor még csak kevés idő telt el a perai iszonyat óta. Nagyon, de nagyon kevés idő. Arról az eseményről számoltam be most az úrnőmnek, amire akkor került sor, mikor Szalah ad-Din feleségének megbízatásából, a kiképzésem részeként, első alkalommal mentem ki a bazárba vásárolni. Egy pillanatra elhallgattam, majd az úrnőm szemébe néztem. Úgy döntöttem, hogy igenis képes leszek erről is mesélni neki.

– Azzal kell kezdenem, hogy nincs még egy ember a világon, akit jobban szerettem volna elkerülni, mint azt, akit elém vetett a sors. Ennél szörnyűbb találkozásra csak akkor kerülhetett volna sor, ha váratlanul elhunyt apámmal vagy nagybátyámmal kellett volna farkasszemmet nézmem. Ez a lehetőség már önmagában is elég lett volna ahhoz, hogy azt kívánjam, bárcsak sohasem születtem volna meg. Iszonyattal töltött el a gondolat, hogy milyen rettentő fájdalom lángolt volna fel a szemükben, ha arról kellett volna értesülniük, hogy semmivé foszlott családjuk fennmaradásának reménye. Amikor iszonyatos kínok között lázálomban fetrengtem, az éjszaka sötétjéből éppen ez a szempár nézett le rám...

Perában találkoztunk. A kiképzésem során most először

engedték meg, hogy ilyen messzire elmenjek. Biztosra vettem, hogy idős barátom nem véletlenül szállt hajóba, és jött át az Aranyszarv-öböl keleti partjára.

– Téged kerestt.

– Talán igen. Akárhogy is, Pera bazárjában néhány más kalmár között megpillantottam Husszein barátomat. Szörnyűséges fájdalmaim idején gyakran kiáltottam a nevét, és arra vágytam, hogy ott legyen mellettem. Abban a pillanatban azonban habozás nélkül megfordultam és elmenekültem. Velencében az öreg plébánosunknak bizonyára tetszett volna ez a látvány. A bűnös megpróbál elmenekülni Urunk haragja és az utolsó ítélet elől. Kétségbeesésében a hegyekhez imádkozik, hogy rázúdulva eltakarják a szégyenét. Csakhogy elkéstem. Husszein megpillantott, és a nevemet kezdte kiabálni. Olyan mély érzés zengett a hangjában, hogy valósággal kővé dermedtem tőle. Lassan, magatehetetlenül megfordultam. Az alacsony, kövér férfi kilőtt ágyúgolyóként rohant oda hozzám. Amikor magához ölelt, zokogni kezdtem.

Husszein először azt akarta, hogy menjek haza vele. Esküdözött, hogy megkeresi a foglyul ejtőmet, és hajlandó bármennyi pénzt megadni értem. Attól sem riadt vissza, hogy a hatóságokhoz forduljon. Szükség esetén készen állt arra,

hogy Fényességes Porta színe elé járuljon, mert mindenáron helyre akarta hozni a szörnyűségeket. Én azonban ezt feleltem neki:

– Nincs ilyesmire időm.

– Hát elégedett vagy az életeddel? Mert azt értem, hogy az a fiatal úri kisasszony olyan könnyen beilleszkedett. De te, ifjú barátom, hogyan lehetnél elégedett ilyen élettel?

– Nem sokat jelent számomra az élet, még az időm sem az enyém.

A figyelmemet persze nem kerülte el, hogy egyetlen szóval sem említette meg a velencei üveget.

– Milyen velencei üveget? – kérdezte az úrnőm, ám nem adtam neki egyenes választ.

Husszein nem kért bocsánatot, viszont rávett arra, hogy beüljek vele a közeli szőlőlugas árnyékába. Odahívta a felszolgálót, és mindkettőnknek rendelt abból a mostanában divatos új, fekete főzetből. Kávét ittunk.

– Kávét? Még csak nem is hallottam ilyen italról.

– Nem csodálom. Még Isztambulban is igazi újdonságnak számít. Bizonyos körökben felettébb nagy népszerűségnek örvend, ám a vallásos emberek meglehetősen neheztelnek miatta. Meg kell hogy mondjam, úrnőm, annyira azért nem jó ez a divatos főzet. Azon a napon ráadásul be is görcsölt tőle a

gyomrom.

Husszein elképesztően barátságosan viselkedett, valósággal ragyogott az arca a boldogságtól.

– Iszonyúan aggódtam miattad! – magyarázta. – Másnap reggel kisiettem a rabszolgapiacra. Ők azonban azt állították, hogy híredet sem hallották. Makacs tagadásukat meghallva sejteni kezdtem, hogy valami ilyesmi történhetett. A törvényeink persze tiltják az effajta szörnyűséget. A rendfenntartók szinte minden hónapban ellenőrzik a szóba jöhető helyszíneket. Legnagyobb szégyenünkre azonban képtelenség kiirtani ezt a szokást. Túl sok benne a pénz.

Husszein hajlandó lett volna arra, hogy szóba se hozza csonkaságomat, és úgy beszéljen velem, mint férfi a férfival. Én azonban képtelen voltam a képmutatásra. Zokogni kezdtem, és szemrehányón így szóltam:

– Barátom, ó, öreg barátom, hát miért nem kerestél meg? Nem tudod elképzelni, hogy milyen iszonyú szenvedésen mentem keresztül.

– Tudtam, hogy előbb vagy utóbb meg foglak találni – válaszolta Husszein. – Ha Allah is úgy akarja.

– Hát nem látod, hogy mi történt velem? A te Istened nem mutatott irántam könyörületet.

– Valóban ez a helyzet. Ha azonban befejeződik a

kiképzésed, lehetséges, hogy egy befolyásos személyiség vásárol meg, egy igazi nagyúr. Ki tudná megmondani, hogy milyen ajtók nyílnak meg előtted, ha szolgálatod során elnyered a kegyét? Ha Allah úgy akarja, sokkal többre viheted új gazdád mellett, mint amiről valaha is álmodozhattál volna mellettem.

Összeszorítottam a fogamat, és valósággal rázkódtam az elfojtott zokogástól. Öreg barátom nem tudta felfogni, hogy többé már nem vagyok férfi. Emiatt azonban nem tettem neki szemrehányást, mi értelme lett volna? Amióta utoljára találkoztunk, Husszein semmit sem változott, miközben én a fényből kilépve átkerültem a tökéletes sötétség birodalmába. Tehetetlenül, vakon tapogatóztam, amikor megpróbáltam megtalálni az utamat.

Mintha maga a Mindenható akarta volna, hogy történetem a sötétben érjen véget. Ahogy ott ültem úrnőm mellett, a fejünk fölött lógó lámpás váratlanul kialudt. A sötétséghez intéztem a szavaimat:

– Nem maradtam sokáig a lugas árnyékában. Úgy éreztem, soha többé nem akarok találkozni egykori pártfogómmal. Lehetségesnek tartottam, hogy Husszein később is megkeres majd, ám jól tudtam, hogy többé nem fogok megbízni benne. Gondolom, legközelebb majd akkor bukkan fel, ha azt hiszi,

Szokoli pasa udvartartásában élve előnyös kapcsolatot jelenthetek a számára.

– Ne legyél ennyire szigorú a barátoddal! – figyelmeztetett Eszmehan. – Talán nem volt atyád helyett atyád? Hogy mondhatasz ilyen csúnya dolgokat róla?

A sötétben zengő női hang mintha egy testetlen kísértet suttogása lett volna. Én azonban nem törődtem úrnőm derűlátásával, és gyorsan, könnyörtelenül befejeztem a történetet.

– Észrevetted – kérdezte Husszein, amikor búcsút vettünk egymástól –, hogy egész idő alatt törökül beszéltünk? Nagyon jól megtanultad ezt a nyelvet.

– Kényszer hatására – válaszoltam, és elindultam a gazdám háza felé.

Negyvenkettedik fejezet

Baffo nagyúr leánya előreszegezte az állát, és duzzogva csücsörített. Férfiak társaságában elemi erővel hatott volna az arckifejezése. Semmivé foszlott volna a körülötte állók elszántsága, akarata és összpontosítása. Csak az járt volna az eszükben, hogy azzal a pirosuló gyümölcssel verjék el a váratlanul rájuk törő éhséget. Nem akadt volna férfi, aki ne hajtotta volna fejét a hóhér bárdja alá, ha előtte az ajkával megérintette volna Szafije édes, hűvös, nedvesen csillogó ajkát.

Eszmehan zavartan bámulta barátnője duzzogó arcát, és csak dadogni tudott. Erőtlenül védekezve így szólt:

– Ó, drága édes Szafije, de azt a nyakláncot jótékonyagra ajánlottam fel.

Már akkor tudta, hogy a szavaival nem megy semmire, mielőtt kimondta volna őket. Úrnőm azonban, együgyű teremtés lévén, képtelen volt felfogni az elutasítás okát.

– Akkor menj vissza Inönübe, és hozd el! – vágta rá Szafije.

– Nem tehetem.

– Már hogyan tehetnéd! Ha tényleg ilyen fontosnak tartod a jótékonykodást, akkor adj oda valami más apróságot az ezüst nyaklánc helyett. Az az ékszer túlságosan is jól illik a kék kabátomhoz, nem engedhetem meg, hogy elkótyavetéld. Nem dobhatod csak úgy oda a koldusoknak! Világosan megmondtam, hogy ma este viselni fogom. A fivérednek akarok örömet szerezni, Eszmehan. Megígértem neki. Vissza kell menned azért a nyakláncért.

– De hát... hogy mehetnék vissza? – dadogta a hercegnő. Nem is értette, mire próbálták rávenni. A hangsúlya arra engedett következtetni, hogy legszívesebben bocsánatot kérne saját ostobasága miatt. Elképzelni sem tudta, miként lehetne kikerülni ebből a súlyos helyzetből, Szafijének azonban a legcsekélyebb fejtörést sem okozta az egész.

– Egyszerűen kinyitod a szádat, és megmondod a *hadimod*nak, hogy hová akarsz menni! Hogy leszel egy pasa felesége, ha még az eunuchjaidat sem tudod engedelmességre bírni?

Szorult helyzetbe kerültem. Egyszerre két pillantás is szegeződött rám. Baffo nagyúr leányának szemében pusztító csábítás lángolt, miközben Eszmehan úgy nézett rám, mint egy könyörgő őzike. Az úrnőm tényleg ilyesmit kérne tőlem?

Igen, pontosan ezt tette. Nem tudott ellenállni Szafijének. Szavaiból azonban pontosan felfogtam kimondatlan üzenetét: *Vigyázz rám, Abdullah! Gondolkozz helyettem, ez már túl sok nekem! Kénytelen leszek a te erődre támaszkodni.*

Pontosan tudtam, hogy rabszolgaként mindaddig nem szólalhatok meg, míg valaki erre fel nem hatalmaz. Úgy döntöttem, semmibe veszem ezt a szokást, mielőtt Eszmehan annyira zavarba jön, hogy parancsként ismétli meg a lány követelését. Ha ugyanis kimondja óhaját, akkor ellenkezésemet mindenki engedetlenségnek fogja tekinteni.

– Milyen különös – mormogtam, mintha csak hangosan gondolkodnék. Eszmehan lelkiismeretének hangja szólalt meg a szavaimban. – Hányszor és hányszor üzentél a te kedves barátnődnek, aki napokon át keresztülnézett rajtad. Most pedig Szafije egyszerűen csak rád tör, és a barátságokra hivatkozva azt akarja, hogy visszavond azt, amit Allah nevében jótékonyásra ajánlottál fel.

Baffo nagyúr leánya gyilkos pillantást vetett rám. Szinte hallottam a méreg sistergését. Eddig félkönyékre támaszkodva feküdt tágas gyaloghintójában. Murád ragaszkodott ahhoz, hogy a kedvesét szállító járműben két ember is kényelmesen elférjen egymás mellett. A súlyos alkotmányt nem is teherhordók vállára bízták, hanem két ló

szállította. Az állatok nem pirultak el, és nem kezdtek sokatmondóan pislogni, amikor a gyaloghintó vadul rázkódni kezdett. Szafije most egy nyugodt mozdulattal hanyatt dőlt a párnákon. Egy pillanatig azt hittem, győzelmet arattam. Ennél sokkal jobban kellett volna ismernem őt. Mielőtt észbe kaphattam volna, a szőke szépség már be is csábította maga mellé Eszmehant, és fennhangon parancsokat osztogatott a saját eunuchjainak.

– Látod? – hallottam a gyaloghintó belsejéből, miután magukra zárta az ajtót. – Visszamegyek Inönübe veled, Eszmehan.

Önkéntelenül is megragadtam az övemről lógó jókora, ívelt pengéjű tőr markolatát. Ez a fegyver legalább annyira hozzátartozott az eunuchokhoz, mint prémszegélyű köntösük. Na de hogyan foghattam volna fegyvert egy másik nőre és az őt kísérő háremőrökre? A puszta gondolat is nevetségesnek és ostobaságnak tűnt. Murád saját maga választotta ki Szafije három otromba eunuchját. Úgy gondolta, kedvesét elsősorban félelmetes külsejű, izmos örökkel kell megoltalmaznia. A három hústorony túl buta volt ahhoz, hogy átlásson még a legegyszerűbb cselszövésen is. Ölebként engedelmeskedtek úrnőjüknek. Elképesztő izomzatuk alighanem megőrizte egykori férfiasságuk

szellemét, így nem tudtak ellenállni a szépséges rabszolgalány tekintetének és duzzogó ajkainak.

Így aztán nem tehettem mást, futásnak eredtem a gyaloghintó mellett.

– Mit fog szólni ehhez ő királyi fensége, Murád herceg? És mit gondol a karaván többi tagja?

A közeli dombtető irányába mutattam, ahol az emlegetett férfiak várakoztak. A ragyogóan kék őszi égbolt előtt világosan kirajzolódott a vörös egyenruhát viselő janicsárok alakja. A rajok zászlói bágyadtan lógtak lándzsáik hegyéről. A félelmetes harcosok lóháton utaztak. Valamennyien háttal álltak nekünk. Jól láttam a tarkójukat és a fejfedőjük hátsó részét. Olyan fegyelmezetten viselkedtek útközben, mintha pénteken magát az uralkodót kísérték volna el ünnepi imára. Egyetlen fegyveresnek sem jutott eszébe, hogy ellentmondjon a hercegnek, amikor a nagyúr megengedte kedvesének, hogy a pillanatnyi hangulata szavára hallgatva visszamenjen a karaván végére, beszélgetni kicsit a nagyúr hűgával. Pontosan tudták, minél fegyelmezettebben engedelmeskednek az uralkodói család sarjának, annál nagyobb a valószínűsége, hogy egy szép napon majd a saját háremükben hallgathatnak pillanatnyi hangulatuk szavára, amikor átadják magukat a gyönyörnek.

– Mit fognak gondolni? Mit tesznek majd? – kiabáltam lihegve.

Kétségbeesett jajveszékeléseimre csak egy könnyed választ kaptam:

– Délre már vissza is érünk. Észre sem veszik, hogy nem vagyunk itt.

A közeli hegyek visszaverték rémült rimánkodásom hangját. Talpam hangosan csattogott az elszáradt, megbarnult fűvel borított domboldalon.

– Csak pár órára álltunk meg – folytatta jókedvűen Szafije, miközben én alig kaptam levegőt futás közben. – Ma éjjel, miután Murád kipihente magát, és a szívében vadul lángol a teljesen felesleges, ám annál élvezetesebb aggodalom lángja... Igen, ma éjjel nyakamban azzal az ezüst nyaklánccal... Allahra mondom, hogy ma éjjel mindent meg fog bocsátani.

Megpróbáltam nem lemaradni a gyaloghintó mögött. A lovak hajtóin kívül csupán a három eunuch jött velünk. Pontosan azon az útvonalon mentünk visszafelé, amerről reggel jöttünk. Először megmászunk egy jókora dombot, utána pedig leereszkedtünk a mögötte rejtőző kiszáradt patak völgybe. Máskor bizonyára bőséges víz folyt itt, mert kétoldalt számos tölgyfa emelkedett a sűrű bokrok között. A

levelek jelentős része már elszáradt és lehullott. Amikor rájuk tapostunk, a talpunk barna porrá zúzta össze őket. Még így is elég levél maradt azonban a száraz, szürke ágakon, hogy a fák pontosan úgy takarják el távozásunkat, mint a hárem ablakait borító rácsok. A karaván többi tagja nem is sejtette, mi történt velünk, amíg idelent voltunk a völgyben.

A sűrűben azonban egy tucatnyi útonálló is rejtőzködött.

Negyvenharmadik fejezet

A szakadt és mocskos ruhát viselő rablók hosszú kést, lándzsát vagy íjat tartottak a kezükben. Öltözőikön látszott, hogy nem a bazárban vették, hanem ruháikat otthon szőtte a feleségük vagy az anyjuk. Később megtudtam tőlük, hogy napokon át követtek minket. Tisztában voltak azzal, hogy harminc janicsár ellen semmi esélyük nem lenne, ezért láthatatlanul mozogtak a nyomunkban. Egészen más volt a helyzet, amikor megpillantották a magányos gyaloghintót, melyet csupán négy eunuch kísért. Egy ilyen zsákmányra már könnyen lecsaphattak.

Szafije két óra azonnal meghalt. A harmadiknak nyílvessző fúródott a jobb vállába, így ő is harcképtelenné vált. A rablók habozás nélkül végeztek a fenyegető külsejű óriásokkal.

Hasra vetettem magam, és bekúsztam a gyaloghintó alá. Ott feküdt mellettem az egyik haldokló hadim. Jól hallottam, ahogy elszállt belőle a lélek.

A hordszéket tartó lovak szelíd jószágok voltak. Nem

képezték ki őket arra, hogyan kellene viselkedniük a csatamezőn. Amikor megéreztek a vér szagát, megrémültek, és megpróbáltak felágaskodni. A gyaloghintó két utasa ekkor még semmit sem tudott arról, milyen veszélyes helyzetbe kerültünk. Azt sejtették, hogy valami történt, ám az egészről csak annyit fogtak fel, hogy a lovak megijedtek valamitől, ezért ők a deszkafalnak csapódtak a vadul hánykolódó járműben. Sikoltozni kezdtek a rémülettől.

Ösztönösen megragadtam a töröm markolatát, bár semmi esélyem nem lett volna az állig felfegyverzett útonállók ellen. A következő pillanatban azonban már tudtam, mit kell tennem. Eszmehan életét a megbokrosodott lovak fenyegették. Felugrottam, és megpróbáltam megnyugtatni a két állatot. A rablóknak tetszett a viselkedésem. Leengedték megfeszített íjukat. Ezenfelül alighanem olyan girhesnek tűntem, akitől nem kellett tartaniuk. Még nem tudták, mi rejtőzik a gyaloghintóban, ezért úgy gondolták, hogy zsákmányuk legértékesebb része a két gyönyörű ló.

Amikor sikerült lecsendesítenem a lovakat, és a gyaloghintó már nem imbolygott olyan vadul, Szafije kinyitotta az ajtót, és kinézett. Nem törődött azzal, hogy bárki megpillanthatja fedetlen arcát. Mivel először csak engem vett észre, dühösen rám förmedt. Török és olasz

szidalmakkal árasztott el. Méltatlankodva követelte, hogy fejezzem már be a hisztériázást, és ne akadályozzam meg ezt az ártatlan kis kirándulást.

Éles hangja újra felzaklatta a két állatot. A lovak felhördültek, és nyugtalanul toporogni kezdtek. Tudtam, hogy komoly veszély vár a lányra. Könnyen kizuhanhatott volna a vastagon kipárnázott gyaloghintóból a kemény sziklákra. Szerencsére az útonálló vezére is felfigyelt erre a veszélyre. Sarkát a lova vékonyába nyomta, és a következő pillanatban már ott is állt a himbálózó jármű mellett. Az ismeretlen elképesztően jó lovas volt. A gyaloghintó megtántorodott, Szafije pedig kizuhant az ajtón. Nem esett le azonban a földre, mert a rablóvezér megragadta, és odaemelte maga elé a nyeregbe. A fiatal nő hangosan sikoltozva elszántan csapkodni és rugdalózni kezdett. Kiderült, hogy a haramia nem csak a lovakra képes rákényszeríteni az akaratát. Csupán egy kötéldarabra meg egy kendőre volt szüksége ahhoz, hogy letörje Szafije ellenállását. Miközben megkötötte a fiatal nő kezét, széles vigyora elárulta, hogy ifjú kora óta nem volt ilyen vidám kalandban része.

Társai hangosan nevetve figyelték az eseményeket. Közben persze ők sem tétlenkedtek. Elvágták a lovak szíjait, és

zsákokba rakták Szafije ékszeres dobozkáit és ruháit. Egy kiéhezett sáskarajt is megszégyenítettek volna ügyességükkel és gyorsaságukkal. Egy pillanat alatt kifosztottak minket. Még a gyaloghintó rézdíszítéseit is lefeszegették.

Úrnőm, az aprócska hercegnő megpróbált beleolvadni a gyaloghintó hátsó részébe. Halálra váltan kapaszkodott a fogantyúba. Nem lehetett látni, hogy milyen csinos, mert tetőtől talpig eltakarták a fátylak. Az útonállók egy meglehetősen kövér társukra bízták, hogy rángassa elő a magányos nőt. A hatalmas termetű fickó még az ajtón is alig tudta beerőltetni magát. Ahol korábban kényelmesen elfért a két hölgy, ott neki túl szűk volt a hely. Majdnem megfulladt odabent. Amikor előbukkant a feje, az arca vöröslött, és fénylett az izzadságtól. A kövér gazember nem viselkedett durván. Olyan volt, mint egy gyermek, aki macskakölyköt akar leszedni a fa tetejéről.

– Majd én elintézem! – harsant fel ekkor egy éles hang. Egy vakmerő képű fiatalember lépett a gyaloghintóhoz. Előhúzta a kardját, és félrelökte kövér társát.

– Azonnal gyere ki! – kiáltotta öntelt magabiztossággal. Később megtudtam, hogy a rablóvezér fia volt. – Kimászol vagy elvágom a torkodat!

Eszmehan nyüszíteni kezdett, ám esze ágában sem volt

engedelmeskedni a fenyegetésnek. A halál árnyékában bármelyik férfi eleget tett volna a fegyveres parancsának. A hercegnő azonban előkelő úri kisasszony volt. Bár a részletekkel nem volt egészen tisztában, azt azért tudta, hogy egy hajadonra sokkal szörnyűbb dolgok is várhatnak a torkába mélyedő kardnál. Halk nyüszítését hallva úgy éreztem, közbe kell lépnem.

– Bocsáss meg, jó uram! – szólítottam meg a fiatal útonállót. Éppen csak egy kicsit rezzentem össze, amikor a harcos felém fordult, és a mellemnek szegezte a kard hegyét. – Ha az uraság átengedné nekem az egyik lovat, gond nélkül elszállítanám rajta az ifjú hölgyet, ahová csak akarjátok. Úgy nem esik majd senkinek bántódása.

A dühös ifjú felhördült, mégis félrelépett az utamból. A rablóvezér fiának jól vágott az esze. Tisztában volt azzal, hogy már így túl sok időt vesztegettek a fák rejtekében. Sietniük kellett.

Behajoltam a járműbe, és óvatosan megfogtam Eszmehan kezét. Segítettem neki felülni és kiszállni. Amikor kint állt a sziklákon, gondosan megigazítottam a fátylait. Erre tulajdonképpen nem volt szükség, hiszen csupán a szeme látszott ki alóluk, ám a figyelmes gesztussal sikerült elérnem, hogy úrnőm valamennyire megnyugodjon. Már nem remegett

annyira. Odavezettem a lóhoz, és felültem a hátára.

– Ó, Abdullah, én még sosem ültem lovon!

Rémültem rúgkapálni kezdett. Papucsba bújtatott lábával eltalálta az arcomat. A ló megugrott. A hercegnő visszazuhant a karomba.

– Hosszú évek teltek el azóta, hogy utoljára lóra szálltam – vallottam be. – Ráadásul szinte mindig nyeret használtam. Igen régen ültem szőrmentén a lovon.

Egy gondolattól azonban, amit nem mondtam ki, összeszorult a torkom: *mi történik akkor, ha lóra ülve iszonyatos, elviselhetetlen fájdalom hasít majd megcsönkített testembe?*

Közben a fiatal útonálló nyeregbe ült, és odaléptetett a hátam mögé. Szablyája hegyével megbökte az oldalamat.

– Nem bírod egyedül, eunuch?

– Nincsen semmi baj. Menni fog – válaszoltam neki. Nem fordultam foglyul ejtőnk felé, így csak úrnőm láthatta a borzalmat az arcomon. Egy bólintással jelezte, hogy a kedvemért hajlandó újra megpróbálni felülni a félelmetes bestia hátára.

Ekkor már sejtettem, hogy féloldalasan, női módra nem fogom tudni felülteni. A következő pillanatban eszembe jutott, hogy az úrnőm, eltérően az európai asszonyoktól, nem

szoknyát, hanem elegáns, nadrágra emlékeztető *salvart* viselt. Gond nélkül képes lesz tehát férfi módra felülni a ló hátára. Miközben felsegítettem a magasba, már azt is tudtam, hogy Eszmehan új hátasa egy nyugodtan viselkedő herélt.

– Pontosan tudom, mit érzel, cimbora – simogattam a fejét, miközben megmutattam úrnőmnek, hogyan üljön.

Köntösöm alsó részét betúrtem az övembe, erősen megmarkoltam a herélt sörényét, és vettem egy mély lélegzetet. Fellendültem a magasba, és az úrnőm elé ültem. A ló csigolyái keményen belenyomódtak megcsonkított ágyékomba. Összerezzenem, mert arra számítottam, hogy iszonyatos fájdalom hasít belém, erre azonban nem került sor.

A fiatal útonálló meglepődve nézett rám, de aztán megvonta a vállát. Végigsimította lelógó, dús bajuszát, és egy gyors pillantást vetett összegyűródött, bemocskolódott köntösömrre. Nem vesztegette az idejét, a többiek után terelt minket. Beálltunk a rablók közé.

A hátam mögül hangos dörrenés hallatszott, valaki feljajdult. Megpróbáltam hátranézni, és majdnem lezuhantam a ló hátáról, mert hátasunk megugrott. A domb tetején feltűnt néhány janicsár; üldözőbe vettek minket. A kövér bandita nyakát eltalálta egy golyó. Felszakított

ütőeréből messzire fröccsent a vér. Eszmehan kétségbeesetten átölelt, és arcát nekiszorította a hátamnak. A szultán katonáit olyan hosszú puskával szerelték fel, melyeket nyeregből nem lehetett használni. Jól tudtam, hogy halálos veszély fenyeget minket. A lovunkra összpontosítottam. Ha lezuhanunk róla a sziklákra, az útonállók hátsai halálra taposnak. Ráadásul a nagy kavarodásban még így is eltalálhatott volna a janicsárok lövedéke.

A rablóvezér fia hátraugratott. Nem azért sietett a menetoszlop végére, hogy segítséget nyújtson meglőtt bajtársának. Megragadta a haldokló útonálló lovának kantárját, és hozzákötötte a saját nyergéhez. Utána gúnyosan felkiáltott, megfeszítette az íját, és kilőtt egy nyílvesszőt a janicsárok irányába. Persze azok még túl messze voltak ahhoz, hogy tartaniuk kellett volna a nyílvesszőtől. Menekülni kezdtünk. Az útonállók vadul vágattak. Hátunk mögött összezáródtak a sűrű bokrok. Mintha csak fátyol borult volna ránk. Olyan szűk ösvényeken menekültünk, hogy az ágak újra és újra belemartak a lábszáramba. Ahogy elnyelt minket az erdő, úgy vált nyilvánvalóvá, hogy már nem reménykedhetünk a megmenekülésben.

Néhány perccel később elértünk egy újabb patakmederhez.

Ebben azonban bokáig érő víz folyt. Átkeltünk rajta, a túlsó parton folytattuk az utunkat, majd visszatértünk az innenső oldalra. Ezt a cselet még számos alkalommal megismételtük. Nem sokkal később irányt változtattunk. Majdnem ugyanabban az irányban folytattuk az utunkat, ahonnan jöttünk. A lovak óvatosan lépkedtek, amikor átszeltünk egy hatalmas szikladarabokkal tarkított fennsíkot. Félórával később már biztosra vettem, hogy egy sólyom sem tudná követni a nyomunkat.

Murád és katonái alighanem azt gondolták, hogy az útonállók áldozatait elnyelte a föld.

Negyvennegyedik fejezet

Csupán késő este álltunk meg. Keresztülhaladtunk egy újabb fennsíkon. A szürkésfehér sziklatömbök között rengeteg mély szakadék kígyózott. Az érdes felszínű szirtek árnyékában rejtőzött a rablók búvóhelye. Csak egy keskeny ösvényen lehetett eljutni ide. Ha valaki szerette volna megkeresni és kifüstölni az útonállókat, arra pontosan ugyanolyan nehéz feladat várt volna, mintha a szénakazalban rejtőző varrótűt szerette volna megkeresni. Ha valaki óvatlanul belenyúl a szénába, azt a tű többször is megszúrja, miközben hiába keresi a hegyes fémdarabot.

Felfigyeltem arra is, hogy a mély szakadékok árnyékában jóval hűvösebb volt, mint a hegyeken túl, a csontszáraz síkságon. Amióta elindultunk felfelé, többször is eleredt az eső. Hamarosan mindannyian bőrig áztunk. A lovak szőre egyre jobban búzlótt. Amikor megáztunk, a felálló szőrszálak úgy meredeztek a hátukon, mintha sündisznókon lovagoltunk volna.

Még magasabbra érve ködbe kerültünk. A szemerkélő esőben a kavargó párafelhők miatt csupán a közvetlenül előttünk és mögöttünk haladó lovakat láthattam. Növekvő nyugtalansággal vártam, hogy mikor állunk meg.

A nap csupán néhány pillanatra bukkant elő a magasban. Képtelen voltam megállapítani, hogy milyen irányban haladunk. A sűrű felhők és a korai napnyugta sem könnyítette meg a tájékozódást. Nem ismertem fel a távolban néha feltűnő magas csúcsokat sem. Végül megálltunk. Fogalmam sem lehetett arról, hogy hová kerültünk. Még a megtett távolságot sem tudtam felbecsülni. Csupán azért sejtettem, hogy igen messzire távolodtunk el fogságba esésünk helyétől, mert amikor leszálltam a lóról, majdnem összeestem a kimerültségtől és a sajgó fájdalomtól. Úgy véltem, egyetlen nap leforgása alatt nagyobb távolságot sikerült megtennünk lovaink hátán ülve, mint amennyit négy teljes napon át haladtunk a lassú gyaloghintókat kísérve.

A lovak patája fellazította a talajt. Az eső belefolyt, és bokáig merültem a sűrű dagonyába. Reggel óta egyetlen falatot sem ehettem, pihenés nélkül jöttünk idáig. Nem csoda, hogy zúgott a fejem. Amikor lóra ültem, nagyon féltem attól, hogy iszonyatos kínok várnak megcsonkított testemre. A megkönnyebbülésem nem tartott sokáig. Képtelen voltam

behajlítani a térdemet. Borzasztóan fáj a derekam. Időnként a fájdalom hullámai söpörtek végig a testemen. Tehetetlenül összegörnyedtem.

Mivel már nem ültem a hercegnő előtt, Eszmehan is kénytelen volt kimerülten lecsusszanni a ló hátáról. Igazából nem is leszállt, mint inkább lezuhant a hátasáról. Az utolsó pillanatban széttártam a karomat, és elkaptam. Megtántorodtam a fiatal nő súlyától. Felszisszentem, amikor elgyötört gerincembe belehasított a fájdalom. Nem törődtem vele, kiegyenesedtem. Nem engedtem, hogy az úrnőm lába beleérjen a sárba. Óvatosan keresztülcipeltem a nedvesen csillogó udvaron, a menedékkal kecsgettető apró kunyhó felé. Mindezt magamtól tettem. Nem vártam meg, hogy foglyul ejtőink parancsot adjanak rá.

Kiderült, hogy a rejtekhely belülről sokkal nagyobb, mint amilyennek kívülről tűnt. Máskülönben nem is fért volna el odabent a sok útonálló, és a foglyoknak sem jutott volna hely. A nyomorúságos kőépület csupán a rejtekhely előszobája volt. Az alacsony ajtón belépve azonnal észrevettem a félhomályban meghúzódó további helyiségeket. Ezek alighanem természetes eredetű barlangok voltak.

A legnagyobb szobában tűz ropogott. Ketten várták itt a rablók visszatérését. Az egyik a bandavezér felesége volt. Az

alacsony, sovány asszony a legkevésbé sem félt a marcona útonállóktól. Eszébe sem jutott, hogy fátyol mögé rejtse az arcát. Még a legnagyobb termetű haramiának is szigorúan a kezére csapott a merőkanállal, amikor az bele akart torkoskodni a forró levesbe. A rablók zabolátlan viselkedését látva Eszmehan még jobban megrémült. Megpróbált menedéket keresni a fátyla mögött. Szorosan odabújt hozzám. Mindenekelőtt a rablóvezér felesége rémisztette halálra. Úrnőm úgy meredt a különös asszonyságra, ahogy napnyugaton bámultak volna meg egy váratlanul felbukkanó eunuchot.

Engem viszont inkább a másik várakozó alak nyugtalanított. Az ismeretlen a vándorló szent emberek egyszerű gyapjúsapkáját viselte. Rongyos öltözéke szabadon hagyta szőrös karját. Gyanúsan izmosnak tűnt egy szent életű remetéhez képest. Mégsem ez töltött el mélységes aggodalommal. Megdermedtem különös arckifejezését látva. Úgy bámult rám, mintha megismert volna, vagy mintha attól tartott volna, hogy én is felismerem őt. Az ilyen misztikus alakok mindig is erősen felzaklattak. Úgy tűnt, hogy a muszlinok között is pontosan ugyanúgy viselkedtek, mint a keresztények soraiban. Annak idején, otthon ugyanúgy megdermedtem egy-egy remete vagy szent ember közelében,

mint most. Valósággal jéggé vált a lelkem.

Ugyanakkor persze tisztában voltam azzal, hogy a rablók barlangjában nem elsősorban a lelkemet fenyegette veszély. Majdnem hogy boldogan engedelmeskedtem az útonállóknak, amikor kizavartak a túlsúfolt közös helyiségből. Megmutatták, merre kell mennem. A hercegnőt magamhoz ölelve elindultam a hegy gyomra felé. Az egyik hátsó helyiségben kellett megállnunk. Meglepő, de az adott körülmények dacára is megkönnyebbülve lélegeztem fel. Az sem zavart, hogy messzire kerültünk a tűztől, és a kamrában rajtunk kívül féltucatnyi kecskét őriztek. Tudtam, hogy ennél messzebb nem távolodhatunk el foglyul ejtőinktől.

Szafijének is megparancsolták, hogy kövesse a példánkat. Neki azonban nem igazán tetszett új otthonunk. Esze ágában sem volt leülni a földre. Ehelyett nyújtózkodni kezdett, és megpróbálta kimosogni végtagjaiból a hosszú lovaglás fájdalmait. Könnyedén és elegánsan mozgott, mint egy táncos. Ugyanakkor éreztem, hogy valósággal forrong a nyugtalanságtól.

Eszmehan viszont majdnem összeesett. Egy különösen kíváncsi vagy inkább megátalkodott nőstény kecske odament hozzá, és megkóstolta úrnőm fátylát. A hercegnő halkan jajveszékelnéni kezdett. Gyakran szolgáltak fel a háremben

kecskesültet sáfrányos rizzsel, eleven kecskével azonban még sohasem találkozott. Úrnőmet a rosszullét környékezte, amikor megérezte a vad hegyvidéki kecskék erős bűzét.

Elzavartam a tolakodó jószágot, és megpróbáltam a lehető legkényelmesebb fekvőhelyet kialakítani a rám bízott hölgy számára. Az istálló alját száraz fű borította. A kecskék alighanem azt gondolták, hogy én is egy bálára való eledelt hoztam be, és ezért akarták megkóstolni a karjaimban tartott leányt. Szerencsére ifjú úrnőm annyira elfáradt, hogy azonnal elaludt, amikor megágyaztam neki. Most már a bűdös jószágok égető szaga sem kínozhatta. Amikor már az igazak álmát aludta, óvatosan félrehúztam a fátylát, és megvizsgáltam külső köntöse alatt az öltözékét. Örömmel láttam, hogy az erős szövetből készült ruha szárazon tartotta az alatta rejtőzködő alsó ingeket. Úrnőmnek nem kellett nedves ruhában aludnia.

Amikor meghallottam, hogy valaki belépett az istállóba, sietve Eszmehan arcára húztam a fátylat. Csupán a rablóvezér felesége hozott levest. A zöld folyadékból erős mentaszag áradt. Lapos lepénykenyeret és sajtot is kaptunk. Körülnézett, majd hamarosan két dohos, de meleg pokróccal tért vissza. Két dohos, de meleg pokrócot hozott magával. Egy legyintéssel elintézte hálálkodó szavaimat. Az

arckifejezése mintha csak azt akarta volna mondani: „Ne siesd el a hálálkodást. Akkor legyél ilyen boldog, ha mind túléljük ezt a kalandot.”

A figyelmemet persze nem kerülte el, hogy a legfontosabb dolgokat éppen ettől az egyszerű falusi vénasszonytól kaptuk meg, pedig a rokonsága elképesztő kincseket hozott haza a sikeres portyáról. Mindennél többet ért az ízletes kecskesajt, a kenyér, és nagyon örültünk a meleg pokrócoknak, valamint a ragyogó vörös kilim szőnyegeknek.

– Úgy tűnik, nem akarnak halálra éheztetni minket.

Ezt a megjegyzést Szafijének szántam. A lány elképesztő hidegvérről tett tanúbizonyságot. A rablóvezér felesége még ki sem ment a barlangból, amikor ő már le is telepedett a földre, és jóízűen falatozni kezdett.

– Még szép, hogy nem – válaszolta tele szájjal. – Mégis mire mennének halott túsokkal?

– Úgy véled, hogy ez a tervük, fogva tartanak minket? De hát miért?

– A váltságdíjért. És így akarnak bosszút állni – magyarázta a lány. Az arckifejezése egyértelművé tette, hogy a bosszú gondolata legalább akkora gyönyörűséggel töltötte el, mint a forró leves és a sajt.

Úgy tűnt, hogy ifjú útitársnőm elképesztő gyorsasággal

összeszedte magát. Még egy teljes nap sem telt el azóta, hogy elrabolták Murád hercegtől, és ő máris arra készült, hogy a saját kezébe vegye sorsa irányítását. Már útközben kezelésbe vette a rablóvezért. Először sikerült elérnie, hogy kivegyék a szájából a rongyot. Egy idő múlva a csuklójáról is lekerült a kötél. A vén rabló előtt ülve a nyeregben igyekezett a lehető legtöbb dolgot megtudni.

– Észrevetted, hogy Őrült Orhánnak hiányzik a fél szeme?
– kérdezte. Nem is csodálkoztam azon, hogy sikerült megtudnia elrablónk nevét. Tény, hogy a rablóvezér megcsonkított arcára már akkor felfigyeltem, amikor elragadtak minket. Útközben többször is alkalmam nyílt arra, hogy szemügyre vegyem az ábrázatát. Az idős férfi arca rémülettel töltötte el a megfigyelőit ahelyett, hogy együttérzésre készítette volna őket. Orhánnak olyan sűrű szemöldöke volt, mint egy majomnak. Ez és félig leeresztett szemhéja többnyire eltakarta a fekete, kiégetett, üres szemgödröt. A felületes szemlélő talán nem is vette volna észre a régi sebhelyet. Elrablónk sűrű fekete szakállt növesztett. A képét olyan durva szőr borította, mint a vaddisznó sörtéje. A bajusza is hihetetlenül hosszúra nőtt. Mindkét felét akár háromszor is könnyedén a nyaka köré tudta volna tekerni. A fejéből csupán a homloka látszott.

Kopott bársonysapkáján kívül turbánként egy vörös rongyot tekert a feje köré. A szövetdarab azonban túl kicsi volt ahhoz, hogy eltakarja otromba koponyáját. Jól látszott, hogy valaki ügyetlen kézzel borotválta le a rablóvezér haját. Csupaszságát helyenként mintha nem is a borotva élének köszönhette volna. Lehet, hogy egész hajcsomókat téptek ki a fejbőréből? Egyértelműnek tűnt, hogy foglyul ejtőnk viharvert, könnyörtelen férfi.

– Tudod, hogyan veszítette el a szemét? – kérdezte Szafije. Fogalmam sem volt róla.

– A te gazdád, Szokoli pasa vakította meg. Egy vörösen izzó vasrúddal.

Hitetlenkedve felkiáltottam.

– Ne csodálkozz, pontosan ez a helyzet. Persze régen történt. Egy nagyságos pasa ma már nem mocskolná be ilyesmivel a kezét. Hosszú évekkel ezelőtt azonban Szokoli Mehmed is csupán egy egyszerű janicsár volt. Olyan fiatalember, akire először bíztak fontos feladatot. Akkortájt történt, hogy a Szulejmán szultán kegyét élvező fényességes Ibrahim pasa, a birodalom nagyvezére ingoványos talajra tévedt. Megpróbálta megszerezni magának a törvénytisztelő alattvalók, az Orhánhoz hasonló becsületes törökök földjeit. Hamarosan felbukkant egy dervis is az elégedetlenek között.

Rávette a kisémmizetteket arra, hogy fegyverrel a kézben álljanak ki ősi jogaik mellett. A szerencsétleneknek amúgy sem volt más választásuk.

Végigfutott a hátamon a hideg, mert újra eszembe jutott, hogy a szomszéd szobában várakozó dervis milyen különös pillantást vetett rám. Furcsa fények lángoltak a szemében.

– A felkelőknek semmi esélyük sem volt Ibrahim seregével szemben. A kereszténynek született janicsárok könyörtelenül elbántak velük. Azoknak sem kegyelmeztek, akiket nem a csatatéren mészároltak le. Kiszúrták a szemüket, vagy más könyörtelen módszerekkel megcsonkították őket, hogy soha többé ne tudjanak fellázadni.

– Biztosra veszem, hogy Szokoli pasa csak a kötelességét teljesítette – védekeztem.

– Így igaz. Hűséges szolgaként végrehajtotta kapzsi gazdája parancsait.

– Orhánnak ráadásul csak az egyik szemét szúrták ki, nem mind a kettőt.

– Úgy tűnik, hogy Allah másként döntött. Szokoli Mehmed már kiégette a fogoly egyik szemét, amikor elhívták. Mire visszatért, Orhánnak sikerült elbújni a hullák között. Le kellett győznie iszonyatos fájdalmait. Hason kúszott a hegyes tövisek és a szikladarabok között. Közben az arcát beborította

a szörnyű sebhelyből ömlő ragacsos váladék. Mivel nem kapta vissza elorzott földjét, nem sokat jelent, hogy legalább a fél szeme megmaradt.

– Szokoli pasa bizonyára csak azt tette, ami elkerülhetetlen volt – magyarázkodtam. Azon kaptam magam, hogy ismét a gazdám védelmére keltem. – Hiszen a nagyúr nemes lelkű férfiú. Jótékonysága az egész birodalomban ismertté tette a nevét.

– Hát persze! És amikor a vagyonából alamizsnát ad az éhezőknek, mégis kik azok a szerencsétlenek, akik ételosztáskor odabicegnek? Olyan férfiak, akiket a pasa keze csonkított meg! Elvette a szemük világát, így képtelenek gondoskodni a megélhetésükről. A sorban özvegyasszonyok is állnak, akiknek Szokoli Mehmed miatt halt meg a férjük. Az ő véres keze a felelős azért is, hogy igazhitű törökök gyermekei is alamizsnára szorulnak. Bizony, nem a pogányok utódai, hanem derék törököké.

Gyorsan Ezmehan felé fordultam. Megnyugodva láttam, hogy úrnőm az igazak álmát alussza. Nem akartam, hogy ilyen felzaklató dolgokat halljon.

– Ne fájjon a szíved Ezmehan miatt – mondta Szafije, akinek éles szemét persze nem kerülte el az aggodalmam. – Így legalább elkerüli a szörnyű sorsot. Most már nem kell

feleségül mennie a pasához.

– Komolyan gondolod, hogy Orhán valóra válthatja a terveit?

– Miért ne tenné?

– Nincs esélye a győzelemre, hiszen egyedül van. Egy maroknyi útonálló félszemű vezéreként hogyan mérkőzhetne meg a birodalom teljes erejével? Képtelenség elhinni, hogy Ibrahim pasa ilyen galád módon viselkedett. Hogy tűrhette a harácsolását a fényességes padisah? Hiszen Szulejmánt még nyugaton is Nagy Szulejmánnak nevezik. Az uralkodót bizonyára pokoli haragra gerjeszti, ha megtudja, hogy mi történt az unokájával. És még meg sem említettem a drága Murád hercegedet.

Szafije csak legyintett, amikor meghallotta a szeretője nevét.

– Allah kegyesen tekint le Orhánra. A félszemű pontosan ismeri a titkos hegyi ösvényeket.

– Nem hiszem, hogy sokra megy az őrült dervis útmutatásával. Manapság már senki sem hallgat az ilyen megszállott, elvakult emberek szavára. Odahaza, Itáliában ugyanúgy véget ért a korszakuk, mint az iszlám földjén. Ne felejtse el, hogy atyáink is milyen könnyörtelenül leszámoltak az eretnek Savonarolával.

– Veniero, mióta vagy te ilyen hűvös fejű realista? Hiszen azelőtt csak úgy áradt belőled az álmodozó idealizmus! Attól sem riadtál vissza, hogy harcba szállj értem a török kalózokkal. A legmagasabb kőfal sem tarthatott vissza, ha úgy vélted, veszélybe kerültem, és te lehetsz a kiszabadítóm – gúnyolódott a szép hölgy. Remegtetni kezdte a szempilláit, miközben érzéki hangon átváltott szülőföldünk nyelvére.

Csábító mosolyával azonban nem érte el a kívánt hatást. Dühbe gurultam.

– Csodálkozol, hogy elvesztettem az idealizmusomat? Éppen miattad történt velem az, ami mindörökre kigyógyított belőle!

– Nocsak-nocsak, milyen keserű lett valaki!

– Isten a tanúm, hogy minden okom megvan az elkeseredettségre! De te se legyél olyan nagyra magaddal, Baffo kormányzó leánya! Az egyik pillanatban még az jár a fejedben, hogy egy ostoba nyaklánc kedvéért bejárd fél Anatóliát. Csak az érdekelt, hogyan tudnád elcsábítani a herceget. Egy szempillantásnyi idővel később pedig habozás nélkül hajlandó vagy összeállni egy vadidegen alakkal. Édes jó Istenem, pont olyan vagy, mint a vaj: ha megérzed magadon egy fokhagymától és hagymától bűzlő férfi kezének érintését, azonnal átveszed új gazdád szagát.

Szafije büszkén kihúzta magát. Elégedett arcát látva azt hihette volna az ember, hogy az előbb bókokkal halmoztam el.

– Ostobaságot követnék el, ha alábecsülném Örült Orhán erejét – válaszolta a legnagyobb lelki nyugalommal. – Ez az alak húsz éve készül a bosszúra. Mindennél jobban vágyik a megtorlásra. Mi meg a foglyai vagyunk. Murád pedig sok *farszakhnyi* távolságra van tőlünk.

– Igaz – bólintottam. A lány szavai hideg zuhanyként ömlöttek rám. Elment a kedvem az ételtől. Felkeltem, és odamentem Eszmehan mellé. Úrnőm valami szörnyű dologról álmodhatott, mert felkiáltott, és megpróbálta letépni magáról a fátylat. Álmában bizonyára félelmetes és láthatatlan szörnyekkel kellett megküzdenie.

Negyvenötödik fejezet

Hová ment a gyerek? Engedted útra kelni teljesen egyedül? Elküldted Isztambulba a fiadat? De hát emberrablásért körözik! Ó, Allah legyen irgalmas hozzánk!

– Az a gyerek már nem valami serdületlen legény, te asszony! Igazi férfi lett belőle – ellenkezett Örült Orhán. Megpróbálta valamivel enyhíteni a felesége haragját. Eszébe jutott egy népszerű közmondás. – *Ha nem engeded meg, hogy egy ifjú férfiként viselkedjen, akkor ne csodálkozz, ha kitör a karámból, és elindul a maga útján.* A fiam maga kérte, hogy ő vihesse el követeléseinket Szokolihoz. Allah oltsa ki annak a gazembernek mindkét szeme világát! A fiunk elmegy hozzá, azután pedig a szultán elé áll.

– Elfogják és azonnal kivégzik! – kiáltotta kétségbeesetten az öregasszony.

– Éppen elég sokat adtam a zsákmányunkból, hogy ne legyen gondja. Ha meg ennyi nem lesz elég, akkor csak lesz annyi esze, hogy összelopja, amire még szüksége van.

Felbérel maga helyett valakit, aki bemegy a Fényességes Portára. Ha a gyerekek nincs meg a magához való esze, akkor az azt jelenti, hogy nem az én vérem folyik az ereiben. Ha képtelen végrehajtani a feladatát, azért csak téged lehet kárhoztatni, asszony! Túlságosan elkényeztetted! Nem lehetett kemény férfiembert faragni belőle.

– Ó, jaj, én meg egészen idáig ostoba módon abban reménykedtem, hogy megjön az eszed, és szerzel feleséget a fiadnak! Azelőtt túlságosan forrófejű voltál, hogy meghalld az atyai kötelesség szavát. Gondoskodnod kellett volna a gyermekedről. Hát miket mondtál nekem? „Olyan nemes vér folyik fiam ereiben, hogy nincsen leány, aki méltó volna hozzá.” A legutóbbi kalandod során azért imádkoztam, hogy a siker kioltsa a szívedben a bosszúd tüzét, mert ha végre már nem szomjazol Szokoli vérére, akkor mi is úgy élhetnénk, egyszerűen, de békességben, mint a közönséges emberek. Hiszen elraboltad Szokoli menyasszonyát. Sárba tapostad a keresztény szörnyeteg becsületét. Ráadásul feleséget is szereztél a fiadnak, nem is akárkit, a fényességes szultán unokáját. Hiszen ennél kevesebbrel nem is érhetné be! Most viszont már látom, hogy mit forgatsz a fejedben! Megátalkodottan arra készülsz, hogy unoka nélkül menj a sírba. Mit tegyek? El kell fogadnom a Mindenható akaratát.

Szafije a házsártos vénasszony szavaiból tudta meg, hogy a haramia milyen sorsot szánt Eszmehannak. Eszébe sem jutott, hogy az értesüléseit megossza velünk. Még mindig a föld alatti hárem, vagyis inkább istálló foglyai voltunk. Elkeseredett küzdelmet folytattunk a kecskék, a bolhák és a poloskák ellen. Szafije képtelen volt megbékélni a bezártsággal. Mindenáron ki akart jutni a fullasztó helyről. Ügyesen rávette foglyul ejtőinket arra, hogy odaengedjék maguk közé. A rablók nem igazán tartottak attól, hogy a szőke leány elszökik a hegyvidék szívéből, a titkos rejtekhelyről. Szafije fejében azonban fel sem merült a szökés gondolata. Egyelőre elfogadta a fogságot. Nem azért, mintha félt volna a zabolátlan és veszélyes hegyvidéktől. Éppen ellenkezőleg, nagyon is otthon érezte magát a könnyörtelen vademberek társaságában.

A rablóvezér figyelmét persze nem kerülte el, hogy Szafije mandulaszínű szemét félig lehunyva, feszült figyelemmel hallgatta a házastársak vitáját. A férfit őrjöngő harag fogta el. A nagyszobában csupán ők hárman tartózkodtak. A feleségének semmi vesztenivalója nem volt, ám a rablóvezért igencsak felbőszítette a gondolat, hogy gyengének látszott a fiatal rabszolgalány előtt.

– Őrült Orhán vagyok, térdre kényszerítem a világ

nagyurait! – bömbölte teli torokból. Kifakadásának azzal adott nyomatékot, hogy felkapta az első keze ügyébe eső dolgot, egy jókora fából faragott bunkót, és a felesége irányába hajította. Nem találta el az öregasszonyt, viszont a bot levert a helyéről jó pár fazekat és tejesvödröt. A vén gazembert örömmel töltötte el a hangos csörömpölés. – Mindenki fél tőlem, akkor miért nem tisztelnek a saját otthonomban?!

A felesége szó nélkül takarítani kezdett. Úgy viselkedett, mintha csak egy dühöngő kisgyerekekkel lett volna dolga. Némasága elárulta, hogy a férje nem tett rá különösebben nagy hatást.

Szafije viszont érkezettnek látta az időt arra, hogy megszólaljon. A hangjából kiérződött a mélységes tisztelet és az odaadás:

– Ó, fényességes gazdám, hát igaz volna, hogy a Mindenható csupán egyetlen fiúgyermekkel ajándékozott meg? Kénytelen vagy belévetni minden reményedet? Életemre mondom, hogy egy hozzád hasonló, nagyszerű férfiembernek nem volna szabad beérnie ilyen kevéssel. Ha ez a feleséged nem tudja megadni azt, amire annyira vágyik a szíved, akkor mi akadályoz meg abban, hogy másik asszonyt vegyél magad mellé?

Szafije szavait meghallva az öregasszony gúnyosan felnevetett. Ennek részben a lány különös kiejtése volt az oka. A vénség úgy vélte, csak egy ostoba, beképzelt néember beszélhet ilyen hanglejtéssel. Gúnyos nevetésének azonban volt egy másik oka is. Képtelenségnek tartotta, hogy a világon akad akár egyetlenegy olyan együgyű nőszemély is, aki hozzá hasonló módon elviselné az üldözött haramiák könnyörtelen életmódját. Bolond lenne, aki Orhánhoz csatlakozna.

A félszemű rabló viszont felfigyelt a szép fogoly szavaira. Ahogy azok az érzéki ajkak kimondták a „gazdám” szót, valami megváltozott Orhán elméjében. Azonnal kihunyttomboló dühe. Korábban ilyesmi még sohasem történt vele. A fiatal nő udvarias, előkelő hanghordozása eszébe juttatta, hogy élhetett volna más, emberhez méltóbb módon is. A sors azonban megfosztotta ettől a lehetőségtől. A rablóvezér elképedt. Megpróbált úgy tenni, mintha még mindig dühöngött volna. Komor arccal kiment a kunyhóból. Közben azonban egy önkéntelen mozdulattal megdörzsölte kiégetett szeme helyét. Akkor szokott így tenni, ha valamiért nagy ritkán zavarba jött. A sebhely volt, ha nem is a testének, de lelkének egyetlen sebezhető pontja. A két nő azonnal észrevette a zavarát.

– Menj csak! Szellőztesd ki a fejedet! – kiabálta a felesége,

és megvetően felhorkant.

Ez a néhány szó is elég volt ahhoz, hogy Őrült Orhán szívében újra fellobbanjon a harag lángja. Megpördült és azonnal visszalépett az igénytelen helyiségbe. Arckifejezését látva egyértelmű volt, hogy jogosan kapta a gúnynevét. Az elmúlt napok eseményei igencsak megviselték a rablóvezért. Ma sem hallott hírt a fiáról, és az is iszonyú feszültséggel járt, hogy a házában kellett őriznie a szultán asszonyait. Hogy volt képe a feleségének úgy tenni, mintha az egész csak ostoba, gyerekes játszadozás lenne?

– Még egy szót szólsz – mordult fel Orhán fenyegető, halk hangon –, és kitépem a házsártos zúzátat.

A vénasszony nem ijedt meg. Már szóra nyitotta a száját, amikor a férje ráförmedt:

– Csend legyen! Nem érdekel a bocsánatkérésed. Nekem aztán ne könyörögj!

A vénasszony sokatmondóan elmosolyodott, majd bölcsen úgy tett, mintha halálosan megrémült volna dühöngő urától. A rablóvezér ismét megfordult, és kilépett a szabadba. A felesége ekkor odalépett Szafije elé, és metsző hangon szidalmazni kezdte:

– Nézze meg az ember ezeket a szemeket! – sziszegte. – Egy szajha szemei! Kigúnyolja és lepocskondiázza mindazt,

amit egy becsületes asszony kemény munkával elért. Te szajha! Látom ám a szemedben, hogy mi vagy. Szerencsejátékos! Kockára tennél mindent az izgalom kedvéért. Megismerem a kurvát, ha itt áll előttem!

Szafije persze visszamenekülhetett volna az istállóba. De esze ágában sem volt meghátrálni. Rezzenéstelen arccal hallgatta a szidalmakat. Sőt, a szája sarkában megjelenő mosoly arra utalt, nagyon is tisztában volt azzal, hogy az öregasszony sziszegő kifakadásai nem kerültk el az ajtó előtt álló rablóvezér figyelmét. A lány korábban elkérte az öregasszony törött fogú, fából faragott fésűjét. A vénség vonakodva ugyan, de átengedte neki. Valamivel pótolni kellett a gyémántokkal berakott fésűt, amit az útonálló fia magával vitt Isztambulba. Szafije gondosan ügyelt arra, hogy a rablóvezér szeme láttára szedje ki a fésű fogai közül a fekete és ősz hajszálakat. Mintha csak az évek során rárakódott portól tisztította volna meg. Utána szépen türelmesen nekilátott kifésülni több lépés hosszúságú, aranyló hajfürtjeit. Mintha belefeledkezett volna a szépségápolásba. Teljesen átadta magát a lassú, egyenletes mozdulatoknak. Olyan odaadással fésülködött, ahogy a bazárok legeldugottabb sarkában megbúvó vajákosok és kuruzslók számolták össze a ráolvasásért kapott csillogó

pénzerméket az aranyló, érett gabonaszemekkel megtöltött zsákok között.

– Most már tényleg elegendem van belőled! – kiáltotta éles hangon az öregasszony. – Te egész nap szépítkezel és cicomázod magad. Én meg hajnaltól késő estig megállás nélkül dolgozom, mit élősködsz itt rajtam? Mi lenne, ha a változatosság kedvéért hasznossá tennéd magadat ahelyett, hogy bemocskolnád a konyhámot a természetellenes, démoni hajaddal?

Felkapott egy orsót, és a lány felé nyújtotta. Szafije letette a fésűt, és elvette az orsót.

– Tulajdonképpen mi is ez? – kérdezte.

– Hát egy orsó, te ostoba! – kiáltotta diadalmasan az idősebb nő. Boldoggá tette a tudat, hogy Orhán ott állt a küszöbön, és mindent hallott. A nagyságos férjeura most végre megérti majd, hogy mennyire ostoba ez a kifent kis szajha.

– Orsó? – ismételte meg Szafije a különös, ismeretlen szót. Óvatos ujjakkal tartotta a fából faragott eszközt, ám közben olyan ügyetlen volt, hogy az orsóról majdnem lejött a korábban fáradságos munkával megfont fonál.

– Ó, hogy lehet valaki ennyire együgyű? – méltatlankodott az asszony, és kitepte a lány kezéből az orsót, mert nem

akarta, hogy pocsékba menjen az előző hetek erőfeszítéseinek gyümölcse. Szafije felkiáltott. Persze csak színészkedett. Az orsó nem volt olyan hegyes, hogy megsebesíthette volna.

– Tudod, ki az együgyű? Te vagy az, buta paraszt! – harsogta a rablóvezér. Vicsorogva ellökte a feleségét Szafije elől. – Túl ostoba vagy ahhoz, hogy felfogd, élnek a világon olyan nők is, akiknek sosem kellett a szövőszék mellett ülve durva munkával bemocskolni a kezüket!

– Átkozott, élősködő vérszívók! – vágott vissza az asszony. – Ezt éppen tőled, a te szádból hallottam, Orhán! Nem is egyszer, de számtalan alkalommal.

– Ez a lány a török nyelv olyan szavait is ismeri, amiket meghallva zúgni kezdene a te ostoba fejed, asszony! Allahra mondom, ezektől a gyönyörű szavaktól valósággal szédelegnél. Mintha aranypénz csengését hallanád. Bizony ám, pedig ez a lány csak nemrég érkezett közénk. Csak mostanában tanulta meg a nyelvünket.

– Mióta értesz te ennyire a nagyurak dolgához? – kérdezte maró gúnnyal a felesége. Elöntötte a pulykaméreg. Megfeledkezett arról, hogy a férje milyen erőszakos, durva ember. – Ne csinálj úgy, mintha otthon lennél a palotában! Vannak szavak, amitől te is csak a fejedet csóválod! Ilyen

például az, hogy fürdés. Mikor fürödtél meg utoljára? Szutykos vagy, és erre ez a kis szuka is felfigyelt már.

A vénasszony diadalmasan nézett az urára.

– Fürdés! Fürdés! Mosakodás! Na, most kinek zúg a feje? Tudod, mit mondok én teneked? Allah a tudója annak, hogy te rettegsz a víztől. Még egyszer sem láttam, hogy megmosakodtál volna.

Az útonálló megdörzsölte üres szemgödrét. Csupán egy pillanatig habozott. A következő pillanatban megragadta az aranyhajú lány karját, és talpra rántotta. Szafije kezéből elrepült a fésű, leesett a földre, és kettétört. A lány az előbb felsikoltott, amikor a vénasszony kitepte a kezéből az orsót, most azonban némán tűrte a durva szorítást.

– Majd én megmutatom neked, hogy ki a büdös paraszt! – vicsorgott az útonálló.

– Úgy félsz a víztől, mint egy macska! – sziszegte a felesége.

– Igenis megmutatom neked! – kiabálta magából kikelve a rablóvezér. – Érek én is annyit, mint a szultán fia. Akkor fürdöm meg, amikor csak jólesik. Mi az, hogy fürdök? Murád herceg ágyasa fogja lemosni a hátamat. Csutakolni fog, ha úgy tartja a kedvem. Hogy esne beléd a himlő, te vénség!

Szafijét maga után vonszolva kiviharzott a kunyhóból.

Ekkor már jó ideje hideg és viharos volt az időjárás. Mostanra azonban visszatért a balzsamosan enyhe idő. Hiába ragyogott azonban aranyló fénnel a nap, sugarai nem tudták felmelegíteni az őszi színekben tündöklő falevelek árnyékában csörgedező, keskeny hegyi patak vizét. Éjszaka csupán azért nem fagyott be, mert olyan gyors volt az áramlása. A délelőtti nap fénye nem volt elég erős ahhoz, hogy akár csak egy kicsit is megmelegítse. A patak vize távolról sem hasonlított a Murád herceg medencéjét megtöltő tűzforró vízre. Orhánt azonban megedzették a viharos évtizedek. Nem törődött a hideggel, vagy az ehhez hasonló testi megpróbáltatásokkal. Letépte magáról a ruhát, és belegázolt a dermedtően hideg vízbe. Még mindig dühöngött, hiszen megsértették a büszkeségét.

Most már nem a feleségét szidalmazta. Elég messzire elcsörtetett ahhoz, hogy az asszony ne hallja a mérgelődését. A rablóvezér a haragtól vöröslő fejjel a herceget gyalázta:

– Murád herceg, csak egy elpuhult kurafi vagy Örült Orhánhoz képest! Allah legyen a tanúm, hogy nem érsz fel velem!

A félszemű haramia mintha már meg is feledkezett volna a szőke lányról. Le merném fogadni, hogy a nagyszájú és kérkedő öregember semmit sem akart Szafijétől. Nagyon is

otthon érezte magát a hegyi patak tiszta, dermesztő vizében. A finom hölgy közelsége viszont zavarba hozta. Kicsit meg is ijedt tőle. Miközben a szőke lány szeretőjét szidta, nem mert a mandulaszínű szempárba nézni. Egészen addig háttal állt volna szép foglyának, míg be nem fejezte a fürdést. Csakhogy váratlan dolog történt. Kénytelen volt hátrasandítani a válla fölött, mert különös neszt hallott. Szafije levette magáról a köntösét, és már csak az alsóingét és a selyemnadrágját viselte.

– Azt hiszem, így lesz a legjobb – szólalt meg. – Gyönyörű köntösömet igazgyöngyök ékesítik. Úgy gondoltam, hogy te, fényességes gazdám, nem szeretnéd, ha a drága díszeket elsodorná a patak sebes vize.

A rabló döbbsen figyelte, ahogy a hűvös hegyi szellő megérintette a gyönyörű, fiatal nő keblét. Az alsóing áttetsző szövete nem tudta eltakarni a parányi hegycsúcsként felmeredő mellbimbókat. Orhán szíve sebesebben kezdett el dobogni. Olyan érzés fogta el, amivel már nagyon régóta nem találkozott. Megijedt, és elszégyellte magát. Gyorsan kimászott a jeges vízből a túlsó partra. Úgy tett, mintha a meleg kövön akarna megszáritkozni. Hátat fordított vakmerő zsákmányának. Semmiképp sem akarta, hogy Szafije megpillantsa férfiassága büszke ékét, amely most önálló

életre kelt. Orhán megpróbálta elrejtteni, pedig korábban az egész világ előtt hengegett vele. Biztosra vette, hogy nem akad nála tüzesebb férfiú, és jogarával együtt uralkodóként parancsolt a női nemnek. Hiába rejtegette azonban, mert a rabszolgalány határozottan átgázolt a patakon, és máris ott állt a férfi előtt.

Még a mártírhalálra váró fanatikusok is visszariadnak a karóba húzástól. Szafijének azonban csak néhány csábító mozdulatra volt szüksége, hogy hüvelye teljesen befogadja a rablóvezér szablyáját. Hamarosan már érzékeny lihegve táncolt a hanyatt fekvő Orhánon. A férfi döbbenetesen bámulta két parányi, hófehér mellét. Jól hallotta a lány szavait:

– Kóstold meg hát a gyöngyöket, melyeket Murád hercegtől loptál.

A szakállas óriás megragadta Szafije egyik keblét. Miközben hörögve felkiáltott, másik kezének ujjai a zsákmányra lecsapó tarantula mohóságával markolták meg a „gyöngyöt”.

A dervis eddig a folyóparti fák között próbált meg elmélkedni. A kéjes sikoltozás és hörgés azonban megzavarta a nyugalmát. Miközben nesztelenül magukra hagyta a hangoskodókat, töprengő arccal végigsimította hosszú, ápolatlan bajuszát és bozontos szakállát. Én azonban nem

menekülhettem el a hangok elől. A sziklákban tátongó réseken át visszhangokat vetve minden behallatszott börtöncellánkba. A következő néhány nap során még számos alkalommal lehettem fültanúja, hogy Orhán mennyire élvezte a Murád hercegtől elorzott ritka javakat.

Negyvenhatodik fejezet

Eszmehan hercegnő – áldassék jóságos szíve – képtelen volt elhinni, hogy létezhet olyan nő, aki saját szabad akaratából hajlandó ott maradni egy olyan helyen, ahol veszély fenyegetné a tisztességét. Szafijéről pedig végképp nem akarta elhinni. Úrnőm úgy vélte, börtönünk falain kívül komoly veszély fenyegeti mind a kettőjük jóhírét. Szafije ennek ellenére hosszú órákat töltött odakint. Eszmehan tisztában volt azzal, hogy a lány sokkal bátrabb mint ő, ám nem tartotta ledérnek fogolytársunkat. Úgy gondoltam, az lesz a legjobb, ha nem ábrándítom ki. Úgy éreztem, az lesz a leghelyesebb, ha eltitkolom előle a zavaró, a lelkét beszennyező dolgokat. A barlang mélyén bezárva lassan múlt az idő. Végül azonban eljött a nap, amikor a fiatal rabló, Orhán fia visszatért Isztambulból. Nem tudhattuk, ez milyen hatással lesz sorsunk alakulására.

– De hát hol van az apám? – kiáltotta az ifjú, amikor már ráunt boldog anyja hálálkodására és örömkönnyeire. Ez a

kérdés éppen elég volt ahhoz, hogy elszálljon az öregasszony átmeneti jókedve. Újra elöntötte az elmúlt napok minden mérge és keserűsége.

– Te alávaló gazember! – kiabálta a barlang belseje felé fordulva. – Itt van a fiad!

– Jövök már, jövök! – morogta Orhán türelmetlenül, enyhe zavarral a hangjában. Miközben kisietett az aprócska oldalsó kamrából, megpróbálta a nadrágja derekát berángatni az övként hordott széles kendő alá.

A fiatalabb haramia kérdő pillantást vetett az apjára, ám nem foglalkozott különösebben az öreg szokatlan megjelenésével, hanem áradozni kezdett az útja során elért sikerekről. Lelkes szavaival nem sikerült elfednie a tényt, hogy a Fényességes Porta nem volt hajlandó tárgyalni a foglyok kiváltásáról. Éppen ellenkezőleg, Szokoli pasa egy kisebb hadsereg élén már útra is kelt a fővárosból. Nagyjából akkor indultak, amikor az ifjú rabló hazaért a rejtekhelyre. A pasa arra készült, hogy a rablók erődjét ugyanolyan katonás alapossággal foglalja el, ahogy egy kastélyt vagy egy várost hódított volna meg.

– Csakhogy mi tudjuk, hogy lehetetlen dologra vállalkozott – állapította meg Orhán vigyorogva. Jó kedvre derítette az ostrom gondolata, hiszen pontosan tudta, hogy az ő erődje

nem más, mint a hatalmas hegyvidék.

– Bizony lehetetlen – vágta rá a fia. – Inönüben hagytam őket a hátam mögött. Fogalmuk sincs arról, merre keressenek minket. Ugyanolyan tehetetlenek, mint a herceg, aki már vagy egy hete ott vesztegel a városban.

– Nagyszerű. Hamarosan megjön az eszük, és tárgyalni fognak. Csak egy kis időre van szükségük. A tél derekára meg fognak törni.

Aznap éjjel átléptük a tél küszöbét. Havazni kezdett.

Az útonállók sokáig ébren maradtak ezen az éjszakán. Főnökük fia bort hozott magával Isztambul titkos és betiltott keresztény pincéiből. Az ital hatására még édesebbnek tűnt a siker. Úgy érezték, hogy csak a kezüket kell kinyújtani, és máris övék a diadal. Szafije a cellánk ajtajában ücsörgött. Szeretett volna kint mulatozni foglyul ejtőinkkel. De csak a kintről beszűrődő világosságot bámulhatta, és feszülten figyelve megpróbálta kihallgatni, hogy min kacagnak olyan hangosan a rablók. Eszmehan nagy nehezen elaludt. Álmában időnként vakarózni kezdett, mert a hidegben egyre több poloska keresett ruhánk alatt menedéket.

Azt hiszem, én is elszunnyadhattam. Sötét volt odabent, amikor valaki megmarkolta a vállamat. Rémulten felemeltem

a kezemet. A következő pillanatban döbbenet éreztem, hogy valaki egy tőr markolatát nyomja tétova ujjaim közé.

Az ismeretlen megszólalt az éjszakai homályban. Végigfutott a hátamon a hideg, amikor meghallottam különös hangját. Úgy éreztem, valahonnan ismerem:

– Ez nem a te régi tőröd. Sajnálom. Azt nagyon gondosan őrzik, mert drágakövekkel van kirakva a nyele. Mégis azt hiszem, ezt a fegyvert sokkal hasznosabbnak találod majd. Az eunuchok tőre tompa és életlen. Nem harcra szánták, hanem csak hengegésre.

Mostanra már rájöttem, hogy a dervis áll mellettem. Ujját a számra szorítva jelezte, hogy hallgassak. Érdes hangon, de csendben suttogva folytatta:

– Fiatal úrnődet odavetik Orhán fia elé még ma éjjel. Harcba kell szállnod ellenük. Nincs más megoldás. Ki kell szabadulnotok. Imádkozni fogok az ifjú hölgy erényéért és a te életben maradásodért. Allah talán a pártotokat fogja.

Megemeltem a kezemben tartott fegyvert. Megnyugtató a tőr súlya. Valósággal megszédültem a rám törő különös érzelemtől. Fiatal koromban voltam utoljára ilyen vakmerő és zabolátlan. Mintha a vaskos fegyver erővel töltött volna el, és visszaadta volna mindazt, amitől megfosztottak. Szédítően kellemes volt ez az érzés.

Köszönetet akartam mondani jóakarómnak, ám a remete addigra már eltűnt. Nem értettem a helyzetet. Látnom kellett volna, amikor az ajtón kilépve visszatér a félhomályos folyosóra. Az istállóban továbbra is sötét volt. Hiába meresztettem a szememet, egyik irányban sem láttam semmit. Csendben szólongatni kezdtem a dervist:

– *Ja sahim, ja sahim?*

Hiába füleltem, csupán a hátam mögött neszelő kecskéket hallottam. Megvontam a vállamat, tapogatózva kiosontam a folyosóra, és közelebb mentem a fényárban úszó ajtóhoz, hogy megnézzem, mi a helyzet a nagyteremben.

A rablók egészen addig hangosan kiabálva iszogattak. Most viszont olyan nagy volt a csend, hogy már azt hittem, mindenki lefeküdt aludni, vagy esetleg az erős alkohol hatására az asztalra borulva horkolnak. Egész más volt némaságuk oka. Gúvadt szemmel, várakozva figyelték Őrült Orhánt. A bandavezér végül kiadta a parancsot:

– Hozzátok ide a lányt!

Így tudtam meg, hogy Szokoli pasát nem zárt ajtók mögött, hanem mindenki szeme láttára alázzák meg azzal, hogy meggyalázzák a menyasszonyát. Két jól megtermett rabló sietett el mellettem fáklyával a kezében. Kénytelen voltam beismerni, hogy törrel felfegyverkezve sincs esélyem a sikeres

ellenállásra. Az útonállók többszörös túlerőben voltak. Ha fegyvert rántva rájuk támadok, legfeljebb egyet, jó esetben kettőt tudnék magammal vinni a sírba, mielőtt lekasabolnának. Eszmehanra utána nem csak gyalázat, de magány is várna. Ha meghalok, azzal cserbenhagynám.

– Ébresztő, hercegnő! Ideje felkelned – röhögtek a démonarcú férfiak, és fáklyájukkal megvilágították a földre szórt szalmán fekvő női alakot. – Ma van a nászéjszakád.

Eszmehan még akkor sem értette a helyzetet, amikor álmittasan eltántorgott mellettem. Bár még nem ébredt fel teljesen, mégis könnyezni kezdett, mert elszomorította, hogy a gonosz tréfa kiagyalói elorozták a fátylát. Nem sok vigaszt jelentett az sem, hogy a vállára terített kendővel sikerült eltakarnia az arcát, amikor a két gazember a többieket félrelökve az útból berángatta a vakítóan kivilágított nagyszobába. A kendő eltakarta a szemét is. Nem nézhettem rá, hogy vigasszal és bátorítással töltsem el. Úrnőm bizonyára némán a segítségemért fohászkodott. Csakhogy én ugyanolyan magatehetetlen voltam, mint ő.

Felemeltem a fejem, és a kijárat felé fordultam. A szabadba vezető ajtó mellett Szafije ücsörgött. Alighanem már jóval korábban bejött a könnyörtelen férfiak közé. Nem viselt fátylat, és cseppet sem zavarta a hangos társaság. Úgy

véltem, maga is belekortyolt a tiltott borba. Az arca kivörösödött, és nedvesen csillogott a szeme. Olyan jó lett volna elhíttetni magammal, hogy a könnyeivel küszködik, mert annyira sajnálja, milyen gyalázat vár a legjobb barátnőjére. De világosan láttam a szép arcon felragyogó jókedvű mosolyt.

Őrült Orhán a szőke szépség mellé telepedett. Ezen az éjszakán átengedte a díszhelyet a fiának. Ennek ellenére továbbra is az öregember irányította az események menetét. Harsányan kiadta a következő parancsot:

– Nosza, drága fiam! Tedd a dolgodat! Mindent bele, és jó szerencsét!

A rablók harsányan éljenezni és hahotázni kezdtek. Szafije ugyan nem csatlakozott hozzájuk, ám nem is rezzent össze, és nem sütötte le a tekintetét sem.

A fiatalember felpattant, és határozottan elindult Ezmehan felé. Úrnőm rémülten lekuporodott a terem közepére. Minden oldalról vigyorgó férfiak vették körül. Nem volt hová hátrálnia. Nem húzódhatott vissza egy biztonsággal kecsegtető falhoz. Láttam rajta, hogy legszívesebben elsüllyedt volna a föld alá. A rablóvezér hórihorgas fia mellett még kisebbnek és magatehetetlenebbnek tűnt, mint korábban bármikor.

Orhán fiát megrészegítette az alkohol és a többiek figyelme. Úgy mozgott, mint egy öntelt táncos. Egy színpadias mozdulattal megragadta Eszmehan kendőjét, és lerántotta a lány fejről. Úrnőm hiába próbált ellenállni. Tiltakozásával nem hatotta meg a támadóját.

– Úgy kell neked, disznóhúszabáló Szokoli! – kiáltotta Orhán. Az emberei lelkesen megismételték diadalittas szavait.

Úrnőm összerezzen, mintha csak korbáccsal ütötték volna meg. A tenyere mögé rejtette az arcát. A rablóvezér fia durván megragadta a két kezét, és előbb az egyiket, majd a másikat feszítette le az arcáról. Utána durva hüvelyk- és mutatóujja közé fogta Eszmehan bájos állát. Erősen szorítva felemelte úrnőm fejét, majd megragadta, és arra kényszerítette, hogy körbeforduljon a fényárban úszó szobában. Eszmehan lesütötte hatalmas, sötét szemét. Gyakran gondoltam, hogyha valamire, akkor éppen a szemére lehetne a legbüszkébb. Jól tudtam, nem csak az erős fény miatt tett így. Réműlt arckifejezése azonban semmit sem ért. Az útonálló hangos és kéjsóvár kiabálással méltatták a közszemlére kitett zsákmányt.

– Ó, Szokoli! Úgy fogsz égni a szégyentől, ahogy a szememet kiégető vasrúd izzott! – harsogta a bosszú hangja.

Izzadó tenyeremből majdnem kicsúszott a tör markolata. Tehetetlen voltam. Mit tehettem volna? Ahogy ott álltam, talán el kellett volna fogadnom, hogy ez a Mindenható akarata? Bámultam volna én is guvadó szemmel az eseményeket? Csupán egyetlen lehetőség jutott az eszembe. Talán az lett volna a leghelyesebb, ha éles acéllal a kezemben beszökkenek a szoba közepére, és egyetlen határozott döféssel megóvom Eszmehant a gyalázattól. Talán még maradt volna annyi időm, hogy utána önmagam ellen fordítsam a pengét. Jól tudtam, ha nem végzek magammal, akkor a következő pillanatban egy tucatnyi haramia mancsa csap le rám. És nem biztos, hogy könnyörületes halálban lett volna részem. Csakhogy egy ilyen öngyilkos cselekedethez igen nagy bátorságra lett volna szükség. Úgy tűnt, belőlem hiányzik ez az elszántság. Közben jól tudtam, hogy nincs más kiút. Becsuktam a szememet, és néma fohászt intéztem az éghez. A magasságos mennyek oltalmába ajánlottam magamat. Közben a szoba közepén folytatódott a gyalázat.

Eszmehan halálosan sebzett kiskutyaként vinnyogva valahogy kiszakadt kínzója markából. Orhán fiának meg sem kellett mozdulnia. Két-három durva kéz csapott le a szerencsétlen lányra. Odalökték az ifjú elé. A gazember most már jobban figyelt arra, hogy zsákmánya ne szökhessen meg

újra. Vadul átölelte a derekát. A hercegnő nem próbált meg erőnek erejével szembeszállni vele. Mint kisbárány a mészárosnak, megadta magát a sorsának.

Orhán fia a lány ajkára nyomta a száját. Közben ügyetlenül megragadta a hercegnő ruháját ékesítő gyöngysort. Az egyik igazgyöngy leszakadt, és elgurult. A rablók térdre vetették magukat, és megpróbálták megkeresni. A legtöbb útonállót azonban nem érdekelte az elgurult drágaság. Tágra nyílt szemmel bámulták mohó vágyaik igazi tárgyát. Orhán fia közben már lerángatta úrnőm kebléről a ruhát. Mintha csak egy alabástrom fényű tojást varázsolt volna elő az üresnek hitt kosárból. Mindenki láthatta az úrnőm kerek, hófehér keblét. Bár a fogoly legszívesebben azt kívánta volna, hogy szégyentelenül lecsupaszított melle megroggyanva simuljon a hasához, a fiatal, egészséges test nem engedelmeskedett az akaratnak. Gyönyörű keble hetykén meredt a magasba. Az izgató látvány nem hagyta hidegen a rablóvezért sem. Úgy döntött, utánozza fia viselkedését. A mellette ülő Szafije felé fordult, és néhány gyors mozdulattal ő is lecsupaszította a fiatal nő keblét. Az idős férfi nem állt meg félúton. Ügyetlen ujjakkal hozzálátott kibogozni a szőke lány salvárjának zsinórjait.

A teremben iszonyatos hangzavar támadt. A jelenlevők

közül egyedül Örült Orhán volt nővel az elmúlt hónapok, sőt talán évek során. A rablók hangosan kiabáltak, és kéjes arccal bámulták az eseményeket. Én valósággal kővé dermedtem a szörnyű felismeréstől. Ha a vezér fia kielégül – a fiatal, erőteljes legényből könnyedén kinéztem, hogy négy vagy öt alkalommal is magáévá fogja tenni áldozatát –, képtelenség lesz visszatartani a többieket, hogy maguk is bekapcsolódjanak a bosszúállásba. Nem kételkedhettem abban, hogy állatias vágyaik kielésével a biztos halálba küldik úrnőmet. Megértettem, hogy akkor járok el helyesen, ha egy könnyörületes döféssel megoltalmazom a kínoktól, és utána elfogadom a rám zúduló megtorlást. Hiszen az életem hosszú hónapokkal ezelőtt amúgy is véget ért abban a sötét és apró perai házban. Felbátorodva elindultam az ajtó felé.

– Hé, eunuch! Ne tolakodj! Téged meg mit érdekel ez, te kappan?

A durva szavaktól egy pillanatra elbizonytalanodtam. Mielőtt azonban bármit is tehettem volna, valami történt a terem túlsó végében. Mindannyian odafordultunk.

– Kéjsóvár ribanc! – kiabálta a rablóvezér felesége.

Persze ennél jóval több volt a szívéen. A szavait azonban elnyelte az összetört, szilánkokra hasadó edények csörömpölése. Az öregasszony őrjöngve kiabált.

– Allah átka rád, te gyalázatos, pogány ribanc! Majd én megtanítalak arra, hogy miért nem szabad elcsábítani a becsületes asszonyok férjét!

Újabb edények törtek össze a falon. Hangos csattanással olyan konyhai eszközök is célba találtak, amelyekben még a szikla sem tehetett volna kárt. A támadás célpontja persze Szafije volt. Rémulten felsikoltott, majd pedig hangosan feljajdult, mert néhány tárgy telibe találta. Maga elé kapott kézzel próbálta az arcát védeni. Egy újabb edény felszakította karján a bőrt. A szőke lány felpattant, kiszökkent az ajtón, hogy odakint a hóban keressen menedéket.

– Hogy fagynál halálra! – kiáltotta diadalmasan a vénasszony. – Maradj csak kint!

Nem érte be azonban a kezdeti diadallal. A haragja most már Orhánra zúdult. Őt kezdte el bombázni. A rablóvezér üvölteni kezdett. A pokolbeli ördögöket küldte a felesége ellen, az embereinek meg azt parancsolta, hogy segítsenek végre. Kihaszználva a zűrzavart, a terem közepére ugrottam. A töröm célba talált. A bal válla alatt szúrtam meg áldozatomat. Orhán fia egészen addig hangosan kacagott. Tüdejéből a levegő most már rövidebb úton is távozhatott. A sebhelyből vér fröccsent elő.

– Kelj fel, úrnőm! – próbáltam meg túlharsogni a

hangzavart. – Meneküljünk!

Hiába ragadtam meg a hercegnő vállát, Eszmehan egészen addig nem követett, míg a helyére nem tette a fátylát. Ennyi idő is elég volt ahhoz, hogy az egyik útonálló észrevegye, mire készülünk. Ez a fickó a szoba hátsó részében állt, közvetlenül az istállóhoz vezető folyosó ajtaja mellett. Ráadásul ő volt az egész bandában a legbiztosabb kezű íjász. Jól láttam, ahogy megragadta fegyverét, és nyílvesszőt illesztett a húrra.

Akkor most meghalunk – gondoltam. Az ajtó felé taszítottam a hercegnőt. Megpróbáltam eltakarni a testemmel. Jól tudtam, hogy egyikünket mindjárt átüti az éles hegyű nyílvessző. A Mindenhatóhoz fohászkoztam bátorságért. Azt akartam, hogy én legyek az íjász áldozata!

Láttam, ahogy a vessző elhagyta a húrt. Valami megütötte a karomat. A seb egyelőre még nem fáj. Döbbenten hátrafordultam. A nyílvessző ugyanis akadálytalanul folytatta gyilkos útját. Telibe találta Őrült Orhán mellkasát.

Az íjász alighanem maga is felöntött a garatra, különben nem követett volna el ilyen súlyos hibát. Egy gyors mozdulattal kilöktem Eszmehant az ajtón. Mielőtt azonban követtem volna példáját, nem bírtam ellenállni a kíváncsiságnak. Még az sem tartott vissza, hogy a következő

nyílvessző már az én szívembe fúródhat. Hátranéztem, és megláttam, hogy valaki fürgén ellépett az íjász mellől. A dervis volt az, tőrrel a kezében. A lövész térdre rogyott, majd a földre zuhant. Elvágott torkából ömlött a vér. A következő rablót túlságosan is lekötötte az őrjöngő vénasszony látványa. Nem fordult meg, és nem is nézett hátra. A remete odaállt mellé, és a magasba emelte a pengét.

– Az isten szerelmére! – kiáltottam fel önkéntelenül. – Nem ember ez, hanem maga a halál angyala!

Nem volt azonban idő bámészkodni. Kimentem és becsaptam magam mögött az ajtót. Megragadtam Eszmehant, és ha már ott volt, Szafije karját is. Keresztülrángattam őket az udvaron. Orhán csődöre mellett álltunk meg. A két lányt felültettem a hátára. A fia lovára én ültem fel. Szó sem lehetett arról, hogy vágtaözva meneküljünk. A két hölgy lovát a kantárszárnál fogva kellett magam után vezetni. Csupán az nyújtott vigaszt, hogy megnehezítettem üldözőink dolgát. Elloptam a két legjobb hátasukat, így legalább ezeket nem használhatták.

Hullani kezdett a hó. Nem kerültünk viharba, de a jókora pelyhek gyorsan eltüntették a nyomainkat. Egy jó órával később halványan már reménykedni kezdtem abban, hogy mégiscsak megmenekülhetünk. Közben végig az motoszkált a

fejemben, vajon merre járhatunk. Fogalmam sem volt arról, hol lehetünk. Alighanem hasonló kérdések merültek fel a lányok fejében is. Szafije túljutott a vérontás miatti döbbenetén. Dühöngve káromkodni kezdett. Elsősorban engem szidalmazott.

– Mi a fenéért hoztál el minket Orhán biztonságos, meleg házából? – kiabálta. – Te álmodozó bolond! El fogunk tévedni a hegyek között. Senki sem talál meg minket.

Befogtam a számat, mert erősen féltem attól, hogy dühös útitársnőnknek van igaza. A mind erősebben szakadó hó nemcsak a nyomunkat fedte el, de eltakarta a keskeny hegyi ösvényeket is. Ráadásul lehetetlenné tette azt is, hogy tengerész módra, a csillagok állása szerint tájékozódjak. Így aztán csupán arra figyeltem, hogy hegyről lefelé haladjunk. Lépésről lépésre lejutottunk egy szakadék oldalán.

– Veniero, én már elkezdtem kihűlni. Meg fogok fagyni. Az ujjam és az orrom talán már le is fagyott. Sokkal jobb lett volna, ha ott maradhatunk Orhán lobogó tüze mellett. Inkább vagyok fogoly, minthogy halálra fagyjak a hegyek között.

– Nem fáznál annyira, ha magadon hagytad volna a kendődet, meg a fátyladat. Ha tisztességes lányként viselkedsz, úgy mint Eszmehan szultána – vágtam vissza ingerülten. – Úgy látom, ő nem fázik. Legalábbis nem

vinnyog azért, hogy térjünk vissza.

A hideg miatt valójában nem is panaszkodhattunk. Havas időben néha megtörténik, hogy a vihar kitörése előtt nem hűl le annyira a levegő. Ráadásul az előbb átélt, felkavaró események hatására mindannyian tele voltunk ideges feszültséggel. Nem csoda, ha úgy véltem, még egy jó darabig nem kell tartanunk a fagyhaláltól. Ezenfelül minél lejjebb ereszkedtünk a völgybe, annál melegebb lett. A havazást felváltotta a jeges eső, aztán pedig csak súlyos vízcseppek hullottak az égből. Sajnálatos módon az esőben azonnal átázott a ruhánk. Kénytelen voltam beismerni, hogy ez a váratlan fordulat tényleg elég nagy veszélyt jelentett. A felázott talajban ráadásul jól látszott a lovaink nyoma, miközben hátasaink most már jóval lassabban, megfontoltabban haladhattak.

Szafije egy pillanatra nem tudta befogni a száját. Egyszerűen nem akarta elhinni, hogy Orhán meghalt. Lehetetlennek tartotta, hogy egy hozzám hasonló magányos, ostoba eunuch képes volt megszervezni vakmerő menekülésünket. Nem törődött a könnyölgésemmel, és nem maradt csendben. Hiába mondtam neki, hogy hangos jajveszékélésével felhívja magunkra az üldözőink figyelmét.

– Édes istenem, bárcsak megtalálnának! – csattant fel,

majd hangosan kiabálni kezdett. Éles hangja hátborzongató visszhangokat vetett a szakadék falán.

Annyira igaza volt annak az útonállónak, amikor megkötözte és betömte a száját – gondoltam. – Még a végén elárul minket. Annak ellenére, hogy az előbb megöltem egy férfit, továbbra is képtelen voltam megfékezni a fiatal nő őrzöngő haragját.

Egy idő múlva azonban már nem törődtem a méltatlankodásával. Szafije egyre inkább csak önmagát ismételte. Nem sokkal később már csak halkán mormogott. Eszmehant veszélyes helyzetünk dacára álomba ringatta ez a mormolás. Szafijének persze esze ágában sem volt megpihenni. Lázasan törte a fejét, miféle újabb dolgok miatt méltatlankodhatna. Amikor kitalált valamit, megpróbált ravaszul rávenni arra, hogy odafigyeljek a panaszaira. Nem is figyelt arra, hogy úrnőm feje egyre nagyobb súllyal nehezedik a hátára.

Arra viszont nagyon is felkapta a fejét – sikítani kezdett –, amikor Eszmehan egyszerűen eltűnt a háta mögül.

Negyvenhetedik fejezet

Eszmehan is felsikoltott, amikor lezuhant a csődör mögött a sárba. Csúnyán megütötte magát. Leugrottam a hátsomról, és odasiettem hozzá. Felsegítettem, és megvizsgáltam a sérüléseit. Szerencsére nem esett komolyabb baja, mégis rázkódott a keserű zokogástól. Magamhoz öleltem. Úgy remegett, mintha a halál állt volna a háta mögött. Amikor a ló hátán elszunnyadt, alighanem rémeket látott. Megértette, milyen nagy veszélybe került az erénye. Csupán akkor nyugodott meg, amikor megígértem neki, hogy keresünk egy búvóhelyet, ahol napkeltéig megpihenünk.

– Vértik a karod – nyögte ki nagy nehezen. Összeszorította a fogát, és habozva megérintette a vállamat.

– Csak egy karcolás – bizonygattam. – Súrolt a nyílveendő, ami keresztülfúrta Örült Orhán szívét.

Letéptem egy csíkot vékony alsó kaftánomból, és bekötöttem vele a sebet, bár már rég nem vézett. A hercegnőt azonban megnyugtatta a látvány, és végre

hajlandó volt visszaülni a ló hátára. Bár nem voltam teljesen biztos abban, hogy jó döntést hoztam, mégis betartottam az ígéretemet, és amikor a kora hajnali szürkületben megpillantottam egy kiugró sziklapárkányt a magasban, azonnal elindultam a védelmet nyújtó kiszögellés felé.

– Végre kiértünk a szakadékból – mondtam. Nem akartam elárulni a lányoknak, hogy mindenképpen megvártuk volna a napkeltét. Csak világosban lehetett eldönteni, merre folytassuk az utunkat.

– Nem gyújthatnánk tüzet? – kérdezte panaszosan Szafije.

– Az isten szerelmére, hát te tényleg vissza akarsz kerülni az útonálló karmai közé? Egyből észrevennék a felszálló füstöt. Eső után csak nedves fát találunk...

Csakhogy mostanra már mind a hárman remegtünk a hidegtől. A vékony fátyolon át is látszott, hogy Eszmehan foga mennyire vacog. Látván úrnőm nyomorúságos állapotát, hatalmasat sóhajtottam, és mégis beleegyeztem. Azt gondoltam, legalább addig nem fázunk, amíg tűzifát gyújtunk. Különösebben nem tartottam attól, hogy a füst elárulja a rejtekhelyünket, mivel úgy véltem, úgyis képtelenség meggyújtani az átázott ágakat. Mire sikerül lángra lobbantanom a farakást, addig bizonyára kivilágosodik, és folytathatjuk az utunkat.

Ekkor azonban felfedeztük, hogy a szél száraz ágakat, faleveleket és fenyőtöviseket hordott a sziklapárkány alatt legmélyebben fekvő részbe. Ezeket meg tudtam gyújtani. Mire fellobbantak a lángok, már jómagam is vacogtam a hidegtől. Egy pillanatra elöntött a boldogság, amikor megéreztem a tűz melegét. Csaknem ugyanekkor azonban zajt hallottam a szakadék felől. Nedves köpenyemmel azonnal megpróbáltam eloltani a tüzet. A lányok kétségbeesetten jajveszékelní kezdtek, én azonban durván rájuk förmedtem, hogy maradjanak csendben.

A lovaink felnyerítettek. Megéreztek közeledő barátaik szagát. Emberi hangokat hallottunk. A beszélgetők egész közel járhattak hozzánk. Bár nem lehetett látni őket, minden szavukat jól értettük.

– Odanézz! Látod azt a kiugrót? Ott fent a magasban. Valami füstöl. Érzed a szagát?

– Allahra mondom, de még mennyire!

Néhány pillanattal később valami előbukkant a szakadékból. A pirkadatot megelőző félhomályban csupán két, vagy talán három árnyékot láttam. Kőhajításnyi távolságra megálltak tőlünk. Lehajoltam, és felemeltem egy szikladarabot. Azt gondoltam, még ezzel is többre megyek, mintha pusztá kézzel próbálnék meg védekezni.

- Nincs itt. Csak a nők meg az eunuch.
- Tudtam, hogy nem ő az. Az a dervis nem hagyna ilyen nyomokat maga után. Mintha egy elefánt jött volna erre.
- Nyom nélkül eltűnt.
- Biztos, hogy nincs velük?
- Nem hinném. Megmondom én neked, mit gondolok. Az a dervis nem egyszerű halandó volt. Hanem szellem. Vagy dzsinn. Vagy maga Iblisz, az ördög.

Mindketten elhadartak néhány oltalmazó formulát, ami reményeik szerint megvédte őket a pokoli lényektől.

- Megmondtam, hogy ostobaság elkapni azt a fickót.
- Bajtársaink kiontott vére ezt követeli. Megölte a testvéremet!
- És még hat cimborát. Valamennyien hű társaink voltak.
- Allahra mondom, az a dervis maga volt a halál angyala. Közönséges ember nem tudott volna így mozogni. Hiszen fegyveres harcosokkal szállt szembe.
- Aztán meg egyszerűen köddé vált... emlékezz csak, mit mondtam. Hogy túlvilági erőkkkel van dolgunk. Hiba lenne Allah döntése ellen lázadnunk. Ne kezdjük el kergetni, mert ördögökön nem lehet bosszút állni.

Úgy tűnt, hogy ebben mindketten egyetértenek. Az árnyékok lassan távolodni kezdtek.

– Legalább a lovakat vigyük magukkal. A nők meg az eunuch úgylis meg fognak fagyni. Ostobaság volna elpocsékolni ezt a két jó hátast.

– Bizony, hogy ostobaság volna – értett egyet a társa.

Egy perccel később lovak nélkül maradtunk. Igaz, velük együtt az ellenségeink is eltűntek.

– Nem jöttek ide, hogy végezzenek velünk! – kiáltotta Eszmehan. Amikor magához tért a döbbenettől, hálálkodni kezdett az égnek.

– Még csak nem is foglalkoztak velünk! – mérgelődött Szafije. Felpattant, és dühösen toporzékolni kezdett. – Ez meg hogy lehetséges? Tudjátok, hogy mennyi váltságdíjat kértek értünk? Kétezer ghrust! Akkor meg hogy mondhattak le rólunk ilyen könnyen?

Őrjöngve kirohant a szakadék szélére, és kiabálni kezdett:

– Bolondok! Átkozott bolondok!

– Te is hallottad, hogy mit mondtak – próbáltam valahogy magyarázatot adni csodával határos megmenekülésünkre. Legalább annyira magamhoz beszéltem, mint útitársnőmhöz.

– Hét társuk halt meg. Köztük van Orhán és a fia is. Az egész csapatot Orhán tartotta össze. Ő találta ki a váltságdíjat is. Hosszú éveken keresztül éltette a bosszú kiégetett szeme miatt. Allah most végre békét adott neki. Nem hiszem, hogy a

többiek közül bármelyiküknek is személyes vitája lett volna Szokoli pasával, vagy éppen az uralkodóházzal. Azt hiszem, elmondhatjuk, hogy Örült Orhán bandája a szemünk láttára esett szét. Többé már nem fogják zaklatni a Fényességes Portát. Allahnak legyen hála.

Szafije visszajött a szakadék széléről.

– Bolond vagy! – förmedt rám.

– Tudsz talán jobb magyarázatot?

– Bolond! – bömbölte teli tüdővel. Az egész környék visszhangzott felháborodott üvöltésétől. Odaállt közvetlenül eléem. – Allahot dicséred, miközben lovunk sem maradt. Annak a gazfickónak igaza volt. Itt fogunk elpusztulni.

– Most már félelem nélkül tüzet gyújthatunk – feleltem, és megpróbáltam fellobbantani az előbb eltaposott tüzet.

Eszmehan odahajolt hozzám, hogy segítsen. Attól sem riadt vissza, hogy leszakítsa a fátyla csücskét. Odanyújtotta, hogy próbáljam meg azt meggyújtani.

– Türelem, drága Szafije! – kérlelte barátnőjét. – Nagyon is sok dologért mondhatunk hálát a Mindenhatónak.

– Így igaz – bólintottam, amikor felragyogott közöttünk egy parányi lángnyelvecske. – Allahnak, amiért odaküldte hozzánk azt a titokzatos remetét.

Napkeltére a két lány annyira megmelegedett, hogy végre

hajlandóak voltak aludni egy kicsit. Én is elszunnyadtam, ám nem jött mély álmom a szememre. Egyszer csak rémülten felültem. Álmomban újra átéltem a rablók lemészárlását. Most azonban pontosan tudtam, kinek az arcát láttam halálos gyorsasággal mozogni a magatehetetlen áldozatok között. Az a dervis nem volt más, mint régi jó barátom, Husszein.

Édes istenem – gondoltam. – Elképesztő, hogy miket álmodok! Teljesen felébredtem, és tudtam, hogy álmomban feltárult előttem a valóság.

Mivel nem volt semmi más, ami elterelhette volna a figyelmemet, alaposan megnéztem a két alvó lányt. A felkelő nap fényében összebújva pihentek. Eszmehan még álmában sem vette le a fátylat. Az áttetsző szövetdarab azonban félig lecsúszott az arcáról. Mindenről megfeledkezve békésen szendergett. Semmivé foszlott a rémülete és az aggodalma. Újra azt a kedves, ragyogó mosolyú, szinte már gyermeki módon kerekded arcú fiatal lányt láttam magam előtt, akit megismertem. Ami pedig Sofia Baffót illeti, ő kendőzetlenül átadta magát a napsugaraknak. A bőre úgy ragyogott, mint az alabástrom. Még mindig gyönyörű volt. Szépségével megdermesztett, mint a hold jeges ragyogása. Lenyűgözve bámultam, dacára annak... Megráztam a fejemet, és felkeltem. Hallomásból tudtam, milyen különös kínok gyötrik

azokat a férfiakat, akik elveszítették a karjukat vagy a lábukat. A hiányzó testrész helye néha viszket, de képtelenség megvakarni. Hasonló kellemetlenség gyötört engem is. Ideje volt könnyíteni magamon. Hólyagomban túl nagy volt a nyomás. Amióta megcsonkítottak, néha zavarba ejtő dolgokat éreztem az ágyékom tájékán. Odamentem a tűzhöz, ráraktam a napkelte előtt összegyűjtött utolsó gallyakat is, aztán elindultam a közeli tölgyes felé.

A kövek között, az apró kavicsokkal borított ösvényen ragyogó, kemény páncélú bogarak szaladgáltak. A fűszálakon és a bokrok ágain mindenütt fehér csigákat láttam. Felemeltem a fejemet, és alaposan körülnéztem. Innen, a magaslatról elém tárult a környező vidék. Az ember még nem hagyott nyomot ezen a vad tájon. Hiába kerestem bármilyen település nyomát. Ugyanakkor odalent a mélyben felfedeztem egy keskeny, kanyargó patakot. Mintha valaki egy asszony ragyogó színű kendőjét terítette volna le a fűbe. A víz mellett haladva előbb-utóbb emberek közé fogunk érni. A vihar megtisztította a hegyvidéki levegőt. Káprázatos fénnel ragyogott a nap. Egészen messzire elláttam. Miközben egyre melegebb lett, az erdőkből lassan pára emelkedett a magasba. Csodálkoztam, hogy nem hallom a patak csobogását, miközben tisztán és világosan látszódnak

fodrozódó hullámai.

A hegyeket sziklával borított, helyenként merek oldalú dombok övezték. A kietlen tájon csupán a szakadékokban és a repedésekben nőttek növények. Ezen a vidéken alighanem csak a kecske talál eledelre. Mindeddig azonban egyetlen állatot sem fedeztem fel. A bércek kővé vált arcokként néztek a magasba. Amikor a nap melege megérintette átázott bőrüket, kellemes illatú pára szállt a magasba. Himlőhelyeikben parányi tócsák csillogtak. Hamarosan ezek is gőzölni kezdtek.

A szakadék bejárata zafírkék fényben tündökölt. Az égbolton két jókora madarat fedeztem fel. Magamban sólymoknak hívtam őket, bár jól tudtam, hogy azok csak a legritkább esetben vadásznak párban. Nagyon nem örültem volna, ha kiderül, hogy két keselyű köröz a magasban. A környékbeli madarak is felfigyeltek a veszélyre. Szárnyra kaptak, és megpróbálták gyorsan elmenekülni. Röptüket figyelve sikerült megállapítanom, hogy merre lehetett dél. Az apró tollasok fellege a mögöttem magasodó hegyen túl tűnt el. Megnéztem a nap állását, amivel sikerült igazolnom előbbi felvetésemet.

Ekkor figyeltem fel arra, hogy a tölgyligetben nem csupán tövises bozót nő, de megterem itt a szeder is. A vihar ugyan

csúnyán megtépázta a szegény bokrokat, és messzire fújta a leveleiket, ám a zilált ágokról még számos apró gyümölcs lógott. Fekete színük jelezte, hogy már rég beértek. Egy egész maroknyit tömtem a számba. Az ízüket megérezve azonnal eszembe jutott az a sok édes gyümölcs, amelyet gyerekkoromban a Brenta folyó partján kószálva gyűjtöttem össze. Odahaza igyekeztem kihasználni az utolsó őszi napok melegét. Udvarházunkban anyám, a dajkám és a cselédek javában készülődtek a hazaútra. Összecsomagoltak mindent, mert a telet Velencében akartuk tölteni. Senki sem szólt rám, hogy ne csavarogjak. Rengeteg szedret és epret találtam. Alaposan belakmároztam belőlük, mielőtt behívtak volna a házba. Amikor elkészültek a csomagolással, az összes nő kiállt az épület elé, és a napnyugtától megriadva, kétségbeesett menádokként, kórusban kiáltozták a becenevemet:

– *Birichino! Birichino!*

Az édesbús emléktől fájdalom nyilallt a szívembe. Ezt megpróbáltam azzal ellensúlyozni, hogy egy újabb marék szedret gyömöszöltem a számba. Az járt az eszemben, hogy legalább a gyümölcsök kellemes ízének élvezetétől nem fosztottak meg. Aztán meg eszembe jutott, hogy a lányok is jóllakhatnak az édes bogyókkal, ha majd felkelnek. Tele

hassal egész délután gyalogolni fogunk. Ha ilyen szép marad az idő, akkor a dombról lefelé gyorsan haladhatunk. Biztosra vettem, hogy estére már emberek közé érünk.

Miközben ez járt az eszemben, kicsit arrébb mentem, mert nem akartam levizelni a reggelinket. Felemeltem a kezemet, hogy a turbánomból előhúzzam a szövet közé rejtett katétert.

– Abdullah!

Úgy megijedtem, hogy a katéter kiesett a kezemből.

– Ó, szóval itt vagy!

– Igen, úrnőm.

– Még álmomban is megéreztem, hogy nem vagy mellettem. Megijedtem. Tudod, azt álmodtam, hogy... hogy az az iszonyatos útonálló éppen...

– Megértelek, úrnőm. Nekem is rémálmaim voltak.

– Tényleg?

– Nem kell velük törődni. A rablók már halottak, és többé nem fenyegethetnek. Én meg csak idejöttem.

– Mert hívott a természet?

– Pontosan.

– Mindenkinek félre kell vonulnia időnként – mosolygott Eszmehan. Kezdett megnyugodni.

– Igenis, úrnőm – válaszoltam kimért udvariassággal.

– Akkor most magadra hagylak.

– Menj csak vissza a tűzhöz – mondtam összeszorított foggal. A leheletem páráként tört elő a számból. Ekkor már nagyon feszült a hólyagom. Fájdalom mart az altestembe. – Mindjárt jövök én is.

Abban a pillanatban, ahogy a hercegnő hátat fordított nekem, máris térdre rogytam, és vadul keresgélni kezdtem a nyirkos tölgyfalevelek között. Pillanatok alatt mocskos lett a kezem. Az ujjaim még mindig ragacsosak voltak a szeder levétől, amire most por és apró levéldarabkák tapadtak. Egyre jobban hullott az eső. A hangos zubogástól majdnem megőrültem. Csak az járt az eszemben, hogy mindjárt szétrobban a hólyagom. Összeszorítottam a fogamat, hogy valahogy el tudjam viselni az altestemet mardosó fájdalmat. A mocskokban azonban képtelen voltam megtalálni a katéttert.

– Abdullah, mi a baj?

– Nincs semmi baj, menj vissza a tűzhöz!

– De hát mit keresel?

Nem tudtam befogni a számat:

– A katéteremet. Elejtettem. Itt kell lennie valahol.

– Nem tudom, miről beszélsz. Mi az a *katéter*?

– Remélem sosem lesz szükséged arra, hogy megtudd e szó jelentését, úrnőm.

– De hát hogyan segítek megkeresni, ha nem tudom, hogy

mi az, ami elveszett?

– Nem akarom, hogy segíts...

Eszmehan szultána megtántorodott, mintha megütöttem volna. Azonnal megbántam az udvariatlanságomat, már amennyire képes voltam bármilyen érzelemre is azon túl, hogy elviseltem az iszonyatos fájdalmat. Mélyen beszívtam a levegőt, aztán lassan, megfontoltan megszólaltam:

– Egy vékony rézcsövecskét keresek. Nagyjából ekkora lehet.

A fájdalomtól és a rémülettől erősen remegtek az ujjaim, amikor megmutattam az úrnőmnek, hogy mekkora a katéter.

Eszmehan letérdelt mellém.

– *Usztad, usztad.* Csak lassan, megfontoltan. Olyan vadul kotorászol az avarban, hogy előbb vagy utóbb el fogod söpörni magad elől, amit keresel. Szépen, módszeresen kell kutatnunk. Akkor majd megtaláljuk.

Apró, telt keze megtalálta az enyémet a falevelek alatt. Megsimogatott, és addig szorított, amíg elmúlt a remegésem.

– Lehet, hogy... Lehet, hogy lázas vagyok – próbáltam mentegetőzni. – Hiszen nagyon hideg van.

– Nem, azt hiszem, valami más a bajod – töprengett az úrnőm. A másik kezével megigazította a turbánomat. A fejfedőm az előbb a szememre csúszott, ezért már alig láttam.

Amikor észrevette fájdalomtól eltorzult arcomat, úgy döntött, hogy szavakba önti a gyanúját. – Az előbb arra céloztál, hogy a kis csövecske nélkül nem tudsz könnyíteni magadon?

Elengedtem a kérdést a fülem mellett. A másik kezemmel továbbra is a falevelek között kutattam. Most már sokkal jobban láttam a környezetemet, hiszen a turbánom a helyére került. Eszmehan is folytatta a kutatást.

– Valamennyi *hadim* ilyen?

– Nem mind... A legtöbbször nem bántak el olyan csúnyán, mint velem. Ha még egész fiatal korukban...

Elakadt a szavam. Egyszerűen képtelen voltam folytatni. Úrnőm ismét megszorította a kezemet.

– Meglátod, Abdullah, meg fogjuk találni.

Annyira szerettem volna témát váltani. Éppen ezért ezt kérdeztem:

– Hallottál már Leander fából ácsolt tornyáról?

Lassan és megfontoltan beszéltem, miközben tovább kutattam a katéter után.

Eszmehan megrázta a fejét. A fátyla két sarkát begyűrte a sapkája alá, így az áttetsző szövet nem takarta el az arcát. A friss levegőn kipirult mind a két orcája. Fekete szeme úgy ragyogott, mint a fűszálakon megtapadó esőcseppek.

– Ezt a tornyot Isztambulban építették. Ott áll egy magányos sziklaszirt tetején, mégpedig a nagy öböl közepén. Pontosan azon a helyen, ahol egymásra talál az Aranyszarv, a Márvány-tenger és a Boszporusz. Közel van az ázsiai oldalhoz. Biztosra veszem, hogy nagyapád palotájából jól lehet látni. Azt hiszem, csónakban ülve már számos alkalommal elmentél mellette. Nagyapád, a szultán láncsal kötötte össze ezt a zátonyt és az öböl túlsó partját. Ezzel a leleményes módszerrel meg tudja akadályozni, hogy a hajósok elkerüljék az adófizetést. Az erős lánc miatt ráadásul az ellenséges hadiflották sem tudnak bejutni a fővárosba. A zátonyon álló toronynak azonban megvan a maga legendája, aminek semmi köze sincs ahhoz, hogy napjainkban mire használják. A nagybátyámtól ismerem a mesét.

– Mondd el nekem is!

– Valamikor régen, még az ókorban, abban a toronyban élt a szépséges Hero. A családja semmiképpen nem akarta, hogy a leány találkozzon szeretőjével, a vakmerő Leanderrel. A fiatalember azonban minden éjjel belevetette magát az öböl vizébe, és odaúszott, hogy a kedvesével lehessen. Napkelte előtt ismét a hullámok közé ereszkedett, és visszaúszott a partra.

– Hogy találta meg a szigetet a sötétben?

- Hero lámpást gyújtott, és kivilágította a szobája ablakát.
- Nagyon kedves történet.
- De a vége szomorú. Egyik éjjel vihar támadt, és a lámpás kialudt. Leander ennek ellenére útra kelt a kedveséhez. A sötétben úszva eltévedt, és a vad hullámok miatt a vízbe fulladt.
- Jaj ne!
- A szépséges Hero egész éjjel hiába várta kedvesét. Hajnalban, a felkelő nap fényében aztán megpillantotta szeretője holttestét lent, a sziklák között. Olyan szörnyű bánat szállt rá, hogy kivetette magát a torony ablakán. Halálra zúzódott a köveken.
- Hát ez iszonyú! Sokkal jobban tetszett volna a mese, ha nem hallom a végét.
- Ez a történet pontosan olyan, mint a valódi életünk. Akkor ér véget, amikor minden a lehető legjobban alakul.
- Ó, ne mond ezt, Abdullah! Hiszen még csak egyetlen nap telt el azóta, hogy megmentettél. Iszonyatosabb sors várt volna rám még a halálnál is.
- Ha visszaéértél Isztambulba, keresd meg a tornyot, amikor átkelsz a vízen. Egész biztosan meglátod majd. Perából még én is jól láthattam. Szörnyűbb dolgok vártak rám még a halálnál is. Közben ott álltam parányi ablakom mellett, és a

rácsokon át, a piros cseréptető fölé a tengert és a tornyot bámultam. Hiába várok. Senki nem jön, hogy megmentsen.

Ennél többet nem is akartam elmesélni úrnőmnek. Már így is túl sokat mondtam. Mégsem voltam képes hallgatni, ki kellett végre öntenem a lelkemet. Már nem törődtem az ágyékomat kízó fájdalommal.

Negyvennyolcadik fejezet

Ían>gy történt, hogy mindent elmeséltem Eszmehan szultánának. Most már ő is tudta, mi történt velem Pera falain túl, a viharvert, öreg olajfák között rejtőzködő, apró, sötét házban.

– Biztos nagyon kedves kis házikó volt – lelkesedett úrnőm a beszámolóm elején.

– Azért vittek oda, hogy senki ne hallja a sikoltozásomat – figyelmeztettem. – Ha senki nem hall meg, akkor nincs, aki a segítségemre sietne. Az olajfák éppen virágoztak. Olyan sok virágpór úszott a levegőben, hogy reggelre bedagadt tőle a szemem. Néha birkák bukkantak fel a fák között. Nem láttam őket rendesen, csupán az elmosódott körvonalukra figyeltem fel a tavaszi ködben.

– Tavasszal történt?

– Igen.

– Borzasztó, hogy valakivel éppen tavasszal történjen ilyen szörnyűség.

- Ramadán előtt nem sokkal kerültem oda.
- Igen, értem. Ramadán szent ünnepe idején böjtölnünk kell. A böjtre szinte mindig nyáron kerül sor. Bár iszonyatos hőség gyötör minket, napnyugtáig egyetlen korty vizet sem ihatunk.
 - Tudod, amikor először meghallottam, hogy a falakon elsütik az ágyúkat...
 - Arról az ágyúlövésről beszélsz, amivel jelzik, hogy aznapra véget ért a böjt? Az esti ágyúszóról?
 - Igen. Az első pár nap azt gondoltam, hogy a honfitársaim közelednek. Hatalmas ágyúkat hoznak, és célba veszik a szeráj falát. Biztosra vettem, hogy meg fognak menteni.

Elhallgattam egy pillanatra, és becsuktam a szemem.
 - Tévedtem. Nem a honfitársaim voltak azok. Nem bukkantak fel, hogy a segítségemre siessenek. Amikor pedig alaposabban átgondoltam a dolgot, rájöttem, hogy nem is akarok találkozni velük. Szégyelltem magam. Most már senki sem menthetett meg. Visszavonhatatlanul elbuktam.

Mélyen beszívtam a levegőt, majd halkán folytattam:
 - Aztán érkezett az Elrendelés éjszakája. Furcsa, de azon a napon valami megváltozott bennem. Úgy éreztem... Persze még mindig nem voltam önmagam. Soha többé nem lehetek olyan, amilyen régen voltam. Ennek ellenére már nem voltam

annyira kétségbeesve. Egy kicsivel jobb lett a hangulatom. Minderre pedig éppen az Elrendelés éjszakáján került sor. Ez volt ám a sors különös tréfája! Hiszen Mohamed éppen azon az éjszakán jutott fel a Holdra csodálatos paripáján...

– Áldassék Allah prófétája!

– Amikor lámpák ragyognak az összes minareten.

– Mint Hero tornyának ablakában. Mostantól mindig eszembe jut az a szegény lány, ha meglátom a fényeket.

– A közelben is volt egy minaret. Nem túl nagy, éppen csak az olajfák fölé magasodott. A szomszédos falu apró mecsetének tetejét mohás cserepek borították. Naponta ötször felhangzott a müezzin éneke. A hangjával keretek közé szorította a kínlódásomat. Mélységesen elkésérített a kántálása.

– Tényleg?

– Elszállt belőlem a remény.

– Ennek egészen biztosan az a müezzin volt az oka.

– Talán igen. De felzaklattak a fák között élő madarak is. Hiszen mondtam, éppen tavasz volt. A madarak meg pontosan úgy viselkedtek, ahogy olyankor mindig is szoktak. Még a fülemüle is, ami minden este dalra fakadt.

Szomorúan néztem magam elé, ahogy folytattam.

– Amikor aztán felszállt a köd, végre elláthattam egészen a

tengerig. Egy második emeleti cellában őriztek. Az apró, rácsos ablakon kinézve észrevettem a messzeségben Leander tornyát. Mintha csak egy festményt bámultam volna. Utána pedig elkezdődött az ünneplés. Tényleg olyan volt az egész, mint egy gyönyörű, hatalmas vászon. Ugyanakkor mégis élettelen. Mesterséges. Csonka. A vallások szerint istenkáromlás festészettel foglalkozni. A művészek ugyanis a maguk halandó eszközeivel képtelenek volnának utánozni mindazt, amit a Mindenható megalkotott. Én is valami hasonlót éreztem. Nem akartam elhinni, hogy a valóságban létezhet a boldog emberek világa. Semmi közöm nem volt ahhoz a festett képhez. Többé már semmi. Jól tudtam, hogy örökre kitöröltek róla.

Jobban éreztem magam, hogy kiönthettem a szívemet.

– Az érkezésem után egy falatot sem adtak, csupán vizet ihattam. Kiéhezettek, mint egy jércét vagy az áldozati bárányt. A böjt után könnyebb a megtisztulás. A második nap reggelén forralt bort hoztak. Ekkor már szédelegtem az éhségtől. Pillanatnyi habozás nélkül felhajtottam a kupa tartalmát. Nem érdekelt, hogy mit keverték az italba. Nem sokkal később azonban iszonyatos görcsök támadtak rám. A hasmenéssel egy időben elfogott a rettenetes szomjúság. Ekkor értettem meg, hogy valami különleges főzetet kaptam.

Így akarták megtisztítani a szervezetemet.

– Aloéval? Őszi krókusszal? Mandragórával? Mustárral?

– Ebből mind kevertek az italomba, és még jó pár másikat is. Még most is jól emlékszem a mustár és a fokhagyma bűzére. Lehet persze, hogy ezt a kettőt csak azért rakták bele, hogy a szaguk elnyomja a többiét. És talán így akarták elhitetni velem, hogy ez a főzet iható. Nagy nehezen eljutottam az árnyékszélig. Rettenetes görcsök kínoztak. Míg odabent voltam, meghallottam Szalah ad-Din és egy másik, magas, éles hangú férfi beszélgetését. Rólam vitatkoztak. Ki kellett jönnöm rejtekhelyemről. Bár még mindig rosszul voltam, úgy kellett odaállnom eléjük, mintha én lennék Michelangelo Dávidja.

– Nem tudom, miről beszélsz – mondta Eszmehan.

Annak idején jó párszor láthattam a híres firenzei szobor apró gipszmásolatait. Az úrnőm természetesen még hírből sem ismerhette ezt a remekművet. Megpróbáltam megmagyarázni, hogy miről is beszélek, ám gyorsan elhallgattam, mert rájöttem, hogy a meztelen test puszta gondolata is felzaklatná ezt az érzékeny, ifjú teremtet. Nem tudta volna feldolgozni, hogy létezik hely, ahol a művészek nem riadnak vissza a meztelenség ábrázolásától.

– Az biztos, hogy két hóhérom előtt állva sem

gyönyörűnek, sem nyugodtnak nem éreztem magam. Nem igazán hasonlítottam az ifjú Dávidra – magyaráztam úrnőmnek.

– Nézd ezeket a gyönyörű vonalakat! Ezt a lenyűgöző testalkatot! – lelkesedett viszont Szalah ad-Din. Mintha csak egy remekművet bámultak volna. Nem törődött azzal, hogy alig álltam a lábamon. Hosszú, csontos mutatóujjával bökdösni kezdett.

Becsuktam a szememet a megalázó emlék hatására.

– Utána az ágyékomat kezdte el piszkálni. Bár iszonyúan legyengültem, férfiasságom mégis merevedni kezdett. Két kínzó ezt látva hangos kacagásban tört ki. Arról beszéltek, hogy soha többé nem lesz részem ebben a kellemes élményben. Meg hogy Allah ezt az utat jelölte ki számomra. Azt hiszem, fogalmuk sem volt arról, hogy szinte minden szavukat értettem. Ezzel a különös ténnyel jómagam sem voltam tisztában. Csak akkor fedeztem fel, hogy mennyit tudok a birodalom nyelvén, amikor rabszolgává tettek, és úgy tűnt, az életben maradásom múlik a nyelvtudáson.

– Összezúzzuk a heréjét, de a vesszőjéhez nem nyúlunk, mert akkor az utána is működőképes marad – magyarázta Szalah ad-Din. Összezúzzák. Pontosan ezt a kifejezést használta. Úgy beszélt rólam, mintha egy élettelen tárgy

lettem volna. Egy hajó kapitánya magyarázhatta volna ugyanilyen hangsúllyal és arccal a felháborodott megrendelőnek, hogy mi történt a viharban az értékes, de törékeny szállítmánnyal. A rabszolga-kereskedő nagyon elégedett volt.

– Nézd csak meg, elég volt megpiszkálnom, és máris merevedni kezdett. A gazdag hölgyek között jó páran kisebb vagyont fizetnének egy olyan gondosan felkészített eunuchért, aki nemcsak ilyen fiatal és jóképű, de ráadásul a teherbeesés veszélye nélkül képes kielégíteni úrnője vágyait.

– Figyelj csak – figyelmeztette a vinnyogó hangú társa –, az ágyéka körül pelyhedzik a szőr! Már túl idős. Nagyon veszélyes ebben a korban a heréje összezúzásával próbálkozni.

– Nem véletlenül téged hívtalak, barátom. Te igazi művész vagy.

– Egy dolog a művészet és egészen más a meggondolatlan ostobaság. A fiú meg fog halni, ha összezúzzuk a heréit.

– Próbáld csak meg!

– Nem merem.

– Nézd meg, milyen erős, egészséges ez az ifjú!

– Ez igaz.

– Hiszen tengerész volt. A tengerjáróknál nincsen

szívósabb és erősebb férfi ezen a világon.

- Ezzel is tisztában vagyok.
- Úgyhogy életben fog maradni... insallah.
- Insallah. Talán igen, de nem tudom garantálni a sikert.

Egy a tízhez az esélye annak, hogy belepusztul.

- Hajlandó vagyok erre a kockázatra.
- Én viszont nem.
- Az életemre esküszöm, hogy kifizetem a munkád díját függetlenül attól, hogy megmarad-e.

– Ez szép. De mi garantálja, hogy betartod az ígéretedet?

- Az adott szavam.
- Ne tréfálj velem, te vénség! Korábban is volt dolgom veled, Húsmetsző Szalah ad-Din.

– Kifizetem előre.

– Akkor sem akarom, hogy rám szálljon a vére...

– Ennyire érzékeny lennél? Nem te szolgáltál húsz éven keresztül Felső-Egyiptom herélő táborában? Nem te intéztél el nap mint nap húsz-harminc fekete kislegényt? Egyiptomban, ahol a forróság és a sok légy még nehezebbé tette a munkádat?

– Már nem vagyok olyan fiatal, mint akkor.

– Semmi okod rá, hogy vénember módjára gondolkozz.

– Dehogynem! Nem mindegy, mi vár rám a túlvilágon.

– Figyelj! Van egy ötletem. Először összeúzzuk a heréit. Azután várunk egy darabig. Ha úgy tűnik, hogy nem vált be a módszer, akkor egyszerűen levágjuk az elfertőződött részeket. Így nem terjedhet tovább a rohadás.

– Más szóval kétszer is megkínozzuk?

– Csak ha szükség van rá. Azért, hogy megmentünk az életét.

– És azt mondtad, előre kifizeted az egészet?

– Itt van nálam a pénzes zacskó. Már most odaadhatom.

Utána elmondtam Eszmehannak, hogy Szalah ad-Din átment a szomszéd szobába, és elvette a feleségétől az összekuporgatott pénzét. Az asszony abból akart új kendőt venni magának. Az egyetlen kendője már úgy megkopott, hogy helyenként jól látszott, milyen színű ruhát visel alatta.

– Utána már csak mindenféle hétköznapi apróságról fecsegték. Mint két kalmár a bazárban. Hamarosan újra kinyílt a cellám ajtaja. Szalah ad-Din felesége jött be hozzám. A kövér asszony egy kupa bort hozott. Akkor is a régi, kopott kendőjét viselte. Tudtam, hogy az öregasszony haragszik rám, mert miattam vették el a pénzét. Félttem, hogy megmérgez. A bornak nagyon furcsa szaga volt, ezért, amikor a vén szipirtyó elment, az egészet kiöntöttem az ablakon. Aludtam, amikor foglyul ejtőim bejöttek értem. Azt hiszem,

az unalom gyűrt le. Amikor viszont elhurcoltak, és meztelenre vetkőztetve megpróbálták rászíjazni a parányi, ablaktalan kunyhóba állított asztalra, már teljes erőmből védekeztem. Szét akarták feszíteni a lábamat, hogy a rászáradt vértől megfeketedett bőrszíjakkal odafogják az asztallap széléhez.

Kétszer is sikerült kitörnöm a szorításukból. Alaposan belerúgtam a vinnyogó vénségbe. Bár nem sikerült ágyékon találnom, a rúgásom mégis elég erős volt ahhoz, hogy hóhérom dühösen kifakadjon:

– Szalah, te bolond! Ez a fiú nincs elkábítva.

– Már hogylene volna. Csak nagyon erős és ellenálló a szervezete.

A lábammal újra eltaláltam a vinnyogót.

– Jaj! Mondom, hogy nincs elkábítva.

– De hát mondtam a feleségemnek...

– Lehet, hogy ő itta meg az egészet, ha már nem kaphatott új kendőt. Igyekezz! Szólj a feleségednek, hogy főzzön még egy adag nyugtatót. Ha nem kábítjuk el a fiút, még kettétépi a kopott szíjakat, miközben a műtétet végzem.

– Mondtam neked, hogy erős a fiú. Masallah, micsoda harcos! – kiáltotta Szalah ad-Din a büszkeségtől ragyogó arccal, miközben elsietett, hogy szóljon a feleségének.

– Az ördögbe! Egyiptomban hathetente új szíjakat kaptunk, máskülönben nem voltunk hajlandóak dolgozni. A sivatag valósággal elnyűtte a bőrt – mérgeződött csendben a másik férfi. Esze ágában sem volt közelebb jönni hozzám, mert az egyik lábamat nem sikerült az asztalhoz szíjazniuk, és én vadul rugdalóztam.

Amikor azonban Szalah ad-Din visszatért, a két vénység közös erővel ópiummal kevert bort erőltetett le a torkomon. Túlságosan türelmetlenek voltak ahhoz, hogy kivárják, míg hatni kezd a szer. Mihelyt elernyedtem a lábam, azonnal odaszíjazták a deszkához. De nem kábultam el. Félig még éber voltam, amikor megragadták a herezacskómat. Aláraktak egy bordázott követ, egy másikkal pedig ütni kezdték. Legnagyobb szerencsémre elájultam a fájdalomtól.

Azt sem titkoltam el Eszmehan elől, hogy mit hallottam, amikor végre magamhoz tértem. A vinnyogó öregember éppen ezt mondta a másik hóhéromnak:

– Hát ez nem túl jó. Egyáltalán nem jó.

– Hát akkor legyen úgy, ahogy te akartad, öregember – felelte Szalah ad-Din. – Te nyertél. Vágd le az egészet. Talán azzal még megmentheted az istenkáromló keresztény életét.

Visszavittek az asztalra. Leszíjaztak, ám a bútor egyik végét a magasba emelték, így a fejem jóval alacsonyabbra került,

mint az ágyékom. A testemből a vér mintha a koponyámba ömlött volna. Eszük ágában sem volt elkábítani. Azt akarták, hogy magamnál legyek.

Elmeséltem úrnőmnek, hogy vászonszalagokkal olyan erősen elkötötték a hasamat, hogy leállt a vérkeringésem. Egy frissen pattintott pengéjű obszidián kést használtak. Ez az anyag nemcsak élesebb volt, mint egy vasból kovácsolt kés, de arra számítottak, hogy nem okoz fertőzést sem. Egy gyors, határozott mozdulattal mindenemet levágták. Közvetlenül a hasam alatt metszettek le. Utána elővettek a tűzből egy vörösen izzó vasrudat. Ezzel égették ki a sebhelyet. A vágás és az izzó vas is iszonyatos fájdalmat okozott. Amikor elkészültek, biztosra vettem, hogy körülöttem megsemmisült az ég és az egész földkerekség.

– Azt akarták, hogy az egészen fájdalomcsillapítás nélkül menj keresztül, szegény Abdullah? – kérdezte az úrnőm.

– Bizony ezt akarták. Utána két órán át fekete nadálytő levéllel és mirhával borogatták a sebhelyet. Ma is rosszul vagyok, ha megérezem ennek a két anyagnak a szagát. Még akkor is összerezzenek, ha te tisztogatod velük a sérüléseimet, úrnőm. Azután tiszta, sivatagi homokkal borították be megcsönkített ágyékomat. Mintha csak ezzel akarták volna pótolni azt, amim odaveszett...

– A sivatagban egészen nyakig beástuk őket a homokba – magyarázta a vinnyogó. – Mondjuk, ott volt éppen elég homok. Csak a legritkább esetben halt meg valamelyik.

Két hóhérom tudta, hogy nem szabad leülnöm. Arra kényszerítettek, hogy fel-alá mászkáljak a parányi kunyhóban. Nem érdekelte őket, hogy újra és újra rám tört a hányinger. Okádni próbáltam, pedig nem volt semmi a gyomromban. Iszonyatos szenvedésen mentem keresztül. Többször voltam az ájulás határán. A két öreg könyörtelen volt. Nem engedték, hogy megálljak, vagy hogy megpihenjek. Tudták, hogy meghalok, ha megállok. Halálra váltan, félig csukott szemmel tántorogtam bűzlő börtönömben. Jól tudtam, hogy a sarokba lökött vödörben mohó tavaszi legyek lepték el lemetszett férfiasságomat.

– Nurbanunak – magyarázta Eszmehan holtsápadt arccal –, szóval Nurbanu-nak volt valamikor egy egészen különleges eunuchja. A távoli Kínából került ide közénk. Ez a háremőr mindig magánál tartotta a... a lemetszett testrészét. Láncon egy parányi cserépedény lógott a nyakából. Abban volt mézben tartósítva. Az eunuch biztosra vette, hogy nem várna rá túlvilági élet, ha levágott férfiassága nélkül temetnék el a halála után.

Összerezzenem. Hirtelen elfogott a félelem. Lehet, hogy a

világ végéről érkező, ismeretlen pogánynak volt igaza? Az elmúlt napok eseményei annyira felzaklattak, hogy abban a pillanatban képes lettem volna bármilyen szörnyűséget elhinni. Gyorsan megráztam a fejemet, és elhessegettem magamtól a felkavaró gondolatot. Folytattam a beszámolómat. A megcsonkításomat követő három nap eseményeit persze kihagytam, mivel alig emlékeztem valamire abból az időszakból. Csupán a szenvedés emléke maradt meg bennem. Olyan fájdalmaim voltak, mintha keresztre feszítettek volna.

Úrnőm így nem tudhatta meg, milyen rettenetes megpróbáltatásokon mentem keresztül. Azt viszont nem titkoltam el, hogy a három nap alatt nem sikerült vizelnem. Hóhéraim ugyan egyetlen korty vízzel sem enyhítették kiszáradt nyelvem szenvedését, ám a hólyagomban így is egyre nőtt a nyomás. Belülről iszonyatos erők feszítették lemetszett férfiasságom helyét.

A harmadik napon levették a kötést. Úgy tűnt, hogy vártak valamire, ám az elmaradt. A vinnyogó vénség szólalt meg.

– A váladék elzárta a vizelet útját. Nem képes könnyíteni magán. Biztos halál vár rá, mégpedig a lehető legfájdalmasabb módon. Sajnálom, öregember, megtettünk minden tőlünk telhetőt...

Iszonyatos harag fogott el. Nem törődtem azzal, hogy mennyire fáj megkínzott ágyékom. Őrjöngő dühvel odakaptam a begyulladt sebhez, és megszorítottam. Minden korábbinál élesebb fájdalom nyilallt belém. Tomboló haragomnak azonban meglett az eredménye, kiszakadt helyéről a kemény, sárgás dugó. Ömleni kezdett belőlem a tűzforró, búzló vizelet. Telibe kaptam vele vinnyogó hóhéromat. Az öreg azonnal bőrig ázott, és úgy búzlott, mint egy trágyadomb, ám ez a legkevésbé sem érdekelt.

– Szüksége lesz egy katéterre, Szalah, te szerencsés vénember. A *hadimod* életben marad!

Ezzel pedig kimondta az ítéletemet. Szörnyűbb volt, mintha a halálba küldött volna. Kiderült, hogy élni fogok. Az iszonyatos megpróbáltatások emléke most az erdő avarjában térdelve újra lecsapott rám. Egész testemben remegni kezdtem, és kihánytam az előbb befalt szedret.

Végre kiürült a gyomrom, és abba hagytam az öklendezést. Esmehan szultána ekkor elém nyújtotta az öklét. Nyitott tenyerében ott hevert a katéter. Már korábban – jóval korábban – megtalálta, és oda akarta adni nekem. Engem azonban annyira magával ragadott iszonyatos történetem, hogy szinte megfeledkeztem a környezetemről. Nem is

vettem észre, hogy megtalálta a kincset érő fémdarabot. Most viszont lecsaptam rá.

– Ha Allah is úgy akarja, és hazaérünk, akkor ékszerészt hívatok, és csináltatok neked egy újat, Abdullah. Színezüstből – ígérte az úrnőm.

Durván felnevettem. Elképesztett a fiatal lány ajánlata. Ugyanakkor egyből az eszembe jutott, amikor korálból készült fülbevalóval akartam meglepni a jó öreg Pierót. Hol lehet most egykori rabszolgánk? A halak között lent, a tenger mélyén? Sosem kapott tőlem fülbevalót. Ezt a mulasztásomat, számos más dologhoz hasonlóan, többé már nem tehetem jóvá.

Elvettem a katétert úrnőm tenyeréből. Hátat fordítottam neki. A rézcsövecske még meleg volt a bőre érintésétől.

Negyvenkilencedik fejezet

Eszmehan szultána nem akart lefeküdni aludni.

– Tényleg azt hiszed, hogy képes volnék álomba merülni azok után, amit elmeséltél nekem? – kérdezte. – Hogy a csudába tudnék aludni?

De az álmatlanság nem vette el az étvágyát. Teletömte a száját szederrel. Aztán körülnézett, és felfedezte, hogy a közeli mező egy részét vad kakukkfű borítja, erős illatát felénk hozta a szél. Úrnőm jókora adagot leszedett belőle, és gyorsan megette az apró leveleket.

– Mindig eszem, ha szomorú vagyok – magyarázta bocsánatkérő arckifejezéssel.

– Úrnőm, nem tudom, miért zaklatott fel a történetem. Hiszen egész életemben olyan teremtmények vigyáztak rád, akik hozzám nagyon hasonló szenvedésen mentek keresztül.

A vallomásom iszonyúan kimerített. Úgy éreztem, korábban még sohasem voltam ennyire fáradt. Nem gondoltam volna, hogy ilyen hatással lesz rám, hogy végre

beszámolhattam valakinek az elmúlt hat hónap eseményeiről. Mintha kocsonyává váltak volna a csontjaim.

– De hát fogalmam sem volt minderről! – tiltakozott a lány. – Nem szokás ilyesmiről beszélni.

– Úgy vélted, hogy az eunuchok ilyenek születtek?

– Igen, talán. Miért is ne?

– Hát tévedtél. Nem úgy születtünk.

– Ne rám haragudj! Nem lehetsz mérges rám csak azért, mert tudatlan vagyok.

– Nem haragszom rád, csak kimerült vagyok. Menjünk aludni!

Parányi, gyöngyházfényű fogai egy pillanatra sem álltak meg. Ideges elszántsággal felőröltek egy újabb szílat. Nagyon kétségbeesett lehetett, hogy így felfalt mindent, ami csak a keze ügyébe került. Döbbenet bámultam. Korábban nehezen tudtam volna elképzelni, hogy valaki köret vagy valamilyen ragu nélkül képes lenne ilyen rengeteg kakukkfüvet megenni.

– Hiába töröm a fejem, semmi nem jut az eszembe. Nem tudom, mit tehetnék – magyarázta úrnőm savanyú képpel.

– Az alvás majd segít. Egy időre legalábbis.

– Hosszú éveken át fogalmam sem volt arról, hogy...

– Arról, hogy miként is kerültek melléd a háremőrök. Mint ahogy nem törődtél a családjuktól elszakított apró

rabszolgalányok múltjával sem.

– Miattuk nincs egy cseppnyi lelkiismeret-furdalásom sem. Egyetlen olyan rabszolgalányt sem ismerek, aki – miután elfogadta az új helyét – ne élne sokkal boldogabban a háremünkben, mint odahaza, ahol fázott és éhezett.

– Ennek talán az az oka, hogy a fényességes úrnő még csak nem is találkozhat azokkal, akik megmakacsolják magukat, és nem hajlandóak beilleszkedni.

– Nagyon kedvesek vagyunk a rabszolgalányokhoz. Az apjuk odahaza verte őket. Ott van például Szafije...

– Igen, Sofia Baffo nagyon jó példa.

– Egy szép napon – insallah – az a fiatal nő talán egy szultán édesanyja lesz. Itáliában sosem lehetett volna uralkodó a gyermekéből.

– Ez, látod, nagyon is igaz.

– Azt hiszem, hogy a legtöbb esetben a *hadimokkal* is pontosan ugyanez történik. Ha nem éreznék jól magukat, akkor sokkal többen panaszkodnának. Vagy te talán nem így gondolod?

– Úrnőm, ebben a pillanatban csak azért panaszkodom, mert alig állok a lábamon az álmoságtól.

– De hát éppen arra próbálok rájönni, hogy mivel enyhíthetném a szenvedésedet.

– Más körülmények között mélységes csodálattal adóznék úrnőm együttérzése és jó szíve iránt. Csak hát fenséged megakadályoz mindkettőnket abban, hogy visszafeküdjünk aludni. Szükségünk van a pihenésre, mert ma délután még hosszú gyaloglás vár ránk, ha vissza akarunk jutni a civilizációba.

– Tudod, ez az egész Allah akaratának köszönhető. Még a rabszolgák és a kiherélt eunuchok is.

– Pontosan ezt gondolja Szalah ad-Din és cinkosai is.

– Én csak egy kicsi kis hercegnő vagyok. Mit tehetnék Allah akarata ellen?

– Értem. Az egész világ olyan, amilyennek a Mindenható akarta.

– Már az is bűnnek számít, ha valakiben felmerül a puszta ellenszegülés gondolata.

– Ha ez így van, akkor ne szegüljünk ellen az isteni akaratnak, hiszen éppen ő döntött úgy, hogy aludnunk kell.

– Menjél csak vissza abba a barlangba, Abdullah! Aludjál. Én nem tudok.

Engedelmesen elindultam a sziklafal irányába. Csupán két lépést tettem meg, amikor visszafordultam. Talán a kimerültség tréfálta meg az érzékszerveimet, de mintha látomásom támadt volna. Úgy éreztem, valami fenyegeti az

úrnőmet. Nem számított, hogy egy vadállat vagy egy útonálló áll-e lesben a szakadékban. Megértettem, hogy minden kimerültségem dacára sem leszek képes aludni, amíg ez a lányka itt áll kint a szabadban. Egyedül az Úristen a megmondhatója annak, hogy milyen veszélyek lestek rá.

– Figyelj hát a szavamra, úrnőm. Férfiember nem mehet át annál megalázóbb szenvedésen, mint ami velem történt. Ennél még a halál is jobb. Ezért nem érdemes többé erről a témáról beszélnünk.

– Az talán nem szörnyűbb, ha egy férfi megtudja, hogy meggyalázták a háreme minden tagját?

– Ugyan már! Az nem jelent semmit. Iszonyúan sajnálom, hogy éppen nekem kell elmondanom a kiábrándító igazságot, de amíg egy férfinak megvannak a heréi, addig képes arra, hogy adott esetben megfizessen a gyalázatért. Visszaadhatja a kölcsönt, ha ő erőszakolja meg a gyalázatot elkövető fickó háremének tagjait. El sem tudod képzelni, hányszor álmodoztam arról, hogy Szalah ad-Din ronda, kövér felesége ott liheg és sikoltozik alattam...

Csak akkor értettem meg, milyen iszonyatos dolgokról beszélek, amikor megláttam, hogy Eszmehan arca hamuszürkévé vált.

– Őrült Orhán fia is erre készült? – kérdezte.

- Azt hiszem, igen.
- Ha nem tévedek, az, ami veled történt, leginkább egy nő megerőszakolására hasonlít – suttogta alig hallhatóan.
- Ó, dehogyis, úrnőm. A két dolog távol áll egymástól. A megerőszakolt nő feltápáskodik a földről, azután megy tovább a maga útján.
- Tényleg ezt gondolod?
- Amikor megcsonkítottak, az én utam véget ért. A hozzám hasonló... lények számára nincs jövő.
- Hát nem, Abdullah! Egyáltalán nem hiszem, hogy én képes lettem volna felkelni a földről... ha tegnap este... nem akadályoztad volna meg.
- Hát igen, de nézd meg, mit mondott Sofia.
- Szafijét egészen más tésztából gyúrták, Abdullah.
- Ennél nagyobb igazságot rég nem hallottam.
- Azt hiszem, helytelen volna azt gondolni, hogy ami igaz Szafijére, az igaz a világ többi asszonyára is. A legtöbben nem is hasonlítanak rá.
- Nem kételkedem szavaid bölcsességében, úrnőm.
- Néha azt hiszem, hogy Allah véletlenül a háremfüggöny rossz oldalára tette ezt a lányt. Persze tudom, hogy nem lenne szabad ilyesmit mondani, hiszen istenkáromlás azt gondolni, hogy a Mindenható tévedhet.

– Ahogy mondod.

– Ezt a nőt nehéz lenne megerőszkolni, és lehetetlen kiherélni. Szafije nagyon különleges nő. Nem akad párja széles e világon. Én egészen más vagyok. Ha múlt éjszaka nem mentettél volna meg, akkor most semmit sem érne az életem. Ha nem vagy ott, akkor rajtam most már csak a halál segítene. Erre vágnék, pont úgy, ahogy te tetted a megcsonkításod után.

– Még mindig erre vágyom.

– Dehogyan, Abdullah! Ne mondj ilyeneket! Ha te meghaltál volna, akkor én sem maradhattam volna életben. Nincs a világon még egy olyan *hadim*, aki képes lett volna arra, amire te. Te mentettél meg.

– Ha egy férfit kiherélnék, akkor ebben az életben szörnyűbb dolog már nem történhet vele – mondtam újra. – Miért félnék attól, hogy egy nyíllal keresztüllövik a fejemet? Sokkal egyszerűbb lenne a hirtelen halál. Sokkal könnyebb.

– Gondolj csak bele, Abdullah, hogy milyen a nők helyzete. A megerőszkolt asszonyt gyakran kiteszítja a családja. Örök szégyen lesz az osztályrésze. De még ha nem is történik ilyesmi, hogy a csudába lehetne úgy élni, hogy valaki tudja, újra megtörténhet vele az az iszonyat? Aki átment egy ilyen szörnyűségen, az halála napjáig nem felejt el a rettenetet.

Minden napját a fenyegetés árnyékában éli. Mintha csak átok ülne rajta. Nagyon kevés hiányzott ahhoz, hogy velem is ez történjen. Hajszálon múltott a megmenekülésem. Az átok még mindig rajtam ül. Nyilvánvalóvá vált számomra, mennyire sebezhetőek vagyunk. Valósággal belém égett ez a felismerés. A férfiak teste csupán egyetlen alkalommal kénytelen elviselni a kasztrálás kínjait. Lehetséges, hogy rettentő fájdalmuknak néhány esetben megvan a maga értelme. Csökken a nőket borzalommal eltöltő fenyegetés. Nem kell attól tartaniuk, hogy a megcsönkített férfiak is elkövethetik ellenük a szörnyű bűntényt. Az asszonyok sorsa sokkal rosszabb, mint a herélteké. Ti tudjátok, hogy csupán egyszer lehettek áldozatok, ami azt jelenti, hogy szabadok vagytok.

– Te szabadságnak hívnád ezt?

– Szabadok vagytok Allah kezében, hiszen tudjátok, hogy túljutottatok a legnagyobb szörnyűségen. Ha a Mindenható is úgy akarja, többé már nem kell félnetek egyetlen férfitől sem.

– De ott vannak a sebhelyek! Allahra mondom, hogyan lehetne megfeledkezni a sebhelyekről? Cafatokra szaggatták az izmokat! Még a legegyszerűbb dolog is hihetetlen szenvedéssel...

– És azt honnan tudjátok, hogy mi nem vagyunk tele sebhelyekkel? Odabent, ahol senki sem láthatja őket? Ezek a

sebhelyek legalább annyira szörnyűek! Nyomorékká tesznek minket.

Eszmehan elfordult tőlem. Nem láthattam az arcát, csupán a fátylának szegélyét, amibe belekapott a szél. A finom szövetdarab végigsimította úrnőm gömbölyded vállát.

– Lehetséges, hogy te tényleg nem tudnád elképzelni az ilyesmit, Abdullah. Ha ez a helyzet, akkor nagyon sajnálom, hogy megbántottalak – folytatta a hercegnő. Amikor visszafordult felém, jól láttam, hogy a szemébe csillogó könnycseppeket csalt a szél. – Az viszont tény, hogy a te szenvedésednek köszönhettem a megmenekülésemet. Ha nem élted volna át azokat a szörnyű kínokat, akkor nem kerültél volna olyan helyzetbe, hogy megments tegnap éjjel a hasonló szörnyűségektől.

Erre nem tudtam mit mondani. Cserbenhagytak a jól bevált szófordulatok.

– Ha másnak nem is, de nekem ki kell mondanom, hogy csupán Allah akarata teljesedett be. Így kerülhetett sor mindarra, amit Perában átéltél. Hálával tartozom a Mindenhatónak.

– Hálával? Átok azokra az istenekre, akik ölbe tett kézzel ücsörögve hagyják, hogy ilyen szörnyűségek történjenek! Még az is kegyetlenség, ha egy kutyával művelnek efféle

dolgokat! Persze te könnyen megtalálod a kibúvókat. Felemlegeted, hogy civilizált, istenfélő nép vagytok. A törvényeitek szigorúan tiltják a férfiak kiherélését, a szörnyűségek elkövetőinek azonban csak Perában kell megbújni az árnyékban. Egyiptomban nyíltan támogatjátok a kisfiúk megcsonkítását. Azzal takaróztok, hogy azok ott pogányok, nem számít, hogy mi történik velük. Allahra mondom, már az is gyalázat, ha egy kutyával, egy kossal vagy egy bikával történik ilyesmi. Iszonyú, ha kasztrálnak egy férfit. Nem számít, hogy pogány-e az illető. Átok szálljon az ilyen szörnyűségek elkövetőinek istenére!

Istenkáromló kitörésemet hallva elakadt a hercegnő szava. Összeszorított ajka egészen kifehéredett. Közben rám tört a kimerültség, lerogytam úrnőm mellé a földre. Eltakartam a fejemet, és a homlokommal megérintettem a talajt.

– Hát nem, Abdullah – szólalt meg végül. Olyan halkán beszélt, hogy alig hallottam a szavait. – Hiába is próbálkoznék ilyesmivel, még most sem kívánhatnám, hogy megváltozzon a múlt, hiszen azzal szembehelyezkednék Allah akaratával. Lehet, hogy most azt gondolod rólam, mennyire önző vagy kegyetlen vagyok. Ez ellen nem tehetek semmit sem. Ha ugyanis nem a Mindenható akarata teljesedett volna be, akkor sohasem ismertelek volna meg

téged. Bár csak nagyon rövid idő telt el azóta, hogy itt vagy mellettem, én mégis azt mondom, hogy te mindennél fontosabb vagy nekem.

Miközben a magasban hangosan daloltak a felkelő napot köszöntő madarak, úrnőm még mindig a kakukkfüvet rágcsálta. Úgy tört ránk az álmoság, mint ahogy kora hajnalban, az éjszakai vihar után borítja be a sűrű köd az erdőt. A szederbokrok körül andalító zsongás támadt, méhek próbálták meg kihasználni az utolsó meleg napot.

Eszmehan sokáig töprengett. Fáradt, enyhén kásás hangon szólalt meg:

– Rádásul valahogy Szafije is belekeveredett, ugye igazam van?

Én már úgy éreztem, mintha csak lebegnék a nap meleg sugarain. Képtelen voltam válaszolni.

– Láttam, ahogy szemmel tartod, ahogy kimondod a nevét. Szafije miatt történt ez a szörnyűség, Abdullah?

Nem volt erőm felelni, csak hatalmasat sóhajtottam.

– Nem számít. Egy szép napon talán, *insallah*, majd elmondod nekem ezt a történetet is – suttogetta a hercegnő. Hamarosan mély, egyenletes lélegzéssel az igazak álmát aludta.

Ötvenedik fejezet

Ismét a dervisről és a mézárjáról álmodtam, nem csoda, hogy azonnal felriadtam. Lehetséges, hogy nyöszörögtem, vagy hangosan feljajdultam. Úrnőm ott aludt mellettem. Felhajtott fátyla nem takarta el az arcát. Fejét egy nagy halom kakukkfűvön nyugtatta. Ő is mörögni kezdett.

– Abdullah? Mi a baj? – kérdezte álomittasan.

– Most már értem! Végre minden világos!

– Mi az, amit értesz?

Erősen kételkedtem abban, hogy a lány felfogja-e a szavaimat.

– Rájöttem egy olyan titok megoldására, amelyik már egy ideje nyugtalanított.

– Milyen titokról beszélsz?

– Semmiség az egész. Aludj tovább, úrnőm, sajnálom, hogy felébresztettelek.

– Mindegy, most már felébredtem. Egyébként is későre jár az idő.

– A nap járása szerint már dél is elmúlt. Nemsokára útra kell kelniünk. Addig is próbálj meg pihenni! Szükség lesz az erődre. Engem csupán egy kósza álom zavart meg.

– Most már mindenképpen mondd el, hogy mit álmodtál! Szerencsétlenség vár arra, aki nem osztja meg az álmát másokkal. El kell mondani, hogy megbeszélhessük.

– Ez valami török hagyomány?

– Miért volna hagyomány? A józan ész diktálja.

– Ó, világos.

– Miközben meghallgatlak, én is összeszedem magam. Szóval, milyen titokról álmodtál?

– Még nem meséltem róla, de Szalah ad-Din titokzatos körülmények között lelte a halálát.

Úrnőm azonnal felült. A tekintete éberén csillogott.

– Szalah ad-Din meghalt?

– Igen.

– Arról a férfiről beszélünk, aki rabszolgává tett, és utána megcsonkított téged? Ő halt meg?

– Igen.

– *Masallah!* Erről egy szóval sem beszéltél! Hogy történt?

– Meggyilkolták.

– Micsoda?! Abdullah...? Ugye nem te...?

Önkéntelenül is elnevettem magam az arckifejezése miatt.

- Nem én voltam az, úrnőm, nyugodj meg.
 - Csak azért kérdeztem, mert láttam, mit tettél azokkal a rablókkal. Tudom, hogy képes volnál rá.
 - Nem tagadom, tényleg a halálát akartam. A saját kezemmel akartam a pokolra küldeni. Amikor nem aludtam, csak is ez járt az eszemben.
 - *Masallah*. Ne adja Allah, hogy ilyen gonosz gondolatok járjanak a fejedben!
 - Először persze túlságosan is gyenge voltam ahhoz, hogy erőszakkal próbálkozhassak. Később, legnagyobb elkeseredésemre azt tapasztaltam, hogy elkezdtem felépülni, és visszatért az erőm. Keresni kezdtem a lehetőséget, hogy elintézzem a vén gazembert. Csakhogy Szalah ad-Din nagyon, de nagyon ravasz volt. Többnyire a feleségét küldte oda hozzám, és ha lehetett, nagy ívben elkerült.
- Rövid töprengés után folytattam:
- A gyáva gazember! Aljas módon elbújt a felesége háta mögött! Én pedig még egy kést sem kaphattam. Édes ételekkel és rengeteg tejtermékkel etettek. Úgy vélték, hogy az ilyesmitől kezes és megjuhászkodó lesz az eunuch. Csak nagy ritkán kaptam egy kevéske borjúhúst. Ez olyan drága ingyencsésnek számított, hogy csupán falatnyi adagokat tettek elém.

– Valóságos csoda, hogy húsételek nélkül is ilyen szépen meggyógyultál – szólt közbe Eszmehan.

– A kardomtól pedig már a kezdet kezdetén megfosztottak. Ha nem veszik el, szívesen bosszút álltam volna vele hóhérom feleségén.

– Nem próbáltál meg elszökni tőlük?

Önkéntelenül is elmosolyodtam, mert meghatott, hogy az úrnőm ilyen bátor hősnek tart.

– Gondoltam rá, nem tagadom. De hát ismered Perát. A negyed kellős közepén őriztek.

– Abban a városrészben a te honfitársaid élnek.

– Pontosan.

– Menedéket kérhettél volna tőlük!

– Azt hiszed? És milyen élet várt volna rám, ha valahogy sikerült volna visszatérnem Velencébe? Így, ebben az állapotomban! – kiáltottam kétségbeesetten.

– A velencei asszonyoknak nincsen *hadimjuk*? – kérdezte úrnőm őszinte együttérzéssel a hangjában. Nem annyira engem sajnált, mint szülőföldem nélkülöző asszonyait.

– Még szép, hogy nincsen! – kiáltottam ingerülten. Legszívesebben hozzátettem volna, hogy azért, *mert nem vagyunk barbárok*. Szerencsére sikerült visszafogni magam. Jóval udvariasabban folytattam, mert szerettem volna

valamennyire jóvá tenni az előbbi durvaságomat. – Csak olyanokat tartunk, akik szépen tudnak énekelni.

– Ti azért tartotok eunuchokat, hogy énekeljenek?

– Ez valóban elég furcsának tűnhet. Ami azt illeti, én nem is tudok énekelni. Sosem volt szép a hangom. Egyszóval a szégyenérzet lehetetlenné tette a szökést. Már elmeséltem neked, miről beszélt az a két honfitársam, akiket kihallgattam a bazárban. Azt is elmondtam, hogy valósággal megdermedtem, amikor észrevettek. Minél többet gondolkoztam különös helyzetemen, annál inkább megerősödött bennem a gyanú, hogy Szalah ad-Din szándékosan ebben a városrészben őrzött. Miután megcsonkított, elvette annak a lehetőségét, hogy visszatérjek a régi életemhez.

– Értem. És mi van a gyilkossággal, Abdullah? Mesélj már a gyilkosságról!

– Máris odaérek. Ott tartottam, hogy milyen komor gondolatok jártak a fejemben. Úgy döntöttem, hogy öngyilkosságot követek el, mert csak így tudtam volna megakadályozni, hogy a gazember bezsebelje az értem kapott pénzt. A régi, ócska lepedőkből már meg is fontam a kötelet. Reméltem, hogy elbírja a súlyomat. Elrejtettem az ágyam alá. Úgy gondoltam, előbb vagy utóbb összeszedem minden

bátorságomat, és felakasztom magam. Készen álltam a halálra.

– Ne beszélj ilyesmiket, Abdullah! Inkább mondj hálát Allahnak azért, hogy a végén nem emeltél kezet önmagadra. Hol történt a *gyilkosság*...?

– A kötelet már átdobtam az egyik egyébként meglehetősen korhadt gerenda fölött, amikor hazahozták a hulláját.

– Honnan?

– Azon a napon Szalah ad-Din bement a városba, mert ellenőrizni akarta a bazárban a boltját. Szinte mindennap átevezett a túlsó oldalra. Gyakran előfordult, hogy Isztambulban aludt, mert így nem kellett oda is és vissza is megtennie az utat. Nem tudom, hogy milyen lehetett a kapcsolata a feleségével. Semmiben sem hasonlítottak egymásra. A rabszolga-kereskedő egészen sovány volt, a felesége pedig elképesztően kövér. Bármit is kapott ez a gazember az asszonyától, a hitvesi ágyban semmi olyasmi nem várt rá, amit ne kaphatott volna meg a görög szajháktól vagy éppen a saját árujától. Nem voltak gyermekeik. Ebből a szempontból a kalmár pont olyan volt, mint az eunuchjai.

Egy gyors pillantást vetettem az úrnőmre.

– Gyakran megtörtént, hogy csak én és a gazdám felesége

maradtunk a kis házban. Az asszony a derekára kötve tartotta az ajtó kulcsait. Megpróbált megtanítani mindarra, amit egy eunuchnak tudnia kell. A fejembe verte, hogyan kell felszolgálni az asztalnál, mire kell figyelnem, ha az úrnőm megbíz valamivel. Megtanultam, hogy női szemmel nézzem meg a bazárban felkínált árukat. Korábban úgy beszéltem törökül, mint egy tengerész. Hamarosan már finom, udvarias kifejezéseket szőttem a szavaim közé. Olyan apróságokra is figyelnem kellett, hogy a magasba tartsam a kocsit eltakaró függönyt, amikor az úrnőm ki- vagy beszáll. Az idős asszony megpróbált muszlim hitre téríteni.

– Most már nem számít, hogy körülméletlenül kerültél közénk – magyarázta. – A legtöbb idegen éppen az előbőre elvesztésétől fél, amikor az igaz hitre tér. Kivéve persze, ha valaki zsidónak született. Ugye tudod, milyen nagy megtiszteltetés *hadim*ként szolgálni? Közületek kerülnek ki a két szent város, Mekka és Medina útmutatói és szolgái. Nem hallottál erről? Nők is vannak a zarándokok között, akiknek ugyanúgy szükségük van útmutatókra és segítőkre, mint a férfiaknak. *Hadimok* őrködnek a megszentelt helyek és a hétköznapi világ között. Ők vigyáznak a férfiak és nők közti határvonalra is. Mindkét elválasztó sávot a mindenható Allahtól kaptuk. Talán ha tiszta szívvel elfogadnád igaz

hitünket, akkor egy szép napon, insallah, talán te is bekerülhetnél a nagyra becsült szolgálók közé.

Eszmehan aggódva nézett rám.

– Nem sikerült elérnie, hogy felvedd a hitünket, Abdullah?

– Azt hiszem, hogy valaki, aki nem tartozik sem a férfiak, sem a nők közé, gond nélkül élhet a keresztények, a zsidók, a muszlimok és a pogányok között. Talán nincs igazam?

– Lehet, hogy így van.

– A gazdasszony, minden lomhasága és tohonyasága ellenére, egészen kedves nőszemély volt. Kezdetben persze ezt még nem láttam be. Csak az járt az eszemben, hogy milyen iszonyatos bosszút állnék rajta. Túl sokszor főzött nekem kapribogyót. Úgy vélte, ezt imádják az eunuchok. Ott volt tehát ez a török asszonyság, akit egy áruló itáliai vett feleségül. A férje ráadásul nem ajándékozta meg gyermekkel. Nem irigyeltem tőle a sorsát. Persze jólesett volna, ha egy kicsivel több együttérzést tanúsít irántam. Pontosan tudta, hogy a férje mivel keresi a kenyerét. Úgy vélem, nem zavarta különösebben, hogy mivel foglalkozik az ura. Csupán az bősztette fel, hogy nem kapott saját eunuchot. Az egyetlen rabszolgája a konyhában segítő örmény kislány volt. Nem csoda, hogy igyekezett a lehető legjobban kihasználni engem. De nem könnyítettem meg a dolgát. Eszem ágában sem volt

tanulni, semmi sem érdekelt.

– Ó, Abdullah, túlságosan is szerény vagy!

– Időről időre Szalah ad-Din is benézett hozzánk a konyhába. Talán a házi koszt hiányzott neki, vagy csak arra volt kíváncsi, mennyit haladtunk. Tudni akarta, hogy mikor tehet szert haszonra a kezdeti befektetés után. A felesége is arra vágyott, hogy minél hamarabb áruba bocsássonak. A kopott kendője a szemem láttára szakadt ketté, miközben én mindent megtettem, hogy elodázzam a tanulást.

– És mi történt, amikor hazahozták a kalmárt?

– Halott volt. Elvágták a nyakát a bazárban. A többi rabszolga-kereskedő bukkant rá az utcán. Hajóra szálltak vele, és hazahozták. Itthon fehér lepedőt borítottak egy alacsony, fából ácsolt heverőre, és ráfektetették a holttestet. Azon a forró nyári napon a legyek már útközben megéreztek a szagot. Hazáig követték. A gazdám valósággal búzlótt. Az újdonsült özvegy magánkívül volt a fájdalomtól. Az ő jajveszékelését hallottam meg, amikor ott álltam a gerenda alatt, kezemben a kötéllel. Ó, hogy vinnyogott a vénasszony! Azt hittem, hogy a jajveszékelése elől csak akkor szabadulhatok, ha eszméletemet vesztem.

– Szegény asszony.

– Egyből elküldtek a helyi mecsetbe, hogy elhívjam az

immánt. Utána segítenem kellett lemosni a hullát.

– Igen, és?

Megvontam a vállamat.

– Azt mondták, hogy hozzak pár lepedőt. Visszamentem a kötelemért, és kicsomóztam. Benedvesítettem a rongyokat, és lemostam egykori gazdámat. Ekkor pillantottam meg azt, amit a többi rabszolga-kereskedőnek sikerült eltitkolnia az özvegy elől. Szalah ad-Dinnak nem csupán a torkát vágták el, de ki is herélték. Az alhasán egy jókora vörös és fekete lyuk tátongott. Kilátszottak kékesen csillogó erei. Nem tudtam volna eldönteni, hogy melyik sérülés okozta a halálát. Felhasított ágyéka miatt ugyanúgy elvérezhetett, mint ahogy elmetszett torka is halálos sebnek tűnt.

– Ezek szerint bosszú áldozata lehetett. Olyan valakié, aki tudta...

– Igen, de vajon kiért álltak bosszút? Értem? Vagy másokért? Nem tudtam. Igazából nem is érdekelt. Beértem azzal, hogy megcsonkítóm kasztráltan szállt a sírba. Nem hagyott maga után gyermeket. Ha igaza volt az általad említett kínai rabszolgának, akkor a férfiassága hiánya miatt hiába reménykedett volna túlvilági életben. Pontosan az történt vele, ami velem.

– Azt mondják, Allah gondoskodik a dolgok egyensúlyáról.

– Ebben az esetben az egyensúly rendkívül hamar helyreállt. Két nap sem telt el, és az özvegy értesült róla, hogy az elhunyt csapnivaló üzletember volt. Csak adósságot hagyott maga után. Az asszony nem is reménykedhetett abban, hogy új kendőt kap. A férje halála után kölcsönre sem számíthatott. Kénytelen volt mindenét – engem is – áruba bocsátani. Így próbált valami kis készpénzre szert tenni, hogy ne üres kézzel kelljen visszatérnie a fivére házába. Ezért nem is kért túl sokat értem a piacon. Ali képtelen volt ellenállni a csábítóan alacsony árak. Nem számított, hogy a dúsgazdag Szokoli Mehmed a gazdája. Egyből lecsapott rám. Azóta olyan sok új, megrázó élményben volt részem, hogy nem is gondoltam Szalah ad-Din halálára. Ha nagy ritkán felmerült bennem pusztulásának gondolata, csupán enyhe elégtételt éreztem.

– Akkor hát nem tudod, hogy ki tette?

– Egészen ma reggelig nem tudtam. Nem is érdekelt. Talán egy angyal.

– Mi történt ma reggel? Csak nem az álmod?

– Részben az álmom az oka. Meg az, hogy az eszembe jutott, miről beszéltek egymás között a holttestet hazahozó kalmárok.

– Látták talán a gyilkost?

– Páran igen. Újra és újra ugyanazt a szót ismételték: a dervis, az örült dervis. Tisztában voltak azzal, hogy egy ilyen örültet képtelenség volna elfogni. Nem is reménykedtek abban, hogy hóhérekre kerül a gyilkosság elkövetője.

– A dervisek képesek bármikor köddé válni.

– Ahogy annak mi magunk is szemtanúi voltunk tegnap éjjel.

– Micsoda véletlen!

– Nem hiszem, hogy véletlen lett volna.

– Ezek szerint nem találták meg a gyilkost?

– Nem. Nekem viszont...

– Hogyan?

– Ugyanaz a dervis volt, aki tegnap éjjel segített elmenekülnünk. Hiszen mondtam, szó sem lehet véletlenről.

– Hogy lehetsz ebben annyira biztos? Rengeteg dervis él a birodalomban. Sok száz. Sok ezer. A tegnapi meg nem is volt bolond, inkább egy őrangyalra hasonlított.

– Ezt mondom én is.

– Szerintem nem lehetsz biztos abban, hogy ugyanarról a dervisről van szó. Véletlen volt. Két dervissel találkoztál. Utána meg álmodtál róluk.

– Én akkor is tudom.

– Az hogy lehet, Abdullah?

– Tegnap megmentőnknek nem voltak fogai. Elképzelttem, hogy aranyfog csillog a szájában. Láttam, miként nézne ki, ha egy hónapon keresztül tisztességesen ehetett volna. Ha kifésülte volna a szakállát és a haját, ha megfürdött volna, és magára vette volna egy aleppói kalmár öltözékét, akkor az én jó öreg barátom, Husszein állt volna előttünk.

– Ismerősnek tűnt?

– Amikor először megpillantottam, azt hittem, hogy már láttam korábban. Furcsa volt, nem ismertem fel. Most azonban álmomban minden egyértelművé vált. Csodával határos, ahogy rám talált, el sem tudom képzelni...

– Beteljesedett Allah akarata.

– Igen. Ebben az esetben csatlakozom hozzád, úrnőm, és készségesen beismerem veled együtt, hogy Allah akarta így. A Mindenható a maga végtelen jóságában elrendezte, hogy derék, öreg barátom, Husszein feladja a gazdag kalmárok kellemes életét, és beálljon a vándorló szerzetesek közé.

– Nekem nagyon úgy tűnik, hogy ez a férfiú arra tette fel az életét, hogy megoltalmazzon téged. Abdullah, áldás van terajdad, hogy ilyen barátod lehet.

– Igen. Áldás.

Egészen őszintén mondom, hogy ekkorra már rég elfelejtkeztem a velencei üvegedények titkáról.

Felkeltem, és körülnéztem. A délután tiszta fényében valósággal ragyogott körülöttünk a vadon. Valamiért úgy éreztem, hogy csupán a szememet kell kinyitnom, és felfedezhetem a közelben rejtőzködő dervist, vagyis öreg barátomat, Husszeint. Persze csak akkor, ha a Mindenható is így akarja. Tudtam, hogy valójában azért vágyom annyira barátom társaságára, mert nagyon szerettem volna kinyilvánítani a hálámat. Ugyanakkor tisztában voltam a ténnyel, hogy felesleges a dervist keresnem, úgysem találnám meg. Hármunkra így is nagy feladat várt. Útra kellett kelniünk, hogy biztonságos helyre jussunk.

Ötvenegyedik fejezet

Életemben először valósággal odavoltam a gyönyörűségtől, amiért török módra megtisztálkodhattam. Őszinte örömmel merültem a forró vízbe. Csak azután kellett odaállnom gazdám és Murád herceg elé, hogy megtisztulhattam, megmelegedtem, jóllaktam, pihentem, és még a karomon is ellátták a sebet. Jókedvemet azzal sem ronthatták el, hogy a fertőzés elkerülésére fekete nadálytővel és mirhával mosták ki a sebemet. Valósággal újjászülettem.

Egész délután lefelé gyalogoltunk a hegyoldalról. Már alkonyodott, amikor találoztunk egy kecskepásztorral. Csupán egyetlen gyöngyszemet kellett letéptünk Eszmehan ruhájáról, és szállást, ágyat, sajtot és útmutatást kaptunk. Azután két napon át haladtunk a jelzett irányba. Ekkor belefutottunk a janicsárok felderítőibe. A harcosok azonnal elvittek minket parancsnokaik színe elé, Inönü városába.

Csodálatos érzés volt újra meleg paplan alatt aludni. A serpenyőkben hangos ropogással égett a tűz. A forró fürdő

szinte kimosta belőlem a nyomorúság emlékét. Úgy éreztem, mintha újrakezdődött volna az életem. Megszédültem a halhatatlanság mámorától.

Amikor azonban megpillantottam Szokoli pasa és a herceg komor ábrázatát, elszállt a jókedvem.

A két leány is kihasználta a rendelkezésükre álló időt. Megfürödtek, új ruhát kaptak, a bolhacsípésekre édes illatú aloét és mirhát tartalmazó krémet kenhettek. Eszmehan megtartotta régi fátylát. Tisztára mosták a viharvert ruhadarabot, de jól látszott, hogy egy része hiányzik. A szegélyével gyújtottunk tüzet a kiugró sziklaszirt alatt. Szafije kénytelen volt kölcsönként fátyollal eltakarni az arcát, hogy férfiak színe előtt mutatkozhasson. Aki kicsit is ismerte a fiatal nőt, az pontosan tudta, hogy nem önszántából vette fel a régi, cseppet sem divatos ruhadarabot. Fenséges szeretője lesütött pillantással állt velünk szemben. A tekintetével nem kereste kedvese szemét.

Szafije és én két oldalról, díszőrséggént kísértük a hercegnőt, hogy életében először találkozhasson a vőlegényével. A megbeszélésre különös körülmények között került sor. A fogadószobába két hatalmas termetű, félelmetes külsejű harcos is elkísérte a pasát és a herceget. A palotában mindenki tudta, hogy kik ezek a komor alakok. Ha valahol

felbukkantak, az emberek igyekeztek eltűnni a közelükből, és nem csupán félelmetes külsejük miatt. Közismert tény volt, hogy kivágták a nyelvüket. A két sötét ruhás harcos ugyanis hóhér volt. Rájuk bízták a titkos kivégzéseket. Kivágott nyelvvel senkinek sem árulhatták el gazdájuk rettentő titkait.

Szokoli pasa mintha maga is a megtorlás néma eszközei közé tartozott volna. Hosszú, karmokra emlékeztető ujjaival három tárgyat helyezett a közöttünk álló alacsony asztal tetejére. Az arcán a legcsekélyebb érzelem sem tükröződött. Valószínűleg akkor is pontosan ugyanígy viselkedett, amikor Orhán szemét egy izzó vasdarabbal kiegészítve az őrületbe kergette a majdani rablóvezért.

Az asztal lapján két tör hevert. Közéjük, Eszmehan hercegnővel szemben, odakerült még egy selyemből sodort íjhúr is. Az uralkodó család tagjainak senki sem onthatta ki a vérét, nem számított, milyen szörnyű bűnt követtek el. A halálraítéletet íjhúrral fojtották meg.

Némák maradtunk. Vádlóink talán arra számítottak, hogy védekezni fogunk. Eszmehan azonban csendben lehajtotta a fejét a ránehezedő, ki nem mondott vádak terhe alatt. Szégyellte magát, hogy így kellett a vőlegénye elé állnia. Látván, hogy milyen helyzetbe került, biztosra vette, hogy az elmúlt napok eseményei miatt kiérdemelte a halálbüntetést.

Én sem tudtam, mit mondhatnék. Úrnőm ugyan ártatlan volt, ám ha rajta múlt volna, akkor inkább a halált választja, mint a büntudatot. Szafije viselkedésére pedig nem volt mentség. Értelmetlen lett volna azonban bármivel is megvádolni, hiszen azzal saját magamat is a hóhér kezére adtam volna.

Ő is csendben maradt. Először azt hittem, azért, mert végre felfogta, milyen visszataszító dolgokat követett el. Úgy gondoltam, a szégyen miatt akadt el a szava. Ma már tudom, csak azért hallgatott, mert eszébe sem jutott, hogy bármi miatt is szabadkoznia kellene.

Szokoli pasa nagyot nyelt. Az arcán továbbra sem látszott az érzelem leghalványabb nyoma sem. Mintha valamilyen maszkot viselt volna. Felemelte a kezét, mire a két hóhér várakozón kihúzta magát.

Murád nem bírta tovább. Halkan feljajdult. Egyik sápadt, puha kezével az arcához kapott, és megpróbálta letörölni a könnyeit. Bár mostanában kissé leburnult a napon, ebben a pillanatban ugyanolyan sápadt volt, mint korábban.

– Tíz napon át! – nyöszörögte. – Tíz teljes napon át jártuk a hegyeket! Téged kerestünk, angyalom! Ó, szépségem, nem tudtuk, merre találunk meg! Ha tudnád, min mentem keresztül az alatt a tíz nap alatt!

Elakadt a hangja.

Amikor Szafije megszólalt, meghitt szavaival mintha a hálószoba magányában szólította volna meg kedvesét.

– De hát visszatértem hozzád, hercegem! Itt vagyok, védelmező, erős párom! Adjunk hálát Allahnak, és ünnepeljünk.

– Hogyan ünnepelhetnénk? Hiszen nemsokára elnyel engem is a sír! – vágta rá a herceg a heves érzelmektől elfulladó hangon. – Hogyan élhetnék nélküled, szerelmem? Utánad megyek a sírba, gyönyörű, szépséges, hűtlen kedvesem! A hűtlenség már nem lesz akadály odalent a sír végtelen sötétjében.

– Miről beszélsz? – dadogta Szafije. Kezdett rájönni az összefüggésekre.

– Igen, ez lesz a legjobb! – kiáltotta Murád. Felpattant, hogy kimeneküljön a szobából. A két néma felé fordult. – Öljétek meg! Vele végezzetek először! Képtelen lennék elviselni, hogy ez a hűtlen teremtés még egy pillanatig itt időzzön ebben a világban!

– Elítéltetek tehát? A vádatok nem több, mint puszta gyanú. Arra gyanakodtok, hogy... – csattant fel Szafije, de aztán elnémult egy pillanatra. Azonnal összeszedte magát. Az arcán olyan kifejezés jelent meg, mint a fiatal katonáén,

aki a pajzsát megragadva beleveti magát az őrjöngő közelharc forgatagába. – Hát nem éred be azzal, egyetlen szerelmem, hogy örök hűséget fogadtam neked?

Murád végre hajlandó volt a lányra nézni. A vékony fátyol nem állhatott a pillantása útjába. Egy szerető amúgy is bármikor képes keresztüllátni a kedvesét elrejtő ruhán. A herceg megtántorodott. Kihúzta magát, és talán bólintani akart a fejével. Ekkor azonban elszakította a tekintetét a lányról, és vadul megrázta a fejét.

– E tíz hosszú nap alatt úgy éreztem, hogy véget ér a világ, hiszen te nem voltál mellettem! – folytatta Szafije. – Ugye tudod, hogy Veniero, vagyis Abdullah, a *hadim* egész idő alatt gondos odafigyeléssel vigyázott rám és Eszmehanra?

A legcsekélyebb vágyat sem éreztem, hogy megvédjem Baffo úr leányát. Az alantas nőszemély azonban megpróbált mindent az én nyakamba varrni. Eszem ágában sem volt, hogy bábuként táncoltasson a halál árnyékában. Nem maradhattam néma. Öt szempár meredt rám. Mindenképpen be akartam bizonyítani az ártatlanságomat. Összeszedtem magam, nehogy megbabonázzon a fátylon át is jól látható, ördögi szépsége.

– Visszatérésünk után nagy örömmel tisztálkodtam meg Inönü fürdőjében – mondtam végül. – Éppen emiatt jutott az

eszembe egy módszer, amelyik lehetővé teszi a megvádolt asszonyok ártatlanságának bizonyítását. Közismert tény, hogy a tiszta erkölcsű nő nyugodtan át tud sétálni a férfiakkal teli fürdőn, míg a bűnös...

Sofia Baffo felé fordultam. A lány kissé leengedte a fátylát, hogy a szemembe nézhessen. A csillogó selyem fölött a pillantása olyan kemény volt, mint a mandula héja. Én sütöttem le a tekintetemet először.

– ...míg a bűnös gyalázatát mindenki megláthatja.

Biztosra vettem, hogy erős szél támadna a közfürdő nagycsarnokában, ha Baffo nagyúr leánya a *Gyere hát be bimbózó erdőcskémbé* dallamára *gagliardát* táncolva keresztülletene a fürdőzők között. Nem is szél, hanem valóságos szélvész. Fellebbentené a szoknyáját a gyalázatos fejére.

Nem is annyira láttam, mint inkább éreztem, hogy Eszmehan fátyla mögött felragyogott a halvány, reménykedő mosoly. Úrnőm hitt ebben a szokásban, és hajlandó lett volna alávetni magát a próbának. Erős fájdalom nyilallt a hasamba. Közvetlenül a forradásaim fölött éreztem a kint. Reméltem, hogy bíránk beleegyeznek a próbába. A legcsekélyebb mértékben sem érdekelt, hogy mi lesz velem vagy Sofiával. Egyedül úrnőm becsületéért és életéért küzdöttem. Így

folytattam:

– Nagyuraim, egészen biztosan hallottak már erről a hagyományról.

Alaposan megnéztem a gazdám arcát. Bár a pasa nem igazán hitt az efféle babonákban, semmi kifogása nem volt az ellen, hogy a megvádoltak bebizonyíthassák ártatlanságukat. Mindig is igyekezett gyorsan lezárni a vitás ügyeket. Hajlandó lett volna harcba szállni azért, hogy az ártatlanok elkerüljék a büntetést. Csupán egy pillanatra nézett rám, de megértettem, hogy hálás, amiért ilyen jól vág az eszem. Nagyra értékelte, hogy a szavaimmal kiségittem egy veszélyes zsákutcából.

– Mi ez az ostobaság? – hördült fel Murád. A herceg majdnem felrobbant a haragtól. – Csak az ostoba vénasszonyok meg az eunuchok hisznek az ilyen babonában!

Mivel a gazdámot bámultam, elkerülte a figyelmemet, hogy mi történt Sofia Baffo és az ő nagyságos hercege között. Lehetséges, hogy a velencei kisasszony túlbecsülte saját bűverejét? Nagyon is örültem volna, ha valaki végre megszégyeníti ezt a nőszemélyt. A csekély örömért azonban túlságosan nagy ár volt, hogy a herceg elutasította ártatlanságunk bebizonyítását.

– Nem bízom ebben az eunuchban! – vicsorogta Murád szikrázó szemmel. – Azóta gyanús nekem, hogy

megpillantottam. Már az első éjszakán meg kellett volna ölnöm! Ott Kütahyában, a *mabeinben*.

A gazdám szeme megrebbent, amikor a herceg káromkodni kezdett. Az arcán azonban továbbra sem látszódott érzelem. Pontosán tudta, hogy minden cselekedetemért ő felel. Megérintette a szívem felé mutató tört, Murád azonban folytatta:

– Hogy a pokolba hihetnék el, hogy egyetlen eunuch képes volt visszatartani egy tucatnyi útonállót tíz egész napon át! Hiszen becstelen rablók fogságába kerültek. Vérszomjas bosszúállók karmai közé. Ha ez az Abdullah óriás volna, akkor sem tudnám elhinni, hogy egy szál magában képes lett volna megoltalmazni a nőket.

Gyerünk, ölj meg mindannyiunkat! – gondoltam lehajtott fejjel. Hat hónapja semmire sem vágytam úgy, mint a halálra. Úgy véltem, jobb később, mint soha. Inkább kerüljek sírgödörbe, minthogy továbbra is el kelljen viselnem egy ilyen nyomorúságos, nyámnyila pojáca szidalmait.

A kölcsönkapott fátyol védelmében Szafije benedvesítette az ajkát. Murád figyelmét persze nem kerülte el ez az önkéntelen gesztus. Mintha csak erővel telt volna meg a kettőjük közötti mágikus kapcsolat.

– Tehát akkor semmit sem ér az esküm – mondta halkan a

lány. Biztosra vettem, hogy a jelenlevők mindegyike tudta, hogy e szavak csodálatosan formás, érzéken csillogó ajkak közül tódultak fel. – Semmibe veszed testem ajándékait. Allah a tanúm rá, hogy boldogan, gyönyörrel elteve neked adtam minden kincsemet! Amikor a tied lettem Íd al-Adhá éjjelén.

Murád megtántorodott, felhördült, mintha csak egy ökölcsapás érte volna.

– Testem arra vágyik, hogy postagalambként visszarebbenjen ölelő karjaidba. Ám éppen miattad nem őrizhettem meg ártatlanságom bizonyítékát – folytatta Szafije. Egy pillanatra elhallgatott, aztán jelentőségteljes hangsúllyal folytatta. – Eszmehan teste azonban bizonyítani tudja, hogy vétek nélkül vagyunk!

Megvárta, hogy a szobában mindenki felfoghassa a szavai értelmét.

– Hercegem, a nővéred és én együtt mentünk keresztül a megpróbáltatásokon. Allah azonban könyörületes maradt hozzánk. Az életemre esküszöm, hogy mind a ketten érintetlenek maradtunk. Az ő szüzessége mutatja az én erényemet! Könyörgöm, hallgassátok meg a szavaimat. Engedd meg, hogy a hercegnő a terveknek megfelelően a nemes pasa felesége legyen. A nászéjszaka után vizsgálj meg

szüzessége bizonyítékát! Esküszöm saját erényemre és a testvéred tisztességére, hogy megtalálod, amit keresel! Akkor majd tudni fogod, hogy minden szavam igaz.

Alaposan megnézte a pasát és a herceget.

– Ha a nászágy lepedőjén nem vöröslik a szűzi vér foltja, akkor tiszta lelkiismerettel végezhetek velünk. Ha azonban megtaláljátok az erény zálogát, akkor tudni fogjátok, hogy védelmezőnk, Abdullah nem hiába sebesült meg a karján, amikor testi épségével sem törődve odaállt közénk, és azok közé, akik meggyaláztak volna minket! Akkor majd tudni fogjátok, hogy bátor odaadása és a Mindenható könyörülete megoltalmazott minket a szörnyűségtől. Tévesen gondoljátok, hogy elveszett az erényünk. Akkor te, hercegem, belátod majd, hogy szégyen és gyalázat nélkül visszafogadhatsz minket. Kétszer olyan nagy örömmel ölelhetsz magadhoz, mint amilyen iszonyatos bánat gyötörte szívedet a rémálom tíz napján keresztül!

Murád megmámorosodott a fiatal lány szavaiban rejlő ígérettől. Kipirult az arca, és még a szakála is élénkebb színben ragyogott. Erővel töltötte el a remény. Azt hiszem, legszívesebben megkerülte volna az asztalt, hogy ott, mindannyiunk szeme láttára magához ölelje Szafijét. A herceg végül ráeszmélt, hogy más is van rajta kívül a

szobában. Ezért Szokoli pasa felé fordult.

A gazdám pillantása azóta rajtam nyugodott, hogy a lány megemlítette a sebesülésemet. A tapasztalt katona fürkésző tekintete elárulta, mi jár az eszében. Arra gondolt, hogy még a legjobban képzett janicsárja sem járhatott volna sikerrel egy ilyen veszélyes vállalkozás során. Önkéntelenül is kihúztam magamat. Kezdttem úgy érezni, hogy tényleg nem mindennapi cselekedetet hajtottam végre. Elfogott a büszkeség, amiért ilyen fontos, bizalmi feladatot bíztak rám. Egyáltalán nem zavart, hogy e bizalomnak a férfiasságom volt az ára.

Persze gyorsan észbe kaptam, és alázatosan lehajtottam a fejemet. Már nem néztem Szokoli pasa szemébe. Az idős férfi ki mást bámult volna, ha nem engem? Bár Eszmehan szultána arcát eltakarta a fátyol, a jó erkölcs nem engedte meg, hogy az esküvő előtt a vőlegénye ránézzon. A szertartás kezdetén majd kötelessége lesz, hogy leendő asszonyára pillantson.

Mihelyt lesütöttem a tekintetemet, a pasa megszólalt.

– Ám legyen – mondta. – Elfogadom a próbát. Úgy látom, hogy gazdám, Murád herceg sem ellenzi.

Intett a kezével, és a két néma hóhér távozott a szobából.

Ötvenkettedik fejezet

Jóval később rengeteg alkalommal hallottam áradozó beszámolókat arról, hogy távol az isztambuli palotától Szulejmán szultán milyen lenyűgöző esküvőt rendezett leányunokájának. A lelkes leírásokból kiderült, hogy káprázatos ünnepségsorozattal tették feledhetetlenné a nagy napot. A szóbeszéd szerint a legmagasabb rangú vezérek egymás sarkára hágva próbáltak meg beállni az esküvői menetbe. Bizony, gyalog jöttek, nem pedig lóháton ülve, amire egyébként minden joguk meglett volna. A legelőkelőbb uraságok vonultak büszkén a szemkápráztatóan ragyogó, arany színű vászonba burkolt hordozható sátor előtt. A sátor spanyolfalként takarta az alatta lovagló fiatal nőt. Az ilyen visszaemlékezések terjesztői azonban összekevernek egymással két jelentős eseményt. Lehetséges, hogy a letűnt dicsőség emlékezete zavarta meg a krónikásokat. Édesbús vágyakozással gondolnak vissza a birodalom hajdani fényére. Eszmehan esküvőjét összekeverték egy másik hercegnő

férjhezmenetelével.

Eszem ágában sincs kijavítani őket, pedig azon a napon ott voltam Inönü-ben. Az esküvő kapcsán szárnyra kelő szóbeszédék őszinte örömmel töltenek el, hiszen egyértelművé teszik, hogy siker koronázta erőfeszítéseinket. Megpróbáltuk eltitkolni, hogy a vidéki városban távolról sem szabályos esküvőre került sor.

Inönü előjárói minden tőlük telhetőt megtettek, hogy emlékezetes legyen a szultán unokájának esküvője szerény otthonukban. Sajnos még az sem segített, hogy Szokoli pasa bőkezűen hozzájárult a költségek fedezéséhez. A szultán sokkal nagyobb ünnepségsorozatot rendezett volna leányunokája és a pasa tiszteletére a fővárosban. Isztambulban hosszú hónapok előkészítő munkája előzte volna meg a heteken át tartó ünneplést. Inönü nem számított gazdag városnak. Az itt élő előkelőségeknek csupán fél napjuk volt a fejedelmi nász előkészítésére. A kormányzó otthona szerény kis kunyhónak tűnt volna, ha valaki összehasonlítja az uralkodó palotájával vagy éppen Szokoli pasa lenyűgöző lakhelyével. Ráadásul a birodalom két vezetője igénybe vehette a palotáik között elterülő hippodrom tágas zöld területét. Bőven jutott volna hely a vendégeknek, a báméskodóknak és a szórakoztatásukra

felfogadott mutatványosoknak.

Ennek ellenére mindenki úgy gondolta, hogy ez a legjobb megoldás. Ha a dolgok szerencsétlen fordulatot vennének, a kisvárosban gyorsan és könnyen el lehetne tüntetni a gyalázat nyomait. Isztambul sosem értesülne a kellemetlenségről.

Természetesen a török kisvárosban egészen máshogy nézett ki egy esküvő, mint otthon, Velence szemképráztató forgatagában. Szomorú szívvel gondoltam vissza a Nagy Csatornán végigsikló, selyembe burkolt, virágfüzérékkel borított gondolákra és a Szent Márk székesegyházban megtartott ünnepi szentmisére. Milyen szép lett volna újra látni a menyasszony és a nyoszolyólányok ünnepélyes bevonulását! Amikor körülnéztem, nem láttam túl sok vidámságot. Semmi sem utalt arra, hogy az „ifjú” pár két tagja boldogan élhet, amíg meg nem hal.

Eszmehan személyesen nem is vett részt az esküvői szertartásán. Ha egy nőnek nincsen férfi gondviselője, akkor maga helyett egy eunuchot küldhet a formaságok elvégzésére. Mivel azonban úrnőmnek itt volt a fivére, így a hivatalos dokumentumok elkészítése során Murád herceg állt az immám asztala mellett. Legszebb öltözékét viselte. Felvette fácántollal díszített barna és kék színű

selyemturbánját is. Az írástudó másik oldalán Szokoli pasa követte az eseményeket.

Eunuch létemre sem tudtam, hogy közben mivel foglalkoztak a nők a háremben. Övemben egy új dísztőrrel a tiltott lakosztály felé vezető lépcső aljában őrködtem. Szigorú arcot vágtam, és a karomat keresztbefontam a mellemen. Őrhelyemről csupán néha kellett elmozdulnom:

– Gyorsan, hozzá! még hennát!

– *Hadim*, igyekezz! Kendőkre és lepedőkre van szükségünk, hogy beburkoljuk az ágyat!

– Micsoda? A férfiak lakosztályába vitték át az összes *taratir at-turkmant*? A szőke szépségnek ez nagyon nem fog tetszeni! Azonnal hozz egy tálcával belőle!

Az esküvő csak abban hasonlított Velencére, hogy végig hangosan szólt a muzsika. Inönü derék alattvalói valahonnan előkerítettek egy zenekart. A Szokolit kísérő janicsárok között is akadt jó pár zenész. Nem sok idejük volt a közös gyakorlásra. A felcsendülő esküvői zenében komoly szerep jutott a doboknak, és a nászinduló igencsak katonás ütemet kapott. A helybeli és az egyenruhás muzsikusok azonban őszinte örömmel és hatalmas lelkesedéssel játszottak. A zene olyan erővel harsogott, hogy a szertartásnak otthont adó régi kőépület kis híján összeomlott. Le merném fogadni, hogy

sem a palotában, sem pedig a közeli épületekben nem akadt egyetlen ember sem, aki ne érezte volna a csontjaiban a harcias zene lüktető ritmusát. A helyi énekesek mindent megtettek azért, hogy a szokatlanul erőteljes ritmusú muzsikát valahogy összhangba hozzák a hagyományos esküvői énekekkel. Egyértelmű volt, hogy a dübörgő zene nem segítette elő a menyasszony és a sajátos események miatt érthetően nyugtalan vőlegény csendes felkészülését a nászéjszakára.

A kormányzói palota mennyezetéről por és száraz növénydarabkák hullottak a fejünkre, amikor a dobos hatalmas erővel lesújtott üstre emlékeztető hangszerére. Képtelen voltam uralkodni az érzelmeimen. Újra és újra fölpillantottam a magasba. Csupán a gerendák és a mennyezet deszkái takarták el előlem a szobát, ahol hamarosan kezdetét veszi úrnőm nászéjszakája. Az ottani ágyban dől majd el sorsunk. Életünk Szokoli pasától függött. Az úrnőm persze kijavított volna, ha meghallotta volna, mi jár az eszemben. Szerinte ugyanis minden Allah akaratán múlik.

Murád herceg anyja, nővére és a két úri hölgy szolgálói azonnal továbbhaladtak Isztambul felé, miután az útonállók lecsaptak ránk. A hölgyeket a lehető leghamarabb el akarták

távolítani a veszély közeléből. Anyja és testvére nélkül a herceg nyugtalanná vált. Murád elfeledkezett arról, hogy az udvariasság szavának engedve neki kellene szórakoztatni az esküvői vendégeket. Úgy mászkált föl-alá közöttük, mint a dermesztő téli szél. Azt lehetett volna hinni, hogy szívének hangos zakatolását még a dobok dübörgése sem tudja túlharsogni. Látszott rajta, hogy mindjárt felrobban az idegességtől. A helybeli előkelőségek persze nem lehettek tisztában azzal, hogy egészen pontosan mi is a nászéjszaka tétje. Úgy vélték, hogy herceg urukat kizárólag a nővére erénye izgatja. Döbönt arccal sutyorogtak arról, hogy mennyire érzékenyek a szultáni család tagjai.

Egy ősz szakállú úriember úgy vélte, tiszteletreméltó életkora feljogosítja arra, hogy akár egy fejedelmi személynek is tanácsot adjon. Így szólt Murádhoz:

– Türelem, ifjú herceg. Mindenki tudja, hogy milyen érzés, amikor férjhez megy a nővérünk. Száz esetből kilencvenkilenc alkalommal minden a lehető legjobban alakul. Hála legyen érte Allahnak! A Mindenható pedig kegyes mosollyal tekint le Oszmán leszármazottaira Ázsia, Afrika és Európa csataterein. Egészen biztosan nem fordul el a felséges családtól akkor sem, ha a küzdelem a nászágy parányi harcmezején dül.

– De mi a fene tart ilyen rohadtul sokáig?! – üvöltötte magáról megfélekezve Murád.

– Tudod, fenséges herceg, minden férfi életében eljön az a kor, amikor a szerelmi boldogság már nem olyan gyors, mint ifjúsága hajnalán.

– Sírba visz engem ez a pasa! A nagyapám bezzeg odavan érte. Nyilván jól érzi magát a reszkető kezű vénember társaságában!

– Fiam, mit beszélsz! – csattant fel a vénség. Sietve elhadart néhány védelmező mondást, hogy megóvja a birodalom vezetőinek lelkét a gonosz szellemektől. – A pasa tiszteletre méltó, kiváló férfiú. Talán már nem olyan heves, mint ifjonti korában, ám a fiatalság lendületét felváltotta a rendíthetetlen nyugalom és a megfontoltság. Bizony, erről van szó, nem pedig arról, hogy szenilis volna. Ha a pasa lassú és megfontolt, az azért van, mert jól tudja, hogy ifjú arája még érintetlen hajadon. Kétszer is meggondolja az ember, mielőtt vérét ontaná a fényességes padisah valamelyik leszármazottjának.

Az öregember szemében hamiskás fények csillogtak, ahogy félig leeresztett szemhéja alól a hercegre nézett. Murád azonban türelmetlenül, egyetlen szó nélkül hátat fordított neki. Csupán két hatalmas lépést kellett tennie, és máris ott

állt a hálószoza irányába vezető lépcső aljában. Megfordult, és tíz gyors lépéssel elérte a csarnok túlsó végét. Ott legalább nem kellett a lépcsőt bámulnia. De nem bírta magával. Egy perc múlva újra ott állt előttem. Félrehajtott fejjel hallgatózott. Rezes fényű szakálla miatt vadállatra emlékeztetett. Az őserdő egyik fejedelme állhat így a vadon szélén, miközben felidézi a szabadság édes emlékét. Esélye sem volt arra, hogy bármit meghalljon, hiszen hangosan dübörögtek a dobok. A zenészek most már bent játszottak, mert kint újra szakadni kezdett az eső. Még jobban feláztatta az Isztambulba vezető, amúgy is saras országutat. Az ifjú herceg olyan képet vágott, mint aki azt reméli, éles füle felfigyel majd a fenti szobácskában felhangzó leghalkabb neszre is.

Hirtelen azonban valami tényleg túlharsogta a janicsárok dobjait. Lányok és asszonyok boldog kiáltása hangzott fel a fölöttünk és a hátunk mögött elhelyezkedő hárem birodalmából. Murád azonnal visszasietett a lépcsőhöz. Félrelökte maga elől a vendégeket, mert látni akarta, hogy mit hozott magával az effelé dolgokban igencsak jártas vénasszony. Az idős nő büszkén kihúzta magát, miközben megfontolt léptekkel lejött a lépcsőn. Fennhangon szavalta a Korán sorait. A herceg növekvő örömmel hallotta, hogy a

vénasszony ajkát éppen azok a szavak hagyják el, amelyekből kiderül, hogy mi várt a próféta kedvenc feleségének tisztességében kételkedő gonosz férfiakra. A vallásalapító felesége eltévedt a sivatagban, és egy teljes éjszakát kénytelen volt egy idegen fiatalember társaságában tölteni. Az ég azonban megoltalmazta a tisztességes nő erényét: „Hát nem azt mondták a mindkét nemhez tartozó igazhitűek... hazugság, amivel megvádolták...!”

Murád most már csupán annyi ideig maradt, hogy egy gyors pillantást vethessen a ráncos képű vénasszony két keze között megfeszülő szövetdarabra. A vénség ujjai bütykös sátoztartó oszlopként mutatták fel az egybegyűlteknak a véráztatta lepedőt. Úrnőm fivére megtántorodott, és majdnem belém ütközött a megkönnyebbüléstől. Mielőtt megfordult volna, egy pillanatra a szemembe nézett. Egy szót sem szólt, de egy pillanatra lehunyta a szemét. Oszmán büszke leszámozottjától már ez is szép teljesítmény volt. Nem hajolt meg, de a szemével értésemre adta, hogy a lekötelezettemnek tartja magát. Azután forgószerűként elrohant. Hármásával szedte a lépcsőfokokat, hogy minél hamarabb beérjen a *mabeinbe*, ahol Szafije már várta.

A dobok még hangosabban mennydörögtek. A véres lepedőt és az öregasszonyt úgy hurcolták körbe, mintha a

jelenlevő valamennyi férfiú a saját személyes diadalának tekintette volna a pasa győzelmét. Kissé feljebb mentem a lépcsőn, és megálltam az erkély előtt. Innen fentről, a nyitott ablakból bámultam az ünneplők forgatagát. A benti meleg után jólesett a hűvös esti szél. Végül úgy gondoltam, hogy ideje visszavonulnom. Amikor azonban megfordultam, összereztem a döbbenettől. Közvetlenül mellettem szigorú gazdám állt az árnyékban. Akárcsak én, ő is az utcát bámulta.

Meglepettségem miatt eléggé esetlenül hajoltam meg.

– Gratulálok, gazdám! – nyögtem ki nagy nehezen.

– Köszönöm, Abdullah – felelte a pasa. Ekkor azonban valami mocrogni kezdett a vőlegény gazdagon díszített hálóköntöse alatt. – Bocsáss meg egy pillanatra.

Zavarba jöttem, és elfordultam. Gazdám odalépett az ablak elé. Odakint pontosan ugyanolyan sötét és hűvös volt az éjszaka, mint ami engem is körülvett, amikor a Foscarik erkélyén állva a Nagy Csatornát bámultam. Milyen sok élet telt el azóta! Hány halálnak lettem szemtanúja? Elszomorodtam, és irigykedve gondoltam arra, ami a pasát immáron megkülönböztette tőlem.

Ismét összereztem, mert valami kárálni kezdett. Önkéntelenül is megfordultam. Egy fekete tollcsomó tűnt el

az éjszaka sötétjében. A gazdám egy kappant bocsátott útjára. Az állat azonnal hangoskodni kezdett, amikor földet ért odakint. Megpróbálta megtépázott méltóságát helyreállítva, a sötétség köntösét magára öltve kakasnak álcázni magát.

– De gazdám! – kiáltottam a nevetéstől fuldokolva. – Ez meg mi volt?

A sasorrú férfi jobb szeme megcsillant a fényben. Akár azt is gondolhattam volna, hogy rám kacsintott.

– Magammal vittem úrnőd hálósobájába. Biztos, ami biztos. Ha esetleg a dolgok nem úgy alakultak volna, ahogy kellett volna.

– Megölted volna a kappant?

– Elvágtam volna a torkát, hogy az ő vérével mocskoljuk be úrnőd ruháját.

– Ezt tetted volna azért, hogy megmentes?

– Soha egy pillanatig sem kételkedtem benned, Abdullah, mint ahogy az úrnődben sem. Csupán Murád szőke szeretőjére gyanakodtam. Na de mit tehetne az ember egy herceg kedvenc ágyasával szemben? Az ilyen nőszemélyek igencsak megnehezítik az életünket.

A pasa nagyot sóhajtott.

– Saját magamra gondoltam, amikor felvittem ezt a

madarat. Hiszen megtörténhetett volna, hogy nem sikerül... Helytelen lett volna, hogy ti szenvedjétek az én tehetetlenségem miatt.

Nem egészen értettem, hogy miről beszél, de úgy éreztem, hogy nincs jogom kíváncsiskodni.

– Most pedig szabadon engedted a madarat! Gazdám, még egyszer gratulálok neked!

– Jómagam viszont úgy vélem, hogy te szolgáltál rá a dicsőségre. Felküldtem egy szakasz katonát a hegyek közé. Az útleírásod alapján megtalálták az útonállók rejtekhelyét. Az előbb értek vissza Inönübe. Nem volt odafent más, csak egy félig háborodott vénasszony. Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha berakjuk egy aggok házába. Mivel is lehetne még emlékezetesebbé tenni az esküvőt, mint egy újabb jótékony adománnyal?

– Ahogy Allah akarja – morogtam halkán. Gazdám nem igazán úgy viselkedett, ahogy az egy vőlegénytől elvárható lett volna az esküvője éjszakáján.

– Az embereim azonban másról is beszámoltak. Érdekes dolgokra bukkantak abban a kunyhóban. Hét ádáz haramia holttestére. Három vagy négy napja érte őket a halál. Abdullah...?

Elvörösödtem uram tekintetét látva.

– Hidd el nekem, uram, nem én tehetek a sok halottról.
Volt ott valaki más is, egy dervis...

– Egy dervis?

– Igen. A legtöbb rablóval ő végzett, én csupán eltereltem a figyelmüket.

– Milyen dervis volt? Hogy nézett ki?

– Őszintén szólva, gazdám, a dervis egy régi jó barátomra emlékeztetett... Persze az is lehet, hogy csak álmodtam. Nem tudnám pontosan leírni.

– Világos. Nem könnyű az ember dolga, ha egy dervisről kell beszélnie. Legtöbbjüket alig lehet megkülönböztetni egymástól. Névtelenné válnak, amikor elvesznek Allah kegyelmében.

– Igen, gazdám.

– Mégis azt gondolom, magadénak tarthatod a dicsőséget. Az ilyen szent emberek úgy tűnnek el, mint az árnyék. Nem tartanak igényt hálára. Abdullah, fogadd köszönetemet. Képtelen lettem volna ismét a gazdám, a fényességes padisah elé járulni, ha miattam érte volna gyalázat az unokáját. Őszinte szívvel hálás vagyok neked.

Olyan mozdulattal érintette meg a karomat, mintha kicsit tartott volna félelmetes erőmtől.

– Köszönöm a Mindenhatónak, hogy rászolgáltál a beléd

vetett bizalomra.

Szavai mind a kettőnket felzaklattak. Nagyon örültem annak, hogy mélyen meghajolva nem kellett a gazdám arcába néznom. Volt valami a szemében, ami mintha sokkal többet kért volna. Persze az is lehet, hogy valójában felkínált valamit. Nem tudtam eldönteni.

Megfordultam, hogy sietve távozzak. Ez engedetlenség volt, hiszen nem kaptam rá parancsot. Szokoli pasa azonban ezúttal is kimentett a szorult helyzetből.

- Igen, Abdullah, lefeküdhetsz. Rászolgáltál a pihenésre.
- Jó éjszakát, gazdám!
- Jó éjszakát, Abdullah!

Amikor megfordult, észrevettem egy vörösesbarna foltot az idős férfi nyakszirtjén. Véres lett volna? Vagy talán csak egy hennafolt éktelenkedett a bőrén? Hiszen a festéknek nem volt ideje arra, hogy tisztességesen megszáradjon az előkészületekre szánt rövid fél nap alatt.

Néma maradtam, és távoztam. Gazdám csendben ünnepelte a győzelmét. Nem emlegette fel a diadalát, és nem is kérkedett vele. Azon az éjszakán már nem tért vissza ifjú felesége mellé, hogy újra kiélvezhesse a győzelmet.

Vége

Köszönetnyilvánítás

Legelőször is szeretném kifejezésre juttatni hálámat a Wasatch-hegyi Regényírók Péntek Reggeli Csoportjának, akik nagy türelemmel és őszinte barátsággal támogattak. Harriet Klausner és Betina Lindsey pontosan tudják, hogy milyen nagy szerepet játszottak a könyv megszületésében. Szeretnék köszönetet mondani Teddi Kachinak, Judy Brunvandnak, Leonard Chiarellinek és a Salt Lake Cityben működő Marriot, Withmore és Holladay könyvtárak munkatársainak, közöttük is első helyen a közel-keleti részlegben dolgozó Hermione Bayasnak. Meg kell emlékeznem mindazokról, akik nagylelkűen megosztották a tudásukat velem. Köszönet unokatestvéreimnek, Kourken Dagliannak és Ruth Mentleynek, drága barátomnak, Alexis Bar-Levnek és dr. James M. Kellynek.

Őszinte hálával tartozom Törökország barátságos népének, mindenekelőtt a Topkapi palota teremőreinek, akik szemrebbenés nélkül elviselték, hogy újra és újra bejárjam a

háremet. Köszönöm apósomnak és anyósomnak a segítséget. Férjemnek és fiainknak a nagy türelmet, amivel elviselték, hogy máshol jár az eszem. Ezenfelül pedig hálásan gondolok a New York-i Sofia tulajdonosaira is.

A könyvben előforduló hibákért egyedül én felelek. Segítőimnek nagyon köszönöm, hogy mindent megtettek a további hibák kiküszöböléséért.

Végül pedig természetesen meg kell emlékeznem szerkesztőmről, Natalia Apontéról, és ügynökömről, Virginia Kidről is. Nélkülük ugyan megszülethetett volna az Uralkodónők sorozat, ám sohasem juthatott volna el az olvasók kezébe.

Tartalom

ELSŐ RÉSZ

Első fejezet

Második fejezet

Harmadik fejezet

Negyedik fejezet

Ötödik fejezet

Hatodik fejezet

Hetedik fejezet

Nyolcadik fejezet

Kilencedik fejezet

Tizedik fejezet

Tizenegyedik fejezet

Tizenkettedik fejezet

Tizenharmadik fejezet

Tizennegyedik fejezet

Tizenötödik fejezet

Tizenhatodik fejezet

Tizenhetedik fejezet

Tizennyolcadik fejezet

Tizenkilencedik fejezet

Huszdik fejezet

Huszonegyedik fejezet

Huszonkettedik fejezet

MÁSODIK RÉSZ

Huszonharmadik fejezet

Huszonnegyedik fejezet

Huszonötödik fejezet

Huszonhatodik fejezet

Huszonhetedik fejezet

HARMADIK RÉSZ

[Huszonnyolcadik fejezet](#)
[Huszonkilencedik fejezet](#)
[Harmincadik fejezet](#)
[Harmincegyedik fejezet](#)
[Harminckettedik fejezet](#)
[Harmincharmadik fejezet](#)
[Harmincnegyedik fejezet](#)
[Harmincötödik fejezet](#)
[Harminchatodik fejezet](#)
[Harminchetedik fejezet](#)
[Harmincnyolcadik fejezet](#)
[Harminckilencedik fejezet](#)
[Negyvenedik fejezet](#)
[Negyvenegyedik fejezet](#)
[Negyvenkettedik fejezet](#)
[Negyvenharmadik fejezet](#)
[Negyvennegyedik fejezet](#)
[Negyvenötödik fejezet](#)
[Negyvenhatodik fejezet](#)
[Negyvenhetedik fejezet](#)
[Negyvennyolcadik fejezet](#)
[Negyvenkilencedik fejezet](#)
[Ötvenedik fejezet](#)
[Ötvenegyedik fejezet](#)
[Ötvenkettedik fejezet](#)
[Köszönetnyilvánítás](#)
[Kedves Olvasónk!](#)
[Olvassa el a teljes sorozatot:](#)

Kedves Olvasónk!

Az 1991-ben alapított Trivium Kiadó teljes kínálata megtekinthető és legalább 20% kedvezménnyel megvásárolható webáruházunkban:

www.triviumkiado.hu

Legyen törzsvásárlónk, iratkozzon fel hírlevelünkre, így rendszeresen tudjuk Önt tájékoztatni megjelenő újdonságainkról, akcióinkról, rendezvényeinkről és irodalmi estjeinkről.

További információért forduljon hozzánk bizalommal!

konyvek@triviumkiado.hu

Tel./fax: (1) 248-1263

Csatlakozzon hozzánk facebookon is!

facebook.com/triviumkiado

Olvassa el a teljes sorozatot:

Hürrem, Szulejmán ágyasa
(1. kötet)

Hürrem, Szulejmán asszonya
(2. kötet)

Szafije, a szultán háremhölgye

Ibrahim és Hatidzse
(1. rész)

Hürrem boszorkánya